سُورَةُ الأَعْرَافِ

ស្វូរ៉ៃត៌ ៧
អាស់-អាក់រ៉ហ្វ

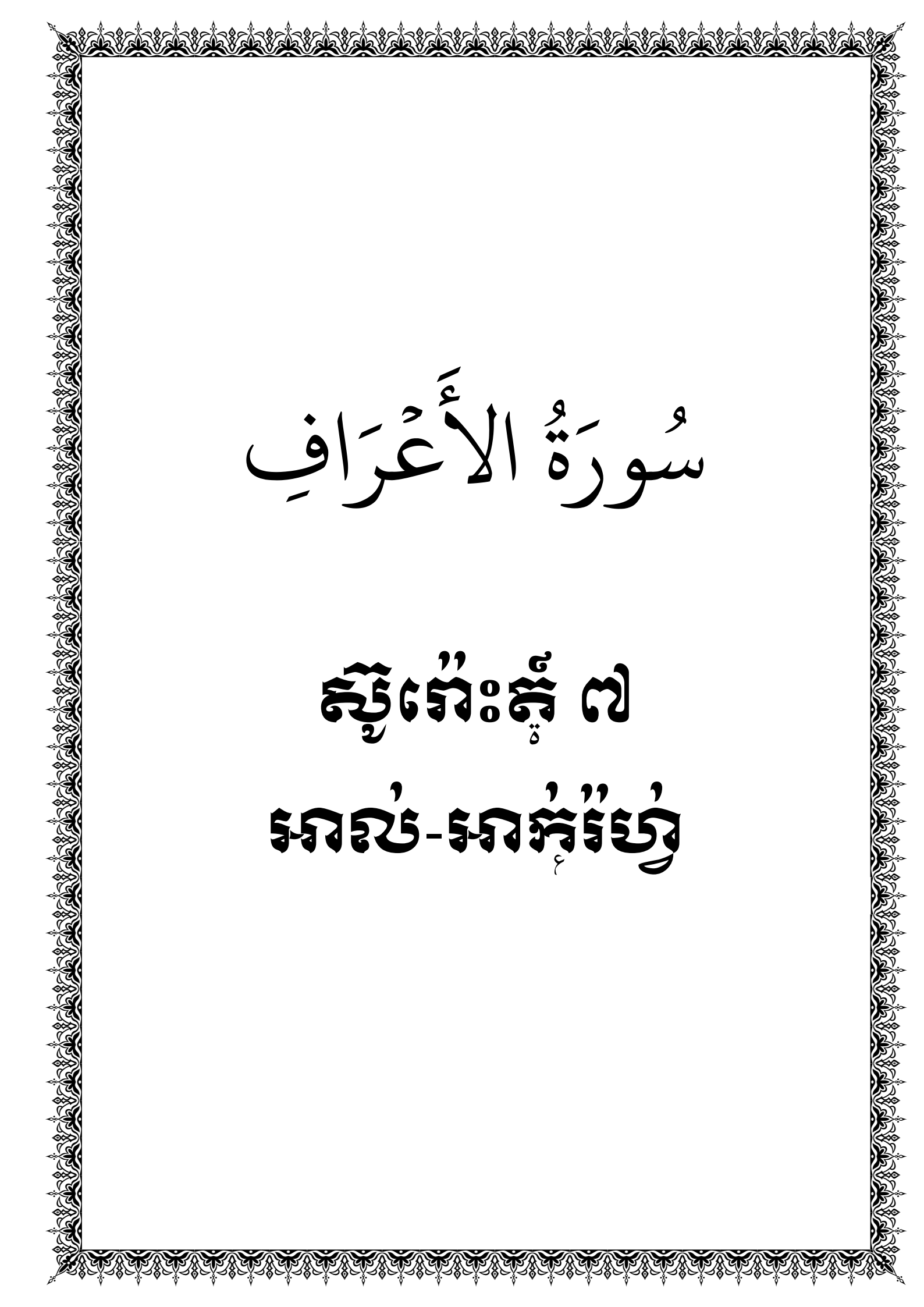

سُورَةُ الأَعْرَافِ

الحِزبُ ١٦

ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ ៧ អាល់-អាក្ពុ៌រ៉ហ្ស៊

មាន ២០៦ អាយ៉ាស្ទ ។

ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ទី ៣៩ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានដាក់ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះចុះមកនៅឯម៉ាក់កាស្ទ ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

١/٧ ابْنُ بَابَوَيْهِ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْأَعْرَافِ فِي كُلِّ شَهْرٍ كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ مِنَ الَّذِينَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لاَ هُمْ يَحْزَنُونَ، فَإِنْ قَرَأَهَا فِي كُلِّ جُمُعَةٍ كَانَ مِمَّنْ لاَ يُحَاسَبُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَمَا إِنَّ فِيهَا مُحْكَماً، فَلاَ تَدَعُوا قِرَاءَتَهَا فَإِنَّهَا تَشْهَدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِكُلِّ مَنْ قَرَأَهَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥١٥ الحديث : ٩٩/ ٣٧٧٧ ، ثواب الأعمال – الجزء : ١ صفحة : ١٠٥)**

7/1 [...] អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ឍុលឡោះហ្ស៊ីﷺ មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ អាល់-អាក្ពុ៌រ៉ហ្ស៊ រាល់ខែ ថ្ងៃជំនុំជម្រះអ្នកនោះនឹងមិនភ័យ មិនព្រួយឡើយ ។ បើសូត្រស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះរាល់ថ្ងៃសុក្រ អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងបណ្តាអ្នកដែលមិនត្រូវទូទាត់ទេក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ តែនេះនៅលើការសម្រេចរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ដូច្នេះចូរកុំលែងសូត្រស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះ ព្រោះក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះវានឹងធ្វើសាក្សីឲ្យអ្នកណាដែលសូត្រវា ។"
(ثواب الأعمال: 105)

***

٢/٧ وَ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ جَعَلَ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ إِبْلِيسَ سِتْراً، وَ كَانَ لِآدَمَ رَفِيقاً، وَ مَنْ كَتَبَهَا بِمَاءِ وَرْدٍ وَ زَعْفَرَانٍ وَ عَلَّقَهَا عَلَيْهِ لَمْ يَقْرَبْهُ سَبُعٌ وَ لاَ عَدُوٌّ مَا دَامَتْ عَلَيْهِ، بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥١٥ الحديث : ٩٩/ ٣٧٧٩ ، مصباح الكفعمي – الجزء : ١ صفحة : ٤٣٩ ، و مجمع البيان – الجزء : ٤ صفحة : ٦٠٨ الحديث : ١ (قطعة منه)، خواص القرآن – الجزء : ١ صفحة : ٢)**

7/2 គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តាﷺដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះ នឹងមានរបាំងរវាងអ្នកនោះនិងអ៊ីប្លីសﷺ ។ អ្នកនោះជាមិត្តរបស់អាដ្ទាំﷺ ។ អ្នកណាសរសេរស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះជាមួយទឹកផ្កាកុលាបនិងទឹកផ្កាស្ទ្ធ(ហ្ការ៉ន (زَعْفَرَان) ហើយពាក់ជាប់ខ្លួន សត្វតោ (គឺសត្វសាហាវ) និងសត្រូវនឹងមិនមកជិតអ្នកនោះទេដរាបណាពាក់វាជាប់លើខ្លួន អាស្រ័យលើការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ។" (مصباح الكفعمي: 439)

***

٣/٧ فِي مِصْبَاحِ اَلْكَفْعَمِيِّ عَنْهُ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَنْ قَرَأَهَا جَعَلَ اَللَّهُ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ إِبْلِيسَ سِتْراً، وَ كَانَ آدَمُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ شَفِيعاً لَهُ يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ. (تفسير نور الثقلين , ج 2 , ص 2)

7/3 នៅក្នុងសាត្រា "មិស្ស្ទ្ធ(ាស្ទ អាល់-ការ៉ាហ្ស៊ីអ្ហ៊ីមី" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻនឹងដាក់របាំងរវាងអ្នកនោះនិងអ៊ីប្លីសﷺ ។ អាដ្ទាំﷺនឹងធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកនោះ

ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (تفسير نور الثقلين 2: 2)

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ស៊ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

الٓمٓصٓ ١

១. អាលិហ្ស ឡ្យ៉ាំ មីម ស្ស្វដ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១

٧/١/١ ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ هَارُونَ الزَّنْجَانِيُّ فِيمَا كَتَبَ إِلَيَّ عَلَى يَدَيْ عَلِيِّ بْنِ أَحْمَدَ الْبَغْدَادِيِّ الْوَرَّاقِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ الْمُثَنَّى الْعَنْبَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَسْمَاءَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جُوَيْرِيَةُ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدٍ الثَّوْرِيِّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «﴿المص﴾، مَعْنَاهُ أَنَا اللَّهُ الْمُقْتَدِرُ الصَّادِقُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥١٦ الحديث : ٩٩/ ٣٧٨٠ ، معاني الأخبار – الجزء : ١ صفحة : ٢٢ الحديث : ١)**

7/1/1 អ៊ីបនូ បាប៊ូវ៉ៃហ្ស៊ ០ បានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន ហ្ហារូន អាល់-ស្ហាន់យ៉ូនី អំពីសេចក្ដីសំបុត្រដែល អ្ហ្ម៉ាលី ប៊ិន អាស្ស៊ម៉ាដ្ធ អាល់-បាក្ះ៉ដ្ធាឌ្ធី អាល់-វ៉ារ៉ក្ះ៉ បានសរសេរមកលោក ធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍តមកពី មូអ្ហ្ម៉ាស្ស៊ ប៊ិន អាល់-មូស្ហ្ស៊ាន់នី អាល់-អ្ហ្ម៉ាន់ណ៉ារ៉ ដែលបានរាយការណ៍តមកពី អ្ហ្ម៉ាប់ឌ្ធុលឡោះហ្ស៊ ប៊ិន អាស់ម៉ាក្ះ៉ ដែលបានរាយការណ៍តមកពី យ្ហ្ស៊ូវ៉ៃរ៉ីយ៉ាស៊ តមកពី ស៊ីហ្ហ្ស៊ាន ប៊ិន សាអ៊ីដ្ធ អាល់-ស្ហ្ស៊ាវ៉ី តមកពី យ៉ាក្ះ៉ហ្ហារ ﷺ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ﷺ ដែលបានមានវចនៈថា៖ *"[៧:១] អាលិហ្ស ឡ្យ៉ាំ មីម ស្ស្វដ* អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស៊ុនេះគឺ៖ "អញគឺអល់ឡោះហ្ស៊ ﷻ អ្នកគ្រប់គ្រងលុបលើ អ្នកប្រកបដោយសច្ចៈធម៌ ។" (معاني الأخبار:22/ 1)

***

*٧/١/٢ عَنْهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَزِيعٍ، عَنْ أَبِي إِسْمَاعِيلَ اَلسَّرَّاجِ، عَنْ خُثَيْمَةَ بْنِ عَبْدِ اَلرَّحْمَنِ اَلْجُعْفِيِّ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو لَبِيدٍ اَلْبَحْرَانِيُّ المراء الهجرين قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ بِمَكَّةَ، فَسَأَلَهُ عَنْ مَسَائِلَ فَأَجَابَهُ فِيهَا، ثُمَّ قَالَ لَهُ اَلرَّجُلُ، أَنْتَ اَلَّذِي تَزْعُمُ أَنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ مِنْ كِتَابِ اَللَّهِ إِلاَّ مَعْرُوفٌ؟ قَالَ: لَيْسَ هَكَذَا قُلْتُ: وَ لَكِنْ لَيْسَ شَيْءٌ مِنْ كِتَابِ اَللَّهِ، إِلاَّ عَلَيْهِ دَلِيلٌ نَاطِقٌ عَنِ اَللَّهِ فِي كِتَابِهِ مِمَّا لاَ يَعْلَمُهُ اَلنَّاسُ،

*7/1/2 [...] អាប៊ូ ឡ្ហាប៊ីដ្ធ អាល់-បាស្ស៊ារ៉នី អាល់-ហ្ហាច្ចុ៉ារ៉យ៉ន៌ មានប្រសាសន៍ថាបុរសម្នាក់បានមកជួបអាប៊ូ យ៉ាក្ះ៉ហ្ហារ ﷺ នៅម៉ាក់កាស៊ុ ។ គាត់សួរព្រះអង្គ ﷺ ច្រើនសំណួរ ព្រះអង្គ ﷺ បានឆ្លើយសំណួរទាំងនោះ ។ បុរសនេះបានសួរព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "លោក ﷺ មែនទេដែលថាអ្វីៗទាំងអស់នៅក្នុងគ្ពួរអានសុទ្ធតែមានគេដឹងច្បាស់ ?" អ៊ីមុាំ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ﷺ មិនបានថាដូចនេះទេ ។ តែសព្ទសារពើនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ ﷻ សុទ្ធតែមានសម្ដីបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ស៊ ﷻ អំពីព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷻ ដែលមនុស្សមិនដឹង ។

قَالَ: فَأَنْتَ اَلَّذِي تَزْعُمُ أَنَّهُ لَيْسَ مِنْ كِتَابِ اَللَّهِ إِلاَّ وَ اَلنَّاسُ يَحْتَاجُونَ إِلَيْهِ؟ قَالَ: نَعَمْ، وَ لاَ حَرْفٌ وَاحِدٌ، فَقَالَ لَهُ: فَمَا « المص »؟ قَالَ

أَبُو لَبِيدٍ: فَأَجَابَهُ بِجَوَابٍ نَسِيتُهُ، فَخَرَجَ اَلرَّجُلُ

គាត់បានថា៖ "ដូច្នេះលោកﷺជាអ្នកអះអាងថាមនុស្សត្រូវការអ្វីៗទាំងអស់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ?" អ៊ីមុាំﷺមានវចន:ថា៖ "មែន ។ សូម្បីតែមួយតួអក្សរក៏ដោយ ។" គាត់បានថា៖ "អ្វីទៅ *[៧:១] អាលិហ្ម ឡ្ម៑ មីម ស្ស្ដ*?" អាប៊ូ ឡ្ហាប៊ីដ្ធ បានថា៖ "អ៊ីមុាំﷺបានឆ្លើយគាត់ ។ តែខ្ញុំភ្លេចចម្លើយនោះ ។" បុរសនោះបានចេញទៅវិញ ។

فَقَالَ لِي أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: هَذَا تَفْسِيرُهَا فِي ظَهْرِ اَلْقُرْآنِ، أَ فَلاَ أُخْبِرُكَ بِتَفْسِيرِهَا فِي بَطْنِ اَلْقُرْآنِ؟ قُلْتُ: وَ لِلْقُرْآنِ بَطْنٌ وَ ظَهْرٌ؟ فَقَالَ: نَعَمْ، إِنَّ لِكِتَابِ اَللَّهِ ظَاهِراً، وَ بَاطِناً، وَ مُعَايَناً، وَ نَاسِخاً وَ مَنْسُوخاً، وَ مُحْكَماً، وَ مُتَشَابِهاً، وَ سُنَناً وَ أَمْثَالاً وَ فَصْلاً وَ وَصْلاً وَ أَحْرُفاً وَ تَصْرِيفاً، فَمَنْ زَعَمَ أَنَّ كِتَابَ اَللَّهِ مُبْهَمٌ فَقَدْ هَلَكَ وَ أَهْلَكَ، [...] (المحاسن ج١ ص٢٧٠)

អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារﷺបានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "នេះគឺសម្រាយក្រៅរបស់គ្ងរអាន ។ លោកចង់ដឹងសម្រាយកំបាំងរបស់គ្ងរអានទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "គ្ងរអានមានសេចក្ដីកំបាំងនិងសេចក្ដីច្បាស់លាស់ឬ ?" អ៊ីមុាំﷺមានវចន:ថា៖ "មែន ។ គ្ងរអានមានសេចក្ដីច្បាស់លាស់, សេចក្ដីកំបាំង, សេចក្ដីមើលឃើញ, អ្វីដែលលើកចោល, អ្វីដែលត្រូវលើកចោល, សេចក្ដីសម្រេច, សេចក្ដីសប្រៀបធៀប, ស៊ុនណាស្ស, ឧត្ដមគតិ (ឬសុភាសិត), សេចក្ដីញែក, ទំនាក់ទាក់តគ្នា, តួអក្សរ, ច្បាប់វេយ្យាករណ៍ ។ ដូច្នេះអ្នកណាថាគ្ងរអានមានន័យមិនច្បាស់លាស់ អ្នកនោះរងវិនាសនិងធ្វើឲ្យអ្នកដទៃរងវិនាស ។" (المحاسن 1: 270)

كِتَٰبٌ أُنزِلَ إِلَيۡكَ فَلَا يَكُن فِي صَدۡرِكَ حَرَجٞ مِّنۡهُ لِتُنذِرَ بِهِۦ وَذِكۡرَىٰ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ٢

២. [ម្ចាលសាស្ដាអ៊ីយ ! មកពីអល់ឡោះហ្ស៊ី នេះគឺ]ព្រះគម្ពីរដែលត្រូវបើកឲ្យអ្នកដឹង - ដូច្នេះចូរកុំឲ្យមានសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់កើតមាននៅក្នុងចិត្ដអ្នកឡើយអំពីរឿង[គម្ពីរ]នេះ - ដើម្បីឲ្យអ្នកដាស់តឿនដោយព្រះគម្ពីរនេះ (គឺឲ្យអ្នកអំពាវនាវហៅមនុស្សមករកអល់ឡោះហ្ស៊ី) និង[ដើម្បី]ជាព្រះកម្រើនរំលឹកសម្រាប់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

ٱتَّبِعُواْ مَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُم مِّن رَّبِّكُمۡ وَلَا تَتَّبِعُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَۗ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ ٣

៣. ចូរពួកអ្នកប្រតិបត្ដិតាមអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យពួកអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់ពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកកុំតាមអភិបាលក្រៅពីព្រះអង្គឡើយ ។ ពួកអ្នកចងចាំតិចណាស់ ។

وَكَم مِّن قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَا فَجَآءَهَا بَأۡسُنَا بَيَٰتًا أَوۡ هُمۡ قَآئِلُونَ ٤

៤. មានស្រុក [និងមនុស្សទុច្ចរិតនិងមនុស្សកំហូច] ច្រើនមកហើយដែលយើងបានកម្ទេចចោល ។ ព្រះទណ្ឌកម្មយើងបានសង្ក្ដេបលើស្រុកនោះពេលយប់ឬពេលពួកគេកំពុងដេកថ្ងៃ (គឺពេលពួកគេសម្រាក) ។

فَمَا كَانَ دَعۡوَىٰهُمۡ إِذۡ جَآءَهُم بَأۡسُنَآ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ٥

៥. ពេលទណ្ឌកម្មយើងបានសង្ក្ដេបលើពួកគេ ពួកគេពុំអាចស្រែកថាអ្វីបានឡើយក្រៅពីថា៖ "[យើងសារភាពថា]យើងជាជនទុច្ចរិត ។"

فَلَنَسْـَٔلَنَّ ٱلَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْـَٔلَنَّ ٱلْمُرْسَلِينَ ٦

៦. យើងនឹងសាកសួរបណ្ដាអ្នកដែលគេបានបញ្ជូន[ព្រះសាស្ដាយើង]មករក ។ យើងនឹងសាកសួរបណ្ដាព្រះប្រេសិត[របស់អល់ឡោះហ្ស៊ា] ។

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ ۖ وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ ٧

៧. យើងនឹងថ្លែងប្រាប់ពួកគេ[នូវទង្វើរបស់ពួកគេ]ដោយដឹងច្បាស់ ។ យើងមិនដែលអវត្តមានទេ ។

وَٱلْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ ۚ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ٨

៨. ការថ្លឹង[ទង្វើ]ថ្ងៃនោះ (គឺថ្ងៃទូទាត់ ជំនុំជម្រះ) នឹងត្រឹមត្រូវ (មានសមធម៌) ។ ដូច្នេះអ្នកណាដែលជញ្ជីងធ្ងន់ (គឺធ្ងន់ដោយទង្វើល្អ) ជនទាំងនោះគឺជនជោគជ័យ ។

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُم بِمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا يَظْلِمُونَ ٩

៩. អ្នកណាដែលជញ្ជីងស្រាល ជនទាំងនោះគឺជនដែលធ្វើឲ្យខ្លួនឯងវិនាសដោយសារតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តអាក្រក់ចំពោះបណ្ដាព្រះសញ្ញាយើង ។

وَلَقَدْ مَكَّنَّـٰكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَـٰيِشَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ١٠

១០. យើងបានអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកនៅលើផែនដី ។ យើងបានប្រទាននូវលទ្ធភាពទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យពួកអ្នកនៅលើផែនដីនោះ ។ [តែ]ពួកអ្នកដឹងគុណតិចណាស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២-១០

٧/٢-١٠/١ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي خُطْبَةٍ: قَالَ اللَّهُ: ﴿اِتَّبِعُوا ما أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَ لاٰ تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِياءَ قَلِيلاً ما تَذَكَّرُونَ﴾ فَفِي اتِّبَاعِ مَا جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ، وَ فِي تَرْكِهِ الْخَطَأُ الْمُبِينُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥١٩ الحديث : ٩٩/ ٣٧٨٧ ، تفسير العيّاشيّ – الجزء : ٢ صفحة : ٩ الحديث : ٤)**

7/2-10/1 [...] អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ា صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចន:នៅក្នុងឃុត្ពាស៊ុមួយថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ាﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:៣] ចូរពួកអ្នកប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលគេបានលើកឲ្យពួកអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់ពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកកុំតាមអភិបាលក្រៅពីព្រះអង្គឡើយ ។* តាមអ្វីដែលមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ាﷻជាជោគជ័យធំ ចោលអ្វីដែលមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ាﷻជាកំហុសជាក់ស្ដែង ។"

(تفسير العياشي 2: 9/ 4)

***

٧/٢-١٠/٢ فِي كِتَابِ الْإِحْتِجَاجِ لِلطَّبْرِسِيِّ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَذْكُرُ فِيهِ أَحْوَالَ الْقِيَامَةِ وَ فِيهِ: فَيُقَامُ الرُّسُلُ فَيَسْأَلُونَ عَنْ تَأْدِيَةِ الرِّسَالاَتِ الَّتِي حَمَلُوهَا إِلَى أُمَمِهِمْ، فَأَخْبَرُوا أَنَّهُمْ قَدْ أَدَّوْا ذَلِكَ إِلَى أُمَمِهِمْ

7/2-10/2 នៅក្នុងសៀវភៅ អាល់-អ៊ីះហ្ស៊ាទីយ៉ាជ្ជ អាល់-ត្ប៉ះ៉រីស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:នៅក្នុងហ្ជាឌ្ជីស្ស៊ីរ៉ែងមួយស្ដីអំពីព្រឹត្តិការណ៍រន្ធត់ក្នុងថ្ងៃគ្ជីយ៉ាម៉ាស៊ុថា៖ "គេ

នឹងឲ្យព្រះសាស្តាទាំងឡាយ(عليهم السلام)ងើបឡើង ហើយគេនឹងសាកសួរព្រះអង្គទាំងអស់(عليهم السلام)អំពីរឿងផ្ទេរព្រះរាជសារឲ្យទៅសហគមន៍របស់ព្រះអង្គ(عليهم السلام)គ្រប់ៗអង្គ(عليهم السلام) ។ ព្រះអង្គទាំងអស់(عليهم السلام)នឹងប្រាប់ឲ្យដឹងថាព្រះអង្គ(عليهم السلام)បានផ្ទេរព្រះរាជសារនោះឲ្យទៅសហគមន៍ព្រះអង្គ(عليهم السلام)ហើយ ។

وَ تُسْأَلُ اَلْأُمَمُ فَيَجْحَدُونَ، كَمَا قَالَ: ﴿فَلَنَسْئَلَنَّ اَلَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَ لَنَسْئَلَنَّ اَلْمُرْسَلِينَ﴾ فَيَقُولُونَ: ﴿ما جاءَنا مِنْ بَشِيرٍ وَ لا نَذِيرٍ﴾
សហគមន៍ទាំងអស់នឹងត្រូវសាកសួរ តែពួកគេនឹងឆ្លើយបដិសេធ ដូចអល់ឡោះហ្ស៊ីវ(عز وجل)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:៦] យើងនឹងសាកសួរបណ្តាអ្នកដែលគេបានបញ្ជូន[ព្រះសាស្តាយើង]មកវក ។ យើងនឹងសាកសួរបណ្តាព្រះប្រេសិត* ពួកគេ (គឺប្រជានិករសហគមន៍) នឹងថា៖ *"[៥:១៩] ពុំដែលមានអ្នកឲ្យដំណឹង ពុំដែលមានអ្នកជាស់គឿនណាម្នាក់មកដល់យើងទេ ។"*

فَتُشْهِدُ اَلرُّسُلُ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَيَشْهَدُ بِصِدْقِ اَلرُّسُلِ وَ بِكَذِبِ مَنْ جَحَدَهَا مِنَ اَلْأُمَمِ، فَيَقُولُ لِكُلِّ أُمَّةٍ مِنْهُمْ: ﴿بَلَى فَقَدْ جاءَكُمْ بَشِيرٌ وَ نَذِيرٌ وَ اَللَّهُ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ أَيْ مُقْتَدِرٌ عَلَى شَهَادَةِ جَوَارِحِكُمْ عَلَيْكُمْ بِتَبْلِيغِ اَلرُّسُلِ إِلَيْكُمْ رِسَالاَتِهِمْ. (تفسير نور الثقلين , ج 2 , ص 4)
ព្រះសាស្តា(عليهم السلام)អល់ឡោះហ្ស៊ីវ(عز وجل)នឹងប្តេជ្ញា[ថាបានផ្ទេរព្រះរាជសារហើយ] ដូច្នេះសម្តីព្រះអង្គ(عليهم السلام)ជាសម្តីពិត ឯសម្តីពួកប្រជានិករសហគមន៍ដែលបានឆ្លើយបដិសេធនោះជាសម្តីមុសា ។ ព្រះសាស្តានីមួយ(عليهم السلام)នឹងប្រាប់សហគមន៍ខ្លួនថា៖ *[៥:១៩] ការពិតអ្នកឲ្យដំណឹងនិងអ្នកជាស់គឿនបានមកដល់ពួកអ្នកហើយ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីទ្រង់មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ* ពោលគឺអល់ឡោះហ្ស៊ីវ(عز وجل)មានព្រះសមត្ថភាពធ្វើឲ្យអវយវ:ពួកអ្នកធ្វើសាក្សីជំទាស់ពួកអ្នក ថាព្រះសាស្តាទាំងឡាយ(عليهم السلام)របស់ពួកអ្នកបានប្រាប់ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាឲ្យដឹងព្រះរាជសារហើយ ។" (تفسير نور الثقلين 2: 4)

***

*٣/١٠-٢/٧ [...] قَالَ: وَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا، فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ، أَنْ كَذَّبُوا بِالْأَوْصِيَاءِ كُلِّهِمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٤١٨ الحديث : ٩٩/ ٣٤٦٧ ، تفسير القمّيّ - الجزء : ١ صفحة : ١٩٩)**
*7/2-10/3 លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام) (គឺអ៊ីមុាំយ៉ាកុ៊ត្ហ្ហារ(صلوات الله عليه والسلام)) មានវចន:ថា៖ "ពួកគេបដិសេធព្រះសញ្ញាយើង(عليهم السلام)ទាំងអស់នៅក្នុងជម្រៅគ្ពួរអាន (គឺនៅក្នុងអត្ថន័យកំបាំងរបស់គ្ពួរអាន) ។ ពួកគេបដិសេធព្រះឧត្តរាធិការីទាំងអស់(عليهم السلام) (គឺអ្នកស្នងរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ី(صلى الله عليه وآله)) ។"
(تفسير القمّيّ 1: 199)40:2-5

***

*٤/١٠-٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْمِنْقَرِيِّ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ عَنْ عَمَّارٍ الدُّهْنِيِّ قَالَ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ كُلَّ قَلْبٍ حَزِينٍ وَ يُحِبُّ كُلَّ عَبْدٍ شَكُورٍ يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِعَبْدٍ مِنْ عَبِيدِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَ شَكَرْتَ فُلاَناً فَيَقُولُ بَلْ شَكَرْتُكَ يَا رَبِّ فَيَقُولُ لَمْ تَشْكُرْنِي إِذْ لَمْ تَشْكُرْهُ
*7/2-10/4 [...] អ៊ុាំម៉ារ អាល់-ឌ្ហ៊ុះហ្ស៊ានី បានថាខ្ញុំបានឮ អ៊ុាលី(صلوات الله عليه والسلام) ប៊ិន អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន(صلوات الله عليه والسلام) មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីវ(عز وجل)ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យអ្នកមានចិត្តបារម្ភគ្រប់រូបនិងបាវគ្រប់រូបដែលដឹងគុណគេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ី(تبارك وتعالى)នឹងប្រាប់បាវព្រះអង្គ(عز وجل)ថ្ងៃជំនុំជម្រះថា៖ "អ្នកបានអរគុណអ្នកនេះទេ ?" បាវនោះនឹងទូលថា៖ "ម្ចាស់(عز وجل)អើយ ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានអរព្រះគុណព្រះអង្គ(عز وجل) !" អល់ឡោះហ្ស៊ី(تبارك وتعالى)នឹងមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកពុំបានអរព្រះគុណអញ(تبارك وتعالى)ទេកាលណាអ្នកពុំបានអរគុណអ្នកនោះទេនោះ ។"

ثُمَّ قَالَ أَشْكَرُكُمْ لِلَّهِ أَشْكَرُكُمْ لِلنَّاسِ. (الكافي - الجزء : ٢ صفحة : ٩٩ الحديث : ٣٠)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អ្នកដែលដឹងព្រះគុណអល់ឡោះ ﷻ ជាងគេ គឺអ្នកដែលដឹងគុណមនុស្សជាងគេ ។" (الكافي 2: 99/ 30)

***

*٧/٢-١٠/٥ عَلِيٌّ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ صَاحِبِ السَّابِرِيِّ فِيمَا أَعْلَمُ أَوْ غَيْرِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ: فِيمَا أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): يَا مُوسَى اشْكُرْنِي حَقَّ شُكْرِي، فَقَالَ: يَا رَبِّ، وَ كَيْفَ أَشْكُرُكَ حَقَّ شُكْرِكَ، وَ لَيْسَ مِنْ شُكْرٍ أَشْكُرُكَ بِهِ إِلَّا وَ أَنْتَ أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيَّ؟ قَالَ: يَا مُوسَى، الْآنَ شَكَرْتَنِي حِينَ عَلِمْتَ أَنَّ ذَلِكَ مِنِّي. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٩٨ الحديث : ٢٧)

*7/2-10/5 [...] អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ាហ្ការ ﷺ មានវចនៈថាអល់ឡោះ ﷻ បានបើកឲ្យមូសា ﷺ ដឹងថា៖ "មូសា ﷺ អើយ ! ចូរអ្នក ﷺ អរព្រះគុណអញ ﷻ ដោយអំណារព្រះគុណដែលសក្តិសមនឹងអញ ﷻ ។" មូសា ﷺ បានទូលថា៖ "ម្ចាស់ ﷻ អើយ ! ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ អរព្រះគុណព្រះអង្គ ﷻ ដោយអំណារព្រះគុណមួយណាដែលស័ក្តិសមនឹងព្រះអង្គ ﷻ ពីព្រោះគ្រប់អំណារព្រះគុណដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ឧទ្ធិសសំដៅចំពោះព្រះអង្គ ﷻ ព្រះអង្គ ﷻ អាសូរកុណាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយសារព្រះអំណារគុណនោះ ?" ព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូសា ﷺ អើយ ! ពេលនេះឯងដែលអ្នក ﷺ បានអរព្រះគុណអញ ﷻ ពេលអ្នក ﷺ បានដឹងថាការពិតវាមកពីអញ ﷻ ។" (الكافي 2: 98/ 27)

***

*٧/٢-١٠/٦ وَ عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْوَشَّاءِ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُثْمَانَ، قَالَ: خَرَجَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) مِنَ الْمَسْجِدِ، وَ قَدْ ضَاعَتْ دَابَّتُهُ، فَقَالَ: «لَئِنْ رَدَّهَا اللَّهُ عَلَيَّ لَأَشْكُرَنَّ اللَّهَ حَقَّ شُكْرِهِ»

*7/2-10/6 [...] ហ្ការ៉ាម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីស្ហ្ម៉ាន បានតំណាលថា អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះ ﷺ បានចេញពីម៉ាស់ជ្ជិដ ព្រះអង្គ ﷺ បាត់សត្ត[ជំនិ:] ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "បើអល់ឡោះ ﷻ ឲ្យវាមកខ្ញុំ ﷺ វិញ ខ្ញុំ ﷺ នឹងអរព្រះគុណអល់ឡោះ ﷺ ឲ្យសក្តិសមនឹងព្រះអង្គ ﷻ ។"

قَالَ: «فَمَا لَبِثَ أَنْ أُتِيَ بِهَا، فَقَالَ: «الْحَمْدُ لِلَّهِ» فَقَالَ قَائِلٌ لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَ لَسْتَ قُلْتَ: لَأَشْكُرَنَّ اللَّهَ حَقَّ شُكْرِهِ؟! فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «أَ لَمْ تَسْمَعْنِي قُلْتُ: اَلْحَمْدُ لِلَّهِ؟». (البرهان في تفسير القرآن – اَلْجُزْء: ٣ صَفْحَة: ٢٨٩ حَدِيث: ٩٩ /٥٦٨٤ ، الكافي – اَلْجُزْء: ٢ صَفْحَة: ٧٩ حَدِيث: ١٨)**

លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថាមិនយូរប៉ុន្មានគេបានយកជំនិ:ព្រះអង្គ ﷺ មកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ វិញ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយថ្លៃមនាការចំពោះអល់ឡោះ ﷻ (الْحَمْدُ لِلَّهِ) !" គេបានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំ ﷺ បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ ! ព្រះអង្គ ﷺ បានថា "ខ្ញុំ ﷺ នឹងអរព្រះគុណអល់ឡោះ ﷺ ឲ្យសក្តិសមនឹងព្រះអង្គ ﷻ" មែនទេ ?" អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះ ﷺ មានវចនៈថា៖ "លោកមិនបានឮខ្ញុំ ﷺ ថាទេ ថា៖ "សូមថ្វាយថ្លៃមនាការចំពោះ អល់ឡោះ ﷻ (الْحَمْدُ لِلَّهِ) !" ?" (الكافي 2: 79/ 18)14:6-8

***

*٧/٢-١٠/٧ عَنْهُ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى عَنْ يُونُسَ بْنِ عَمَّارٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ الله (عَلَيهِ السَّلام) قَالَ إِذَا ذَكَرَ أَحَدُكُمْ نِعْمَةَ الله عَزَّ وَجَلَّ فَلْيَضَعْ خَدَّهُ عَلَى التُّرَابِ شُكْراً لله فَإِنْ كَانَ رَاكِباً فَلْيَنْزِلْ فَلْيَضَعْ خَدَّهُ عَلَى التُّرَابِ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ يَقْدِرُ عَلَى النُّزُولِ لِلشُّهْرَةِ فَلْيَضَعْ خَدَّهُ عَلَى قَرَبُوسِهِ وَإِنْ لَمْ يَقْدِرْ فَلْيَضَعْ خَدَّهُ عَلَى كَفِّهِ ثُمَّ لْيَحْمَدِ الله عَلَى مَا أَنْعَمَ عَلَيْهِ. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٩٨ الحديث : ٢٥)

*7/2-10/7 [...] អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះ ﷺ មានវចនៈថា៖ "កាលណាអស់លោកណាមួយនឹករឭកព្រះគុណអល់ឡោះ ﷻ ចូរឲ្យអ្នកនោះដាក់ថ្ពាល់លើដីជាសេចក្តីសម្តែងអំណារព្រះគុណចំពោះ

អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ។ បើអ្នកនោះកំពុងជិះជំនិះ ចូរឲ្យអ្នកនោះចុះពីលើជំនិះហើយដាក់ថ្ពាល់លើដី ។ បើអ្នកមិនអាចចុះពីលើជំនិះបានទេព្រោះតែខ្លាចគេឃើញ អ្នកនោះគប្បីដាក់ថ្ពាល់លើកែបសត្វជំនិះ ។ បើមិនអាចធ្វើបានទេ អ្នកគប្បីដាក់ថ្ពាល់លើប្រអប់ដៃខ្លួនឯង ហើយឲ្យអ្នកនោះសរសើរអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻដែលព្រះអង្គﷻបានអាសូរកុណាខ្លួន ។" (الكافي 2: 98/ 25)

***

*٨/١٠-٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَطِيَّةَ عَنْ هِشَامِ بْنِ أَحْمَرَ قَالَ كُنْتُ أَسِيرُ مَعَ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيهِ السَّلام) فِي بَعْضِ أَطْرَافِ الْمَدِينَةِ إِذْ ثَنَى رِجْلَهُ عَنْ دَابَّتِهِ فَخَرَّ سَاجِداً فَأَطَالَ وَأَطَالَ ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ وَرَكِبَ دَابَّتَهُ فَقُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ قَدْ أَطَلْتَ السُّجُودَ فَقَالَ إِنَّنِي ذَكَرْتُ نِعْمَةً أَنْعَمَ اللهُ بِهَا عَلَيَّ فَأَحْبَبْتُ أَنْ أَشْكُرَ رَبِّي. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٩٨ الحديث : ٢٦)

*7/2-10/8 អ្ហ៊ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម រាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាប៊ូ អ្ហ៊ូម៉ៃ៉រ៍ តមកពី អ្ហ៊ាលី ប៊ិន អ្ហ៊ូទ្ទ៊ីយ៉ាស៊ុ តមកពី ហ្ហ៊ីស្ហ៊ាំ ប៊ិន អាស្ស៊ីម៉ារ ដែលបានថាខ្ញុំបានធ្វើដំណើរជាមួយ អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام នៅម្ខាងនគរម៉ាឌ្ឌ៊ីណាស៊ុ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់ជើងគ្ងបគ្នាលើម្ខាងសត្វជំនិះក្នុងពេលព្រះព្រអង្គ صلوات الله عليه والسلام កំពុងជិះនោះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចុះពីលើសត្វជំនិះហើយទៅក្រាបប្រណិប៉ាតន៍ (ស៊ូយ្ជ៊ូដ) លើដី ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ស៊ូយ្ជ៊ូដយូរ ។ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ងើបពីស៊ូយ្ជ៊ូដវិញ ទ្បើងជិះជំនិះ ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ស៊ូយ្ជ៊ូដយូរម្ល៉េ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام គ្រាន់តែនឹកឃ្ញកព្រះគុណអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻទេដែលព្រះអង្គﷻបានអាសូរកុណាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ចង់អរព្រះគុណម្ចាស់ﷻ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។" (الكافي 2: 98/ 26)

وَلَقَدْ خَلَقْنَٰكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَٰكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿١١﴾

១១. យើងបានបង្កើតពួកអ្នក ហើយយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកមានរូបរាង ។ បន្ទាប់មកយើងបានប្រាប់បណ្តាទេវតាថា៖ "ចូរពួកអ្នកក្រាបប្រណិប៉ាតន៍អាដ្ទ៊ាំ ។" ពួកគេក៏បានក្រាបប្រណិប៉ាតន៍ លើកលែងតែអ៊ីប្ល៊ីសទេ ។ វាមិននៅក្នុងបណ្តាអ្នកក្រាបប្រណិប៉ាតន៍ទេ ។

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ ۖ قَالَ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِى مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُۥ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾

១២. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "តើមានអ្វីឃាត់អ្នក បានជាអ្នកមិនក្រាបប្រណិប៉ាតន៍[អាដ្ទ៊ាំ] ពេលអញបញ្ជា អ្នក ?" វា (គឺអ៊ីប្ល៊ីស) ទូលថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រសើរជាងវា ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតវាមកពីដីឥដ្ឋ ។"

قَالَ فَٱهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَٱخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ ٱلصَّٰغِرِينَ ﴿١٣﴾

១៣. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "ចូរអ្នកចុះពី[ស្ថានភាព]នេះទៅ ។ អ្នកមិនគប្បីក្រអឺតក្រអោងក្នុងនេះទេ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកចេញទៅ ព្រោះអ្នកនៅក្នុងបណ្តាអ្នកដែលគេស្អប់ខ្ពើម ។"

قَالَ أَنظِرْنِىٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾

១៤. វា (គឺអ៊ីប្ល៊ីស) បានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គទុកពេលឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរហូតដល់ថ្ងៃដែលពួកគេរស់

ឡើងវិញ ។"

قَالَ إِنَّكَ مِنَ ٱلْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾

១៥. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "អ្នកជាម្នាក់ក្នុងបណ្តាអ្នកដែលគេពន្យារពេលឲ្យ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១-១៥

٧/١١-١٥/١ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ الْمُحَمَّدِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا كَثِيرُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿وَ لَقَدْ خَلَقْنٰاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنٰاكُمْ﴾. قَالَ: «أَمَّا ﴿خَلَقْنٰاكُمْ﴾ فَنُطْفَةً ثُمَّ عَلَقَةً ثُمَّ مُضْغَةً ثُمَّ عِظَاماً ثُمَّ لَحْماً، وَ أَمَّا ﴿صَوَّرْنٰاكُمْ﴾ فَالْعَيْنَ وَ الْأَنْفَ وَ الْأُذُنَيْنِ وَ الْفَمَ وَ الْيَدَيْنِ وَ الرِّجْلَيْنِ، صَوَّرَ هَذَا وَ نَحْوَهُ، ثُمَّ جَعَلَ الدَّمِيمَ وَ الْوَسِيمَ وَ الْجَسِيمَ وَ الطَّوِيلَ وَ الْقَصِيرَ وَ أَشْبَاهَ هَذَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥١٩ الحديث : ٩٩/ ٣٧٩٠ ، تفسير القمّيّ – الجزء : ١ صفحة : ٢٢٤)**

7/11-15/1 [...] អាប៊ូ អាល់-យ៉ាកូ៊ប ដូ បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ហ្ការ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ៉ាល ﷻ *[៧:១១] យើងបានបង្កើតពួកអ្នក ហើយយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកមានរូបរាង* ថា៖ *"យើងបានបង្កើតពួកអ្នក* នេះគឺគ្រាប់ពូជ (គឺមេជីវិត) [ហើយទៅជា]ដុំឈាម [ហើយទៅជា]សាច់និងឆ្អឹង ។ *ហើយយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកមានរូបរាង* នេះគឺភ្នែក ច្រមុះ ត្រចៀកពីរ មាត់ ដៃពីរ ជើងពីរ ។ ធ្វើឲ្យអ្វីទាំងនេះមានរូបរាងឡើងនិងស្រដៀងនេះដែរ គឺធ្វើឲ្យស្អាត ឲ្យអាក្រក់ ឲ្យខ្ពស់ ឲ្យទាប និងស្រដៀងនេះដែរ ។" (تفسير القمى 1: 224)

***

٧/١١-١٥/٢ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ يَقْطِينٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مَيَّاحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «إِنَّ إِبْلِيسَ قَاسَ نَفْسَهُ بِآدَمَ، فَقَالَ ﴿خَلَقْتَنِي مِنْ نٰارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ وَ لَوْ قَاسَ الْجَوْهَرَ الَّذِي خَلَقَ اللهُ تَعَالَى مِنْهُ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) بِالنَّارِ كَانَ ذَلِكَ أَكْثَرَ نُوراً وَ ضِيَاءً مِنَ النَّارِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٠ الحديث : ٩٩/ ٣٧٩١ ، الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٤٧ الحديث : ١٨)**

7/11-15/2 [...] អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុ្ឍលឡោះហ្ស៊ា صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អ៊ីប្លីស لعن الله បានប្រៀបធៀបខ្លួនឯងជាមួយអាដ្ធាំ عليه السلام ថា៖ *"[៧:១២] ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតវាមកពីដី ៥ដ្ធ ។"* បើអ៊ីប្លីស لعن الله ធ្វើវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនសារធាតុដែលអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ បង្កើតអាដ្ធាំ عليه السلام មកនោះ ជាមួយភ្លើងវិញ សារធាតុនោះភ្លឺនិងចែងចាំងលើសភ្លើងទៅទៀត ។" (الكافي 1: 47/ 18)

***

٧/١١-١٥/٣ وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَبْدِ اللهِ الْعَقِيلِيِّ، عَنْ عِيسَى بْنِ عَبْدِ اللهِ الْقُرَشِيِّ، قَالَ: دَخَلَ أَبُو حَنِيفَةَ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فَقَالَ لَهُ: «يَا أَبَا حَنِيفَةَ، بَلَغَنِي أَنَّكَ تَقِيسُ؟» قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: «لاَ تَقِسْ، فَإِنَّ أَوَّلَ مَنْ قَاسَ إِبْلِيسُ حِينَ قَالَ ﴿خَلَقْتَنِي مِنْ نٰارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ فَقَاسَ مَا بَيْنَ النَّارِ وَ الطِّينِ، وَ لَوْ قَاسَ نُورِيَّةَ آدَمَ بِنُورِيَّةِ النَّارِ عَرَفَ فَضْلَ مَا بَيْنَ النُّورَيْنِ، وَ صَفَاءَ أَحَدِهِمَا عَلَى الْآخَرِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٠ الحديث : ٩٩/ ٣٧٩٢ ، الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٤٧ الحديث : ٢٠)**

7/11-15/3 [...] អ៊ីសា ប៊ិន អ្ហាប់ឌុ្ឍលឡោះហ្ស៊ា អាល់-ក្ពូ៉ រ៉ាស៊ី បានតំពាលថា អាប៊ូ ហ្ហានីហ្ហាស៊ុ បានមកជួប អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុ្ឍលឡោះហ្ស៊ា صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសួរគាត់ថា៖ "អាប៊ូ ហ្ហានីហ្ហាស៊ុអើយ! លោកធ្វើវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនមែនទេ ?" អាប៊ូ ហ្ហានីហ្ហាស៊ុបានថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖

"ចូរកុំវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួន ព្រោះបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនគឺអ៊ីបលីស លោ កាលវាលោ ថា៖ *[៧:១២] ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតវាមកពីដី ឥដ្ឋ ។* វាលោ បានវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនភ្លើងនិងដីឥដ្ឋ ។ បើវាលោ វិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនពន្លឺរបស់អាដ្ទាំ អ្ហ្ម ១ និងពន្លឺរបស់ភ្លើង វាលោ នឹងឃើញថាគុណសម្បត្តិនិងសេចក្តីបរិសុទ្ធរបស់ពន្លឺមួយប្រសើរជាងមួយទៀត រវាងពន្លឺទាំងពីរនេះ ។" (الكافي 1: 47/ 20)

***

*٧/١١-١٥/٤ أَبِي رَحِمَهُ اَللَّهُ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَبْدِ اَللَّهِ اَلْعُقَيْلِيِّ اَلْقُرَشِيِّ، عَنْ عِيسَى بْنِ عَبْدِ اَللَّهِ اَلْقُرَشِيِّ رَفَعَ اَلْحَدِيثَ قَالَ: دَخَلَ أَبُو حَنِيفَةَ عَلَى أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ فَقَالَ لَهُ: يَا أَبَا حَنِيفَةَ بَلَغَنِي أَنَّكَ تَقِيسُ، قَالَ: نَعَمْ أَنَا أَقِيسُ، قَالَ: لاَ تَقِسْ فَإِنَّ أَوَّلَ مَنْ قَاسَ إِبْلِيسُ حِينَ قَالَ: ﴿خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾

*7/11-15/4 ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលថា មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ ប៊ិន យ៉ាស្ម៉ាយ៉ា បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ ប៊ិន អាស្ម៉ាដ្ទ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ប៊ិន ហ្ហាស្ស៊ីម តមកពី អាស្ម៉ាដ្ទ ប៊ិន អ្ហាប់ឌុលឡោះហ៊ា អាល់-អ៊ីក្ពយ៉ល់ អាល់-ក្ពរ៉ាស៊ី តមកពី អ៊ីសា ប៊ិន អ្ហាប់ឌុលឡោះហ៊ា អាល់-ក្ពរ៉ាស៊ី អំពីហ្ហាឌ៊ីសមួយថា អាប៊ូ ហ្ហានីហ្ហាស៊ុ បានមកជួប អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ៊ា ១ ។ ព្រះអង្គ ១ បានសួរគាត់ថា៖ "អាប៊ូ ហ្ហានីហ្ហាស៊ុអើយ ! ខ្ញុំ ១ បានឮថាលោកវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនមែនទេ ?" គាត់បានទូលថា៖ "មែន ទូលបង្គំវិភាគដោយប្រើគឺនិត ។" ព្រះអង្គ ១ មានវចន:ថា៖ "ចូរកុំវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួន ព្រោះ បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនគឺអ៊ីប្លីស លោ កាលវាលោ ថា៖ *[៧:១២] ព្រះអង្គបានបង្កើត ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតវាមកពីដីឥដ្ឋ ។*

فَقَاسَ مَا بَيْنَ اَلنَّارِ وَ اَلطِّينِ، وَ لَوْ قَاسَ نُورِيَّةَ آدَمَ بِنُورِيَّةِ اَلنَّارِ عَرَفَ اَلْفَضْلَ مَا بَيْنَ اَلنُّورَيْنِ وَ صَفَاءَ أَحَدِهِمَا عَلَى اَلْآخَرِ،

វាលោ បានវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនភ្លើងនិងដីឥដ្ឋ ។ បើវាលោ បានវិភាគដោយប្រើការប្រៀបធៀបភាពត្រចះ ត្រចង់របស់អាដ្ទាំ អ្ហ្ម ១ នឹងភាពត្រចះត្រចងមរបស់ភ្លើង វាលោ នឹងបានដឹងគុណសម្បត្តិនិងសេចក្តីបរិសុទ្ធ របស់ភាពត្រចះត្រចង់ទាំងពីរនេះថាមួយណាប្រសើរជាងមួយណា ។

وَ لَكِنْ قِسْ لِي رَأْسَكَ أَخْبِرْنِي عَنْ أُذُنَيْكَ مَا لَهُمَا مُرَّتَانِ؟ قَالَ: لاَ أَدْرِي، قَالَ: فَأَنْتَ لاَ تُحْسِنُ أَنْ تَقِيسَ رَأْسَكَ، فَكَيْفَ تَقِيسُ اَلْحَلاَلَ وَ اَلْحَرَامَ قَالَ: يَا اِبْنَ رَسُولِ اَللَّهِ أَخْبِرْنِي مَا هُوَ؟ قَالَ إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ: جَعَلَ اَلْأُذُنَيْنِ مُرَّتَيْنِ لِئَلاَّ يَدْخُلَهُمَا شَيْءٌ إِلاَّ مَاتَ، وَ لَوْ لاَ ذَلِكَ لَقَتَلَ اِبْنَ آدَمَ اَلْهَوَامُّ

ចូរលោកវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនអំពីក្បាលលោកឲ្យខ្ញុំ ១ ដឹង ។ ចូរលោករៀបរាប់ប្រាប់ខ្ញុំ ១ អំពី ត្រចៀកទាំងពីររបស់លោក ហេតុអ្វីមានសារធាតុល្វីងជូរចត់សម្រាប់ប៉ែកអវយវ:ទាំងពីរនោះ ?" គាត់ បានថា៖ "ទូលបង្គំមិនដឹងទេ ។" ព្រះអង្គ ១ មានវចន:ថា៖ "បើលោកមិនជំណាញខាងវិភាគដោយប្រើ គំនិតខ្លួនអំពីក្បាលលោកទេ តើលោកអាចវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនបានដូចម្តេច អំពីអ្វីដែលច្បាប់ អនុញ្ញាត (ហ្ហាឡាល់) និងអ្វីដែលច្បាប់ហាម (ហ្ហារ៉ាំ) ?" គាត់បានទូលថា៖ "ព្រះរាជបុត្រ ១ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ១ ហ៊ា ១ អើយ ! សូមព្រះអង្គ ១ ប្រាប់ទូលបង្គំ ១ ផងថាតើនោះគឺអ្វី ?" ព្រះអង្គ ១ មានវចន: ថា៖ "អល់ឡោះ ១ ហ៊ា ១ បានបង្កើតត្រចៀកពីរជាមួយសារធាតុល្វីងជូរចត់ (នៅខាងក្នុង) បើមានអ្វីមួយចូល ទៅខាងក្នុងវា សារធាតុនោះនឹងធ្វើឲ្យអ្វីនោះស្លាប់ ។ ពុំនោះទេសត្វល្អិតនឹងសម្លាប់កូនអាដ្ទាំ ១ ។"

وَ جَعَلَ اَلشَّفَتَيْنِ عَذْبَتَيْنِ لِيَجِدَ اِبْنُ آدَمَ طَعْمَ اَلْحُلْوِ وَ اَلْمُرِّ، وَ جَعَلَ اَلْعَيْنَيْنِ مَالِحَتَيْنِ لِأَنَّهُمَا شَحْمَتَانِ، وَ لَوْ لاَ مُلُوحَتُهُمَا لَذَابَتَا، وَ جَعَلَ اَلْأَنْفَ بَارِداً سَائِلاً لِئَلاَّ يَدَعَ فِي اَلرَّأْسِ دَاءً إِلاَّ أَخْرَجَهُ وَ لَوْ لاَ ذَلِكَ لَثَقُلَ اَلدِّمَاغُ وَ تَدَوَّدَ. (علل الشرايع ج١ ص٨٦)

ព្រះអង្គ ﷻ ធ្វើឲ្យបបូរមាត់ទាំងពីរផ្អែម ដើម្បីនឹងឲ្យកូនអាដ្ទាំ ﷺ អាចភ្លក្សរសជាតិផ្អែមនិងល្វីងជូរចត់បាន ។ ព្រះអង្គ ﷻ បង្កើតភ្នែកទាំងពីរជាមួយសារធាតុប្រៃព្រោះទាំងពីរនេះត្រូវការជាតិខ្លាញ់ផ្តល់សំណើម ពុំនោះទេវានឹងរលាយ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បង្កើតច្រមុះដើម្បីបង្ហូរវត្ថុរាវត្រជាក់ ដើម្បីនាំចេញទៅខាងក្រៅនូវរោគដែលកើតមាននៅខាងក្នុងក្បាល តាមច្រមុះនោះ ។ ពុំនោះទេខួរក្បាលនឹងធ្ងន់ បណ្តាលឲ្យមានជម្ងឺ ។" (علل الشرايع 1: 86)

***

*٧/١١-١٥/٥ ثُمَّ قَالَ: أَ تُحْسِنُ أَنْ تَقِيسَ رَأْسَكَ مِنْ بَدَنِكَ؟ قَالَ: لاَ، قَالَ جَعْفَرٌ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: فَأَخْبِرْنِي لِأَيِّ شَيْءٍ جَعَلَ اَللَّهُ اَلْمُلُوحَةَ فِي اَلْعَيْنَيْنِ وَ اَلْمَرَارَةَ فِي اَلْأُذُنَيْنِ وَ اَلْمَاءَ اَلْمُنْتِنَ فِي اَلْمَنْخِرَيْنِ وَ اَلْعُذُوبَةَ فِي اَلشَّفَتَيْنِ، قَالَ: لاَ أَدْرِي،

*7/11-15/5 បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "លោកពូកែវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនអំពីក្បាលរបស់ខ្លួនលោកទេ ?" គាត់បានថា៖ "ទេ ។" យ៉ូ្ហ ក្ពុ ហ្ការ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ដូច្នេះចូរប្រាប់ខ្ញុំ ﷺ ហេតុអ្វីអល់ឡោះ ﷻ ធ្វើឲ្យមានជាតិប្រៃនៅក្នុងភ្នែកទាំងពីរ មានជាតិល្វីងជូរចត់នៅក្នុងត្រចៀកទាំងពីរ មានទឹកស្អុយនៅក្នុងរន្ធច្រមុះទាំងពីរ មានជាតិផ្អែមនៅក្នុងបបូរមាត់ទាំងពីរ ?" គាត់បានថា៖ "ទូលបង្គំមិនដឹងទេ ។"

قَالَ جَعْفَرٌ عَلَيْهِ السَّلاَمُ لِأَنَّ اَللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ اَلْعَيْنَيْنِ فَجَعَلَهُمَا شَحْمَتَيْنِ وَ جَعَلَ اَلْمُلُوحَةَ فِيهِمَا مَنّاً مِنْهُ عَلَى اِبْنِ آدَمَ، وَ لَوْ لاَ ذَلِكَ لَذَابَتَا وَ جَعَلَ اَلْأُذُنَيْنِ مُرَّتَيْنِ وَ لَوْ لاَ ذَلِكَ لَهَجَمَتِ اَلدَّوَابُّ وَ أَكَلَتْ دِمَاغَهُ وَ جَعَلَ اَلْمَاءَ فِي اَلْمَنْخِرَيْنِ لِيَصْعَدَ مِنْهُ اَلنَّفَسُ وَ يَنْزِلَ، وَ يَجِدَ مِنْهُ اَلرِّيحَ اَلطَّيِّبَةَ مِنَ اَلْخَبِيثَةِ، وَ جَعَلَ اَلْعُذُوبَةَ فِي اَلشَّفَتَيْنِ لِيَجِدَ اِبْنُ آدَمَ لَذَّةَ مَطْعَمِهِ وَ مَشْرَبِهِ،

យ៉ូ្ហ ក្ពុ ហ្ការ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ព្រោះអល់ឡោះ ﷻ បង្កើតភ្នែកទាំងពីរ ហើយធ្វើឲ្យវាទាំងពីរសើម ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានធ្វើឲ្យមានជាតិប្រៃនៅក្នុងភ្នែកទាំងពីរនេះជាព្រះគុណមកលើកូនអាដ្ទាំ ﷺ ពុំនោះទេភ្នែកទាំងពីរនឹងរលាយ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បង្កើតត្រចៀកទាំងពីរជាមួយជាតិល្វីងជូរចត់ ពុំដូច្នោះទេសត្វល្អិតនៃផែនដីនឹងចូលទៅក្នុងត្រចៀកនោះ ហើយនឹងស៊ីខួរក្បាលកូនអាដ្ទាំ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷻ ធ្វើឲ្យមានទឹកនៅក្នុងរន្ធច្រមុះទាំងពីរដើម្បីនឹងឲ្យខ្យល់ដកដង្ហើមឡើងចុះតាមនោះ នឹងដើម្បីដឹងខ្យល់ក្រអូបនិងខ្យល់អសោច ។ ព្រះអង្គ ﷻ ធ្វើឲ្យមានជាតិផ្អែមនៅក្នុងបបូរមាត់ទាំងពីរដើម្បីនឹងឲ្យកូនអាដ្ទាំ ﷺ ភ្លក្សសេចក្តីរីករាយនៃបាយនិងទឹក ។"

ثُمَّ قَالَ جَعْفَرٌ عَلَيْهِ السَّلاَمُ لِأَبِي حَنِيفَةَ أَخْبِرْنِي عَنْ كَلِمَةٍ أَوَّلُهَا شِرْكٌ وَ آخِرُهَا إِيمَانٌ؟ قَالَ لاَ أَدْرِي، قَالَ هِيَ كَلِمَةُ: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اَللَّهُ لَوْ قَالَ لاَ إِلَهَ: كَانَ شِرْكٌ، وَ لَوْ قَالَ: إِلاَّ اَللَّهُ كَانَ إِيمَانٌ،

បន្ទាប់មកយ៉ូ្ហ ក្ពុ ហ្ការ ﷺ សួរ អាប៊ូ ហ្ហានីហ្ហាស៊ុ ថា៖ "ចូរប្រាប់ខ្ញុំ ﷺ អំពីពាក្ស (កាលីម៉ាស៊ុ) ។ ដើមពាក្សនោះជាអំពើហ៊ុនហយ (ស្ស៊ីរិក) ចុងពាក្សនោះជាជំនឿ (អ៊ីម៉ាន់) ?" គាត់បានថា៖ "ទូលបង្គំមិនដឹងទេ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "នោះគឺពាក្ស "ពុំមានព្រះទេ ក្រៅពីអល់ឡោះ ﷻ" ។ បើលោកថា "ពុំមានព្រះទេ" បានសេចក្តីថានេះជាអំពើហ៊ុនហយ បើលោកថា "ក្រៅពីអល់ឡោះ ﷻ" បានសេចក្តីថានេះជាជំនឿ ។"

ثُمَّ قَالَ جَعْفَرٌ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: وَيْحَكَ أَيُّهُمَا أَعْظَمُ قَتْلُ اَلنَّفْسِ أَوِ اَلزِّنَا؟ قَالَ قَتْلُ اَلنَّفْسِ، قَالَ فَإِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ قَبِلَ فِي قَتْلِ اَلنَّفْسِ شَاهِدَيْنِ وَ لَمْ يَقْبَلْ فِي اَلزِّنَا إِلاَّ أَرْبَعَةً،

បន្ទាប់មកយ៉ូ្ហ ក្ពុ ហ្ការ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អបមង្គលលើលោក ! តើប្រការមួយណាធ្ងន់ធ្ងរជាងគេ សម្លាប់មនុស្សម្នាក់ឬប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ?" គាត់បានថា៖ "សម្លាប់មនុស្សម្នាក់ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈ

ថា៖ "តែអល់ឡោះហ្វ៍ﷻព្រមទទួលយកសាក្សីពីរនាក់រឿងសម្លាប់មុស្សម្នាក់ ។ ព្រះអង្គﷻព្រមទទួលយកសាក្សីបួននាក់រឿងប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ។"

ثُمَّ قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: أَيُّهُمَا أَعْظَمُ اَلصَّلاَةُ أَمِ اَلصَّوْمُ قَالَ اَلصَّلاَةُ، قَالَ فَمَا بَالُ اَلْحَائِضِ تَقْضِي اَلصِّيَامَ وَ لاَ تَقْضِي اَلصَّلاَةَ فَكَيْفَ يَقُومُ لَكَ اَلْقِيَاسُ، فَاتَّقِ اَللَّهَ وَ لاَ تَقِسْ. (علل الشرايع ج١ ص٨٦)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ប្រការមួយណាធំជាងគេ ស្ហ៊ូឡាត់ឬកាន់សីលត្រណមអាហារ ?" គាត់បានថា៖ "ស្ហ៊ូឡាត់ ។" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ចុះរឿងមានរដូវខែរបស់ស្ត្រីដែលត្រូវកាន់សីលត្រណមអាហារ[សង]វិញដែលខ្លួនខានធ្វើ តែមិនចាំបាច់ស្ហ៊ូឡាត់សងវិញទេដែលខ្លួនខានស្ហ៊ូឡាត់នោះ ? តើលោកធ្វើការវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនដូចម្ដេច ? ដូច្នេះចូរលោកខ្លាចអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ កុំប្រើការវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួន ។" (علل الشرايع 1: 86)

***

*١١/٧–٦/١٥ وَ عَنِ اَلْإِمَامِ أَبِي مُحَمَّدٍ اَلْحَسَنِ اَلْعَسْكَرِيِّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا عَرَّفَ اللَّهُ مَلاَئِكَتَهُ فَضْلَ خِيَارِ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ شِيعَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ خُلَفَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، وَ احْتِمَالَهُمْ فِي جَنْبِ مَحَبَّةِ رَبِّهِمْ مَا لاَ تَحْتَمِلُهُ الْمَلاَئِكَةُ، أَبَانَ بَنِي آدَمَ الْخِيَارَ الْمُتَّقِينَ بِالْفَضْلِ عَلَيْهِمْ. ثُمَّ قَالَ: فَلِذَلِكَ فَاسْجُدُوا لِآدَمَ لِمَا كَانَ مُشْتَمِلاً عَلَى أَنْوَارِ هَذِهِ الْخَلاَئِقِ الْأَفْضَلِينَ.

*7/11-15/6 រាយការណ៍មកពីអ៊ីមុាំ អាប៊ូ មូហ៊ាំម៉ាដ្ទ អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-អាស់ការីصلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថារ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានប្រាប់បណ្ដាទេវតាឲ្យស្គាល់គុណសម្បត្តិប្រសើរដាច់គេរបស់សហគមន៍មូហ៊ាំម៉ាដ្ទﷺ របស់ស៊ីអ៊ាស់អាលីصلوات الله عليه والسلام របស់បណ្ដាខ៊ូលិហ្វព្រះអង្គﷻ ហើយបានឲ្យដឹងអំពីសេចក្ដីស្រឡាញ់នៅក្នុងខ្លួនពួកគេចំពោះម្ចាស់ﷻពួកគេដែលអស់ទេវតាពុំមានទេនោះ សឲ្យឃើញច្បាស់ថាបណ្ដាកូនអាដាំعليه السلامដែលមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្តដាច់គេប្រកបដោយគុណសម្បត្តិលើសពួកគេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អាស្រ័យហេតុនេះ ចូរពួកអ្នកក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំعليه السلامព្រោះគេعليه السلامមាននៅក្នុងខ្លួនគេعليه السلام នូវពន្លឺរស្មីរបស់បណ្ដាសត្វលោកមានបុណ្យទាំងអស់គ្នានេះ ។

وَ لَمْ يَكُنْ سُجُودُهُمْ لِآدَمَ، إِنَّمَا كَانَ آدَمُ قِبْلَةً لَهُمْ - يَسْجُدُونَ نَحْوَهُ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ كَانَ بِذَلِكَ مُعَظَّماً مُبَجَّلاً وَ لاَ يَنْبَغِي لِأَحَدٍ أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ مِنْ دُونِ اللَّهِ، يَخْضَعُ لَهُ خُضُوعَهُ لِلَّهِ، وَ يُعَظِّمُهُ - بِالسُّجُودِ لَهُ - كَتَعْظِيمِهِ لِلَّهِ. (البرهان في تفسير القرآن ا - الجزء : ١ صفحة : ١٨١ الحديث : ٩٩/ ٤٤ ، التفسير المنسوب إلى الإمام العسكريّ (عليه السّلام) ٣٨٥/ ٢٦٥)

ការក្រាបប្រណិប័តន៍របស់ពួកទេវតានោះពុំមែនផ្តោតទៅលើអាដាំعليه السلامទេ ។ តែអាដាំعليه السلامជាទិសដៅសម្រាប់ពួកទេវតាដើម្បីក្រាបប្រណិប័តន៍ផ្តោតទៅរកអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ ។ អាស្រ័យហេតុនេះឯងបានជាគេគោរពអាដាំعليه السلام លើកតម្កើងអាដាំعليه السلام ។ ពុំមានអ្នកណាមួយមានសិទ្ធិក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នកណាមួយទេក្រៅពីក្រាបប្រណិប័តន៍អល់ឡោះហ្វ៍ﷻ ពុំមានសិទ្ធិដាក់ខ្លួនចំពោះបុគ្គលនោះដូចដាក់ខ្លួនចំពោះអល់ឡោះហ្វ៍ﷻដែរទេ ពុំមានសិទ្ធិគោរពបុគ្គលនោះដោយក្រាបប្រណិប័តន៍ដូចគោរពអល់ឡោះហ្វ៍ﷻដែរទេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكريّ (عليه السّلام) 385/ 265)

***

*١١/٧–٧/١٥ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ اَلْحَسَنِ اَلْقَطَّانُ قَالَ: حَدَّثَنَا اَلْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ اَلسُّكَّرِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكَرِيَّا اَلْجَوْهَرِيُّ اَلْبَصْرِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَارَةَ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ. أَنَّهُ قَالَ:

*7/11-15/7 អាស្ម៉ាដ្ស ប៊ិន អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-ក្ជ៊ីតុ៌ន់ បាននិយាប្រាប់យើងតមកពី អាល់-ហ្ជាសាន់ ប៊ិន អ៊ុលី អាល់-ស៊ីក្ការី តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ស ប៊ិន ស្ការ៉ីយ៉ា អាល់-យ៉ាហ្ជ៊ារ៉ី អាល់-បាស្ស្រ៉ី តមកពី យ៉ាហ្ជ៊ីក្ជ៊ារ ﷺ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ស ﷺ ដែលមានវចនៈថា៖ "

ثُمَّ قَالَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ إِنَّ أَمْرَ اَللَّهِ تَعَالَى ذِكْرُهُ لاَ يُحْمَلُ عَلَى اَلْمَقَايِيسِ وَ مَنْ حَمَلَ أَمْرَ اَللَّهِ عَلَى اَلْمَقَايِيسِ هَلَكَ وَ أَهْلَكَ إِنَّ أَوَّلَ مَعْصِيَةٍ ظَهَرَتِ اَلْأَنَانِيَّةُ عَنْ إِبْلِيسَ اَللَّعِينِ حِينَ أَمَرَ اَللَّهُ تَعَالَى ذِكْرُهُ مَلاَئِكَتَهُ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ، فَسَجَدُوا وَ أَبَى إِبْلِيسُ اَللَّعِينُ أَنْ يَسْجُدَ،

បន្ទាប់មក យ៉ាហ្ជ៊ីក្ជ៊ារ ﷺ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ស ﷺ មានវចនៈថា៖ "ព្រះរាជបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីមិនអាចផ្អែកទៅលើការវិភាគដោយប្រើការថ្លឹងថ្លែងបានទេ ។ អ្នកណាអនុវត្តិព្រះរាជបញ្ជាអល់ឡោះហ្ស៊ីដោយផ្អែកលើការវិភាគដោយគំនិតខ្លួនអ្នកនោះវិនាសនិងធ្វើឲ្យគេវិនាស ។ ការល្មើសបង្គាប់ដំបូងបង្អស់ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញនូវអត្តទត្ថភាព (ការគិតតែប្រយោជន៍ខ្លួនឯង) នោះចេញមកពីអ៊ីប្លីស ﷺ ត្រូវបណ្ដាសា កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីបានបញ្ជាឲ្យអស់ទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ទាំ ﷺ ។ អស់ទេវតាបានក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ទាំ ﷺ តែអ៊ីប្លីស ﷺ ត្រូវបណ្ដាសាមិនព្រមក្រាបប្រណិប័តន៍ទេ ។

فَقَالَ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿مَا مَنَعَكَ أَلاَّ تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ فَكَانَ أَوَّلُ كُفْرِهِ قَوْلَهُ: ﴿أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ﴾ ثُمَّ قِيَاسَهُ بِقَوْلِهِ ﴿خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ فَطَرَدَهُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْ جِوَارِهِ، وَ لَعَنَهُ وَ سَمَّاهُ رَجِيماً وَ أَقْسَمَ بِعِزَّتِهِ لاَ يَقِيسُ أَحَدٌ فِي دِينِهِ إِلاَّ قَرَنَهُ مَعَ عَدُوِّهِ إِبْلِيسَ فِي أَسْفَلِ دَرَكٍ مِنَ اَلنَّارِ. (علل الشرايع ج١ ص٥٩)

អល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:១២] "តើមានអ្វីឃាត់អ្នក បានជាអ្នកមិនក្រាបប្រណិប័តន៍ពេលអញបញ្ជាអ្នក ?"* វាទូលថា៖ *"ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រសើរជាងវា ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតវាមកពីដីឥដ្ឋ ។"* ដូច្នេះអំពើក្បត់ព្រះសាសនា (كُفْر) ដំបូងបង្អស់គឺសម្ដីវា ﷺ ថា៖ *ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រសើរជាងវា ។* ដូច្នេះ វា ﷺ ធ្វើវិភាគដោយគិតតាមតែសម្ដីឯងថា៖ *ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតវាមកពីដីឥដ្ឋ ។* ហេតុដូច្នេះឯងបានជាអល់ឡោះហ្ស៊ីបណ្ដេញវា ﷺ ចេញឆ្ងាយពីព្រះអង្គ ﷻ ដាក់បណ្ដាសាវា ﷺ ហៅថា ﷺ ថា "បុគ្គលត្រូវបណ្ដាសា" បានស្បថនឹងព្រះមហាកិត្តិយសព្រះអង្គ ﷻ ថាអ្នកណាមួយប្រើការវិភាគដោយគំនិតខ្លួននៅក្នុងព្រះសាសនាព្រះអង្គ ﷻ ព្រះអង្គ ﷻ នឹងឲ្យអ៊ីប្លីស ﷺ ទៅជាគូកនរបស់អ្នកនោះនៅក្នុងបាតនរកទាបបំផុត ។" (علل الشرايع 1: 59)

***

*٧/١١-١٥/٨ اِبْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ حُبْشِيِّ بْنِ قُونِيٍّ (رَحِمَهُ اَللَّهُ) فِيمَا كَتَبَ إِلَيَّ، قَالَ: حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ زِيَادٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا اَلْقَاسِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي اَلْعَلاَءِ اَلرَّازِيِّ: أَنَّ رَجُلاً دَخَلَ عَلَى أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) فَقَالَ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ لِإِبْلِيسَ: ﴿فَإِنَّكَ مِنَ اَلْمُنْظَرِينَ * إِلىٰ يَوْمِ اَلْوَقْتِ اَلْمَعْلُومِ﴾. قَالَ: «إِلَى يَوْمِ اَلْوَقْتِ اَلْمَعْلُومِ، يَوْمُ يُنْفَخُ فِي اَلصُّورِ نَفْخَةً وَاحِدَةً، فَيَمُوتُ إِبْلِيسُ مَا بَيْنَ اَلنَّفْخَةِ اَلْأُولَى وَ اَلثَّانِيَةِ». (البرهان في تفسير القرآن – اَلْجُزْء : ٣ صَفْحَة : ٣٦٥ حَدِيث ٩٩ /٥٨٦٢ ، علل الشرائع – اَلْجُزْء: ١ صَفْحَة : ٤٠٢ حَدِيث : ٢)**

*7/11-15/8 អ៊ីបនូ បាបារ៉ៃហ្ស៊ ៍ បានថា [...] យ៉ាស្ម៉ាយ៉ា ប៊ិន អាប៊ូ អាល់-អ៊ុឡ្លាអ៊ុ អាល់-រ៉ាស៊ី បានតំណាលថាបុរសម្នាក់បានមកជួប អាប៊ូ អ៊ុប់ឌ្ឍុលឡោះហ្ស៊ ﷺ ទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ ។ សូមព្រះអង្គ ﷺ ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបានដឹងអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ ﷻ ដែលទ្រង់ព្រះតម្រាស់ទៅកាន់អ៊ីប្លីស ﷺ ថា *[១៥:៣៧] "អ្នកជាម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្ដា*

អ្នកដែលគេពន្យារពេលឲ្យ [១៥:៣៨] រហូតដល់ថ្ងៃដែលបានកំណត់ស្រេចហើយ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ *"[១៥:៣៨] រហូតដល់ថ្ងៃដែលបានកំណត់ស្រេចហើយ* ថ្ងៃដែលគេនឹងផ្លុំស្នែងមួយដង ។ អ៊ីប្លីស ﷺ នឹងស្លាប់ក្នុងចន្លោះពេលផ្លុំស្នែងលើកទីមួយនិងពេលផ្លុំស្នែងលើកទីពីរ ។" (علل الشرائع: 2/ 402)

15:36-38

***

*٧/١١-١٥/٩ عَنْ وَهْبِ بْنِ جُمَيْعٍ مَوْلَى إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ إِبْلِيسَ: ﴿رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ * قٰالَ فَإِنَّكَ مِنَ اَلْمُنْظَرِينَ * إِلىٰ يَوْمِ اَلْوَقْتِ اَلْمَعْلُومِ﴾ قَالَ لَهُ وَهْبٌ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَيُّ يَوْمٍ هُوَ؟ قَالَ: «يَا وَهْبُ، أَ تَحْسَبُ أَنَّهُ يَوْمُ يَبْعَثُ اَللَّهُ فِيهِ اَلنَّاسَ؟ إِنَّ اَللَّهَ أَنْظَرَهُ إِلَى يَوْمِ يَبْعَثُ فِيهِ قَائِمَنَا، فَإِذَا بَعَثَ اَللَّهُ قَائِمَنَا كَانَ فِي مَسْجِدِ اَلْكُوفَةِ، وَ جَاءَ إِبْلِيسُ حَتَّى يَجْثُوَ بَيْنَ يَدَيْهِ عَلَى رُكْبَتَيْهِ، فَيَقُولُ: يَا وَيْلَهُ مِنْ هَذَا اَلْيَوْمِ، فَيَأْخُذُ بِنَاصِيَتِهِ فَيَضْرِبُ عُنُقَهُ، فَذَلِكَ اَلْيَوْمُ هُوَ اَلْوَقْتُ اَلْمَعْلُومُ». (البرهان في تفسير القرآن – اَلْجُزْء : ٣ صَفْحَة : ٣٦٦ حَدِيث ٩٩ /٥٨٦٧ ، تفسير العيّاشي – اَلْجُزْء: ٢ صَفْحَة : ٢٤٢ حَدِيث : ١٤)**

*7/11-15/9 ទទួលបានមកពី រ៉ាហ្ហាប់ ប៊ិន យ្ហ្ស៊ីម៉ៃអ៊ីល បម្រើរបស់ អ៊ីសហ្ហាក្ពុ ប៊ិន អ្ហ៊ីម៉ារ ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ្ហ៊ីប់ឌុលឡោះហ៊ា ﷺ (អ៊ីម៉ាំយ៉ាក្ពុ៌ហ្ហារ ស្ស៊ូឌ្ធិក្ព ﷺ) អំពីសម្តីរបស់អ៊ីប្លីស ﷺ *[១៥:៣៦] ម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គពន្យារពេលឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដរាបដល់ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងរស់ឡើងវិញ ។" [១៥:៣៧] ព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "អ្នកជាម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកដែលគេពន្យារពេលឲ្យ [១៥:៣៨] រហូតដល់ថ្ងៃដែលបានកំណត់ស្រេចហើយ ។"* សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ ! តើថ្ងៃនោះគឺថ្ងៃអ្វី ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "រ៉ាហ្ហាប់អើយ ! លោកគិតថានេះជាថ្ងៃដែលអល់ឡោះហ៊ា ﷻ នឹងធ្វើឲ្យមនុស្សរស់ឡើងវិញឬ ? អល់ឡោះហ៊ា ﷻ ទុកពេលឲ្យអ៊ីប្លីស ﷺ រហូតដល់ថ្ងៃដែលព្រះអង្គ ﷻ នឹងចាត់បញ្ជូនអាល់-ក្ពឹ៌ម ﷺ យើង ﷺ មក ។ ព្រះអង្គ ﷺ នឹងស្ថិតនៅឯម៉ាស់យ៉ិដ្ធ ﷺ ក្នុងស្រុកអាល់-គូហ្ហាស៊ុ ។ អ៊ីប្លីស ﷺ នឹងមក រ៉ា ﷺ នឹងលុតជង្គង់ពីមុខព្រះអង្គ ﷺ ហើយនឹងពោលថា៖ "កម្មអើយ ថ្ងៃនេះ ។" ព្រះអង្គ ﷺ នឹងច្បាមសក់លើថ្ងាសរ៉ា ﷺ ហើយនឹងកាត់ករ៉ា ﷺ ។ នេះហើយ *"ថ្ងៃដែលបានកំណត់ស្រេចហើយ"* នោះ ។" (تفسير العيّاشي 14/242:2)15:36-38

قَالَ فَبِمَآ أَغْوَيْتَنِى لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَٰطَكَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾

១៦. រ៉ា (គឺអ៊ីប្លីស) បានទូលថា៖ "ព្រោះតែព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំយ្លៀងយ្លាត[ដោយសារតែទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានប្រទូសបះបោរ]នោះ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងដេកចាំ[ឆ្មក់]ពួកគេនៅលើព្រះមាគ៌ាត្រង់ត្រូវរបស់ព្រះអង្គ ។

ثُمَّ لَءَاتِيَنَّهُم مِّنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَٰنِهِمْ وَعَن شَمَآئِلِهِمْ ۖ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَٰكِرِينَ ﴿١٧﴾

១៧. ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទៅរកពួកគេ (គឺបៀតបៀន) ពីមុខពួកគេនិងពីក្រោយពួកគេ ពីខាងស្តាំពួកគេនិងពីខាងឆ្វេងពួកគេ ។ ព្រះអង្គនឹងឃើញថាពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងព្រះគុណទេ ។"

قَالَ ٱخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَّدْحُورًا ۖ لَّمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾

១៨. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "ចូរអ្នកចេញពីនេះទៅ ត្រូវអាប់ឱ្ជ និងត្រូវបណ្តេញចេញ ។ ពួកគេណាមួយតាមអ្នក អញនឹងដាក់ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាឲ្យពេញនរក ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៦-១៨

٧/١٦-١٨/١ ابْنُ مَحْبُوبٍ عَنْ حَنَانٍ وَ عَلِيِّ بْنِ رِئَابٍ عَنْ زُرَارَةَ قَالَ قُلْتُ لَهُ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِراطَكَ الْمُسْتَقِيمَ * ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ خَلْفِهِمْ وَ عَنْ أَيْمانِهِمْ وَ عَنْ شَمائِلِهِمْ وَ لا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شاكِرِينَ﴾ قَالَ فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) يَا زُرَارَةُ إِنَّهُ إِنَّمَا صَمَدَ لَكَ وَ لِأَصْحَابِكَ فَأَمَّا الْآخَرُونَ فَقَدْ فَرَغَ مِنْهُمْ. (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ١٤٥ الحديث : ١١٨)

7/16-18/1 [...] ស្ស៊ូរ៉ោះតុ៌បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[៧:១៦] វាបានទូលថា៖ "ព្រោះតែព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឃ្លៀងឃ្លាតនោះ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងដេកចាំ[ឆ្ពក់]ពួកគេនៅលើព្រះមាគ៌ាត្រង់ត្រូវរបស់ព្រះអង្គ ។ [៧:១៧] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទៅរកពួកគេពីមុខពួកគេនិងពីក្រោយពួកគេ ពីខាងស្តាំពួកគេ និងពីខាងឆ្វេងពួកគេ ។ ព្រះអង្គនឹងឃើញថាពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងព្រះគុណទេ ។"* អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ស្ស៊ូរ៉ោះតុ៌អើយ ! វា ﷻ ទន្ទឹងរង់ចាំលោក (គឺស្ទ្រីអ៊ីស្ស) និងមិត្តរបស់លោក ។ ចំណែកឯអ្នកឯទៀត វា ﷻ បានធ្វើចប់សម្រេចបាច់ហើយ ។" (الكافي 8: 145/ 118)

***

٧/١٦-١٨/٢ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «الصِّرَاطُ الَّذِي قَالَ إِبْلِيسُ: ﴿لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِراطَكَ الْمُسْتَقِيمَ * ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ﴾ الْآيَةَ، وَ هُوَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢١ الحديث : ٩٩/ ٣٧٩٧ ، اتفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٩ الحديث : ٦ ، شواهد التنزيل – الجزء : ١ صفحة : ١ الحديث : ٩٥)**

7/16-18/2 [...] អាប៊ូ អ្ហាប់ឌ្ឆុលឡោះហ្គ៌ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ព្រះមាគ៌ាត្រង់ត្រូវដែលអ៊ីប្លីស ﷺ ថា *[៧:១៦] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងដេកចាំ[ឆ្ពក់]ពួកគេនៅលើព្រះមាគ៌ាត្រង់ត្រូវរបស់ព្រះអង្គ ។ [៧:១៧] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទៅរកពួកគេ (គឺបៀតបៀន) ពីមុខពួកគេ* នេះគឺអ្ហាលី صلوات الله عليه والسلام ។" (تفسير العيّاشي 2: 9/ 6)

***

٧/١٦-١٨/٣ الطَّبْرِسِيُّ: عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي مَعْنَى الْآيَةِ: «﴿مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ﴾ أُهَوِّنُ عَلَيْهِمْ أَمْرَ الْآخِرَةِ ﴿وَ مِنْ خَلْفِهِمْ﴾ آمُرُهُمْ بِجَمْعِ الْأَمْوَالِ وَ مَنْعِهَا عَنِ الْحُقُوقِ لِتَبْقَى لِوَرَثَتِهِمْ ﴿وَ عَنْ أَيْمانِهِمْ﴾ أُفْسِدُ عَلَيْهِمْ أَمْرَ دِينِهِمْ، بِتَزْيِينِ الضَّلاَلَةِ، وَ تَحْسِينِ الشُّبْهَةِ ﴿وَ عَنْ شَمائِلِهِمْ﴾ بِتَحْبِيبِ اللَّذَّاتِ إِلَيْهِمْ، وَ تَغْلِيبِ الشَّهَوَاتِ عَلَى قُلُوبِهِمْ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢١ الحديث : ٩٩/ ٣٧٩٩ ، مجمع البيان – الجزء : ٤ صفحة : ٦٢٣)**

7/16-18/3 អាល់-ត្ឫប់រីស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី អាល់-បាក្ឫ៎ر صلوات الله عليه والسلام អំពីអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស់ *[៧:១៧] ពីមុខពួកគេ* [មានន័យថាអ៊ីប្លីស ﷺ នឹង]ធ្វើឲ្យរឿងលោកមុខទៅជាមិនសំខាន់សម្រាប់ពួកគេ ។ *ពីក្រោយពួកគេ* បញ្ជាពួកគេឲ្យប្រមូលទ្រព្យទុក ហើយរារាំងមិនឲ្យទ្រព្យនោះទៅអ្នកទទួលកេរដំណែលពេញសិទ្ធិទេ ។ *ពីខាងស្តាំពួកគេ* [មានន័យថា]បង្ខូចរឿងព្រះសាសនាដោយតែងលំអលំនាំផ្លូវអាក្រក់ឲ្យពួកគេនិងបង្កឲ្យមានការសង្ស័យ ។ *ពីខាងឆ្វេងពួកគេ* ដោយធ្វើឲ្យពួកគេចូលចិត្តឲ្យគេស្រឡាញ់ខ្លួន ហើយធ្វើឲ្យចិត្តពួកគេឈ្លក់នឹងតណ្ហា ។" (مجمع البيان : 4/ 623)

***

٧/١٦-١٨/٤ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «أَنَّهُ إِذَا كَانَ يَوْمُ اَلْقِيَامَةِ يُؤْتَى بِإِبْلِيسَ فِي سَبْعِينَ غُلاًّ وَ سَبْعِينَ كَبْلاً، فَيَنْظُرُ اَلْأَوَّلُ إِلَى زُفَرَ فِي عِشْرِينَ وَ مِائَةِ كَبْلٍ وَ عِشْرِينَ وَ مِائَةِ غُلٍّ، فَيَنْظُرُ إِبْلِيسُ، فَيَقُولُ: مَنْ هَذَا اَلَّذِي أَضْعَفَ اَللَّهُ لَهُ اَلْعَذَابَ، وَ أَنَا أَغْوَيْتُ هَذَا اَلْخَلْقَ جَمِيعاً؟ فَيُقَالُ: هَذَا زُفَرُ. فَيَقُولُ: بِمَا حُدِّدَ لَهُ هَذَا اَلْعَذَابُ؟ فَيُقَالُ: بِبَغْيِهِ عَلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ).

7/16-18/4 រាយការណ៍មកពី អាប៊ូ បាស្ស៊ៀរ ដែលបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ្ហាប់ឌ្ឆុលឡោះហ្គ៌ صلوات الله عليه والسلام

ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថាៈ "ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ គេនឹងនាំខ្លួនអ៊ីប្លីសلعن اللهមកជាប់ច្រវ៉ាក់សិប ជាប់ខ្នោះចិតសិប ។ វាلعن اللهនឹងមើលទៅស៊ូហ្វារ (បុគ្គលទីពីរ គឺអ៊ុំម៉ារ) មុនគេបង្អស់ដែលជាប់ច្រវ៉ាក់ ១២០ ជាប់ខ្នោះ ១២០ ។ ដូច្នេះអ៊ីប្លីសلعن اللهនឹងមើលហើយថាៈ "បុគ្គលនេះជាអ្នកណាដែលអល់ឡោះហ៊្វعز وجلបន្ថែមទណ្ឌកម្ម ? ខ្ញុំلعن اللهជាអ្នកដែលបានទាក់ទាញសត្វលោកទាំងអស់នេះ ។" ពួកគេនឹងថាៈ "នោះគឺស៊ូហ្វារ (បុគ្គលទីពីរ គឺអ៊ុំម៉ារ) ។" អ៊ីប្លីសلعن اللهនឹងថាៈ "ហេតុអ្វីបានជាគេជ្រើសរើសទណ្ឌកម្មដាក់គាត់បែបនេះ ?" គេនឹងថាៈ "ព្រោះតែគេបានប្រទូសប្រឆាំងអ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام ។"

فَيَقُولُ لَهُ إِبْلِيسُ: وَيْلٌ لَكَ وَ ثُبُورٌ لَكَ، أَ مَا عَلِمْتَ أَنَّ اَللَّهَ أَمَرَنِي بِالسُّجُودِ لِآدَمَ فَعَصَيْتُهُ، وَ سَأَلْتُهُ أَنْ يَجْعَلَ لِي سُلْطَاناً عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ شِيعَتِهِ، فَلَمْ يُجِبْنِي إِلَى ذَلِكَ وَ قَالَ: ﴿إِنَّ عِبادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطانٌ إِلاَّ مَنِ اِتَّبَعَكَ مِنَ اَلْغاوِينَ﴾ وَ مَا عَرَفْتُهُمْ حِينَ اِسْتَثْنَاهُمْ، إِذْ قُلْتُ ﴿وَ لا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شاكِرِينَ﴾؟ [...]

អ៊ីប្លីសلعن اللهក៏បានប្រាប់ស៊ូហ្វារថាៈ "អបមង្គលនិងវិនាសលើអ្នកឯង ។ អ្នកឯងមិនដឹងទេថាអល់ឡោះហ៊្វعز وجلបានបញ្ជាខ្ញុំلعن اللهឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំعليه السلامតែខ្ញុំلعن اللهបានល្មើសព្រះបញ្ជាព្រះអង្គعز وجل ហើយខ្ញុំلعن اللهបានសូមព្រះអង្គعز وجلថាតើខ្ញុំلعن اللهអាចមានអំណាចលើមូហាំម៉ាដ់صلى الله عليه وآله وسلم លើព្រះរាជកុលដ្ឋានعليهم السلامព្រះអង្គصلى الله عليه وآله وسلم និងលើស៊ីអ៊ុស់ព្រះអង្គصلى الله عليه وآله وسلمបានទេ ។ តែព្រះអល់ឡោះហ៊្វعز وجلមិនបានឆ្លើយតបខ្ញុំلعن اللهរឿងនេះទេ ព្រះអង្គعز وجلមានព្រះបន្ទូលថាៈ *[១៥:៤២] អ្នកពុំមានអំណាចសោះលើបណ្ដាបាវរបស់អញ លើកលែងតែលើបណ្ដាអ្នកណាក្នុងចំណោមជនប្រព្រឹត្តខុសដែលតាមអ្នកប៉ុណ្ណោះ ។* អ្នកឯងមិនស្គាល់ពួកគេعليهم السلامទេ ថាព្រះអង្គعز وجلបានដកពួកគេعليهم السلامចេញកាលខ្ញុំلعن اللهបានថាៈ *[៧:១៧] ព្រះអង្គនឹងឃើញថាពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងព្រះគុណទេ* ?"

فَيَقُولُ لَهُ إِبْلِيسُ: فَلِمَ عَصَيْتَ رَبَّكَ وَ أَطَعْتَنِي؟ فَيَرُدُّ زُفَرُ عَلَيْهِ مَا قَالَ اَللَّهُ: ﴿إِنَّ اَللهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ اَلْحَقِّ وَ وَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَ مٰا كٰانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطٰانٍ﴾ إِلَى آخِرِ اَلْآيَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٣ صفحة : ٢٩٦ الحديث : ٩٩/ ٥٧٠٩ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٢٢٣ الحديث : ٩)**

អ៊ីប្លីសلعن اللهនឹងនិយាយដាក់គាត់ (ស៊ូហ្វារ) ថាៈ "ហេតុអ្វីអ្នកឯងល្មើសព្រះបញ្ជាម្ចាស់عز وجلអ្នកឯង បែរជាស្ដាប់បង្គាប់ខ្ញុំلعن اللهវិញ ?" ស៊ូហ្វារនឹងឆ្លើយវិញដូចអល់ឡោះហ៊្វعز وجلមានព្រះបន្ទូលថាៈ *[១៤:២២] អល់ឡោះហ៊្វបានសន្យាជាមួយអស់លោកដោយពាក្យសន្យាសច្ច រីឯខ្ញុំបានសន្យាជាមួយអស់លោក តែខ្ញុំបានក្បត់អស់លោក ។ ខ្ញុំពុំមានអំណាចសោះលើអស់លោក* លុះចប់អាយ៉ាស់ ។"

(تفسير العيّاشي 2: 223/ 9)14:21-23

وَيَـٰٓـَٔادَمُ ٱسۡكُنۡ أَنتَ وَزَوۡجُكَ ٱلۡجَنَّةَ فَكُلَا مِنۡ حَيۡثُ شِئۡتُمَا وَلَا تَقۡرَبَا هَـٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّـٰلِمِينَ ١٩
១៩. "អាដាំអឺយ ! ចូរអ្នកនិងភរិយាអ្នកស្នាក់នៅក្នុងសួនចុះ ។ ចូរអ្នកទាំងពីរបរិភោគ[ផលានុផល]គ្រប់ទីកន្លែងតាមចិត្តចុះ តែអ្នកទាំងពីរកុំទៅជិតដើមឈើនេះ ព្រោះអ្នកទាំងពីរនឹងទៅជាជនទុច្ចរិត ។"

فَوَسۡوَسَ لَهُمَا ٱلشَّيۡطَـٰنُ لِيُبۡدِيَ لَهُمَا مَا وُۥرِيَ عَنۡهُمَا مِن سَوۡءَٰتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَىٰكُمَا رَبُّكُمَا عَنۡ هَـٰذِهِ
ٱلشَّجَرَةِ إِلَّآ أَن تَكُونَا مَلَكَيۡنِ أَوۡ تَكُونَا مِنَ ٱلۡخَـٰلِدِينَ ٢٠
២០. តែស្ទេត្ថនបានបញ្ឆេះគេទាំងពីរ ដើម្បីឲ្យគេទាំងពីរឃើញខ្មាសដែលត្រូវបិទបាំងពីគេទាំងពីរ ។ វាបានប្រាប់[គេទាំងពីរ]ថាៈ "ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះ

ព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ ឬទៅជាជនអមត: ។"

មើលស៊ូរ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស់ ៣៥ ។

وَقَاسَمَهُمَآ إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ ٢١

២១. វាបានស្បថនឹងគេទាំងពីរថា៖ "ការពិតខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះម្នាក់ដល់អ្នកទាំងពីរ ។"

មើលស៊ូរ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស់ ៣៥ ។

فَدَلَّىٰهُمَا بِغُرُورٖۚ فَلَمَّا ذَاقَا ٱلشَّجَرَةَ بَدَتۡ لَهُمَا سَوۡءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخۡصِفَانِ عَلَيۡهِمَا مِن وَرَقِ ٱلۡجَنَّةِۖ وَنَادَىٰهُمَا رَبُّهُمَآ أَلَمۡ أَنۡهَكُمَا عَن تِلۡكُمَا ٱلشَّجَرَةِ وَأَقُل لَّكُمَآ إِنَّ ٱلشَّيۡطَٰنَ لَكُمَا عَدُوّٞ مُّبِينٞ ٢٢

២២. ដូច្នេះវាបានធ្វើឲ្យគេទាំងពីរធ្លាក់[ពីលំដាប់ថ្នាក់ខ្ពស់]ដោយការឆបោក ។ លុះគេទាំងពីរបានភ្លក្ស[ផ្លែ]ដើមឈើនោះ ខ្មាសរបស់គេទាំងពីរក៏បានលេចឡើងចំពោះគេទាំងពីរ ។ គេទាំងពីរចាប់ផ្តើមបិទបាំងខ្លួនដោយស្លឹកឈើសួន ។ ម្ចាស់គេទាំងពីរបានហៅគេទាំងពីរថា៖ "តើអញពុំបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរទេ ? តើអញពុំបានប្រាប់អ្នកទាំងពីរហើយទេថាស្ថ្ងូនជាសត្រូវចេញមុខរបស់អ្នកទាំងពីរ ?"

មើលស៊ូរ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស់ ៣៥ ។

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمۡنَآ أَنفُسَنَا وَإِن لَّمۡ تَغۡفِرۡ لَنَا وَتَرۡحَمۡنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٢٣

២៣. គេទាំងពីរបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរអើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរបានធ្វើអាក្រក់លើខ្លួនឯង ។ បើព្រះអង្គមិនខមាទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ បើព្រះអង្គមិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរនឹងទៅជាជនបរាជ័យ ។"

មើលស៊ូរ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស់ ៣៥ ។

قَالَ ٱهۡبِطُواْ بَعۡضُكُمۡ لِبَعۡضٍ عَدُوّٞۖ وَلَكُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُسۡتَقَرّٞ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٖ ٢٤

២៤. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចុះចេញទៅ ។ ពួកអ្នកខ្លះជាសត្រូវនឹងគ្នា ។ នឹងមានទីអាស្រ័យនាផែនដីសម្រាប់ពួកអ្នកនិងជីវិតត្រឹមមួយរយៈ ។"

មើលស៊ូរ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស់ ៣៥ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៩-២៤

٧/١٩-١/٢٤ وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنا تَمِيمُ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمُ القُرَشِي (رَضِىَ اللهُ عَنْهُ)، قالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمْدانَ بْنِ سُلَيْمان

النَّيْسابُورِيُّ، عَن عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الجَهْمِ، قالَ: حَضَرْتُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ وَ عِنْدَهُ الرِّضَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلامُ)، فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَلَيْسَ مِنْ قَوْلِكَ أَنَّ الأَنْبِيَاءَ مَعْصُومُونَ؟ قَالَ: «بَلَى». قَالَ: فَمَا تَقُوْلِ فِي قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ عَصى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوى؟

7/19-24/1 រាយការណ៍មកពីលោក (គឺអ៊ីបនូ បាប៊ូវ៉ៃហ្វ) តមកពី តាមីម ប៊ិន អាប់ឌុលឡោះហ្វ ប៊ិន តាមីម អាល់-គូរ៉ស្ស៊ី តមកពីឪពុកលោក តមកពី ហ្វាំដាន ប៊ិន ស៊ូឡៃម៉ាន អាល់-នីសាប៊ូរី តមកពី អាលី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្វាំ ដែលបានថាខ្ញុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំ អាល់-ម៉ាក់មូន ។ អាល់-រីដ្ហ៍ អាលី ﷺ ប៊ិន មូសា ﷺ មានព្រះវត្តមាននៅឯនោះ ។ អាល់-ម៉ាក់មូនបានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "ព្រះរាជបុត្រ ﷺ រ៉សូលុលឡោះហ្វ ﷺ អើយ! ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថាព្រះសាស្ដាទាំងឡាយ ﷺ អរិរុទ្ធ (គឺសុក្រឹតឥតខ្ចោះ) មែនទេ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "មែន ។" អាល់-ម៉ាក់មូនបានទូលថា៖ "តើព្រះអង្គ ﷺ យល់យ៉ាងណាអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ ﷻ *[២០:១២១] អាដាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ញត្តិព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នេះគេបានដើរលើផ្លូវខុស?"*

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلامُ): «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ لِآدَمَ (عَلَيْهِ السَّلامُ): ﴿اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَ كُلا مِنْها رَغَداً حَيْثُ شِئْتُما وَ لا تَقْرَبا هذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ وَ أَشَارَ لَهُمَا إِلَى شَجَرَةِ الْحِنْطَةِ ﴿فَتَكُونا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾، وَ لَمْ يَقُلْ لَهُمَا لا تَأْكُلا مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ وَ لا مِمَّا كَانَ مِنْ جِنْسِهَا، فَلَمْ يَقْرَبَا تِلْكَ الشَّجَرَةَ، وَ لَمْ يَأْكُلَا مِنْهَا، وَإِنَّمَا أَكَلا مِنْ غَيْرِهَا

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ ﷻ បានប្រាប់អាដាំ ﷺ ថា *[២:៣៥] អ្នកនិងភរិយាអ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួនចុះ អ្នកទាំងពីរចូរបរិភោគបរិបូរពីទីនេះ គ្រប់ទីកន្លែងស្រេចតែចិត្តអ្នកទាំងពីរចុះ ។ អ្នកទាំងពីរចូរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ* ហើយព្រះអង្គ ﷻ បានចង្អុលប្រាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ ﷺ ដើមស្រូវសាឡី *មិនដូច្នេះទេអ្នកទាំងពីរនឹងទៅជាជនទុច្ចរិត ។* អល់ឡោះហ្វ ﷻ មិនបានប្រាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ ﷺ ទេថា៖ "ចូរកុំបរិភោគដើមឈើនេះនិងអ្វីដែលមានប្រភេទដូចវា ។" ដូច្នេះព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរមិនបានទៅជិតដើមឈើនោះទេ ហើយក៏មិនបានបរិភោគពីដើមឈើនោះទេដែរ ។ ក៏ប៉ុន្តែព្រះអង្គទាំងពីរ ﷺ បានសោយផ្សេង (គឺសោយអ្វីដែលមាននៅលើដើមឈើផ្សេង) ។

لَمَّا أَنْ وَسْوَسَ الشَّيْطَانُ إِلَيْهِمَا، وَ قالَ: ﴿ما نَهاكُما رَبُّكُما عَنْ هذِهِ الشَّجَرَةِ﴾، وَ إِنَّمَا نَهَاكُمَا أَنْ تَقْرَبَا غَيْرَهَا، وَ لَمْ يَنْهَكُمَا عَنِ الأَكْلِ مِنْهَا ﴿إِلاَّ أَنْ تَكُونا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونا مِنَ الْخالِدِينَ * وَ قاسَمَهُما إِنِّي لَكُما لَمِنَ النَّاصِحِينَ﴾. وَ لَمْ يَكُنْ آدَمُ وَحَوَّاءُ شَاهَدَا قَبْلَ ذَلِكَ مَنْ يَحْلِفُ بِاللَّهِ كَاذِباً ﴿فَدَلاهُما بِغُرُورٍ﴾، فَأَكَلا مِنْهَا ثِقَةً بِيَمِينِهِ بِاللَّهِ،

កាលស្ហៃតន ﷺ បានខ្សឹបខ្សៀវដាក់ព្រះអង្គទាំងពីរ ﷺ ថា៖ *"[៧:២០] ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះ"* ព្រះអង្គ ﷻ បានហាមអស់លោក ﷺ ទៅជិតដើមឈើឯទៀតមួយចំនួនឯនោះទេ ហើយព្រះអង្គ ﷻ មិនបានហាមអស់លោក ﷺ បរិភោគពីដើមឈើទាំងនោះទេ *ព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គឬទៅជាជនអមតៈ ។" [៧:២១] វាបានស្បថនឹងគេទាំងពីរថា៖ "ការពិតខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះម្នាក់ដល់អ្នកទាំងពីរ ។"* អាដាំ ﷺ និងហាវ៉ាអ៍ ﷺ មិនដែលប្រទះអ្នកស្បថបំពានក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្វ ﷻ ទេ *[៧:២២] ដូច្នេះវាបានធ្វើឲ្យគេទាំងពីរធ្លាក់ដោយការឆបោក ។* ដូច្នេះការបរិភោគដើមឈើនោះ[ជាលទ្ធផលនៃ]ការទុកចិត្តរបស់ព្រះអង្គ ﷺ លើការស្បថក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្វ ﷻ នោះឯង ។

وَ كَانَ ذَلِكَ مِنْ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلامُ) قَبْلَ النُّبُوَّةِ، وَ لَمْ يَكُنْ ذَلِكَ بِذَنْبٍ كَبِيرٍ اسْتَحَقَّ بِهِ دُخُولَ النَّارِ، وَ إِنَّمَا كَانَ مِنَ الصَّغَائِرِ الْمَوْهُوبَةِ

الَّتِي تَجُوزُ عَلَى الأَنْبِيَاءِ قَبْلَ نُزُولِ الْوَحْيِ عَلَيْهِمْ، فَلَمَّا اجْتَبَاهُ اللهُ تَعَالَى وَ جَعَلَهُ نَبِيّاً كَانَ مَعْصُوماً لا يُذْنِبُ صَغِيرَةً وَ لا كَبِيرَةً،
នេះគឺអ្វីដែលកើតឡើងពីអាដ្ទាំﷺមុនកើតជាព្រះសាស្តា ហើយវាមិនមែនជាបាបធំទេដែលសមនឹងបានចូលភ្លើងនរកនោះ ។ តែនេះគឺបាបតូចមួយក្នុងចំណោមបាបតូចឯទៀតដែលបានទទួលការអត់ឱនដែលត្រូវអត់ឱនឲ្យចំពោះព្រះសាស្តាទាំងឡាយ៖ មុនការដាក់រ៉ាហ្ស៊ីមកលើអស់ព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះពេលអល់ឡោះហ្ស៊ីតាឡាបានជ្រើសរើសព្រះអង្គﷺ បានតែងតាំងព្រះអង្គﷺជាព្រះសាស្តា ព្រះអង្គﷺអវិរុទ្ធ មិនមានបាបតូចនិងមិនមានបាបធំលើខ្លួនព្រះអង្គﷺទេ ។

قَالَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ عَصى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوى. ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هَدى﴾ وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿إِنَّ اللهَ اصْطَفى آدَمَ وَ نُوحاً وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرانَ عَلَى الْعالَمِينَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٣ الحديث : ٩٩/ ٧٠٦٣ ، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) – الجزء : ١ صفحة : ١٩٥ الحديث : ١)**
អល់ឡោះហ្ស៊ីតាមានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២០:១២១] អាដ្ទាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ញត្តិព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នេះគេបានដើរលើផ្លូវខុស [២០:១២២] បន្ទាប់មកព្រះម្ចាស់គេបានជ្រើសរើសគេ បានបែរមករកគេ ហើយបានដឹកនាំគេ ។* ព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៣:៣៣] ការពិតអល់ឡោះហ្ស៊ីបានជ្រើសរើសអាដ្ទាំ នុះហ្ស៊ី សន្ត្តិវង្សរបស់អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមនិងសន្ត្តិវង្សរបស់អ៊ីមរ៉ានលើពិភពទាំងពួង ។"*
(1 /195 :1 (عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام)2:35; 3:34-35; 20: 121-122

***

*٧/١٩-٢٤/٢ قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمَّا لَعَنَ إِبْلِيسَ بِإِبَائِهِ، وَ أَكْرَمَ اَلْمَلاَئِكَةَ بِسُجُودِهَا لِآدَمَ، وَ طَاعَتِهِمْ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَمَرَ بِآدَمَ وَ حَوَّاءَ إِلَى اَلْجَنَّةِ وَ قَالَ: ﴿يا آدَمُ اُسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ اَلْجَنَّةَ وَ كُلاٰ مِنْهٰا﴾ مِنَ اَلْجَنَّةِ ﴿رَغَداً﴾ وَاسِعاً ﴿حَيْثُ شِئْتُمٰا﴾ بِلاَ تَعَبٍ.
*7/19-24/2 អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់صلوات الله عليه والسلام អាល់-អ្ជាស់ការីصلوات الله عليه والسلام] មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ បានដាក់បណ្ដាសាអ៊ីប្លីសﷺ ព្រោះតែវាﷺ បានបដិសេធ កាលព្រះអង្គﷻ បានលើកតម្កើងអស់ទេវតា ព្រោះតែពួកគេបានសំពះអាដ្ទាំﷺ និងបានគោរពបង្គាប់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ បានបញ្ជាឲ្យអាដ្ទាំﷺ និងហ្ជាវ៉ាអ ុ៌ﷺ ទៅកាន់ព្រះឧទ្យាន (សួន) ថា៖ *"[២:៣៥] "អាដ្ទាំអ៉ីយ! អ្នកនិងភរិយាអ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួនចុះ អ្នកទាំងពីរចូរបរិភោគបរិបូរពីទីនេះ* ក្នុងព្រះឧទ្យាន *បរិបូរ* គឺគ្រប់ប្រភេទ *គ្រប់ទីកន្លែងស្រេចតែចិត្តអ្នកទាំងពីរចុះ* ដោយឥតនឿយហត់ ។

[اَلشَّجَرَةُ اَلَّتِي نَهَى اَللَّهُ عَنْهَا، وَ أَنَّهَا شَجَرَةُ عِلْمِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ :] ﴿وَ لاٰ تَقْرَبٰا هٰذِهِ اَلشَّجَرَةَ﴾ [شَجَرَةَ اَلْعِلْمِ] شَجَرَةَ عِلْمِ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِم اَلَّذِينَ آثَرَهُمُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهَا دُونَ سَائِرِ خَلْقِهِ.
ដើមឈើដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ហាមអាដ្ទាំﷺ និងហ្ជាវ៉ាអ ុ៌ﷺ នោះ គឺដើមឈើនៃអភិញ្ញារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ﷺ *[២:៣៥] អ្នកទាំងពីរចូរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ។* ដើមឈើអភិញ្ញា គឺដើមឈើនៃចំណេះចេះដឹងរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ﷺ និងបណ្ដាព្រះរាជបុត្ត្រាជនត្តាﷺ របស់ព្រះអង្គﷺ ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ទុកឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់នេះﷺ ដាច់មុខ មិនឲ្យទៅសត្វលោកណាផ្សេងរបស់ព្រះអង្គﷻ ទេ ។

فَقَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ﴿وَ لاٰ تَقْرَبٰا هٰذِهِ اَلشَّجَرَةَ﴾ شَجَرَةَ اَلْعِلْمِ فَإِنَّهَا لِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ خَاصَّةً دُونَ غَيْرِهِمْ، وَ لاَ يَتَنَاوَلُ مِنْهَا بِأَمْرِ اَللَّهِ إِلاَّ هُمْ، وَ مِنْهَا مَا كَانَ يَتَنَاوَلُهُ اَلنَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ اَلْحَسَنُ وَ اَلْحُسَيْنُ صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ بَعْدَ إِطْعَامِهِمُ اَلْمِسْكِينَ وَ اَلْيَتِيمَ وَ اَلْأَسِيرَ حَتَّى لَمْ يُحِسُّوا بَعْدُ بِجُوعٍ وَ لاَ عَطَشٍ وَ لاَ تَعَبٍ وَ لاَ نَصَبٍ.

អល់ឡោះហ្ស៊ីតាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៣៥] អ្នកទាំងពីរចូរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ។* ដើមឈើនៃព្រះអភិញ្ញា ព្រោះតែវាជារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ﷺនិងបណ្តាព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាﷺរបស់ព្រះអង្គﷺដាច់មុខ មិនបានទៅសត្វលោកណាផ្សេងទេ ពុំមានអ្នកណាមួយអាចយកពីនេះបានទេអាស្រ័យព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ស៊ីតាﷻ លើកលែងតែព្រះអង្គទាំងនេះﷺទេ ។ ព្រះសាស្តាﷺ, អ្ហ៊ាលីﷺ, ហ្វាទ្ទីម៉ាﷺ, អាល់-ហ្ហាសានﷺ, អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៌ﷺ, សូមអល់ឡោះហ្ស៊ីតាﷻប្រសិទ្ធពរជ័យដល់ព្រះអង្គទាំងអស់ﷺ បានយកមួយចំណែកពីដើមឈើនេះមកប្រើប្រាស់ បន្ទាប់ពីបានផ្ត់ផ្ត ង់ជនក្រីក្រ កូនកំព្រា ជនចំណាប់ទាល់ពួកគេលែងស្រេកឃ្លាន លែងលំបាកលំបិន លែងបារម្ភ ។

وَ هِيَ شَجَرَةٌ تَمَيَّزَتْ مِنْ بَيْنِ أَشْجَارِ اَلْجَنَّةِ . إِنَّ سَائِرَ أَشْجَارِ اَلْجَنَّةِ [كَانَ] كُلُّ نَوْعٍ مِنْهَا يَحْمِلُ نَوْعاً مِنَ اَلثِّمَارِ وَ اَلْمَأْكُولِ وَ كَانَتْ هَذِهِ اَلشَّجَرَةُ وَ جِنْسُهَا تَحْمِلُ اَلْبُرَّ وَ اَلْعِنَبَ وَ اَلتِّينَ وَ اَلْعُنَّابَ وَ سَائِرَ أَنْوَاعِ اَلثِّمَارِ وَ اَلْفَوَاكِهِ وَ اَلْأَطْعِمَةِ. فَلِذَلِكَ اِخْتَلَفَ اَلْحَاكُونَ لِتِلْكَ اَلشَّجَرَةِ، فَقَالَ بَعْضُهُمْ: هِيَ بُرَّةٌ. وَ قَالَ آخَرُونَ: هِيَ عِنَبَةٌ. وَ قَالَ آخَرُونَ: هِيَ تِينَةٌ. وَ قَالَ آخَرُونَ: هِيَ عُنَّابَةٌ.

ដើមឈើនេះប្លែកពីដើមឈើឯទៀតនៃព្រះឧទ្យាន ។ ដើមឈើឯទៀតនៃព្រះឧទ្យាន នីមួយៗមានផ្លែតែមួយមុខដែលអាចបរិភោគបាន ចំណែកឯដើមឈើនេះមានផ្លែស្រូវសាឡី មានផ្លែទំពាំងបាយជូរ មានផ្លែល្ងា មានផ្លែពុទ្រា មានផ្លែឈើតូចច្រើនប្រភេទទៀតដែលអាចបរិភោគបាន ។ អ្នករាយការណ៍មិនមូលមតិគ្នាទេត្រង់ចំណុចនេះអំពីដើមឈើនេះ ។ អ្នករាយការណ៍ខ្លះថា "នេះគឺដើមស្រូវសាឡី" អ្នករាយការណ៍ឯទៀតថា "វាជាដើមទំពាំងបាយជូរ" អ្នករាយការណ៍ខ្លះទៀតថា "វាជាដើមល្ងា" ខ្លះទៀតថា "ដើមឈើតូចៗ" ។

قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ﴿وَ لاٰ تَقْرَبٰا هٰذِهِ اَلشَّجَرَةَ﴾ تَلْتَمِسَانِ بِذَلِكَ دَرَجَةَ مُحَمَّدٍ [وَ آلِ مُحَمَّدٍ] فِي فَضْلِهِمْ، فَإِنَّ اَللَّهَ تَعَالَى خَصَّهُمْ بِهَذِهِ اَلدَّرَجَةِ دُونَ غَيْرِهِمْ، وَ هِيَ اَلشَّجَرَةُ اَلَّتِي مَنْ تَنَاوَلَ مِنْهَا بِإِذْنِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أُلْهِمَ عِلْمَ اَلْأَوَّلِينَ وَ اَلْآخِرِينَ مِنْ غَيْرِ تَعَلُّمٍ، وَ مَنْ تَنَاوَلَ [مِنْهَا] بِغَيْرِ إِذْنِ اَللَّهِ خَابَ مِنْ مُرَادِهِ وَ عَصَى رَبَّهُ

អល់ឡោះហ្ស៊ីតាមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៣៥] អ្នកទាំងពីរចូរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ* ដោយចង់បានលំដាប់ថ្នាក់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ﷺនិងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាﷺរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ﷺ ដើម្បីបាននូវបុណ្យបារមីរបស់ព្រះអង្គទាំងអស់ﷺនេះ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីតាបានទុកហាន្ទរស័ក្តិនេះសម្រាប់តែព្រះអង្គទាំងនេះﷺទេ មិនឲ្យទៅអ្នកផ្សេងទេ ។ ឯដើមឈើនេះគឺដើមឈើដែលព្រះអង្គទាំងអស់ﷺសោយអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីតាﷻ [គឺដើមឈើដែល]ធ្វើឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់ﷺដឹងដោយចំណេះចេះដឹងរបស់បណ្តាជនមុនៗនិងបណ្តាជនក្រោយដោយពុំបាច់រៀន ។ អ្នកណាយក[ឬបរិភោគ]ពីដើមឈើនេះដោយគ្មានការអនិញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីតាﷻ អ្នកនោះនឹងខាតបង់ដោយខុសបំណង នឹងល្មើសបង្គាប់ម្ចាស់ﷻខ្លួន ។

﴿فَتَكُونٰا مِنَ اَلظّٰالِمِينَ﴾ بِمَعْصِيَتِكُمَا وَ اِلْتِمَاسِكُمَا دَرَجَةً قَدْ أُوثِرَ بِهَا غَيْرُكُمَا – إِذَا أَرَدْتُمَاهَا بِغَيْرِ حُكْمِ اَللَّهِ . (التفسير العسكرى عليه السلام ج١ ص٢٢١)

[٢:٣٥] មិនដូច្នេះទេ អ្នកទាំងពីរនឹងទៅជាជនទុច្ចរិត ដោយល្មើសបង្គាប់ ដោយចង់បានហាន្ទរស័ក្តិដែលគេទុកឲ្យតែអ្នកដទៃដាច់មុខ បើអ្នកទាំងពីរចង់បានវាដោយគ្មានការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ។" (221 :1 التفسير العسكرى عليه السلام)2:35

قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ﴿فَأَزَلَّهُمَا اَلشَّيْطٰانُ عَنْهٰا﴾ عَنِ اَلْجَنَّةِ بِوَسْوَسَتِهِ وَ خَدِيعَتِهِ وَ إِيهَامِهِ [وَ عَدَاوَتِهِ] وَ غُرُورِهِ، بِأَنْ بَدَأَ بِآدَمَ فَقَالَ: ﴿مٰا

نَهاكُما رَبُّكُما عَنْ هٰذِهِ اَلشَّجَرَةِ إِلاَّ أَنْ تَكُونا مَلَكَيْنِ﴾ إِنْ تَناوَلْتُما مِنْها تَعْلَمانِ الْغَيْبَ، وَ تَقْدِرانِ عَلَى مَا يَقْدِرُ عَلَيْهِ مَنْ خَصَّهُ اَللّٰهُ تَعَالَى بِالْقُدْرَةِ « أَوْ تَكُونا مِنَ اَلْخالِدِينَ » لاَ تَمُوتانِ أَبَداً.

អល់ឡោះហ្ន៑ាលីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៣៦] ស្ងែ:ត:ន:ប:ន:ធ្ម:ឲ:ម្ន:ក:ទ:ាំ:ង:ពី:រ:ខ្ជ:ាត់:ចេ:ញ:ពី:ទ:ីនោ:* ៖ ពីសួន ដោយការខ្សឹ:ប:ប:ញ្ជ:ះ ដោយការ:ឆ:ប:ោ:ក ដោយការ:ប:ំ:ភ:ាន់ ដោយ:អ:រ:ិ:ភ:ាព និ:ង:ដោ:យ:ការ:ប្រ:ក:ាន់:ខ្ជ:ួ:ន ។ វ:ា:ន:ាំ:ង:ចាប់:ផ្ត:ើ:ម:ជ:ាមួ:យ:អ:ាដ:ាំ:ម:ុ:ន:គ:េ ដោ:យ:ថា:ៈ *"[៧:២០] ដ:ែ:ល:ម្ចា:ស់:រ:ប:ស់:ម្ន:ក:ទ:ាំ:ង:ពី:រ:ប:ាន:ហ:ាម:ដ:ើ:ម:ឈ:ើ:នេ:ះ:ចំ:ពោ:ះ:ម្ន:ក:ទ:ាំ:ង:ពី:រ:នោ:ៈ ព្រ:ោ:ះ:ត:ែ:ខ្ជ:ាច:ម្ន:ក:ទ:ាំ:ង:ពី:រ:ក្ល:ាយ:ទ:ៅ:ជ:ា:ទ:េ:វ:ត:ា:ព:ីរ:អ:ង្គ* ២:ម្ន:ក:ប:រ:ិ:ភ:ោ:គ:ពី:ដ:ើ:ម:ឈ:ើ:នោ:ៈ ម្ន:ក:ន:ឹ:ង:ប:ាន:ដ:ឹ:ង:អ:ទ:ិ:ស:្ស:ម:ាន:ការ:ណ៍ ន:ឹ:ង:ម:ាន:ឥ:ទ:្ធ:ិ:ព:ល:រ:ប:ស់:ជ:ន:ព:ិ:ស:េ:ស:ទ:ាំ:ង:នោ:ះ:ដ:ែ:ល:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ្ន:ាលីប:ាន:ព្រ:ះ:រ:ាជ:ទ:ាន:ឲ:្យ:ន:ូ:វ:ឥ:ទ:្ធ:ិ:ព:ល:ប:ែ:ប:នេ:ះ *ឬ:ទ:ៅ:ជ:ា:ជ:ន:អ:ម:ត:ៈ* ម្ន:ក:ន:ឹ:ង:ម:ិ:ន:ស្ល:ាប់:ដ:ាច់:ខ:ាត ។"

﴿وَ قاسَمَهُما﴾ حَلَفَ لَهُمَا ﴿إِنِّي لَكُما لَمِنَ اَلنّاصِحِينَ﴾ [اَلصّالِحِينَ]. وَ كَانَ إِبْلِيسُ بَيْنَ لَحْيَيِ اَلْحَيَّةِ أَدْخَلَتْهُ اَلْجَنَّةَ، وَ كَانَ آدَمُ يَظُنُّ أَنَّ اَلْحَيَّةَ هِيَ اَلَّتِي تُخاطِبُهُ، وَ لَمْ يَعْلَمْ أَنَّ إِبْلِيسَ قَدِ اِخْتَبَأَ بَيْنَ لَحْيَيْها.

[៧:២១] វ:ា:ប:ាន:ស្ប:ថ:ន:ឹ:ង:គ:េ:ទ:ាំ:ង:ព:ីរ វ:ា:ន:ាំ:ង:ប:ាន:ចាប់:ផ្ត:ើ:ម:ស្ប:ថ:ដ:ាក់:អ:្ន:ក:ទ:ាំ:ង:ព:ីរ:ម:ាន:ថ:ា:ៈ *"ការ:ពិ:ត:ខ្ញ:ុ:ំ:ជ:ា:អ:្ន:ក:ឲ:្យ:យ:ោ:ប:ល់:ដ:៏:ស្នោ:ះ:ម្ន:ា:ក់:ដ:ល់:អ:្ន:ក:ទ:ាំ:ង:ព:ីរ* ជ:ា:អ:្ន:ក:ត្រ:ឹ:ម:ត្រ:ូ:វ:ម្ន:ា:ក់ ។ ក:ាល:នោ:ះ:អ:ុ:ីប:្ល:ីស:ន:ៅ:ក្ន:ុ:ង:ម:ា:ត់:ព:ស់ ។ វ:ា:ន:ាំ:ង:ប:ាន:ប្រ:ើ:ម:ធ្យ:ោ:ប:ាយ:នេ:ះ:ដ:ើ:ម:្ប:ីចូ:ល:ទ:ៅ:ក្ន:ុ:ង:ស:ួ:ន ។ អ:ាដ:ាំ:ម:ុ:ន:ស្ម:ាន:ថ:ា:ព:ស់:និ:យ:ាយ:រ:ក:ព្រ:ះ:អ:ង្គ ព្រ:ះ:អ:ង្គ:ម:ិ:ន:ប:ាន:ដ:ឹ:ង:ទ:េ:ថ:ា:អ:ុ:ីប:្ល:ីស:ន:នោ:ះ:ទ:េ:ដ:ែ:ល:ប:ាន:និ:យ:ាយ:ចេ:ញ:ម:ក:ព:ីខ:ាង:ក្ន:ុ:ង:ម:ា:ត់:ព:ស់:នោ:ះ ។

فَرَدَّ آدَمُ عَلَى اَلْحَيَّةِ: أَيَّتُها اَلْحَيَّةُ هَذَا مِنْ غُرُورِ إِبْلِيسَ لَعَنَهُ اَللّٰهُ كَيْفَ يَخُونُنَا رَبُّنَا؟ أَمْ كَيْفَ تُعَظِّمِينَ اَللّٰهَ بِالْقَسَمِ بِهِ وَ أَنْتِ تَنْسُبِينَهُ إِلَى اَلْخِيَانَةِ وَ سُوءِ اَلنَّظَرِ، وَ هُوَ أَكْرَمُ اَلْأَكْرَمِينَ؟ أَمْ كَيْفَ أَرُومُ اَلتَّوَصُّلَ إِلَى مَا مَنَعَنِي مِنْهُ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ، وَ أَتَعاطَاهُ بِغَيْرِ حِكْمَةٍ؟

អ:ាដ:ាំ:ម:ុ:ន:ប:ាន:ឆ្ល:ើ:យ:ត:ប:ព:ស់:ថ:ា:ៈ "ព:ស់:អ:ើ:យ ! នេ:ះ:គ:ឺ:ការ:ប:ោ:ក:ប្រ:ាស់:រ:ប:ស់:អ:ុ:ីប:្ល:ីស:ន:ៅ ។ ស:ូ:ម:ឲ:្យ:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ្ន:ាលីដ:ាក់:ប:ណ្ត:ាសា:វ:ា:ន:ៅ ។ ម្ចា:ស់:ជ:យ:ើ:ង:ម:ិ:ន:ឆ:ប:ោ:ក:យ:ើ:ង:ដ:ូ:ច:ម្ត:េ:ច ? ម្ត:េ:ច:ប:ាន:ជ:ា:អ:្ន:ក:ហ:ាន:ស្ប:ថ:ក្ន:ុ:ង:ព្រ:ះ:ន:ាម:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ្ន:ាលី ហ:ាន:ក:ុ:ត:ត់:និ:ង:ហ:ាន:ធ្ម:ើ:អ:ាក្រ:ក់:ដ:ោ:យ:ស:ំ:អ:ាង:លើ:ព្រ:ះ:អ:ង្គ ថ្ម:ីប:ើ:ព្រ:ះ:អ:ង្គ:ម:ាន:ព្រ:ះ:ហ:ឫ:ទ:័:យ:ទ:ូ:ល:ំ:ទ:ូ:ល:ាយ:ដ:ាច់:គ:េ ? ហ:េ:ត:ុ:អ:ូ:ន:ខ្ញ:ុ:ំ:ម:ិ:ន:ល:ំ:អ:ៀ:ង:ទ:ៅ:ធ្ម:ើ:អ:ំ:ព:ើ:ដ:ែ:ល:ត្រ:ូ:វ:ហ:ាម:លើ:ខ្ជ:ួ:ន:ខ្ញ:ុ:ំ:ដ:ោ:យ:ម្ចា:ស់:ខ្ញ:ុ:ំ:ម:ិ:ន:ន:ោ:ះ ព្រ:ះ:ដ:ា:ម:ាន:ព្រ:ះ:ម:ហ:ិ:ទ:្ធ:ិ:ឫ:ទ:្ធ:ិ ធ្ម:ើ:អ:ាក្រ:ក់:ន:ឹ:ង:ព្រ:ះ:អ:ង្គ:ដ:ោ:យ:ខ្ជ:ះ:ប្រ:ាជ:ា ?"

فَلَمَّا أَيِسَ إِبْلِيسُ مِنْ قَبُولِ آدَمَ مِنْهُ، عَادَ ثانِيَةً بَيْنَ لَحْيَيِ اَلْحَيَّةِ فَخاطَبَ حَوَّاءَ مِنْ حَيْثُ يُوهِمُها أَنَّ اَلْحَيَّةَ هِيَ اَلَّتِي تُخاطِبُها، وَ قالَ: يا حَوَّاءُ أَ رَأَيْتِ هَذِهِ اَلشَّجَرَةَ اَلَّتِي كانَ اَللّٰهُ عَزَّ وَ جَلَّ حَرَّمَها عَلَيْكُما، قَدْ أَحَلَّها لَكُما بَعْدَ تَحْرِيمِها لِمَا عَرَفَ مِنْ حُسْنِ طاعَتِكُما لَهُ، وَ تَوْقِيرِكُما إِيّاهُ؟

ល:ុ:អ:ុ:ីប:្ល:ីស:ន:អ:ស់:ស:ង:្ឃ:ឹ:ម:ធ្ម:ើ:អ:្ន:ីអ:ាដ:ាំ:ម:ុ:ន:ប:ាន វ:ា:ន:ប:ាន:ស:ាក:ល:្ប:ង:ជ:ា:លើ:ក:ទ:ីព:ីរ:ដ:ោ:យ:វ:ិ:ធ:ីដ:ដ:ែ:ល គ:ឺ:ល:ាក់:ខ្ជ:ួ:ន:ន:ៅ:ក្ន:ុ:ង:ម:ា:ត់:ព:ស់:ហ:ើ:យ:និ:យ:ាយ:រ:ក:ហ:ាវ:ា:អ:ុ:ន:ស:ាឡ:ាម:អ:ាឡ:ាយ:ណ:ា ដ:ោ:យ:ធ្ម:ើ:ឲ:្យ:ហ:ាវ:ា:អ:ុ:ន:ស:ាឡ:ាម:អ:ាឡ:ាយ:ណ:ា:គ:ិ:ត:ថ:ា:ព:ស់:និ:យ:ាយ:ជ:ា:ម:ួ:យ:ខ្ជ:ួ:ន:ស:ាឡ:ាម:អ:ាឡ:ាយ:ណ:ា ។ អ:ុ:ីប:្ល:ីស:ន:ប:ាន:ថ:ា:ៈ "ហ:ាវ:ា:អ:ុ:ន:ស:ាឡ:ាម:អ:ាឡ:ាយ:ណ:ា:អ:ើ:យ ! អ:្ន:ក:ស:ាឡ:ាម:អ:ាឡ:ាយ:ណ:ា:យ:ើ:ញ:ដ:ើ:ម:ឈ:ើ:នេ:ះ:ទ:េ:ដ:ែ:ល:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ្ន:ាលីប:ាន:ហ:ាម:អ:្ន:ក:ទ:ាំ:ង:ព:ីរ:ម:ិ:ន:ន:ាំ ? ព្រ:ះ:អ:ង្គ:អ:នុ:ញ្ញ:ាត:ឲ:្យ:អ:្ន:ក:ស:ាឡ:ាម:អ:ាឡ:ាយ:ណ:ា:ញ:ាំ:ង:ហ:ើ:យ:ពេ:ល:នេ:ះ ក្រ:ោ:យ:ព:ីប:ាន:ហ:ាម:ឃ:ាត់ ព្រ:ោ:ះ:ព្រ:ះ:អ:ង្គ:ដ:ឹ:ង:ហ:ើ:យ:ថ:ា:អ:្ន:ក:ទ:ាំ:ង:ព:ីរ:ម:ិ:ន:ស្ត:ាប់:ប:ង្ហ:ាប់:ព្រ:ះ:អ:ង្គ ថ:ា:អ:្ន:ក:ទ:ាំ:ង:ព:ីរ:ម:ិ:ន:គ:ោ:រ:ព:ព្រ:ះ:អ:ង្គ ។

وَ ذَلِكَ أَنَّ اَلْمَلائِكَةَ اَلْمُوَكَّلِينَ بِالشَّجَرَةِ اَلَّذِينَ مَعَهُمْ حِرابٌ يَدْفَعُونَ عَنْها سائِرَ حَيَوانِ اَلْجَنَّةِ لاَ تَدْفَعُكِ عَنْها إِنْ رُمْتِيها فَاعْلَمِي بِذَلِكِ أَنَّهُ قَدْ أُحِلَّ لَكِ، وَ أَبْشِرِي بِأَنَّكِ إِنْ تَناوَلْتِها قَبْلَ آدَمَ كُنْتِ أَنْتِ اَلْمُسَلَّطَةَ عَلَيْهِ، اَلْآمِرَةَ اَلنّاهِيَةَ فَوْقَهُ. فَقالَتْ حَوَّاءُ : سَوْفَ أُجَرِّبُ

هَذَا. فَرَامَتِ اَلشَّجَرَةَ فَأَرَادَتِ اَلْمَلاَئِكَةُ أَنْ تَدْفَعَهَا عَنْهَا بِحِرَابِهَا.

ពួកទេវតាការពារដើមឈើនោះ ដែលប្រដាប់អាវុធដើម្បីវាយច្រានបណ្តាសត្វសួនឯទៀតនោះ នឹងមិនឃាត់អ្នកﷺទេបើអ្នកﷺចូលទៅជិតដើមឈើនេះ ។ ដូច្នេះអ្នកﷺអាចដឹងបានថាគេបានអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកﷺហើយ ។ ចូរអ្នកﷺដឹងថា បើអ្នកﷺបរិភោគដើមឈើនេះមុនអាដ្ទាំﷺ អ្នកﷺនឹងឈ្នះអាដ្ទាំﷺ ។ បញ្ហាខ្ពស់ជាងបម្រាម ។" ហ្វាវ៉ាអ៊ីﷺបានថា៖ "ខ្ញុំﷺនឹងសាកមើល ។" ហ្វាវ៉ាអ៊ីﷺបានចូលទៅជិតដើមឈើ ពួកទេវតាចង់វាយច្រានព្រះអង្គﷺដោយអាវុធ ។

فَأَوْحَى اَللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهَا: إِنَّمَا تَدْفَعُونَ بِحِرَابِكُمْ مَنْ لاَ عَقْلَ لَهُ يَزْجُرُهُ، فَأَمَّا مَنْ جَعَلْتُهُ مُمَكَّناً مُمَيِّزاً مُخْتَاراً، فَكِلُوهُ إِلَى عَقْلِهِ اَلَّذِي جَعَلْتُهُ حُجَّةً عَلَيْهِ، فَإِنْ أَطَاعَ اِسْتَحَقَّ ثَوَابِي، وَ إِنْ عَصَى وَ خَالَفَ [أَمْرِي] اِسْتَحَقَّ عِقَابِي وَ جَزَائِي. فَتَرَكُوهَا وَ لَمْ يَتَعَرَّضُوا لَهَا، بَعْدَ مَا هَمُّوا بِمَنْعِهَا بِحِرَابِهِمْ. فَظَنَّتْ أَنَّ اَللَّهَ نَهَاهُمْ عَنْ مَنْعِهَا لِأَنَّهُ قَدْ أَحَلَّهَا بَعْدَ مَا حَرَّمَهَا.

តែអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានបើកឲ្យពួកទេវតាដឹងថា៖ "ពួកអ្នកមានសិទ្ធិវាយច្រានពួកដែលពុំមានសតិប្រាជ្ញ ដោយបណ្តេញវាចេញ ។ តែបណ្តាអ្នកដែលអញﷻឲ្យមានលទ្ធភាព ចេះវែកញ្ញែក ចេះជ្រើសរើសនោះ ចូរបណ្តាយអ្នកនោះតាមសតិប្រាជ្ញារបស់គេទៅ ព្រោះវាជាសាក្សីលើខ្លួនអ្នកនោះ ។ ប្រសិនបើអ្នកនោះស្តាប់បង្គាប់ អ្នកនោះនឹងបានរង្វាន់ ប្រសិនបើអ្នកនោះល្មើស ប្រឆាំងបញ្ជាអញﷻ អ្នកនោះនឹងរងទណ្ឌកម្មនិងពិន័យអញﷻ ។" ដូច្នេះទេវតាមិនយកចិត្តទុកដាក់ មិនពិនិត្យព្រះអង្គﷺទេ បន្ទាប់ពីគិតថានឹងរារាំងព្រះនាងﷺដោយអាវុធ ។ ហ្វាវ៉ាអ៊ីﷺគិតថាអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានហាមពួកទេវតារារាំងព្រះនាងﷺ ព្រោះព្រះអង្គﷻបានអនុញ្ញាតឲ្យចូលជិតដើមឈើវិញ បន្ទាប់ពីបានហាមឃាត់ ។

فَقَالَتْ: صَدَقَتِ اَلْحَيَّةُ، وَ ظَنَّتْ أَنَّ اَلْمُخَاطَبَ لَهَا هِيَ اَلْحَيَّةُ، فَتَنَاوَلَتْ مِنْهَا وَ لَمْ تَنْكُرْ مِنْ نَفْسِهَا شَيْئاً. فَقَالَتْ لِآدَمَ : أَ لَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اَلشَّجَرَةَ اَلْمُحَرَّمَةَ عَلَيْنَا قَدْ أُبِيحَتْ لَنَا؟ تَنَاوَلْتُ مِنْهَا فَلَمْ تَمْنَعْنِي أَمْلاَكُهَا، وَ لَمْ أُنْكِرْ شَيْئاً مِنْ حَالِي (فَذَلِكَ حِينَ) اِغْتَرَّ آدَمُ وَ غَلِطَ فَتَنَاوَلَ فَأَصَابَهُمَا [مَا] قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ : ﴿فَأَزَلَّهُمَا اَلشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا﴾ بِوَسْوَسَتِهِ وَ غُرُورِهِ ﴿مِمَّا كَانَا فِيهِ﴾ مِنَ اَلنَّعِيمِ ﴿وَ قُلْنَا﴾ يَا آدَمُ وَ يَا حَوَّاءُ وَ يَا أَيَّتُهَا اَلْحَيَّةُ وَ يَا إِبْلِيسُ ﴿اِهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ آدَمُ وَ حَوَّاءُ وَ وُلْدُهُمَا عَدُوٌّ لِلْحَيَّةِ، وَ إِبْلِيسُ وَ اَلْحَيَّةُ وَ أَوْلاَدُهُمَا أَعْدَاؤُكُمْ ﴿وَ لَكُمْ فِي اَلْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ﴾ مَنْزِلٌ وَ مَقَرٌّ لِلْمَعَاشِ ﴿وَ مَتَاعٌ﴾ مَنْفَعَةٌ ﴿إِلَى حِينٍ﴾ اَلْمَوْتِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 222)

ព្រះអង្គﷺថា៖ "ពស់និយាយពិត ។" ព្រះអង្គﷺស្មានថាពស់ជាអ្នកនិយាយរកព្រះអង្គﷺ (មិនមែនអ៊ីប្លីសﷺជាអ្នកនិយាយទេ) ។ ព្រះអង្គﷺក៏បានសោយពីដើមឈើនោះ ។ ពុំមានឥទ្ធិពលអាក្រក់ជះមកលើព្រះអង្គﷺទេ ។ ហ្វាវ៉ាអ៊ីﷺបានប្រាប់អាដ្ទាំﷺថា៖ "ព្រះអង្គﷺដឹងទេថាដើមឈើដែលត្រូវហាមចំពោះយើងនោះត្រូវលើកលែងហាមវិញហើយ ? ខ្ញុំﷺបានបរិភោគពីដើមឈើនោះ ពួកទេវតាមិនបានហាមឃាត់ខ្ញុំﷺទេ ពុំមានអ្វីកើតឡើងដល់ខ្ញុំﷺទេ ។" នេះគឺកាលអាដ្ទាំﷺត្រូវឆបោក បានធ្វើខុស ។ ព្រះអង្គﷺបានសោយពីដើមឈើនោះ ហើយរងអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គﷻថា *[២:៣៦] ស្ដេចបានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរខ្ចាត់ចេញពីទីនោះ* ដោយសារការខ្សឹបបញ្ជោ និងការឆបោករបស់វាﷺ ។ *ឃ្លាតពីអ្វីដែលអ្នកទាំងពីរធ្លាប់តែអាស្រ័យនៅ* គឺចេញពីព្រះគុណ ។ *យើងបានថា* អាដ្ទាំﷺ ហ្វាវ៉ាអ៊ីﷺ ពស់ អ៊ីប្លីសﷺ អ្ហ ! *[៧:២៤] ពួកអ្នកចូរចុះចេញទៅ ពួកអ្នកខ្លះជាសត្រូវនឹងពួកឯទៀត !* អាដ្ទាំﷺ ហ្វាវ៉ាអ៊ីﷺនិងកូនៗអ្នកទាំងពីរﷺជាសត្រូវនឹងពស់ ។ អ៊ីប្លីសﷺ ពស់និងកូនៗរបស់ពួកអ្នកទាំងពីរ (គឺអ៊ីប្លីសﷺនិងពស់) ជាសត្រូវនឹងពួកអ្នកﷺ ។ *ពួកអ្នកនឹងមានទីអាស្រ័យនៅលើផែនដី* ជម្រកនិងកន្លែងរស់នៅ *និងគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត* ដែលផ្ដល់ផលប្រយោជន៍ *មួយរយៈពេល* គឺសេចក្ដីស្លាប់ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 222)2:36

***

٧/١٩-٣/٢٤ ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنِي أَبِي، رَفَعَهُ، قَالَ: سُئِلَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ جَنَّةِ آدَمَ أَ مِنْ جِنَانِ الدُّنْيَا كَانَتْ، أَمْ مِنْ جِنَانِ الْآخِرَةِ؟ فَقَالَ: «كَانَتْ مِنْ جِنَانِ الدُّنْيَا، تَطْلُعُ فِيهَا الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ، وَ لَوْ كَانَتْ مِنْ جِنَانِ الْآخِرَةِ مَا أُخْرِجَ مِنْهَا أَبَداً آدَمُ وَ لَمْ يَدْخُلْهَا إِبْلِيسُ».

7/19-24/3 គេបានសួរអាល់-ស្ស៊ ឌ្ឍិ ក្ន ﷺអំពីសួនរបស់អាដ្ទ៉ាំ ﷺថា តើវាជាសួនក្នុងលោកនេះឬសួនលោកមុខ ?" ព្រះអង្គ ﷺមានចវន:ថា៖ "សួននោះជាសួនលោកនេះ ។ ថ្ងៃនិងខែតែងតែរះនៅក្នុងសួននោះ ។ បើសួននោះជាសួនលោកមុខ អាដ្ទ៉ាំ ﷺច្បាស់ជានឹងមិនបានចេញពីក្នុងសួននោះដាច់ខាត អ៊ីប្លីស ﷺច្បាស់ជានឹងមិនអាចចូលទៅក្នុងសួននោះបានឡើយ ។"15:27-35 (15.27-35.14)

قَالَ: «أَسْكَنَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ وَ أَتَى بِجَهَالَةٍ إِلَى الشَّجَرَةِ فَأَخْرَجَهُ لِأَنَّهُ خَلَقَ خِلْقَةً لاَ تَبْقَى إِلاَّ بِالْأَمْرِ وَ النَّهْيِ وَ الْغِذَاءِ وَ اللِّبَاسِ وَ الاْكْتِنَانِ وَ النِّكَاحِ، وَ لاَ يُدْرِكُ مَا يَنْفَعُهُ مِمَّا يَضُرُّهُ إِلاَّ بِالتَّوْقِيفِ، فَجَاءَهُ إِبْلِيسُ، فَقَالَ لَهُ: إِنَّكُمَا إِذَا أَكَلْتُمَا مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ الَّتِي نَهَاكُمَا اللَّهُ عَنْهَا صِرْتُمَا مَلَكَيْنِ، وَ بَقِيتُمَا فِي الْجَنَّةِ أَبَداً، وَ إِنْ لَمْ تَأْكُلاَ مِنْهَا أَخْرَجَكُمَا اللَّهُ مِنَ الْجَنَّةِ.

ព្រះអង្គ ﷺមានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស ﷻបានឲ្យព្រះអង្គ ﷺនៅក្នុងសួន ព្រះអង្គ ﷺបានមកជួបដើមឈើនោះដោយមិនបានដឹងមុន ។ ព្រះអង្គ ﷺត្រូវច្រានចេញក្រៅវិញ ពីព្រោះសត្វលោករបស់អល់ឡោះហ្ស ﷻមិនអាចនៅបានទេលើកលែងតែអាស្រ័យព្រះបញ្ជា ព្រះបម្រាម គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត សំលៀកបំពាក់និងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ បុគ្គលមិនដឹងថាអ្វីល្អអ្វីអាក្រក់សម្រាប់ខ្លួនទេ លើកលែងតែអាស្រ័យវត្ថុមួយចំនួន ។ អ៊ីប្លីស ﷺចូលមកកព្រះអង្គ ﷺ ប្រាប់ព្រះអង្គ ﷺថា៖ "បើអ្នកទាំងពីរ ﷺ បរិភោគ[អ្វីដែលមកពី]ដើមឈើនេះដែលអល់ឡោះហ្ស ﷻហាមនោះ អ្នកទាំងពីរ ﷺនឹងទៅជាទេវតាពីរអង្គ ហើយនឹងបាននៅក្នុងសួនរហូត ។ បើអ្នកទាំងពីរ ﷺមិនបរិភោគដើមឈើនោះទេ អល់ឡោះហ្ស ﷻនឹងឲ្យអ្នកទាំងពីរ ﷺចេញពីក្នុងសួននេះ ។"

وَ حَلَفَ لَهُمَا إِنَّهُ لَهُمَا نَاصِحٌ، كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ حِكَايَةً عَنْهُ: ﴿مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَٰذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ * وَ قَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ﴾ فَقَبِلَ آدَمُ قَوْلَهُ، فَأَكَلاَ مِنَ الشَّجَرَةِ، فَكَانَ كَمَا حَكَى اللَّهُ فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا، وَ سَقَطَ عَنْهُمَا مَا أَلْبَسَهُمَا اللَّهُ مِنْ لِبَاسِ الْجَنَّةِ وَ أَقْبَلاَ يَسْتَتِرَانِ بِوَرَقِ الْجَنَّةِ، فَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا: ﴿أَ لَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَ أَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾

វាបានស្បថ (ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ស ﷻ) ឲ្យអ្នកទាំងពីរ ﷺថាវា ﷺជាអ្នកឲ្យយោបល់ដែលស្មោះត្រង់ចំពោះអ្នកទាំងពីរ ﷺ ដូចអល់ឡោះហ្ស ﷻមានព្រះបន្ទូលអំពីរឿងនេះថា៖ *[៧:២០] "ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះ ព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ ឬទៅជាជនអមត: ។" [៧:២១] វាបានស្បថនឹងគេទាំងពីរថា៖ "ការពិតខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះម្នាក់ដល់អ្នកទាំងពីរ ។"* អាដ្ទ៉ាំ ﷺក៏ព្រមជឿសម្តីវា ﷺហើយបានបរិភោគដើមឈើនោះ ដូចអល់ឡោះហ្ស ﷻមានព្រះបន្ទូលអំពីរឿងនេះថា៖ *[៧:២២] ខ្មាសរបស់គេទាំងពីរក៏បានលេចឡើងចំពោះគេទាំងពីរ ។* សំលៀកបំពាក់ដែលអល់ឡោះហ្ស ﷻបានស្លៀកពាក់ឲ្យអ្នកទាំងពីរ ﷺ នៅក្នុងសួននោះបានជ្រុះពីខ្លួនអ្នកទាំងពីរ ﷺ *គេទាំងពីរចាប់ផ្តើមបិទបាំងខ្លួនដោយស្លឹកឈើសួន ។ ម្ចាស់គេទាំងពីរបានហៅគេទាំងពីរថា៖ "តើអញពុំបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរទេ ? តើអញពុំបានប្រាប់អ្នកទាំងពីរហើយទេថាស្ថ៊ ត្ថ ន ជាសត្រូវចេញមុខរបស់អ្នកទាំងពីរ ?"*

فَقَالاَ كَمَا حَكَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْهُمَا: ﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ فَقَالَ اللَّهُ لَهُمَا: ﴿اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَ مَتَاعٌ إِلَى حِينٍ﴾ - قَالَ - إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ».

អ្នកទាំងពីរ عليهما السلام បានថាដូចអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ មានព្រះបន្ទូលអំពីរឿងនេះថា៖ *[៧:២៣] "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរអើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរបានធ្វើអាក្រក់លើខ្លួនឯង ។ បើព្រះអង្គមិនខមាទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ បើព្រះអង្គមិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរនឹងទៅជាជនបរាជ័យ ។"* ព្រះអង្គ ﷻ បានប្រាប់អ្នកទាំងពីរ عليهما السلام ថា៖ *[៧:២៤] "ចូរពួកអ្នកចុះចេញទៅ ។ ពួកអ្នកខ្លះជាសត្រូវនឹងគ្នា ។ នឹងមានទីអាស្រ័យនាផែនដីសម្រាប់ពួកអ្នកនិងជីវព្រឹត្តិមួយរយៈ ។"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

قَالَ: «فَهَبَطَ آدَمُ عَلَى الصَّفَا، وَ إِنَّمَا سُمِّيَتِ الصَّفَا لِأَنَّ صَفْوَةَ اللَّهِ أُنْزِلَ عَلَيْهَا، وَ نَزَلَتْ حَوَّاءُ عَلَى الْمَرْوَةِ، وَ إِنَّمَا سُمِّيَتِ الْمَرْوَةَ لِأَنَّ الْمَرْأَةَ أُنْزِلَتْ عَلَيْهَا، فَبَقِيَ آدَمُ أَرْبَعِينَ صَبَاحاً سَاجِداً يَبْكِي عَلَى الْجَنَّةِ، فَنَزَلَ عَلَيْهِ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فَقَالَ: يَا آدَمُ، أَ لَمْ يَخْلُقْكَ اللَّهُ بِيَدِهِ، وَ نَفَخَ فِيكَ مِنْ رُوحِهِ، وَ أَسْجَدَ لَكَ مَلاَئِكَتَهُ؟ قَالَ: بَلَى. قَالَ: وَ أَمَرَكَ أَنْ لاَ تَأْكُلَ مِنَ الشَّجَرَةِ، فَلِمَ عَصَيْتَهُ؟ قَالَ: يَا جَبْرَئِيلُ، إِنَّ إِبْلِيسَ حَلَفَ لِي بِاللَّهِ إِنَّهُ لِي نَاصِحٌ، وَ مَا ظَنَنْتُ أَنَّ خَلْقاً يَخْلُقُهُ اللَّهُ يَحْلِفُ بِاللَّهِ كَاذِباً». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٢ الحديث : ٩٩/ ٣٧٠٣ ، تفسير القمّيّ - الجزء : ١ صفحة : ٤٣)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាដ្ទាំ عليه السلام ក៏បានចុះមកឯអាល់-ស្ស៊ុហ្វា ។ គេហៅថាអាល់-ស្ស៊ុហ្វាពីព្រោះ រ៉ីរ:ជន (صفوة الله គឺអ្នកជម្រើស) របស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ បានចុះមកឯទីនេះ ។ ហ្វាវ៉ាអ៊ុ៌ سلام الله عليها បានចុះមកឯអាល់-ម៉ារ៉ាសុ ។ គេហៅថាអាល់-ម៉ារ៉ាសុពីព្រោះស្ត្រី (الْمَرْأَةَ) ចុះមកទីនេះ ។ អាដ្ទាំ عليه السلام បានក្រាបប្រណិប័តន៍អស់សៃសិបព្រឹក យំស្តាយសួន ។ ហ្ជ៊ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام បានចុះមកជួបព្រះអង្គ عليه السلام ទូលថា៖ "អាដ្ទាំ عليه السلام អើយ! អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ មិនបានបង្កើតព្រះអង្គ عليه السلام ដោយដៃព្រះអង្គ ﷻ ទេ ? មិនបានផ្លុំវិញ្ញាណព្រះអង្គ ﷻ ទៅក្នុងខ្លួនព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ? បណ្តាទេវតាមិនបានក្រាបប្រណិប័តន៍ព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ?" អាដ្ទាំ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "មែន ។" ហ្ជ៊ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈថា៖ "គេបានដាក់បញ្ជាមកថាកុំឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام សោយដើមឈើនោះ ហេតុអ្វីព្រះអង្គ عليه السلام ល្មើស ?" អាដ្ទាំ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "ហ្ជ៊ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام អើយ! អ៊ីប្លីស لعن الله បានសម្បថឲ្យទូលបង្គំ عليه السلام ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ថាគេ لعن الله ជាអ្នកឲ្យយោបល់ស្មោះត្រង់ដែលនឹងទូលបង្គំ عليه السلام ។ ទូលបង្គំ عليه السلام មិនដែលគិតឡើយថាសត្វលោកដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ បង្កើតមកនោះ សម្បថបំពានឡើយក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ។" (تفسير القمّي 1: 43)

***

٤/٢٤-١٩/٧ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ مُوسَى بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَخِيهِ أَبِي الْحَسَنِ الثَّالِثِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «الشَّجَرَةُ الَّتِي نَهَى اللَّهُ آدَمَ وَ زَوْجَتَهُ أَنْ يَأْكُلاَ مِنْهَا شَجَرَةُ الْحَسَدِ، عَهِدَ إِلَيْهِمَا أَلاَّ يَنْظُرَ إِلَى مَنْ فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْهِ، وَ عَلَى خَلاَئِقِهِ بِعَيْنِ الْحَسَدِ، وَ لَمْ يَجِدِ اللَّهُ لَهُ عَزْماً». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٤ الحديث : ٩٩/ ٣٨٠٧ ، تفسير العيّاشي - الجزء : ٢ صفحة : ٩ الحديث : ٨)**

7/19-24/4 អាល់-អ៊ៃយ៉ាស្ស៊ី បានតំណាលតមកពី មូសា ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ្ហាលី ដែលបានតំណាលតមកពីបងលោក អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ទីបីដែលមានវចនៈថា៖ "ដើមឈើដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ បានហាមអាដ្ទាំ عليه السلام និងព្រះមហេសីព្រះអង្គ عليه السلام បរិភោគនោះគឺដើមឈើច្រណែន (គឺដើមឈើនៃសេចក្តីច្រណែន) ។ ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهما السلام បានសន្យាថានឹងមិនមើល (ដោយច្រណែនចង់បាន) បុគ្គលណាដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ បានប្រទានឲ្យមានគុណសម្បត្តិច្រើនជាងគេនោះទេ មិនមើលសត្វលោក

ដោយខ្សែភ្នែកច្រណែនទេ ។ អល់ឡោះហ្វ៍ﷻមិនឃើញមានសេចក្តីសម្រេចចិត្ត (មានចេតនា) បន្តិចបន្តួចនៅក្នុងខ្លួនព្រះអង្គعليه السلامទេ ។" (تفسير العيّاشي 2: 9/ 8)

***

*١٩/٧–٥/٢٤ عَنْ جَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحَدِهِمَا، قَالَ: سَأَلْتُهُ: كَيْفَ أَخَذَ اللَّهُ آدَمَ بِالنِّسْيَانِ؟ فَقَالَ: «إِنَّهُ لَمْ يَنْسَ، وَ كَيْفَ يَنْسَى وَ هُوَ يَذْكُرُهُ، وَ يَقُولُ لَهُ إِبْلِيسُ: ﴿مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ إِلاَّ أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ﴾؟!». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٤ الحديث : ٩٩/ ٣٨٠٨ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٩ الحديث : ٩)**

*7/19-24/5 រាយការណ៍មកពី យ៉ាមីល ប៊ិន ដារ៉ច្ចុ៍ តមកពីមិត្តយើងម្នាក់ តមកពីអ៊ីម៉ាំមួយអង្គصلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ាំទី ៥ ឬទី ៦) ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامថា៖ "ម្តេចក៏អល់ឡោះហ្វ៍ﷻដាក់ទណ្ឌកម្មអាដាំعليه السلامព្រោះតែព្រះអង្គعليه السلامភ្លេច ?" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គعليه السلامមិនភ្លេចទេ ។ តើព្រះអង្គعليه السلامអាចភ្លេចបានដូចម្តេច បើព្រះអង្គﷻចងចាំនោះ ? អ៊ីប្លីសلعنه اللهបានប្រាប់ព្រះអង្គعليه السلامថា៖ *[៧:២០] ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះ ព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ ឬទៅជាជនអមតៈ ។""* (تفسير العيّاشي 2: 9 /9)

***

*١٩/٧–٦/٢٤ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، قَالَ: سُئِلَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ أَنَا حَاضِرٌ: كَمْ لَبِثَ آدَمُ وَ زَوْجُهُ فِي الْجَنَّةِ حَتَّى أَخْرَجَتْهُمَا مِنْهَا خَطِيئَتُهُمَا؟

*7/19-24/6 រាយការណ៍មកពី អាប់ឌុលឡោះហ្វ៍ ប៊ិន ស៊ីណាន ដែលបានថា គេបានសួរ អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្វ៍صلوات الله عليه والسلام កាលនោះខ្ញុំបាននៅឯនោះដែរ ថា៖ "តើអាដាំعليه السلامនិងព្រះមហេសីព្រះអង្គعليه السلام បាននៅក្នុងសួនឧទ្យានប៉ុណ្ណា រហូតដល់កំហុសព្រះអង្គទាំងពីរបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គទាំងពីរចេញពីក្នុងសួននោះ ?"

فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى نَفَخَ فِي آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) رُوحَهُ عِنْدَ زَوَالِ الشَّمْسِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ، ثُمَّ بَرَأَ زَوْجَتَهُ مِنْ أَسْفَلِ أَضْلاَعِهِ، ثُمَّ أَسْجَدَ لَهُ مَلاَئِكَتَهُ وَ أَسْكَنَهُ جَنَّتَهُ مِنْ يَوْمِهِ ذَلِكَ، فَوَ اللَّهِ مَا اسْتَقَرَّ فِيهَا إِلاَّ سِتَّ سَاعَاتٍ فِي يَوْمِهِ ذَلِكَ حَتَّى عَصَى اللَّهَ، فَأَخْرَجَهُمَا اللَّهُ مِنْهَا بَعْدَ غُرُوبِ الشَّمْسِ، وَ مَا بَاتَا فِيهَا وَ صُيِّرَا بِفِنَاءِ الْجَنَّةِ حَتَّى أَصْبَحَا

ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៍تبارك وتعالىបានផ្លុំព្រះវិញ្ញាណព្រះអង្គﷻទៅក្នុងខ្លួនអាដាំعليه السلامក្នុងពេលថ្ងៃត្រង់ក្នុងថ្ងៃសុក្រ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷻបានបង្កើតព្រះមហេសីព្រះអង្គعليه السلامពីប៉ែកទាបបំផុតនៃជំនីរព្រះអង្គعليه السلام ។ ហើយអស់ទេវតាព្រះអង្គﷻបានក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំعليه السلام រួចហើយព្រះអង្គﷻបានឲ្យអាដាំعليه السلامនៅក្នុងសួនពីថ្ងៃនោះមក ។ សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ ព្រះអង្គعليه السلامបាននៅក្នុងសួននោះតែប្រាំមួយម៉ោងទេក្នុងថ្ងៃនោះ លុះព្រះអង្គعليه السلامបានល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះហ្វ៍ﷻ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានបណ្តេញព្រះអង្គទាំងពីរعليهما السلامចេញពីសួននោះក្រោយពីថ្ងៃលិច ។ ព្រះអង្គទាំងពីរعليهما السلامមិនបានស្នាក់ពេលយប់នៅក្នុងសួននោះទេ ហើយបានមកនៅឯធ្លាសួនរហូតដល់ពេលព្រឹក ។

فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَ نَادَاهُمَا رَبُّهُمَا: ﴿أَ لَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ﴾؟! فَاسْتَحْيَا آدَمُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) مِنْ رَبِّهِ وَ خَضَعَ وَ قَالَ: رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَ اعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا، فَاغْفِرْ لَنَا. قَالَ اللَّهُ لَهُمَا: اِهْبِطَا مِنْ سَمَاوَاتِي إِلَى الْأَرْضِ، فَإِنَّهُ لاَ يُجَاوِرُنِي فِي جَنَّتِي عَاصٍ، وَ لاَ فِي سَمَاوَاتِي».

ខ្មាសព្រះអង្គទាំងពីរបានលេចឡើងឲ្យព្រះអង្គទាំងពីរﷺឃើញ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានហៅព្រះអង្គទាំងពីរﷺថា៖ *[៧:២២] "តើអញពុំបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរទេ ?"* អាដ្ហ៊ាំﷺខ្មាសម្ចាស់ﷻខ្លួនﷺណាស់ ព្រះអង្គﷺដាក់ខ្លួន ទូលថា៖ "ម្ចាស់ﷻអើយ ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺបានធ្វើខុសលើខ្លួនឯង ហើយទទួលកំហុស ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គﷻទ្រង់ព្រះមេត្តាអត់ទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺផង ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានប្រាប់ព្រះអង្គទាំងពីរﷺថា៖ "ចូរអ្នកទាំងពីរﷺចុះចេញពីមេយអញﷻទៅឯផែនដីទៅ ។ ព្រោះតែពួកអ្នកﷺបានល្មើសបង្គាប់អញﷻ មិនអនុញ្ញាតឲ្យនៅក្នុងសួនអញﷻទេ មិនអនុញ្ញាតឲ្យនៅក្នុងមេយអញﷻទេ ។""

ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِنَّ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لَمَّا أَكَلَ مِنَ الشَّجَرَةِ ذَكَرَ أَنَّهُ نَهَاهُ اللَّهُ عَنْهَا فَنَدِمَ، فَذَهَبَ لِيَتَنَحَّى مِنَ الشَّجَرَةِ، فَأَخَذَتِ الشَّجَرَةُ بِرَأْسِهِ فَجَرَّتْهُ إِلَيْهَا وَ قَالَتْ لَهُ: أَ فَلاَ كَانَ فِرَارُكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْكُلَ مِنِّي؟». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٥ الحديث : ٩٩/ ٣٨١٠ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١٠ الحديث : ١١)**

បន្ទាប់មក អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីﷺ មានវចនៈថា៖ "កាលអាដ្ហ៊ាំﷺបានសោយដើមឈើនោះ ព្រះអង្គﷺនឹកឃើញវិញថាអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានហាមប្រការនេះ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គﷺស្តាយក្រោយ ព្រះអង្គﷺបានចុះពីលើដើមឈើ តែដើមឈើនោះចាប់ក្បាលព្រះអង្គﷺទាញទៅរកវា និយាយដាក់ព្រះអង្គﷺថា៖ "ហេតុអ្វីអ្នកﷺមិនរត់ចេញមុននឹងបានបរិភោគខ្ញុំ ?" (تفسير العيّاشي 2: 10 /11)

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾

២៥. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "ពួកអ្នកនឹងរស់នៅក្នុងនោះ ពួកអ្នកនឹងស្លាប់នៅក្នុងនោះ ពួកអ្នកនឹងត្រូវយកចេញពីទីនោះ ។"

يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ قَدۡ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكُمۡ لِبَاسٗا يُوَٰرِي سَوۡءَٰتِكُمۡ وَرِيشٗاۖ وَلِبَاسُ ٱلتَّقۡوَىٰ ذَٰلِكَ خَيۡرٞۚ ذَٰلِكَ مِنۡ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾

២៦. ម្ចាលកូនអាដ្ហ៊ាំអើយ ! យើងបានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវសំលៀកបំពាក់សម្រាប់បិទបាំងខ្មាសពួកអ្នកនិងជាគ្រឿងលំអ[ប្រាណ] ។ តែសំលៀកបំពាក់នៃជំនឿ៏ស៊ីប់ចិត្តនោះវិញប្រសើរជាង ។ នេះជាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេភ្ញាក់ស្មារតី ។

يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ لَا يَفۡتِنَنَّكُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ كَمَآ أَخۡرَجَ أَبَوَيۡكُم مِّنَ ٱلۡجَنَّةِ يَنزِعُ عَنۡهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوۡءَٰتِهِمَآۚ إِنَّهُۥ يَرَىٰكُمۡ هُوَ وَقَبِيلُهُۥ مِنۡ حَيۡثُ لَا تَرَوۡنَهُمۡۗ إِنَّا جَعَلۡنَا ٱلشَّيَٰطِينَ أَوۡلِيَآءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٢٧﴾

២៧. ម្ចាលកូនអាដ្ហ៊ាំអើយ ! ចូរកុំឲ្យស្ជ៊ែតុនទាក់ទាញពួកអ្នកបានឡើយ ដូចវាធ្លាប់បានធ្វើឲ្យមាតាបិតាពួកអ្នកឃ្លាតចេញពីសួន បានបោចសំលៀកបំពាក់គេទាំងពីរពីខ្លួនដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេឃើញខ្មាសខ្លួន ។ ការពិតវា (គឺស្ជ៊ែតុន) មើលឃើញពួកអ្នក វានិងបក្សពួកវា ពីកន្លែងដែលពួកអ្នកមើលពួកវាមិនឃើញទេ ។ យើងបានឲ្យពួកស្ជ៊ែតុនទៅជាមិត្តរបស់បណ្តាអ្នកដែលពុំមានសទ្ធា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៥-២៧

٧/٢٥–١/٢٧ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ زُرَارَةَ وَ حُمْرَانَ وَ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿يَا بَنِي آدَمَ﴾، قَالاَ: «هِيَ عَامَّةٌ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٥ الحديث : ٩٩/ ٣٨١٢ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١١ الحديث : ١٣)**

7/25-27/1 អាល់-អ៊ៃយ៉ាស៊ី បានតំណាលតមកពី ស៊ូរ៉ោះត៍, ហុំរ៉ាន, មូហាំម៉ាដ់ ប៊ិន មុស្លីម ដែលបាន តំណាលតមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام និង អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ៍ عزّ وجلّ *[៧:២៦] ម្នាលកូនអាដាំអើយ !* ថា៖ "នេះគឺ[ក្នុងន័យ]ទូទៅ ។" (تفسير العيّاشي 2: 11/ 13)

***

٧/٢٥–٢/٢٧ قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي قَوْلِهِ: ﴿يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاساً يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَ رِيشاً﴾، قَالَ: «فَأَمَّا اللِّبَاسُ فَالثِّيَابُ الَّتِي يَلْبَسُونَ، وَ أَمَّا الرِّيَاشُ فَالْمَتَاعُ وَ الْمَالُ، وَ أَمَّا لِبَاسُ التَّقْوَى فَالْعَفَافُ، إِنَّ الْعَفِيفَ لاَ تَبْدُو لَهُ عَوْرَةٌ، وَ إِنْ كَانَ عَارِياً مِنَ الثِّيَابِ، وَ الْفَاجِرَ بَادِي الْعَوْرَةِ وَ إِنْ كَانَ كَاسِياً مِنَ الثِّيَابِ، يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿وَ لِبَاسُ التَّقْوىٰ ذٰلِكَ خَيْرٌ﴾ يَقُولُ: اَلْعَفَافُ خَيْرٌ ﴿ذٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٦ الحديث : ٩٩/ ٣٨١٤ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ١ صفحة : ٢٢٥)**

7/25-27/2 [...] អាប៊ូ អាល់-យ៉ារូដ បានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពី ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عزّ وجلّ *[៧:២៦] ម្នាលកូនអាដាំអើយ ! យើងបានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវសំលៀកបំពាក់សម្រាប់បិទបាំងខ្មាសពួកអ្នកនិងជាគ្រឿងលំអ ។* ថា៖ "សំលៀកបំពាក់ គឺសំលៀកបំពាក់ដែលគេស្លៀកពាក់ រីឯគ្រឿងលំអ នេះគឺសម្រាប់សេចក្ដីរីករាយនិងជាទ្រព្យ ។ ចំណែកឯសំលៀកបំពាក់នៃជំនឿស៊ប់ចិត្ត នេះគឺសេចក្ដីថ្លៃថ្នូរ ។ បុគ្គលថ្លៃថ្នូរមិនបង្ហាញឲ្យឃើញភាពអាក្រាតទេ ទោះបីវាជាសំលៀកបំពាក់ដែលធ្វើឲ្យឃើញភាពអាក្រាតក៏ដោយ ។ រីឯបុគ្គលអសីលធម៌វិញ ទោះបីស្លៀកពាក់ច្រើនស្រទាប់សំលៀកបំពាក់ក៏ដោយ ក៏នៅតែមើលឃើញភាពអាក្រាត ។ អល់ឡោះហ៍ عزّ وجلّ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *តែសំលៀកបំពាក់នៃជំនឿស៊ប់ចិត្តនោះវិញប្រសើរជាង ។* ព្រះអង្គ عزّ وجلّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ភាពបរិសុទ្ធប្រសើរបំផុត" *នេះជាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ៍ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេភ្ញាក់ស្មារតី ។"* (تفسير القمّي 1: 225)

وَإِذَا فَعَلُواْ فَٰحِشَةً قَالُواْ وَجَدۡنَا عَلَيۡهَآ ءَابَآءَنَا وَٱللَّهُ أَمَرَنَا بِهَاۗ قُلۡ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَأۡمُرُ بِٱلۡفَحۡشَآءِۖ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٢٨

២៨. ពេលពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកបដិមានិយម ពួកទុច្ចរិត ពួកសាងបាបកម្ម...) ប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ ពួកគេថា៖ "យើងធ្លាប់ឃើញដូនតាយើងធ្វើបែបនេះ ។ អល់ឡោះហ៍បានដាក់បញ្ជាឲ្យយើងធ្វើដូចនេះ ។" ចូរអ្នក[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "អល់ឡោះហ៍មិនបញ្ជាឲ្យធ្វើអំពើអសីលធម៌ទេ ។ តើអស់លោកនិយាយទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះហ៍នូវអ្វីដែលអស់លោកពុំដឹងទេនោះឬ ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៨

٧/١/٢٨ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَنْصُورٍ قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اَللَّهِ تَعَالَى« وَ إِذٰا فَعَلُوا فٰاحِشَةً قٰالُوا وَجَدْنٰا عَلَيْهٰا آبٰاءَنٰا وَ اَللّٰهُ أَمَرَنٰا بِهٰا قُلْ إِنَّ اَللّٰهَ لاٰ يَأْمُرُ بِالْفَحْشٰاءِ أَ تَقُولُونَ عَلَى اَللّٰهِ مٰا لاٰ تَعْلَمُونَ » فَقَالَ أَ رَأَيْتَ أَحَدٌ يَزْعُمُ أَنَّ اَللَّهَ أَمَرَ بِالزِّنَاءِ وَ شُرْبِ اَلْخَمْرِ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ هَذِهِ اَلْمَحَارِمِ فَقُلْتُ لاَ فَقَالَ مَا هَذِهِ اَلْفَاحِشَةُ اَلَّتِي يَدَّعُونَ أَنَّ اَللَّهَ أَمَرَ بِهَا فَقُلْتُ اَللَّهُ أَعْلَمُ وَ وَلِيُّهُ قَالَ فَإِنَّ هَذِهِ فِي أَئِمَّةِ اَلْجَوْرِ اِدَّعَوْا أَنَّ اَللَّهَ أَمَرَهُمْ بِالاِيتِمَامِ بِقَوْمٍ لَمْ يَأْمُرِ اَللَّهُ بِالاِيتِمَامِ بِهِمْ فَرَدَّ اَللَّهُ ذَلِكَ عَلَيْهِمْ وَ أَخْبَرَنَا أَنَّهُمْ قَدْ قَالُوا عَلَيْهِ

اَلْكَذِبَ فَسَمَّى اَللَّهُ مِنْهُمْ فَاحِشَةً. (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ ج١ ص٣٤)

7/28/1 [...] មូហ្ហាំម៉ាដ្ស៊ ប៊ិន ម៉ាន់ស្ស៊ីរ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[៧:២៨] ពេលពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ ពួកគេថា៖ "យើងឆ្លាប់ឃើញដូនតាយើងធ្វើបែបនេះ ។ អល់ឡោះហ៊ានដាក់បញ្ជាឲ្យយើងធ្វើដូចនេះ ។" ចូរអ្នកថា៖ "អល់ឡោះហ៊ានមិនបញ្ជាឲ្យធ្វើអំពើអសីលធម៌ទេ ។ តើអស់លោកនិយាយទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះហ៊ានូវអ្វីដែលអស់លោកពុំដឹងទេនោះឬ ?"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "តើលោកដែលឃើញបុគ្គលណាថាអល់ឡោះ ﷻ បញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទទេ ឲ្យធ្វើកស្រាទេ ឬឲ្យធ្វើអំពើដែលត្រូវហាមណាមួយទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អ្វីទៅអំពើអសីលធម៌ទាំងនោះដែលពួកគេបានថាអល់ឡោះ ﷻ បានដាក់បញ្ជាឲ្យធ្វើនោះ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានតែអល់ឡោះ ﷻ និងព្រះអភិបាល صلوات الله عليه والسلام របស់ព្រះអង្គ ﷻ ទេដែលដឹងជាងគេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "នេះស្តីអំពីអ៊ីមុាំរំលោភជិះជាន់ដែលថាអល់ឡោះ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យមនុស្សធ្វើអំពើទាំងនេះ តែអល់ឡោះ ﷻ មិនដែលបានបញ្ជាឲ្យមនុស្សធ្វើអំពើទាំងនេះសោះ ។ ដូច្នេះ អល់ឡោះ ﷻ ឆ្លើយបដិសេធរឿងនេះទៅលើពួកគេ ហើយព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យយើងដឹងថាពួកគេនិយាយបង្កាច់អល់ឡោះ ﷻ ។ អល់ឡោះ ﷻ ហៅប្រការនោះថាអំពើអសីលធម៌ក្នុងសំណាក់ពួកគេ ។" (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ 1: 34)

***

*١/٢٨/٧ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «مَنْ زَعَمَ أَنَّ اللَّهَ أَمَرَ بِالسُّوءِ وَ الْفَحْشَاءِ فَقَدْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى، وَ مَنْ زَعَمَ أَنَّ الْخَيْرَ وَ الشَّرَّ بِغَيْرِ مَشِيئَةٍ مِنْهُ فَقَدْ أَحْرَجَ اللَّهَ مِنْ سُلْطَانِهِ، وَ مَنْ زَعَمَ أَنَّ الْمَعَاصِيَ عُمِلَتْ بِغَيْرِ قُوَّةِ اللَّهِ فَقَدْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ، وَ مَنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ أَدْخَلَهُ اللَّهُ النَّارَ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٧ الحديث : ٩٩/ ٣٨١٧ ، تفسير العيّاشي - الجزء : ٢ صفحة : ١١ الحديث : ١٤)**

*7/28/2 អាល់-ម្ហ៊ីយ៉ាស្ស៊ី រាយការណ៍តមកពី ម៉ាស់អ៊ូដ្ធាស់ ប៊ិន ស្ស៊ីដ្ធាកោ:ត៉ុ៌ តមកពី អាបូ អ៊ូប់ឌុលឡោះ ﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "អ្នកណាថាអល់ឡោះ ﷻ ដាក់បញ្ជាឲ្យធ្វើប្រការអាក្រក់ និងអំពើអសីលធម៌ អ្នកនោះនិយាយបង្កាច់អល់ឡោះ ﷻ تعالى ។ អ្នកណាថាប្រការល្អ និងប្រការអាក្រក់ មិនមកពីព្រះចំណង់អល់ឡោះ ﷻ ទេ អ្នកនោះដកអល់ឡោះ ﷻ ចេញពីព្រះអាជ្ញាព្រះអង្គ ﷻ ។ អ្នកណាថាការល្មើសបង្គាប់ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយគ្មានកម្លាំងមកពីអល់ឡោះ ﷻ ទេ អ្នកនោះនិយាយមុសាទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះ ﷻ ។ អ្នកណានិយាយមុសាទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះ ﷻ អល់ឡោះ ﷻ នឹងឲ្យអ្នកនោះចូលភ្លើង ។" (تفسير العيّاشي 2: 11/ 14)

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِٱلْقِسْطِ ۖ وَأَقِيمُوا۟ وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَٱدْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾

២៩. ចូរអ្នកថា៖ "ម្ហ៊ាស់ខ្ញុំបញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ ។ ចូរអស់លោកបែរមុខ (គឺចិត្ត) ទៅរក[ព្រះអង្គ]គ្រប់ទីកន្លែង[និងពេល]ធ្វើនមស្តារ[បូជាព្រះអង្គ] ។ ចូរអស់លោកបួងសួងព្រះអង្គដោយស្មោះអស់ពីចិត្តចំពោះព្រះអង្គក្នុងព្រះសាសនា ។ ដូចព្រះអង្គបានបង្កើតអស់លោកគ្រាដំបូងដែរ អស់លោកនឹងវិលត្រឡប់វិញ ។"

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلضَّلَٰلَةُ ۚ إِنَّهُمُ ٱتَّخَذُوا۟ ٱلشَّيَٰطِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

៣០. ព្រះអង្គបានដឹកនាំភាគីមួយ ភាគីមួយទៀតសមតែវង្វេង [ដោយសារតែពួកគេមានៈប្រព្រឹត្តអំពើ

ទុច្ចរិត] ។ ពួកគេបានយកពួកស្ទៃតានជាសម្ពន្ធមិត្តក្រៅពីអល់ឡោះហ្ វ៍ ពួកគេគិតថាខ្លួនដឹកនាំខ្លួននៅលើផ្លូវត្រូវ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៩-៣០

٢٩/٧-١/٣٠ أَبُو بَصِيرٍ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ) قَالَ: «هُوَ إِلَى الْقِبْلَةِ، لَيْسَ فِيهَا عِبَادَةُ الْأَوْثَانِ، خَالِصاً مُخْلِصاً». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٨ الحديث : ٩٩/ ٣٨٢٥ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١٢ الحديث : ٢٠)**

7/29-30/1 អាប៊ូ បាស្ទៀរ បានតំណាលតមកពី អីមុាំមួយអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អុីមុាំទី៥ ឬ ទី៦ صلوات الله عليه والسلام) ដែលមានវចនៈថា៖ *"[[៧:២៩] ចូរអស់លោកបែរមុខទៅរកគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្ការ ។]* នេះគឺបែរទៅរកគិ្ហបឡាត់ ។ មិនមានការធ្វើសក្ការៈរូបបដិមានៅក្នុងនេះទេ ឲ្យស្មោះសុទ្ធចិត្ត ។" (تفسير العيّاشي 2: 12/ 20)

***

٢٩/٧-٢/٣٠ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿وَ أَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾، قَالَ: «يَعْنِي الْأَئِمَّةَ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٨ الحديث : ٩٩/ ٣٨٢٦ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١٢ الحديث : ١٨)**

7/29-30/2 អាល់-ហ៊ូសៃន៍ ប៊ិន មិះហ្ង៉ារ៉ន បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្ វ៍ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ វ៍ ﷻ *[៧:២៩] ចូរអស់លោកបែរមុខទៅរកគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្ការ* ថា៖ "មានន័យថា អុីមុាំ عليهم السلام ។" (تفسير العيّاشي 2: 12/ 18)

***

٢٩/٧-٣/٣٠ وَ عَنْهُ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿كَما بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ فَرِيقاً هَدىٰ وَ فَرِيقاً حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلاٰلَةُ﴾. قَالَ: «خَلَقَهُمْ حِينَ خَلَقَهُمْ مُؤْمِناً وَ كَافِراً، وَ شَقِيّاً وَ سَعِيداً، وَ كَذَلِكَ يَعُودُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُهْتَدِياً وَ ضَالاًّ، يَقُولُ: ﴿إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيٰاطِينَ أَوْلِيٰاءَ مِنْ دُونِ اللهِ وَ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ﴾ وَ هُمُ الْقَدَرِيَّةُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لاَ قَدَرَ، وَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَى الْهُدَى وَ الضَّلاَلَةِ، وَ ذَلِكَ إِلَيْهِمْ إِنْ شَاءُوا اهْتَدَوْا، وَ إِنْ شَاءُوا ضَلُّوا، وَ هُمْ مَجُوسُ هَذِهِ الْأُمَّةِ،

7/29-30/3 [...] អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ វ៍ ﷻ *[៧:២៩] ដូចព្រះអង្គបានបង្កើតអស់លោកគ្រាដំបូងដែរ អស់លោកនឹងវិលត្រឡប់វិញ ។" [៧:៣០] ព្រះអង្គបានដឹកនាំភាគីមួយ ភាគីមួយទៀតសមតែវង្វេង* ថា៖ "អល់ឡោះហ្ វ៍ ﷻ បានបង្កើតពួកគេជាអ្នកមានសទ្ធា ជាអ្នកបដិសេធសទ្ធា ជាមនុស្សអាក្រក់ ជាអ្នកមានសំណាង ។ ស្រដៀងនេះដែរ ពួកគេនឹងត្រឡប់វិញក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះជាអ្នកដែលបានដឹកនាំខ្លួនលើផ្លូវត្រូវនិងជាអ្នកដែលបានវង្វេង ។ ព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា *ពួកគេបានយកពួកស្ទៃតានជាសម្ពន្ធមិត្តក្រៅពីអល់ឡោះហ្ វ៍ ពួកគេគិតថាខ្លួនដឹកនាំខ្លួននៅលើផ្លូវត្រូវ"* ពួកគេនេះគឺពួកអាល់-ក៏ឌ្ឌីរីយ៉ាស់ដែលថាមិនមានបុព្វវាសនាទេ (គឺមិនមានអ្វីត្រូវចែងពីដើមមកទេ) ពួកគេថាខ្លួនមានអំណាចលើការដឹកនាំខ្លួនលើផ្លូវត្រូវនិងលើការផ្លូវវង្វេងខុស ។ ស្រេចតែលើពួកគេ បើពួកគេចង់ដឹកនាំខ្លួនល្អ ឬបើពួកចង់ពួកគេអាចវង្វេងបាន ។ ពួកគេជាពួកម៉ាយ៉ូសរបស់សហាគមន៍នេះ ។

وَ كَذَبَ أَعْدَاءُ اللهِ الْمَشِيئَةُ وَ الْقُدْرَةُ لِلهِ ﴿كَما بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ﴾ مَنْ خَلَقَهُ شَقِيّاً يَوْمَ خَلَقَهُ، كَذَلِكَ يَعُودُ إِلَيْهِ شَقِيّاً، وَ مَنْ خَلَقَهُ سَعِيداً يَوْمَ خَلَقَهُ، كَذَلِكَ يَعُودُ إِلَيْهِ سَعِيداً. قَالَ رَسُولُ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): اَلشَّقِيُّ مَنْ شَقِيَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ، وَ السَّعِيدُ مَنْ سَعِدَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٨ الحديث : ٩٩/ ٣٨٢٨ ، تفسير القمّيّ – الجزء : ١ صفحة :

٢٢٦)**

ពួកសត្ត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ ជាពួកកុហក ។ ចំណាង់និងអំណាចជារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ *[៧:២៩] ដូចព្រះអង្គបានបង្កើតអស់លោកគ្រាដំបូងដែរ អស់លោកនឹងវិលត្រឡប់វិញ ។* អ្នកណាដែលត្ត្រូវបង្កើតមកជាបុគ្គលអាក្រក់នឹងទៅជាបុគ្គលអាក្រក់រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ដូច្នេះអ្នកនោះនឹងត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គ ហ្ស៊ីជ្ជ វិញជាបុគ្គលអាក្រក់ ។ រីឯអ្នកដែលត្ត្រូវបង្កើតមកជាបុគ្គលជោគជ័យក្នុងថ្ងៃដែលអ្នកនោះកើតមកនឹងត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គ ហ្ស៊ីជ្ជ វិញជាបុគ្គលជោគជ័យដូចគ្នាដែរ ។ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ មានព្រះវចន:ថា: "បុគ្គលអាក្រក់ អាក្រក់តាំងពីក្នុងពោះម្តាយម្ល៉េះ ។ បុគ្គលជោគជ័យ ជោគជ័យតាំងពីក្នុងពោះម្តាយម្ល៉េះ ។" (تفسير القمّي 1: 226)

***

٧/٢٩-٤/٣٠ ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ أَحْمَدَ ابْنِ مُحَمَّدٍ السَّيَّارِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مِهْرَانَ الْكَرْخِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا حَنَانُ بْنُ سَدِيرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ اللَّيْثِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ * فَرِيقاً هَدىٰ وَ فَرِيقاً حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلاَلَةُ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللهِ﴾: «يَعْنِي أَئِمَّةَ الْجَوْرِ دُونَ أَئِمَّةِ الْحَقِّ ﴿وَ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٩ الحديث : ٩٩/ ٣٨٢٩ ، علل الشرائع – الجزء : ١ صفحة : ٦١٠ الحديث : ٨١)**

7/29-30/4 [...] អាប៊ូ យ៉ាក្ហ្ការ ﷺ មូហ្ហាម៉ាដ្ធ ﷺ បិន អ៊ាលី ﷺ មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡា *[៧:២៩] ដូចព្រះអង្គបានបង្កើតអស់លោកគ្រាដំបូងដែរ អស់លោកនឹងវិលត្រឡប់វិញ ។ [៧:៣០] ព្រះអង្គបានដឹកនាំភាគីមួយ ភាគីមួយទៀតសមតែវង្វេង ។ ពួកគេបានយកពួកស៊ីតាន ជាសម្ពន្ធមិត្តក្រៅពីអល់ឡោះ* ហ្ស៊ី ថា: "មានន័យថាពួកអ៊ីម៉ាំខុសផ្លូវដោយចោលអ៊ីម៉ាំ ﷺ នៃព្រះសច្ច:ធម៌ (គឺអ៊ីម៉ាំត្រឹមត្ត្រូវជ្រើសរើសដោយអល់ឡោះ ហ្ស៊ីជ្ជ) *ពួកគេគិតថាខ្លួនដឹកនាំខ្លួននៅលើផ្លូវត្ត្រូវ ។"*
(علل الشرائع: 610/ 81)

ربْع الحِزبُ ١٦

۞يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ خُذُواْ زِينَتَكُمۡ عِندَ كُلِّ مَسۡجِدٖ وَكُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ وَلَا تُسۡرِفُوٓاْۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ٣١

៣១. ម្ហាលកូនអាដ្ធាំអើយ ! ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អនាគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្ការ[ឬជាអល់ឡោះហ្ស៊ី] ។ ចូរពួកអ្នកបរិភោគនិងផឹក [អាហារណាដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យបរិភោគ] [តែ]ចូរកុំជ្រុលពេក ព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ីមិនសព្វព្រះហឫទ័យ[បុគ្គលខ្ជះខ្ជាយនិង]បណ្តាបុគ្គលជ្រុលពេកទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣១

٧/٣١/١ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ فَضَالَةَ ابْنِ أَيُّوبَ، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾، قَالَ: «فِي الْعِيدَيْنِ وَ الْجُمُعَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٠ الحديث : ٩٩/ ٣٨٣٠ ، الكافي – الجزء : ٣ صفحة : ٤٢٤ الحديث : ٨)**

7/31/1 [...] អ៊ីបនូ ស៊ីណាន បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ី ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ *[៧:៣១] ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អនាគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្ការ* ថា: "ក្នុងពេលបុណ្យទាំងពីរនិងថ្ងៃសុក្រ ។" (الكافي 3: 424/ 8)

***

٢/٣١/٧ الشَّيْخُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ فَضَالَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «مَنْ لَمْ يَشْهَدْ جَمَاعَةَ النَّاسِ فِي الْعِيدَيْنِ فَلْيَغْتَسِلْ وَ لْيَتَطَيَّبْ بِمَا وَجَدَ، وَ لْيُصَلِّ وَحْدَهُ كَمَا يُصَلِّي فِي الْجَمَاعَةِ». وَ قَالَ: ﴿خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾، قَالَ: «الْعِيدَانِ وَ الْجُمُعَةُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٠ الحديث : ٩٩/ ٣٨٣٢ ، التهذيب – الجزء : ٣ صفحة : ١٣٦ الحديث : ٢٩٧)**

7/31/2 អាល់-ស្ទ្ស៊ូ ខ្ញ៉ បានរាយការណ៍តាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោក តមកពី អ៊ុលី ប៊ិន ហ្ចាទីម ត មកពី អាល់-ហ្ចាសាន់ ប៊ិន អ៊ុលី តមកពីឪពុកលោក តមកពី ហ្ចាជ្ជ៊ីឡាស៊ុ តមកពី អ៊ុប៉ខ្ទ ុលឡោះហ្ចា ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពី អាប៊ូ អ៊ុប៉ខ្ទ ុលឡោះហ្ចា ﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "អ្នកដែលមិនបានចូលរួមក្នុងស្ន ឡាតុ៌បុណ្យទាំងពីរជាមួយមនុស្សឯទៀតទេ ចូរឲ្យអ្នកនោះងូតទឹក លាបគ្រឿងក្រអូបតាមលទ្ធភាព ចូរឲ្យអ្នកនោះស្ន ឡាតុ៌ ។ ចូរអ្នកនោះស្ន ឡាតុ៌ម្នាក់ឯង ដូចស្ន ឡាតុ៌រួមដែរ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ *"[٧:٣١] ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អនាគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្ការ ។* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "ក្នុងបុណ្យទាំងពីរនិងថ្ងៃសុក្រ ។" (التهذيب 3 : 136 / 297)

***

٣/٣١/٧ وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ دَاوُدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ رَجُلٍ، عَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ فَضَّالِ بْنِ مُوسَى بْنِ النَّهْدِيِّ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ سَيَابَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾، قَالَ: «الْغُسْلُ عِنْدَ لِقَاءِ كُلِّ إِمَامٍ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٠ الحديث : ٩٩/ ٣٨٣٤ ، التهذيب – الجزء : ٦ صفحة : ١١٠ الحديث : ١٩٧)**

7/31/3 [...] អាប៊ូ អ៊ុប៉ខ្ទ ុលឡោះហ្ចា ﷺ មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូល *[٧:٣١] ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អនាគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្ការ* ថា៖ "ងូតទឹក (ស្នានពិធី) ពេលជួបអ៊ីម៉ាំគ្រប់អង្គ ﷺ ។" (التهذيب 6: 110/ 197)

***

٤/٣١/٧ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾، قَالَ: «يَعْنِي الْأَئِمَّةَ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٣١ الحديث : ٩٩/ ٣٨٣٨ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١٣ الحديث : ٢٢)**

7/31/4 [...] អាប៊ូ អ៊ុប៉ខ្ទ ុលឡោះហ្ចា ﷺ មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ចា ﷻ *[٧:٣١] ចូរពួកអ្នកស្លៀកពាក់ល្អនាគ្រប់ទីកន្លែងធ្វើនមស្ការ* ថា៖ "មានន័យថាអ៊ីម៉ាំ ﷺ ។" (تفسير العيّاشي 2: 13/ 22)

***

٥/٣١/٧ عَنْ خَيْثَمَةَ بْنِ أَبِي خَيْثَمَةَ، قَالَ: كَانَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلاَةِ لَبِسَ أَجْوَدَ ثِيَابِهِ، فَقِيلَ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، لِمَ تَلْبَسُ أَجْوَدَ ثِيَابِكَ؟ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ، فَأَتَجَمَّلُ لِرَبِّي، وَ هُوَ يَقُولُ: ﴿خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾ فَأُحِبُّ أَنْ أَلْبَسَ أَجْوَدَ ثِيَابِي». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٢ الحديث : ٩٩/ ٣٨٤٣ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١٤ الحديث : ٢٩)**

7/31/5 ខ្ញ ុយ ស្ស ម៉ាស ុ ប ិន អាប ូ ខ្ញ ុយ ស្ស ម៉ាស ុ បានតំណាលថា កាលណា អាល់-ហ្ចាសាន់ ប ិន អ ុ លី ﷺ ឈរ ស ្ន ឡ ាត ុ ៌ ព ្រ ះ អ ង ្ គ ﷺ ស ្ល ៀ ក ព ាក ់ ស ្ន ាត ។ គ េ ប ាន ស ួ ร ព ្រ ះ អ ង ្ គ ﷺ ថ ា ៖ "ប ុ ត ្រ ﷺ ﷺ រ ៉ ូ ស ូ ល ុ ល ឡ ោ ះ ហ ្ ﷺ អ ើ យ ! ហ េ ត ុ អ ្ ី ព ្រ ះ អ ង ្ គ ﷺ ស ្ល ៀ ក ព ាក ់ ស ្ន ាត (ព េ ល ស ្ន ឡ ាត ុ ៌) ?" ព ្រ ះ អ ង ្ គ ﷺ ម ាន ว ចន:ថ ា ៖ "អ ល ់ ឡ ោ ះ ហ ្ ﷺ ت ع ا ل ى ស ្ន ាត ព ្រ ះ អ ង ្ គ ﷻ ស ព ្ ព ្រ ះ ป ទ ័ យ ស ោ ភ ័ ណ ភ ាព ។ ដ ូ ច ្ ន ោ ះ ข ្ ញ ុ ំ ﷺ ត ែ ង ล ំ អ ខ ្ ล ួ ន ដ ើ ម ្ ป ី ម ្ ห ា ส ់ ﷻ ข ្ ញ ុ ំ ﷺ ។ ន ោ ះ ค ื ព ្ ร ះ ร า ช ป ន ្ ท ូ ล ព ្ ร ះ อ ง ្ ค ﷻ *[٧:٣١] ช ู ว ร ก ห ก ก ห ล ่ ล ว ค ร ป ์ ท ี ก ห ล ั ง ธ ว ง น ม ส ก า ร* ด ូ ច ្ ន ោ ះ ห ង ់ ป ាន ជ ា ข ្ ញ ុ ំ ﷺ ス ្ ル ៀ ក ព ាក ់ ス ំ ル ៀ ក ป ំ ព ាក ់ ដ ែ ル ス ្ ン ាត ป ំ ផ ុ ត (ព េ ル ス ្ ン ឡ ាត ុ) ។"

(تفسير العيّاشي 2: 14/ 29)

***

٦/٣١/٧ وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنِ الْجَامُورَانِيِّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): يَكُونُ لِلْمُؤْمِنِ عَشَرَةُ أَقْمِصَةٍ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قُلْتُ: عِشْرُونَ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قُلْتُ: ثَلاَثُونَ؟ قَالَ: «نَعَمْ، لَيْسَ هَذَا مِنَ السَّرَفِ، إِنَّمَا السَّرَفُ أَنْ تَجْعَلَ ثَوْبَ صَوْنِكَ ثَوْبَ بَذْلِكَ». (الكافي 4: 441/ 6)**

7/31/6 [...] អ៊ីសហ្កាក់ ប៊ិន អុាំម៉ារ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អុាប់ឌុលឡោះហ្ (صلوات الله عليه والسلام) ថា៖ "តើអ្នកមានសទ្ធាអាចមានអាវដប់បានទេ ?" ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "បាន ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ម្ភៃ ?" ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "បាន ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សាមសិប ?" ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "បាន ។ នេះមិនមែនអ្វីដែលជ្រុលពេកទេ ។ អ្វីដែលជ្រុលពេកនោះគឺយកសំលៀកបំពាក់លោករក្សាសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់លោក គឺសំលៀកបំពាក់ដែលបិទបាំងនិស្ស័យអាក្រក់របស់លោក ។" (الكافي 6: 441/ 4)

***

*٧/٣١/٧ وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَزِيعٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ صَالِحٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): أَدْنَى مَا نُهِيَ عَنْ حَدِّ الْإِسْرَافِ؟ فَقَالَ: «إِبْذَالُكَ ثَوْبَ صَوْنِكَ، وَ إِهْرَاقُكَ فَضْلَ إِنَائِكَ، وَ أَكْلُكَ التَّمْرَ وَ رَمْيُكَ النَّوَى هَاهُنَا وَ هَاهُنَا». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٢ الحديث : ٩٩/ ٣٨٤٦ ، الكافي – الجزء : ٤ صفحة : ٥٦ الحديث : ١٠)**

*7/31/7 [...] រាយការណ៍មកពី ស៊ូឡៃម៉ាន ប៊ិន ស្វលិះហ្ ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាប៊ូ អុាប់ឌុលឡោះហ្ (صلوات الله عليه والسلام) ថា៖ "បម្រាមទាបបំផុតអំពីអំពើជ្រុលពេក (ឬហួសហេតុ) នោះគឺអ្វី ?" ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "លោកឲ្យគេនូវសំលៀកបំពាក់ដែលការពារខ្លួនលោក លោកដុតចោលនាវារបស់លោកដែលនៅសល់ លោកបរិភោគផ្លែលម៉ើហើយចោលគ្រាប់ទៅនេះទៅនោះ ។" (الكافي 4: 56/ 10)

***

*٨/٣١/٧ عَنْ هَارُونَ بْنِ خَارِجَةَ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «مَنْ سَأَلَ النَّاسَ شَيْئاً وَ عِنْدَهُ مَا يَقُوتُهُ يَوْمَهُ فَهُوَ مِنَ الْمُسْرِفِينَ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٣ الحديث : ٩٩/ ٣٨٤٩ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١٤ الحديث : ٢٨)**

*7/31/8 រាយការណ៍មកពី ហ្ការូន ប៊ិន ខ៉រីយ៉ាស់ ដែលបានថា អាប៊ូ អុាប់ឌុលឡោះហ្ (صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "បុគលដែលសូមគេនូវរបស់នីមួយ តែបុគ្គលនោះមានអ្វីៗដែលអាចជួយដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវការរបស់ខ្លួនឯងបាន បុគ្គលនោះនៅក្នុងបណ្តាបុគ្គលជ្រុលពេក ។" (تفسير العيّاشي 2: 14/ 28)

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ ٱللَّهِ ٱلَّتِىٓ أَخْرَجَ لِعِبَادِهِۦ وَٱلطَّيِّبَٰتِ مِنَ ٱلرِّزْقِۚ قُلْ هِىَ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِۗ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾

៣២. ចូរអ្នកថា៖ "អ្នកណាទៅដែលដាក់ច្បាប់ហាមគ្រឿងលំអដែលអល់ឡោះហ្ បានបង្កើតឡើងសម្រាប់បណ្តាបាវព្រះអង្គ និងគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតបរិសុទ្ធ[ដែលព្រះអង្គបានព្រះរាជទានឲ្យពួកគេ] ?" ចូរអ្នកថា៖ "អ្វីៗទាំងនេះបានលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាក្នុងជីវិតលោកនេះដាច់មុខ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" ដូច្នេះឯងដែលយើងពិពណ៌នាបំភ្លឺបណ្តាព្រះសញ្ញាសម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលដឹង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣២

١/٣٢/٧ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، وَ عَلَيَّ جُبَّةُ خَزٍّ وَ طَيْلَسَانُ خَزٍّ، فَنَظَرَ إِلَيَّ، فَقُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، عَلَيَّ جُبَّةُ خَزٍّ وَ طَيْلَسَانُ خَزٍّ، فَمَا تَقُولُ فِيهِ؟ فَقَالَ: وَ مَا بَأْسٌ بِالْخَزِّ. قُلْتُ: وَ سَدَاهُ إِبْرِيسَمٌ؟ قَالَ: وَ مَا بَأْسٌ بِإِبْرِيسَمٍ، فَقَدْ أُصِيبَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ عَلَيْهِ جُبَّةُ خَزٍّ.

7/32/1 [...] យ្ហ៊ូ ស៊ីហ្ស ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម បានតំណាលថាខ្ញុំបានមកជួប អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ហ៊ាsalawat ។ ខ្ញុំ បានពាក់អាវធំនិងអាវរងាធ្វើអំពីរោមសត្ត ។ ព្រះអង្គsalawat មើលមកខ្ញុំ ។ បានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំ បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គsalawat ។ ទូលបង្គំពាក់អាវធំនិងអាវរងាធ្វើអំពីរោមសត្ត តើព្រះអង្គsalawat យល់យ៉ាងណាដែរ ?" ព្រះអង្គsalawat មានវចន:ថា៖ "តើមានបញ្ហាអ្វីនឹងអាវធំ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មាន ប៉ាក់នៅលើអាវនោះ ។" ព្រះអង្គsalawat មានវចន:ថា៖ "មិនមានបញ្ហានឹងការប៉ាក់ទេ ព្រោះកាលអាល់-ហ្ស៊ូសែន salawat ត្រូវគេធ្វើឃាត ព្រះអង្គsalawat បានពាក់អាវធំ[ធ្វើអំពីរោមសត្ត] ។"

ثُمَّ قَالَ: إِنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبَّاسٍ لَمَّا بَعَثَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَى الْخَوَارِجِ فَوَاقَفَهُمْ، لَبِسَ أَفْضَلَ ثِيَابِهِ، وَ تَطَيَّبَ بِأَفْضَلِ طِيبِهِ، وَ رَكِبَ أَفْضَلَ مَرَاكِبِهِ، فَخَرَجَ، فَوَاقَفَهُمْ، فَقَالُوا: يَا ابْنَ عَبَّاسٍ، بَيْنَا أَنْتَ أَفْضَلُ النَّاسِ إِذَا أَتَيْتَنَا فِي لِبَاسِ الْجَبَابِرَةِ وَ مَرَاكِبِهِمْ! فَتَلَا عَلَيْهِمْ هَذِهِ الْآيَةَ: ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبادِهِ وَ الطَّيِّباتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾ فَالْبَسْ وَ تَجَمَّلْ، فَإِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ، وَ لْيَكُنْ مِنْ حَلَالٍ. (الكافي – الجزء : ٦ صفحة : ٤٤٢ لحديث : ٢)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គsalawat មានវចន:ថា៖ "កាល អាមីរុល-មុមីនីន salawat បានចាត់បញ្ជូន អ្ហ៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ហ៊ា ប៊ិន អ្ហ៊ាប់បាស់ ទៅប្រយុទ្ធទល់ពួកយ្ហ៊ារ៉ីជ្ជ លោកបានស្លៀកពាក់ស្អាតបំផុត លាបទឹកអប់ក្រអូបបំផុត ជិះជំនិះល្អបំផុត ។ ពួកគេបានថា៖ "អ៊ីបន អ្ហ៊ាប់បាស់អ៊ីយ! ក្នុងចំណោមអស់ទាំងយើង លោកប្រសើរ ដាច់អស់មនុស្សទូទៅ តែលោកមកជួបយើងដោយស្លៀកពាក់សំលៀកពាក់និងជិះជំនិះរបស់បុគ្គល សាហាវយង់ឃ្នង ។" លោកក៏បានសូត្រអាយ៉ាស៊ុនេះដាក់ពួកគេ គឺ៖ *[៧:៣២] ចូរអ្នកថា៖ "អ្នកណាទៅ ដែលដាក់ច្បាប់ហាមគ្រឿងលំអដែលអល់ឡោះហ្ហ៊ាបានបង្កើតឡើងសម្រាប់បណ្ដាបាវព្រះអង្គ និង គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតបរិសុទ្ធ ?"* ដូច្នេះចូរអស់លោកស្លៀកពាក់និងសម្អិតសម្អាងខ្លួន ព្រោះអល់ឡោះហ្ហ៊ា عز وجل ស្អាត ព្រះអង្គ عز وجل ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យសោភ័ណភាព តែត្រូវបានវាមកដោយត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។" (الكافي 6: 442/ 7)

***

٢/٣٢/٧ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ بُنْدَارَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، رَفَعَهُ قَالَ: مَرَّ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَرَأَى أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ عَلَيْهِ ثِيَابٌ كَثِيرَةُ الْقِيمَةِ حِسَانٌ، فَقَالَ: وَ اللَّهِ لَآتِيَنَّهُ وَ لَأُوَبِّخَنَّهُ. فَدَنَا مِنْهُ، فَقَالَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ مَا لَبِسَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مِثْلَ هَذَا اللِّبَاسِ، وَ لَا عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ لَا أَحَدٌ مِنْ آبَائِكَ.

7/32/2 [...] មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ្ហ៊ាលី បានរាយការណ៍ថា ស៊ីហ្ហយ៉ាន អាល់ស្ស៊ៅរី បានកាត់តាមម៉ាស់ជ្ជិដ្ឋ ពិសិដ្ឋ បានឃើញ អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ហ៊ាsalawat ។ នៅលើខ្លួនព្រះអង្គsalawat មានសំលៀកបំពាក់ថ្លៃៗ ។ លោកបានថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ហ៊ា عز وجل ! ខ្ញុំនឹងទៅស្ដីឲ្យព្រះអង្គsalawat ។" លោកបានទៅរកព្រះ អង្គsalawat ទូលថា៖ "បុត្ររ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ហ៊ា صلى الله عليه وآله អ៊ីយ! សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ហ៊ា عز وجل ! ร៉ស៊ូលុលឡោះហ្ហ៊ា صلى الله عليه وآله អ្ហ៊ាលី salawat និងដូនតា عليهم السلام ព្រះអង្គsalawat មិនដែលស្លៀកពាក់សំលៀកបំពាក់បែប នេះទេ ។"

فَقَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي زَمَانِ فَقْرٍ مُقْتِرٍ، وَ كَانَ يَأْخُذُ لِقَتْرِهِ وَ اقْتِدَارِهِ، وَ إِنَّ الدُّنْيَا بَعْدَ ذَلِكَ أَرْخَتْ عَزَالِيَهَا، فَأَحَقُّ أَهْلِهَا – بِهَا أَبْرَارُهَا – ثُمَّ تَلَا – ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبادِهِ وَ الطَّيِّباتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾ وَ نَحْنُ

أَحَقُّ مَنْ أَخَذَ مِنْهَا مَا أَعْطَاهُ اللَّهُ غَيْرَ أَنِّي – يَا ثَوْرِيُّ – مَا تَرَى عَلَيَّ مِنْ ثَوْبٍ إِنَّمَا أَلْبَسُهُ لِلنَّاسِ. ثُمَّ اجْتَذَبَ يَدَ سُفْيَانَ فَجَرَّهَا إِلَيْهِ، ثُمَّ رَفَعَ الثَّوْبَ الْأَعْلَى وَ أَخْرَجَ ثَوْباً تَحْتَ ذَلِكَ عَلَى جِلْدِهِ غَلِيظاً، فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): هَذَا أَلْبَسُهُ لِنَفْسِي، وَ مَا رَأَيْتَهُ لِلنَّاسِ. ثُمَّ جَذَبَ ثَوْباً عَلَى سُفْيَانَ أَعْلَاهُ غَلِيظٌ خَشِنٌ، وَ دَاخِلُ ذَلِكَ ثَوْبٌ لَيِّنٌ، فَقَالَ: لَبِسْتَ هَذَا الْأَعْلَى لِلنَّاسِ، وَ لَبِسْتَ هَذَا لِنَفْسِكَ تَسُرُّهَا.
(الكافي – الجزء : ٦ صفحة : ٤٤٢ الحديث :٨)

អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្ម៍﵊បានប្រាប់លោកថា៖ "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ម៍ﷺនៅក្នុងសម័យក្រខ្សត់ មានថវិកាស្តួចស្តើង ។ ព្រះអង្គﷺបានប្រើប្រាស់តាមលទ្ធភាពព្រះអង្គﷺ ។ ក្រោយពីសម័យនោះមកស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចបានធូរស្រាល ។ សម័យក្រោយមកបានកន្លងផុតសម័យនោះ ដូច្នេះអ្នកដែលសមនឹងបានសំលៀកបំពាក់ទាំងនោះគឺបុគ្គលត្រឹមត្រូវក្នុងសម័យនេះ ។" ហើយព្រះអង្គ﵊បានសូត្រថា៖ *[៧:៣២] ចូរអ្នកថា៖ "អ្នកណាទៅដែលដាក់ច្បាប់ហាមគ្រឿងលំអដែលអល់ឡោះហ្ម៍បានបង្កើតឡើងសម្រាប់បណ្តាបាវព្រះអង្គនិងគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតបរិសុទ្ធ ?* ដូច្នេះយើង﵃ស័ក្តិសមនឹងបានជាងគេអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ម៍ﷻប្រទានឲ្យនោះ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ស៊្មៅរី អឺយ ! អ្វីដែលលោកឃើញខ្ញុំ﵊ពាក់នេះ ខ្ញុំ﵊ពាក់ដើម្បីមនុស្ស ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ﵊បានចាប់ដៃស៊ុហ្វយ៉ានមករកព្រះអង្គ﵊ ហើយបានលើកអាវក្រៅគាត់ បង្ហាញឲ្យឃើញអាវមួយលើស្បែកព្រះអង្គ﵊ដែលមានសាច់គគ្រាត ។ ព្រះអង្គ﵊មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ﵊ពាក់អាវនេះសម្រាប់ខ្លួនខ្ញុំ﵊ ។ អ្វីដែលលោកបានឃើញនោះវាសម្រាប់មនុស្ស ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ﵊បានបកអាវក្រៅរបស់ស៊ុហ្វយ៉ានដែលមានសាច់គគ្រាតនោះចេញ តែ នៅក្រោមអាវនោះលើខ្លួនលោកមានអាវមួយស្អាត ។ ព្រះអង្គ﵊មានវចនៈថា៖ "លោកពាក់អាវក្រៅនេះដើម្បីមនុស្ស តែលោកចូលចិត្តពាក់អាវល្អខាងក្នុងសម្រាប់ខ្លួនលោក ។" (الكافي 6: 442/ 8)

***

٣/٣٢/٧ وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنْ صَالِحِ بْنِ حَمْزَةَ، عَنْ أَبَانِ بْنِ مُصْعَبٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ ظَبْيَانَ – أَوِ الْمُعَلَّى بْنِ خُنَيْسٍ– قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا لَكُمْ مِنْ هَذِهِ الْأَرْضِ؟ فَتَبَسَّمَ، ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بَعَثَ جَبْرَئِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَمَرَهُ أَنْ يَخْرِقَ بِإِبْهَامِهِ ثَمَانِيَةَ أَنْهَارٍ فِي الْأَرْضِ، مِنْهَا سَيْحَانُ، وَ جَيْحَانُ، وَ هُوَ نَهَرُ بَلْخٍ، وَ الْخُشُوعُ: وَ هُوَ نَهَرُ الشَّاشِ، وَ مِهْرَانُ: وَ هُوَ نَهَرُ الْهِنْدِ، وَ نِيلُ مِصْرَ، وَ دِجْلَةُ وَ الْفُرَاتُ، فَمَا سَقَتْ وَ اسْتَقَتْ فَهُوَ لَنَا، وَ مَا كَانَ لَنَا فَهُوَ لِشِيعَتِنَا، وَ لَيْسَ لِعَدُوِّنَا مِنْهُ شَيْءٌ إِلاَّ مَا غَصَبَ عَلَيْهِ، وَ إِنَّ وَلِيَّنَا لَفِي أَوْسَعَ فِيمَا بَيْنَ ذِهْ إِلَى ذِهْ– يَعْنِي مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ، ثُمَّ تَلاَ هَذِهِ الْآيَةَ–: ﴿قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ الْمَغْصُوبِينَ عَلَيْهَا ﴿خَالِصَةً﴾ لَهُمْ ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ يَعْنِي بِلاَ غَصْبٍ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٥ الحديث : ٩٩/ ٣٨٥٦ ، الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٣٣٧ الحديث : ٥)**

7/32/3 [...] យូនុស ប៊ិន ស្ហប់យ៉ាន ឬ អាល់-មូអាឡា ប៊ិន ឃូណៃស៍ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូអាប់ឌុលឡោះហ្ម៍﵊ ថា៖ "តើព្រះអង្គ﵊បានអ្វីលើផែនដី ?" ព្រះអង្គ﵊ញញឹមហើយមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ម៍تبارك وتعالىបានចាត់បញ្ជូនយ៉ិបរ៉អ៊ីល﵇មក ដោយបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ﵇ជីកស្ទឹងប្រាំបីដោយមេជើងនៅលើផែនដី ។ គឺស្ទឹងសៃហ្ហាន់និងស្ទឹងយៃហ្ហាន់ នេះគឺស្ទឹងដែលនៅឯតំបន់បាល់ខ៍ (Balkan គឺទ្វីបអាស៊ីកណ្តាល); ស្ទឹងអាល់-ឃូស៊្ហអ៊ុ នេះគឺស្ទឹងអាល់-ស្ហាស្ហ៍; ស្ទឹងម៉ាស្ហ៍រ៉ន នេះគឺស្ទឹងនៅប្រទេសឥណ្ឌា; ស្ទឹងនីល ដែលនៅឯប្រទេសអេស៊ីបត៍; ស្ទឹងដ្ជាច់ឡាស្ហ៍និងស្ទឹងអាល់-ហ្វ៊ូរ៉ត(ដែលនៅឯប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់) ។ ដូច្នេះអ្វីក៏ដោយដែលអាស្រ័យទឹកទាំងនេះ អ្វីទាំងនោះជារបស់យើង﵃ ។ អ្វីក៏ដោយដែលជារបស់យើង﵃ អ្វីទាំងនោះជារបស់ស៊្ហីអាស្ហ៍យើង﵃ ។ ពួកសត្រូវយើង﵃មិនបានអ្វីទាំងនេះទេ ក្រៅពីអ្វីដែលពួកគេបានប្លន់យកពីពួកគេ ។ មិត្តយើង﵃នឹងបាននៅក្នុងកន្លែងដែលទូលាយជាងនេះដល់នេះទៅទៀត បានសេចក្តីថារវាងមេឃនិងដី ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ﵊សូត្រអាយ៉ាស្ហ៍នេះ *[៧:៣២] ចូរ*

អ្នកថា៖ "អ្វីៗទាំងនេះបានលើបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាក្នុងជីវិតលោកនេះដាច់មុខ បុគ្គលដែលត្រូវគេប្លន់យក *នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ* នឹងពុំមានអ្នកណាប្លន់យកពីពួកគេទេ ។" (الكافي 1: 337/ 5)

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّىَ ٱلْفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَٱلْإِثْمَ وَٱلْبَغْىَ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَأَن تُشْرِكُوا۟ بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَٰنًا وَأَن تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

៣៣. ចូរអ្នកថា៖ "ម្ចាស់ខ្ញុំហាមតែប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ជាក់ស្ដែងនិងអំពើអសីលធម៌កំបាំង [ឬក្រៅនិងក្នុង] អំពើបាប ការឈ្លានពានដោយគ្មានសិទ្ធិ [ហាម]យកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយអល់ឡោះហ្ទ៍ដែលព្រះអង្គពុំបានប្រទានចុះមកនូវការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើដូច្នោះទេ និង[ហាម]និយាយទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះហ្ទ៍នូវអ្វីដែលអស់លោកពុំដឹង ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៣

١/٣٨/٧ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ اَلْحَسَنِ عَنِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ أَبِي وَهْبٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَنْصُورٍ قَالَ: سَأَلْتُ عَبْداً صَالِحاً عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ عَنْ قَوْلِ اَللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « إِنَّمٰا حَرَّمَ رَبِّيَ اَلْفَوٰاحِشَ مٰا ظَهَرَ مِنْهٰا وَ مٰا بَطَنَ » فَقَالَ إِنَّ اَلْقُرْآنَ لَهُ ظَهْرٌ وَ بَطْنٌ، فَجَمِيعُ مَا حَرَّمَ فِي اَلْكِتَابِ هُوَ اَلظَّاهِرُ، وَ اَلْبَاطِنُ مِنْ ذَلِكَ أَئِمَّةُ اَلْجَوْرِ، وَ جَمِيعُ مَا أَحَلَّ مِنَ اَلْكِتَابِ وَ هُوَ اَلظَّاهِرُ، وَ اَلْبَاطِنُ مِنْ ذَلِكَ أَئِمَّةُ اَلْحَقِّ. (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ , ج 1 , ص 33)

7/38/1 [...] មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន ម៉ាន់ស៊ូរ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាប់ឌុល-ស្វ៉លិះហ្ទ៍ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ីម៉ាំទី៧) អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ទ៍ تبارك وتعالى *[៧:៣៣] ចូរអ្នកថា៖ "ម្ចាស់ខ្ញុំហាមតែប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ជាក់ស្ដែងនិងអំពើអសីលធម៌កំបាំង ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គួរអានមានន័យក្រៅនិងមានន័យក្នុង ។ អ្វីៗទាំងអស់ដែលអល់ឡោះហ្ទ៍ عزّ وجلّ ហាមនៅក្នុងគួរអាននោះមានន័យក្រៅថាអ្វីដែលមិនស្របច្បាប់ រីឯន័យក្នុង (គឺន័យកំបាំង) នោះគឺអ៊ីម៉ាំទុច្ចរិត (គឺពួកមេដឹកនាំទុច្ចរិត) ។ អ្វីៗទាំងអស់ដែលអល់ឡោះហ្ទ៍ عزّ وجلّ អនុញ្ញាតនៅក្នុងគួរអាននោះមានន័យក្រៅថាអ្វីដែលស្របច្បាប់ រីឯន័យក្នុងគឺអ៊ីម៉ាំត្រឹមត្រូវ ។"
(بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ 1: 33)

***

٢/٣٨/٧ الشَّيْخُ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْبَرْقِيِّ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنِ الْحَلَبِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي الْمِقْدَامِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «﴿الْفَوٰاحِشَ مٰا ظَهَرَ مِنْهٰا وَ مٰا بَطَنَ﴾ مَا ظَهَرَ نِكَاحُ امْرَأَةِ الْأَبِ، وَ مَا بَطَنَ: الزِّنَا». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٩ الحديث : ٩٩/ ٣٨٦٧ ، التهذيب – الجزء : ٧ صفحة : ٤٧٢ الحديث : ١٨٩٤)**

7/38/2 [...] អាលី ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ *"[៧:៣៣] ចូរអ្នកថា៖ "ម្ចាស់ខ្ញុំហាមតែប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ជាក់ស្ដែងនិងអំពើអសីលធម៌កំបាំង ។* ន័យក្រៅគឺរៀបការជាមួយម្ដាយចុង ន័យក្នុងគឺអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ។" (التهذيب 7: 472/ 1894)

***

٣/٣٨/٧ وَ عَنْهُ:عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، وَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، جَمِيعاً، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ يَقْطِينٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: قَالَ: «قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿قُلْ إِنَّمٰا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوٰاحِشَ مٰا ظَهَرَ مِنْهٰا وَ مٰا بَطَنَ وَ الْإِثْمَ وَ الْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ فَأَمَّا قَوْلُهُ: ﴿مٰا ظَهَرَ مِنْهٰا﴾ يَعْنِي الزِّنَا الْمُعْلَنَ، وَ نَصْبَ الرَّايَاتِ الَّتِي كَانَتْ تَرْفَعُهَا الْفَوَاجِرُ الْفَوَاحِشُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ.

7/38/3 [...] អាលី ប៊ិន យ៉ាក់ទីន បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាល់-ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖

"ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ *[៧:៣៣] ចូរអ្នកថា៖ "ម្ចាស់ខ្ញុំហាមតែប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ជាក់ស្តែងនិងអំពើអសីលធម៌កំបាំង អំពើបាប ការឈ្លានពានដោយគ្មានសិទ្ធិ ។* ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *អំពើអសីលធម៌ជាក់ស្តែង* មានន័យថាអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទដែលច្បាស់ក្រឡែត ការលើកទង់ដែលបុគ្គលបង្ករវិនាសបានលើកឡើង បុគ្គលអសីលធម៌ (លាមក) ក្នុងសម័យមុនអ៊ីស្លាម (បានសេចក្ដីថាពួកពេស្យា) ។"

وَ أَمَّا قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ ما بَطَنَ﴾ يَعْنِي مَا نُكِحَ مِنْ أَزْوَاجِ الْآبَاءِ، لِأَنَّ النَّاسَ كَانُوا قَبْلَ أَنْ يُبْعَثَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِذَا كَانَ لِلرَّجُلِ زَوْجَةٌ وَ مَاتَ عَنْهَا،تَزَوَّجَهَا ابْنُهُ مِنْ بَعْدِهِ، إِذَا لَمْ تَكُنْ أُمَّهُ، فَحَرَّمَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ، وَ أَمَّا ﴿الْإِثْمَ﴾ فَإِنَّهَا الْخَمْرُ بِعَيْنِهَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٣٩ الحديث : ٩٩/ ٣٨٦٩ ، الكافي – الجزء : ٦ صفحة : ٤٠٦ الحديث : ١)**

ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ *អំពើអសីលធម៌កំបាំង* មានន័យថារៀបការជាមួយម្តាយចុង ព្រោះគេតែងធ្វើបែបនេះមុនព្រះសាស្តា ﷺ ត្រូវចាត់បញ្ជូនមក ។ ពេលបុរសណាស្លាប់ចោលភរិយាដែលក្លាយទៅជាស្ត្រីមេម៉ាយនោះ ស្ត្រីមេម៉ាយនេះត្រូវរៀបការជាមួយកូនប្រុសបុរសនោះ បើស្ត្រីនេះមិនមែនម្តាយបង្កើតរបស់កូនប្រុសនោះទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ បានហាមទង្វើនេះ ។ *អំពើបាប* នេះសំដៅទៅលើស្រាចំៗតែម្តង ។" (الكافي 6: 406/ 1)

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾

٣٤. គ្រប់សហសគមន៍រមែងមានកាលបរិច្ឆេទ ។ លុះកាលបរិច្ឆេទពួកគេមកដល់ ពួកគេពុំអាចពន្យារ[កាលបរិច្ឆេទនោះ]បានទេទោះបីមួយម៉ោងក៏ដោយ ពុំអាចបង្ខំ[កាលបរិច្ឆេទនោះ]ឲ្យលឿនបានទេ ។

يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِي فَمَنِ ٱتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾

٣٥. ម្ចាលកូនអាដ្ឋាំអើយ ! បើព្រះសាសនៈទូត [ដែលអញបានជ្រើសរើស] ក្នុងបណ្ដាពួកអ្នកមករកពួកអ្នកដោយថ្លែងប្រាប់ពួកអ្នកនូវបណ្ដាព្រះសញ្ញាអញ អ្នកណាខ្លាចក្រែង (គឺគោពតាមសិក្ខាបទរបស់អញ) កែតម្រង់ខ្លួនឲ្យល្អទ្បើង ពួកគេនឹងពុំរងការភ័យខ្លាចនិងទុក្ខសោកទេ ។

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسْتَكْبَرُوا۟ عَنْهَآ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٣٦﴾

٣٦. បណ្ដាអ្នកដែលបដិសេធបណ្ដាព្រះសញ្ញាយើង ដែលក្រឱ្ងក្រអឺតដាក់ព្រះសញ្ញាទាំងនោះ ជនទាំងនោះជាជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងនៅក្នុងភ្លើងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُم مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوٓا۟ أَيْنَ مَا كُنتُمْ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ قَالُوا۟ ضَلُّوا۟ عَنَّا وَشَهِدُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ كَٰفِرِينَ ﴿٣٧﴾

٣٧. អ្នកណាទៅដែលទុច្ចរិតជាងបុគ្គលដែលប្រឌិតមុសាវាទទម្លាក់លើអល់ឡោះហ្ន៑ ឬបដិសេធបណ្ដាព្រះសញ្ញាព្រះអង្គ ? ពួកទាំងនោះនឹងបានចំណែកដែលបានបញ្ញត្តិទុកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរសម្រាប់ពួកគេ[ក្នុងលោកនេះ] រហូតដល់ពេល[ស្លាប់]បេសកករយើង (គឺពួកទេវតា) មកយកព្រលឹងពួកគេ នឹង

ថា៖ "ឯណាទៅពួក (រូបបដិមា...) ដែលពួកអ្នកធ្លាប់តែបួងសួងក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៑ ?" ពួកគេនឹងថា៖ "ពួកនោះបានបោះបង់យើងចោលអស់ទៅហើយ ។" ពួកគេនឹងធ្វើសាក្សីជំទាស់ខ្លួនឯងថាពួកគេជាជនបដិសេធសទ្ធា (គឺជនគោរពបូជារូបបដិមាជន ទុច្ចរិតដែលធ្វើផែនការណ៍ប្រឆាំងច្បាប់អល់ឡោះហ្ន៑) ។

قَالَ ٱدۡخُلُواْ فِيٓ أُمَمٖ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِكُم مِّنَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ فِي ٱلنَّارِۖ كُلَّمَا دَخَلَتۡ أُمَّةٞ لَّعَنَتۡ أُخۡتَهَاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا ٱدَّارَكُواْ فِيهَا جَمِيعٗا قَالَتۡ أُخۡرَىٰهُمۡ لِأُولَىٰهُمۡ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ أَضَلُّونَا فَـَٔاتِهِمۡ عَذَابٗا ضِعۡفٗا مِّنَ ٱلنَّارِۖ قَالَ لِكُلّٖ ضِعۡفٞ وَلَٰكِن لَّا تَعۡلَمُونَ ٣٨

៣៨. ព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលជាមួយបណ្តាសហគមន៑[ទុច្ចរិត]ឃ្ជ៑ីននិងមនុស្ស ដែលបានកន្លងផុតទៅមុនពួកអ្នកហើយនោះ ទៅក្នុងភ្លើងនរកទៅ!" រាល់ពេលដែលសហគមន៑មួយ បានចូលទៅក្នុងនោះ ពួកគេដាក់បណ្តាសាសហគមន៑ដូចពួកគេ[ដែលបានចូលទៅមុនពួកគេ] ។ លុះពួកគេទាំងអស់គ្នាបានមកជួបជុំគ្នាក្នុងនោះ សហគមន៑ក្រោយពួកគេ (គឺអ្នកតាមគេ) នឹងពោលអំពីសហគមន៑មុនពួកគេ (គឺអ្នកនាំគេ) ថា៖ "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! ពួកទាំងនោះបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវង្វេង ។ សូមព្រះអង្គដាក់ទោសភ្លើងនរកពួកគេជាពីរទៅ [ព្រោះពួកគេវង្វេងហើយ បានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវង្វេង] ។" ព្រះអង្គនឹងមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ទាំងអស់គ្នាមានទោសជាពីរ តែពួកអ្នកមិនដឹងទេ ។"

وَقَالَتۡ أُولَىٰهُمۡ لِأُخۡرَىٰهُمۡ فَمَا كَانَ لَكُمۡ عَلَيۡنَا مِن فَضۡلٖ فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡسِبُونَ ٣٩

៣៩. ជនមុនពួកគេ (គឺអ្នកនាំគេ) នឹងនិយាយដាក់ជនក្រោយគេថា៖ "អស់លោកមិនគ្រាន់បើជាងយើងទេ ។ អស់លោកភ្ជាក្សទណ្ឌកម្មទៅ ដោយសារអំពើដែលអស់លោកបានសាង ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៤-៣៩

٧/٣٤-١/٣٩ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَزْدِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: ﴿إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلاَقِيكُمْ﴾ - إِلَى قَوْلِهِ - ﴿تَعْمَلُونَ﴾ - قَالَ - تَعُدُّ السِّنِينَ، ثُمَّ تَعُدُّ الشُّهُورَ، ثُمَّ تَعُدُّ الْأَيَّامَ، ثُمَّ تَعُدُّ السَّاعَاتِ، ثُمَّ تَعُدُّ النَّفَسَ ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لاَ يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَ لاَ يَسْتَقْدِمُونَ﴾».** (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٥ صفحة : ٣٧٧ الحديث : ٩٩/ ١٠٧٢٩ ، الكافي - الجزء : ٣ صفحة : ٢٦٢ الحديث : ٤٤)

7/34-39/1 [...] អាប៊ូ អ្ជ៑ាប់ឌ្ជ៑ុលឡោះហ្ន៑ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ *"[៦២:៨] ពិតណាស់ ការស្លាប់ដែលអស់លោកគេចនោះ វានឹងពើបព:ប្រទះអស់លោក* ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عز وجل *អ្វីដែលអស់លោកបានសាង* គឺរាប់ឆ្នាំ រាប់ខែ រាប់ថ្ងៃ រាប់ម៉ោង រាប់នាទី និងរាប់ដង្ហើមចេញចូល ។ *[៧:៣៤] គ្រប់ហាសគមន៑រមែងមានកាលបរិច្ឆេទ ។ លុះកាលបរិច្ឆេទពួកគេមកដល់ ពួកគេពុំអាចពន្យារបានទេទោះបីមួយម៉ោងក៏ដោយ ពុំអាចបង្ខំឲ្យលឿនបានទេ ។"* (الكافي 3: 262/ 44) 62:8

***

٧/٣٤-٢/٣٩ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي قَوْلِهِ: ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لاَ يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَ لاَ سْتَقْدِمُونَ﴾، قَالَ: «هُوَ الَّذِي يُسَمِّي لِمَلَكِ الْمَوْتِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٤١ الحديث : ٩٩/ ٣٨٧٤ ، تفسير العيّاشي - الجزء : ٢ صفحة : ١٧ الحديث : ٣٩)**

7/34-39/2 អាល់-ម្ហ៊ីយ៉ាស្ស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ហ៊ុលឡោះហ្ហ៊ីصلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻ *[៧:៣៤] លុះកាលបរិច្ឆេទពួកគេមកដល់ ពួកគេពុំអាចពន្យារបានទេទោះបីមួយម៉ោងក៏ដោយ ពុំអាចបង្ខំឲ្យលឿនបានទេ ។* ថា: "នេះគឺអ្វីដែលគេតម្រូវឲ្យទេវតាយមទូត (គឺទេវតាយកព្រលឹង) ធ្វើ ។" (تفسير العيّاشي 2: 17/ 39)

***

*٣/٣٩-٣٤/٧ وَ فِي رِوَايَةِ حُمْرَانَ عَنْهُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «أَمَّا الْأَجَلُ الَّذِي غَيْرُ مُسَمًّى عِنْدَهُ فَهُوَ أَجَلٌ مَوْقُوفٌ، يُقَدِّمُ فِيهِ مَا يَشَاءُ، وَ يُؤَخِّرُ فِيهِ مَا يَشَاءُ، وَ أَمَّا الْأَجَلُ الْمُسَمَّى فَهُوَ الَّذِي يُسَمَّى فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٤٠١ الحديث : ٩٩/ ٣٤١١ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ١ صفحة : ٣٥٥ الحديث : ٨)**

*7/34-39/3 ហ្ស៊ីមរ៉ន បានរាយការណ៍តមកពីព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام (អាប៊ូ យ៉ាហ្ហ ក្ហ) ដែលមានវចន:ថា: "នេះគឺកាលបរិច្ឆេទដែលអល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻមិនបានកំណត់ ដូច្នេះវាត្រូវផ្អាកទុកសិន ។ អល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻឲ្យអ្វីមួយមានកាលបរិច្ឆេទលឿនទៅមុខស្រេចតែលើព្រះអង្គﷻ ព្រះអង្គﷻឲ្យអ្វីមួយមានកាលបរិច្ឆេទយឺត (កម្រដល់ពេលកំណត់) ស្រេចតែលើព្រះអង្គﷻ ។ ចំណែកឯកាលបរិច្ឆេទដែលត្រូវកំណត់ នេះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻបានកំណត់នៅក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ (ឡៃឡាទុល-ក្ហ ដ៌រ៌) ។" (تفسير العيّاشي 1: 355/ 8)

***

*٤/٣٩-٣٤/٧ [...] قَالَ: وَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا، فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ، أَنْ كَذَّبُوا بِالْأَوْصِيَاءِ كُلِّهِمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٤١٨ الحديث : ٩٩/ ٣٤٦٧ ، تفسير القمّيّ – الجزء : ١ صفحة : ١٩٩)**

*7/34-39/4 លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام (គឺអ ីមុ ាំយ ាហ្ហ ក្ហ) មានវចន:ថា: "ពួកគេបដិសេធព្រះសញ្ញាយើងعليهم السلام ទាំងអស់នៅក្នុងជម្រៅគ្ីរអាន (គឺនៅក្នុងអត្ថន័យនកំបាំងរបស់គ្ីរអាន) ។ ពួកគេបដិសេធព្រះឧត្តរាធិការីទាំងអស់عليهم السلام (គឺអ្នកស្នងរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ហ) ។" (تفسير القمّيّ 1: 199) 40:2-5

***

٥/٣٩-٣٤/٧ الطَّبْرِسِيُّ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿رَبَّنَا هٰؤُلاٰءِ أَضَلُّونَا﴾، قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «يَعْنِي أَئِمَّةَ الْجَوْرِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٤١ الحديث : ٩٩/ ٣٨٧٦ ، مجمع البيان – الجزء : ٤ صفحة : ٦٤٤)**

7/34-39/5 អាល់-ត្ប៌រ៌ីស៊ី បានតំណាលព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ហ៊ីتعالى ថា *[៧:៣៨] "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអ ីយ! ពួកទាំងនោះបានធ្ីឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវង្វេង ។* អាល់-ស្ហ ីឌ្ហ ីក្ហصلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "មាននន ័យថាពួកអ ីមុ ាំទុច្ចរ ិត ។" (مجمع البيان 4: 644)

***

٦/٣٩-٣٤/٧ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ آدَمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ الرَّزَّاقِ ابْنِ مِهْرَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿وَ مٰا أَضَلَّنٰا إِلاَّ الْمُجْرِمُونَ﴾: «إِذْ دَعَوْنَا إِلَى سَبِيلِهِمْ، ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِيهِمْ حِينَ جَمَعَهُمْ إِلَى النَّارِ: ﴿قٰالَتْ أُخْرٰاهُمْ لِأُولاٰهُمْ رَبَّنٰا هٰؤُلاٰءِ أَضَلُّونٰا فَآتِهِمْ عَذٰاباً ضِعْفاً مِنَ النّٰارِ﴾ وَ قَوْلُهُ: ﴿كُلَّمٰا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهٰا حَتّٰى إِذَا ادّٰارَكُوا فِيهٰا جَمِيعاً﴾ بَرِئَ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ، وَ لَعَنَ بَعْضُهُمْ بَعْضاً. (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٤١ الحديث : ٩٩/ ٣٨٧٨ ، الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٢٦ الحديث : ١)**

7/34-39/6 [...] អាប៊ូ យ៉ាហ្ហ ក្ហ មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻ *[២៦:៩៩] មានតែពួកឧក្រិដ្ឋទេដែលបានធ្ីឲ្យយើងវង្វេងនោះ* ថា: "កាលពួកគេបានហៅយើងទៅរកមាគ ាពួកគេ ។ នេះនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ហ៊ីﷻដែលចែងអំពីពួកគេ ពេលព្រះអង្គﷻនឹងប្រមូលពួកគេទៅរកភ្លើងនរកថា: *[៧:៣៨] សហគមន៍ក្រោយពួកគេនឹងពោលអំពីសហគមន៍មុនពួកគេថា: "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ*

អ៊ីយ! ពួកទាំងនោះបានធ្វើឲ្យអស់ទ្ទលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវង្វេង ។ សូមព្រះអង្គដាក់ទោសភ្លើងនរកពួកគេជាពីរទៅ" និងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[៧:៣៨] រាល់ពេលដែលសហគមន៍មួយបានចូលទៅក្នុងនោះ ពួកគេដាក់បណ្ដាសាសហគមន៍ដូចពួកគេ ។ លុះពួកគេទាំងអស់គ្នាបានមកជួបជុំគ្នាក្នុងនោះ* ពួកគេមួយចំនួននឹងទាត់ចោលពួកឯទៀត ។ ពួកគេមួយចំនួននឹងដាក់បណ្ដាសាពួកឯទៀត ។" (الكافي 2: 26/ 1)

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسۡتَكۡبَرُواْ عَنۡهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمۡ أَبۡوَٰبُ ٱلسَّمَآءِ وَلَا يَدۡخُلُونَ ٱلۡجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ ٱلۡجَمَلُ فِي سَمِّ ٱلۡخِيَاطِۚ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُجۡرِمِينَ ٤٠

៤0. ជនដែលបានបដិសេធបណ្ដាព្រះសញ្ញាយើង ក្រអឺតក្រអោងដាក់ព្រះសញ្ញាទាំងនោះ ទ្វារមេឃនឹងមិនបើកឲ្យពួកគេទេ ។ ដរាបណាសត្វអូដ្ឋមិនចូលគូទម្ជុលទេ ដរាបនោះពួកគេមិនបានចូលឋានសួគ៌ទេ (ពោលគឺមិនបានចូលឋានសួគ៌ឡើយ) ។ បែបនេះឯងដែលយើងនឹងតបស្នងជនឧក្រិដ្ឋ ។

لَهُم مِّن جَهَنَّمَ مِهَادٞ وَمِن فَوۡقِهِمۡ غَوَاشٖۚ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلظَّٰلِمِينَ ٤١

៤១. ពួកគេនឹងមាន[ភ្លើង]នរកជាកន្លែងដេក ពួកគេនឹងត្រូវគ្របពីលើ[ដោយភ្លើងនរក] ។ ដូច្នេះឯងដែលយើងតបស្នងជនទុច្ចរិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤0-៤១

٧/٤٠-٤١/١ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُونُسَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ اسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ﴾، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي طَلْحَةَ وَ الزُّبَيْرِ، وَ الْجَمَلُ جَمَلُهُمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٤٢ الحديث : ٩٩/ ٣٨٨٠ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١٧ الحديث : ٤٠)**

7/40-41/1 [...] អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ្គ៌ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ៌ ﷻ *[៧:៤0] ជនដែលបានបដិសេធបណ្ដាព្រះសញ្ញាយើង ក្រអឺតក្រអោងដាក់ព្រះសញ្ញាទាំងនោះ ទ្វារមេឃនឹងមិនបើកឲ្យពួកគេទេ ។ ដរាបណាសត្វអូដ្ឋមិនចូលគូទម្ជុលទេ ដរាបនោះពួកគេមិនបានចូលឋានសួគ៌ទេ ។ បែបនេះឯងដែលយើងនឹងតបស្នងជនឧក្រិដ្ឋ ។* ថា: "អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើ ត្ពល់ហ្ការ៉ាស៊ុ និង អាល់-ស្ហ្ស៊ីបៃរ៉ និងសត្វអូដ្ឋ គឺអូដ្ឋរបស់ពួកគេ (អ្ហ្ស៊ីស្ការ៉ាស៊ុជិះអូដ្ឋនេះ) ។" (تفسير العيّاشي 2: 17/ 40)

***

٧/٤٠-٤١/٢ الطَّبْرِسِيُّ: رُوِيَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: «أَمَّا الْمُؤْمِنُونَ فَتُرْفَعُ أَعْمَالُهُمْ وَ أَرْوَاحُهُمْ إِلَى السَّمَاءِ، فَتُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُهَا، وَ أَمَّا الْكَافِرُ فَيُصْعَدُ بِعَمَلِهِ وَ رُوحِهِ حَتَّى إِذَا بَلَغَ إِلَى السَّمَاءِ نَادَى مُنَادٍ: اِهْبِطُوا بِهِ إِلَى سِجِّينٍ، وَ هُوَ وَادٍ بِحَضْرَمَوْتَ يُقَالُ لَهُ: بَرَهُوتُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٤٣ الحديث : ٩٩/ ٣٨٨٣ ، مجمع البيان – الجزء : ٤ صفحة : ٦٤٦)**

7/40-41/2 អាល់-ត្ពប់រីស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ ហ្ជ្ហ្ហ ក្ពុ ហ្ការ អាល់-បាក្ពៀ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន: ថា: "បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធា ទង្វើនិងព្រលឹងរបស់ពួកគេត្រូវលើកឡើងទៅលើមេឃ ទ្វារមេឃនឹងបើកឲ្យទង្វើនិងព្រលឹងនោះ ។ ចំណែកឯពួកបដិសេធសទ្ធា ព្រលឹងនិងទង្វើរបស់ពួកគេនឹងឡើងទៅលើ ។ លុះបានដល់លើមេឃ អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា: "ចូរនាំព្រលឹងនិងទង្វើទាំងនេះចុះទៅឯស៊ីជ្ជ្ហ៊ីន !" ស៊ីជ្ជ្ហ៊ីននេះគឺជ្រលងមួយនៅឯ ហ្ហ្ការ៉ាម៉ូ ដែលគេហៅថា ប៉ារ៉ាហ៊ីត ។" (مجمع البيان 4: 646)

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَا نُكَلِّفُ نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٤٢

៤២. តែបណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ [មានគុណប្រយោជន៍ដល់មនុស្សទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្ត ដើម្បីអល់ឡោះហ្ស៑] យើងមិនដាក់កាតព្វកិច្ចលើអ្នកណាមួយហួសសមត្ថភាពអ្នកនោះទេ ។ ជនទាំងនោះជាជនឋានសួគ៌ ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

وَنَزَعۡنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنۡ غِلٍّ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهِمُ ٱلۡأَنۡهَٰرُۖ وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي هَدَىٰنَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهۡتَدِيَ لَوۡلَآ أَنۡ هَدَىٰنَا ٱللَّهُۖ لَقَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلۡحَقِّۖ وَنُودُوٓاْ أَن تِلۡكُمُ ٱلۡجَنَّةُ أُورِثۡتُمُوهَا بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٤٣

៤៣. យើងនឹងបំបាត់ឧបនាហ: (គឺគំនុំ កំហឹង) ដែលមាននៅក្នុងទ្រូងពួកគេ ។ នៅពីក្រោមពួកគេមានបណ្តាស្ទឹងហូរ ។ ពួកគេនឹងថា៖ "សូមថ្វាយថោមនាការចំពោះអល់ឡោះហ្ស៑ ដែលបានដឹកនាំអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកដល់ទីនេះ ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំអាចរកផ្លូវឃើញទេបើអល់ឡោះហ្ស៑មិនបានដឹកនាំអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេនោះ ។ បណ្តាព្រះសាសន:ទូតរបស់ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាននាំមកនូវព្រះសច្ចធម៌ (ការពិត) ។" គេនឹងប្រកាសប្រាប់ពួកគេថា៖ "ឋានសួគ៌នេះត្រូវបានលើអស់ទាំងអ្នកជាកេរមរតកដោយសារអំពើដែលអស់ទាំងអ្នកបានសាង [ដែលមានគុណប្រយោជន៍ដល់មនុស្សជាតិស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្ស៑] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤២-៤៣

٧/٤٢-٤٣/١ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ هِلاَلٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي السَّفَاتِجِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدٰانٰا لِهٰذٰا وَ مٰا كُنّٰا لِنَهْتَدِيَ لَوْ لاٰ أَنْ هَدٰانَا اللّٰهُ﴾. قَالَ: «إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ دُعِيَ بِالنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةِ مِنْ وُلْدِهِ، فَيُنْصَبُونَ لِلنَّاسِ، فَإِذَا رَأَتْهُمْ شِيعَتُهُمْ قَالُوا: ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدٰانٰا لِهٰذٰا وَ مٰا كُنّٰا لِنَهْتَدِيَ لَوْ لاٰ أَنْ هَدٰانَا اللّٰهُ﴾ يَعْنِي: هَدَانَا اللَّهُ فِي وَلاَيَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةِ مِنْ وُلْدِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٤٥ الحديث : ٣٨٨٦/٩٩ ، الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٣٤٦ الحديث : ٣٣)**

7/42-43/1 [...] អាប៊ូ បាស្ស៊ៀរបាន តំណាលតមកពី អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ឈុលឡោះហ្ស៑ ﷺ ដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៑ ﷻ *[៧:៤៣] សូមថ្វាយថោមនាការចំពោះអល់ឡោះហ្ស៑ដែលបានដឹកនាំអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកដល់ទីនេះ ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំអាចរកផ្លូវឃើញទេបើអល់ឡោះហ្ស៑មិនបានដឹកនាំអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេនោះ* ថា៖ "ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ គេនឹងហៅព្រះសាស្តា ﷺ អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ និងអ៊ីមុាំទាំងឡាយ ﷺ ដែលជារាជបុត្ររាជនត្តា ﷺ របស់ព្រះអង្គ ﷺ មកបង្ហាញព្រះកាយចំពោះមនុស្ស ។ ពេលស្ត្រីអ្ហ៊ុ១ស៊ូ១របស់ព្រះអង្គ ﷺ បានឃើញព្រះអង្គ ﷺ ពួកគេនឹងទូលថា៖ *[៧:៤៣] "សូមថ្វាយថោមនាការចំពោះអល់ឡោះហ្ស៑ដែលបានដឹកនាំអស់ទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកដល់ទីនេះ ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំអាចរកផ្លូវឃើញទេ បើអល់ឡោះហ្ស៑មិនបានដឹកនាំអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេនោះ ។* មានន័យថាអល់ឡោះហ្ស៑ ﷻ បានដឹកនាំយើងរឿងវីឡាយ៉ាស៊ូ១របស់អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ និងអ៊ីមុាំទាំងឡាយ ﷺ ដែលជាព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា ﷺ របស់ព្រះអង្គ ﷺ ។" (الكافي 1: 346/ 33)

***

٧/٤٢-٤٣/٢ كِتَابِ (صِفَةِ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ): عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، قَالَ: حَدَّثَنِي سَعِيدُ بْنُ جَنَاحٍ، عَنْ عَوْفِ بْنِ

عَبْدِ اللَّهِ الْأَزْدِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: [...] ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهارُ﴾ أَنْهَارٌ مِنَ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ صَافٍ لَيْسَ [...] (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٥ صفحة : ٢٥٩ الحديث : ٩٩/ ١٠٣٩٥ ، الإختصاص – الجزء : ١ صفحة : ٣٥٢)**

7/42-43/2 [...] អាប៊ូ អ្ពាប់ឌុលឡោះ៖ ﷺ មានវចន:ថា៖ *"[៧:៤៣] នៅពីក្រោមពួកគេមានបណ្ដាស្ទឹងហូរ ។* ទឹកស្ទឹងដែលមិនផ្លាស់ប្ដូរ ផ្លា មិនល្អក់ទេ ។" (الاختصاص: 352)

وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ أَن قَدۡ وَجَدۡنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقّٗا فَهَلۡ وَجَدتُّم مَّا وَعَدَ رَبُّكُمۡ حَقّٗاۖ قَالُواْ نَعَمۡۚ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنُۢ بَيۡنَهُمۡ أَن لَّعۡنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٤

៤៤. ជនឋានសួគ៌នឹងហៅជនភ្លើងនរកថា៖ "ពួកយើងយើញថាអ្វីដែលម្ចាស់យើងបានសន្យានឹងយើងនោះវាពិតមែន ។ តើពួកលោកយើញថាពិតមែន[ដែរ]ទេ អ្វីដែលម្ចាស់ពួកលោកបានសន្យានឹងពួកលោកនោះ ?" ពួកគេនឹងថា៖ "ពិតមែន ។" អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសនៅក្នុងបណ្ដាពួកគេថា៖ "បណ្ដាសាអល់ឡោះ៖ ហ្ស៊ ធ្លាក់លើជនទុច្ចរិត ។

ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبۡغُونَهَا عِوَجٗا وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ كَٰفِرُونَ ٤٥

៤៥. ជនដែលរាំងរា[មនុស្សមិនឲ្យទៅរក]ព្រះមាគ៌ាអល់ឡោះ៖ ហ្ស៊ ដែលញ្យាយាមធ្វើឲ្យព្រះមាគ៌ានោះវៀចវេរ ដែលមិនជឿលោកមុខទេ [ពួកគេប្រព្រឹត្ដខ្លួនជាជនបដិសេធសទ្ធានិងបង្ក្ដចលាចល] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៤-៤៥

٧/٤٤-٤٥/١ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ :حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «الْمُؤَذِّنُ: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ)، يُؤَذِّنُ أَذَاناً يُسْمِعُ الْخَلاَئِقَ كُلَّهَا، وَ الدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي سُورَةِ بَرَاءَةَ: ﴿وَ أَذانٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ﴾ فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): كُنْتُ أَنَا الْأَذَانُ فِي النَّاسِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٤٥ الحديث : ٩٩/ ٣٨٨٧ ، تفسير القمّيّ – الجزء : ١ صفحة : ٢٣١ ، ينابيع المودة – الجزء : ١ صفحة : ١٠١)**

7/44-45/1 [...] អាប៊ូ អាល់-ហ្ជាសាន់ ﷺ មានវចន:ថា៖ "អ្នកប្រកាស (الْمُؤَذِّنُ) គឺ អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ នឹងប្រកាស សត្វលោកទាំងអស់នឹងឮ ។ ភ័ស្ដុតាងរឿងនេះគឺព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះ៖ ﷻ ក្នុងស៊ូរ៉ោះតុ៌ បារ៉ាអ្ពាស៊ (ស៊ូរ៉ោះតុ៌ ៩) *[៩:៣] សេចក្ដីប្រកាសមកពីអល់ឡោះ៖ ﷻ និងសាសន:ទូតព្រះអង្គ ។* អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ មានវចន:ថា៖ "ខ្ញុំ ﷺ ជាសេចក្ដីប្រកាសក្នុងបណ្ដាមនុស្ស ។" (تفسير القمّي 1: 231)

***

٧/٤٤-٤٥/٢ وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الطَّالَقَانِيُّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى بِالْبَصْرَةِ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْمُغِيرَةُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا رَجَاءُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شِمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «خَطَبَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) بِالْكُوفَةِ مُنْصَرَفَهُ مِنَ النَّهْرَوَانِ، وَ بَلَغَهُ أَنَّ مُعَاوِيَةَ يَسُبُّهُ وَ يَعِيبُهُ وَ يَقْتُلُ أَصْحَابَهُ، فَقَامَ خَطِيباً، فَحَمِدَ اللَّهَ وَ أَثْنَى عَلَيْهِ، وَ صَلَّى عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)،

7/44-45/2 [...] អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ មូហ្ហាម៉ាដ្ជ ប៊ិន អ្ពាលី ﷺ មានវចន:ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ អ្ពាលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៊ាលិប ﷺ បានធ្វើយុត្ដបាស៊ូនៅឯ អាល់-គូហ្ជាស៊ូ បន្ទាប់ពីបានមកពីសមរភូមិណាស៊ូរ៉ាន់ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានឮថាមូអ្ពាវីយ៉ាស៊ូបានជេរប្រមាថព្រះអង្គ ﷺ បានទម្លាក់ទោសមកលើ

ព្រះអង្គﷺ បានសម្លាប់សាវកព្រះអង្គﷺ ។ ព្រះអង្គﷺបានងើបឡើងដើម្បីថ្លែងយុត្តបាស្ស ។ ព្រះអង្គﷺបានបួងសួងអល់ឡោះហ្ទ៍ﷻ លើកតម្កើងអល់ឡោះហ្ទ៍ﷻ បានគោរពរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ទ៍ﷺ ។"

وَ ذَكَرَ الْخُطْبَةَ إِلَى أَنْ قَالَ فِيهَا: وَ أَنَا الْمُؤَذِّنُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللهِ عَلَى الظّالِمِينَ﴾ أَنَا ذَلِكَ الْمُؤَذِّنُ، وَ قَالَ: ﴿وَ أَذانٌ مِنَ اللهِ وَ رَسُولِهِ﴾ فَأَنَا ذَلِكَ الْأَذَانُ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٧٣٤ الحديث : ٩٩/ ٤٤٢٩ ، معاني الأخبار – الجزء : ١ صفحة : ٥٩ ، الحديث : ٩)**

អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ មូហ៊ាំម៉ាដ្ ប៊ិន អាលីﷺ មានវចនៈដល់យុត្តបាស្សព្រះអង្គﷺ ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គﷺបានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំﷺជា "អាល់-មូអាស៊ីន" (الْمُؤَذِّنُ អ្នកប្រកាស) នៅក្នុងលោកនេះនិងក្នុងលោកមុខ ។ អល់ឡោះហ្ទ៍ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:៤៤] អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសនៅក្នុងបណ្តាពួកគេថា៖ "បណ្តាសាអល់ឡោះហ្ទ៍ធ្លាក់លើជនទុច្ចរិត ។* ខ្ញុំﷺជាអ្នកប្រកាសនោះឯង (الْمُؤَذِّنُ) ។ ព្រះអង្គﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៩:៣] សេចក្តីប្រកាសមកពីអល់ឡោះហ្ទ៍និងសាសនៈទូតព្រះអង្គ ។* ដូច្នេះខ្ញុំﷺគឺ អាល់-មូអាស៊ីននោះឯង ។" (معاني الأخبار: 59 /9)

***

*٧/٤٤–٤٥/٣ الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْوَشَّاءِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عُمَرَ الْحَلَّالِ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى ﴿فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظّالِمِينَ﴾ قَالَ الْمُؤَذِّنُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ). (الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٤٢٦ الحديث : ٧٠)

*7/44-45/3 [...] អាស្ម៉ាដ្ ប៊ិន អ៊ុម៉ារ អាល់-ហ្វាល់ឡាល់ មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អាល់-ហ្វាសាន់ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ទ៍تعالى *[៧:៤៤] អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសនៅក្នុងបណ្តាពួកគេថា៖ "បណ្តាសាអល់ឡោះហ្ទ៍ធ្លាក់លើជនទុច្ចរិត ។* ព្រះអង្គﷺមានចនៈថា៖ "អ្នកប្រកាសគឺ អាមីរុល-មុមីនីនﷺ ។" (الكافي 1: 426/ 70)

***

*٧/٤٤–٤٥/٤ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ قَالَ: لِعَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي كِتَابِ اللَّهِ أَسْمَاءٌ لاَ يَعْرِفُهَا النَّاسُ، قَوْلُهُ: ﴿فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ﴾ فَهُوَ الْمُؤَذِّنُ بَيْنَهُمْ يَقُولُ: «أَلاَ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الَّذِينَ كَذَّبُوا بِوَلاَيَتِي وَ اسْتَخَفُّوا بِحَقِّي». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٤٦ الحديث : ٩٩/ ٣٧٩٢ ، مجمع البيان – الجزء : ٤ صفحة : ٦٥١ ، ينابيع المودة – الجزء : ١ صفحة : ١٠١)**

*7/44-45/4 [...] រាយការណ៍មកពី អ៊ីបនូ អាប់បាស់ ។ លោកបានទូល អាលីﷺ ថា៖ "នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ទ៍ﷻមានឈ្មោះដែលមនុស្សមិនស្គាល់ទេ ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *[៧:៤៤] អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសនៅក្នុងបណ្តាពួកគេ ។"* អ្នកប្រកាសនោះជាមូអាស៊ីននៅក្នុងបណ្តាពួកគេ ?" ព្រះអង្គﷺ មានវចនៈថា៖ "សូមឲ្យបណ្តាសាអល់ឡោះហ្ទ៍ﷻធ្លាក់លើពួកដែលថាវីឡាយ៉ាស្សខ្ញុំﷺជារឿងកុហក ដែលមើលស្រាលសិទ្ធិខ្ញុំﷺ ។" (مجمع البيان 4: 651 ، ينابيع المودة : 101)

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌۚ وَعَلَى ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٌ يَعۡرِفُونَ كُلَّۢا بِسِيمَىٰهُمۡۚ وَنَادَوۡاْ أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ أَن سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمۡۚ لَمۡ يَدۡخُلُوهَا وَهُمۡ يَطۡمَعُونَ ﴿٤٦﴾

៤៦. រវាងពួកគេទាំងពីរ[ក្រុម] (គឺជនឋានសួគ៌និងជនឋាននរក) មានរបាំង ។ នៅលើអាល់-អាក់រ៉ហ្វ (ទីខ្ពស់) មានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។ ពួកគេនឹងស្រែកទៅជនឋានសួគ៌ថា៖ "សូមឲ្យពួកលោកប្រកបដោយសិរីសួស្តី !" ពួកគេពុំទាន់បានចូលឋានសួគ៌នោះ

នៅទ្បើយទេ តែពួកគេប៉ងចង់បាន[ចូលឋានសួគ៌] ។

មើលអធិប្ប្ាយស្វ៊ូរ៉ោះតុ៌ ៨៨ អាយ៉ាស៊ុ ២៦ ។

نصف الحزب ١٦

۞وَإِذَا صُرِفَتۡ أَبۡصَٰرُهُمۡ تِلۡقَآءَ أَصۡحَٰبِ ٱلنَّارِ قَالُواْ رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٧

៤៧. ពេលពួកគេក្រឡេកមើលទៅជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងថា៖ "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាកុំឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនៅជាមួយជនទុច្ចរិត ។"

وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٗا يَعۡرِفُونَهُم بِسِيمَىٰهُمۡ قَالُواْ مَآ أَغۡنَىٰ عَنكُمۡ جَمۡعُكُمۡ وَمَا كُنتُمۡ تَسۡتَكۡبِرُونَ ٤٨

៤៨. ជនអាល់-អាក្ពុ៉រ៉ហ្ស៊ (គឺទីខ្ពស់) ស្រែកទៅមនុស្សមួយចំនួនដែលពួកគេមើលស្គាល់អាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេថា៖ "មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់អស់លោកទេ អ្វីដែលអស់លោកបានប្រមូលទុក[ដោយទុច្ចរិត]និងសេចក្ដីក្រអឺតក្រអោងរបស់អស់លោកនោះ ។

أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقۡسَمۡتُمۡ لَا يَنَالُهُمُ ٱللَّهُ بِرَحۡمَةٍۚ ٱدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡكُمۡ وَلَآ أَنتُمۡ تَحۡزَنُونَ ٤٩

៤៩. ពុំមែនជនទាំងនេះទេ (គឺបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធា) ដែលអស់លោកធ្លាប់ស្បថថាអល់ឡោះហ្ស៊ាមិនមានព្រះមេត្តាធមិដល់ពួកគេទេ ?" [គេនឹងប្រកាសប្រាប់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាថា៖] "ចូរអស់លោកអញ្ជើញចូលឋានសួគ៌ចុះ អស់លោកនឹងមិនជួបទុក្ខភ័យនិងសេចក្ដីសោកសៅទេ ។"

អធិប្ប្ាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៦-៤៩

٧/٤٦-١/٤٩ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ اَلْحُسَيْنِ عَنْ عَبْدِ اَلرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي هَاشِمٍ عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ عَنِ اَلْهِلْقَامِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: فِي قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ عَلَى اَلْأَعْرٰافِ رِجٰالٌ يَعْرِفُونَ كُلاًّ بِسِيمٰاهُمْ﴾ قَالَ نَحْنُ أُولَئِكَ اَلرِّجَالُ اَلْأَئِمَّةُ مِنَّا يَعْرِفُونَ مَنْ يَدْخُلُ اَلنَّارَ وَ مَنْ يَدْخُلُ اَلْجَنَّةَ كَمَا تُعْرَفُونَ فِي قَبَائِلِكُمْ اَلرَّجُلُ مِنْكُمْ يَعْرِفُ مَنْ فِيهَا مِنْ صَالِحٍ أَوْ طَالِحٍ. (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ , ج 1 , ص 495)

7/46-49/1 [...] អាប៊ូ ជ្ហ្ហ៊ាក្ពុ ហ្ជ្ហារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل *[៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាក្ពុ៉រ៉ហ្ស៊ ១ មានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ* ថា៖ "យើង عليهم السلام គឺមនុស្សទាំងនោះ عليهم السلام ។ អ៊ីមុ៉ាំ عليهم السلام ដែលជាសាលោហិតយើង عليهم السلام មើលស្គាល់បុគ្គលដែលនឹងចូលភ្លើងនរកនិងបុគ្គលដែលនឹងចូលឋានសួគ៌ ដូចលោកស្គាល់មនុស្សក្នុងប្រជាជាតិលោកដែរ ១ ថាអ្នកណាល្អ ១ អ្នកណាអាក្រក់ ។" (بصائر الدرجات 1: 495)

***

٧/٤٦-٢/٤٩ حَدَّثَنَا اَلْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو اَلْفَضْلِ اَلْمَدَائِنِيّ عَنْ أَبِي مَرْيَمَ اَلْأَنْصَارِيّ عَنْ مِنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ رَزِينِ بْنِ حُبَيْشٍ قَالَ سَمِعْتُ عَلِيّاً عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ يَقُولُ: إِنَّ اَلْعَبْدَ إِذَا دَخَلَ حُفْرَتَهُ أَتَاهُ مَلَكَانِ اِسْمُهُمَا مُنْكَرٌ وَ نَكِيرٌ فَأَوَّلُ مَنْ يَسْأَلاَنِهِ عَنْ رَبِّهِ ثُمَّ عَنْ نَبِيِّهِ ثُمَّ عَنْ وَلِيِّهِ فَإِنْ أَجَابَ نَجَا وَ إِنْ عَجَزَ عَذَّبَاهُ

7/46-49/2 រាយការណ៍ដោយអាល់-ហ្ស៊ូសែន ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ [...] តមកពីរ៉ាស៊ីន ប៊ិន ហ្ហ៊ូបៃស្ស៊ីដែលបាន

តំណាលថាខ្ញុំបានឮអ៊ីលីﷺមានវចនៈថា៖ "ពេលបាវចូលក្នុងផ្ទះ ទេវតាពីរអង្គﷺឈ្មោះ *មុនការ* និង *ណាកៀរ* នឹងមកជួបបាវនោះ ។ ដំបូង ទេវតាទាំងពីរនេះនឹងសួរបាវនោះអំពីម្ចាស់ﷻរបស់បាវនោះ បន្ទាប់មកសួរអំពីព្រះសាស្តាﷺរបស់បាវនោះ បន្ទាប់មកទៀតសួរអំពីបណ្តាវ៉ាលីﷺ (ព្រះអាណាព្យាបាលﷺ) របស់បាវនោះ ។ បើបាវនោះឆ្លើយត្រូវ បាវនោះបានដល់សុខុមាលភាព បើបាវនោះមិនអាចធ្វើបែបនេះបានទេ បាវនោះនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោស ។"

فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ [مَا] لِمَنْ عَرَفَ رَبَّهُ وَ نَبِيَّهُ وَ لَمْ يَعْرِفْ وَلِيَّهُ فَقَالَ مُذَبْذَبٌ « لاَ إِلىٰ هٰؤُلاَءِ وَ لاَ إِلىٰ هٰؤُلاَءِ وَ مَنْ يُضْلِلِ اَللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلاً » ذَلِكَ لاَ سَبِيلَ لَهُ

បុរសម្នាក់បានទូលព្រះអង្គﷺថា៖ "បុគ្គលដែលស្គាល់ម្ចាស់ﷻខ្លួន ស្គាល់ព្រះសាស្តាﷺខ្លួន តែមិនស្គាល់វ៉ាលីﷺខ្លួនទេ ?" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "មិនមែនជនទាំងនោះទេ មិនមែនជនទាំងនោះទេ ។ បុគ្គលណាដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻធ្វើឲ្យវង្វេង មិនអាចរកផ្លូវឲ្យបុគ្គលនោះបានទេ មិនមានផ្លូវសម្រាប់បុគ្គលនោះទេ ។

وَ قَدْ قِيلَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَنِ اَلْوَلِيُّ يَا نَبِيَّ اَللّٰهِ قَالَ وَلِيُّكُمْ فِي هَذَا اَلزَّمَانِ عَلِيٌّ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ وَ مِنْ بَعْدِهِ وَصِيُّهُ وَ لِكُلِّ زَمَانٍ عَالِمٌ يَحْتَجُّ اَللّٰهُ بِهِ لِئَلاَّ يَكُونَ كَمَا قَالَ اَلضُّلاَّلُ قَبْلَهُمْ حِينَ فَارَقَتْهُمْ أَنْبِيَاؤُهُمْ « رَبَّنَا لَوْ لاَ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولاً فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَ نَخْزىٰ » تَمَامُ ضَلاَلَتِهِمْ جَهَالَتُهُمْ بِالْآيَاتِ وَ هُمُ اَلْأَوْصِيَاءُ

គេបានទូលព្រះសាស្តាﷺថា៖ "ព្រះសាស្តាﷺអើយ ! អ្នកណាជាវ៉ាលី ?" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "វ៉ាលីﷺរបស់អស់លោកក្នុងសម័យនេះគឺអ៊ីលីﷺ អ្នកﷺបន្ទាប់ពីគេﷺជាអ្នកស្នងគេﷺ ។ សម្រាប់សម័យនីមួយៗមានអ្នកﷺចេះដឹងម្នាក់ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻយកជាអំណះអំណាង ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកគេថាដូចពួកមុនៗបានថារួចមកហើយ កាលពួកគេបានបែកពីព្រះសាស្តាﷺរបស់ខ្លួន គឺថា៖ "ម្ចាស់ﷻអើយ ! សូមព្រះអង្គﷻបញ្ជូនព្រះសាសនៈទូតមួយអង្គមកឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដើម្បីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងបានតាមព្រះសញ្ញាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គﷻ មុនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរងសេចក្តីអាម៉ាស់និងខូចកិត្តិយស ។" ពួកគេបានដឹកនាំខ្លួនខុសទាំងស្រុង មិនស្គាល់ព្រះសញ្ញាទាំងឡាយទេ ពេលគេបានតែងតាំងអ្នកស្នងﷺ[ព្រះសាស្តាﷺរបស់ពួកគេ]ឡើង ។

فَأَجَابَهُمُ اَللّٰهُ ﴿فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ اَلصِّرَاطِ اَلسَّوِيِّ وَ مَنِ اِهْتَدىٰ﴾ فَإِنَّمَا كَانَ تَرَبُّصُهُمْ أَنْ قَالُوا نَحْنُ فِي سَعَةٍ عَنْ مَعْرِفَةِ اَلْأَوْصِيَاءِ حَتَّى نَعْرِفَ إِمَاماً فَعَرَّفَهُمُ اَللّٰهُ بِذَلِكَ وَ اَلْأَوْصِيَاءُ أَصْحَابُ اَلصِّرَاطِ وُقُوفٌ عَلَيْهِ لاَ يَدْخُلُ اَلْجَنَّةَ إِلاَّ مَنْ عَرَفَهُمْ وَ عَرَفُوهُ وَ لاَ يَدْخُلُ اَلنَّارَ إِلاَّ مَنْ أَنْكَرَهُمْ وَ أَنْكَرُوهُ لِأَنَّهُمْ عُرَفَاءُ اَللّٰهِ عَرَّفَهُمْ عَلَيْهِمْ عِنْدَ أَخْذِ اَلْمَوَاثِيقِ عَلَيْهِمْ وَ وَصَفَهُمْ فِي كِتَابِهِ فَقَالَ جَلَّ وَ عَزَّ ﴿وَ عَلَى اَلْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلاًّ بِسِيمَاهُمْ﴾ (بصائر الدرجات ج١ ص٤٩٨، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٢ صفحة : ٥٥٠)

អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻឆ្លើយតបពួកគេថា៖ *[២០:១៣៥] [...] ដូច្នេះចូរអស់លោករង់ចាំចុះ អស់លោកនឹងបានដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាជនតាមមាគ៌ាទៀងត្រង់ អ្នកណាខ្លះជាជនដឹកនាំខ្លួនបានយ៉ាងល្អ ។"* ដូច្នេះពួកគេបានរង់ចាំហើយថា៖ "ពេលនេះយើងចាំរកព្រះឧត្តរាធិការីﷺទាល់តែយើងស្គាល់អ៊ីមុាំﷺ ។" អាស្រ័យហេតុនេះ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានឲ្យពួកគេស្គាល់រឿងនោះ ។ ព្រះឧត្តរាធិការីទាំងឡាយﷺ (គឺអ្នកស្នងﷺ) ជាម្ចាស់ស្ពានស៊ីរ៉ាត់ (اَلصِّرَاطِ) ។ គេនឹងឲ្យពួកគេមកឈប់នៅឯព្រះឧត្តរាធិការីﷺទាំងនេះ ។ មិនមានអ្នកណាបានចូលឋានសួគ៌ទេក្រៅពីបុគ្គលដែលស្គាល់ព្រះឧត្តរាធិការីទាំងនេះﷺ ព្រះឧត្តរាធិការីﷺទាំងនេះស្គាល់បុគ្គលនោះដែរ ។ មិនមានអ្នកណាបានចូលភ្លើងនរកទេក្រៅពីបុគ្គល

ដែលបដិសេធព្រះឧត្តរាធិការីទាំងនេះ ព្រះឧត្តរាធិការីទាំងនេះបដិសេធបុគ្គលនោះដែរ ។ ព្រោះព្រះឧត្តរាធិការីទាំងនេះជាអ្នកស្គាល់ (عُرَفَاءُ អ៊ីរ៉ហ្ស្ម៉ា) របស់អល់ឡោះហ្ជ៉ ។ អល់ឡោះហ្ជ៉បានធ្វើឲ្យគេស្គាល់ព្រះឧត្តរាធិការីទាំងនេះ កាលដែលបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយពួកគេនោះ ហើយព្រះអង្គបានចែងរៀបរាប់អំពីព្រះឧត្តរាធិការីទាំងនេះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា៖ *[៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាក្ពុ៌រ៉ហ្ស៊មានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។"*

(بصائر الدرجات 1: 498)4:41; 20:132-135

***

٧/٤٦-٤٩/٣ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ﴾ قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «كُلُّ امَّةٍ يُحَاسِبُهَا إِمَامُ زَمَانِهَا، وَ يَعْرِفُ الْأَئِمَّةُ أَوْلِيَاءَهُمْ وَ أَعْدَاءَهُمْ بِسِيمَاهُمْ، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿وَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ [وَ هُمُ الْأَئِمَّةُ] يَعْرِفُونَ كُلاًّ بِسِيمَاهُمْ﴾ فَيُعْطُونَ أَوْلِيَاءَهُمْ كُتُبَهُمْ بِأَيْمَانِهِمْ، فَيَمُرُّونَ إِلَى الْجَنَّةِ بِغَيْرِ حِسَابٍ، وَ يُعْطُونَ أَعْدَاءَهُمْ كُتُبَهُمْ بِشِمَالِهِمْ، فَيَمُرُّونَ إِلَى النَّارِ بِلاَ حِسَابٍ،

7/46-49/3 អ្ជាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្ម៉ីម (នៅក្នុងតាហ្ស៊ីរ) គ្ជុ(ម) បានរាយការណ៍ថា អាល់-ស្ស៊ុ(ម)ឌ្ជ(ី)ក្ជ(ី) មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ៉ *[៦៩:១៩] បុគ្គលដែលគេនឹងឲ្យបញ្ជីនៅក្នុងដៃស្តាំ* ថា៖ "សហគមន៍នីមួយៗនឹងត្រូវទូទាត់ជាមួយអ៊ីម៉ាំ(ម)ារបស់សម័យកាលរបស់ខ្លួន ។ អ៊ីម៉ាំ(ម)ានឹងស្គាល់មិត្តទាំងឡាយនិងសត្រូវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ(ម)អាស្រ័យលើសញ្ញាសម្គាល់ពួកគេ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ៉ تعالى *[៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាក្ពុ៌រ៉ហ្ស៊មានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។* ដូច្នេះព្រះអង្គ(ម)នឹងប្រទានបញ្ជីឲ្យទៅមិត្តរបស់ព្រះអង្គ(ម)ក្នុងដៃស្តាំពួកគេ ។ ពួកគេនឹងឆ្លងទៅកាន់ឋានសួគ៌ដោយមិនត្រូវទូទាត់ទេ ។ ព្រះអង្គ(ម)នឹងហុចបញ្ជីឲ្យទៅពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ(ម)ក្នុងដៃឆ្វេងពួកគេ ។ ពួកគេនឹងឆ្លងទៅកាន់ភ្លើងនរកដោយមិនត្រូវទូទាត់ទេ ។

فَإِذَا نَظَرَ أَوْلِيَاؤُهُمْ فِي كُتُبِهِمْ يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمْ: ﴿هَاؤُمُ اقْرَؤُا كِتَابِيَهْ * إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلاَقٍ حِسَابِيَهْ * فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ﴾ أَيْ مَرْضِيَّةٍ، فَوُضِعَ الْفَاعِلُ مَكَانَ الْمَفْعُولِ». (تفسير القمّيّ : الجزء ٢ الصفحة ٣٨٤ ، الدليل في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٧٧ الحديث: ٩٩ /١١٠٤١)**

ពេលមិត្តទាំងឡាយរបស់អ៊ីម៉ាំ(ម)មើលបញ្ជីពួកគេ ពួកគេនឹងប្រាប់បងប្អូនពួកគេថា *"[៦៩:១៩] អស់លោកមកអានបញ្ជីរបស់ខ្ញុំនេះ [៦៩:២០] ការពិតខ្ញុំបានជឿជាក់ថាខ្ញុំនឹងបានជួបកំណត់ទង្វើរបស់ខ្ញុំ ។" [៦៩:២១] បុគ្គលនោះនឹងមានជីវិតរស់នៅជាទីគាប់ចិត្ត* ពោលគឺជាទីស្កប់ចិត្ត ។ គេនឹងទុកដាក់អ្នកប្រព្រឹត្តនៅតាមកន្លែងចប់សព្វគ្រប់ហើយ ។" (تفسير القمّي 2: 384) 69:18-21

***

٧/٤٦-٤٩/٤ حَدَّثَنَا اَلْمُنَبِّهُ عَنِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ عُلْوَانَ عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ هَذِهِ اَلْآيَةِ « وَ عَلَى اَلْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلاًّ بِسِيمَاهُمْ » قَالَ يَا سَعْدُ آلُ مُحَمَّدٍ لاَ يَدْخُلُ اَلْجَنَّةَ إِلاَّ مَنْ عَرَفَهُمْ وَ عَرَفُوهُ وَ لاَ يَدْخُلُ اَلنَّارَ إِلاَّ مَنْ أَنْكَرَهُمْ وَ أَنْكَرُوهُ وَ أَعْرَافٌ لاَ يُعْرَفُ اَللَّهُ إِلاَّ بِسَبِيلِ مَعْرِفَتِهِمْ. (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ , ج 1 , ص 496)

7/46-49/4 [...] សាអ្ជ(ី)ដ្ជ(ី) ប៊ិន ត្ជ(ី)រ(ី)ហ្ជ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ យ៉ាក្ជ(ី)ហ្ជ(ារ)(ម) អំពីអាយ៉ាស(ុ) *[៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាក្ពុ៌រ៉ហ្ស៊មានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។* ព្រះអង្គ(ម)មានវចនៈថា៖ "សាអ្ជ(ី)ដ្ជ(ី)អ(ី)យ ! ព្រះរាជកុលដ្ឋាន(ម)របស់មូហ្ហាំ(ម)ម៉ាដ្ជ(ី)(ស)នឹងមិនបណ្តោយឲ្យអ្នកណាមួយចូលឋានសួគ៌ទេ លើកលែងតែបុគ្គលណាដែលស្គាល់ព្រះអង្គ(ម)ដែលព្រះ

អង្គ(عليهم السلام)ស្គាល់ពួកគេដែរ ។ ព្រះអង្គ(عليهم السلام)នឹងមិនបណ្តោយឲ្យអ្នកណាមួយចូលភ្លើងនរកទេ លើកលែងតែបុគ្គលដែលបដិសេធព្រះអង្គ(عليهم السلام) ដែលព្រះអង្គ(عليهم السلام)បដិសេធពួកគេនោះដែរ និងបណ្តាអ្នក អាល់-អាក្ពុ៌រ៉ហ្ស៊ ។ គេមិនអាចស្គាល់អល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)បានទេលើកលែងតែតាមរយៈនៃការស្គាល់ព្រះអង្គទាំងនេះ (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ 1: 496) "។ (عليهم السلام)

***

٧/٤٦-٤٩/٥ حَدَّثَنَا اَلْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَامِرٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمْهُورٍ عَنْ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ عَبْدِ اَلرَّحْمَنِ عَنِ اَلْهَيْثَمِ بْنِ وَاقِدٍ عَنْ مُقَرِّنٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ يَقُولُ: جَاءَ اِبْنُ اَلْكَوَّاءِ إِلَى أَمِيرِ اَلْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ فَقَالَ يَا أَمِيرَ اَلْمُؤْمِنِينَ « وَ عَلَى اَلْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلاًّ بِسِيمَاهُمْ » فَقَالَ نَحْنُ اَلْأَعْرَافُ نَعْرِفُ أَنْصَارَنَا بِسِيمَاهُمْ وَ نَحْنُ اَلْأَعْرَافُ اَلَّذِينَ لاَ يُعْرَفُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلاَّ عَلَى اَلصِّرَاطِ فَلاَ يَدْخُلُ اَلْجَنَّةَ إِلاَّ مَنْ عَرَفْنَاهُ وَ لاَ يَدْخُلُ اَلنَّارَ إِلاَّ مَنْ أَنْكَرَنَا وَ أَنْكَرْنَاهُ إِنَّ اَللَّهَ لَوْ شَاءَ لَعَرَّفَ اَلْعِبَادَ نَفْسَهُ وَ لَكِنْ جَعَلَنَا أَبْوَابَهُ وَ صِرَاطَهُ وَ سَبِيلَهُ وَ اَلْوَجْهَ اَلَّذِي يُؤْتَى مِنْهُ فَمَنْ عَدَلَ عَنْ وَلاَيَتِنَا أَوْ فَضَّلَ عَلَيْنَا غَيْرَنَا فَإِنَّهُمْ « عَنِ اَلصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ » وَ لاَ سَوَاءٌ مَنِ اِعْتَصَمَ اَلنَّاسُ بِهِ وَ لاَ سَوَاءٌ مَنْ ذَهَبَ حَيْثُ ذَهَبَ اَلنَّاسُ ذَهَبَ اَلنَّاسُ إِلَى عُيُونٍ كَدِرَةٍ يُفْرَغُ بَعْضُهَا فِي بَعْضٍ وَ ذَهَبَ مَنْ ذَهَبَ إِلَيْنَا إِلَى عَيْنٍ صَافِيَةٍ تَجْرِي بِأُمُورٍ لاَ نَفَادَ لَهَا وَ لاَ اِنْقِطَاعَ. (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ , ج 1 , ص 497)

7/46-49/5 [...] ម្ចូ ក្ពុ ីរ៉ីន បានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ្ពុ ប់ឌ្ពុ ុលឡោះហ្ស៊ូ(صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ អាល់-ក្ពោ ារ៉ាអ ុ៍ បានមកជួប អាមីរុល-មុមីនីន(صلوات الله عليه والسلام) ទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន(صلوات الله عليه والسلام)អ ើយ ! *[៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាក្ពុ ៌រ៉ហ្ស៊ ីមានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នា អាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។* ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "យើង(عليهم السلام)នឹងនៅលើអាល់-អាក្ពុ ៌រ៉ហ្ស៊ ។ យើង(عليهم السلام)ស្គាល់អ្នកជួយយើង(عليهم السلام) អាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់ពួកគេ ។ យើង(عليهم السلام)គឺអាល់-អាក្ពុ ៌រ៉ហ្ស៊ (អ្នកស្គាល់) ។ មិនអាចស្គាល់អល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)បានទេ លើកលែងតែតាមរយៈមាគ៌ាយើង(عليهم السلام) ។ យើង(عليهم السلام)មិនបណ្តោយឲ្យអ្នកណាចូលឋានសួគ៌ទេ លើកលែងបុគ្គលដែលស្គាល់យើង(عليهم السلام) ដែលយើង(عليهم السلام)ស្គាល់បុគ្គលនោះ ។ យើង(عليهم السلام)មិនបណ្តោយឲ្យអ្នកណាចូលភ្លើងនរកទេ លើកលែងតែបុគ្គលណាដែលបដិសេធយើង(عليهم السلام) ដែលយើង(عليهم السلام)បដិសេធបុគ្គលនោះ ។ បើអល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)ចង់ ព្រះអង្គ(عز وجل)អាចឲ្យបាវព្រះអង្គ(عز وجل)ស្គាល់ព្រះអង្គ(عز وجل)ផ្ទាល់ តែព្រះអង្គ(عز وجل)ទុកយើង(عليهم السلام)ជាទ្វារព្រះអង្គ(عز وجل) ជាគន្លងព្រះអង្គ(عز وجل) ជាព្រះមាគ៌ាព្រះអង្គ(عز وجل)និងជាព្រះភ័ក្ត្រដែលមកពីព្រះអង្គ(عز وجل) ។ ដូច្នេះអ្នកណាបែរចេញពីវ៉ីឡាយ៉ាសុ ំ(ការ)ស្គាល់យើង(عليهم السلام) ឬយកអ្នកផ្សេងពីយើង(عليهم السلام) អ្នកនោះនឹងធ្លាក់ពីលើស្ពាន ។ អ្នកណានៅក្នុងវ៉ីឡាយ៉ាសុ ំ(ការ)ស្គាល់អ្នកនោះមិនស្មើនឹងបុគ្គលដែលទៅកន្លែងណាដែលមនុស្សទៅនោះទេ ។ មនុស្សទៅរកប្រភពទឹកល្អក់ដែលហូរចូលគ្នា រ៉ីឯបុគ្គលដែលមករកយើង(عليهم السلام) បុគ្គលនោះមករកប្រភពទឹកថ្លាដែលហូរជានិច្ចមិនរ៉ីងឬមិនដាច់ទេ ។" (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ 1: 497)

***

٧/٤٦-٤٩/٦ وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ سَعْدٍ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ بَشِيرِ بْنِ حَبِيبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ بَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ﴾. قَالَ: «سُورٌ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، عَلَيْهِ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ عَلِيٌّ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ وَ فَاطِمَةُ وَ خَدِيجَةُ الْكُبْرَى (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، فَيُنَادُونَ: أَيْنَ مُحِبُّونَا؟ أَيْنَ شِيعَتُنَا؟ فَيُقْبِلُونَ إِلَيْهِمْ، فَيَعْرِفُونَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ وَ أَسْمَاءِ آبَائِهِمْ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿يَعْرِفُونَ كُلاًّ بِسِيمَاهُمْ﴾ فَيَأْخُذُونَ بِأَيْدِيهِمْ فَيَجُوزُونَ بِهِمُ الصِّرَاطَ وَ يُدْخِلُونَهُمُ الْجَنَّةَ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٤٩ الحديث : ٩٩/ ٣٩٠٣ ، مختصر بصائر الدرجات – الجزء : ١ صفحة : ٥٣)**

7/46-49/6 [...] គេបានសួរ អាប៊ូ អ្ពុ ប់ឌ្ពុ ុលឡោះហ្ស៊ូ(صلوات الله عليه والسلام) អ ំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل) *[៧:៤៦] រ៉ាងពួកគេទាំងពីរ[ក្រុម]មានរបាំង ។ នៅលើអាល់-អាក្ពុ ៌រ៉ហ្ស៊ ីមានមនុស្សមួយចំនួន* ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈ

ថា៖ "កំផែងរវាងឋានសួគ៌និងភ្លើងនរក ។ មូហ្ាំម៉ាដ្ឋ ﷺ, អាុលី صلوات الله عليه والسلام, អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام, អាល់-ហ្វូសែន៍ صلوات الله عليه والسلام, ហ្វាទីម៉ាស៊ុ سلام الله عليها និង ខ៊ូឌីយ៉ាស៊ុ سلام الله عليها នឹងនៅលើកំផែងនោះ ។ ព្រះអង្គទាំងនោះ عليهم السلام នឹងស្រែកថា៖ "ឯណាអ្នកស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ? ឯណាស្ហ៊ីអាស៊ុយើង عليهم السلام ?" គេនឹងនាំពួកគេមកជួបព្រះអង្គទាំងនេះ عليهم السلام ព្រះអង្គ عليهم السلام នឹងស្គាល់ពួកគេអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់និងអាស្រ័យឈ្មោះឪពុកពួកគេ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ទ៍ عزّ وجلّ, *ស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។* ព្រះអង្គ عليهم السلام ចាប់ទាញដៃពួកគេឆ្លងស្ពាន ហើយឲ្យពួកគេចូលក្នុងឋានសួគ៌ ។" (مختصر بصائر الدرجات: 53)

***

٧/٤٦–٤٩/٧ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، قَالَ: «أَنَا يَعْسُوبُ الْمُؤْمِنِينَ، وَ أَنَا أَوَّلُ السَّابِقِينَ، وَ خَلِيفَةُ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَ أَنَا قَسِيمُ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، وَ أَنَا صَاحِبُ الْأَعْرَافِ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٥٣ الحديث : ٩٩/ ٣٩١٦ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١٧ الحديث : ٤٢)**

7/46-49/7 [...] យ៉ាក្ហហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្ាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពី អាុលី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام គឺ "យ៉ាក់ស៊ូប" (ព្រះអគ្គប្រមុខ) របស់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាបុគ្គលមុខគេក្នុងបណ្ដាបុគ្គលមុខគេ ជាខ៍លិហ្វរបស់ព្រះសាសនៈទូត ﷺ របស់ម្ចាស់ عزّ وجلّ ពិភពទាំងពួង ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកចែកឋានសួគ៌និងភ្លើងនរក ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាម្ចាស់អាល់-អាក់រ៉ហ្វ (ទីខ្ពស់ الْأَعْرَاف) ។" (تفسير العيّاشي 2: 17/ 42)

***

*٨/٤٩–٤٦/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ بُرَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «الْأَعْرَافُ: كُثْبَانٌ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، وَ الرِّجَالُ: الْأَئِمَّةُ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، يَقِفُونَ عَلَى الْأَعْرَافِ مَعَ شِيعَتِهِمْ، وَ قَدْ سِيقَ الْمُؤْمِنُونَ إِلَى الْجَنَّةِ بِلاَ حِسَابٍ، فَيَقُولُ الْأَئِمَّةُ لِشِيعَتِهِمْ مِنْ أَصْحَابِ الذُّنُوبِ: اُنْظُرُوا إِلَى إِخْوَانِكُمْ فِي الْجَنَّةِ قَدْ سِيقُوا إِلَيْهَا بِلاَ حِسَابٍ، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ﴿سَلاٰمٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهٰا وَ هُمْ يَطْمَعُونَ﴾،

*7/46-49/8 អាុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្វីមមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស៊ុប៊ុប តមកពី អៃយ៉ូប តមកពី ប៊ូរ៉យ៉ដ្ឋ តមកពី អាប៊ូ អាុប់ឌុលឡោះហ្ទ៍ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ទីខ្ពស់ (អាល់-អាក់រ៉ហ្វ) គឺទួលនៅចន្លោះឋានសួគ៌និងឋាននរក ។ រីឯមនុស្សមួយចំនួនគឺ[ព្រះសន្ត] អ៊ីម៉ាំ عليهم السلام ដែលឈប់នៅលើទួលនោះជាមួយបណ្ដាស្ហ៊ីអាស៊ុរបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។ គេនឹងជូនបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាទៅកាន់ឋានសួគ៌ដោយមិនទូទាត់ ។ [ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំ عليهم السلام នឹងប្រាប់បណ្ដាស្ហ៊ីអាស៊ុរបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ដែលបានសាងបាបថា៖ "ចូរមើលទៅបងប្អូនអស់លោកដែលនៅក្នុងឋានសួគ៌ ! គេបានជូនពួកគេទៅក្នុងឋានសួគ៌នោះ[ស្រេច]ហើយដោយមិនទូទាត់ ។ នេះគឺព្រះរាជតម្រាស់របស់អល់ឡោះហ្ទ៍ عزّ وجلّ គឺ៖ *[៧:៤៦] "សូមឲ្យពួកលោកប្រកបដោយសិរីសួស្ដី !" ពួកគេពុំទាន់បានចូលឋានសួគ៌នោះនៅឡើយទេ តែពួកគេប៉ងចង់បាន ។*

ثُمَّ يُقَالُ لَهُمْ: اُنْظُرُوا إِلَى أَعْدَائِكُمْ فِي النَّارِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: ﴿وَ إِذٰا صُرِفَتْ أَبْصٰارُهُمْ تِلْقٰاءَ أَصْحٰابِ النّٰارِ قٰالُوا رَبَّنٰا لاٰ تَجْعَلْنٰا مَعَ الْقَوْمِ الظّٰالِمِينَ * وَ نٰادىٰ أَصْحٰابُ الْأَعْرٰافِ رِجٰالاً يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمٰاهُمْ فِي النّٰارِ قٰالُوا مٰا أَغْنىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ﴾ فِي الدُّنْيَا ﴿وَ مٰا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ﴾.

បន្ទាប់មក[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំ عليهم السلام នឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកមើលទៅពួកសត្រូវរបស់អស់លោកនៅក្នុងភ្លើងនរក !" នេះគឺព្រះរាជតម្រាស់របស់អល់ឡោះហ្ទ៍ عزّ وجلّ គឺ៖ *[៧:៤៧] ពេលពួកគេក្រឡេកមើលទៅជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងថា៖ "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាកុំឲ្យអស់ទូលព្រះ*

បង្គំជាខ្ញុំនៅជាមួយជនទុច្ចរិត ។" [៧:៤៨] ជនអាល់-អាក្ពុ៌រ៉ហ្ស៊ ស្រែកទៅមនុស្សមួយចំនួនដែលពួកគេមើលស្គាល់អាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេថា៖ "មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់អស់លោកទេ អ្វីដែលអស់លោកបានប្រមូលទុក ក្នុងហានលោក *និងសេចក្ដីក្រអឺតក្រអោងរបស់អស់លោកនោះ ។*

ثُمَّ يَقُولُونَ لِمَنْ فِي النَّارِ مِنْ أَعْدَائِهِمْ: أَ هَؤُلاَءِ شِيعَتِي وَ إِخْوَانِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ أَنْتُمْ تَحْلِفُونَ فِي الدُّنْيَا أَنْ لاَ يَنَالَهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ؟ ثُمَّ تَقُولُ الْأَئِمَّةُ لِشِيعَتِهِمْ: ﴿ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَ لاَ أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ﴾

បន្ទាប់មក[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំ(عليه السلام)នឹងប្រាប់ពួកសត្រូវព្រះអង្គ(عليه السلام)ដែលក្នុងភ្លើងនរកថា៖ "ស្ដ្រីអ្ចាស់ទាំងនេះ របស់ខ្ញុំ(صلوات الله عليه والسلام) បងប្អូនទាំងនេះរបស់ខ្ញុំ(صلوات الله عليه والسلام) មែនទេដែលអស់លោកបានស្បថនៅឯហានលោក *[៧:៤៩] ថាអល់ឡោះហ្ស៊ាមិនមានព្រះមេត្ដាធម៌ដល់ពួកគេទេ ?"* បន្ទាប់មក[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំ(عليه السلام)នឹងប្រាប់បណ្ដាស្ដ្រីអ្ចាស់ៗ(عليهن السلام)ថា៖ *"[៧:៤៩] "ចូរអស់លោកអញ្ជើញចូលហានសួគ៌ចុះ អស់លោកនឹងមិនជួបទុក្ខភ័យនិងសេចក្ដីសោកសៅទេ ។"*

ثُمَّ نادىٰ أَصْحابُ النّارِ أَصْحابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنا مِنَ الْماءِ أَوْ مِمّا رَزَقَكُمُ اللهُ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٥٢ الحديث : ٩٩/ ٣٩١١ ، مختصر بصائر الدرجات – الجزء : ١ صفحة : ٢٣١)**

បន្ទាប់ពីនោះ *[៧:៥០] ជនភ្លើងនរកនឹងស្រែកហៅជនហានសួគ៌ថា៖ "សូមលោកចាក់ទឹកមកលើយើងខ្ញុះផង ឬអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ាបានប្រទានឲ្យអស់លោក !"* (مختصر بصائر: 231)

***

*٧/٤٦-٤٩/٩ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ عَنِ ابْنِ بُكَيْرٍ وَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنْ يُونُسَ عَنْ رَجُلٍ جَمِيعاً عَنْ زُرَارَةَ قَالَ: قَالَ لِي أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) مَا تَقُولُ فِي أَصْحَابِ الْأَعْرَافِ فَقُلْتُ مَا هُمْ إِلَّا مُؤْمِنُونَ أَوْ كَافِرُونَ إِنْ دَخَلُوا الْجَنَّةَ فَهُمْ مُؤْمِنُونَ وَ إِنْ دَخَلُوا النَّارَ فَهُمْ كَافِرُونَ

*7/46-49/9 [...] រាយការណ៍តមកពី ស៊ូរ៉ារ៉ោះតុ៌ ដែលបានថា អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ហ្ជារ(صلوات الله عليه والسلام) បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "តើលោកយល់ឃើញដូចម្ដេចអំពី *[៧:៤៨] ជនអាល់-អាក្ពុ៌រ៉ហ្ស៊ ?"* ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពួកគេពុំមែនអ្នកណាក្រៅពីបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធា ឬ បណ្ដាអ្នកបដិសេធសទ្ធា ។ បើពួកគេចូលហានសួគ៌ បួកគេជាបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធា ។ បើពួកគេចូលភ្លើងនរក ពួកគេជាបណ្ដាអ្នកបដិសេធសទ្ធា ។"

فَقَالَ وَ اللَّهِ مَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ وَ لَا كَافِرِينَ وَ لَوْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ دَخَلُوا الْجَنَّةَ كَمَا دَخَلَهَا الْمُؤْمِنُونَ وَ لَوْ كَانُوا كَافِرِينَ لَدَخَلُوا النَّارَ كَمَا دَخَلَهَا الْكَافِرُونَ وَ لَكِنَّهُمْ قَوْمٌ اسْتَوَتْ حَسَنَاتُهُمْ وَ سَيِّئَاتُهُمْ فَقَصُرَتْ بِهِمُ الْأَعْمَالُ وَ إِنَّهُمْ لَكَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ

ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ា(عز وجل) ! ពួកគេមិនមែនអ្នកមានសទ្ធាទេ មិនមែនអ្នកបដិសេធសទ្ធាទេ ។ បើពួកគេជាអ្នកមានសទ្ធា ពួកគេនឹងបានចូលហានសួគ៌ហើយ ។ បើពួកគេជាអ្នកបដិសេធសទ្ធា ពួកគេនឹងបានចូលភ្លើងនរកហើយ ដូចពួកបដិសេធសទ្ធាចូលភ្លើងនរកនោះដែរ ។ តែពួកគេជាពួកដែលមានទង្វើល្អនិងទង្វើអាក្រក់ស្មើគ្នា ។ ដូច្នេះពួកគេខ្វះទង្វើ ដូចអល់ឡោះហ្ស៊ា(عز وجل)មានព្រះរាជបន្ទូលនោះឯង ។"

فَقُلْتُ أَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ هُمْ أَوْ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَقَالَ اتْرُكْهُمْ حَيْثُ تَرَكَهُمُ اللَّهُ قُلْتُ أَ فَتُرْجِئُهُمْ قَالَ نَعَمْ أُرْجِئُهُمْ كَمَا أَرْجَأَهُمُ اللَّهُ إِنْ شَاءَ أَدْخَلَهُمُ الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِهِ وَ إِنْ شَاءَ سَاقَهُمْ إِلَى النَّارِ بِذُنُوبِهِمْ وَ لَمْ يَظْلِمْهُمْ

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើពួកគេជាអ្នកហានសួគ៌ ឬជាអ្នកហាននរក ?" ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "ចូរទុកពួក

គេនៅកន្លែងដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ ទុកពួកគេនោះទៅ ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំគប្បីទុកពួកគេនៅពេលក្រោយ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ! ទុកពួកគេនៅពេលក្រោយទៅ ។ បើអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ ចង់ ព្រះអង្គ ﷻ នឹងឲ្យពួកគេចូលហានសូគិដោយសេក្តីអាណិតអាសូរ ។ បើព្រះអង្គ ﷻ ចង់ ព្រះអង្គ ﷻ នឹងឲ្យពួកគេចូលភ្លើងនរកដោយសារបាបពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ﷻ មិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ចំពោះពួកគេទេ ។"

فَقُلْتُ هَلْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ كَافِرٌ قَالَ لَا قُلْتُ هَلْ يَدْخُلُ النَّارَ إِلَّا كَافِرٌ قَالَ فَقَالَ لَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ يَا زُرَارَةُ إِنِّي أَقُولُ مَا شَاءَ اللَّهُ وَ أَنْتَ لَا تَقُولُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَمَا إِنَّكَ إِنْ كَبِرْتَ رَجَعْتَ وَ تَحَلَّلَتْ عَنْكَ عُقَدُكَ. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٠٨ الحديث : ١)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើអ្នកបដិសេធសទ្ធាចូលហានសូគិទេ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើគេអាចចូលភ្លើងនរកទេ ក្រៅពីអ្នកបដិសេធសទ្ធា ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ទេ ។ លើកលែងតែអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ ចង់ ។ ស្វ៊ារ៉ោះតុ៌អើយ ! ខ្ញុំ ﷺ ថា៖ "ស្រេចតែអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ ចង់" ។ លោកមិនថា "ស្រេចតែអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ ចង់" ទេ ។ តែពេលលោកចាស់ លោកនឹងបកក្រោយ ចំណងលោកនឹងធ្ងរ (លើអ្នកប្រឆាំងលោក) ។" (الكافي 2: 408/ 1)

***

*٧/٤٦-٤٩/١٠ عَنْ كَرَّامٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَقُولُ: «إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ أَقْبَلَ سَبْعُ قِبَابٍ مِنْ نُورٍ يَوَاقِيتَ خُضْرٍ وَ بِيضٍ، فِي كُلِّ قُبَّةٍ إِمَامُ دَهْرِهِ، قَدِ احْتَفَّ بِهِ أَهْلُ دَهْرِهِ، بَرُّهَا وَ فَاجِرُهَا، حَتَّى يَقِفُوا بِبَابِ الْجَنَّةِ،

*7/46-49/10 រាយការណ៍មកពី ការ៉ាំ ដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ្ពាប់ឌុលឡោះ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ នឹងមានដោមរស្មីប្រាំពីរ មានពណ៌ត្បូងក្រហមស ។ នៅក្នុងដោមនីមួយៗមាន[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំសម័យកាលមួយអង្គ ﷺ ។ ប្រជានិករនៃសម័យកាលព្រះអង្គ ﷺ នឹងតាមជាប់ក្នុងសម័យកាលនោះ មានបុគ្គលត្រឹមត្រឹម មានបុគ្គលអសីលធម៌ លុះទៅដល់មាត់ទ្វារហានសូគិ ។

فَيَطَّلِعُ أَوَّلُهَا صَاحِبَ قُبَّةٍ اطِّلاَعَةً فَيُمَيِّزُ أَهْلَ وَلاَيَتِهِ مِنْ عَدُوِّهِ، ثُمَّ يُقْبِلُ عَلَى عَدُوِّهِ فَيَقُولُ: أَنْتُمُ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لاَ يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ؟! أُدْخُلُوا الْجَنَّةَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ، يَقُولُهُ لِأَصْحَابِهِ،

ម្ចាស់ ﷺ ដោមរស្មីទីមួយនឹងពិនិត្យមើល ហើយវែកញែកបណ្តាស្ត្រីអាស៊ុំព្រះអង្គ ﷺ ចេញពីបណ្តាសត្រូវព្រះអង្គ ﷺ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ នឹងប្រឈមមុខនឹងបណ្តាសត្រូវព្រះអង្គ ﷺ ហើយមានវចនៈថា៖ "ពួកអ្នកមែនទេដែល *[៧:៤៩] ធ្លាប់ស្បថថាអល់ឡោះហ្ស៊ាមិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ពួកគេទេ ?"* [ហើយព្រះអង្គ ﷺ បែរទៅរកស្ត្រីអ្ពាស៊ុំព្រះអង្គ ﷺ ថា៖] *"[៧:៤៩] ចូរអស់លោកអញ្ជើញចូលហានសូគិចុះ អស់លោកនឹងមិនជួបទុក្ខភ័យទេ* ថ្ងៃនេះ ។"

فَيَسْوَدُّ وَجْهُ الظَّالِمِ، فَيَمُرُّ أَصْحَابُهُ إِلَى الْجَنَّةِ، وَ هُمْ يَقُولُونَ: ﴿رَبَّنَا لاَ تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ فَإِذَا نَظَرَ أَهْلُ الْقُبَّةِ الثَّانِيَةِ إِلَى قِلَّةِ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ، وَ كَثْرَةِ مَنْ يَدْخُلُ النَّارَ، خَافُوا أَنْ لاَ يَدْخُلُوهَا، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ: ﴿لَمْ يَدْخُلُوهَا وَ هُمْ يَطْمَعُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٥٤ الحديث : ٩٩/ ٣٩٢١ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١٨ الحديث : ٤٧)**

មុខពួកទុច្ចរិតនឹងខ្មៅ បណ្តាសាវកព្រះអង្គ ﷺ នឹងឆ្លងទៅកាន់ហានសូគិ ។ ពួកគេនឹងថា៖ *[៧:៤៧] ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាកុំឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនៅជាមួយជនទុច្ចរិត"* ពេលជនដោមទីពីរឃើញថាកម្រមានអ្នកចូលហានសូគិ សម្ប៉ូរអ្នកចូលភ្លើងនរក ព្រោះតែខ្លាចចូលក្នុងភ្លើងនរកនោះដែរ ។ នេះគឺព្រះរាជតម្រាសរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ *[៧:៤៦] ពួកគេពុំទាន់បានចូលហាន*

សួគ៌នោះនៅឡើយទេ តែពួកគេប៉ងចង់បាន ។" (تفسير العيّاشي 2: 18/ 47)

***

*٤٦/٧-٤٩/١١ [القطب الراوندي] رَوَى أَبُو حَمْزَةَ اَلثُّمَالِيُّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ: قَالَ ابن الكواء [لعلي (عليه السلام)]: يَا أَمِيرَ اَلْمُؤْمِنِينَ * (وَ عَلَى اَلْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلاًّ بِسِيمَاهُمْ) *. قَالَ: نَحْنُ اَلْأَعْرَافُ نَعْرِفُ أَنْصَارَنَا بِسِيمَاهُمْ، وَ نَحْنُ أَصْحَابُ اَلْأَعْرَافِ نُوقَفُ بَيْنَ اَلْجَنَّةِ وَ اَلنَّارِ، فلا يَدْخُلُ اَلْجَنَّةَ إِلاَّ مَنْ عَرَفَنَا وَ عَرَفْنَاهُ، وَ لاَ يَدْخُلُ اَلنَّارَ إِلاَّ مَنْ أَنْكَرَنَا وَ أَنْكَرْنَاهُ.

*7/46-49/11 [...] រាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ុ បានទូលអាលី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អឺយ ! *[៧:៤៦] នៅលើអាល់-អាក់រ៉ហ្វ៍មានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យើង عليهم السلام ជាអ្នកស្គាល់ ។ យើង عليهم السلام ស្គាល់អ្នកជួយយើង عليهم السلام អាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់ពួកគេ ។ យើង عليهم السلام ជាម្ចាស់អាល់-អាក់រ៉ហ្វ៍ (ទីខ្ពស់) ។ យើង عليهم السلام នឹងឈប់នៅចន្លោះឋានសួគ៌និងភ្លើងនរក (ឋាននរក) ។ ដូច្នេះ ពុំមានអ្នកណាមួយចូលឋានសួគ៌ទេក្រៅពីបុគ្គលដែលស្គាល់យើង عليهم السلام ដែលយើង عليهم السلام ស្គាល់បុគ្គលនោះ ។ ពុំមានអ្នកណាមួយចូលឋាននរកទេក្រៅពីបុគ្គលដែលបដិសេធយើង عليهم السلام ដែលយើង عليهم السلام បដិសេធបុគ្គលនោះ ។

وَ كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يُخَاطِبُهُ بِوَيْحِكَ، وَ كَانَ يَتَشَيَّعُ، فَلَمَّا كَانَ يَوْمُ اَلنَّهْرَوَانِ قَاتَلَ عَلِيّاً (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) اِبْنُ اَلْكَوَّاءِ. (تفسير أبي حمزة الثمالي - الجزء : ١ صفحة : ١٩ الحديث : ١٠٠)

[លោកអ្នកអធិប្បាយថា៖] អាលី صلوات الله عليه والسلام បានហៅគាត់ (អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ុ) ថា "អបមង្គលលើអ្នកឯង" កាលគាត់នឹងទៅជាស្ហ៊ីអាស់ ។ នៅក្នុងសមរភូមិ អាល់-ណាស្ហ៍រ៉វ៉ាន់ អាលី صلوات الله عليه والسلام បានសម្លាប់ អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ុ ។" (تفسير أبي حمزة الثمالي 1: 19/ 100)

وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ أَنۡ أَفِيضُواْ عَلَيۡنَا مِنَ ٱلۡمَآءِ أَوۡ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُۚ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ۝٥٠

៥០. ជនភ្លើងនរកនឹងស្រែកហៅជនឋានសួគ៌ថា៖ "សូមលោកចាក់ទឹកមកលើយើងខ្លះផង ឬអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ទ៍បានប្រទានឲ្យអស់លោក !" ពួកគេនឹងថា៖ "អល់ឡោះហ្ទ៍បានហាម[វត្ថុ]ទាំងពីរចំពោះជនបដិសេធសទ្ធា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត់ ៥០

١/٥٠/٧ اَلْعَيَّاشِيُّ: عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ أَحَدِهِمَا، قَالَ: «إِنَّ أَهْلَ النَّارِ يَمُوتُونَ عَطَاشَى، وَ يَدْخُلُونَ قُبُورَهُمْ عَطَاشَى، وَ يُحْشَرُونَ عَطَاشَى، وَ يَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ عَطَاشَى، فَتُرْفَعُ لَهُمْ قَرَابَاتُهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ، فَيَقُولُونَ: ﴿أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٥٧ الحديث : ٩٩/ ٣٩٢٦ ، تفسير العيّاشي - الجزء : ٢ صفحة : ١٩ الحديث : ٤٩)**

7/50/1 [...] អ៊ីម៉ាំមួយអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ាំទី៥ ឬ ទី៦ صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "ជនភ្លើងនរកនឹងស្រេកទឹកស្ទើរស្លាប់ ។ ពួកគេនឹងចូលក្នុងផ្នូរដោយស្រេកទឹក ។ ពួកគេនឹងត្រូវប្រជុំគ្នា (ថ្ងៃជំនុំជម្រះ) ដោយស្រេកទឹក ហើយពួកគេនឹងចូលទៅក្នុងនរកដោយស្រេកទឹក ។ ពួកគេនឹងលែងបាននៅក្បែរឋានសួគ៌ ។ ពួកគេនឹងថា៖ *[៧:៥០] "សូមលោកចាក់ទឹកមកលើយើងខ្លះផង ឬអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ទ៍បានប្រទានឲ្យអស់*

លោក !" (تفسير العيّاشي 2: 19/ 49)

***

٢/٥٠/٧ ابْنُ بَابَوَيْهِ: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَصْبَهَانِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ ابْنِ دَاوُدَ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «يَوْمَ التَّلَاقِ: يَوْمَ يَلْتَقِي أَهْلُ السَّمَاءِ وَ أَهْلُ الْأَرْضِ، وَ يَوْمَ التَّنَادِ: يَوْمَ يُنَادِي أَهْلُ النَّارِ أَهْلَ الْجَنَّةِ ﴿أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنا مِنَ الْماءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللهُ﴾، وَ يَوْمُ التَّغَابُنِ يَوْمٌ يَغْبِنُ أَهْلُ الْجَنَّةِ أَهْلَ النَّارِ، وَ يَوْمُ الْحَسْرَةِ: يَوْمٌ يُؤْتَى بِالْمَوْتِ فَيُذْبَحُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٣ صفحة : ٧١٣ الحديث : ٩٩/ ٦٨٨٦ ، معاني الأخبار – الجزء : ١ صفحة : ١٥٦ الحديث : ١)**

7/50/2 អ៊ីបនូ បាប៊ូវ៉ៃហ៍ [...] ហ្វាហ្ស៍ ប៊ីន ក៏យ៉ាស្ហ៍ បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃជួបជុំ (يَوْمَ التَّلَاقِ) គឺថ្ងៃដែលប្រជានិករមេឃនិងជួបប្រជានិករដី ។ ថ្ងៃស្រែកហៅ (يَوْمَ التَّنَادِ) គឺថ្ងៃដែលជនឋាននរកនឹងស្រែកហៅជនឋានសួគ៌ *[៧:៥០] "សូមលោកចាក់ទឹកមកលើយើងខ្លះផង ឬអ្វីដែលអល់ឡោះហ៍បានប្រទានឲ្យអស់លោក !"* ថ្ងៃវិនាសនិងចំណេញ (يَوْمُ التَّغَابُنِ) គឺថ្ងៃដែលជនឋានសួគ៌នឹងបានផលចំណេញលើសជនភ្លើងនរក ។ ថ្ងៃសោកស្ដាយ (يَوْمُ الْحَسْرَةِ) គឺថ្ងៃដែលគេនឹងនាំខ្លួនការស្លាប់មក ហើយគេនឹងសំឡេះ (គឺសម្លាប់) ការស្លាប់នោះ (ការស្លាប់នោះមានរូបរាងដូចសត្វលោកដែរ) ។" (معاني الأخبار: 1/ 156) 19:39

ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَهُمۡ لَهۡوٗا وَلَعِبٗا وَغَرَّتۡهُمُ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَاۚ فَٱلۡيَوۡمَ نَنسَىٰهُمۡ كَمَا نَسُواْ لِقَآءَ يَوۡمِهِمۡ هَٰذَا وَمَا كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَجۡحَدُونَ ﴿٥١﴾

៥១. ពួកដែលបានយកសាសនារបស់ខ្លួនជាការកំសាន្តនិងជាល្បែង ជីវិតលោកនេះបោកបញ្ឆោតពួកគេ ។ ដូច្នេះថ្ងៃនេះយើងនឹងភ្លេចពួកគេ ដូចពួកគេបានភ្លេច (គឺបដិសេធ មិនទទួលស្គាល់) ថានឹងបានជួបថ្ងៃនេះដែរ ព្រោះតែពួកគេបានបដិសេធបណ្ដាព្រះសញ្ញាយើង ។

وَلَقَدۡ جِئۡنَٰهُم بِكِتَٰبٖ فَصَّلۡنَٰهُ عَلَىٰ عِلۡمٍ هُدٗى وَرَحۡمَةٗ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿٥٢﴾

៥២. យើងបាននាំព្រះគម្ពីរមួយមកឲ្យពួកគេ ដែលយើងបានអធិប្បាយបំភ្លឺដោយអភិញ្ញា ជាមគ្គទេសក៍ដឹកនាំនិងជាព្រះមេត្តាធម៌សម្រាប់ជនានុជនដែលមានសទ្ធា ។

هَلۡ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأۡوِيلَهُۥۚ يَوۡمَ يَأۡتِي تَأۡوِيلُهُۥ يَقُولُ ٱلَّذِينَ نَسُوهُ مِن قَبۡلُ قَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلۡحَقِّ فَهَل لَّنَا مِن شُفَعَآءَ فَيَشۡفَعُواْ لَنَآ أَوۡ نُرَدُّ فَنَعۡمَلَ غَيۡرَ ٱلَّذِي كُنَّا نَعۡمَلُۚ قَدۡ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ وَضَلَّ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ﴿٥٣﴾

៥៣. តើពួកគេរង់ចាំអ្វី ក្រៅពីរង់ចាំឲ្យវា (គឺការព្រមានរបស់គម្ពីរ) បានសម្រេច ? ថ្ងៃដែលវានឹងបានសម្រេចជនដែលបានភ្លេចវាពីមុននឹងថា៖ "បណ្ដាព្រះសាសនៈទូតរបស់ម្ចាស់យើងបាននាំមកនូវការពិត (គឺបានមកប្រាប់យើងហើយ) ។ តើមានអ្នកជួយធ្វើអន្តរាគមន៍សម្រាប់យើងទេ ដើម្បីនឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យយើង ? ឬតើគេអាចឲ្យយើងត្រឡប់វិញទេ [មកឯផែនដី] ដើម្បីយើងនឹងធ្វើផ្សេងពីអ្វីដែលយើងធ្លាប់បានធ្វើហើយនោះ ?" ពួកគេធ្វើឲ្យខ្លួនឯងវិនាស ។ អ្វី (គឺរូបបដិមាទាំងឡាយ) ដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើងនោះនឹងបោះបង់ពួកគេចោល ។

***

អ៊ីម៉ាំ អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ ស្វ៉ឌិក្ខ صلوات الله عليه والسلامបានថ្លែងអំពីអាយ៉ាស់អល់ឡោះហ៍ عز وجلនេះថា៖ "តាក់វីល (អត្ថន័យកំបាំង) របស់អាយ៉ាស់នេះខុសពីស្ហ៊ហ្វៀរ៍ (អត្ថន័យច្បាស់លាស់) ។ អាយ៉ាស់នេះសំដៅទៅលើការងើបឡើងវិញរបស់អ៊ីម៉ាំ អាល់-ស្វាម៉ាន عجل الله فرجكនិងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ *ជនទាំងឡាយដែលបានភ្លេចវាពីមុននោះ* សំដៅទៅលើបណ្ដាអ្នកដែលមិនយកចិត្តទុកដាក់អំពីអ៊ីម៉ាំ អាល់-ស្វាម៉ាន់ عجل الله فرجك ។ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពួកគេនឹងថា៖ *"សាស្ដាទាំងឡាយរបស់ព្រះម្ចាស់យើងបាននាំមកនូវការពិតហើយ ។ តើមានអ្នកធ្វើអន្តរាគមន៍សម្រាប់យើងទេ ដើម្បីនឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យយើង ? ឬតើគេអាចបញ្ជូនយើងត្រឡប់វិញ ទេ ដើម្បីយើងនឹងធ្វើអំពើផ្សេងពីអំពើដែលយើងធ្លាប់បានធ្វើហើយនោះ ?"* (តាហ្វសៀរ គូម្មី ក្បាលទី ១ ទំព័រ ២៣៥)

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥១-៥៣

٧/٥١–١/٥٣ ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِصَامٍ الْكُلَيْنِيُّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكُلَيْنِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ الْمَعْرُوفُ بِعَلاَّنَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو حَامِدٍ عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ قَاسِمٍ الرَّقَّامِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَخِيهِ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿نَسُوا اللهَ فَنَسِيَهُمْ﴾. فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لاَ يَنْسَى وَ لاَ يَسْهُو، وَ إِنَّمَا يَنْسَى وَ يَسْهُو الْمَخْلُوقُ الْمُحْدَثُ، أَ لاَ تَسْمَعُهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿وَ مٰا كٰانَ رَبُّكَ نَسِيًّا﴾ وَ إِنَّمَا يُجَازِي مَنْ نَسِيَهُ وَ نَسِيَ لِقَاءَ يَوْمِهِ بِأَنْ يُنْسِيَهُمْ أَنْفُسَهُمْ، كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ لاٰ تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ فَأَنْسٰاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولٰئِكَ هُمُ الْفٰاسِقُونَ﴾، وَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَالْيَوْمَ نَنْسٰاهُمْ كَمٰا نَسُوا لِقٰاءَ يَوْمِهِمْ هٰذٰا﴾، أَيْ نَتْرُكُهُمْ كَمَا تَرَكُوا الاِسْتِعْدَادَ لِلِقَاءِ يَوْمِهِمْ هَذَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٨١٣ الحديث : ٩٩/ ٤٦٢٢ ، التوحيد – الجزء : ١ صفحة : ١٥٩ الحديث : ١ ، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) – الجزء : ١ صفحة : ١٢٥ الحديث : ١٨)**

7/51-53/1 [...] អ៊ុប់ឌុល អ៊ុស៊ីស ប៊ិន មុស្លីម បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាល់-រីដ៏ صلوات الله عليه والسلام អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូសា صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عز وجل *[៩:៦៧] ពួកគេភ្លេចអល់ឡោះហ៍ ដូច្នេះព្រះអង្គភ្លេចពួកគេ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ៍ تبارك وتعالىមិនភ្លេច មិនខុសឆ្គងទេ ។ សត្វលោកទេដែលភ្លេច ដែលភ្លាំងភ្លាត់ស្មារតី ។ លោកមិនបានឮអល់ឡោះហ៍ عز وجلមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ *[១៩:៦៤] ព្រះម្ចាស់អ្នកមិនហៃភ្លេចទេ ?* តែព្រះអង្គ عز وجلតបស្នងបុគ្គលដែលភ្លេចព្រះអង្គ عز وجل ដែលភ្លេចថានឹងបានជួបព្រះអង្គ عز وجلនាថ្ងៃនោះ (គឺថ្ងៃជំនុំជម្រះ) ដោយធ្វើឲ្យបុគ្គលនោះភ្លេចខ្លួនឯង ដូចអល់ឡោះហ៍ عز وجلមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៥៩:១៩] ចូរពួកអ្នកកុំដូចបណ្ដាអ្នកដែលភ្លេចអល់ឡោះហ៍ ដូច្នេះព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកគេភ្លេចខ្លួនឯង ។ ជនទាំងនោះជាជនល្មើស* និងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عز وجل *[៧:៥១] ដូច្នេះថ្ងៃនេះយើងនឹងភ្លេចពួកគេ ដូចពួកគេបានភ្លេចថានឹងបានជួបថ្ងៃនេះដែរ* ពោលគឺព្រោះតែពួកគេមិនអើពើនឹងការប្រុងប្រៀបខ្លួនដើម្បីជួបថ្ងៃនេះ ។" (التوحيد 1: 159 /1, عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) 1: 125 /18) 19:64-65; 59:18-19; 9:64-67

***

*٧/٥١–٢/٥٣ فِي كِتَابِ اَلتَّوْحِيدِ عَنْ أَمِيرِ اَلْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: وَ قَدْ سَأَلَهُ رَجُلٌ، عَمَّا اِشْتَبَهَ عَلَيْهِ مِنْ آيَاتِ اَلْكِتَابِ: وَ كَذَلِكَ تَفْسِيرُ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «فَالْيَوْمَ نَنْسٰاهُمْ كَمٰا نَسُوا لِقٰاءَ يَوْمِهِمْ هٰذٰا» يَعْنِي بِالنِّسْيَانِ أَنَّهُ لَمْ يُثِبْهُمْ كَمَا يُثِيبُ أَوْلِيَاءَهُ اَلَّذِينَ كَانُوا فِي دَارِ اَلدُّنْيَا مُطِيعِينَ ذَاكِرِينَ حِينَ آمَنُوا بِهِ وَ بِرُسُلِهِ وَ خَافُوهُ بِالْغَيْبِ وَ قَدْ يَقُولُ اَلْعَرَبُ فِي بَابِ اَلنِّسْيَانِ: قَدْ نَسِيَنَا فُلاَنٌ فَلاَ يَذْكُرُنَا، أَيِ إِنَّهُ لاَ يَأْمُرُ لَهُمْ بِخَيْرٍ وَ لاَ يَذْكُرُهُمْ بِهِ. (تفسير نور الثقلين ج٢ ص٣٧)

*7/51-53/2 នៅក្នុងសាត្រាតៅហ៊ីដ្ឋ រាយការណ៍មកពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងហាឌីស្សវែងមួយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلامមានវចនៈនៅក្នុងហាឌីស្សនោះ កាលបុរសម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلامអំពីចម្ងល់

អាយ៉ាស៊ុ០ព្រះគម្ពីរ ថា៖ "ស្រដៀងនឹងនោះដែរគឺការបកស្រាយព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីដ ﷻ *[៧:៥១] ដូច្នេះថ្ងៃនេះយើងនឹងភ្លេចពួកគេ ដូចពួកគេបានភ្លេចថានឹងបានជួបថ្ងៃនេះដែរ ។* ភ្លេចមានន័យអល់ឡោះហ្ស៊ីដ ﷻនឹងមិនឲ្យរង្វាន់ជនទុច្ចរិតដូចព្រះអង្គ ﷻនឹងឲ្យរង្វាន់បណ្តាមិត្តព្រះអង្គ ﷻនោះទេ ដែលបានស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ ﷻនៅក្នុងឋានលោក ដែលបានរំលឹក ដែលបានជឿព្រះអង្គ ﷻនិងព្រះសាសនៈទូតទាំងឡាយ عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ ﷻ ដែលខ្លាចព្រះអង្គ ﷻក្នុងអាថិកំបាំង ។ ពួកអារ៉ាប់ធ្លាប់តែថា "អ្នកនេះភ្លេចយើង មិនរំលឹកយើងទេ" ពោលគឺអ្នកនោះមិនណែនាំពួកគេឲ្យធ្វើល្អទេ មិនរំនឹកពួកគេរឿងធ្វើល្អទេ ។" (تفسير نور الثقلين 2: 37)

إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۖ يُغْشِى ٱلَّيْلَ ٱلنَّهَارَ يَطْلُبُهُۥ حَثِيثًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ وَٱلنُّجُومَ مُسَخَّرَٰتٍۭ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ أَلَا لَهُ ٱلْخَلْقُ وَٱلْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٥٤﴾

៥៤. ម្ចាស់ពួកអ្នកគឺអល់ឡោះហ្ស៊ី ព្រះអង្គបានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងដីក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានសម្តែងព្រះរាជឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ ព្រះអង្គគ្របដណ្តប់ពេលថ្ងៃដោយពេលរាត្រីដែលប្រដេញតាមវាយ៉ាងស្ងិតស្ងាញ ។ [អល់ឡោះហ្ស៊ីបានបង្កើត]ដួងអាទិត្យ ដួងចន្ទ និងដួងតារាទាំងឡាយ ដែលគោរពតាមព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ ។ មិនអាចប្រកែកបានទេ ការបង្កើតនិងព្រះរាជបញ្ជាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមានដល់អល់ឡោះហ្ស៊ី ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥៤

٧/٥٤/١ صَاحِبُ (ثَاقِبِ الْمَنَاقِبِ): أَسْنَدَهُ إِلَى أَبِي هَاشِمٍ الْجَعْفَرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ صَالِحٍ الْأَرْمَنِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيِّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): عَرِّفْنِي عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى: ﴿لِلّٰهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَ مِنْ بَعْدُ﴾. قَالَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «لِلّٰهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْمُرَ، وَ مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْمُرَ بِمَا يَشَاءُ».

7/54/1 [...] មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស្ម៊ីលិះហ្ស៊ អាល់-អារ៉ានី បានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ អាល់-ហ្ចាសាន់ អាល់-អ្ចាស់ការី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ពន្យល់ទូលបង្គំព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីដ ﷻ *[៣០:៤] ព្រះរាជបញ្ជាជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី គ្រាមុននិងគ្រាក្រោយ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះបញ្ជាជារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី ﷻមុនព្រះអង្គ ﷻបញ្ជានិងក្រោយព្រះអង្គ ﷻបញ្ជា ស្រេចតែព្រះអង្គ ﷻចង់ ។

فَقُلْتُ فِي نَفْسِي: هَذَا تَأْوِيلُ قَوْلِ اللهِ: ﴿أَلاَ لَهُ الْخَلْقُ وَ الْأَمْرُ تَبَارَكَ اللهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾، فَأَقْبَلَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَلَيَّ، وَ قَالَ: «هُوَ كَمَا أَسْرَرْتَ فِي نَفْسِكَ ﴿أَلاَ لَهُ الْخَلْقُ وَ الْأَمْرُ تَبَارَكَ اللهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾».

ខ្ញុំក៏បាននឹកក្នុងចិត្តថា៖ "នេះជាការបកស្រាយរបស់អាយ៉ាស៊ុ *[៧:៥៤] មិនអាចប្រកែកបានទេ ការបង្កើតនិងព្រះរាជបញ្ជាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមានដល់អល់ឡោះហ្ស៊ី ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបែរមករកខ្ញុំ ហើយមានវចនៈថា៖ "ដូចលោកលាក់ទុកក្នុងចិត្តមែនគឺ៖ *[៧:៥៤] មិនអាចប្រកែកបានទេ ការបង្កើតនិងព្រះរាជបញ្ជាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមានដល់អល់ឡោះហ្ស៊ី ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។"*

فَقُلْتُ: أَشْهَدُ أَنَّكَ حُجَّةُ اللهِ، وَ ابْنُ حُجَّتِهِ عَلَى عِبَادِهِ. (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٥٩ الحديث : ٩٩/ ٣٩٣٢ ، الثاقب في المناقب – الجزء : ١ صفحة : ٥٦٤ الحديث : ٥٠٢)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)ជាព្រះអាជ្ញាធរ(صلوات الله عليه والسلام)របស់អល់ឡោះហ្ទ៉ា(عزّ وجلّ) ជារាជបុត្ររបស់ព្រះរាជអាជ្ញាធរ(صلوات الله عليه والسلام)លើបាវអល់ឡោះហ្ទ៉ា(عزّ وجلّ)ទាំងអស់ ។" (الثاقب في المناقب: 564/ 502)

***

*٢/٥٤/٧ اَلْعَيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، قَالَ: «إِنَّ اَللَّهَ خَلَقَ اَلسَّمَاوَاتِ وَ اَلْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، فَالسَّنَةُ تَنْقُصُ سِتَّةَ أَيَّامٍ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ٣ الصفحة: ١٣ الحديث: ٩٩/ ٤٨٤٠ ، تفسير العيّاشي – الجزء: ٢ الصفحة: ١٢٠ الحديث: ٦)***

*7/54/2 អាល់-អ៊ៃយ៉ាស៊្ញី បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ ដែលបានតំណាលតមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្វ(صلوات الله عليه والسلام) ។ ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ទ៉ា(عزّ وجلّ)បានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងដីក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ ។ ដូច្នេះឯងបានជាឆ្នាំខ្វះប្រាំមួយថ្ងៃ (៦ ខែ មាន ២៩ ថ្ងៃ) ។" (تفسير العيّاشي 2: 120/ 6)50:38, 10:3-4

***

*٣/٥٤/٧ عَنِ اَلصَّبَّاحِ بْنِ سَيَابَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، قَالَ: إِنَّ اَللَّهَ خَلَقَ اَلشُّهُورَ اِثْنَيْ عَشَرَ شَهْراً، وَ هِيَ ثَلاَثُمِائَةٍ وَ سِتُّونَ يَوْماً، فَحَجَزَ عَنْهَا سِتَّةَ أَيَّامٍ خَلَقَ فِيهَا اَلسَّمَاوَاتِ وَ اَلْأَرْضَ، فَمِنْ ثَمَّ تَقَاصَرَتِ اَلشُّهُورُ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ٣ الصفحة: ١٣ الحديث: ٩٩/ ٤٨٤١ ، تفسير العيّاشي – الجزء: ٢ الصفحة: ١٢٠ الحديث: ٧)**

*7/54/3 រាយការណ៍តមកពី អាល់-ស្វ៉ាបាស្ហ ប៊ីន សាយ៉ាបាស្ហ តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ(صلوات الله عليه والسلام) ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ទ៉ា(عزّ وجلّ)បានបង្កើតដប់ពីរខែ ។ ខែទាំងនេះមានបីរយហុកសិបថ្ងៃ ។ ព្រះអង្គ(عزّ وجلّ)បានបំបែកយកប្រាំមួយថ្ងៃចេញពីនោះ ។ ព្រះអង្គ(عزّ وجلّ)បានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងដីក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃនោះ ។ បន្ទាប់មកខែទាំងនោះខ្វះ (៦ ខែ មាន ២៩ ថ្ងៃ) ។" (تفسير العيّاشي 2: 120/ 7)10:3-4

***

*٤/٥٤/٧ عَنْهُ عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ سِنَانٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَقُولُ إِنَّ اللهَ خَلَقَ الْخَيْرَ يَوْمَ الْأَحَدِ وَ مَا كَانَ لِيَخْلُقَ الشَّرَّ قَبْلَ الْخَيْرِ وَ فِي يَوْمِ الْأَحَدِ وَ الْإِثْنَيْنِ خَلَقَ الْأَرَضِينَ وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا فِي يَوْمِ الثَّلاَثَاءِ وَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ يَوْمَ الْأَرْبِعَاءِ وَ يَوْمَ الْخَمِيسِ وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿خَلَقَ السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ وَ ما بَيْنَهُما فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾. (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ١٤٥ حديث : ١١٧)

*7/54/4 អាប់ឌុលឡោះហ្ទ៉ា ប៊ីន ស៊ីណានបានថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្វ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ទ៉ា(عزّ وجلّ)បង្កើតអ្វីៗដែលល្អក្នុងថ្ងៃអាទិត្យ ។ ព្រះអង្គ(عزّ وجلّ)មិនបង្កើតអ្វីៗដែលអាក្រក់មុនអ្វីៗដែលល្អទេ ។ ព្រះអង្គ(عزّ وجلّ)បង្កើតផែនដីទាំងឡាយក្នុងថ្ងៃអាទិត្យនិងថ្ងៃចន្ទ ព្រះអង្គ(عزّ وجلّ)បង្កើតគ្រឿងទ្រទ្រង់វាក្នុងថ្ងៃអង្គារ ។ ព្រះអង្គ(عزّ وجلّ)បង្កើតមេឃទាំងឡាយក្នុងថ្ងៃពុធនិងថ្ងៃព្រហស្បត្តិ៍ ហើយព្រះអង្គ(عزّ وجلّ)បង្កើតគ្រឿងទ្រទ្រង់វាក្នុងថ្ងៃសុក្រ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ទ៉ា(عزّ وجلّ) *[៣២:៤] បង្កើតមេឃនិងដីនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃ ។"* (الكافي 8: 145/ 117)11:7

***

*٥/٥٤/٧ وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ اَلْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ اَلْوَلِيدِ (رَحِمَهُ اَللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ اَلْحَسَنِ اَلصَّفَّارُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عُمَرَ اَلْيَمَانِيِّ ، عَنْ أَبِي اَلطُّفَيْلِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ اَلْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا اَلسَّلاَمُ) قَالَ: «إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ خَلَقَ اَلْعَرْشَ أَرْبَاعاً، لَمْ يَخْلُقْ قَبْلَهُ إِلاَّ ثَلاَثَةَ أَشْيَاءَ: اَلْهَوَاءَ، وَ اَلْقَلَمَ، وَ اَلنُّورَ، ثُمَّ خَلَقَهُ مِنْ أَنْوَارٍ مُخْتَلِفَةٍ، فَمِنْ ذَلِكَ اَلنُّورِ نُورٌ أَخْضَرُ اِخْضَرَّتْ مِنْهُ اَلْخُضْرَةُ، وَ نُورٌ أَصْفَرُ اِصْفَرَّتْ مِنْهُ اَلصُّفْرَةُ، وَ نُورٌ أَحْمَرُ اِحْمَرَّتْ مِنْهُ اَلْحُمْرَةُ، وَ نُورٌ أَبْيَضُ وَ هُوَ نُورُ

اَلْأَنْوَارِ، وَ مِنْهُ ضَوْءُ اَلنَّهَارِ.

*7/54/5 [...] អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام បានតំណាលតមកពី អ៊ុលី ប៊ិន អាល់-ហ៊្វសែន៏ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះរាជបល្ល័ង្កជាវត្ថុទីបួនដែលអល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّ បានបង្កើតមក ។ ព្រះអង្គ عزّ وجلّ បានបង្កើតមុនព្រះរាជបល្ល័ង្កនេះតែបីវត្ថុទេ គឺ៖ ខ្យល់អាកាស, ប៉ាកកា និងរស្មី ។ បន្ទាប់ពីនោះមកព្រះអង្គ عزّ وجلّ បានបង្កើតរស្មី នានា ។ ក្នុងចំណោមរស្មីទាំងនោះមានរស្មីបៃតង ពណ៌បៃតងចេញមកពីរស្មីនេះឯង ។ រស្មីលឿង ពណ៌ លឿងចេញមកពីរស្មីនេះឯង ។ រស្មីក្រហម ពណ៌ក្រហមចេញមកពីរស្មីនេះឯង ។ រស្មីស នេះគឺរស្មីរបស់រស្មីទាំងឡាយ ។ ការបំភ្លឺពេលថ្ងៃមកពីរស្មីនេះឯង ។

ثُمَّ جَعَلَهُ سَبْعِينَ أَلْفَ طَبَقٍ، غِلَظُ كُلِّ طَبَقٍ كَأَوَّلِ اَلْعَرْشِ إِلَى أَسْفَلِ اَلسَّافِلِينَ، لَيْسَ مِنْ ذَلِكَ طَبَقٌ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِ رَبِّهِ، وَ يُقَدِّسُهُ بِأَصْوَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ، وَ أَلسِنَةٍ غَيْرِ مُشْتَبِهَةٍ، وَ لَوْ أُذِنَ لِلِسَانٍ مِنْهَا فَأَسْمَعَ شَيْئاً مِمَّا تَحْتَهُ لَهَدَمَ اَلْجِبَالَ وَ اَلْمَدَائِنَ وَ اَلْحُصُونَ، وَ لَخَسَفَ اَلْبِحَارَ، وَ لَأَهْلَكَ مَا دُونَهُ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّ បានធ្វើឲ្យមានចិតសិបពាន់ស្រទាប់ ។ កម្រាស់ស្រទាប់នីមួយៗស្មើកំពូលព្រះរាជបល្ល័ង្កដល់បាតព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ ក្នុងស្រទាប់នោះសព្វសត្វថ្វាយថោមនាការចំពោះព្រះម្ចាស់ عزّ وجلّ ខ្លួនលើកតម្កើងព្រះសន្តភាពព្រះម្ចាស់ عزّ وجلّ ខ្លួនដោយសម្លេងនិងភាសាផ្សេងៗដែលខុសៗគ្នា ។ បើភាសាណាមួយលេចឮពីស្រទាប់នោះ អ្វីៗដែលនៅខាងក្រោម ភ្នំ ស្រុកនានានិងបន្ទាយនឹងបាក់បែក សមុទ្រទាំងឡាយនឹងជន់ ហើយអ្វីៗក្រៅពីនោះនឹងវិនាស ។

لَهُ ثَمَانِيَةُ أَرْكَانٍ، عَلَى كُلِّ رُكْنٍ مِنْهَا مِنَ اَلْمَلاَئِكَةِ مَا لاَ يُحْصِي عَدَدَهُمْ إِلاَّ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، يُسَبِّحُونَ فِي اَللَّيْلِ وَ اَلنَّهَارِ لاَ يَفْتُرُونَ، وَ لَوْ أَحَسَّ شَيْءٌ مِمَّا فَوْقَهُ مَا قَامَ لِذَلِكَ طَرْفَةَ عَيْنٍ، بَيْنَهُ وَ بَيْنَ اَلْإِحْسَاسِ اَلْجَبَرُوتُ وَ اَلْكِبْرِيَاءُ وَ اَلْعَظَمَةُ وَ اَلْقُدُسُ وَ اَلرَّحْمَةُ ثُمَّ اَلْعِلْمُ، وَ لَيْسَ وَرَاءَ هَذَا مَقَالٌ». (البرهان في تفسير القرآن - اَلْجُزْء: ٣ صَفْحَة: ٨١ حَدِيث: ٩٩ /٥٠١٦ ، التوحيد - اَلْجُزْء: ١ صَفْحَة: ٣٢٤ حَدِيث: ١)**

ព្រះរាជបល្ល័ង្កមានប្រាំបីជ្រុង (គឺកន្លែង) ។ លើជ្រុងនីមួយៗមានទេវតារាប់មិនអស់ មានតែអល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّ ទេដែលស្គាល់ចំនួនទេវតាទាំងនោះ ។ ពួកទេវតាទាំងនោះថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ មិនស្រាកស្រាន្តឡើយ ។ បើមានអ្វីមួយប្រសើរជាងអ្វីដែលនៅពីលើព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះ ច្បាស់ជាពួកគេមិនអាចឈរកេវាបានទេ ទោះបីមួយប៉ប្រិចភ្នែកក៏ដោយ នៅចន្លោះអល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّ និងអាការដឹងដោយវិញ្ញាណព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះវិសាលភាព ព្រះវិពោចនភាព ព្រះសន្តភាព ព្រះមេត្តាធម៌និងព្រះអភិញ្ញា ។ មិនមានអ្វី[លើសពីនេះ]ទេនៅពីក្រោយសេចក្ដីថ្លែងនេះ ។" (التوحيد: 324 /1)11:7

***

មើលអធិប្បាយស៊ូរ៉ោះត៏ ១១ (ហ៊្វូដ) ហ្គាឌ្វីស្ស 11/7/8 ។

***

*٦/٥٤/٧ [أبو عمرو الخوري] قرأت في فضائل فاطمة بنت رسول الله صلى الله عليه ورضي عنها تأليف أبي القاسم المنيعي عبد الله بن محمد بن عبد العزيز، حدثنا يحيى بن جعفر الواسطي، قال: حدثنا كثير بن هشام، قال: حدثنا عيسى، يعني ابن إبراهيم الهاشمي، قال: حدثنا الثمالي، قال: سمعت علي بن الحسين يقول: لما دنا ولادة فاطمة أمر رسول الله صلى الله عليه ابنة عميس وام أيمن أن ائتيا فاطمة، فاقرئا عندها آية الكرسي، و * إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ * وعوذاها بالمعوذتين. (تفسير أبي حمزة الثمالي - الجزء : ١ صفحة : ٣٦٨ الحديث : ٣٧٩)

*7/54/6 [...] អាប៊ូ អ៊ុំរ៉ូ អាល់-យូរី បានអាននៅក្នុង[សាត្រា] *គុណសម្បត្តិពិសេសរបស់ហ្វាទីម៉ាស្ស៊ុ* سلام الله عليها *ព្រះ រាជបុត្រីរបស់រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊្វ* صلى الله عليه وآله وسلم ។ លោកបានពេញចិត្តនឹងអ្នកនិពន្ធ អាប៊ូ អាល់-ក៏ស៊ីម អាល់-ម៉ានីអ៊ី អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្វ ប៊ិន មូហ៊ាំម៉ាដ្ឌ ប៊ិន អ៊ុប់ឌុល អ៊ុស៊ីស ។ យ៉ាស៊ុយ៉ា ប៊ិន យ៉ាក់ហ្វារ អាល់-វ៉ាស៊ីទ្ទីបាន តំណាលប្រាប់យើងថា កាស៊្ទៀរ ប៊ិន ហ៊ុស្សាំ បានតំណាលថា អ៊ីសា ពោលគឺ អ៊ីបនូ អ៊ីបរ៉ហ៊ីម អាល់-ហ្វាស្ស៊ីមី បានតំណាលថា អាល់-ស៊្ទម៉ាលី បានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាលី ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលហ្វាទីម៉ាស្ស៊ុ سلام الله عليها ប្រសូតមក រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊្វ صلى الله عليه وآله وسلم បានបញ្ជាឲ្យកូនស្រីរបស់អ៊ុម៉ែស៍ និង អ៊ូម អៃម៉ាន ទៅយកហ្វាទីម៉ាស្ស៊ុ سلام الله عليها មកឲ្យព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ។ ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានសូត្រលើព្រះនាង سلام الله عليها *អាយ៉ាស្ស៊ុ អាល់-គូរស៊ី* (ស៊ូរ៉ោះត៍ ២ អាយ៉ាស្ស៊ុ ២៥៥-២៥៧) និង *[៧:៥៤] ម្ចាស់ពួកអ្នកគឺអល់ឡោះហ្វ ព្រះអង្គបានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងដីក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានសម្តែងព្រះរាជឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ ព្រះអង្គគ្របដណ្តប់ពេលថ្ងៃដោយពេលរាត្រីដែលប្រដេញតាមវាយ៉ាងស្វិតស្វាញ ។ [អល់ឡោះហ្វបានបង្កើត]ដួងអាទិត្យ ដួងចន្ទនិងដួងតារាទាំងឡាយដែលគោរពតាមព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ ។ មិនអាចប្រកែកបានទេ ការបង្កើតនិងព្រះរាជបញ្ជាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមានដល់អល់ឡោះហ្វ ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។* ហើយព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានបួងសួងសូមជម្រក អាស្រ័យឲ្យព្រះនាង سلام الله عليها ដោយ អាល់-មូអៅវីស៊ាតែន៍ (الْمُعَوِّذَتَيْنِ គឺ ស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-ហ្វាឡាក់ និង ស៊ូរ៉ោះត៍ អាន់-ណាស់) ។" (تفسير أبي حمزة الثمالي ហ្វាឌីស្ស ៣៧៩)114:1-6

ٱدْعُواْ رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾

៥៥. ចូរពួកអ្នកបួងសួងម្ចាស់ពួកអ្នកដោយដាក់ខ្លួននិងដោយសម្ងាត់ (ដោយស្ងៀងស្ងាត់) ។ ព្រះអង្គមិនសព្វព្រះហឫទ័យជនបំពារបំពានទេ ។

وَلَا تُفْسِدُواْ فِى ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَـٰحِهَا وَٱدْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ إِنَّ رَحْمَتَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

៥៦. ចូរពួកអ្នកកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ក្រោយពីវាត្រូវបានកែតម្រូវហើយ ។ ចូរពួកអ្នកបួងសួងព្រះអង្គដោយក្រែងខ្លាចនិងដោយសង្ឃឹម ។ ព្រះមេត្តាករុណាអល់ឡោះហ្វនៅក្បែរបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ស៊ុ ៥៥-៥៦

٧/٥٥-٥٦/١ وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، وَ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، جَمِيعاً، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ يَحْيَى الْحَلَبِيِّ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ مَرْوَكٍ بَيَّاعِ اللُّؤْلُؤِ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «ذَكَرَ الرَّغْبَةَ وَ أَبْرَزَ [بَاطِنَ] رَاحَتَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ، وَ هَكَذَا الرَّهْبَةُ: وَ جَعَلَ ظَهْرَ كَفَّيْهِ إِلَى السَّمَاءِ، وَ هَكَذَا التَّضَرُّعُ: وَ حَرَّكَ أَصَابِعَهُ يَمِيناً وَ شِمَالاً، وَ هَكَذَا التَّبَتُّلُ: وَ يَرْفَعُ أَصَابِعَهُ مَرَّةً، وَ يَضَعُهَا مَرَّةً، وَ هَكَذَا الاِبْتِهَالُ وَ مَدَّ يَدَهُ تِلْقَاءَ وَجْهِهِ إِلَى الْقِبْلَةِ، وَ لاَ يَبْتَهِلُ حَتَّى تَجْرِيَ الدَّمْعَةُ».
(الكافي : الجزء ٢ الصفحة ٣٤٨ الحديث ٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥١٨ الحديث: ٩٩ /١١١٦٤)**

7/55-56/1 [...] អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្វ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថាសេចក្តីប្រាថ្នាហើយបង្ហាញបាតដៃទៅរកមេឃ ។ សេចក្តីខ្លាចក្រែងដោយគោរព (الرَّهْبَةُ) គឺដូចនេះ" - ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដាក់ខ្នងព្រះហត្ថព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅរកមេឃ ។ "អង្វរករ គឺដូចនេះ" - ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កម្រើកម្រាមដៃទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅខាងស្តាំនិងទៅខាងឆ្វេង ។ "ប្រគល់កាយថ្វាយចិត្ត (التَّبَتُّلُ)" គឺដូចនេះ" - ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام លើកម្រាមដៃទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឡើងមួយដង ហើយដាក់មកវិញមួយដង ។ "ការបន់ស្រន់

(الاِبْتِهَالُ) គឺដូចនេះ" - ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام លាតព្រះហត្ថព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយបែរព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅរកគ្ឹបឡាស់ ។ ទាល់តែមានទឹកភ្នែកហូរទើបមានការបន់ស្រន់ ។" (الكافي 2: 348/ 3)73:7-8

***

*٧/٥٥-٥٦/٢ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَمَّادٍ عَنْ حَرِيزٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ وَ زُرَارَةَ قَالَا قُلْنَا لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَيْفَ الْمَسْأَلَةُ إِلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قَالَ تَبْسُطُ كَفَّيْكَ قُلْنَا كَيْفَ الِاسْتِعَاذَةُ قَالَ تُفْضِي بِكَفَّيْكَ وَ التَّبَتُّلُ الْإِيمَاءُ بِالْإِصْبَعِ وَ التَّضَرُّعُ تَحْرِيكُ الْإِصْبَعِ وَ الِابْتِهَالُ أَنْ تَمُدَّ يَدَيْكَ جَمِيعاً. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٨١ الحديث : ٧)

*7/55-56/2 [...] រាយការណ៍មកពី មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន មុស្លីម និង ស៊ូរ៉ោះត៍ ដែលបានថាយើងបានទូលអាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើ[គប្បី]សូមអល់ឡោះហ៍ عزوجل ដូចម្ដេច[ដែលត្រឹមត្រូវ] ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លាតបាតដៃ ។" យើងបានទូលថា៖ "តើ[គប្បី]សូមជម្រកពីអល់ឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام ដូចម្ដេច[ដែលត្រឹមត្រូវ] ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បង្ហាញបាតដៃ ។ ប្រគល់កាយថ្វាយចិត្តគឺធ្វើកាយវិការដោយម្រាមដៃ ។ អង្វរករគឺកម្រើកម្រាមដៃ ។ បន់ស្រន់គឺលោកលាតសន្ធឹងដៃលោក ។(الكافي 2: 481/ 7)

***

*٧/٥٥-٥٦/٣ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنْ أَبِي هَمَّامٍ إِسْمَاعِيلَ بْنِ هَمَّامٍ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ دَعْوَةُ الْعَبْدِ سِرّاً دَعْوَةً وَاحِدَةً تَعْدِلُ سَبْعِينَ دَعْوَةً عَلَانِيَةً .

*7/55-56/3 [...] រាយការណ៍ដោយ អាប៊ូ ហ៊ាំមុាំ អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន ហ៊ាំមុាំ តមកពី អាប៊ូ អាល់-ហ៊ាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អាល់-រីដ៏ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ការបួងសួងស្ងាត់ៗមួយរបស់បាវស្មើនឹងការបួងសួងឮៗចិតសិប ។

وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى دَعْوَةٌ تُخْفِيهَا أَفْضَلُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ سَبْعِينَ دَعْوَةً تُظْهِرُهَا . (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٧٦ الحديث : ١)

[ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈនៅក្នុងសេចក្ដីរាយការណ៍មួយទៀតថា៖] "សម្រាប់អល់ឡោះហ៍ عزوجل ការបួងសួងដោយលាក់បាំងខ្ពស់ជាងការបួងសួងឲ្យគេឃើញចិតសិប ។" (الكافي 2: 476/ 1)

***

٧/٥٥-٥٦/٤ وَ عَنْهُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ عَنْ مُيَسِّرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ قُلْتُ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ لا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلاحِها قَالَ فَقَالَ يَا مُيَسِّرُ إِنَّ الْأَرْضَ كَانَتْ فَاسِدَةً فَأَصْلَحَهَا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِنَبِيِّهِ (صلى الله عليه وآله) فَقَالَ وَ لا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلاحِها. (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ٥٨ الحديث : ٢٠)

7/55-56/4 [...] គេបានសួរអាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عزوجل *[៧:៥៦] ចូរពួកអ្នកកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ក្រោយពីវាត្រូវបានកែតម្រូវហើយ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មូយ៉ាសៀរអើយ ! ផែនដីតែងតែគ្មានសណ្ដាប់ធ្នាប់ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ៍ عزوجل បានកែតម្រូវវាដោយព្រះសាស្ដា صلى الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ عزوجل ។ ដូច្នេះឯងបានជាព្រះអង្គ عزوجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:៥៦] ចូរពួកអ្នកកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ក្រោយពីវាត្រូវបានកែតម្រូវហើយ ។"* (الكافي 8: 58/ 20)

***

*٧/٥٥-٥٦/٥ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ فَضَالَةَ بْنِ أَيُّوبَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) سِبَابُ الْمُؤْمِنِ فُسُوقٌ وَ قِتَالُهُ كُفْرٌ وَ أَكْلُ لَحْمِهِ مَعْصِيَةٌ وَ حُرْمَةُ مَالِهِ كَحُرْمَةِ دَمِهِ . (الكافي – المجلد : ٢ صفحة : ٣٥٩ الحديث : ٢)

*7/55-56/5 [...] រាយការណ៍មកពី អាប៊ូ បាស្សៀរ តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ជេរប្រមាថមុមីនជាប្រការបង្កវិនាស សម្លាប់មុមីនជាអំពើក្បត់

សាសនា ស៊ីសាច់មុមីន (គឺនិយាយបង្ការ៉ាច់មុមីន) ជាអំពើល្មើសបង្ការ៉ាប់ ទ្រព្យរបស់មុមីនមានពិសិដ្ឋភាពដូចឈាមមុមីននោះដែរ ។" (الكافي 2: 2/ 359)

***

*٧/٥٥-٥٦/٦ سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ أَبِي حَمْزَةَ الثُّمَالِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِرَجُلٍ أَنْتَ وَ مَالُكَ لِأَبِيكَ ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ مَا أُحِبُّ لَهُ أَنْ يَأْخُذَ مِنْ مَالِ ابْنِهِ إِلَّا مَا احْتَاجَ إِلَيْهِ مِمَّا لَا بُدَّ مِنْهُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ . (الكافي – المجلد : ٥ صفحة : ١٣٥ الحديث : ٣)

*7/55-56/6 [...] រាយការណ៍មកពី អាប៊ូ ហ្ជាំស្ការ៉ ស៊ុ អាល់-ស្ស៊ីម៉ាលី តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ ﷺ ដែលមានវចន:ថារ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានប្រាប់បុរសម្នាក់ថា៖ "លោកនិងទ្រព្យបានទៅឪពុកលោក ។" បន្ទាប់មក អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ ﷺ មានវចន:ថា៖ "ខ្ញុំមិនចូលចិត្តទេដែលគាត់យកទ្រព្យពីកូនប្រុសគាត់ លើកលែងតែអ្វីដែលគាត់ត្រូវការប៉ុណ្ណោះ អ្វីដែលចាំបាច់ ។" អល់ឡោះ ﷻ មិនសព្វព្រះហឫទ័យបុគ្គលបង្ការ៉ាវិនាសទេ ។" (الكافي 5: 3/ 135)

***

*٧/٥٥-٥٦/٧ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْهَمَذَانِيِّ قَالَ كَتَبْتُ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي التَّزْوِيجِ فَأَتَانِي كِتَابُهُ بِخَطِّهِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ خُلُقَهُ وَ دِينَهُ فَزَوِّجُوهُ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَ فَسَادٌ كَبِيرٌ . (الكافي – المجلد : ٥ صفحة : ٣٤٧ الحديث : ٣)

*7/55-56/7 [...] រាយការណ៍មកពី អ៊ីបរ៉ហ្ជីម ប៊ិន មូហ្ជាំម៉ាដ្ (អាល់-ហ្ជាម៉ាស្ការ៉ នី ដែលបានថាខ្ញុំបានសរសេរសំបុត្រទៅ អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ ﷺ សួររឿងអាពាហ៌ពិពាហ៌ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានសរសេរតបខ្ញុំវិញ ផ្ទាល់ដៃថារ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "កាលណាបុគ្គលនីមួយមករកលោកដោយមានរបៀបរបបនិងសាសនាដែលលោកចូលចិត្ត កាលនោះចូរលោករៀបអាពាហ៌ពិពាហ៌[កូនស្រី]ឲ្យបុគ្គលនោះចុះ ឬបើលោកមិនរៀបអាពាហ៌ពិពាហ៌ឲ្យទេ នឹងកើតមានជម្លោះនៅផែនដីនិងការបង្ការ៉ាវិនាសធំ ។" (الكافي 5: 3/ 347)

وَهُوَ ٱلَّذِى يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ بُشْرًۢا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِۦ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَٰهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنزَلْنَا بِهِ ٱلْمَآءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ ۚ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ ٱلْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

៥៧. ព្រះអង្គជាអ្នកបញ្ជូនខ្យល់មក ដែលប្រាប់ឲ្យដឹងព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គជាមុន ។ លុះវាមានពពកទឹកធំៗយើងនឹងនាំវាទៅឯតំបន់មួយដែលបានស្លាប់ទៅហើយ ។ យើងបង្ហូរទឹកពីពពកនោះ យើងធ្វើឲ្យមានផលានុផលគ្រប់យ៉ាងចេញមកដោយសារទឹកនោះ ។ បែបនេះឯងដែលយើងនឹងធ្វើឲ្យអ្វីដែលស្លាប់ទៅហើយដើរ (ដើម្បីពួកអ្នកនឹងយកចិត្តទុកដាក់ ។

وَٱلْبَلَدُ ٱلطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُۥ بِإِذْنِ رَبِّهِۦ ۖ وَٱلَّذِى خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا ۚ كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾

៥៨. តំបន់ល្អ (ដូងចិត្ត) រុក្ខជាតិ[ល្អ]ដុះឡើងអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់ម្ចាស់វា (គឺដោយសារព្រះឆន្ទ: អល់ឡោះ) ។ រីឯតំបន់អាក្រក់ (គឺហ៊ានហោចដោយសារអំពើបាបកម្ម) មានរុក្ខជាតិដុះចេញមកដោយកម្រ (គឺខូច យកជាការមិនបាន អំពើទុច្ចរិត ឧក្រិដ្ឋកម្ម) ។ បែបនេះឯងដែលយើងអធិប្បាយបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងព្រះរាជឱ្ការ]សម្រាប់ជនកតញ្ញូ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៧-៥៨

٧/٥٧–١/٥٨ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يَقُولُ: «عَجَبٌ كُلُّ الْعَجَبِ لِمَنْ أَنْكَرَ الْمَوْتَ وَ هُوَ يَرَى مَنْ يَمُوتُ كُلَّ يَوْمٍ وَ لَيْلَةٍ، وَ الْعَجَبُ كُلُّ الْعَجَبِ لِمَنْ أَنْكَرَ النَّشْأَةَ الْأُخْرَى وَ هُوَ يَرَى النَّشْأَةَ الْأُولَى». (الكافي – الجزء : ٣ صفحة : ٢٥٨ الحديث : ٢٨)

7/57-58/1 [...] អ្ហ្ម៉ាលី ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ីសៃន៑ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ចម្លែកមែនបុគ្គលដែលបដិសេធការស្លាប់ ខណ:ដែលខ្លួនឃើញមនុស្សស្លាប់រៀងរាល់ថ្ងៃយប់ ។ ដូច្នេះដែរ បុគ្គលដែលបដិសេធជីវិតក្រោយ (គឺការរស់ឡើងវិញ) ខណ:ដែលកំពុងមើលឃើញជីវិតលោកនេះ ។" (الكافي 3: 258/ 28)

***

٧/٥٧–٢/٥٨ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ رِئَابٍ وَ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنِ الرِّيَاحِ الْأَرْبَعِ الشَّمَالِ وَ الْجَنُوبِ وَ الصَّبَا وَ الدَّبُورِ وَ قُلْتُ إِنَّ النَّاسَ يَذْكُرُونَ أَنَّ الشَّمَالَ مِنَ الْجَنَّةِ وَ الْجَنُوبَ مِنَ النَّارِ فَقَالَ إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ جُنُوداً مِنْ رِيَاحٍ يُعَذِّبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ مِمَّنْ عَصَاهُ وَ لِكُلِّ رِيحٍ مِنْهَا مَلَكٌ مُوَكَّلٌ بِهَا فَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعَذِّبَ قَوْماً بِنَوْعٍ مِنَ الْعَذَابِ أَوْحَى إِلَى الْمَلَكِ الْمُوَكَّلِ بِذَلِكَ النَّوْعِ مِنَ الرِّيحِ الَّتِي يُرِيدُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا قَالَ فَيَأْمُرُهَا الْمَلَكُ فَيَهِيجُ كَمَا يَهِيجُ الْأَسَدُ الْمُغْضَبُ

7/57-58/2 ម្ហ្ម៉ាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន យ៉ាស្ស៊ីយ៉ា បានរាយការណ៍តមកពី អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ប៊ិន ម្ហ្ម៉ាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាល់-ហ្ហាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្ស៊ីប៊ុប តមកពី អ្ហ្ម៉ាលី ប៊ិន រីណាប់ និង ហ្ហ៊ីស្ស៊ាំ អ៊ីបន្ធ សាលិម តមកពី អាប៊ូ បាស្ស៊ៀর ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ហារ صلوات الله عليه والسلام អំពីខ្យល់បួនប្រភេទខ្យល់ជើង ខ្យល់ត្បូង អាល់-ស្ស៊ីបា និង អាល់-ដ្ធាប៊ីរ ។ ខ្ញុំបានថាគេបានថាខ្យល់ជើងមកពីឋានសួគ៌ ខ្យល់ត្បូង មកពីឋាននរក ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل មានទ័ពខ្យល់ ។ ព្រះអង្គ عز وجل ដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកណាដែលប្រឆាំងព្រះអង្គ عز وجل ដោយខ្យល់នោះស្រេចតែព្រះអង្គ عز وجل ។ ខ្យល់នីមួយ១សុទ្ធតែមានទេវតាមួយអង្គគ្រប់គ្រងវា ។ ប្រសិនបើអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل មានព្រះបំណងដាក់ទណ្ឌកម្មប្រជារាស្ត្រណាមួយដោយទណ្ឌកម្មបែបណាមួយ ព្រះអង្គ عز وجل នឹងបើកឲ្យទេវតាដែលគ្រប់គ្រងខ្យល់ប្រភេទពិសេសនោះជ្រាប ឲ្យទៅដាក់ទណ្ឌកម្មប្រជារាស្ត្រដែលព្រះអង្គ عز وجل ទ្រង់មានព្រះបំណងធ្វើទណ្ឌកម្មដោយខ្យល់នោះ ។ ទេវតានឹងបញ្ជូនវា វានឹងជ្រួលខ្លាំងដូច រាជសីជ្រួលពេលត្រូវគេរំខាន ។"

[...] قَالَ وَ لِلَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ رِيَاحُ رَحْمَةٍ لَوَاقِحُ وَ غَيْرُ ذَلِكَ يَنْشُرُهَا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ مِنْهَا مَا يُهَيِّجُ السَّحَابَ لِلْمَطَرِ وَ مِنْهَا رِيَاحٌ تَحْبِسُ السَّحَابَ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ رِيَاحٌ تَعْصِرُ السَّحَابَ فَتَمْطُرُهُ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ مِنْهَا رِيَاحٌ مِمَّا عَدَّدَ اللَّهُ فِي الْكِتَابِ. (الكافي : الجزء ٨ الصفحة ٩١ الحديث ٦٣)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ عز ذكره មានខ្យល់ដែលប្រកបដោយព្រះមេត្តាធម៌និងខ្យល់ផ្សេងទៀតដែលព្រះអង្គ عز وجل បង្ហាញឲ្យឃើញនូវព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះអង្គ عز وجل ។ មានខ្យល់ធ្វើឲ្យភ្លៀង មានខ្យល់ទ្រពពកនៅចន្លោះមេឃនិងដី មានខ្យល់គាបពពកធ្វើឲ្យមានភ្លៀងអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ហើយមានខ្យល់ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عز وجل ។

30:45-53, 51:38-47, 54:17-21, 2:266, 89:5-13, 69:1-8 (الكافي 8: 91/ 63)

***

٧/٥٧–٣/٥٨* [المناقب] قَالَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ لِلْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: يَا اِبْنَ عَلِيٍّ، مَا بَالُ أَوْلاَدِنَا أَكْثَرُ مِنْ أَوْلاَدِكُمْ؟! فَقَالَ عَلَيْهِ

السَّلاَمُ: بُغَاثُ اَلطَّيْرِ أَكْثَرُهَا فِرَاخاً وَ أُمَّ اَلصَّقْرِ مِقْلاَةٌ نَزُورٌ.
*7/57-58/3 អាល់-ម៉ាណាគ្ងីប ។ អ៊ុំរ៉ូ ប៊ិន អាល់-អ៊ុស្ម៉ូ បានទូល អាល់-ហ្ជ្រ៊ីសៃន ﷺ ថា៖ "ព្រះរាជបុត្រ ﷺ អ៊ុលី ﷺ អើយ! ហេតុអ្វីកូនយើងច្រើនជាងព្រះរាជបុត្ត ﷺ របស់ព្រះអង្គ ﷺ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "សត្វស្លាបដែលខ្សោយជាងគេមានកូនច្រើន ។ មេស្ទាំងមានកូនមួយឬពុំមានកូន ។"

فَقَالَ: مَا بَالُ اَلشَّيْبِ إِلَى شَوَارِبِنَا أَسْرَعُ مِنْهُ فِي شَوَارِبِكُمْ؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: إِنَّ نِسَاءَكُمْ نِسَاءٌ بَجَرَةٌ، فَإِذَا دَنَا أَحَدُكُمْ مِنْ اِمْرَأَتِهِ نَكَهَتْ فِي وَجْهِهِ فَيَشِيبُ مِنْهُ شَارِبُهُ.
លោកបានទូលថា៖ "ហេតុអ្វីពុកមាត់យើងឆាប់ស្លូវជាងពុកមាត់ព្រះអង្គ ﷺ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "បណ្ដាស្ត្រីរបស់អស់លោកមានខ្យល់ដកដង្ហើមក្ដៅ ។ ដូច្នេះពេលអស់លោកទៅកៀរភរិយាខ្លួន នាងដកដង្ហើមដាក់មុខស្វាមីខ្លួន ។ ដូច្នេះពុកមាត់អ្នកនោះទៅជាស្លូវ ។"

فَقَالَ: مَا بَالُ لِحَاكُمْ أَوْفَرُ مِنْ لِحَانَا؟! فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: ﴿وَ اَلْبَلَدُ اَلطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَ اَلَّذِي خَبُثَ لاَ يَخْرُجُ إِلاَّ نَكِداً﴾
លោកបានទូលថា៖ "ហេតុអ្វីពុកចង្កាយើងសម្បូរជាងពុកមាត់យើង ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ *"[៧:៥៨] តំបន់ល្អរុក្ខជាតិដុះឡើងអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់ម្ចាស់វា ។ រីឯតំបន់អាក្រក់មានរុក្ខជាតិដុះចេញមកដោយកម្រ ។"*

فَقَالَ مُعَاوِيَةُ: بِحَقِّي عَلَيْكَ إِلاَّ سَكَتَّ، فَإِنَّهُ اِبْنُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ! فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: إِنْ عَادَتِ اَلْعَقْرَبُ عُدْنَا لَهَا وَ كَانَتِ اَلنَّعْلُ لَهَا حَاضِرَةً قَدْ عَلِمَ اَلْعَقْرَبُ وَ اِسْتَيْقَنَتْ أَنْ لاَ لَهَا دُنْيَا وَ لاَ آخِرَةٌ . (المناقب ج٤ ص٦٧ ، بحار الأنوار ج٤٤ ص٢٠٩ ح٥)
មូអ៊ាវីយ៉ាស៊ុ៎ថា៖ "នេះគឺសិទ្ធិរបស់ខ្ញុំលើលោក លើកលែងតែលោកបិទមាត់ ពីព្រោះព្រះអង្គ ﷺ ជាព្រះរាជបុត្ររបស់ អ៊ុលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "បើខ្យាដំរីត្រឡប់មករកយើង យើង ﷺ នឹងត្រឡប់មករកវា ស្បែកនៅចាំវា (ដើម្បីវាយកម្ទេចវា) ។ ខ្យាដំរីដឹងស្រាប់ហើយថាពិតជាពុំមានលោកនេះនិងលោកមុខសម្រាប់វាទេ ។" (المناقب 2: 67 ، بحار الأنوار 44: 209/ 5)

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾
៥៩. យើងបានបញ្ជូននុះហ៊ូ ទៅរកប្រជាជាតិគេ គេបាន[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! ចូរអស់លោកធ្វើសក្តារអល់ឡោះហ៊ូ ។ អស់លោកពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គទេ ។ [បើអស់លោកមិនគោរពតាមព្រះសិក្ខាបទព្រះអង្គទេ] ខ្ញុំខ្លាចតែអស់លោករងព្រះទណ្ឌកម្មថ្ងៃធ្ងន់មហិមា ។"

قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِهِۦٓ إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾
៦០. ពួកមេអ្នកដឹកនាំ[ពួកបដិសេធសទ្ធា]របស់ប្រជាជាតិគេបានថា៖ "យើងឃើញថាលោកនៅក្នុងកំហុសច្បាស់ៗ"

قَالَ يَٰقَوْمِ لَيْسَ بِى ضَلَٰلَةٌ وَلَٰكِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦١﴾

៦១. គេ (គឺនុះហ្ស៊ា) បានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! ខ្ញុំមិននៅក្នុងកំហុសទេ តែខ្ញុំជាព្រះសាសន:ទូតរបស់ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។

أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّي وَأَنصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

៦២. ខ្ញុំនាំព្រះរាជសាររបស់ម្ចាស់ខ្ញុំមកឲ្យអស់លោក ។ ខ្ញុំណែនាំអស់លោក ខ្ញុំដឹងមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ានូវអ្វីដែលអស់លោកមិនដឹង (គឺដឹងអំពីវង្វាន់របស់ព្រះអង្គ ។ ល ។) ។

أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُواْ وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾

៦៣. អស់លោកភ្ញាក់ផ្អើលឬដែលមានព្រះក្រឹនរំឭកមកពីម្ចាស់របស់អស់លោក មកដល់អស់លោកតាមរយ:បុរសម្នាក់[ដែលត្រូវជ្រើសរើស]ក្នុងបណ្តាអស់លោក ដើម្បីដាស់តឿនអស់លោកឲ្យអស់លោកខ្លាចក្រែង ក្រែងលោអស់លោកទទួលបាននូវព្រះមេត្តាធម៌[របស់អល់ឡោះហ្ស៊ា] ?"

فَكَذَّبُوهُ فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ فِى ٱلْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُمْ كَانُواْ قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾

៦៤. តែពួកគេបែរជាប្រមាថថាគេភ្ញាក់ផ្អើល ។ ដូច្នេះយើងបានសង្គ្រោះគេនិងបណ្តាអ្នកដែលនៅជាមួយគេក្នុងនាវា យើងបានពន្លង់ជនដែលប្រមាថព្រះសញ្ញា[និងឱ្យការ]យើង ។ ពួកគេជាប្រជាជាតិខ្វាក់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៩-៦៤

٧/٥٩-١/٦٤ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادِ بْنِ جَعْفَرٍ اَلْهَمَدَانِيُّ رَضِيَ اَللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اَلسَّلاَمِ بْنِ صَالِحٍ اَلْهَرَوِيِّ، عَنِ اَلرِّضَا عَلَيْهِ السَّلاَمُ قَالَ: قُلْتُ لَهُ لِأَيِّ عِلَّةٍ أَغْرَقَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ اَلدُّنْيَا كُلَّهَا فِي زَمَنِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ، وَ فِيهِمُ اَلْأَطْفَالُ وَ مَنْ لاَ ذَنْبَ لَهُ؟

7/59-64/1 រាយការណ៍មកពីលោក (គឺអ៊ីបនូ បាប៊ូវ៉ៃហ្ស៊ា) [...] តមកពី អ្ចាប់ឌុល សាឡាម ប៊ិន ស្ម៊ីលិះហ្ស៊ា អាល់-ហ្ការី ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាល់-រ៉ីដ្ធ៊ីؤ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ហេតុអ្វីអល់ឡោះហ្ស៊ាﷻបានពន្លង់លោកទាំងមូលក្នុងសម័យនុះហ្ស៊ា នៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះមានកូនក្មេងនិងជនដែលមិនមានបាបទេ ?"

فَقَالَ: مَا كَانَ فِيهِمُ اَلْأَطْفَالُ، لِأَنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَعْقَمَ أَصْلاَبَ قَوْمِ نُوحٍ وَ أَرْحَامَ نِسَائِهِمْ أَرْبَعِينَ عَاماً، فَانْقَطَعَ نَسْلُهُمْ، فَغَرِقُوا وَ لاَ طِفْلَ فِيهِمْ، مَا كَانَ اَللَّهُ تَعَالَى لِيَهْلِكَ بِعَذَابِهِ مَنْ لاَ ذَنْبَ لَهُ. وَ أَمَّا اَلْبَاقُونَ مِنْ قَوْمِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ فَأُغْرِقُوا لِتَكْذِيبِهِمْ لِنَبِيِّ اَللَّهِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ، وَ سَائِرُهُمْ أُغْرِقُوا بِرِضَاهُمْ تَكْذِيبَ اَلْمُكَذِّبِينَ، وَ مَنْ غَابَ عَنْ أَمْرٍ فَرَضِيَ بِهِ كَانَ كَمَنْ شَاهَدَهُ وَ أَتَاهُ. (علل الشرائع: الجزء 1 صفحة 30)

ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "មិនមានកូនក្មេងនៅក្នុងចំណោមពួកគេទេ ពីព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ាﷻបានធ្វើវញ្ញកម្មទៅលើឆ្អឹងខ្នងនិងស្បូនប្រជាជាតិរបស់នុះហ្ស៊ា (គឺមិនឲ្យមានកូនបាន) អស់រយ:ពេលសែសិបឆ្នាំ ។ ដូច្នេះពួកគេមិនមានកូនចៅទេ ។ ពួកគេបានលង់ទឹកហើយមិនមានកូនក្មេងនៅក្នុងចំណោមពួកគេទេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ាﷻមិនកម្ទេចដោយទណ្ឌកម្មព្រះអង្គﷻបុគ្គលដែលមិនមានបាបនោះទេ ។ ប្រជាជាតិនុះហ្ស៊ាដែលនៅសេសសល់ ព្រះអង្គﷻបានពន្លង់ពួកគេព្រោះពួកគេបានប្រឆាំងតតាំងនុះហ្ស៊ា ព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្ស៊ាﷻ ។ រីឯអ្នកឯទៀតក្នុងចំណោមពួកគេនោះត្រូវពន្លង់ព្រោះពួកគេគាប់ចិត្តនឹងការប្រឆាំងតតាំងរបស់ពួកអ្នកប្រឆាំង ។ បុគ្គលណាដែលអវត្តមានក្នុងរឿងអ្វីមួយតែគាប់ចិត្តនឹង

រឿងនោះ បុគ្គលរូបនោះដូចបុគ្គលដែលមានវត្តមានហើយបានចូលរួមក្នុងរឿងនោះដែរ ។"

26:104-121 (علل الشرائع: 30/ 1)

***

*٧/٥٩-٦٤/٢ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ هِشَامٍ الْخُرَاسَانِيِّ عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ قَالَ كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) بِالْكُوفَةِ أَيَّامَ قَدِمَ عَلَى أَبِي الْعَبَّاسِ فَلَمَّا انْتَهَيْنَا إِلَى الْكُنَاسَةِ قَالَ هَاهُنَا صُلِبَ عَمِّي زَيْدٌ رَحِمَهُ اللَّهُ ثُمَّ مَضَى حَتَّى انْتَهَى إِلَى طَاقِ الزَّيَّاتِينَ وَ هُوَ آخِرُ السَّرَّاجِينَ فَنَزَلَ وَ قَالَ انْزِلْ فَإِنَّ هَذَا الْمَوْضِعَ كَانَ مَسْجِدَ الْكُوفَةِ الْأَوَّلَ الَّذِي خَطَّهُ آدَمُ (عليه السلام) وَ أَنَا أَكْرَهُ أَنْ أَدْخُلَهُ رَاكِباً قَالَ قُلْتُ فَمَنْ غَيَّرَهُ عَنْ خِطَّتِهِ قَالَ أَمَّا أَوَّلُ ذَلِكَ الطُّوفَانُ فِي زَمَنِ نُوحٍ (عليه السلام) ثُمَّ غَيَّرَهُ أَصْحَابُ كِسْرَى وَ نُعْمَانَ ثُمَّ غَيَّرَهُ بَعْدُ زِيَادُ بْنُ أَبِي سُفْيَانَ

*7/59-64/2 អ្ន៉លី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក [...] តមកពីអាល់-មូហ្ហាដ្ជ៉ូដ្ជ៉ល់ ប៊ិន អ៊ីម៉ារដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយអាប៊ូ អ្ន៉ប់ឌ្ឈុលឡោះហ្ស៊ីតាអាឡា នៅឯការបាឡាអ៊ីក្នុងសម័យ អ្ន៉លី ប៊ិន អាល់-អ្ន៉ប់បាស់ ។ ពេលយើងឈប់នៅឯអាល់-គូណាសាសុ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "គេបានចងឆ្កាងស្ទ្ឍ ឪពុកមាខ្ញុំ ﷺ នៅត្រង់នេះ ។ សូមអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាអាណិតអាសូរលោក ។" បន្ទាប់មកយើងបានធ្វើដំណើរទៅមុខទៀត លុះបានទៅដល់រានអ្នកលក់ប្រេង នៅចុងបំផុតនៃចង្កៀងពីរ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានចុះដីហើយមានវចន:ថា៖ "ចុះមក ព្រោះទីនេះគឺកន្លែងដំបូងបង្អ្ន ស់របស់ម៉ាស់ជ្ជិដ្ជ អាល់-គូហ្ហាសុ ដែលអ្ន ដ្ជ ាំ ﷺ បានដៅ ។ ខ្ញុំ ﷺ មិនចូលចិត្តចូលមកកាន់ទីនេះដោយជិះជំនិះទេ ។" ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "អ្នកណាម្ន ាក់ទៀតដែលបានដៅកន្លែងម៉ាស់ជ្ជិដ្ជនេះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "ដំបូងគឺព្យ ុះសង្ឃ ្ឍ ក្នុងសម័យនុ ះហ ូ ﷺ ។ បន្ទាប់មកគឺបក្ស ពួ ករបស់គិសរ (كِسْرَى chosroes) និងនុ ម៉ ូ ម ាន បន្ទ ាប់ពីនោ ះគ ឺ ស ្ ស ីយ ា ដ ុ ំ ប ិ ន អ ា ប ូ ស ុ ហ ្ ហ យ ា ន ។"

فَقُلْتُ وَ كَانَتِ الْكُوفَةُ وَ مَسْجِدُهَا فِي زَمَنِ نُوحٍ (عليه السلام) فَقَالَ لِي نَعَمْ يَا مُفَضَّلُ وَ كَانَ مَنْزِلُ نُوحٍ وَ قَوْمِهِ فِي قَرْيَةٍ عَلَى مَنْزِلٍ مِنَ الْفُرَاتِ مِمَّا يَلِي غَرْبِيَّ الْكُوفَةِ قَالَ وَ كَانَ نُوحٌ (عليه السلام) رَجُلًا نَجَّاراً فَجَعَلَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ نَبِيّاً وَ انْتَجَبَهُ وَ نُوحٌ (عليه السلام) أَوَّلُ مَنْ عَمِلَ سَفِينَةً تَجْرِي عَلَى ظَهْرِ الْمَاءِ قَالَ وَ لَبِثَ نُوحٌ (عليه السلام) فِي قَوْمِهِ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَاماً يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَيَهْزَءُونَ بِهِ وَ يَسْخَرُونَ مِنْهُ فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ مِنْهُمْ دَعَا عَلَيْهِمْ فَقَالَ رَبِّ لا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكافِرِينَ دَيَّاراً إِنَّكَ إِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبادَكَ وَ لا يَلِدُوا إِلَّا فاجِراً كَفَّاراً فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى نُوحٍ أَنِ اصْنَعْ سَفِينَةً وَ أَوْسِعْهَا وَ عَجِّلْ عَمَلَهَا فَعَمِلَ نُوحٌ سَفِينَةً فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ بِيَدِهِ فَأَتَى بِالْخَشَبِ مِنْ بُعْدٍ حَتَّى فَرَغَ مِنْهَا

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានម៉ាស់ជ្ជិដ្ជមួយនៅអាល់-គូហ្ហាសុ ក្នុងសម័យនុ ះហ ូ ﷺ ?" ព្រះអង្គ ﷺ បានប្រាប់ ខ្ញុ ំ ថ ា ៖ "ម ាន ម ូ ហ ្ ហ ដ ្ ជ ូ ដ ្ ជ ល ់ អ ឺ យ ។ ផ ្ ទ ះ រ ប ស ់ ន ុ ះ ហ ូ ﷺ និ ង ប ្ ជ ា រ ា ស ្ ត ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷺ នៅ ក ្ ន ុ ង ស ្ ុ ក ម ួ យ នៅ ឯ ទ ីតាំ ងមួ យ នៃ ស ្ ទ ឹ ង ហ ្ វ ូ (الْفُرَاتِ) ដ ែ ល ហ ូ រ ត ាម ខ ាង ល ិ ច ន ៃ អ ាល ់ - គ ូ ហ ្ ហ ាសុ ។" ព្ រ ះ អ ង ្ គ ﷺ មានវ ចន: ថ ា ៖ "ន ុ ះ ហ ូ ﷺ ជ ា ជ ាង ឈ ើ ។ អ ល ់ ឡ ោ ះ ហ ្ ហ ីតាអ ាឡ ា ﷺ ប ាន ឲ ្ យ ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷺ ទ ៅ ជ ា ស ាស ្ ត ា ﷺ ហ ើ យ ប ាន ឆ ្ ឆ ើ យ ត ប ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷺ ។ ន ុ ះ ហ ូ ﷺ ជ ា ប ុ គ ្ គ ល ដ ំ ប ូ ង ប ង ្ អ ្ ន ដ ែ ល ប ាន ស ាង ន ាវ ា ដ ែ ល អ ណ ្ ណ ាត ល ើ ផ ្ ទ ៃ ទ ឹ ក ។" ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷺ មានវ ចន:ថ ា ៖ "ន ុ ះ ហ ូ ﷺ ប ាន រ ស ់ ន ៅ ជ ា ម ួ យ ប ្ ជ ា រ ា ស ្ ត ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷺ អ ស ់ ร យ: ព េ ល ម ួ យ ព ាន ់ ឆ ្ ន ាំ ខ ្ ះ ហ ា ស ិ ប ឆ ្ ន ាំ (គ ឺ ៩ ៥ ០ ឆ ្ ន ាំ) ដ ោ យ ហ ៅ ព ួ ក គ េ ទ ៅ រ ក អ ល ់ ឡ ោ ះ ហ ្ ហ ីតាអ ាឡ ា ﷺ ។ ត ែ ព ួ ក គ េ ប ាន ម ើ ល ង ាយ ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷺ ចំ អ ក ឲ ្ យ ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷺ ។ ព េ ល ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷺ ឃ ើ ញ ព ួ ក គ េ ធ ្ ៃ ប ែ ប ន េ ះ ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷺ ប ាន ប ួ ង ស ូ ង អ ល ់ ឡ ោ ះ ហ ្ ហ ីតាអ ាឡ ា ﷺ ឲ ្ យ ដ ាក ់ ទ ោ ស ព ួ ក គ េ ថ ា ៖ "ព ្ ះ ម ្ ា ស ់ ﷻ អ ឺ យ ស ូ ម ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷻ ក ុ ំ ឲ ្ យ ម ាន ស ល ់ ផ ្ ទ ះ ស ម ្ ព ង ព ួ ក ប ដ ិ ស េ ធ ស ទ ្ ធ ា ។ ប ើ ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷻ ទ ុ ក ព ួ ក គ េ ព ួ ក គ េ ន ឹ ង ន ាំ ឲ ្ យ ប ាវ ទ ាំ ង ឡ ាយ ร ប ស ់ ព ្ ះ អ ង ្ គ ﷻ ว ង ្ ง ហ ើ យ ព ួ ក គ េ ន ឹ ង ម ិ ន ឲ ្ យ ក ំ ណ ើ ត ដ ល ់ អ ្ ន ក ណ ា ក ្ ៅ ព ី អ ្ ន ក ប ដ ិ ស េ ធ ស ទ ្ ធ ា ស ា ហ ា ว ร យ ោ ว ร យ ៅ ទ េ ។" ដ ូ ច ្ ន េ ះ

អល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានបើកឲ្យនុះហ្វ៍﵇ដឹងថា ឲ្យព្រះអង្គ﵇សាងនាវាធំមួយយ៉ាងប្រញាប់ ។ នុះហ្វ៍﵇ក៏បានសាងនាវាមួយនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ិដអាល់-គូហ្វាស់ដោយដៃព្រះអង្គ﵇ ។ ព្រះអង្គ﵇បានយកឈើមកពីឆ្ងាយ ទាល់តែបានសាងនាវានោះរួច ។

قَالَ الْمُفَضَّلُ ثُمَّ انْقَطَعَ حَدِيثُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عِنْدَ زَوَالِ الشَّمْسِ فَقَامَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فَصَلَّى الظُّهْرَ وَ الْعَصْرَ ثُمَّ انْصَرَفَ مِنَ الْمَسْجِدِ فَالْتَفَتَ عَنْ يَسَارِهِ وَ أَشَارَ بِيَدِهِ إِلَى مَوْضِعِ دَارِ الدَّارِيِّينَ وَ هُوَ مَوْضِعُ دَارِ ابْنِ حَكِيمٍ وَ ذَاكَ فُرَاتُ الْيَوْمَ فَقَالَ لِي يَا مُفَضَّلُ وَ هَاهُنَا نُصِبَتْ أَصْنَامُ قَوْمِ نُوحٍ (عليه السلام) يَغُوثَ وَ يَعُوقَ وَ نَسْراً ثُمَّ مَضَى حَتَّى رَكِبَ دَابَّتَهُ فَقُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ فِي كَمْ عَمِلَ نُوحٌ سَفِينَتَهُ حَتَّى فَرَغَ مِنْهَا قَالَ فِي دَوْرَيْنِ قُلْتُ وَ كَمِ الدَّوْرَيْنِ قَالَ ثَمَانِينَ سَنَةً قُلْتُ وَ إِنَّ الْعَامَّةَ يَقُولُونَ عَمِلَهَا فِي خَمْسِمِائَةِ عَامٍ فَقَالَ كَلَّا كَيْفَ وَ اللَّهُ يَقُولُ وَ وَحْيِنا

អាល់-មូហ្វាដ់ដ៉ល់បានថ្លែងថា៖ "បន្ទាប់មកអាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្វ៍صلوات الله عليه والسلامបានឈប់ថ្លែងហាឌីស្សពេលថ្ងៃជ្រេ ។ អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្វ៍صلوات الله عليه والسلامបានដើរទៅធ្វើស្វ៉ឡាត់ពេលថ្ងៃត្រង់ (ស្ហ៊ូហ្វ៊រ) និងស្វ៉ឡាត់ពេលថ្ងៃរសៀល (អាស្វារ) ហើយបានចាកចេញពីម៉ាស់យ៉ិដ ។ ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامបានចង្អុលកន្លែងមួយនៅខាងឆ្វេងដៃព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام ដែលមានផ្ទះមួយ នេះគឺកន្លែងផ្ទះរបស់ អ៊ិបនូ ហាគីម កន្លែងនេះជាស្ទឹងហ្វ៊ូរ៉តសព្វថ្ងៃនេះ ។ ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامបានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "មូហ្វាដ់ដ៉ល់អឺយ ត្រង់នេះគឺកន្លែងដាក់ទេវរូបនានារបស់ប្រជារាស្ត្រនុះហ្វ៍﵇គឺ៖ យ៉ាគូស្ស, យ៉ាអ៊ូក្ក, ណាស់រ៉ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامជិះជំនិះទៅមុខទៀត ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام តើនុះហ្វ៍﵇ចំណាយពេលប៉ុណ្ណាដើមសាងនាវាលុះហើយ ?" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ពីរអំឡុងពេល ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពីរអំឡុងពេលនេះយូរប៉ុណ្ណា ?" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ប៉ែតសិបឆ្នាំ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មុស្លីមទូទៅថាព្រះអង្គ﵇សាងនាវាអស់រយៈពេលប្រាំរយឆ្នាំ ។" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ទេ ម្ដេចពួកគេនិយាយបែបនេះកើត សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ គេបានបើកឲ្យយើង﵈ដឹង ?"

قَالَ قُلْتُ فَأَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ حَتَّى إِذا جاءَ أَمْرُنا وَ فارَ التَّنُّورُ فَأَيْنَ كَانَ مَوْضِعُهُ وَ كَيْفَ كَانَ فَقَالَ كَانَ التَّنُّورُ فِي بَيْتِ عَجُوزٍ مُؤْمِنَةٍ فِي دُبُرِ قِبْلَةِ مَيْمَنَةِ الْمَسْجِدِ فَقُلْتُ لَهُ فَإِنَّ ذَلِكَ مَوْضِعُ زَاوِيَةِ بَابِ الْفِيلِ الْيَوْمَ ثُمَّ قُلْتُ لَهُ وَ كَانَ بَدْءُ خُرُوجِ الْمَاءِ مِنْ ذَلِكَ التَّنُّورِ فَقَالَ نَعَمْ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَحَبَّ أَنْ يُرِيَ قَوْمَ نُوحٍ آيَةً ثُمَّ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَرْسَلَ عَلَيْهِمُ الْمَطَرَ يُفِيضُ فَيْضاً وَ فَاضَ الْفُرَاتُ فَيْضاً وَ الْعُيُونُ كُلُّهُنَّ فَيْضاً فَغَرَّقَهُمُ اللَّهُ عَزَّ ذِكْرُهُ وَ أَنْجَى نُوحاً وَ مَنْ مَعَهُ فِي السَّفِينَةِ

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامអធិប្បាយឲ្យទូលបង្គំជ្រាបអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ *[២៣:២៧] កាលណាបញ្ជាយើងនឹងមកដល់ ឡនឹងពុះខ្ទោល ។* តើវានៅត្រង់ណាហើយដូចម្ដេច ?" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ឡនោះនៅក្នុងផ្ទះស្ត្រីចំណាស់មានសទ្ធាម្នាក់ដែលនៅខាងទិសគិ្ឃបឡាត់ នៅខាងស្ដាំម៉ាស់យ៉ិដ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامថា៖ "កន្លែងនេះគឺជ្រុងរបស់ បាប់ អាល់-ហ្វ៊ីល សព្វថ្ងៃនេះ ។" ហើយខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامថា៖ "នោះគឺឡដែលទឹកបានចាប់ផ្ដើមផុសចេញមកមែនទេ ?" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ អល់ឡោះហ្វ៍ﷻសព្វព្រះហឫទ័យបង្ហាញសញ្ញាមួយដល់ប្រជារាស្ត្រនុះហ្វ៍﵇ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានចាត់បញ្ជូនភ្លៀងមកលើពួកគេដែលលិចពួកគេដោយទឹកជំនន់ ។ ស្ទឹងហ្វ៊ូរ៉តឡើងដោយទឹកជំនន់ ស្ទឹងទាំងអស់ក៏បានឡើងដែរ ។ អល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានពន្លង់ពួកគេបែបនេះឯងហើយបានសង្គ្រោះនុះហ្វ៍﵇និងបណ្ដាអ្នកដែលនៅជាមួយព្រះអង្គ﵇ក្នុងនាវា ។"

فَقُلْتُ لَهُ كَمْ لَبِثَ نُوحٌ فِي السَّفِينَةِ حَتَّى نَضَبَ الْمَاءُ وَ خَرَجُوا مِنْهَا فَقَالَ لَبِثُوا فِيهَا سَبْعَةَ أَيَّامٍ وَ لَيَالِيَهَا وَ طَافَتْ بِالْبَيْتِ أُسْبُوعاً ثُمَّ

اسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَ هُوَ فُرَاتُ الْكُوفَةِ فَقُلْتُ لَهُ إِنَّ مَسْجِدَ الْكُوفَةِ قَدِيمٌ فَقَالَ نَعَمْ وَ هُوَ مُصَلَّى الْأَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) وَ لَقَدْ صَلَّى فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) حِينَ أُسْرِيَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ فَقَالَ لَهُ جَبْرَئِيلُ (عليه السلام) يَا مُحَمَّدُ هَذَا مَسْجِدُ أَبِيكَ آدَمَ (عليه السلام) وَ مُصَلَّى الْأَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) فَانْزِلْ فَصَلِّ فِيهِ فَنَزَلَ فَصَلَّى فِيهِ ثُمَّ إِنَّ جَبْرَئِيلَ (عليه السلام) عَرَجَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ .

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើនុះហ្ន៑ علیه السلام បាននៅលើនាវាអស់រយ:ពេលយូរប៉ុណ្ណារហូតដល់ទឹកស្រក ហើយបានចេញពីនាវានោះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ព្រះអង្គ علیه السلام បាននៅក្នុងនាវានោះអស់រយ:ពេលប្រាំពីរថ្ងៃ ប្រាំពីរយប់ ។ នាវានោះបានឆ្ងែលព្រះមហាគ្រឹះមួយអាទិត្យ ហើយបាននៅលើភ្នំ យ្ហ៊ូឌ្ធី នោះគឺស្ទឹងហ្វ៉ូតនៃស្រុកអាល់-គូហ្ជាស៊ុ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ម៉ាស់យ្ហ៊ិដ្ធូអាល់-គូហ្ជាស៊ុ ចាស់មែនទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "មែន ហើយនេះជាកន្លែងធ្វើនមស្ការរបស់ព្រះសាស្តា عليهم السلام ទាំងឡាយ ។ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានធ្វើនមស្ការទីនោះកាលព្រះអង្គ ﷺ ឡើងទៅលើមេយ ។ យ្ហ៊ីបរ៉ាអ៊ីល علیه السلام បានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ់ ﷺ អ៑ីយ នេះគឺម៉ាស់យ្ហ៊ិដ្ធូរបស់អ៊ីដ្ធ៑ាំ علیه السلام បិតាព្រះអង្គ ﷺ និងជាកន្លែងធ្វើនមស្ការរបស់ព្រះសាស្តា عليهم السلام ទាំងឡាយ ។" ដូច្នេះព្រះអង្គ ﷺ បានចុះមកធ្វើនមស្ការនៅទីនោះ ។ រួចហើយយ្ហ៊ីបរ៉ាអ៊ីល علیه السلام បានឡើងទៅលើមេយជាមួយព្រះអង្គ ﷺ ។"

(الكافي 8: 279/ 421) 23:27-30

ثلاثة ارْباعِ الحِزبُ ١٦

۞وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۗ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾

៦៥. [យើងបានចាត់បញ្ជូន]ហ្ជ៑ូដ្ធ៑ូទៅរក[ប្រជាជាតិ]អ៊ុ៑ដ្ធ៑ូដែលជាបងប្អូនពួកគេ ។ គេបាន[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអ៑ីយ ! ចូរអស់លោកធ្វើសក្ការអល់ឡោះហ្ន៑ ។ អស់លោកពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គទេ ។ អស់លោកមិនក្រែងខ្លាច[ព្រះអង្គ]ទេ ?"

قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦٓ إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِى سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٦٦﴾

៦៦. បណ្ដាអ្នកធំរបស់ប្រជាជាតិគេដែលបដិសេធសទ្ធាបានថា៖ "យើងឃើញថាលោកនៅក្នុងអាការភ្លីភ្លើ ។ យើងចាត់ទុកលោកជាមនុស្សភូតភរ ។"

قَالَ يَٰقَوْمِ لَيْسَ بِى سَفَاهَةٌ وَلَٰكِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦٧﴾

៦៧. គេ (គឺហ្ជ៑ូដ្ធ៑ូ) បានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអ៑ីយ ! ខ្ញុំមិនភ្លីភ្លើទេ ។ តែ[ផ្ទុយទៅវិញ]ខ្ញុំជាព្រះសាសន:ទូតរបស់ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។

أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّى وَأَنَا۠ لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾

៦៨. ខ្ញុំនាំព្រះរាជសាររបស់ម្ចាស់ខ្ញុំមកឲ្យអស់លោក ។ ខ្ញុំជាអ្នកណែនាំជាទីទុកចិត្តសម្រាប់អស់លោក ។"

أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ ۚ وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِى ٱلْخَلْقِ بَصْۜطَةً ۖ فَٱذْكُرُوٓا۟ ءَالَآءَ ٱللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾

៦៩. អស់លោកភ្ញាក់ផ្អើលឬដែលមានព្រះកម្រើនរំឭកមករកអស់លោកពីម្ចាស់អស់លោក តាមរយ:បុរសម្នាក់[ដែលត្រូវជ្រើសរើស]ក្នុងបណ្ដាអស់លោក ដើម្បីដាស់តឿនអស់លោក[ឲ្យជ្រាបអំពីលទ្ធផល

របស់បាបកម្មនិងអំពើទុច្ចរិត] ? ចូរអស់លោកនឹកឃើញកាលព្រះអង្គបានជ្រើសរើសអស់លោក (គឺអ្នកសុចរិតក្នុងបណ្ដាអស់លោក) ជាអ្នកស្នង[និងជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅលើផែនដី]បន្ទាប់ពីប្រជាជាតិរបស់នុះហ្វ ។ ព្រះអង្គបានឲ្យអស់លោកកើនសម្បត្តិកាយ[និងអំណាច]ធំធេង ។ ដូច្នេះចូរអស់លោករឭកដល់ព្រះគុណអល់ឡោះហ្វ ដើម្បីអស់លោកនឹងបានជោគជ័យ ។"

قَالُوٓاْ أَجِئۡتَنَا لِنَعۡبُدَ ٱللَّهَ وَحۡدَهُۥ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعۡبُدُ ءَابَآؤُنَا فَأۡتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٧٠

៧០. ពួកគេបានថា៖ "តើលោកមកនេះក្នុងបំណងឲ្យយើងធ្វើសក្ការអល់ឡោះហ្វតែមួយដោយឲ្យយើងបោះបង់ចោលនូវអ្វី (គឺរូបបដិមានិងព្រះនានា) ដែលដូនតាយើងធ្លាប់ធ្វើសក្ការនោះឬ ? ចូរលោកនាំយកអ្វីដែលលោកគំរាមយើងនោះមក បើលោកនិយាយពិតមែន ។"

قَالَ قَدۡ وَقَعَ عَلَيۡكُم مِّن رَّبِّكُمۡ رِجۡسٞ وَغَضَبٌۖ أَتُجَٰدِلُونَنِي فِيٓ أَسۡمَآءٖ سَمَّيۡتُمُوهَآ أَنتُمۡ وَءَابَآؤُكُم مَّا نَزَّلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلۡطَٰنٖۚ فَٱنتَظِرُوٓاْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلۡمُنتَظِرِينَ ٧١

៧១. គេបានថា៖ "អស់លោកនឹងរងព្រះទណ្ឌកម្មនិងព្រះពិរោធដែលមកពីម្ចាស់អស់លោក ។ អស់លោកឈ្លោះនឹងខ្ញុំអំពីបណ្ដាឈ្មោះដែលអស់លោកនិងដូនតាអស់លោកបានប្រឌិតឡើងឲ្យពួកវាឬ (គឺរូបបដិមា) ថ្វីបើអល់ឡោះហ្វពុំបានប្រទានចុះមកនូវការអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើដូច្នោះទេនោះ ? ចូរអស់លោករង់ចាំចុះ ។ ខ្ញុំក៏រង់ចាំ[ដែរ]ជាមួយអស់លោក ។"

فَأَنجَيۡنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا وَقَطَعۡنَا دَابِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَاۖ وَمَا كَانُواْ مُؤۡمِنِينَ ٧٢

៧២. យើងបានសង្គ្រោះគេនិងបណ្ដាអ្នកដែលនៅជាមួយគេដោយព្រះមេត្តាករុណានៃយើង ។ យើងបានផ្ដាច់ពូជ (គឺប្រល័យគ្មានសល់ម្នាក់ពួកបដិសេធសទ្ធានិងជនកំហូច) ជនដែលបដិសេធបណ្ដាព្រះសញ្ញា[និងឱង្ការ]យើង ដែលពុំមែនអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៥-៧២

٦٥/٧–١/٧٢ اَلْعَيَّاشِيُّ: عَنِ اَلْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) قَالَ: «إِنَّ عَلِيَّ بْنَ اَلْحُسَيْنِ (صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِ) كَانَ فِي اَلْمَسْجِدِ اَلْحَرَامِ جَالِساً، فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ اَلْكُوفَةِ. قَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «إِنَّ إِخْوَانُنَا بَغَوْا عَلَيْنَا»؟

7/65-72/1 [...] អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្វ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام បានអង្គុយនៅក្នុងម៉ាស់ជិដ្ អាល់-ហារ៉ម ។ បុរសអ្នកស្រុកអាល់-គូហ្វាស់ម្នាក់បានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បងប្អូនយើង عليهم السلام នឹងប្រឆាំងយើង عليهم السلام" ?"

فَقَالَ لَهُ عَلِيُّ بْنُ اَلْحُسَيْنِ (صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِ): يَا عَبْدَ اَللَّهِ، أَ مَا تَقْرَأُ كِتَابَ اَللَّهِ: ﴿وَ إِلىٰ عٰادٍ أَخٰاهُمْ هُوداً﴾ ؟ فَأَهْلَكَ اَللَّهُ عَاداً، وَ أَنْجَى هُوداً: ﴿وَ إِلىٰ ثَمُودَ أَخٰاهُمْ صٰالِحاً﴾ فَأَهْلَكَ اَللَّهُ ثَمُودَ وَ أَنْجَى صَالِحاً. (البرهان في تفسير القرآن – اَلْجُزْء: ٣ صَفْحَة: ١١٦ حَدِيث: ٩٩ /٥١٣٠ ، تفسير العيّاشي – اَلْجُزْء: ٢ صَفْحَة: ١٥١ حَدِيث: ٤٣)**

អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "អាប់ឌុលឡោះហ្វ صلوات الله عليه والسلام អើយ ! លោកមិនបានសូត្រព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្វ عزّ وجلّ ទេ *[៧:៦៥] [យើងបានចាត់បញ្ជូន]ហ៊ូដទៅរក[ប្រជាជាតិ]អាដដែលជា*

បងប្អូនពួកគេ? អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻបានកម្ទេចពួកអ៊ីដូចោល បានជួយសង្គ្រោះហ្ស៊ីដូ ﷺ ។ *[១១:៦១] [យើងបានបញ្ជូន]ស្ហ៊ីលិះហ្ស៊ីទៅកាន់[ប្រជាជាតិ]ស្ហ្ម៉ាមូដ គេជាបងប្អូនពួកគេ ។* អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻបានកម្ទេចពួកស្ហ្ម៉ាមូដចោល បានជួយសង្គ្រោះស្ហ៊ីលិះហ្ស៊ី ﷺ ។" (تفسير العيّاشي 2: 151/ 43) 11:61-68

***

٧/٦٥-٢/٧٢ اِبْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا اَلْمُظَفَّرُ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ اَلْمُظَفَّرِ اَلْعَلَوِيُّ اَلسَّمَرْقَنْدِيُّ (رَحِمَهُ اَللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَسْعُودٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو صَالِحٍ خَلَفُ بْنُ حَمَّادٍ اَلْكَشِّيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ اَلْحُسَيْنِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، قَالَ: قَالَ اَلرِّضَا (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «مَا أَحْسَنَ اَلصَّبْرَ وَ اِنْتِظَارَ اَلْفَرَجِ، أَ مَا سَمِعْتَ قَوْلَ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ اِرْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ وَ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ اَلْمُنْتَظِرِينَ﴾ فَعَلَيْكُمْ بِالصَّبْرِ فَإِنَّهُ إِنَّمَا يَجِيءُ اَلْفَرَجُ عَلَى اَلْيَأْسِ، فَقَدْ كَانَ اَلَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ أَصْبَرَ مِنْكُمْ». (البرهان في تفسير القرآن – الجزء: ٣ الصفحة: ١٣٠ الحديث: ٩٩/٥١٦٤ ، كمال الدين و تمام النعمة – الجزء: ١ الصفحة: ٦٤٥ الحديث: ٥)**

7/65-72/2 [...] អាល់-រ៉ីដ្ជ៊ីﷺមានវចន:ថា៖ "ការអត់ធ្មត់និងការរង់ចាំព្រះសង្គ្រោះ (អាល់-ក្ជ៊ីអ៊ីម ﷺ) ជាប្រការល្អប្រពៃ ។ លោកមិនឮព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻទេ *[១១:៩៣] ចូរអស់លោកចាំមើលចុះ ខ្ញុំក៏ចាំមើលជាមួយអស់លោកដែរ ។ [៧:៧១] ចូរអស់លោករង់ចាំចុះ ។ ខ្ញុំក៏រង់ចាំ[ដែរ]ជាមួយអស់លោក ។* ដូច្នេះអស់លោកត្រូវអត់ទ្រាំ ព្រោះព្រះសង្គ្រោះនឹងមកដល់នៅពេលអស់សង្ឃឹម ។ បុគ្គលមុនៗអស់លោកមានអំណត់លើសអស់លោកទៅទៀត ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 645/ 5) 11:84-101

***

٧/٦٥-٣/٧٢ الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمْهُورٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ الْهَيْثَمِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ أَبِي يُوسُفَ الْبَزَّازِ، قَالَ تَلَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) هَذِهِ الْآيَةَ ﴿فَاذْكُرُوا آلاءَ اللَّهِ﴾ قَالَ: أَ تَدْرِي مَا آلَاءُ اللَّهِ؟ قُلْتُ: لَا. قَالَ: هِيَ أَعْظَمُ نِعَمِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَ هِيَ وَلَايَتُنَا . (الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٢١٧ لحديث : ٣)

7/65-72/3 [...] អាប៊ូ យូស៊ុហ្ម អាល់-បាស្ស៊ុ បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ឆុលឡោះហ្ស៊ីﷺ ថាខ្ញុំបានសួត្រអាយ៉ាស៊ុនេះ *[៧:៦៩] ដូច្នេះចូរអស់លោករឭកដល់ព្រះគុណអល់ឡោះហ្ស៊ី ។* ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "លោកដឹងទេថាអ្វីគឺព្រះគុណអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "នោះគឺព្រះសប្បុរសធម៌ដ៏ធំបំផុតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមកលើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គﷻ នោះគឺវីឡាយ៉ាស៊ុយើងﷺ ។" (الكافي 1: 217/ 3)

***

*٧/٦٥-٤/٧٢ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ عَنْ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) قَالَ [...] وَ بَشَّرَ نُوحٌ سَاماً هُودٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) وَ كَانَ فِيمَا بَيْنَ نُوحٍ وَ هُودٍ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) وَ قَالَ نُوحٌ إِنَّ اللَّهَ بَاعِثٌ نَبِيّاً يُقَالُ لَهُ هُودٌ وَ إِنَّهُ يَدْعُو قَوْمَهُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَيُكَذِّبُونَهُ وَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُهْلِكُهُمْ بِالرِّيحِ فَمَنْ أَدْرَكَهُ مِنْكُمْ فَلْيُؤْمِنْ بِهِ وَ لْيَتَّبِعْهُ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُنْجِيهِ مِنْ عَذَابِ الرِّيحِ وَ أَمَرَ نُوحٌ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) ابْنَهُ سَاماً أَنْ يَتَعَاهَدَ هَذِهِ الْوَصِيَّةَ عِنْدَ رَأْسِ كُلِّ سَنَةٍ فَيَكُونَ يَوْمُئِذٍ عِيداً لَهُمْ

*7/65-72/4 [...] ពាយការណ៍មកពី អាប៊ូ ហ្ហ៊ាំស្ហ៊ាស្ស៊ុ តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប្ហារﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "នុះហ្ស៊ីﷺបានប្រាប់ដំណឹងហ្ហ៊ីដូﷺឲ្យសាំﷺដឹង ។ ចន្លោះនុះហ្ស៊ីﷺនិងហ្ហ៊ីដូﷺមានព្រះសាស្តា ﷺ ។ នុះហ្ស៊ីﷺមានវចន:ថាអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻនឹងចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាមួយអង្គមកដែលមានព្រះនាមថាហ្ហ៊ីដូﷺ ។ ព្រះអង្គﷺនឹងហៅប្រជាជាតិព្រះអង្គﷺឲ្យជឿអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ។ ពួកគេនឹងប្រមាថព្រះអង្គﷺថាព្រះអង្គﷺភ្ជួតភរ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻនឹងកម្ទេចពួកគេចោលដោយខ្យល់ ។ អ្នកណាមួយក្នុងបណ្តាអស់លោកដែលបានជួបព្រះអង្គﷺ (គឺហ្ហ៊ីដូﷺ) អ្នកនោះនឹងជឿព្រះអង្គﷺ នឹងតាមព្រះអង្គﷺព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻនឹងសង្គ្រោះអ្នកនោះពីព្រះទណ្ឌកម្មខ្យល់ ។ នុះហ្ស៊ីﷺបានដាក់បញ្ជាឲ្យ

សាំ ព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គ មើលក្នុងកំណត់បណ្ដាំនេះរៀងរាល់ដើមឆ្នាំ ឲ្យចាត់ទុកថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបុណ្យសម្រាប់ពួកគេ ។

فَيَتَعَاهَدُونَ فِيهِ مَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَ الْإِيمَانِ وَ الِاسْمِ الْأَكْبَرِ وَ مَوَارِيثِ الْعِلْمِ وَ آثَارِ عِلْمِ النُّبُوَّةِ فَوَجَدُوا هُوداً نَبِيّاً (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) وَ قَدْ بَشَّرَ بِهِ أَبُوهُمْ نُوحٌ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) فَآمَنُوا بِهِ وَ اتَّبَعُوهُ وَ صَدَّقُوهُ فَنَجَوْا مِنْ عَذَابِ الرِّيحِ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ إِلى عادٍ أَخاهُمْ هُوداً وَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿كَذَّبَتْ عادٌ الْمُرْسَلِينَ * إِذْ قالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ﴾ [...] (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ١١٣ لحديث : ٩٢)

ពួកគេក៏បានអនុវត្តិតាមអ្វីៗដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ពួកគេ គឺ៖ ព្រះអភិញ្ញា ជំនឿ ព្រះរាជនាមមហិមា កេរដំណែលព្រះអភិញ្ញា ឥទ្ធិពលនៃព្រះអភិញ្ញារបស់ព្រះសាស្ដា ។ ពួកគេបានជួបហ៊ូដ្ឋដែលជាព្រះសាស្ដា ។ នុះហ៊ុ ព្រះបិតាពួកគេ បានប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងអំពីហ៊ូដ្ឋហើយកាលពីមុន ។ ដូច្នេះពួកគេជឿហ៊ូដ្ឋ តាមព្រះអង្គ ស្មោះស្ម័គ្រព្រះអង្គ ។ អាស្រ័យហេតុនេះឯងបានជាពួកគេរួចផុតពីព្រះទណ្ឌកម្មខ្យល់ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ *[២៦:១២៣] អាុដ្ឋបានបដិសេធព្រះប្រេសិត [២៦:១២៣៤] កាលហ៊ូដ្ឋ បងប្អូនពួកគេ បានប្រាប់ពួកគេ ។"* (الكافي 8: 113/ 92)

وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًاۚ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥۖ قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْۖ هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةًۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِيٓ أَرْضِ ٱللَّهِۖ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٧٣

៧៣. [យើងបានចាត់បញ្ជូន]ស្វ៊លិះហ៊ុទៅរក[ប្រជាជាតិ]ស្មាមូដ្ឋ ដែលជាបងប្អូនពួកគេ ។ គេបានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ ! ចូរអស់លោកធ្វើសក្ការអល់ឡោះហ្វ ។ អស់លោកពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គទេ ។ ភ័ស្តុតាងច្បាស់មួយបានមកដល់អស់លោកពីម្ចាស់អស់លោក ។ នេះគឺមេអូដ្ឋរបស់អល់ឡោះហ្វជាសញ្ញាសម្រាប់អស់លោក (ជាមធ្យោបាយសម្រាប់ពិសោធ) ។ ចូរអស់លោកបណ្ដោយឲ្យវាស៊ីស្មៅនៅលើដីរបស់អល់ឡោះហ្វ ចូរកុំធ្វើបាបវា ពុំនោះទេអស់លោកនឹងរងការដាក់ទោសឈឺចាប់ ។

وَٱذْكُرُوٓاْ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي ٱلْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِن سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ ٱلْجِبَالَ بُيُوتًاۖ فَٱذْكُرُوٓاْ ءَالَآءَ ٱللَّهِ وَلَا تَعْثَوْاْ فِي ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ٧٤

៧៤. ចូរអស់លោកនឹកឃើញ កាលព្រះអង្គបានឲ្យអស់លោកទៅជាអ្នកស្នងបន្ទាប់ពី[ប្រជាជាតិ]អាុដ្ឋ ព្រះអង្គបានឲ្យអស់លោកនៅលើដែនដី ។ អស់លោកបានកសាងប្រាសាទលើទីរាបនៃដែនដី អស់លោកបានជីកគាស់ភ្នំធ្វើជាលំនៅ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកនឹកដល់ព្រះគុណអល់ឡោះហ្វ ចូរកុំប្រព្រឹត្តអាក្រក់នៅលើដែនដីដោយបង្កវិនាស ។"

قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُواْ مِن قَوْمِهِۦ لِلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُواْ لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَٰلِحًا مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِۦۚ قَالُوٓاْ إِنَّا بِمَآ أُرْسِلَ بِهِۦ مُؤْمِنُونَ ٧٥

៧៥. បណ្ដាអ្នកធំរបស់ប្រជាជាតិគេដែលក្រអឺតក្រអោងបានថា [ដោយចំអក] ចំពោះបណ្ដាអ្នកដែលត្រូវគេបន្ទាបបន្ថោក ចំពោះបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធា ថា៖ "អស់លោកដឹងទេថាស្វ៊លិះហ៊ុត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដោយម្ចាស់របស់គេ ?" ពួកគេ (គឺបណ្ដាអ្នកដែលត្រូវគេបន្ទាបបន្ថោកដែលមានសទ្ធា) បានថា៖ "មែនយើងជឿអ្វីដែលគេបាននាំមក ។"

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا بِٱلَّذِيٓ ءَامَنتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ٧٦

៧៦. ពួកក្រអឺតក្រអោង (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកសាងបាបកម្ម ពួកទុច្ចរិត ពួកមានៈ ចិត្តអាក្រក់) បានថាៈ "យើងមិនជឿអ្វីដែលអស់លោកជឿនោះទេ ។"

فَعَقَرُواْ ٱلنَّاقَةَ وَعَتَوۡاْ عَنۡ أَمۡرِ رَبِّهِمۡ وَقَالُواْ يَٰصَٰلِحُ ٱئۡتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ٧٧

៧៧. ពួកគេបានសម្លាប់មេអូដ្ឋ បានផ្ដើនដាក់ព្រះបញ្ជាម្ចាស់ពួកគេ ហើយពួកគេបានថាៈ "ស្ម៊ូលិះហ្ស៊ា អឺយ! ចូរលោកនាំមកឲ្យយើងនូវអ្វីដែលលោកគំរាមយើងនោះ បើលោកជាប្រេសិតម្នាក់ក្នុងបណ្ដាប្រេសិត ។"

فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دَارِهِمۡ جَٰثِمِينَ ٧٨

៧៨. ធរណីរញ្ជួយប្រល័យជីវិតពួកគេ ។ ពួកគេដេកស្រពាបគ្មានជីវិតនៅក្នុងផ្ទះ ។

فَتَوَلَّىٰ عَنۡهُمۡ وَقَالَ يَٰقَوۡمِ لَقَدۡ أَبۡلَغۡتُكُمۡ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحۡتُ لَكُمۡ وَلَٰكِن لَّا تُحِبُّونَ ٱلنَّٰصِحِينَ ٧٩

៧៩. គេ (គឺស្ម៊ូលិះហ្ស៊ា) ក៏បានបែកចេញពីពួកគេ ហើយបានថាៈ "ប្រជារាស្ត្រអឺយ! ខ្ញុំបានប្រគល់ព្រះរាជសាររបស់ម្ចាស់ខ្ញុំឲ្យទៅអស់លោកហើយ ។ ខ្ញុំបានណែនាំអស់លោកហើយ តែអស់លោក [អ្នកបដិសេធសទ្ធា អ្នកសាងបាបកម្ម ជនទុច្ចរិត ។ល ។] មិនចូលចិត្តអ្នកណែនាំទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧៣-៧៩

١/٧٩-٧٣/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) قَالَ قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) سَأَلَ جَبْرَئِيلَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) كَيْفَ كَانَ مَهْلَكُ قَوْمِ صَالِحٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ صَالِحاً بُعِثَ إِلَى قَوْمِهِ وَ هُوَ ابْنُ سِتَّ عَشْرَةَ سَنَةً فَلَبِثَ فِيهِمْ حَتَّى بَلَغَ عِشْرِينَ وَ مِائَةَ سَنَةٍ لَا يُجِيبُونَهُ إِلَى خَيْرٍ قَالَ وَ كَانَ لَهُمْ سَبْعُونَ صَنَماً يَعْبُدُونَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ مِنْهُمْ قَالَ يَا قَوْمِ بُعِثْتُ إِلَيْكُمْ وَ أَنَا ابْنُ سِتَّ عَشَرَ سَنَةً وَ قَدْ بَلَغْتُ عِشْرِينَ وَ مِائَةَ سَنَةٍ وَ أَنَا أَعْرِضُ عَلَيْكُمْ أَمْرَيْنِ إِنْ شِئْتُمْ فَاسْأَلُونِي حَتَّى أَسْأَلَ إِلَهِي فَيُجِيبَكُمْ فِيمَا سَأَلْتُمُونِي السَّاعَةَ وَ إِنْ شِئْتُمْ سَأَلْتُ آلِهَتَكُمْ فَإِنْ أَجَابَتْنِي بِالَّذِي أَسْأَلُهَا خَرَجْتُ عَنْكُمْ فَقَدْ سَئِمْتُكُمْ وَ سَئِمْتُمُونِي قَالُوا قَدْ أَنْصَفْتَ يَا صَالِحُ

7/73-79/1 [...] អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ត្ហ្ការ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ បានសួរយ៉ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام ថាៈ "តើប្រជាជាតិរបស់ស្ម៊ូលិះហ្ស៊ា عليه السلام ត្រូវកម្ទេចចោលដូចម្ដេច ?" យ៉ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام បានទូលថាៈ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ صلى الله عليه وآله وسلم អឺយ គេបានចាត់បញ្ជូនស្ម៊ូលិះហ្ស៊ា عليه السلام ទៅរកប្រជាជាតិព្រះអង្គ عليه السلام តាំងពីព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះជន្ម ដប់ប្រាំមួយវស្សាម្ល៉េះ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បាននៅជាមួយពួកគេលុះមានព្រះជន្មមួយរយម្ភៃវស្សា ។ ពួកគេមិនបានឆ្លើយតបព្រះអង្គ عليه السلام មករកសេចក្ដីល្អប្រពៃទេ ។ ពួកគេមានរូបបដិមាចំនួនចិតសិបដែលពួកគេធ្វើសក្ការក្រៅពីអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل ។ ពេលព្រះអង្គ عليه السلام បានឃើញដូច្នេះ ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថាៈ "ប្រជារាស្ត្រអឺយ គេបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ عليه السلام មករកអស់លោកតាំងពីខ្ញុំ عليه السلام មានអាយុ ១៦ ឆ្នាំម្ល៉េះ ។ ពេលនេះខ្ញុំ عليه السلام មានអាយុ ១២០ ឆ្នាំ ។ ខ្ញុំ عليه السلام សូមបង្ហាញអស់លោករឿងពីរប្រការ ។ អស់លោកអាចសូមអ្វីខ្ញុំ عليه السلام បាន ខ្ញុំ عليه السلام នឹងសូមព្រះ عز وجل ខ្ញុំ عليه السلام ឲ្យអស់លោក ព្រះអង្គ عز وجل នឹងបំពេញបំណងអស់លោកយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ ខ្ញុំ عليه السلام នឹងសូមពួកព្រះរបស់អស់លោកវិញ បើពួកព្រះទាំងនោះអាចបំពេញបំណងខ្ញុំ عليه السلام បាន

មែន ខ្ញុំ عليه السلام នឹងចាកចេញពីអស់លោក ។ ដូច្នេះខ្ញុំ عليه السلام នឹងមិននិយាយអំពីអស់លោកទេ អស់លោកក៏នឹងមិននិយាយអំពីខ្ញុំ عليه السلام ទេដែរ ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "ស្វ៊លិះហ៊ عليه السلام អើយ លោក عليه السلام ត្រឹមត្រូវ ។"

فَاتَّعَدُوا لِيَوْمٍ يَخْرُجُونَ فِيهِ قَالَ فَخَرَجُوا بِأَصْنَامِهِمْ إِلَى ظَهْرِهِمْ ثُمَّ قَرَّبُوا طَعَامَهُمْ وَ شَرَابَهُمْ فَأَكَلُوا وَ شَرِبُوا فَلَمَّا أَنْ فَرَغُوا دَعَوْهُ فَقَالُوا يَا صَالِحُ سَلْ فَقَالَ لِكَبِيرِهِمْ مَا اسْمُ هَذَا قَالُوا فُلَانٌ فَقَالَ لَهُ صَالِحٌ يَا فُلَانُ أَجِبْ فَلَمْ يُجِبْهُ فَقَالَ صَالِحٌ مَا لَهُ لَا يُجِيبُ قَالُوا ادْعُ غَيْرَهُ قَالَ فَدَعَاهَا كُلَّهَا بِأَسْمَائِهَا فَلَمْ يُجِبْهُ مِنْهَا شَيْءٌ فَأَقْبَلُوا عَلَى أَصْنَامِهِمْ فَقَالُوا لَهَا مَا لَكِ لَا تُجِيبِينَ صَالِحاً فَلَمْ تُجِبْ فَقَالُوا تَنَحَّ عَنَّا وَ دَعْنَا وَ آلِهَتَنَا سَاعَةً

ពួកគេត្រៀមខ្លួនចាំថ្ងៃណាត់ជួបគ្នានោះ ។ ពួកគេបានចេញមកជួបគ្នាដោយលីសែងរូបបដិមាទាំងឡាយរបស់ពួកគេលើខ្នង ហើយបានរៀបចំណីអាហារនិងភេសជ្ជៈ ។ ពួកគេបានស៊ីផឹក ។ រួចហើយពួកគេបានហៅស្វ៊លិះហ៊ عليه السلام ទូលព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "ស្វ៊លិះហ៊ عليه السلام អើយ ចូរលោក عليه السلام សូមមកចុះ ។" ព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បាននិយាយជាមួយព្រឹទ្ធាចារ្យពួកគេថា៖ "តើ[រូបបដិមា]មួយនេះឈ្មោះអ្វី ?" គេបានថា៖ "ឈ្មោះដូច្នេះមួយ ។" ព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បានសួរវាថា៖ "ឈ្មោះនីមួយអើយ ចូរឆ្លើយខ្ញុំ عليه السلام មក ។" វាមិនឆ្លើយតបព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។ ស្វ៊លិះហ៊ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីរូបបដិមានេះមិនឆ្លើយតបវិញ ?" ពួកគេបានថា៖ "ចូរសួររូបបដិមាមួយទៀត ។" ព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បានសួររូបបដិមាទាំងអស់តាមឈ្មោះពួកវា តែពួកវាមិនឆ្លើយតបព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។ ពួកគេក៏បានបែរទៅរករូបបដិមារបស់ពួកគេទាំងអស់នោះសួរពួកវាថា៖ "ហេតុអ្វីមិនឆ្លើយតបស្វ៊លិះហ៊ عليه السلام ?" រូបបដិមាទាំងនោះមិនឆ្លើយទេ ។ ពួកគេបានថា៖ "សូមលោក عليه السلام ដកខ្លួនពីយើង ទុកពេលឲ្យយើងនិងរូបបដិមាទាំងឡាយរបស់យើងបន្តិច ។"

ثُمَّ نَحَّوْا بُسُطَهُمْ وَ فُرُشَهُمْ وَ نَحَّوْا ثِيَابَهُمْ وَ تَمَرَّغُوا عَلَى التُّرَابِ وَ طَرَحُوا التُّرَابَ عَلَى رُءُوسِهِمْ وَ قَالُوا لِأَصْنَامِهِمْ لَئِنْ لَمْ تُجِبْنَ صَالِحاً الْيَوْمَ لَتُفْضَحُنَّ قَالَ ثُمَّ دَعَوْهُ فَقَالُوا يَا صَالِحُ ادْعُهَا فَدَعَاهَا فَلَمْ تُجِبْهُ فَقَالَ لَهُمْ يَا قَوْمِ قَدْ ذَهَبَ صَدْرُ النَّهَارِ وَ لَا أَرَى آلِهَتَكُمْ تُجِيبُونِي فَاسْأَلُونِي حَتَّى أَدْعُوَ إِلَهِي فَيُجِيبَكُمُ السَّاعَةَ

បន្ទាប់ពីនោះពួកគេបានក្រាលព្រំ ដាក់សេនាសនភណ្ឌ (គ្រឿងសម្រាប់អង្គុយ...) សំលៀកបំពាក់ននៀលដី ដាក់ធូលីលើក្បាល ហើយនិយាយដាក់រូបចម្លាក់ថា៖ "បើអ្នកមិនឆ្លើយតបស្វ៊លិះហ៊ عليه السلام ទេ អ្នកនឹងមានវិបត្តិ ។" បន្ទាប់មកពួកគេក៏បានហៅព្រះអង្គ عليه السلام ហើយថា៖ "ស្វ៊លិះហ៊ عليه السلام អើយ ចូរលោក عليه السلام ហៅរូបបដិមាទាំងនេះទៅ ។" ព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បានហៅរូបចម្លាក់ទាំងនោះ ។ រូបចម្លាក់ទាំងនោះមិនឆ្លើយតបព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ កន្លះព្រឹកហើយដែលមិនឃើញព្រះអស់លោកឆ្លើយតបខ្ញុំ عليه السلام ទេ ។ ដូច្នេះសូមអស់លោកសូមខ្ញុំ عليه السلام មកចុះ ខ្ញុំ عليه السلام នឹងសូមព្រះ عز وجل ខ្ញុំ عليه السلام ព្រះអង្គ عز وجل នឹងឆ្លើយតបអស់លោកយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។"

فَانْتَدَبَ لَهُ مِنْهُمْ سَبْعُونَ رَجُلًا مِنْ كُبَرَائِهِمْ وَ الْمَنْظُورِ إِلَيْهِمْ مِنْهُمْ فَقَالُوا يَا صَالِحُ نَحْنُ نَسْأَلُكَ فَإِنْ أَجَابَكَ رَبُّكَ اتَّبَعْنَاكَ وَ أَجَبْنَاكَ وَ يُبَايِعُكَ جَمِيعُ أَهْلِ قَرْيَتِنَا فَقَالَ لَهُمْ صَالِحٌ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) سَلُونِي مَا شِئْتُمْ فَقَالُوا تَقَدَّمْ بِنَا إِلَى هَذَا الْجَبَلِ وَ كَانَ الْجَبَلُ قَرِيباً مِنْهُمْ فَانْطَلَقَ مَعَهُمْ صَالِحٌ فَلَمَّا انْتَهَوْا إِلَى الْجَبَلِ قَالُوا يَا صَالِحُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِنْ هَذَا الْجَبَلِ السَّاعَةَ نَاقَةً حَمْرَاءَ شَقْرَاءَ وَبْرَاءَ عُشَرَاءَ بَيْنَ جَنْبَيْهَا مِيلٌ

ព្រឹទ្ធាចារ្យពួកគេចិតសិបនាក់ដែលពួកគេបានជ្រើសរើសបានមកជួបព្រះអង្គ عليه السلام ។ ពួកគេបានថា៖ "ស្វ៊លិះហ៊ عليه السلام អើយ យើងសូមសួរលោក عليه السلام បើម្ចាស់ عز وجل របស់លោក عليه السلام ឆ្លើយតបយើង យើងនឹងតាមលោក នឹងឆ្លើយតបលោក عليه السلام ហើយយើងនឹងសូមប្ដេជ្ញាស្មោះសម្ព័ន្ធចំពោះលោក عليه السلام អ្នកស្រុក

ទាំងអស់តែម្តង ។" ស្វ៊លិះហ៊ ﵇បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកសូមខ្ញុំ﵇អ្វីក៏សូមមកចុះ ។" ពួកគេបានថា៖ "សូមលោក﵇ដើរជាមួយយើងទៅឯភ្នំនេះ ។" ភ្នំនៅជិតទីនោះណាស់ ។ ស្វ៊លិះហ៊﵇ក៏បានដើរទៅជាមួយពួកគេ ។ លុះព្រះអង្គ﵇បានទៅដល់ភ្នំ ពួកគេបានថា៖ "ស្វ៊លិះហ៊﵇អើយ ចូរលោក﵇សូមម្ចាស់﷿លោកឲ្យយើង សូមឲ្យនាំមកឲ្យយើងពីក្នុងភ្នំនេះ ក្នុងពេលនេះ នូវមេអូដ្ឋក្រហមទង់ដែងហើយសាំង ពីចន្លោះបំណែកទាំងពីររបស់ភ្នំនោះចម្ងាយមួយម៉ៃល៍ ។

فَقَالَ لَهُمْ صَالِحٌ لَقَدْ سَأَلْتُمُونِي شَيْئاً يَعْظُمُ عَلَيَّ وَ يَهُونُ عَلَى رَبِّي جَلَّ وَ عَزَّ قَالَ فَسَأَلَ اللَّهَ تَعَالَى صَالِحٌ ذَلِكَ فَانْصَدَعَ الْجَبَلُ صَدْعاً كَادَتْ تَطِيرُ مِنْهُ عُقُولُهُمْ لَمَّا سَمِعُوا ذَلِكَ ثُمَّ اضْطَرَبَ ذَلِكَ الْجَبَلُ اضْطِرَاباً شَدِيداً كَالْمَرْأَةِ إِذَا أَخَذَهَا الْمَخَاضُ ثُمَّ لَمْ يَفْجَأْهُمْ إِلَّا رَأْسُهَا قَدْ طَلَعَ عَلَيْهِمْ مِنْ ذَلِكَ الصَّدْعِ فَمَا اسْتُتِمَّتْ رَقَبَتُهَا حَتَّى اجْتَرَّتْ ثُمَّ خَرَجَ سَائِرُ جَسَدِهَا ثُمَّ اسْتَوَتْ قَائِمَةً عَلَى الْأَرْضِ فَلَمَّا رَأَوْا ذَلِكَ قَالُوا يَا صَالِحُ مَا أَسْرَعَ مَا أَجَابَكَ رَبُّكَ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا فَصِيلَهَا فَسَأَلَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ فَرَمَتْ بِهِ فَدَبَّ حَوْلَهَا

ស្វ៊លិះហ៊﵇បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "អស់លោកសូមខ្ញុំ﵇នូវអ្វីមួយដែលសម្បើមណាស់សម្រាប់ខ្ញុំ﵇ តែងាយស្រួលបំផុតសម្រាប់ម្ចាស់﷿ខ្ញុំ﵇ ។" ស្វ៊លិះហ៊﵇ក៏បានសូមអល់ឡោះហ្ទ៍ تعالی ។ ភ្នំបានបែកក្រហែង បណ្តាលពួកគេបាត់បង់ស្មារតីពេលបានឮសន្ធឹក ។ បន្ទាប់មកភ្នំរញ្ជួយដូចស្ត្រីឈឺពោះសម្រាលកូនរញ្ជួយខ្លួន ។ បន្ទាប់មកឃើញតែក្បាលវាចេញមកពីក្រហែងភ្នំ ។ ពេលកវាចេញមក វាចាប់ផ្តើមទំពារអៀង បន្ទាប់មកខ្លួនវាចេញមក ឈរត្រង់ខ្លួនលើដី ។ លុះពួកគេទាំងអស់គ្នាបានឃើញបែបនេះ ពួកគេបានថា៖ "ស្វ៊លិះហ៊﵇អើយ ម្ចាស់﷿លោក﵇បានឆ្លើយតបលោក﵇យ៉ាងងាយបំផុត ។ សូមលោក﵇ជួយសូមម្ចាស់﷿លោក﵇ឲ្យយកកូនវាចេញមកឲ្យយើងផង ។" ព្រះអង្គ﵇ក៏បានសូមអល់ឡោះហ្ទ៍﷿ ។ មេអូដ្ឋក៏បានកើតកូន ហើយដើរឆ្វែលកូនៗវា ។

فَقَالَ لَهُمْ يَا قَوْمِ أَ بَقِيَ شَيْءٌ قَالُوا لَا انْطَلِقْ بِنَا إِلَى قَوْمِنَا نُخْبِرُهُمْ بِمَا رَأَيْنَا وَ يُؤْمِنُونَ بِكَ قَالَ فَرَجَعُوا فَلَمْ يَبْلُغِ السَّبْعُونَ إِلَيْهِمْ حَتَّى ارْتَدَّ مِنْهُمْ أَرْبَعَةٌ وَ سِتُّونَ رَجُلًا وَ قَالُوا سِحْرٌ وَ كَذِبٌ قَالُوا فَانْتَهَوْا إِلَى الْجَمِيعِ فَقَالَ السِّتَّةُ حَقٌّ وَ قَالَ الْجَمِيعُ كَذِبٌ وَ سِحْرٌ قَالَ فَانْصَرَفُوا عَلَى ذَلِكَ ثُمَّ ارْتَابَ مِنَ السِّتَّةِ وَاحِدٌ فَكَانَ فِيمَنْ عَقَرَهَا

ព្រះអង្គ﵇បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ ចង់បានអ្វីទៀតទេ ?" ពួកគេបានថា៖ "ទេ សូមលោកមកជាមួយយើង យើងទៅរកប្រជារាស្ត្រយើង ។ យើងនឹងប្រាប់ពួកគេអំពីអ្វីដែលយើងបានឃើញ ពួកគេនឹងជឿលោក﵇ ។" ពួកគេក៏បានត្រឡប់ទៅវិញ តែមុនបុគ្គលទាំងចិតសិបនាក់បានទៅដល់ប្រជារាស្ត្រ ហុកសិបបួននាក់បានក្បត់ពាក្យសន្យា ដោយថា៖ "នេះជាអំពើអាបធ្មប់និងជាការបោកប្រាស់ ។" ពួកគេទាំងអស់គ្នាគិតដូច្នេះ ។ ដូច្នេះប្រាំមួយនាក់បានថានេះគឺការពិត ចំណែកឯអ្នកឯទៀតថានេះជាការបោកប្រាសនិងជាអំពើអាបធ្មប់ ។ ពួកគេទាំងអស់គ្នាក៏បានបែកខ្ញែកគ្នាត្រង់ចំណុចនេះ ។ ម្នាក់ក្នុងបណ្តាបុគ្គលទាំងប្រាំមួយនាក់នោះមានការសង្ស័យខ្លាំង ហើយបុគ្គលនេះឯងដែលសម្លាប់មេអូដ្ឋ ។

قَالَ ابْنُ مَحْبُوبٍ فَحَدَّثْتُ بِهَذَا الْحَدِيثِ رَجُلًا مِنْ أَصْحَابِنَا يُقَالُ لَهُ سَعِيدُ بْنُ يَزِيدَ فَأَخْبَرَنِي أَنَّهُ رَأَى الْجَبَلَ الَّذِي خَرَجَتْ مِنْهُ بِالشَّامِ قَالَ فَرَأَيْتُ جَنْبَهَا قَدْ حَكَّ الْجَبَلَ فَأَثَّرَ جَنْبُهَا فِيهِ وَ جَبَلٍ آخَرَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ هَذَا مِيلٌ. (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ١٨٦ الحديث : ٢١٣)

អ៊ីបនូ ម៉ាស្ហ៊ុប (អ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "ខ្ញុំបានតំណាលរឿងនេះប្រាប់មិត្តយើងម្នាក់ដែលមានឈ្មោះថា សាអ៊ីដ្ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ្ ។ គាត់បានប្រាប់ខ្ញុំថាគាត់បានឃើញភ្នំដែលមេអូដ្ឋចេញមកនោះ នៅឯស៊ីរី ។ គាត់បានថា៖ "ខ្ញុំបានឃើញបំណែកភ្នំនោះ ត្រង់កន្លែងដែលវាពុះបែកជាពីរ ។ មានស្នាមនៅលើបំណែក

ទាំងសងខាងនោះ ហើយចន្លោះបំណែកទាំងពីរនោះមានចម្ងាយមួយម៉ៃល៍ ។" (الكافي 8: 186/ 213) 11:61-68

***

٧٣/٧-٧٩/٢ وَ رَوَى الثَّعْلَبِيُّ وَ الْوَاحِدِيُّ، بِإِسْنَادِهِمَا، عَنْ عَمَّارٍ وَ عَنْ عُثْمَانَ بْنُ صُهَيْبٍ، وَ عَنِ الضَّحَّاكِ، وَ رَوَى ابْنُ مَرْدَوَيْهِ بِإِسْنَادِهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، وَ عَنْ صُهَيْبٍ، وَ عَنْ عَمَّارٍ، وَ عَنِ ابْنِ عَدِيٍّ، وَ عَنِ الضَّحَّاكِ، وَ رَوَى الْخَطِيبُ فِي (التَّارِيخِ) عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، وَ رَوَى الطَّبَرِيُّ وَ الْمَوْصِلِيُّ، عَنْ عَمَّارٍ، وَ رَوَى أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ، عَنِ الضَّحَّاكِ، أَنَّهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «يَا عَلِيُّ، أَشْقَى الْأَوَّلِينَ عَاقِرُ النَّاقَةِ، وَ أَشْقَى الْآخِرِينَ قَاتِلُكَ». (المناقب : الجُزْء : ٣ صَفْحَة : ٣٠٩ ، البرهان في تفسير، القرآن الجُزْء : ٥، صَفْحَة : ٦٧٣، حَدِيث ٩٩ /١١٦٧٢)**

7/73-79/2 អាល់-ស្សាអុាល់ប៊ី និង អាល់-វ៉ាហ៊ីឌី បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អុាម៉ារ តមកពី អ៊ុស្សមាន ប៊ិន ស៊ូហៃប៍ និងតមកពី អាល់-ដ្ហុហ្ហាក់ ។ ម៉ារដាវីយ៉ាស្ហ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ពី យ៉ាប៊ៀរ ប៊ិន សាំរ៉ោះតុ៏ តមកពី ស៊ូហៃប៍ តមកពី អុាម៉ារ តមកពី អ៊ីបនូ អ៊ូឌៃ និងតមកពី អាល់-ដ្ហុហ្ហាក់ ។ គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាល់-ខ័ត្ហយ៉ប៍ នៅក្នុង[សាត្រា] "អាល់-តុ៏រិក្ហ" តមកពី យ៉ាប៊ៀរ ប៊ិន សាំរ៉ោះតុ៏ ។ គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាល់-ត្ហ៏បារី និង ម៉ៅស៊្ហ៏លី តមកពី អុាម៉ារ ។ គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ពី អាស្ហម៉ាដ្ហ ប៊ិន ហាន់បាល់ តមកពី អាល់-ដ្ហុហ្ហាក់ ដែលបានថារ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ម៍ ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "អុាលីعليه السلامអើយ! បុគ្គលអប្រិយបំផុតក្នុងចំណោមជនមុនៗគឺបុគ្គលដែលបានសម្លាប់មេអូដ្ឋ ។ ឯបុគ្គលអប្រិយបំផុតក្នុងចំណោមជនក្រោយៗគឺបុគ្គលដែលសម្លាប់អ្នកعليه السلام ។" (المناقب 3: 309) 91:1-15; 11:61-68

***

٧٣/٧-٧٩/٣ اِبْنُ عَبَّاسٍ، قَالَ: كان عبد الرحمن بن ملجم من ولد قدار عاقر ناقة صالح، و قصتهما واحدة، لِأَنَّ قُدَارَ عَشِقَ اِمْرَأَةً يُقَالُ لَهَا رَبَابٌ، كَمَا عَشِقَ اِبْنُ مُلْجَمٍ قَطَام. (المناقب : الجُزْء : ٣ صَفْحَة : ٣٠٩ ، البرهان في تفسير، القرآن الجُزْء : ٥، صَفْحَة : ٦٧٣، حَدِيث ٩٩ /١١٦٧٣)**

7/73-79/3 អ៊ីបនូ អុាប់បាស់ មានប្រសាសន៍ថា អុាប់ឌុល រ៉ោះហ្ម៉ាន ប៊ិន មុលយ៉ិម ជាកូនម្នាក់របស់ ក៉្ហដារ អ្នកសម្លាប់មេអូដ្ឋរបស់ ស៊្ហលិះហ្ម៍عليه السلام ។ រឿងរបស់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះជារឿងតែមួយ (ដូចគ្នា) ពីព្រោះ ក៉្ហដារ បានបាក់ចិត្តស្រឡាញ់នារីម្នាក់ឈ្មោះ រ៉បាប់ ដូច អ៊ីបនូ មុលយ៉ិប បានបាក់ចិត្តស្រឡាញ់ ក៉្ហតុ៉ំ នោះដែរ ។" (المناقب 3: 309) 91:1-15; 11:61-68

***

*٧٣/٧-٧٩/٤ ابْنُ بَابَوَيْهِ: قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ وَ سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْحِمْيَرِيُّ، قَالُوا : حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ زَيْدٍ الشَّحَّامِ،

*7/73-79/4 អ៊ីបនូ បាបាវៃហ្ម៍ មានប្រសាសន៍ថា មូហ្ហាំម៉ាដ្ហ ប៊ិន អាល់-ហ្ហាសាន់ ប៊ិន អាស្ហម៉ាដ្ហ ប៊ិន អាល់-វ៉ាលីដ្ហ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ហ ប៊ិន អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-ស៊្ហហ្វារ និង សាអុាដ្ហ ប៊ិន អុាប់ឌុលឡោះហ្ម៍ និង អុាប់ឌុលឡោះហ្ម៍ ប៊ិន យ៉ាក់ហ្វារ អាល់-ហ្ហីមយ៉ារី តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ហ ប៊ិន អាល់-ហ៊្ហូសៃន៍ ប៊ិន អាប៊ូ អាល់-ខុត្តុ៏ត្ហប់ តមកពី អុាលី ប៊ិន អាស់បាត្ហ តមកពី សាយ៉ាហ្វ ប៊ិន អុាមីរ៉ោះតុ៏ តមកពី ស្ហៃដ្ហ អាល់-ស្ហហ្ហាំ

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «إِنَّ صَالِحاً (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) غَابَ عَنْ قَوْمِهِ زَمَاناً(3)، وَ كَانَ يَوْمَ غَابَ عَنْهُمْ كَهْلاً مُبْدَحَ الْبَطْنِ، حَسَنَ الْجِسْمِ، وَافِرَ اللِّحْيَةِ، وَ رَجَعَ خَمِيصَ الْبَطْنِ(4) خَفِيفَ الْعَارِضَيْنِ مُجْتَمِعاً، رَبْعَةً مِنَ الرِّجَالِ(5)، فَلَمَّا رَجَعَ إِلَى قَوْمِهِ لَمْ يَعْرِفُوهُ

بِصُورَتِهِ،

---

(3). غيبته عليه السّلام كانت بعد هلاك قومه، و رجوعه كان الى من آمن به و نجا من العذاب.

(4). « مبدح البطن» لعل المراد به واسع البطن عظيمه، و أمّا خميص البطن أي ضامره و المراد به ما تحت البطن حيث يشد المنطقة فلا منافاة.

(5). الربعة: المتوسط بين الطول و القصر.

តមកពី អាប៊ូ អ៊ុប់ឌ៉ុលឡោះហ្ស៊ីតាអ ដែលមានវចន:ថា: "ស្ល៊ីលិ:ហ្ស៊ីតាអ ﷺ បានអវត្តមានពីប្រជាជាតិព្រះអង្ គ ﷺ មួយរយ:ពេល ។ កាលព្រះអង្ គ ﷺ បានបាត់ខ្លួនពីពួកគេនោះ ព្រះអង្ គ ﷺ មានព្រះជន្ម កណ្តាល មានពោះធំ មានរូបរាងស្អាត មានពុកចង្កាក្រាស់ ។ ព្រះអង្ គ ﷺ ត្រឡប់មកវិញដោយមានពោះអ្នកឃ្លាន (ពោះស្ងិត) មានមាឌមធ្យម ។ ដូច្នេះពេលព្រះអង្ គ ﷺ ទៅរកប្រជាជាតិព្រះអង្ គ ﷺ វិញ ពួកគេមើលមិនស្គាល់មុខព្រះអង្ គ ﷺ ទេ ។

فَرَجَعَ إِلَيْهِمْ وَ هُمْ عَلَى ثَلاَثِ طَبَقَاتٍ: طَبَقَةٍ جَاحِدَةٍ لاَ تَرْجِعُ أَبَداً، وَ أُخْرَى شَاكَّةٌ فِيهِ، وَ أُخْرَى عَلَى يَقِينٍ، فَبَدَأَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) حَيْثُ رَجَعَ بِطَبَقَةِ الشُّكَّاكِ فَقَالَ لَهُمْ: أَنَا صَالِحٌ. فَكَذَّبُوهُ وَ شَتَمُوهُ وَ زَجَرُوهُ، وَ قَالُوا: نَبْرَأُ إِلَى اللهِ مِنْكَ، إِنَّ صَالِحاً كَانَ فِي غَيْرِ صُورَتِكَ».

កាលព្រះអង្ គ ﷺ ត្រឡប់ទៅរកពួកគេវិញនោះ ពួកគេបែកខ្ញែកគ្នាជាបីក្រុមគឺ: ក្រុមពួកបដិសេធព្រះអង្ គ ﷺ មិនផ្លាស់ប្តូរចិត្តឡើយ, ក្រុមមួយទៀតគឺពួកសង្ស័យព្រះអង្ គ ﷺ, មួយក្រុមទៀតគឺពួកជឿជាក់ក្នុងចិត្ត ។ ពេលព្រះអង្ គ ﷺ ត្រឡប់មកវិញ ព្រះអង្ គ ﷺ បានចាប់ផ្តើមជាមួយក្រុមអ្នកសង្ស័យ ប្រាប់ពួកគេថា: "ខ្ញុំ ﷺ ស្ល៊ីលិ:ហ្ស៊ីតាអ ﷺ !" តែពួកគេប្រមាថព្រះអង្ គ ﷺ ថាភ្ញូតភរ ជេរប្រមាថព្រះអង្ គ ﷺ ប្រឆាំងព្រះអង្ គ ﷺ ថា: "យើងមិនទទួលស្គាល់លោក ﷺ ទេ នៅចំពោះមុខអល់ឡោះ ﷻ ។ ស្ល៊ីលិ:ហ្ស៊ីតាអ ﷺ មានរូបរាងខុសពីលោក ﷺ ។"

قَالَ: «فَأَتَى الْجُحَّادُ فَلَمْ يَسْمَعُوا مِنْهُ الْقَوْلَ، وَ نَفَرُوا مِنْهُ أَشَدَّ النُّفُورِ.

អ៊ីមុ៉ាំ ﷺ មានវចន:ថា: "ស្ល៊ីលិ:ហ្ស៊ីតាអ ﷺ ទៅរកពួកបដិសេធ ។ ពួកគេមិនព្រមស្តាប់ព្រះអង្ គ ﷺ ទេ ហើយសម្តែងអាការហ៊ានខ្លាំងដាក់ព្រះអង្ គ ﷺ ។"

ثُمَّ انْطَلَقَ إِلَى الطَّبَقَةِ الثَّالِثَةِ، وَ هُمْ أَهْلُ الْيَقِينِ، فَقَالَ لَهُمْ: أَنَا صَالِحٌ. فَقَالُوا: أَخْبِرْنَا خَبَراً لاَ نَشُكُّ فِيهِ أَنَّكَ صَالِحٌ، فَإِنَّا لاَ نَمْتَرِي أَنَّ اللهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْخَالِقُ يَنْقُلُ وَ يُحَوِّلُ فِي أَيِّ صُورَةٍ شَاءَ، وَ قَدْ أَخْبَرَنَا وَ تَدَارَسْنَا فِيمَا بَيْنَنَا بِعَلاَمَاتِ الْقَائِمِ إِذَا جَاءَ، وَ إِنَّمَا يَصِحُّ عِنْدَنَا إِذَا أَتَانَا الْخَبَرُ مِنَ السَّمَاءِ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្ គ ﷺ ទៅរកក្រុមទីបី ដែលជាក្រុមអ្នកមានជំនឿ ប្រាប់ពួកគេថា: "ខ្ញុំ ﷺ ស្ល៊ីលិ:ហ្ស៊ីតាអ ﷺ !" ពួកគេបានទូលថា: "សូមលោក ﷺ មេត្តាប្រាប់យើងនូវលក្ខណ:ខ្លះដើម្បីកម្ចាត់ការសង្ស័យអំពីលោក ﷺ ។ យើងមិនសង្ស័យឡើយថាអល់ឡោះ ﷻ ដែលជាព្រះអ្នកបង្កើតនោះ អាចផ្លាស់ប្តូររូបរាងអ្នកណាមួយបានស្រេចតែព្រះអង្ គ ﷻ ។ យើងបានដឹងប្រការនេះ បានស្វែងរក បានសិក្សាបណ្តាលក្ខណ:និងសញ្ញាដែលបញ្ជាក់ឲ្យដឹងនូវការដើមឡើងវិញរបស់អាល់-ក្ពីអ៊ីម ﷺ ។ យើងដឹងថារឿងនេះទៅជាពិត ពេលព្រះអង្ គ ﷺ នាំដំណឹងមកពីលើមេឃ ។"

فَقَالَ لَهُمْ صَالِحٌ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): أَنَا صَالِحٌ الَّذِي أَتَيْتُكُمْ بِالنَّاقَةِ. فَقَالُوا: صَدَقْتَ، وَ هِيَ الَّتِي نَتَدَارَسُ، فَمَا عَلاَمَتُهَا؟

ស្ល៊ីលិ:ហ្ស៊ីតាអ ﷺ បានប្រាប់ពួកគេថា: "ខ្ញុំ ﷺ គឺស្ល៊ីលិ:ហ្ស៊ីតាអ ﷺ ដែលបានមករកអស់លោកជាមួយមេអូដ្ឋ ។"

ពួកគេបានថា៖ "លោកﷺនិយាយពិត ។ នេះចំណុចតែមួយដែលយើងគាំទ្រ ។ សូមលោកប្រាប់ថាមេអុ្វដ្ឋនោះមានសញ្ញាអ្វី ?"

فَقَالَ: لَهَا شِرْبٌ وَ لَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ. فَقَالُوا: آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِمَا جِئْتَنَا بِهِ.

ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "វាមានពេលវេលាផឹកទឹកឆ្លាស់គ្នា ដោយឆ្លាស់ថ្ងៃផឹកទឹកជាមួយអស់លោក ។" ពួកគេបានថា៖ "អស់ទូលបង្គំជឿអល់ឡោះហ្ជ័ និងជឿអ្វីដែលព្រះអង្គﷺនាំមក ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ﴿أَنَّ صَالِحاً مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ فَقَالَ أَهْلُ الْيَقِينِ: ﴿إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ * قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ وَ هُمُ الشُّكَّاكُ وَ الْجُحَّادُ: ﴿إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ﴾».

ដូច្នេះក្នុងពេលនោះអល់ឡោះហ្ជ័មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:៧៥] ស្វ៉ាលិះហ្វ៊ត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដោយម្ចាស់របស់គេ ។* ដូច្នេះបណ្ដាអ្នកជឿជាក់បានថា៖ *"[៧:៧៥] មែន យើងជឿអ្វីដែលគេបាននាំមក ។"* ពួកសង្ស័យនិងពួកបដិសេធបានថា៖ *"[៧:៧៦] យើងមិនជឿអ្វីដែលអស់លោកជឿនោះទេ ។"*

قُلْتُ: هَلْ كَانَ فِيهِمْ ذَلِكَ الْيَوْمَ عَالِمٌ؟ قَالَ: «اللَّهُ أَعْدَلُ مِنْ أَنْ يَتْرُكَ الْأَرْضَ بِلاَ عَالِمٍ، يَدُلُّ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ لَقَدْ مَكَثَ الْقَوْمُ بَعْدَ خُرُوجِ صَالِحٍ سَبْعَةَ أَيَّامٍ لاَ يَعْرِفُونَ إِمَاماً، غَيْرَ أَنَّهُمْ عَلَى مَا فِي أَيْدِيهِمْ مِنْ دِينِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، كَلِمَتُهُمْ وَاحِدَةٌ، فَلَمَّا ظَهَرَ صَالِحٌ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) اجْتَمَعُوا عَلَيْهِ، وَ إِنَّمَا مَثَلُ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) مَثَلُ صَالِحٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٦١ الحديث : ٩٩/ ٣٩٣٩ ، كمال الدين و تمام النعمة – الجزء : ١ صفحة : ١٣٦ الحديث : ٦)**

ខ្ញុំ (គឺលោកអ្នកអធិប្បាយ) បានទូលថា៖ "មានអ្នកចេះដឹងនៅជាមួយពួកគេសម័យនោះ ?" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ជ័ត្រឹមត្រូវណាស់ ព្រះអង្គហ្ជ័មិនទុកឲ្យផែនដីនៅទទេដោយគ្មានអ្នកចេះដឹងទេដែលណែនាំមនុស្សទៅរកអល់ឡោះហ្ជ័ ។ បន្ទាប់ពីស្វ៉ាលិះហ្វ៊ﷺបានបង្ហាញខ្លួន បានប្រឡប់មកវិញ ប្រជាជនបានរស់នៅបែបនេះអស់ប្រាំពីរថ្ងៃព្រោះពួកគេមិនស្គាល់អ្នកដឹកនាំ ឬព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំរបស់ខ្លួន ។ តែក្រៅពីនេះពួកគេមានអ្វីមួយដែលមកពីព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្ជ័ ពួកគេបានអនុវត្តិតាមអ្វីដែលមកពីព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្ជ័យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ។ ជំនឿពួកគេជាជំនឿតែមួយ ។ ពេលស្វ៉ាលិះហ្វ៊ﷺមកវិញ ពួកគេមកចោមព្រះអង្គﷺ ។ មិនមានអ្វីគួរឲ្យសង្ស័យទេ រឿងអាល់-ក៏អ៊ីមﷺដូចរឿងស្វ៉ាលិះហ្វ៊ﷺ ។" (كمال الدين و تمام النعمة : 136/ 6)

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾

៨០. [យើងបានចាត់បញ្ជូន]លូត្ហ កាលគេបានប្រាប់ប្រជាជាតិគេថា៖ "អស់លោកប្រព្រឹត្តអំពើលាមកដែលពុំមានអ្នកណាមួយក្នុងលោកបានប្រព្រឹត្តឡើយកាលពីមុនអស់លោកនោះឬ ?

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِ ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

៨១. អស់លោកទៅរកមនុស្សប្រុសដូចគ្នាដើម្បីត្រេកក្នុងកាម (រួមភេទ) មិនទៅរកស្ត្រីទេ ! អស់លោកជាមនុស្សបំពារបំពានហួសហេតុ !"

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ أَخْرِجُوهُم مِّن قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾

៨២. [ជនឧក្រិដ្ឋនៃ]ប្រជាជាតិគេបានតែឲ្យចម្លើយថា៖ "ចូរបណ្ដេញពួកគេចេញពីនគររបស់អស់លោក

ទៅ ! ពួកគេអួតខ្លួនជាមនុស្សបរិសុទ្ធ !"

فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ كَانَتْ مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿٨٣﴾

៨៣. យើងបានសង្គ្រោះគេនិងក្រុមគ្រួសារគេ (បណ្តាអ្នកតាមនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា) លើកលែងតែភរិយាគេដែលនៅក្នុងចំណោមអ្នកដែលនៅខាងក្រោយ [ហើយត្រូវប្រល័យចោល] ។

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًا ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

៨៤. យើងបានទម្លាក់មកលើពួកគេនូវភ្លៀង [ជុំជ្ជជាលទ្ធផលនៃអំពើអាក្រក់របស់ពួកគេ] ។ ចូរអ្នកមើលចុះថាអវសានរបស់ជនឧក្រិដ្ឋនោះដូចម្តេចខ្លះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨0-៨៤

٧/٨٠-٨٤/١ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي يَزِيدَ وَ هُوَ فَرْقَدٌ عَنْ أَبِي يَزِيدَ الْحَمَّارِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى بَعَثَ أَرْبَعَةَ أَمْلاَكٍ فِي إِهْلاَكِ قَوْمِ لُوطٍ جَبْرَئِيلَ وَ مِيكَائِيلَ وَ إِسْرَافِيلَ وَ كَرُوبِيلَ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) فَمَرُّوا بِإِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ هُمْ مُعْتَمُّونَ فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ فَلَمْ يَعْرِفْهُمْ وَ رَأَى هَيْئَةً حَسَنَةً فَقَالَ لاَ يَخْدُمُ هَؤُلاَءِ أَحَدٌ إِلَّا أَنَا بِنَفْسِي وَ كَانَ صَاحِبَ أَضْيَافٍ فَشَوَى لَهُمْ عِجْلاً سَمِيناً حَتَّى أَنْضَجَهُ ثُمَّ قَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ فَلَمَّا وَضَعَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ ﴿رَأَى أَيْدِيَهُمْ لا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَ أَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾

7/80-84/1 [...] អាប៊ូ យ៉ាស៊ីដ្ធ អាល់-ហ្ការ៉ាម៉ារ បានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីម صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីដ្ធ ﷻ បានចាត់បញ្ជូនទេវតាបួនអង្គ[មកជួបអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام]ដើម្បីកម្ទេចប្រជាជាតិរបស់លូត្ត عليه السلام ។ ទេវតាទាំងនោះគឺ៖ ជ្ប៊ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام, មីកាអ៊ីល عليه السلام, អ៊ីសរ៉ាហ្ស៊ីល عليه السلام និងការ៉ូប៊ីល عليه السلام ។ ទេវតាទាំងបួនអង្គ عليهم السلام បានពាក់ឈ្នួតក្បាល ។ ពួកទេវតា عليهم السلام បានគំនាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام មិនស្គាល់ទេវតាទាំងបួន عليهم السلام ទេ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام យើញថាទេវតាទាំងបួនអង្គ عليهم السلام ជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عليه السلام និយាយ[ក្នុងចិត្ត]ថា៖ "មិនត្រូវឲ្យអ្នកណាក្រៅពីខ្ញុំ عليه السلام ផ្ទាល់បម្រើបុគ្គលទាំងនេះទេ ។" ព្រះអង្គ عليه السلام ជាអ្នកទទួលភ្ញៀវប្រកបដោយសីលធម៌ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عليه السلام បានអាំងកូនគោមួយសម្រាប់លៀងទេវតាទាំងបួនអង្គ عليهم السلام លុះឆ្ងឹនទើបយកមកដាក់នៅពីមុខទេវតាទាំងបួនអង្គ عليهم السلام ។ ពេលព្រះអង្គ عليه السلام បានដាក់កូនគោអាំងនៅមុខទេវតា *[១១:៧0] ពេលគេបានយើញថាដៃរបស់ជនទាំងនោះ (គឺទេវតា) មិនប៉ះពាល់ម្ហូបនោះ គេយើញថាពួកគេចម្លែក ហើយទទួលអារម្មណ៍ភ័យព្រួច ។*

فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) حَسَرَ الْعِمَامَةَ عَنْ وَجْهِهِ وَ عَنْ رَأْسِهِ فَعَرَفَهُ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فَقَالَ أَنْتَ هُوَ فَقَالَ نَعَمْ وَ مَرَّتِ امْرَأَتُهُ سَارَةُ فَبَشَّرَهَا بِإِسْحَاقَ وَ مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ فَقَالَتْ مَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فَأَجَابُوهَا بِمَا فِي الْكِتَابِ الْعَزِيزِ فَقَالَ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لَهُمْ فِيمَا ذَا جِئْتُمْ قَالُوا لَهُ فِي إِهْلاَكِ قَوْمِ لُوطٍ

ពេលជ្ប៊ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام បានយើញថាព្រះអង្គ عليه السلام ភ័យ ជ្ប៊ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام បានដោះឈ្នួតពីក្បាលនិងពីលើមុខព្រះអង្គ عليه السلام ចេញ ។ អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام មើលស្គាល់ជ្ប៊ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام ហើយមានវចនៈថា៖ "លោកគឺព្រះអង្គ عليه السلام !" ជ្ប៊ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។" មហេសីអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام បានដើរកាត់តាមនោះ ជ្ប៊ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام បានប្រាប់ព្រះនាង عليها السلام ឲ្យដឹងអំពីអ៊ីសហ្ការ៉ាក់ عليه السلام និងអំពីយ៉ាកុ៊ប عليه السلام បន្ទាប់ពីអ៊ីសហ្ការ៉ាក់

ﷺ ។ ព្រះនាងﷺក៏បានថាអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻថា ។ ពួកទេវតាﷺបានឆ្លើយព្រះនាងﷺអ្វីដែលមានចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីររុងរឿង ។ អ៊ីបរ៉ហ៊ីមﷺបានប្រាប់ពួកទេវតាﷺថា៖ "ព្រះអង្គទាំងអស់ﷺ យ៉ាងមកនេះមានធុរ:អ្វី ?" អស់ទេវតាﷺបានប្រាប់ព្រះអង្គﷺថា៖ "ដើម្បីកម្ទេចប្រជាជាតិរបស់លូត្ﷺ ។"

فَقَالَ لَهُمْ إِنْ كَانَ فِيهَا مِائَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ تُهْلِكُونَهُمْ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا خَمْسِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا ثَلَاثِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا عِشْرِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا عَشَرَةً قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا خَمْسَةً قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا وَاحِداً قَالَ لَا ﴿قالَ إِنَّ فِيها لُوطاً قالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيها لَنُنَجِّيَنَّهُ وَ أَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كانَتْ مِنَ الْغابِرِينَ﴾ ثُمَّ مَضَوْا

ព្រះអង្គﷺបានប្រាប់ទេវតាﷺថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមួយរយនាក់នៅក្នុងចំណោមពួកគេ ព្រះអង្គﷺនឹងកម្ទេចពួកគេទេ ?" ឃ្ជីបរ៉អ៊ីលﷺមានវចន:ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ៊ីមﷺមានវចន:ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាហាសិបនាក់ ?" ឃ្ជីបរ៉អ៊ីលﷺមានវចន:ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ៊ីមﷺមានវចន:ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាសាមសិបនាក់ ?" ឃ្ជីបរ៉អ៊ីលﷺមានវចន:ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ៊ីមﷺមានវចន:ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្ភៃនាក់ ?" ឃ្ជីបរ៉អ៊ីលﷺមានវចន:ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ៊ីមﷺមានវចន:ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដប់នាក់ ?" ឃ្ជីបរ៉អ៊ីលﷺមានវចន:ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ៊ីមﷺមានវចន:ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រាំនាក់ ?" ឃ្ជីបរ៉អ៊ីលﷺមានវចន:ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ហ៊ីមﷺមានវចន:ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្នាក់ ?" ឃ្ជីបរ៉អ៊ីលﷺមានវចន:ថា៖ "ទេ ។" *[២៩:៣២] គេ (អ៊ីបរ៉ហ៊ីម) បានថា៖ "លូត្ﷺនៅក្នុងស្រុកនេះ ។" ពួកគេបានថា៖ "យើងដឹងច្បាស់ជាងគេថាមានអ្នកណាខ្លះនៅក្នុងស្រុកនោះ ។ យើងនឹងសង្គ្រោះគេនិងគ្រួសារគេវ៉ៃរ៉ៃលែងតែភរិយាគេដែលជាម្នាក់នៅក្នុងចំណោមអ្នកសល់នៅខាងក្រោយ ។"* បន្ទាប់ពីនោះពួកទេវតាﷺបានចាកចេញ ។

وَ قَالَ الْحَسَنُ الْعَسْكَرِيُّ أَبُو مُحَمَّدٍ لَا أَعْلَمُ ذَا الْقَوْلَ إِلَّا وَ هُوَ يَسْتَبْقِيهِمْ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿يُجادِلُنا فِي قَوْمِ لُوطٍ﴾ فَأَتَوْا لُوطاً وَ هُوَ فِي زِرَاعَةٍ لَهُ قُرْبَ الْمَدِينَةِ فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ وَ هُمْ مُعْتَمُّونَ فَلَمَّا رَآهُمْ رَأَى هَيْئَةً حَسَنَةً عَلَيْهِمْ عَمَائِمُ بِيضٌ وَ ثِيَابٌ بِيضٌ فَقَالَ لَهُمُ الْمَنْزِلَ فَقَالُوا نَعَمْ فَتَقَدَّمَهُمْ وَ مَشَوْا خَلْفَهُ فَنَدِمَ عَلَى عَرْضِهِ عَلَيْهِمُ الْمَنْزِلَ وَ قَالَ أَيَّ شَيْءٍ صَنَعْتُ آتِي بِهِمْ قَوْمِي وَ أَنَا أَعْرِفُهُمْ فَالْتَفَتَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ وَ قَدْ قَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لَا نَعْجَلُ عَلَيْهِمْ حَتَّى يَشْهَدَ ثَلَاثَ شَهَادَاتٍ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) هَذِهِ وَاحِدَةٌ ثُمَّ مَشَى سَاعَةً ثُمَّ الْتَفَتَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) هَذِهِ اثْنَتَانِ ثُمَّ مَضَى فَلَمَّا بَلَغَ بَابَ الْمَدِينَةِ الْتَفَتَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) هَذِهِ ثَالِثَةٌ

អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ជាស់ការី អាប៊ូ មូហ្ចាំម៉ាដ្ជ៉ូﷺមានវចន:ថា៖, ខ្ញុំ (លោកអ្នកធិប្បាយ) ដឹងថាសម្តីនេះមិនមែនអ្វីផ្សេងពីសម្តីអភិរក្សទេ, "នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ *"[១១:៧៤] គេបានតវ៉ាជាមួយយើង (ជាមួយបណ្តាប្រេសិតយើង) រឿងប្រជាជាតិរបស់លូត្ﷺ ។"* ពួកទេវតាﷺបានទៅរកលូត្ﷺ ខណ:ព្រះអង្គﷺកំពុងនៅក្នុងចម្ការព្រះអង្គﷺក្បែរស្រុកនោះ ។ ពួកទេវតាﷺបានគំនាប់ព្រះអង្គﷺដោយបិទមុខ (គឺកាឡៃមុខ) ។ ពេលព្រះអង្គﷺបានឃើញពួកទេវតាﷺជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ ជួតក្បាលដោយឈ្នួតហើយពាក់អាវវែងពណ៌សរ ព្រះអង្គﷺបានប្រាប់ទេវតាﷺថា៖ "អស់លោកចង់សម្នាក់នៅទីនេះមែនទេ ?" ពួកទេវតាﷺថា៖ "ត្រូវហើយ ។" ព្រះអង្គﷺក៏បាននាំមុខពួកទេវតាﷺ ដើរតាមក្រោយព្រះអង្គﷺ ។ តែព្រះអង្គﷺស្តាយក្រោយដែលឲ្យពួកទេវតាﷺស្នាក់នៅទីនេះ ។ ព្រះអង្គﷺនឹកក្នុងចិត្តថា៖ "តើខ្ញុំﷺត្រូវធ្វើយ៉ាងណាពេលខ្ញុំទៅជួបប្រជាជាតិខ្ញុំﷺ ហើយស្គាល់ពួកគេច្បាស់នោះ ?" ព្រះអង្គﷺបានបែរទៅរកភ្ញៀវﷺព្រះអង្គﷺ មានវចន:ថា៖ "អស់លោកﷺ

ទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ ។" ឃ្ជីបរ៉ាអ៊ីលអាលីហ្ស៊ីសាឡាមមានវចនៈថា៖ "យើងអាលីហ្ស៊ីសាឡាមនឹងមិនប្រញាប់ប្រព្រឹត្តលើប្រជាជាតិគេអាលីហ្ស៊ីសាឡាមទេ បើគេអាលីហ្ស៊ីសាឡាមមិនបានសច្ចាបីដងទេ ។" ឃ្ជីបរ៉ាអ៊ីលអាលីហ្ស៊ីសាឡាមនឹកក្នុងចិត្ត ថា៖ "នេះគឺសច្ចាទីមួយ ។" ទាំងអស់គ្នាអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបានដើរបន្តិចទៀត ។ បន្ទាប់មកលូតអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបានបែរមករកអស់ទេវតាអាលីហ្ស៊ីសាឡាមហើយមានវចនៈថា៖ "អស់លោកអាលីហ្ស៊ីសាឡាមទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ ។" ឃ្ជីបរ៉ាអ៊ីលអាលីហ្ស៊ីសាឡាមនឹកក្នុងចិត្តថា៖ "នេះគឺសច្ចាទីពីរ ។" ទាំងអស់គ្នាអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបានដើរទៅមុខទៀតលុះដល់មាត់ទ្វារស្រុក ។ លូតអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបានបែរទៅរកអស់ទេវតាអាលីហ្ស៊ីសាឡាមហើយមានវចនៈថា៖ "អស់លោកអាលីហ្ស៊ីសាឡាមទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ ។" ឃ្ជីបរ៉ាអ៊ីលអាលីហ្ស៊ីសាឡាមនឹកក្នុងចិត្តថា៖ "នេះគឺសច្ចាទីបី ។"

ثُمَّ دَخَلَ وَ دَخَلُوا مَعَهُ فَلَمَّا رَأَتْهُمُ امْرَأَتُهُ رَأَتْ هَيْئَةً حَسَنَةً فَصَعِدَتْ فَوْقَ السَّطْحِ وَ صَعِقَتْ فَلَمْ يَسْمَعُوا فَدَخَّنَتْ فَلَمَّا رَأَوُا الدُّخَانَ أَقْبَلُوا يُهْرَعُونَ إِلَى الْبَابِ فَنَزَلَتْ إِلَيْهِمْ فَقَالَتْ عِنْدَهُ قَوْمٌ مَا رَأَيْتُ قَطُّ أَحْسَنَ مِنْهُمْ هَيْئَةً فَجَاءُوا إِلَى الْبَابِ لِيَدْخُلُوهَا فَلَمَّا رَآهُمْ لُوطٌ قَامَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ يَا قَوْمِ فَاتَّقُوا اللهَ وَ لا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَ لَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ فَقَالَ ﴿هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ﴾ فَدَعَاهُمْ إِلَى الْحَلَالِ فَقَالُوا ﴿لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَ إِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ﴾ فَ ﴿قالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلى رُكْنٍ شَدِيدٍ﴾ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَوْ يَعْلَمُ أَيُّ قُوَّةٍ لَهُ فَكَاثَرُوهُ حَتَّى دَخَلُوا الْبَيْتَ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបានដើរចូលទៅក្នុងស្រុក អស់ទេវតាអាលីហ្ស៊ីសាឡាមក៏បានដើរចូលទៅជាមួយព្រះអង្គអាលីហ្ស៊ីសាឡាមដែរ ។ ពេលមហេសីរបស់លូតអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបានឃើញអស់ទេវតាអាលីហ្ស៊ីសាឡាមមានមាឌសង្ហា ក៏បានឡើងទៅលើដំបូលផ្ទះហូចហៅគេ ។ តែពួកគេមិនឮព្រះនាងទេ ព្រះនាងក៏បានបង្ហុយផ្សែងទ្រលោមឡើង ។ ពេលពួកគេបានឃើញផ្សែង ពួកគេប្រញាប់ប្រញាល់មកដល់មាត់ទ្វារផ្ទះ ។ ព្រះនាងបានចុះមកជួបពួកគេហើយ ថា៖ "ព្រះអង្គអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបាននាំមនុស្សមក ។ ខ្ញុំមិនដែលឃើញមនុស្សណាមានសម្រស់ស្អាតជាងពួកគេទេ ។" ពួកគេបានមកដល់មាត់ទ្វារ ។ លូតអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបានចេញទៅជួបពួកគេ មានវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកខ្លាចអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ ។ កុំបៀតបៀនភ្ញៀវខ្ញុំអាលីហ្ស៊ីសាឡាម ។ មិនមានអ្នកណាមួយនៅលើផ្លូវធម៌ទេក្នុងចំណោមអស់លោក ? *[១១:៧៨] នេះគឺបណ្តាកូនស្រីរបស់[សហគមន៍]ខ្ញុំ ។ ពួកនាងបរិសុទ្ធជាងសម្រាប់អស់លោក* ដូច្នេះចូរអស់លោកហៅពួកនាងទៅរកអ្វីដែលសមរម្យតាមច្បាប់ទៅ ។" ពួកគេបានថា៖ *"[១១:៧៩] លោកដឹងស្រាប់ហើយថាយើងមិនត្រូវការបណ្តាកូនស្រីរបស់[សហគមន៍]លោកទេ ។ លោកដឹងច្បាស់ថាយើងចង់បានអ្វី ។" [១១:៨០] គេបានថា៖ "បើខ្ញុំមានកម្លាំងប្រឆាំងអស់លោក ឬមានទីពឹងពាក់ខ្លាំងពូកែ ។"* ឃ្ជីបរ៉ាអ៊ីលអាលីហ្ស៊ីសាឡាមនឹកក្នុងចិត្តថា៖ "ប្រសិនបើគេអាលីហ្ស៊ីសាឡាមដឹងថាគេអាលីហ្ស៊ីសាឡាមមានកម្លាំងខ្លាំងប៉ុណ្ណានោះ ។" ពួកគេបាននិយាយគ្នាច្រើន លុះពួកទាំងនោះបានចូលមកក្នុងផ្ទះ ។"

قَالَ فَصَاحَ بِهِ جَبْرَئِيلُ يَا لُوطُ دَعْهُمْ يَدْخُلُونَ فَلَمَّا دَخَلُوا أَهْوَى جَبْرَئِيلُ بِإِصْبَعِهِ نَحْوَهُمْ فَذَهَبَتْ أَعْيُنُهُمْ وَ هُوَ قَوْلُهُ ﴿فَطَمَسْنا أَعْيُنَهُمْ﴾ ثُمَّ نَادَى جَبْرَئِيلُ فَقَالَ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَ قَالَ لَهُ جَبْرَئِيلُ إِنَّا بُعِثْنَا فِي إِهْلَاكِهِمْ فَقَالَ يَا جَبْرَئِيلُ عَجِّلْ فَقَالَ ﴿إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَ لَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ﴾

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហាស់ការី អាប៊ូ មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "ឃ្ជីបរ៉ាអ៊ីលអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបានស្រែកថា៖ "លូតអាលីហ្ស៊ីសាឡាមអើយ ! ហៅពួកគេចូលមកក្នុងផ្ទះមក ។" លុះពួកគេបានចូលមកខាងក្នុងផ្ទះ ឃ្ជីបរ៉ាអ៊ីលអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបានយកម្រាមដៃព្រះអង្គអាលីហ្ស៊ីសាឡាមចង្អុលជុំវិញពួកគេ ភ្នែកពួកគេក៏ទៅជាខ្វាក់មើលអ្វីមិនឃើញ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ *[៥៤:៣៧] យើងបានធ្វើឲ្យភ្នែកពួកគេខ្វាក់ ។* បន្ទាប់ពីនោះ ឃ្ជីបរ៉ាអ៊ីលអាលីហ្ស៊ីសាឡាមបានប្រកាសថា៖ "យើងអាលីហ្ស៊ីសាឡាមត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដើម្បីកម្ទេចអស់លោកចោល ។" លូតអាលីហ្ស៊ីសាឡាមមានវចនៈថា៖ "ឃ្ជីបរ៉ាអ៊ីលអាលីហ្ស៊ីសាឡាមអើយ ! ឆាប់ឡើង !" ឃ្ជីបរ៉ាអ៊ីលអាលីហ្ស៊ីសាឡាមមានវចនៈថា៖ *[១១:៨១] "ពេលកំណត់របស់ពួកគេគឺពេលព្រលឹម ។ មិនជិតដល់ពេលព្រលឹមហើយទេ ?"*

قَالَ فَأَمَرَهُ فَتَحَمَّلَ وَ مَنْ مَعَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَالَ ثُمَّ اقْتَلَعَهَا جَبْرَئِيلُ بِجَنَاحَيْهِ مِنْ سَبْعِ أَرَضِينَ ثُمَّ رَفَعَهَا حَتَّى سَمِعَ أَهْلُ سَمَاءِ الدُّنْيَا نُبَاحَ الْكِلَابِ وَ صِيَاحَ الدِّيَكَةِ ثُمَّ قَلَبَهَا وَ أَمْطَرَ عَلَيْهَا وَ عَلَى مَنْ حَوْلَ الْمَدِينَةِ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ. (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ٣٢٧ حديث : ٥٠٥)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ៊ីស់ការី អាប៊ូ មូហ្ហាំម៉ាដ្ជ់ صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "យ៉ូ្ស ១០ អ្ហ៊ីលបរ៉ាអ៊ីម ១០ បានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ ១០ នាំទៅជាមួយព្រះអង្គ ១០ បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលតាមព្រះអង្គ ១០ លើកលែងតែមហេសីព្រះអង្គ ១០ ។ បន្ទាប់មកយ៉ូ្ស ១០ អ្ហ៊ីលបរ៉ាអ៊ីម ១០ បានគាស់យកមួយប៉ែកនៃផែនដីទីប្រាំពីរ ដោយស្លាបព្រះអង្គ ១០ ហើយបានលើកវាឡើងទៅលើ លុះត្រាតែអ្នកនៅលើមេឃបានឮសម្លេងឆ្កែ ព្រុសនិងស្នូរមាន់រងាវ ។ បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ ១០ បានផ្តាប់វា ហើយទម្លាក់ភ្លៀងដុំថ្មឥដ្ឋមកលើបរិវេណផ្ទៃស្រុកនោះ ។" (الكافي 8: 327/ 505) 26:159-174, 27:50-58, 15:61-74, 29:27-35, 51:24-37, 54:32-39, 11:69-83

***

٧/٨٠-٢/٨٤ [جلال الدين السيوطي] أخرج ابن أبي الدنيا، والبيهقي، وابن عساكر، عن أبي حمزة قال: قلت لمحمد بن علي: عذب الله نساء قوم لوط بعمل رجالهم قال: الله أعدل من ذلك استغنى الرجال بالرجال والنساء بالنساء. (تفسير أبي حمزة الثمالي – الجزء : ١ صفحة : ١٧٢ الحديث : ١٠٢)

7/80-84/2 [...] អាប៊ូ ហ្ហាំស្ការ៉ូ បានតំណាលថាខ្ញុំបានទូល មូហ្ហាំម៉ាដ្ជ់ បិន អ្ហ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ បានធ្វើទណ្ឌកម្មនារីប្រជាជាតិរបស់លូត្ត ១០ ដោយសារទង្វើរបស់ស្វាមីខ្លួន ។ អ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ យុត្តិធម៌លើសនោះទៅទៀត ។ ពួកស្វាមីរបស់ពួកនារីនោះបំពេញតម្រូវការរបស់ខ្លួនជាមួយបុរសឯពួកនារីជាមួយនារី (គឺទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទជាមួយមនុស្សភេទដូចគ្នា) ។" (تفسير أبي حمزة الثمالي 1: 172/ 102)

***

٧/٨٠-٣/٨٤ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ يَزِيدَ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ: سَأَلَ رَجُلٌ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَ تُؤْتَى النِّسَاءُ فِي أَدْبَارِهِنَّ؟ فَقَالَ: «سَفَلْتَ، سَفَلَ اللَّهُ بِكَ، أَ مَا سَمِعْتَ اللَّهَ يَقُولُ: ﴿لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾؟!». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٦٤ الحديث : ٩٩/ ٣٩٤٢ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٢٢ الحديث : ٥٥)**

7/80-84/3 [...] បុរសម្នាក់បានសួរ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើទូលបង្គំអាចរួមភេទជាមួយភរិយាតាមរន្ធគូទបានទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លោកជាមនុស្សទាបថោកបំផុត ។ សូមអល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ បន្ទាបបន្ទោកលោក ។ លោកមិនបានឮអល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ មានព្រះបន្ទូលទេថា៖ *[٧:٨٠] "អស់លោកប្រព្រឹត្តអំពើលាមក ដែលពុំមានអ្នកណាមួយក្នុងលោកបានប្រព្រឹត្តឡើយកាលពីមុនអស់លោកនោះ ឬ ?"* (تفسير العيّاشي 2: 22/ 55)

***

٧/٨٠-٤/٨٤ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «إِنَّ مِنْ أَخْوَفِ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٣٢ ، الدّر المنثور – الجزء : ٣ صفحة : ٤٩٧)**

7/80-84/4 [...] រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ជ៉ា ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្វីដែលខ្ញុំ ﷺ ខ្លាចបំផុតសម្រាប់សហគមន៍ខ្ញុំ ﷺ នោះ គឺខ្លាចពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើដែលប្រជាជាតិរបស់លូត្ត ១០ បានប្រព្រឹត្ត (គឺទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទជាមួយមនុស្សភេទដូចគ្នា) ។" (البرهان في تفسير القرآن , ج 2 , ص 632 ដកស្រង់ពី الدر المنثور, 3: 497)

وَإِلَىٰ مَدۡيَنَ أَخَاهُمۡ شُعَيۡبٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥۖ قَدۡ جَآءَتۡكُم بَيِّنَةٞ مِّن رَّبِّكُمۡۖ فَأَوۡفُواْ ٱلۡكَيۡلَ وَٱلۡمِيزَانَ وَلَا تَبۡخَسُواْ ٱلنَّاسَ أَشۡيَآءَهُمۡ وَلَا تُفۡسِدُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ بَعۡدَ إِصۡلَٰحِهَاۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٨٥

៨៥. [យើងបានចាត់បញ្ជូន]ស៊ូអ៊ៃប៍ទៅរក[ប្រជាជាតិ]ម៉ាដ្ជ៉ូយ៉ាន់ គេជាបងប្អូនពួកគេ ។ គេបាន[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអ៊ីយ ! ចូរអស់លោកធ្វើសក្ការអល់ឡោះហ្ន៑ ។ អស់លោកពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គទេ ។ ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់មួយដែលមកពីម្ចាស់អស់លោកបានមកដល់អស់លោកហើយ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកវាស់និងថ្លឹងឲ្យត្រឹមត្រូវ ។ ចូរអស់លោកកុំកិបបំបាត់យកទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃឡើយ ។ ចូរអស់លោកកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដីឡើយ ក្រោយពីវាត្រូវបានកែតម្រូវហើយ ។ នោះជាប្រការប្រពៃជាងសម្រាប់អស់លោក បើអស់លោកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

وَلَا تَقۡعُدُواْ بِكُلِّ صِرَٰطٖ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنۡ ءَامَنَ بِهِۦ وَتَبۡغُونَهَا عِوَجٗاۚ وَٱذۡكُرُوٓاْ إِذۡ كُنتُمۡ قَلِيلٗا فَكَثَّرَكُمۡۖ وَٱنظُرُواْ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ٨٦

៨៦. ចូរអស់លោកកុំចាំស្ទាក់គ្រប់ផ្លូវឡើយ (គឺកុំឈ្លបមើល) ដើម្បីគម្រាមគេនិងដើម្បីរារាំងព្រះមាគ៌ាអល់ឡោះហ្ន៑ដាក់អ្នកដែលមានជំនឿចំពោះព្រះអង្គ ។ ចូរអស់លោកកុំព្យាយាមធ្វើឲ្យព្រះមាគ៌ានោះវៀចវេរឡើយ ។ ចូរអស់លោកនឹកដល់គ្រាដែលអស់លោកមានគ្នាតិច ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យអស់លោកមានគ្នាច្រើន ។ ចូរអស់លោកមើលចុះថាអវសានរបស់បណ្តាអ្នកបង្កវិនាសនោះដូចម្តេចខ្លះ ។

وَإِن كَانَ طَآئِفَةٞ مِّنكُمۡ ءَامَنُواْ بِٱلَّذِيٓ أُرۡسِلۡتُ بِهِۦ وَطَآئِفَةٞ لَّمۡ يُؤۡمِنُواْ فَٱصۡبِرُواْ حَتَّىٰ يَحۡكُمَ ٱللَّهُ بَيۡنَنَاۚ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلۡحَٰكِمِينَ ٨٧

៨៧. បើអស់លោកមួយចំនួនជឿអ្វីដែលគេបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំមកជាមួយនោះ (គឺជឿបេសកកម្មខ្ញុំ) មួយចំនួនទៀតមិនជឿទេ ចូរអស់លោកអត់ធ្មត់លុះដល់អល់ឡោះហ្ន៑កាត់សេចក្តីយើង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកកាត់សេចក្តីប្រសើរលើសអ្នកកាត់សេចក្តីទាំងពួង ។"

۞قَالَ ٱلۡمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ لَنُخۡرِجَنَّكَ يَٰشُعَيۡبُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَكَ مِن قَرۡيَتِنَآ أَوۡ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَاۚ قَالَ أَوَلَوۡ كُنَّا كَٰرِهِينَ ٨٨ الجُزۡء ٩ الحِزۡبُ ١٧

៨៨. ពួកអ្នកធំក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិគេដែលក្រអឺតក្រអោង (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា) បានថា៖ "ស៊ូអ៊ៃប៍អ៊ីយ ! យើងនឹងបណ្តេញលោកនិងបណ្តាអ្នកជឿជាមួយលោកចេញពីនគរយើង ឬក៏អស់លោកប្រឡប់មករកសាសនាយើង ។" គេ (គឺស៊ូអ៊ៃប៍) បានថា៖ "[អស់លោកនឹងបង្ខំយើងឬ] ទោះបីយើងមិនពេញចិត្ត[វា] (គឺស្អប់ខ្ពើមសាសនាមិនពិត) ?

قَدِ ٱفۡتَرَيۡنَا عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا إِنۡ عُدۡنَا فِي مِلَّتِكُم بَعۡدَ إِذۡ نَجَّىٰنَا ٱللَّهُ مِنۡهَاۚ وَمَا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّعُودَ فِيهَآ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّنَاۚ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيۡءٍ عِلۡمًاۚ عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلۡنَاۚ رَبَّنَا ٱفۡتَحۡ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَ قَوۡمِنَا بِٱلۡحَقِّ وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡفَٰتِحِينَ ٨٩

៨៩. យើងនឹងប្រឌិតមុសាវាទដាក់អល់ឡោះហ្ស៊ា បើយើងត្រឡប់ទៅរកសាសនារបស់អស់លោក ក្រោយពីអល់ឡោះហ្ស៊ាបានសង្គ្រោះយើងឲ្យផុតពីលទ្ធិជំនឿនោះហើយ ។ មិនត្រឹមត្រូវសម្រាប់យើងទេ ដែលយើងត្រឡប់ទៅរកលទ្ធិជំនឿនោះ វ៉ៃរ៉ៃលែងតែអល់ឡោះហ្ស៊ា ម្ចាស់យើង មានព្រះបំណងដូច្នេះ ។ ម្ចាស់យើងទ្រង់ក្តាប់សព្វសារពើនៅក្នុងព្រះអភិញ្ញា ។ យើងប្រគល់កាយថ្វាយជីវិតលើអល់ឡោះហ្ស៊ា ។ ម្ចាស់របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គមេត្តាកាត់ក្តីដោយសច្ចៈធម៌ឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងប្រជាជាតិរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកកាត់ក្តីប្រសើរលើសអស់អ្នកកាត់ក្តី ។"

وَقَالَ ٱلۡمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ لَئِنِ ٱتَّبَعۡتُمۡ شُعَيۡبًا إِنَّكُمۡ إِذٗا لَّخَٰسِرُونَ ٩٠

៩០. ពួកអ្នកធំក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិគេដែលបដិសេធសទ្ធាបាន[ប្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា]ថា៖ "បើអស់លោកតាមស្ស៊ូអ៊ៃប៍ អស់លោកនឹងបរាជ័យ ។"

فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دَارِهِمۡ جَٰثِمِينَ ٩١

៩១. ធរណីរញ្ជួយប្រល័យជីវិតពួកគេ ។ ពួកគេដេកស្រពាបគ្មានជីវិតនៅក្នុងផ្ទះ ។

ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ شُعَيۡبٗا كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَآۚ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ شُعَيۡبٗا كَانُواْ هُمُ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٩٢

៩២. ជនដែលបានប្រមាថស្ស៊ូអ៊ៃប៍ថាភូតភរនោះ[បានស្លាប់] ហាក់ដូចជាពុំធ្លាប់បានរស់នៅទីនោះឡើយ ។ ជនដែលបានប្រមាថស្ស៊ូអ៊ៃប៍ថាភូតភរជាជនបរាជ័យ ។

فَتَوَلَّىٰ عَنۡهُمۡ وَقَالَ يَٰقَوۡمِ لَقَدۡ أَبۡلَغۡتُكُمۡ رِسَٰلَٰتِ رَبِّي وَنَصَحۡتُ لَكُمۡۖ فَكَيۡفَ ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوۡمٖ كَٰفِرِينَ ٩٣

៩៣. គេ (គឺស្ស៊ូអ៊ៃប៍) បានដកខ្លួនចេញពីពួកគេ ហើយបានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! ខ្ញុំបានថ្លែងព្រះរាជសាររបស់ម្ចាស់ខ្ញុំឲ្យអស់លោកជ្រាបហើយ ខ្ញុំបានណែនាំអស់លោកហើយ ។ នឹងឲ្យខ្ញុំសោកសង្រេង[ជោគវាសនារបស់]ជនបដិសេធសទ្ធាដូចម្តេច ?"

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا فِي قَرۡيَةٖ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّآ أَخَذۡنَآ أَهۡلَهَا بِٱلۡبَأۡسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمۡ يَضَّرَّعُونَ ٩٤

៩៤. យើងពុំបានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្ត្រានីមួយទៅក្នុងស្រុកនីមួយ ដោយពុំបានទម្លាក់គ្រោះកាចនិងទុក្ខភ័យលើប្រជាជន[ទុច្ចរិត]នៃស្រុកនោះឡើយ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេដាក់ខ្លួន (គឺកែខ្លួន) ។

ثُمَّ بَدَّلۡنَا مَكَانَ ٱلسَّيِّئَةِ ٱلۡحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَواْ وَّقَالُواْ قَدۡ مَسَّ ءَابَآءَنَا ٱلضَّرَّآءُ وَٱلسَّرَّآءُ فَأَخَذۡنَٰهُم بَغۡتَةٗ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ٩٥

៩៥. បន្ទាប់មកយើងបានផ្លាស់អ្វីដែលអាក្រក់ទៅជាអ្វីដែលល្អ ទាល់តែពួកគេកើនច្រើនឡើងហើយ ថា៖ "[ជាធម្មតាទេ] ដូនតាយើងបានជួបប្រទះទុក្ខភ័យនិងសេចក្តីកុខសាន្ត ។" ដូច្នេះ [ដោយសារតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ទើប] យើងច្បាមពួកគេភ្លាមៗខណៈដែលពួកគេពុំដឹងខ្លួន [ព្រោះតែពួកគេស្រវឹងនឹងបាបកម្ម និងអំពើឧក្រិដ្ឋ] ។

وَلَوۡ أَنَّ أَهۡلَ ٱلۡقُرَىٰٓ ءَامَنُواْ وَٱتَّقَوۡاْ لَفَتَحۡنَا عَلَيۡهِم بَرَكَٰتٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ وَلَٰكِن كَذَّبُواْ فَأَخَذۡنَٰهُم بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ٩٦

៩៦. បើប្រជាជនស្រុកនោះមានសទ្ធានិងខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ស៊ា យើងនឹងបើកមកលើ (គឺប្រទានឲ្យ) ពួកគេនូវព្រះពរជ័យពីមេឃនិងដី ។ តែពួកគេបានបដិសេធ [និងច្រានចោលបណ្តាព្រះសញ្ញានិងព្រះឱ្យ] ដូច្នេះយើងបានច្បាមពួកគេដោយសារអ្វីដែលពួកគេបានសាង (គឺធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេតាមទង្វើអាក្រក់របស់ពួកគេ) ។

أَفَأَمِنَ أَهۡلُ ٱلۡقُرَىٰٓ أَن يَأۡتِيَهُم بَأۡسُنَا بَيَٰتٗا وَهُمۡ نَآئِمُونَ ٩٧

៩៧. ប្រជាជន[បដិសេធសទ្ធា ទុច្ចរិត មិនស្មោះត្រង់នៃ]ស្រុកទាំងឡាយគិតថារួចផុតពីព្រះទណ្ឌកម្ម យើងឬ ដែលនឹងត្រូវពួកគេក្នុងពេលយប់ខណៈដែលពួកគេកំពុងដេកលក់ ?

أَوَ أَمِنَ أَهۡلُ ٱلۡقُرَىٰٓ أَن يَأۡتِيَهُم بَأۡسُنَا ضُحٗى وَهُمۡ يَلۡعَبُونَ ٩٨

៩៨. ប្រជាជនស្រុកទាំងឡាយគិតថារួចផុតពីព្រះទណ្ឌកម្មយើងឬ ដែលនឹងត្រូវពួកគេក្នុងពេលថ្ងៃខណៈដែលពួកគេកំពុងលេងកម្សាន្ត ?

أَفَأَمِنُواْ مَكۡرَ ٱللَّهِۚ فَلَا يَأۡمَنُ مَكۡرَ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ٩٩

៩៩. ពួកគេគិតថាគេចផុតពីព្រះផែនការ[ដាក់ទោស]របស់អល់ឡោះហ្ស៊ាឬ ? មានតែបុគ្គលបរាជ័យទេដែលគិតថាខ្លួនគេចផុតពីព្រះផែនការ[ដាក់ទោស]របស់អល់ឡោះហ្ស៊ា ។

មើលស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ ៥៣ អាយ៉ាស់ ១៩-៣២

أَوَ لَمۡ يَهۡدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلۡأَرۡضَ مِنۢ بَعۡدِ أَهۡلِهَآ أَن لَّوۡ نَشَآءُ أَصَبۡنَٰهُم بِذُنُوبِهِمۡۚ وَنَطۡبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ فَهُمۡ لَا يَسۡمَعُونَ ١٠٠

១០០. បណ្តាអ្នកទទួលដែនដីជាមរតកក្រោយពីអ្នកមុនៗនោះមិនយល់យ៉ាងជាក់ច្បាស់ទេឬ ថាបើយើងចង់ យើងនឹងធ្វើឲ្យពួកគេកើតទុក្ខសុបសៅដោយសារបាបកម្មពួកគេ យើងនឹងបិទចិត្តពួកគេជិតស្ដុង ដូច្នេះពួកគេនឹងមិនឮទេ ?

تِلۡكَ ٱلۡقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيۡكَ مِنۡ أَنۢبَآئِهَاۚ وَلَقَدۡ جَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَمَا كَانُواْ لِيُؤۡمِنُواْ بِمَا كَذَّبُواْ مِن قَبۡلُۚ كَذَٰلِكَ يَطۡبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ١٠١

១០១. នេះគឺបណ្តាក្រុងស្រុកដែលយើងតំណាលរឿងរ៉ាវឲ្យអ្នកដឹង ។ បណ្តាព្រះសាសនៈទូតរបស់ពួកគេបាននាំភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់ (គឺសិក្ខាបទរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ា) មកឲ្យពួកគេ ។ តែពួកគេមិនជឿអ្វីដែលខ្លួនធ្លាប់បានច្រានចោលកាលពីមុនមកហើយនោះទេ ។ ដូច្នេះឯងដែលអល់ឡោះហ្ស៊ាបិទចិត្តពួកបដិសេធសទ្ធា ។

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِم مِّنْ عَهْدٍ ۖ وَإِن وَجَدْنَآ أَكْثَرَهُمْ لَفَٰسِقِينَ ﴿١٠٢﴾

១០២. យើងពុំបានឃើញពួកគេភាគច្រើន (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា) មាននូវ[ការគោរព]ពាក្យសន្យាឡើយ ។ តែយើងបានឃើញពួកគេភាគច្រើនជាជនបំពារបំពាន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨៥-១០២

٧/٨٥-١٠٢/١ ص، [قصص الأنبياء عليهم السلام]، بِالْإِسْنَادِ إِلَى اَلصَّدُوقِ، عَنِ اِبْنِ اَلْمُتَوَكِّلِ، عَنِ اَلسَّعْدَآبَادِيِّ، عَنِ اَلْبَرْقِيِّ عَنِ اِبْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ هِشَامٍ، عَنْ سَعْدٍ اَلْإِسْكَافِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ قَالَ: إِنَّ أَوَّلَ مَنْ عَمِلَ اَلْمِكْيَالَ وَ اَلْمِيزَانَ شُعَيْبٌ اَلنَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: عَمِلَهُ بِيَدِهِ، فَكَانُوا يَكِيلُونَ وَ يُوفُونَ، ثُمَّ إِنَّهُمْ بَعْدُ طَفَّفُوا فِي اَلْمِكْيَالِ وَ بَخِسُوا فِي اَلْمِيزَانِ فَأَخَذَتْهُمُ اَلرَّجْفَةُ فَعُذِّبُوا بِهَا فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ. (بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام , ج 12 , ص 382)

7/85-102/1 នៅក្នុង "ក្ប៉ាស្ហ្ម:ស្ហ្ម" អាល់-អាន់ប៊ីយ៉ាអ៊ុ" យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាល់-ស្ហ្ម:ឌ្ឆុក ដែលបានតំណាលតមកពី អ៊ីបនូ មូតាវ៉ាក់គីល តមកពី អាល់-សាអ៊ុដ្ធ អាបាឌ្ឆី តមកពី អាល់-បារគ្ហ៊ី តមកពី ម៉ាស្ថ:ប៊ីប តមកពី ហ្ហ៊ីស្ហ:ំ តមកពី សាអ៊ីដ្ធ អាល់អ៊ីសកាហ្ហ៊ តមកពី អ៊ុលី ប៊ិន អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៌ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា: "បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានវាស់និងថ្លឹងគឺព្រះសាស្តា عليه السلام ស្ហ:ុអ:ៃប៍ ។ ព្រះអង្ក عليه السلام តែងតែវាស់វាល់ដោយដៃព្រះអង្ក عليه السلام ផ្ទាល់ ត្រឹមត្រូវតាមរង្វាស់ ។ លុះដល់ថ្ងៃដែលពួកគេ (ពួកអ្នកស្រុកព្រៃក្រាស់ ឬ ព្រៃស្ពុក) បន្ថ:ំក្នុងការវ៉ាស់ថ្លឹង ធ្វើឲ្យខ្ជ:ះទម្ងន់ ។ ពួកគេត្រូវធរណីរញ្ជ្ជ:យប្រល័យជីវិត ហើយត្រូវផ្តន្ទាទោសដោយការរញ្ជ្ជ:យនេ: ។ ព្រឹកឡើងពួកគេនឹងថ្ពល់គ្មានជីវិតនៅក្នុងផ្ទ:ះ ។ (ط - بيروت)، ج - 12 ، ص: 382) بحار الأنوار ហ្ហ:ឌ្ឌ:ីស្ស:ង 15:78-84

***

٧/٨٥-١٠٢/٢ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحَسَنِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو جَعْفَرٍ الثَّانِي (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، [قَالَ: «سَمِعْتُ أَبِي] يَقُولُ: سَمِعْتُ أَبِي مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَقُولُ: دَخَلَ عَمْرُو بْنُ عُبَيْدٍ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَلَمَّا سَلَّمَ وَ جَلَسَ تَلاَ هَذِهِ الْآيَةَ ﴿الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ﴾ ثُمَّ أَمْسَكَ، فَقَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): مَا أَسْكَتَكَ؟ قَالَ: أُحِبُّ أَنْ أَعْرِفَ الْكَبَائِرَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

7/85-102/2 [...] អ:ាប់ឌ្ឆុល-អ:ាស្ស:ីម ប៊ិន អ:ាប់ឌ្ឆុលឡ្ហ:ះហ:ា៍ អាល់-ហ្ហ:ាសានីបានថា អាប:ូ យ:ាកុ:ាហ:ារ ទីពីរ (គឺ អ:ីម:ាំយ:ាកុ:ាវ:ាដ្ធ) صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញ:ុំថាខ្ញ:ុំ صلوات الله عليه والسلام បានឮព្រះបិតាខ្ញ:ុំ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថាខ្ញ:ុំ صلوات الله عليه والسلام បានឮ ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញ:ុំ صلوات الله عليه والسلام មូសា ប៊ិន យ:ាកុ:ាហ:ារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា អ:ាំរ: ប៊ិន អ:ូ្ហ:ាបដ្ធ: បានមកជួប អាប:ូ អ:ាប់ឌ្ឆុលឡ្ហ:ះហ:ា៍ صلوات الله عليه والسلام ។ គាត់បានគំ:ានាប់ បានអង្ក:ុយហើយបានសូ:ត្រអាយ៉ាស:ុ:ំនេ: *[៥៣:៣២] បណ្តាអ្នកដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំនិងអំពើអសីលធម៌* ហើយបានឈប់ត្រឹមនេ: ។ អាប:ូ អ:ាប់ឌ្ឆុលឡ្ហ:ះហ:ា៍ صلوات الله عليه والسلام បានសួ:រលោកថា: "ហេតុអ:ីលោកឈប់ ?" គាត់បានទ:ូលថា: "ទ:ូលបង្ហ:ំចង់យល់អ:ំពីបាបធំដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡ្ហ:ះហ:ា៍ عز وجل ។"

فَقَالَ: نَعَمْ - يَا عَمْرُو - وَ أَكْبَرُ الْكَبَائِرِ الشِّرْكُ بِاللَّهِ، يَقُولُ اللَّهُ: «وَ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ»، وَ بَعْدَهُ الْيَأْسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿إِنَّهُ لاَ يَيْأَسُ مِنْ رَوْحِ اللهِ إِلاَّ الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾

ព្រះអង្ក صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "ត្រូ:ហើយអ:ាំ:ូ:អ:ីយ! បាបធំជាងគេបង្អ:ស់គឺបទពហ:ាទ:ពនិ:ាយម (الشِّرْكُ) ហ:ុនហ:ាយជាមួ:យអល់ឡ្ហ:ះហ:ា៍ عز وجل ។ អល់ឡ្ហ:ះហ:ា៍ عز وجل មានព្រះបន្ទ:ូលថា: "អ្នកណាយកអ:ីផ្សេ:ងមកធ:ំ:ជ:ូ:ប ហ:ុនហ:ាយជាមួ:យអល់ឡ្ហ:ះហ:ា៍ عز وجل អល់ឡ្ហ:ះហ:ា៍ عز وجل មិនឲ្យអ្នកនោ:ះចូ:លឋានសួ:គ៌ាទ: ។" បន្ទ:ាប់ពីនោ:ះគឺការ

អស់សង្ឃឹមពីព្រះមេត្តាប្រណីរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីដ ព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ីដមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[១២:៨៧] ចូរកូនកុំអស់សង្ឃឹមនឹងបានទ្ធវព្រះមេត្តាប្រណីពីអល់ឡោះហ្ស៊ី ។ មានតែពួកបដិសេធសទ្ធាទេដែលអស់សង្ឃឹមនឹងបានទទួលទ្ធវព្រះមេត្តាប្រណីពីអល់ឡោះហ្ស៊ី ។*

ثُمَّ الْأَمْنُ مِنْ مَكْرِ اللهِ، لِأَنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿فَلاَ يَأْمَنُ مَكْرَ اللهِ إِلاَّ الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ﴾ (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٥ صفحة : ٢٠١ الحديث : ٩٩/ ١٠٢٢١ ، الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٢١٧ الحديث : ٢٤)**

បន្ទាប់ពីនោះគឺការគិតថាគេចផុតពីផែនការរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីដ ពីព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ីដមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:៩៩] តើពួកគេគិតថាគេចផុតពីផែនការរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីឬ ? មានតែមនុស្សរបរាជ័យទេដែលគិតថាខ្លួនគេចផុតពីផែនការរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី ។"* (الكافي 2: 217/ 24) 53:19-32; 4:31

***

٣/١٠٢-٨٥/٧ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ اَلْحُسَيْنِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ عَنْ صَالِحِ بْنِ عُقْبَةَ عَنْ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ اَلْجُعْفِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَنْ عُقْبَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: إِنَّ اَللَّهَ خَلَقَ اَلْخَلْقَ فَخَلَقَ مَنْ أَحَبَّ مِمَّا أَحَبَّ وَ كَانَ أَحَبَّ أَنْ يَخْلُقَهُ مِنْ طِينَةِ اَلْجَنَّةِ وَ خَلَقَ مَنْ أَبْغَضَ مِمَّا أَبْغَضَ وَ كَانَ مَا أَبْغَضَ أَنْ يَخْلُقَهُ مِنْ طِينَةِ اَلنَّارِ ثُمَّ بَعَثَهُمْ فِي اَلظِّلاَلِ

7/85-102/3 [...] អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ាហ្ការ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីដបានបង្កើតសត្វលោក ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតបុគ្គលដែលស្រឡាញ់[យើង ﷺ]មកពីសេចក្តីស្រឡាញ់ មកពីដី[ឥដ្ឋ]ឋានសួគ៌ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតបុគ្គលដែលស្អប់មកពីសេចក្តីស្អប់ មកពីដី[ឥដ្ឋ]នរក ហើយបានបញ្ជូនវាទៅក្នុងភាពងងឹត ។

قَالَ قُلْتُ أَيُّ شَيْءٍ اَلظِّلاَلُ قَالَ أَ لَمْ تَرَ إِذَا ظُلِّلَ فِي اَلشَّمْسِ شَيْءٌ وَ لَيْسَ بِشَيْءٍ ثُمَّ بَعَثَ فِيهِمُ اَلنَّبِيِّينَ يَدْعُونَهُمْ إِلَى اَلْإِقْرَارِ بِاللَّهِ وَ هُوَ قَوْلُهُ « وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اَللَّهُ » ثُمَّ دَعَاهُمْ إِلَى اَلْإِقْرَارِ بِالنَّبِيِّينَ فَأَقَرَّ بَعْضُهُمْ وَ أَنْكَرَ بَعْضُهُمْ

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "អ្វីទៅភាពងងឹតនោះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "លោកមិនធ្លាប់មើលស្រមោលលោកកណ្តាលថ្ងៃភ្លឺទេ វាមិនកើតមកពីវត្ថុណាមួយទេ ? បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ ចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ﷺ មករកពួកគេដើម្បីប្រកាសឲ្យពួកគេព្រមជឿអល់ឡោះហ្ស៊ីដ ﷻ ដូចមានចែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ ថា៖ *[៤៣:៨៧] បើអ្នកសួរពួកគេថាអ្នកណាបានបង្កើតពួកគេ ពួកគេប្រាកដជានឹងថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ី ។"* បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ បានប្រកាសឲ្យពួកគេព្រមទទួលស្គាល់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ﷺ ។ ពួកគេមួយចំនួនព្រមជឿ មួយចំនួនទៀតបដិសេធ ។

ثُمَّ دَعَاهُمْ إِلَى وَلاَيَتِنَا فَأَقَرَّ وَ اَللَّهِ بِهَا مَنْ أَحَبَّ وَ أَنْكَرَهَا مَنْ أَبْغَضَ وَ هُوَ قَوْلُهُ « فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ » ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ كَانَ اَلتَّكْذِيبُ ثَمَّةَ. (بصائر الدرجات – الجزء : ١ صفحة : ٨٠ الحديث : ١)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ បានប្រកាសឲ្យពួកគេព្រមទទួលវីឡាយ៉ាសុ៌យើង ﷺ ។ សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ីដ ﷻ បុគ្គលណាដែលត្រូវបង្កើតមកពីសេចក្តីស្រឡាញ់ បុគ្គលនោះព្រមទទួលវីឡាយ៉ាសុ៌នេះ ។ បុគ្គលណាដែលត្រូវបង្កើតមកពីសេចក្តីស្អប់ បុគ្គលនោះច្រានចោលវីឡាយ៉ាសុ៌នេះ ដូចមានចែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីដ ﷻ *[៧:១០១] ពួកគេមិនជឿអ្វីដែលខ្លួនធ្លាប់បានច្រានចោលកាលពីមុនមកហើយនោះទេ ។"* បន្ទាប់មក អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ាហ្ការ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ការច្រានចោល (គឺមិនព្រមជឿយើង ﷺ) មានតាំងពីសម័យដើមនោះ ។" (بصائر الدرجات ក្បាលទី១ ខណ្ឌ១២ ហ្ទីឌីស្ស១)

***

٤/١٠٢-٨٥/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْحَكَمِ، قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى الْعَبْدِ الصَّالِحِ (عليه

السلام) أُخْبِرُهُ أَنِّي شَاكٌّ، وَ قَدْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام): ﴿رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِ الْمَوْتى﴾ وَ أَنِّي أُحِبُّ أَنْ تُرِيَنِي شَيْئاً فَكَتَبَ (عليه السلام): «إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ مُؤْمِناً وَ أَحَبَّ أَنْ يَزْدَادَ إِيمَاناً، وَ أَنْتَ شَاكٌّ وَ الشَّاكُّ لَا خَيْرَ فِيهِ».

7/85-102/4 [...] អាល់-ហ្ស៊ូសែន ប៊ិន អាល់-ហ្ការ៉ាបានតំណាលថាខ្ញុំបានសរសេរសំបុត្រទៅ អាល់-អ្ហ៊ប់ឌ្ហុល ស្ស្ល៊ីលិះហ្ស៊ាម (គឺអ៊ីម៉ាំទី៧ (صلوات الله عليه والسلام)) ថា៖ "សូមឲ្យព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីការសង្ស័យ ។ អ៊ីបរ៉ហ៊ីម (عليه السلام) មានវចនៈថា៖ *"[២:២៦០] ម្ចាស់អើយ! សូមព្រះអង្គមេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញផងថាតើព្រះអង្គឲ្យអ្នកស្លាប់ហើយនោះរស់ឡើងវិញបានដូចម្តេច ។"* ទូលបង្គំសូមឲ្យព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) បង្ហាញទូលបង្គំនូវអ្វីមួយ ។" ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) បានតបវិញថា៖ "អ៊ីបរ៉ហ៊ីម (عليه السلام) ជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ព្រះអង្គ (عليه السلام) ចង់បង្កើនជំនឿ ចំណែកឯលោកវិញ លោកសង្ស័យ មិនមានអ្វីល្អទេក្នុងការសង្ស័យនោះ ។"

وَ كَتَبَ (عليه السلام): «إِنَّمَا الشَّكُّ مَا لَمْ يَأْتِ الْيَقِينُ، فَإِذَا جَاءَ الْيَقِينُ لَمْ يَجُزِ الشَّكُّ».

ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) មានសរសេរទៀតថា៖ "កើតមានការសង្ស័យពេលដែលមិនមានការជឿជាក់ ពីព្រោះពេលណាមានការជឿជាក់ ពេលនោះមិនអាចមានការសង្ស័យទេ ។"

وَ كَتَبَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿وَ ما وَجَدْنا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَ إِنْ وَجَدْنا أَكْثَرَهُمْ لَفاسِقِينَ﴾ قَالَ: «نَزَلَتْ فِي الشَّاكِّ».
(الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٣٩٩ الحديث : ١)

ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) មានសរសេរទៀតថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ (عز وجل) មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:១០២] យើងពុំបានឃើញពួកគេភាគច្រើនមាននូវពាក្យសន្យាឡើយ ។ តែយើងបានឃើញពួកគេភាគច្រើនជាជនបំពានបំពាន ។* អាយ៉ាស៊ុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីការសង្ស័យ ។" (الكافي 2: 293/ 1)

***

٧/٨٥-١٠٢/٥ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قَالَ: وَ اللَّهِ مَا صَدَقَ أَحَدٌ مِمَّنْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَهُ فَوَفَى بِعَهْدِ اللَّهِ غَيْرَ أَهْلِ بَيْتِ نَبِيِّهِمْ، وَ عِصَابَةٍ قَلِيلَةٍ مِنْ شِيعَتِهِمْ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ: ﴿وَ ما وَجَدْنا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَ إِنْ وَجَدْنا أَكْثَرَهُمْ لَفاسِقِينَ﴾ وَ قَوْلُهُ ﴿وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النّاسِ لاٰ يُؤْمِنُونَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٦٧ الحديث : ٩٩/ ٣٩٥١ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٢٣ الحديث : ٥٩)**

7/85-102/5 អាល់-ម្ហ៊ីយ៉ាស្ស៊ី បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ ស្ការ (رضي الله عنه) ដែលបានតំណាលថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ូ (عز وجل)! ពុំមានអ្នកណាព្រមទទួលទេក្នុងចំណោមពួកដែលបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអល់ឡោះហ្ស៊ូ (عز وجل) នោះ លើកលែងព្រះរាជកុលដ្ឋាន (عليهم السلام) របស់ព្រះសាស្តា (صلى الله عليه وآله وسلم) និងស្ស៊ីអ្ហ៊ុ(ស)ខ្លះរបស់ព្រះអង្គ (عليهم السلام) ប៉ុណ្ណោះ ដូចមានចែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ (عز وجل) *[៧:១០២] យើងពុំបានឃើញពួកគេភាគច្រើនមាននូវពាក្យសន្យាឡើយ ។ តែយើងបានឃើញពួកគេភាគច្រើនជាជនបំពានបំពាន* និងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ (عز وجل) *[១៣:១] តែមនុស្សភាគច្រើនពុំមានសទ្ធាទេ ។"* (تفسير العيّاشي 2: 23/ 59)

***

٦/١٠٢-٨٥/٧ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: وَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِذَا ذَكَرَ شُعَيْباً يَقُولُ: «ذَاكَ خَطِيبُ الْأَنْبِيَاءِ»...
(البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٣٢ ، الدرّ المنثور – الجزء : ٣ صفحة : ٥٠١)**

7/85-102/6 អ៊ីបនូ អ្ហ៊ប់បាស់ បានតំណាលថាពេលគេនិយាយដល់ ស្ស៊ីអ៊ែ(ប)ន (عليه السلام) រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ូ (صلى الله عليه وآله وسلم) មានព្រះវចនៈថា៖ "នោះគឺអ្នកប្រកាសរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ (عليهم السلام) ។" (الدر المنثور 3: 501)

***

٧/١٠٢-٨٥/٧ عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ: «أَمَا شُعَيْبٌ فَإِنَّهُ أُرْسِلَ إِلَى مَدْيَنَ، وَ هِيَ لاَ تَكْمُلُ أَرْبَعِينَ بَيْتاً». (البرهان في تفسير

القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٣٢ ،كمال الدين و تمام النعمة – الجزء : ١ صفحة : ٢٢٠ الحديث : ٢)**
7/85-102/7 អាល់-បាក្ឫ៉ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "គេបានបញ្ជូន ស៊ីអ៊ែប៉ ﷺ ទៅរកពួកម៉ាដ្ជ:យ៉ាន់ មិនមានដល់សែសិបគ្រួសារទេ ។" (2 /220 :كمال الدين و تمام النعمة)

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَظَلَمُوا۟ بِهَا ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾
១០៣. បន្ទាប់ពីពួកគេយើងបានចាត់បញ្ជូនមូសាជាមួយបណ្តាព្រះសញ្ញាយើងទៅរកហ្ជ្ការអ្ន៎ន៍ និងអធិបតីរបស់គេ ។ តែពួកគេប្រព្រឹត្តអាក្រក់ចំពោះសញ្ញាទាំងនោះ (គឺចំពោះសិក្ខាបទរបស់អល់ឡោះហ្ជ៌ និងយោបល់ល្អទាំងឡាយ) ។ ចូរអ្នកមើលចុះថាអវសានរបស់ពួកបង្កវិនាសនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰفِرْعَوْنُ إِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٤﴾
១០៤. មូសាបានថា៖ "ហ្ជ្ការអ្ន៎ន៍អ៊ីយ ! ទូលបង្គំជាព្រះសាសន:ទូតរបស់ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។

حَقِيقٌ عَلَىٰٓ أَن لَّآ أَقُولَ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ ۚ قَدْ جِئْتُكُم بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِىَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٠٥﴾
១០៥. ទូលបង្គំមាននាទីត្រឹមតែនិយាយការពិតអំពីល់ឡោះហ្ជ៌ទេ ។ ទូលបង្គំនាំមកឲ្យអស់លោកនូវភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់មួយពីម្ចាស់របស់អស់លោក [ដើម្បីធានានូវសុខុមាលភាពរបស់មនុស្សនិងសង្គម] ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គឲ្យបណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល (គឺយ៉ាកុ៎ប) ត្រឡប់វិញជាមួយទូលបង្គំ ។"

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِـَٔايَةٍ فَأْتِ بِهَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٠٦﴾
១០៦. វា (គឺហ្ជ្ការអ្ន៎ន៍) បានថា៖ "បើអ្នកកបាននាំមកនូវព្រះសញ្ញាមួយ (គឺអព្ភូតហេតុ) ចូរអ្នកបង្ហាញវាមក បើអ្នកជាមនុស្សសច្ច: ។"

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾
១០៧. គេ (គឺមូសា) បានបោះឈើច្រត់របស់គេ ឈើច្រត់នោះក៏បានទៅជាពស់ពិតៗ ។

وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِىَ بَيْضَآءُ لِلنَّٰظِرِينَ ﴿١٠٨﴾
១០៨. គេបានដកដៃគេចេញមកក្រៅ ដៃនោះស[ភ្លឺ]នៅចំពោះមុខបណ្តាអ្នកមើល ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០៣-១០៨

١/١٠٨-١٠٣/٧ [...] قَالَ مُوسَى: ﴿أَ وَ لَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ﴾ .قَالَ فِرْعَوْنُ: ﴿فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ * فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ﴾ فَلَمْ يَبْقَ أَحَدٌ مِنْ جُلَسَاءِ فِرْعَوْنَ إِلاَّ هَرَبَ، وَ دَخَلَ فِرْعَوْنَ مِنَ الرُّعْبِ مَا لَمْ يَمْلِكْ بِهِ نَفْسَهُ فَقَالَ فِرْعَوْنُ: نَشَدْتُكَ بِاللَّهِ، وَ بِالرَّضَاعِ، إِلاَّ مَا كَفَفْتَهَا عَنِّي، فَكَفَّهَا، ثُمَّ نَزَعَ يَدَهُ، فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ، فَلَمَّا أَخَذَ مُوسَى الْعَصَا رَجَعَتْ إِلَى فِرْعَوْنَ نَفْسُهُ، وَ هَمَّ بِتَصْدِيقِهِ، فَقَامَ إِلَيْهِ هَامَانُ، فَقَالَ لَهُ: بَيْنَمَا أَنْتَ إِلَهٌ تُعْبَدُ، إِذْ صِرْتَ تَابِعاً لِعَبْدٍ!...** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٧٠ ؛ تفسير القمّيّ ٢:١١٨)
7/103-108/1[...] មូសា ﷺ មានវចន:ថា៖ *[២៦:៣០] គេបានថ្លែងថា៖ "ទោះបីទូលបង្គំនាំអ្វីមួយដែល*

ជាក់ស្តែង (ភ័ស្តុតាង) មកឲ្យព្រះអង្គ ?" ហ្ស៊ារអ៊ូន៑ﷺបានថា៖ *[២៦:៣១] គេបានថា៖ "ចូរនាំមកចុះ បើ*
ឯងជាមនុស្សត្រឹមត្រូវមែន ។" [២៦:៣២] គេ (មូសា) បានបោះដំបងរបស់គេ ។ មើលចុះ វាក្លាយទៅជា
ពស់ពិតៗ ពួកដែលនៅជុំវិញហ្ស៊ារអ៊ូន៑ﷺបានរត់គ្មានសល់ ។ សេចក្ដីភ័យខ្លាចបានវាយប្រហារ
ហ្ស៊ារអ៊ូន៑ﷺ ។ ហ្ស៊ារអ៊ូន៑ﷺមិនអាចគ្រប់គ្រងខ្លួនឯងបានទេ ។ ហ្ស៊ារអ៊ូន៑ﷺក៏បានថា៖ "យើងសូមអង្វរ
ឯងﷺ ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ស៊ូ២ និងក្នុងនាមនៃការបីបាច់រក្សា [ដែលយើងបានបីបាច់រក្សាឯងﷺ
កាលពីតូចមក] សូមឯងﷺឃាត់វាកុំឲ្យមកជិតអញ ។" ព្រះអង្គﷺក៏បានឃាត់ពស់ ។ *[២៦:៣៣]*
ហើយគេបានដកដៃគេចេញមក ។ មើលចុះ វាទៅជាស[ភ្លឺ]ចំពោះមុខទស្សនិកជន ។ ពេលមូសាﷺ
បានចាប់ដំបង ហ្ស៊ារអ៊ូន៑ﷺមានសេចក្ដីទុកចិត្តលើខ្លួនឯងវិញ ហើយពួកគេព្រមជឿព្រះអង្គﷺ ។
ហ្ការ៉ាម៉ានបានងើបឡើងពីមុខហ្ស៊ារអ៊ូន៑ﷺ ហើយថា៖ "គេគោរពបូជាព្រះអង្គ៑ﷺជាព្រះអាទិទេព ឯព្រះអង្គ
ﷺគោរពបាវបម្រើម្នាក់ ។" (تفسير القمّي 2: 118)26:30-33

قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾

១០៩. បណ្ដាអធិបតីរបស់ប្រជាជាតិហ្ស៊ារអ៊ូន៑បានថា៖ "នេះគឺគ្រូមន្តអាគមជំនាញ ។

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ ۖ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

១១០. គេមានបំណងបណ្ដេញអស់លោកចេញពីទឹកដីអស់លោក ។" [ហ្ស៊ារអ៊ូន៑សួរថា៖] "តើអស់
លោកមានយោបល់អ្វី ?"

قَالُوٓا۟ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ﴿١١١﴾

១១១. ពួកគេបានថា៖ "សូមព្រះអង្គទុកគេនិងបងប្រុសគេមួយកន្លែងសិន ហើយសូមព្រះអង្គបញ្ជូនអ្នក
ប្រមែប្រមូលទៅក្នុងបណ្ដានគរ

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾

១១២. ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេនាំគ្រូមន្តអាគមជំនាញៗមកឲ្យព្រះអង្គ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០៩-១១២

*٧/١٠٩-١١٢/١ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ يُونُسَ بْنِ ظَبْيَانَ، قَالَ: قَالَ: «إِنَّ مُوسَى وَ هَارُونَ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ) حِينَ دَخَلاَ عَلَى فِرْعَوْنَ، لَمْ يَكُنْ فِي مَجْلِسَائِهِ يَوْمَئِذٍ وَلَدُ سِفَاحٍ،كَانُوا وَلَدَ نِكَاحٍ كُلُّهُمْ، وَ لَوْ كَانَ فِيهِمْ وَلَدُ سِفَاحٍ لَأَمَرَ بِقَتْلِهِمَا. فَقَالُوا: ﴿أَرْجِهْ وَ أَخَاهُ﴾ وَ أَمَرُوهُ بِالتَّأَنِّي وَ النَّظَرِ.

*7/109-112/1 អាល់-ម្ហ៊ីយ៉ាស្ស៊ី រាយការណ៍តមកពី យូនុស ប៊ិន ស្ពប់យ៉ាន ដែលបានតំណាលថាព្រះ
អង្គصلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលមូសាﷺនិងហ្ការូនﷺបានមកជួបហ្ស៊ារអ៊ូន៑ﷺ ពុំមានអ្នកណាម្នាក់
ដែលនៅទីប្រជុំនោះជាមនុស្សមានកំណើតក្រៅខាន់ស្ពាទេ (ពោលគឺ ពុំមានកំណើតមកពីការរួមភេទ
ខុសច្បាប់ទេ) ។ ពួកគេទាំងអស់គ្នាសុទ្ធតែជាកូនដែលមានកំណើតក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ពេញច្បាប់ ។
ប្រសិនបើមាននៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះ នូវបណ្ដាអ្នកដែលជាកូនដែលកើតមកពីការរួមភេទខុស
ច្បាប់ បញ្ជាពួកគេច្បាស់ជានឹងឲ្យសម្លាប់ព្រះអង្គទាំងពីរﷺជាមិនខាន ។ *[៧:១១១] "សូមព្រះអង្គទុក*

គេនិងបងប្រុសគេមួយកន្លែងសិន ។" ហ្វៀរអោ៊ុន៍لعن الله ក៏បានដាក់បញ្ជាឲ្យផ្អាកហើយពិភាក្សាសិន ។

ثُمَّ وَضَعَ يَدَهُ عَلَى صَدْرِهِ، وَ قَالَ: وَ كَذَلِكَ نَحْنُ، لاَ يَنْزِعُ إِلَيْنَا إِلاَّ كُلُّ خَبِيثِ الْوِلاَدَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٦٨ الحديث : ٩٩/ ٣٩٥٤ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٢٤ الحديث : ٦٢)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام បានដាក់ដៃលើទ្រូងព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام ហើយមានវចនៈថា៖ "យើងعليهم السلام ក៏ដូចនោះដែរ ។ ពុំមានអ្នកមួយកម្ចាត់យើងعليهم السلام ទេ លើកលែងតែបុគ្គលដែលមានកំណើតអប្រិយ ។"

(تفسير العيّاشي 2: 24/ 62)

وَجَآءَ ٱلسَّحَرَةُ فِرۡعَوۡنَ قَالُوٓاْ إِنَّ لَنَا لَأَجۡرًا إِن كُنَّا نَحۡنُ ٱلۡغَٰلِبِينَ ﴿١١٣﴾

១១៣. បណ្ដាគ្រូមន្តអាគមបានមកជួបហ្វៀរអោ៊ុន៍ សួរថា៖ "តើមានរង្វាន់សម្រាប់អស់ទូលបង្គំទេបើអស់ទូលបង្គំឈ្នះ ?"

قَالَ نَعَمۡ وَإِنَّكُمۡ لَمِنَ ٱلۡمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾

១១៤. គេ (គឺហ្វៀរអោ៊ុន៍) បានថា៖ "មាន ។ អស់លោកនឹងបាននៅក្នុងចំណោមអ្នកជំនិត (គឺជាអ្នកហែហមខ្ញុំ) ។"

قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلۡقِيَ وَإِمَّآ أَن نَّكُونَ نَحۡنُ ٱلۡمُلۡقِينَ ﴿١١٥﴾

១១៥. ពួកគេបានថា៖ "មូសាអឺយ ! តើលោកជាអ្នកបោះ[ដំបង] ឬយើងជាអ្នកបោះ[មុនគេ] ?"

قَالَ أَلۡقُواْۖ فَلَمَّآ أَلۡقَوۡاْ سَحَرُوٓاْ أَعۡيُنَ ٱلنَّاسِ وَٱسۡتَرۡهَبُوهُمۡ وَجَآءُو بِسِحۡرٍ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾

១១៦. គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "អស់លោកបោះ[មុន]ចុះ ។" លុះពួកគេបានបោះ ពួកគេបានសណ្ដំភ្នែកមនុស្សទាំងឡាយ ធ្វើឲ្យពួកគេទាំងនេះភោតភ្រែង ។ ពួកគេបានសម្ដែងឯមន្តអាគមអស្ចារ្យ ។

۞وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنۡ أَلۡقِ عَصَاكَۖ فَإِذَا هِيَ تَلۡقَفُ مَا يَأۡفِكُونَ ﴿١١٧﴾ ربع الحزب ١٧

១១៧. យើងបានបើកឲ្យមូសាដឹងថា៖ "ចូរអ្នកបោះដំបងអ្នកទៅ ។" ដំបងនោះបានត្របាក់លេបអស់នូវអ្វីដែលពួកគេបានក្លែងបន្លំនោះ ។

فَوَقَعَ ٱلۡحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿١١٨﴾

១១៨. ការពិតបានផុសឡើង អ្វីដែលពួកគេបានធ្វើនោះទៅជាមោឃៈ ។

فَغُلِبُواْ هُنَالِكَ وَٱنقَلَبُواْ صَٰغِرِينَ ﴿١١٩﴾

១១៩. ពួកគេ (គឺហ្វៀរអោ៊ុន៍និងបណ្ដាជំនិតរបស់គេ) បរាជ័យដូច្នេះឯង ។ ពួកគេបានដកថយដោយអាម៉ាស់ ។

وَأُلۡقِيَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿١٢٠﴾

១២០. ពួកគ្រូមន្តអាគមទម្លាក់ខ្លួនចុះក្រាបថ្វាយបង្គំ

قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٢١

១២១. ពួកគេបានថា៖ "យើងជឿម្ចាស់ពិភពទាំងពួងហើយ ។

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ١٢٢

១២២. ម្ចាស់របស់មូសានិងហ្ការូន ។"

قَالَ فِرۡعَوۡنُ ءَامَنتُم بِهِۦ قَبۡلَ أَنۡ ءَاذَنَ لَكُمۡۖ إِنَّ هَٰذَا لَمَكۡرٞ مَّكَرۡتُمُوهُ فِي ٱلۡمَدِينَةِ لِتُخۡرِجُواْ مِنۡهَآ أَهۡلَهَاۖ فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ ١٢٣

១២៣. ហ្វ៉ារអ៊ូន៍បានថា៖ "ពួកអ្នកជឿគេមុនខ្ញុំអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នក[ជឿ]ឬ ? នេះគឺការរួមគំនិតក្បត់ដែលពួកអ្នកបានរៀបចំទុកក្នុងនគរស្រេចហើយ ដើម្បីបណ្តេញប្រជារាស្ត្រចេញពីនគរនោះ ។ បន្តិចទៀតពួកអ្នកនឹងដឹង ។

لَأُقَطِّعَنَّ أَيۡدِيَكُمۡ وَأَرۡجُلَكُم مِّنۡ خِلَٰفٖ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمۡ أَجۡمَعِينَ ١٢٤

១២៤. ខ្ញុំនឹងកាត់ដៃនិងជើងពួកអ្នកឆ្លាស់គ្នា ហើយខ្ញុំនឹងចងឆ្កាងពួកអ្នក ។"

قَالُوٓاْ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ١٢٥

១២៥. ពួកគេ (គឺបណ្តាគ្រូមន្តអាគម) បានថា៖ "អស់ទូលបង្គំនឹងត្រឡប់ទៅរកម្ចាស់របស់អស់ទូលបង្គំវិញ ។

وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ إِلَّآ أَنۡ ءَامَنَّا بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتۡنَاۚ رَبَّنَآ أَفۡرِغۡ عَلَيۡنَا صَبۡرٗا وَتَوَفَّنَا مُسۡلِمِينَ ١٢٦

១២៦. ព្រះអង្គសងសឹកអស់ទូលបង្គំ ព្រោះតែអស់ទូលបង្គំជឿបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់ម្ចាស់អស់ទូលបង្គំ ពេលព្រះសញ្ញាទាំងនោះបានមកដល់អស់ទូលបង្គំ ។" [ពួកគេបានបួងសួងអល់ឡោះហ្ស៊ាថា៖] "ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាប្រោះមកលើអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអំណត់ សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានស្លាប់ក្នុងហាន:ជាអ្នកចុះចូល[ចំពោះព្រះអង្គ] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១៣-១២៦

٧/١١٣-١/١٢٦ فَلَمَّا أَصْبَحَ بَعَثَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ، مَدَائِنَ مِصْرَ كُلِّهَا، وَ جَمَعُوا أَلْفَ سَاحِرٍ، وَ اخْتَارُوا مِنَ الْأَلْفِ مِائَةً، وَ مِنَ الْمِائَةِ ثَمَانِينَ، فَقَالَ السَّحَرَةُ لِفِرْعَوْنَ: قَدْ عَلِمْتَ أَنَّهُ لَيْسَ فِي الدُّنْيَا أَسْحَرَ مِنَّا، فَإِنْ غَلَبْنَا مُوسَى فَمَا يَكُونُ لَنَا عِنْدَكَ؟ قَالَ: ﴿إِنَّكُمْ إِذاً لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ عِنْدِي، أُشَارِكُكُمْ فِي مِلْكِي.قَالُوا: فَإِنْ غَلَبَنَا مُوسَى، وَ أَبْطَلَ سِحْرَنَا، عَلِمْنَا أَنَّ مَا جَاءَ بِهِ لَيْسَ مِنْ قِبَلِ السَّحَرِ، وَ لاَ مِنْ قِبَلِ الْحِيلَةِ، وَ آمَنَّا بِهِ، وَ صَدَّقْنَاهُ. فَقَالَ فِرْعَوْنُ: إِنْ غَلَبَكُمْ مُوسَى، صَدَّقْتُهُ أَنَا أَيْضاً مَعَكُمْ، وَ لَكِنْ أَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ، أَيْ حِيلَتَكُمْ».

7/113-126/1 ព្រឹកឡើងហ្វ៉ារអ៊ូន៍ ﷺ បានចាត់បញ្ជូនពួកមន្ត្រីអ្នកប្រមូលទៅក្នុងនគរ គ្រប់នគរនៃប្រទេសអេស៊ីបត៍ ហើយប្រមូលបានគ្រូមន្តអាគមមួយពាន់នាក់ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសយកពីមួយរយ

ពាន់នាក់ ហើយគេបានជ្រើសរើសយកប៉ែតសិបនាក់ពីគ្រូមន្តអាគមមួយរយនាក់ ។ ពួកគ្រូមន្តអាគមប្រាប់ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ថា៖ ព្រះអង្គﷻដឹងច្បាស់ថាមិនមានគ្រូមន្តអាគមណាខ្លាំងជាងអស់ទូលបង្គំទេក្នុងលោកនេះ បើអស់ទូលបង្គំឈ្នះមូសាﷺ តើព្រះអង្គﷻឲ្យអ្វីអស់ទូលបង្គំ ?" ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺបានថា៖ *[២៦:៤២] គេបានថ្លែងថា៖ "មាន អស់លោកនឹងមានបាន:ជាអ្នកជំនិត[របស់ខ្ញុំ] ។* ខ្ញុំﷺនឹងចែករាជាណាចក្រខ្ញុំﷺឲ្យអស់លោក ។" ពួកគេបានថា៖ "តែបើមូសាﷺឈ្នះអស់ទូលបង្គំ ធ្វើឲ្យមន្តអាគមអស់ទូលបង្គំទៅជាមោយ: អស់ទូលបង្គំនឹងដឹងថាអ្វីដែលគេﷺបាននាំមកជាមួយនោះ មិនមែនជាផ្នែកមួយនៃមន្តអាគមទេ ហើយក៏មិនមានល្ងិចដោះខ្លួនពីអ្វីនោះទេដែរ អស់ទូលបង្គំនឹងជឿហើយនឹងព្រមទទួលស្គាល់គេﷺ ។" ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺបានថា៖ "បើមូសាﷺឈ្នះអស់លោក ខ្ញុំﷺនឹងព្រមទទួលស្គាល់គេﷺជាមួយអស់លោកដែរ ។ តែសូមអស់លោកព្រមព្រៀងគ្នារៀបផែនការទៅ ពោលគឺកលល្ងិចរបស់អស់លោក ។"

قَالَ: «وَ كَانَ مَوْعِدُهُمْ يَوْمَ عِيدٍ لَهُمْ، فَلَمَّا ارْتَفَعَ النَّهَارُ مِنْ ذَلِكَ الْيَوْمِ، جَمَعَ فِرْعَوْنُ الْخَلْقَ، وَ السَّحَرَةَ، وَ كَانَتْ لَهُ قُبَّةٌ طُولُهَا فِي السَّمَاءِ ثَمَانُونَ ذِرَاعاً، وَ قَدْ كَانَتْ كُسِيتْ بِالْحَدِيدِ وَ الْفَوْلاَذِ الْمَصْقُولِ، فَكَانَتْ إِذَا وَقَعَتِ الشَّمْسُ عَلَيْهَا، لَمْ يَقْدِرْ أَحَدٌ أَنْ يَنْظُرَ إِلَيْهَا، مِنْ لَمَعِ الْحَدِيدِ، وَ وَهَجِ الشَّمْسِ، وَ جَاءَ فِرْعَوْنُ وَ هَامَانُ، وَ قَعَدَا عَلَيْهَا يَنْظُرَانِ، وَ أَقْبَلَ مُوسَى يَنْظُرُ إِلَى السَّمَاءِ، فَقَالَتِ السَّحَرَةُ لِفِرْعَوْنَ: إِنَّا نَرَى رَجُلاً يَنْظُرُ إِلَى السَّمَاءِ، وَ لَنْ يَبْلُغَ سِحْرُنَا إِلَى السَّمَاءِ، وَ ضُمِّنَتِ السَّحَرَةُ مَنْ فِي الْأَرْضِ.

ថ្ងៃដែលបានណាត់ជួបគ្នាក៏បានមកដល់ ។ ពេលថ្ងៃរះ ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺបានប្រជុំមនុស្សម្នានិងពួកគ្រូមន្តអាគម ។ ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺបានធ្វើដោមទំហំប៉ែតសិបហត្ថពាស់លោហធាតុនិងដែកខាត់រលោង ។ ពេលថ្ងៃចាំងមកលើដោមនេះ គេមិនអាចមើលមកដោមនេះបានទេ ព្រោះតែដែកជះពន្លឺថ្ងៃច្រាសមកវិញ ។ ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺនិងហ្ហាម៉ានﷺបានមកអង្គុយលើដោមនេះ មើលឃើញទាំងអស់ ។ មូសាﷺបានមកដល់ មើលមេឃ ។ ពួកគ្រូមន្តអាគមប្រាប់ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺថា៖ "អស់ទូលបង្គំឃើញបុរសម្នាក់មើលមេឃ ។ មន្តអាគមអស់ទូលបង្គំមិនទៅដល់លើមេឃទេ ។ អស់ទូលបង្គំធានាមន្តអាគមលើមនុស្សដែលនៅលើផែនដី ។"

فَقَالُوا لِمُوسَى: ﴿إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَ إِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَى: ﴿أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ * فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَ عِصِيَّهُمْ﴾ فَأَقْبَلْتُ تَضْطَرِبُ، وَ صَالَتْ مِثْلَ الْحَيَّاتِ، وَ هَاجَتْ، فَقَالُوا: ﴿بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ﴾. فَهَالَ النَّاسَ ذَلِكَ، فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى، فَنُودِيَ: ﴿لاَ تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى * وَ أَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَ لاَ يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى﴾.

ពួកគេបានប្រាប់មូសាﷺថា៖ *[៧:១១៥] "មូសាអើយ! តើលោកជាអ្នកបោះឬយើងជាអ្នកបោះ ?"* មូសាﷺបានប្រាប់ពួកគេថា៖ *[២៦:៤៣] "សូមលោកទាំងអស់គ្នាបោះអ្វីដែលអស់លោកចង់បោះទៅ ។" [២៦:៤៤] ពួកគេក៏បានបោះខ្សែនិងដំបងពួកគេ* អ្វីទាំងនេះក៏មានសណ្ឋានជាពស់ មានចលនាដូចពស់វារវើក ។ ពួកគេបានថា៖ *"អាស្រ័យអំណាចហ្ស៊ារអ៊ូន៍ យើងនឹងមានជ័យជំនះ!"* ប្រជារាស្ត្រដូចជាត្រូវជ័រឆក់ (គឺស្លុតអារម្មណ៍) ។ មូសាﷺភ័យព្រួចក្នុងចិត្ត យើងﷻក៏បានប្រកាសថា៖ *[២០:៦៨] "ចូរអ្នកកុំខ្លាចព្រោះអ្នកមានប្រៀបលើគេ ។ [២០:៦៩] ចូរអ្នកបោះអ្វីដែលនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នកទៅ វានឹងត្រាបាក់លេបអ្វីទាំងនោះដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើង ។ អ្វីដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើងនោះគ្រាន់តែជាល្ងិចរបស់អ្នកលេងអាគមប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នកលេងអាគមរមែងពុំមានជ័យជំនះឡើយ ទោះបីអ្នកនោះមកពីទីណាក៏ដោយ ។"*

فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ، فَذَابَتْ فِي الْأَرْضِ مِثْلَ الرَّصَاصِ، ثُمَّ طَلَّعَ رَأْسَهَا، وَ فَتَحَتْ فَاهَا، وَ وَضَعَتْ شِدْقَهَا الْأَعْلَى عَلَى رَأْسِ قُبَّةِ فِرْعَوْنَ، ثُمَّ دَارَتْ، وَ أَرْخَتْ شَفَتَهَا السُّفْلَى، وَ الْتَقَمَتْ عِصِيَّ السَّحَرَةِ، وَ حِبَالَهَا، وَ غَلَبَ كُلَّهُمْ، وَ انْهَزَمَ النَّاسُ حِينَ رَأَوْهَا، وَ عِظَمَهَا، وَ هَوْلَهَا، مِمَّا لَمْ تَرَ الْعَيْنُ، وَ لاَ وَصَفَ الْوَاصِفُونَ مِثْلَهُ قَبْلُ، فَقُتِلَ فِي الْهَزِيمَةِ، مِنْ وَطْءِ النَّاسِ بَعْضُهُمْ بَعْضاً،عَشَرَةُ آلاَفِ رَجُلٍ وَ امْرَأَةٍ وَ صَبِيٍّ، وَ دَارَتْ عَلَى قُبَّةِ فِرْعَوْنَ – قَالَ – فَأَحْدَثَ فِرْعَوْنُ وَ هَامَانُ فِي ثِيَابِهِمَا، وَ شَابَ رَأْسُهُمَا، وَ غُشِيَ عَلَيْهِمَا مِنَ الْفَزَعِ.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٧٠ ؛ تفسير القمّيّ ٢:١١٨)

មូសាﷺក៏បានបោះដំបងព្រះអង្គﷺ ។ ដំបងនោះក៏បានរលាយចូលជាមួយដីដូចសំណ ហើយវាបានដើបក្បាលឡើង បើកមាត់ ហើយវាបានដាក់ចង្កាត្រង់លើកំពូលដោមរបស់ហ្ស៊ៀរអ្ហ៊ូន៑ ។ រួចហើយវាបានបន្ទាបខ្លួនហើយបានលេបដំបងនិងខ្សែទាំងអស់របស់ពួកគ្រូមន្តអាគម ។ ពួកអ្នកចាញ់គេពេលបានឃើញបែបនេះ បានស្ញើចខ្លាំងពីព្រោះមិនដែលបានឃើញដូចនេះពីមុនមកទេ ហើយក៏មិនដែលបានឮអ្នកណារៀបរាប់ព្រឹត្តិការណ៍ដូចនេះកាលពីមុនមកទេដែរ ។ ប្រជារាស្ត្រក៏កើតមានការភ័យខ្លាចរត់ប្រសេចប្រសាច ចលាចល បណ្តាលឲ្យមនុស្សប្រុសស្រីនិងក្មេងស្លាប់អស់បួនពាន់នាក់ ។ ពស់បានបែរទៅរកដោមហ្ស៊ៀរអ្ហ៊ូន៑ ហ្ស៊ៀរអ្ហ៊ូន៑និងហ្ហ៊ាម៉ាន៑បានជោកសំលៀកបំពាក់ ហើយបានភ័យស្លន់ស្លា ។ (تفسير القمّي 2: 118)20: 41-45

***

*٧/١١٣-٢/١٢٦ الْمُفِيدُ فِي (الْإِخْتِصَاصِ): عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى الْعَطَّارِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْيَمَانِيُّ، عَنْ مَنِيعٍ، عَنْ مُجَاشِعٍ، عَنِ الْمُعَلَّى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَيْضِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)، قَالَ: «كَانَتْ عَصَا مُوسَى لِآدَمَ سَقَطَتْ إِلَى شُعَيْبٍ، ثُمَّ صَارَتْ إِلَى مُوسَى، وَ إِنَّهَا لَعِنْدَنَا، وَ إِنَّ عَهْدِي بِهَا آنِفاً، وَ إِنَّهَا لَخَضْرَاءُ كَهَيْئَتِهَا حِينَ انْتُزِعَتْ مِنْ شَجَرَتِهَا، وَ إِنَّهَا لَتَنْطِقُ إِذَا اسْتُنْطِقَتْ،

*7/113-126/2 [...] រាយការណ៍មកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាល់-ហ្ហ្ជ៊ តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ្ហ្លី ﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "ដំបងរាជ្យរបស់មូសាﷺបានមកពីអាដ្ធាំﷺ ។ ស្ហ៊ីអ៊ៃប៑ﷺជាម្ចាស់ដំបងរាជ្យនោះ បន្ទាប់មកបានមកមូសាﷺ ហើយបានមកយើងﷺ ។ ខ្ញុំﷺជាម្ចាស់ដំបងរាជ្យនេះពេលនេះ ។ ដំបងរាជ្យនោះស្រស់ដូចកាលទើបនឹងកាច់មកពីដើមឈើម្ល៉េះ វានិយាយពេលគេសួរវា ។

أُعِدَّتْ لِقَائِمِنَا يَصْنَعُ بِهَا مَا كَانَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَصْنَعُ بِهَا، وَ إِنَّهَا لَتَرُوعُ وَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ، وَ تَصْنَعُ مَا تُؤْمَرُ،

ដំបងរាជ្យនេះត្រូវត្រៀមទុកសម្រាប់ក្ងុ៉ម្ម៉ីﷺយើងﷺ ។ ព្រះអង្គﷺនឹងប្រើដំបងរាជ្យនេះធ្វើអ្វីដែលមូសាﷺបានធ្វើនោះដែរ ។ វានឹងធ្វើឲ្យស្លុត វានឹងត្រាប៉ាក់លេបអ្វីដែលពួកគេបានក្លែងបំភាន់ ។ វានឹងធ្វើអ្វីស្រេចតែគេបញ្ជាឲ្យវាធ្វើ ។

فَكَانَ حَيْثُ أَقْبَلَتْ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ، فُتِحَتْ لَهَا شُعْبَتَانِ، كَانَتْ إِحْدَاهُمَا فِي الْأَرْضِ وَ الْأُخْرَى فِي السَّقْفِ، وَ بَيْنَهُمَا أَرْبَعُونَ ذِرَاعاً، فَتَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ، بِلِسَانِهَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٦٨ الحديث : ٩٩/ ٣٩٥٧ ، الاختصال – الجزء : ١ صفحة : ٢٦٩)**

បានកើតឡើងបែបនេះកាលវាបានមកដល់ វាបានត្រាប៉ាក់លេបអ្វីដែលពួកគេបានក្លែងបន្ធំ ។ វាបានបើកមាត់ ដាក់ចង្កាមួយលើដី ដាក់ចង្កាមួយទៀតលើពិតាន ។ ចន្លោះចង្កាទាំងពីរនោះមានប្រវែងសែសិបហាត្ត (២១, ៣៣៦ ម៉ែត្រ) ។ វាបានត្រាប៉ាក់លេបដោយអណ្ណាតវាអ្វីៗដែលពួកគេបានក្លែងបន្ធំ ។"
(الاختصال: 269)

وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُۥ لِيُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ ۚ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَآءَهُمْ وَنَسْتَحْىِۦ نِسَآءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَٰهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

១២៧. ពួកអ្នកធំក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិហ្ស៊ៀរអ៊ុ៌ន បាន[ប្រាប់ហ្ស៊ៀរអ៊ុ៌ន]ថា៖ "ព្រះអង្គនឹងបណ្តោយឲ្យមូសានិងប្រជាជាតិគេបង្កវិនាសលើដែនដី ចោលព្រះអង្គនិងបណ្តាព្រះរបស់ព្រះអង្គឬ ?" គេ (គឺ ហ្ស៊ៀរអ៊ុ៌ន) បានថា៖ "យើងនឹងសម្លាប់បណ្តាកូនប្រុសរបស់ពួកគេ ទុកជីវិតបណ្តាស្ត្រីរបស់ពួកគេ ។ យើងមានអំណាចលើពួកគេ ។"

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ٱسْتَعِينُوا۟ بِٱللَّهِ وَٱصْبِرُوٓا۟ ۖ إِنَّ ٱلْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۖ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

១២៨. មូសាបានប្រាប់ប្រជាជាតិគេថា៖ "ចូរអស់លោកអង្វរសូមជំនួយពីអល់ឡោះហ្ស៊ ចូរអស់លោកអត់ធ្មត់ ។ ដែនដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ ព្រះអង្គប្រគល់ដែនដីនោះឲ្យទៅបាវណាមួយរបស់ព្រះអង្គកាន់កាន់ជាកេរមរតកស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អ្ហ្ស ានល្អ]រមែងជាកម្មសិទ្ធិរបស់បណ្តាអ្នកជឿ[អល់ឡោះហ្ស៊]ស៊ប់ចិត្ត ។"

قَالُوٓا۟ أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَن تَأْتِيَنَا وَمِنۢ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ۚ قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

១២៩. ពួកគេបាន[ប្រាប់មូសា]ថា៖ "យើងត្រូវគេធ្វើបាបមុនលោកបានមករកយើងនិងក្រោយពីលោកបានមករកយើង ។" គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "ម្ចាស់អស់លោកអាចនឹងប្រល័យសត្រូវរបស់អស់លោកចោល ព្រះអង្គអាចនឹងឲ្យអស់លោកទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅលើដែនដី ។ ព្រះអង្គនឹងឃើញអស់លោកប្រព្រឹត្តបែបណាខ្លះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១២៧-១២៩

١/١٢٩-١٢٧/٧ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْكَابُلِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «وَجَدْنَا فِي كِتَابِ عَلِيٍّ (عليه السلام): ﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُها مَنْ يَشاءُ مِنْ عِبادِهِ وَ الْعاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ أَنَا وَ أَهْلُ بَيْتِيَ الَّذِينَ أَوْرَثَنَا اللَّهُ الْأَرْضَ، وَ نَحْنُ الْمُتَّقُونَ، وَ الْأَرْضُ كُلُّهَا لَنَا، فَمَنْ أَحْيَا أَرْضاً مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَلْيَعْمُرْهَا وَ لْيُؤَدِّ خَرَاجَهَا إِلَى الْإِمَامِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي،

7/127-129/1 [...] អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ការ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "យើង عليهم السلام យើញមាននៅក្នុងគម្ពីររបស់អ្ហ្ស លី صلوات الله عليه والسلام ថា *[៧:១២៨] ដែនដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ ព្រះអង្គប្រគល់ដែនដីនោះឲ្យទៅបាវណាមួយរបស់ព្រះអង្គកាន់កាន់ជាកេរមរតកស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អ្ហ្ส ានល្អ]រមែងជាកម្មសិទ្ធិរបស់បណ្តាអ្នកជឿ[អល់ឡោះហ្ស៊]ស៊ប់ចិត្ត ។* ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកដែលអល់ឡោះហ្ស៊ عز وجل ឲ្យទៅជាអ្នកទទួលដែនដីជាកេរមរតក យើង عليهم السلام ជាអ្នកជឿស៊ប់ចិត្ត ដែនដីនិងអ្វីទាំងអស់ជារបស់យើង عليهم السلام ។ ដូច្នេះមុស្លីមណាធ្វើឲ្យដែនដីណាមួយរស់ឡើងវិញ ដែលកសាងដែនដីនោះ ដែលបង់ពន្ធឲ្យអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام ដែលជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام

وَ لَهُ مَا أَكَلَ مِنْهَا فَإِنْ تَرَكَهَا، أَوْ أَخْرَبَهَا، وَ أَخَذَهَا رَجُلٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ مِنْ بَعْدِهِ، فَعَمَرَهَا وَ أَحْيَاهَا، فَهُوَ أَحَقُّ بِهَا، مِنَ الَّذِي تَرَكَهَا،

يُؤَدِّي خَرَاجَهَا إِلَى الْإِمَامِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي وَ لَهُ مَا أَكَلَ مِنْهَا حَتَّى يَظْهَرَ الْقَائِمُ (عليه السلام) مِنْ أَهْلِ بَيْتِي بِالسَّيْفِ فَيَحْوِيَهَا وَ يَمْنَعَهَا، وَ يُخْرِجَهُمْ مِنْهَا، كَمَا حَوَاهَا رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) وَ مَنَعَهَا، إِلَّا مَا كَانَ فِي أَيْدِي شِيعَتِنَا، فَإِنَّهُ يُقَاطِعُهُمْ عَلَى مَا فِي أَيْدِيهِمْ، وَ يَتْرُكُ الْأَرْضَ فِي أَيْدِيهِمْ». (الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٤٠٧ الحديث : ١)

អ្នកនោះអាចបរិភោគអ្វីដែលកើតពីដីនោះ ។ បើអ្នកនោះបោះបង់ចោលដីនោះឬធ្វើឲ្យដីនោះខូច ហើយមុស្លីមម្នាក់ទៀតយកដីនោះបន្ទាប់ពីអ្នកនោះ កសាងដីនោះ ធ្វើឲ្យដីនោះរស់ឡើងវិញ មុស្លីមនោះមានសិទ្ធិបានដីនោះជាងអ្នកដែលបានបោះបង់ចោលដីនោះ ។ បុគ្គលនេះត្រូវបង់ពន្ធឲ្យអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام ដែលជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ អ្វីដែលបុគ្គលនោះបរិភោគពីដីនោះជារបស់បុគ្គលនោះ រហូតដល់អាល់-ក្ហ៊ីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ដែលជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ងើបឡើងវិញដោយកាន់ដាវ ។ គេ صلوات الله عليه والسلام នឹងគ្រប់គ្រងផែនដី នឹងហាមឃាត់ដីនោះ និងបណ្តេញពួកគេ[ដែលគ្មានសិទ្ធិ]ចេញពីដីនោះ ដូចរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ صلى الله عليه وآله وسلم ធ្លាប់បានគ្រប់គ្រង ធ្លាប់បានហាមឃាត់ដីនោះដែរ លើកលែងតែអ្វីដែលនៅក្នុងដៃស្ប៊ីអ៊ាស ស៊ូ យើង عليهم السلام ព្រោះនេះជាចំណែករបស់ពួកគេ ។ គេ صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រគល់ដីនោះឲ្យទៅពួកគេ ។" (الكافي 1: 407/ 1)

***

٧/١٢٧-١٢٩/٢ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ عَمَّارٍ السَّابَاطِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: ﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾، قَالَ: «فَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ لِرَسُولِهِ، وَ مَا كَانَ لِرَسُولِهِ فَهُوَ لِلْإِمَامِ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٧١ الحديث : ٩٩/ ٣٩٦٢ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٢٥ الحديث : ٦٥)**

7/127-129/2 អាល់-ម៉ៃយ៉ាស្ប៊ី បានតំណាលតមកពី អ៊ាំម៉ារ អាល់-សាបាទ្ប៊ី ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: *[៧:១២៨] ផែនដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ ព្រះអង្គប្រគល់ផែនដីនោះឲ្យបាវណាមួយរបស់ព្រះអង្គកាន់កាប់ជាកេរមរតកស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។* អ្វីក៏ដោយដែលជារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ عز وجل វាជារបស់រ៉ស៊ូល صلى الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ عز وجل ។ អ្វីក៏ដោយដែលជារបស់រ៉ស៊ូល صلى الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ عز وجل វាជារបស់អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام បន្ទាប់ពីរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ صلى الله عليه وآله وسلم ។" (تفسير العيّاشي 2: 25/ 65)

وَلَقَدْ أَخَذْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ بِٱلسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

១៣០. យើងបានធ្វើឲ្យមនុស្សរបស់ហ្ស៊ៀរអ៊ៀន៍រងទុក្ខដោយសារ[ការរាំងស្ងួត]ច្រើនឆ្នាំ និងដោយសារការខាតបង់ផលានុផល ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេភ្ញាក់រឭក ។

فَإِذَا جَآءَتْهُمُ ٱلْحَسَنَةُ قَالُوا۟ لَنَا هَٰذِهِۦ ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا۟ بِمُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ ۗ أَلَآ إِنَّمَا طَٰٓئِرُهُمْ عِندَ ٱللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾

១៣១. តែពេលសេចក្ដីល្អកើតមានដល់ពួកគេ ពួកគេថា: "នេះគឺអ្វីដែលយើងត្រូវបាន ។" ពេលសេចក្ដីអាក្រក់កើតមានដល់ពួកគេ ពួកគេចាត់ទុកវាជាប្រផ្ទួលអាក្រក់ដោយទម្លាក់ទៅលើមូសានិងបណ្តាអ្នកនៅខាងគេ ។ ចូរដឹងឲ្យថាប្រផ្ទួលអាក្រក់របស់ពួកគេនៅលើអល់ឡោះហ្ស៊ (គឺស្រេចតែអល់ឡោះហ្ស៊កំណត់ទេ) តែពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។

وَقَالُوا۟ مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِۦ مِنْ ءَايَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

១៣២. ពួកគេបានថា: "ទោះបីលោកនាំសញ្ញាផ្សេងៗមកសម្ដែងឲ្យយើងស្ងើចក៏ដោយ ក៏យើងមិនជឿលោកទេ ។"

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلطُّوفَانَ وَٱلْجَرَادَ وَٱلْقُمَّلَ وَٱلضَّفَادِعَ وَٱلدَّمَ ءَايَٰتٍ مُّفَصَّلَٰتٍ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾

១៣៣. ដូច្នេះ [ដោយសារតែពួកគេអកតញ្ញូ] យើងបានបញ្ជូនទឹកជំនន់ កណ្ដូប ចៃ កង្កែប និងឈាមមកលើពួកគេ ជាសញ្ញាជាក់ច្បាស់ ។ តែពួកគេក្រអឺតក្រអោង ពួកគេជាជនឧក្រិដ្ឋ ។

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ ٱلرِّجْزُ قَالُوا۟ يَٰمُوسَى ٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ ۖ لَئِن كَشَفْتَ عَنَّا ٱلرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٣٤﴾

១៣៤. ពេលជម្ងឺពិសបាក់ស្រោចមកលើពួកគេ ពួកគេថា៖ "មូសាអើយ! សូមលោកជួយអង្វរសូមពីម្ចាស់របស់លោកឲ្យយើងផង ក្នុងនាមនៃកិច្ចសន្យាដែលព្រះអង្គបានធ្វើជាមួយលោក ។ បើលោកច្រានជម្ងឺពិសចេញពីយើង យើងនឹងជឿលោក យើងនឹងឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល (គឺយ៉ាកុ៊ប) ចាកចេញទៅជាមួយលោក ។"

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ ٱلرِّجْزَ إِلَىٰٓ أَجَلٍ هُم بَٰلِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿١٣٥﴾

១៣៥. តែពេលយើងបានច្រានជម្ងឺពិសចេញពីពួកគេ រហូតដល់កាលកំណត់ដែលពួកគេត្រូវរង់ចាំនោះ ពួកគេបែរជាក្បត់[សម្ដីឯង] ។

فَٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ فِى ٱلْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا۟ عَنْهَا غَٰفِلِينَ ﴿١٣٦﴾

១៣៦. ដូច្នេះយើងបានសងសងពួកគេ (គឺដាក់ទោស) យើងបានពន្លង់ពួកគេក្នុងទឹកសមុទ្រព្រោះពួកគេបានប្រមាថបណ្ដាព្រះសញ្ញាយើង [និងពីព្រោះពួកគេបាន]ព្រងើយកន្ដើយដាក់បណ្ដាព្រះសញ្ញាទាំងនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៣០-១៣៦

٧/١٣٠-١٣٦/١ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ سُلَيْمَانَ، عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي قَوْلُهُ: ''لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ'' قَالَ: «الرِّجْزُ هُوَ الثَّلْجُ، ثُمَّ قَالَ: خُرَاسَانُ بِلاَدُ رِجْزٍ».(البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٧٣ الحديث : ٣٩٦٦/ ٩٩ ، تفسير العيّاشي - الجزء : ٢ صفحة : ٢٥ الحديث : ٦٨)**

7/130-136/1 [...] អាល់-រ៉ីដ្ធ៊ីصلوات الله عليه والسلام មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ៊ីعز وجل *[៧:១៣៤] បើលោកច្រានជម្ងឺពិសចេញពីយើង យើងនឹងជឿលោក* ថា៖ "ជម្ងឺពិសគឺព្រឹល ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام មានវចន: ថា៖ "យ៉ូរ៉ាសានជាស្រុកជម្ងឺពិស ។" (تفسير العيّاشي 2: 25/ 68)

***

٧/١٣٠-١٣٦/٢ القمّيّ مقطوعاً و نسب حديثه في المجمع إلى الباقر عليه السلام و الصادق عليه السلام قال

7/130-136/2 អាល់-ក្ববីម្ម៉ី បានតំណាលនៅក្នុង អាល់-ម៉ាជ្ជ៉ម៉ាកុ ដោយយោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាល់-បាក្ពៀរصلوات الله عليه والسلام និង អាល់-ស្ស៊ុ ឌ្ធ ិ ក្ពصلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា៖

[...] فَإِنَّهُ لَمَّا سَجَدَ اَلسَّحَرَةُ وَ مَنْ آمَنَ بِهِ مِنَ اَلنَّاسِ، قَالَ هَامَانُ لِفِرْعَوْنَ إِنَّ اَلنَّاسَ قَدْ آمَنُوا بِمُوسَى فَانْظُرْ مَنْ دَخَلَ فِي دِينِهِ فَاحْبِسْهُ، فَحَبَسَ كُلَّ مَنْ آمَنَ بِهِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ،

"ពេលពួកគ្រូមន្តអាគមនិងប្រជារាស្ត្រជឿដែលព្រះអង្គﷺក្រាបប្រណិបត្តន៍ ហ្ការ៉ាម៉ានﷺបានប្រាប់ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺថា៖ "មនុស្សជឿមូសាﷺ ។ សូមព្រះអង្គﷺចាប់ខ្លួនពួកដែលជឿសាសនាគេﷺដាក់ពន្ធនាគារ ។" ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺក៏បានឃុំឃាំងកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលទាំងអស់ដែលជឿព្រះអង្គﷺ ។

فَجَاءَ إِلَيْهِ مُوسَى فَقَالَ لَهُ خَلِّ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَلَمْ يَفْعَلْ فَأَنْزَلَ اَللَّهُ عَلَيْهِمْ فِي تِلْكَ اَلسَّنَةِ اَلطُّوفَانَ، فَخَرَّبَ دُورَهُمْ وَ مَسَاكِنَهُمْ، حَتَّى خَرَجُوا إِلَى اَلْبَرِّيَّةِ وَ ضَرَبُوا اَلْخِيَامَ،

មូសាﷺក៏បានមកជួបហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺ ហើយប្រាប់ថា៖ "សូមព្រះអង្គﷺដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។" តែហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺមិនដោះលែងទេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻក៏បានបញ្ជូនទឹកជំនន់មកលើពួកគេក្នុងឆ្នាំនោះ ។ ទឹកជំនន់នោះបំផ្លាញផ្ទះសំបែងពួកគេ ដល់ថ្នាក់ធ្វើឲ្យពួកគេបោះជំរំនៅក្នុងព្រៃ ។

فَقَالَ فِرْعَوْنُ لِمُوسَى اُدْعُ رَبَّكَ، حَتَّى يَكُفَّ عَنَّا اَلطُّوفَانَ حَتَّى أُخَلِّيَ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ أَصْحَابِكَ، فَدَعَا مُوسَى رَبَّهُ فَكَفَّ عَنْهُمُ اَلطُّوفَانَ وَ هَمَّ فِرْعَوْنُ أَنْ يُخَلِّيَ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، فَقَالَ لَهُ هَامَانُ إِنْ خَلَّيْتَ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ غَلَبَكَ مُوسَى وَ أَزَالَ مُلْكَكَ، فَقَبِلَ مِنْهُ وَ لَمْ يُخَلِّ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ،

ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺក៏បានប្រាប់មូសាﷺថា៖ "ចូរអ្នកﷺបួងសួងម្ចាស់ﷻអ្នកﷺ សូមឲ្យព្រះអង្គﷻបញ្ឈប់ទឹកជំនន់ ។ ខ្ញុំﷺនឹងដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលនិងមិត្តទាំងឡាយរបស់អ្នកﷺ ។" មូសាﷺក៏បានបួងសួងម្ចាស់ﷻព្រះអង្គﷺ ទឹកជំនន់ក៏ត្រូវបញ្ឈប់ ។ មូសាﷺគិតថាហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺនឹងដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។ តែហ្ការ៉ាម៉ានﷺបានប្រាប់ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺថា៖ "បើព្រះអង្គﷺដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល មូសាﷺនឹងឈ្នះព្រះអង្គﷺ ព្រះរាជាណាចក្រព្រះអង្គﷺនឹងដុនដាប ។" ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺក៏បានស្តាប់ហ្ការ៉ាម៉ានﷺ មិនដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលទេ ។

فَأَنْزَلَ اَللَّهُ عَلَيْهِمْ فِي اَلسَّنَةِ اَلثَّانِيَةِ اَلْجَرَادَ، فَجَرَّدَتْ كُلَّ شَيْءٍ كَانَ لَهُمْ مِنَ اَلنَّبْتِ وَ اَلشَّجَرِ حَتَّى كَانَتْ تُجَرِّدُ شَعْرَهُمْ وَ لِحْيَتَهُمْ، فَجَزِعَ مِنْ ذَلِكَ جَزَعاً شَدِيداً، وَ قَالَ يَا مُوسَى اُدْعُ رَبَّكَ أَنْ يَكُفَّ عَنَّا اَلْجَرَادَ، حَتَّى أُخَلِّيَ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ أَصْحَابِكَ، فَدَعَا مُوسَى رَبَّهُ، فَكَفَّ عَنْهُمُ اَلْجَرَادَ، فَلَمْ يَدَعْهُ هَامَانُ أَنْ يُخَلِّيَ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ،

អល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻក៏បានទម្លាក់សត្វកណ្ហាបមកលើពួកគេក្នុងឆ្នាំទីពីរ ។ វាស៊ីដំណាំ ដើមឈើរបស់ពួកគេអស់គ្មានសល់ រហូតដល់ស៊ីសក់និងពុកចង្កាពួកគេ ។ ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺភ័យណាស់ ប្រាប់មូសាﷺថា៖ "មូសាﷺអើយ! សូមអ្នកﷺបួងសួងម្ចាស់ﷻអ្នកឲ្យកម្ចាត់សត្វកណ្ហាប ខ្ញុំﷺនឹងដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលនិងមិត្តទាំងឡាយរបស់អ្នកﷺ ។" មូសាﷺក៏បានបួងសួងម្ចាស់ﷻព្រះអង្គﷺ សត្វកណ្ហាបក៏ត្រូវកម្ចាត់ ។ តែហ្ការ៉ាម៉ានﷺមិនឲ្យហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលទេ ។

فَأَنْزَلَ اَللَّهُ عَلَيْهِمْ فِي اَلسَّنَةِ اَلثَّالِثَةِ اَلْقُمَّلَ، فَذَهَبَتْ زُرُوعُهُمْ وَ أَصَابَتْهُمُ اَلْمَجَاعَةُ، فَقَالَ فِرْعَوْنُ لِمُوسَى إِنْ دَفَعْتَ عَنَّا اَلْقُمَّلَ، كَفَفْتُ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، فَدَعَا مُوسَى رَبَّهُ حَتَّى ذَهَبَ اَلْقُمَّلُ،

អល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻក៏បានទម្លាក់សត្វចៃមកលើពួកគេក្នុងឆ្នាំទីបី ។ វាបំផ្លាញផលដំណាំពួកគេអស់គ្មានសល់ ពួកគេក៏រងការអត់ឃ្លាន ។ ហ្ស៊ារអ៊ូន៍ﷺបានប្រាប់មូសាﷺថា៖ "បើអ្នកﷺកម្ចាត់សត្វចៃ ខ្ញុំﷺនឹងលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។" មូសាﷺក៏បានបួងសួងម្ចាស់ﷻព្រះអង្គﷺ ទាល់តែអស់សត្វចៃ ។

وَ قَالَ أَوَّلُ مَا خَلَقَ اَللَّهُ اَلْقُمَّلُ فِي ذَلِكَ اَلزَّمَانِ، فَلَمْ يُخَلِّ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ،

ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "សត្វចៃដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻបានបង្កើតដំបូងបង្អស់គឺក្នុងសម័យនោះឯង ។

តែហ្ជៀរអ្ហ៊ន៑ﷺមិនដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលទេ ។

فَأَرْسَلَ اَللَّهُ عَلَيْهِمْ بَعْدَ ذَلِكَ اَلضَّفَادِعَ، فَكَانَتْ تَكُونُ فِي طَعَامِهِمْ وَ شَرَابِهِمْ، ... فَجَزِعُوا مِنْ ذَلِكَ جَزَعاً شَدِيداً، فَجَاءُوا إِلَى مُوسَى فَقَالُوا اُدْعُ اَللَّهَ أَنْ يَذْهَبَ عَنَّا اَلضَّفَادِعَ، فَإِنَّا نُؤْمِنُ بِكَ وَ نُرْسِلُ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ، فَدَعَا مُوسَى رَبَّهُ فَرَفَعَ اَللَّهُ عَنْهُمْ ذَلِكَ،

អល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻក៏បានបញ្ជូនសត្វកង្កែបមកលើពួកគេបន្ទាប់ពីនោះ ។ វាចូលចំណីអាហារ ចូលទឹកផឹក... ពួកគេភ័យណាស់ មករកមូសា២ﷺ ទូលព្រះអង្គ២ﷺថា៖ "សូមជួយបួងសួងអល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻឲ្យព្រះអង្គ២ﷻកម្ចាត់សត្វកង្កែប យើងនឹងជឿលោក២ﷺ យើងនឹងលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលឲ្យទៅជាមួយលោក២ﷺ ។" មូសា២ﷺក៏បានបួងសួងម្ចាស់២ﷻព្រះអង្គ២ﷺ អល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻក៏បានយកសត្វកង្កែបចេញពីពួកគេ ។

فَلَمَّا أَبَوْا أَنْ يُخَلُّوا عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ حَوَّلَ اَللَّهُ مَاءَ اَلنِّيلِ دَماً، فَكَانَ اَلْقِبْطِيُّ يَرَاهُ دَماً وَ اَلْإِسْرَائِيلِيُّ يَرَاهُ مَاءً، فَإِذَا شَرِبَهُ اَلْإِسْرَائِيلِيُّ كَانَ مَاءً، وَ إِذَا شَرِبَهُ اَلْقِبْطِيُّ كَانَ دَماً، فَكَانَ اَلْقِبْطِيُّ يَقُولُ لِلْإِسْرَائِيلِيِّ، خُذِ اَلْمَاءَ فِي فَمِكَ وَ صُبَّهُ فِي فَمِي، فَإِذَا صَبَّهُ فِي فَمِ اَلْقِبْطِيِّ تَحَوَّلَ دَماً فَجَزِعُوا جَزَعاً شَدِيداً، فَقَالُوا لِمُوسَى لَئِنْ رَفَعَ اَللَّهُ عَنَّا اَلدَّمَ، لَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ،

ពេលហ្ជៀរអ្ហ៊ន៑ﷺមិនព្រមដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលទេ អល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻបានធ្វើឲ្យទឹកទន្លេនីលក្លាយទៅជាឈាម ។ ពួកកុបត្ត៌ឃើញទឹកនោះជាឈាម ចំណែកឯពួកអ៊ីសរ៉អ៊ីលឃើញទឹកនោះជាទឹកធម្មតា ។ ដូច្នេះពួកអ៊ីសរ៉អ៊ីលផឹកទឹកនោះ វាជាទឹកធម្មតា ។ ពេលពួកកុបត្ត៌ផឹកទឹកនោះ ទឹកនោះជាឈាម ។ ពួកកុបត្ត៌ប្រាប់ពួកអ៊ីសរ៉អ៊ីលថា៖ "សូមយកទឹកដាក់ក្នុងមាត់លោក ហើយខ្ជាក់ទឹកនោះពីមាត់លោកដាក់មកក្នុងមាត់ខ្ញុំ ។" តែពេលគេខ្ជាក់ទឹកនោះមកក្នុងមាត់ពួកកុបត្ត៌ ទឹកនោះក្លាយទៅជាឈាម ។ ពួកគេភ័យណាស់ ទូលមូសា២ﷺថា៖ "បើអល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻយកឈាមចេញ យើងនឹងឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលទៅជាមួយលោក២ﷺ ។"

فَلَمَّا رَفَعَ اَللَّهُ عَنْهُمُ اَلدَّمَ غَدَرُوا، وَ لَمْ يُخَلُّوا عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَأَرْسَلَ اَللَّهُ عَلَيْهِمُ اَلرِّجْزَ وَ هُوَ اَلثَّلْجُ، وَ لَمْ يَرَوْهُ قَبْلَ ذَلِكَ، فَمَاتُوا فِيهِ وَ جَزِعُوا جَزَعاً شَدِيداً وَ أَصَابَهُمْ مَا لَمْ يَعْهَدُوا قَبْلَهُ، فَقَالُوا ''اُدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ - لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا اَلرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ - وَ لَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ'' فَدَعَا رَبَّهُ فَكَشَفَ عَنْهُمُ اَلثَّلْجَ فَخَلَّى عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ

តែពេលអល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻយកឈាមចេញ ពួកគេក្បត់សម្ដី មិនដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលទេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូ២ﷻក៏បានទម្លាក់ជម្ងឺពិស (គឺទណ្ឌកម្ម) មកលើពួកគេ នោះគឺព្យុះព្រឹល[ក្រហម]ដែលមិនធ្លាប់មានកាលពីមុនទេ ។ ពួកគេបានស្លាប់ក្នុងពេលនោះ (អស់ច្រើន) ។ ពួកគេភ័យណាស់ ជម្ងឺពិសនោះ វាយប្រហារអ្វីដែលពួកគេស្មានមិនដល់ ។ ពួកគេបានថា៖ *[៧:១៣៤] សូមលោកជួយអង្វរសូមពីម្ចាស់របស់លោកឲ្យយើងផង ក្នុងនាមនៃកិច្ចសន្យាដែលព្រះអង្គបានធ្វើជាមួយលោក ។ បើលោកច្រានជម្ងឺពិសចេញពីយើង យើងនឹងជឿលោក យើងនឹងឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលចាកចេញទៅជាមួយលោក ។"* មូសា២ﷺក៏បានបួងសួងម្ចាស់២ﷻព្រះអង្គ២ﷺ ព្រឹលក៏បានបាត់អស់ ហ្ជៀរអ្ហ៊ន៑ﷺបានដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល ។

فَلَمَّا خَلَّى عَنْهُمْ اِجْتَمَعُوا إِلَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ خَرَجَ مُوسَى مِنْ مِصْرَ وَ اِجْتَمَعَ إِلَيْهِ مَنْ كَانَ هَرَبَ مِنْ فِرْعَوْنَ وَ بَلَغَ فِرْعَوْنَ ذَلِكَ، فَقَالَ لَهُ هَامَانُ قَدْ نَهَيْتُكَ أَنْ تُخَلِّيَ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَقَدِ اِجْتَمَعُوا إِلَيْهِ، فَجَزِعَ فِرْعَوْنُ وَ بَعَثَ فِي اَلْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ وَ خَرَجَ فِي طَلَبِ مُوسَى. (تفسير القمى , ج 1 , ص 237)

ពេលហ្ជៀរអ្ហ៊ន៑ﷺបានដោះលែងពួកគេ។បានប្រជុំគ្នាជុំវិញមូសា២ﷺ ។ មូសា២ﷺបានចាកចេញពី

អេស៊ីបត៌ មានមនុស្សមួយចំនួនរត់គេចពីហ្ស៊ៀរអ៊ូន់ﷺដែរ ។ ដំណឹងនេះបានលេចឮទៅដល់ហ្ស៊ៀរអ៊ូន់ﷺ ។ ហ្ការ៉ម៉ានﷺបានប្រាប់ហ្ស៊ៀរអ៊ូន់ﷺថា៖ "ទូលបង្គំﷺបានហាមព្រះអង្គﷺហើយថាកុំដោះលែងកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល ។ ពួកគេបានប្រជុំគ្នាជុំវិញមូសាﷺ ។" ហ្ស៊ៀរអ៊ូន់ﷺភ័យ បានបញ្ជូនភ្នាក់ងារទៅក្នុងនគរនានា ហើយបានចេញទៅរកមូសាﷺ ។" (تفسير القمي، ج 1 ، ص: 237)

وَأَوْرَثْنَا ٱلْقَوْمَ ٱلَّذِينَ كَانُوا۟ يُسْتَضْعَفُونَ مَشَـٰرِقَ ٱلْأَرْضِ وَمَغَـٰرِبَهَا ٱلَّتِى بَـٰرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ ٱلْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ بِمَا صَبَرُوا۟ ۖ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُۥ وَمَا كَانُوا۟ يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

១៣៧. យើងបានធ្វើឲ្យបណ្តាអ្នកដែលគេចាត់ទុកថាអន់ខ្សោយនោះ បានទទួលជាកេរមរតកនូវទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចនៃដែនដីដែលយើងបានប្រសិទ្ធិពរជ័យ ។ ព្រះរាជបន្ទូលដ៏បវររបស់ម្ចាស់អ្នកបានសម្រេចជាស្តាពរសម្រាប់បណ្តាកូនចៅ[ស្មោះត្រង់របស់]អ៊ីសរ៉អ៊ីល ព្រោះពួកគេមានអំណត់[លើមាគ៌ាយើង] ។ យើងបានបំផ្លាញចោលនូវអ្វីដែលហ្ស៊ៀរអ៊ូន់និងប្រជាជាតិគេបានច្នៃបង្កើតនិងអ្វីដែលពួកគេបានសាងសង់ឡើង ។

وَجَـٰوَزْنَا بِبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْبَحْرَ فَأَتَوْا۟ عَلَىٰ قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَىٰٓ أَصْنَامٍ لَّهُمْ ۚ قَالُوا۟ يَـٰمُوسَى ٱجْعَل لَّنَآ إِلَـٰهًا كَمَا لَهُمْ ءَالِهَةٌ ۚ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾

១៣៨. យើងបានឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលឆ្លងសមុទ្រ ។ ពួកគេបានទៅដល់ជនមួយក្រុមដែលបូជាខ្លួនចំពោះរូបបដិមារបស់ពួកគេ ។ ពួកគេ (គឺពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលបដិសេធសទ្ធា) បានថា៖ "មូសាអើយ! សូមលោកចាត់តាំងព្រះមួយអង្គឲ្យយើង ដូចគ្នានឹងបណ្តាព្រះដែលពួកគេមាននោះដែរ ។" គេបានថា៖ "អស់លោកជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ។

إِنَّ هَـٰٓؤُلَآءِ مُتَبَّرٌ مَّا هُمْ فِيهِ وَبَـٰطِلٌ مَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾

១៣៩. អ្វីៗទាំងនេះដែលពួកគេ[បណ្តោយខ្លួន]តាមនោះនឹងវិនាស អ្វីដែលពួកគេប្រព្រឹត្តនោះនឹងមោយ: ។"

قَالَ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَـٰهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿١٤٠﴾

១៤០. គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "ឲ្យខ្ញុំស្វែងរកឲ្យអស់លោកនូវព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ការ៉ដែលសព្វព្រះហប្ញទ័យអស់លោកលើស[ជនឯទៀតក្នុង]លោកទាំងពួងឬ ?"

وَإِذْ أَنجَيْنَـٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ يُقَتِّلُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

១៤១. [ម្នាលកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលអើយ! ចូរនឹកឃើញ]កាលយើងបានរំដោះពួកអ្នកពីបក្សពួករបស់ហ្ស៊ៀរអ៊ូន់ដែលបានធ្វើបាបពួកអ្នកដោយទារុណកម្មអាក្រក់បំផុត ។ ពួកគេបានសម្លាប់បណ្តាកូនប្រុសរបស់ពួកអ្នក បានទុកជីវិតបណ្តាស្ត្រី (គឺកូនស្រី) របស់ពួកអ្នក[ជាអ្នកបម្រើ] ។ នៅក្នុងនោះមាននូវការល្បងពិសោធន៍ធំពីម្ចាស់ពួកអ្នក[សម្រាប់ស្រោចស្រង់ពួកអ្នក] ។

نصف الحزب ١٧

۞وَوَٰعَدۡنَا مُوسَىٰ ثَلَٰثِينَ لَيۡلَةٗ وَأَتۡمَمۡنَٰهَا بِعَشۡرٖ فَتَمَّ مِيقَٰتُ رَبِّهِۦٓ أَرۡبَعِينَ لَيۡلَةٗۚ وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَٰرُونَ ٱخۡلُفۡنِي فِي قَوۡمِي وَأَصۡلِحۡ وَلَا تَتَّبِعۡ سَبِيلَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ١٤٢

១៤២. យើងបានកំណត់ពេលជួបគ្នាសាមសិបយប់ឲ្យមូសា ហើយយើងបានបង្គ្រប់វាដោយ[បន្ថែម]ដប់[យប់ទៀត] ។ ដូច្នេះកំណត់ពេលជួបគ្នាជាមួយម្ចាស់គេបានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេលគ្រប់សែសិបយប់ ។ មូសាបានប្រាប់ហ្ការូន បងប្រុសគេ ថា៖ "ចូរលោកបងជាព្រះអនុរក្សរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិខ្ញុំ ។ ចូរលោកបងប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ (គឺកែតម្រង់មនុស្សពីកំហុស ឲ្យពួកគេប្រសើរឡើង) កុំតាមមាគ៌ារបស់ពួកបង្កវិនាស ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៣៧-១៤២

٧/١٣٧-١٤٢/١ ابْنُ شَهْرَآشُوبَ، قَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لِرَأْسِ الْجَالُوتِ، لَمَّا قَالَ لَهُ: لَمْ تَلْبَثُوا بَعْدَ نَبِيِّكُمْ إِلاَّ ثَلاَثِينَ سَنَةً، حَتَّى ضَرَبَ بَعْضُكُمْ وَجْهَ بَعْضٍ بِالسَّيْفِ. فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «وَ أَنْتُمْ، لَمْ تَجِفَّ أَقْدَامُكُمْ مِنْ مَاءِ الْبَحْرِ حَتَّى قُلْتُمْ لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): ﴿اِجْعَلْ لَنَا إِلٰهاً كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٧٩ الحديث : ٩٩/ ٣٩٧٠ ، المناقب – الجزء : ٢ صفحة : ٤٦)**

7/137-142/1 អ៊ីបនូ ស្ហាស្ហ៉ារ៉ូ្ហប បានថាកាលមេដឹកនាំពួកយ៉ាហ្ស៊ីឌ្ស៊ីបាននិយាយដាក់អ្ការ៉ាលីصلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អត់ពីសាស្តាصلى الله عليه وآله وسلم របស់អស់លោកមិនទាន់បានសាមសិបឆ្នាំផង អស់លោកកាប់ក្បាលគ្នាដោយដាវហើយ ។" អ្ការ៉ាលីصلوات الله عليه والسلام មានវចនៈដាក់មេដឹកនាំពួកយ៉ាហ្ស៊ីឌ្ស៊ីនោះថា៖ "ចំណែកឯអស់លោកវិញ កាលអស់លោកឈានជើងចេញពីក្នុងសមុទ្រទាំងលំបាក អស់លោកបាននិយាយដាក់មូសាعليه السلام ថា៖ *[៧:១៣៨] "មូសាអ‌ើយ ! សូមលោកចាត់តាំងព្រះមួយអង្គឲ្យយើង ដូចគ្នានឹងបណ្តាព្រះដែលពួកគេមាននោះដែរ ។"* (المناقب 2: 46)

***

٧/١٣٧-١٤٢/٢ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ الدُّنْيَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ احْتَزَلَهَا عَنْ أَيَّامِ السَّنَةِ وَ السَّنَةُ ثَلَاثُمِائَةٍ وَ أَرْبَعٌ وَ خَمْسُونَ يَوْماً شَعْبَانُ لَا يَتِمُّ أَبَداً رَمَضَانُ لَا يَنْقُصُ وَ اللَّهِ أَبَداً وَ لَا تَكُونُ فَرِيضَةٌ نَاقِصَةً إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ ﴿وَ لِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ﴾ وَ شَوَّالٌ تِسْعَةٌ وَ عِشْرُونَ يَوْماً وَ ذُو الْقَعْدَةِ ثَلَاثُونَ يَوْماً لِقَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ واعَدْنا مُوسى ثَلاثِينَ لَيْلَةً وَ أَتْمَمْناها بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً﴾ وَ ذُو الْحِجَّةِ تِسْعَةٌ وَ عِشْرُونَ يَوْماً وَ الْمُحَرَّمُ ثَلَاثُونَ يَوْماً ثُمَّ الشُّهُورُ بَعْدَ ذَلِكَ شَهْرٌ تَامٌّ وَ شَهْرٌ نَاقِصٌ. (الكافي – الجزء : ٤ صفحة : ٧٨ الحديث : ٢)

7/137-142/2 [...] អាប៊ូ អ្ការ៉ាប់ឌ្ឆុលឡោះហ្ការ៉ាصلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ការ៉ាتبارك وتعالى បានបង្កើតលោកក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គعز وجل បានដកថ្ងៃទាំងនេះពីឆ្នាំ ឆ្នាំក៏ទៅជាមានបីរយហាសិបបួនថ្ងៃ ។ ខែស្ហ្ការ៉ាន់បានមិនដែលគ្រប់ថ្ងៃឡើយ ខែរ៉ម៉ាដ្ឋនមិនដែលខ្វះថ្ងៃឡើយ ។ មិនត្រូវទុកឲ្យកាតព្វកិច្ចខ្វះឡើយ អល់ឡោះហ្ការ៉ាعز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២:១៨៥] ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកបង្គ្រប់ចំនួន[ថ្ងៃ]ឲ្យពេញលេញ* ខែស្ហ្ការ៉ាវ៉ាល់មានម្តេប្រាំបួនថ្ងៃ ។ ខែស៊ុល ក្ពុ៉ក្ដ្ការ៉ាដ្ឋមានសាមសិបថ្ងៃ ព្រោះអល់ឡោះហ្ការ៉ាعز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:១៤២] យើងបានកំណត់ពេលជួបគ្នាសាមសិបយប់ឲ្យមូសា ហើយយើងបានបង្គ្រប់ដប់ទៀត ។ ដូច្នេះកំណត់ពេលជួបគ្នាជាមួយម្ចាស់គេបានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេលគ្រប់សែសិបយប់ ។* ខែស៊ុល ហ្ការ៉ីឆ្ហយ៉ាដ្ឋមានម្តេប្រាំបួនថ្ងៃ ។ ខែអាល់-មូហ្ការ៉ារ៉ម មានសាមសិបថ្ងៃ ។ ខែឯទៀតបន្ទាប់ពីខែនោះគ្រប់ថ្ងៃនិងខ្វះថ្ងៃ ។" (الكافي 4: 78/ 2)

***

٧/١٣٧-٣/١٤٢ عَنِ الْفُضَيْلِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «إِنَّ مُوسَى لَمَّا خَرَجَ وَافِداً إِلَى رَبِّهِ وَاعَدَهُمْ ثَلاَثِينَ يَوْماً، فَلَمَّا زَادَ اللَّهُ عَلَى الثَّلاَثِينَ عَشْراً قَالَ قَوْمُهُ: أَخْلَفَنَا مُوسَى. فَصَنَعُوا مَا صَنَعُوا»... (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٨٠ الحديث : ٩٩/ ٣٩٧٤ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٧١ الحديث : ٢٦)**

7/137-142/3 [...] អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលមូសាﷷចេញទៅជួបអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ ព្រះអង្គﷷបានសន្យាពួកគេសាមសិបថ្ងៃ ។ ដូច្នេះពេលអល់ឡោះហ្វ៍ﷻបន្ថែមដប់ថ្ងៃលើសាមសិបថ្ងៃនោះប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គﷷបានថា៖ "មូសាﷷចោលយើងហើយ !" ពួកគេក៏បានធ្វើអ្វីដែលពួកគេបានធ្វើនោះ ។" (تفسير العيّاشي 2: 26/ 71)

***

*٧/١٣٧-٤/١٤٢ القمّيّ مقطوعاً و نسب حديثه في المجمع إلى الباقر عليه السلام و الصادق عليه السلام قال

7/137-142/4 អាល់-គុម្មី បានតំណាលនៅក្នុង អាល់-ម៉ាជ់ម៉ាក់ ដោយយោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាល់-បាក៏រ صلوات الله عليه والسلام និង អាល់-ស្វ៉ាឌិក្ក صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖

وَ أَمَّا قَوْلُهُ ﴿وَ واعَدْنا مُوسى ثَلاثِينَ لَيْلَةً- وَ أَتْمَمْناها بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً﴾ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَوْحَى إِلَى مُوسَى أَنِّي أُنْزِلُ عَلَيْكَ التَّوْرَاةَ الَّتِي فِيهَا الْأَحْكَامُ إِلَى أَرْبَعِينَ يَوْماً- وَ هُوَ ذُو الْقَعْدَةِ وَ عَشَرَةٌ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ،

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *[៧:១៤២] យើងបានកំណត់ពេលជួបគ្នាសាមសិបយប់ឲ្យមូសា ហើយយើងបានបង្គ្រប់វាដោយ[បន្ថែម]ដប់[យប់ទៀត] ។ ដូច្នេះកំណត់ពេលជួបគ្នាជាមួយម្ចាស់គេបានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេលគ្រប់សែសិបយប់ ។* អល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានបើកឲ្យមូសាﷷដឹងថា៖ "អញﷻនឹងបើកឲ្យអ្នកﷷដឹង[គម្ពីរ]តៅរ៉ត្ត នៅក្នុងនោះមាននូវព្រះរាជបញ្ញត្តិដល់សែសិបថ្ងៃ ។" នោះគឺ[ខែ]ស៊្ញុល ក៏វ្គ៉ក់ដាស់ និងដប់[ថ្ងៃ]នៃ[ខែ]ស៊្ញុល ហ៊ីច្ចយ៉ាស់ ។

فَقَالَ مُوسَى لِأَصْحَابِهِ- إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قَدْ وَعَدَنِي- أَنْ يُنْزِلَ عَلَيَّ التَّوْرَاةَ وَ الْأَلْوَاحَ إِلَى ثَلَاثِينَ يَوْماً، وَ أَمَرَهُ اللَّهُ أَنْ لَا يَقُولَ إِلَى أَرْبَعِينَ يَوْماً فَتَضِيقَ صُدُورُهُمْ،

មូសាﷷបានប្រាប់បណ្ដាសាវកព្រះអង្គﷷថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៍ تبارك وتعالى បានសន្យានឹងខ្ញុំﷷថាព្រះអង្គﷻនឹងបើកឲ្យខ្ញុំﷷដឹង[គម្ពីរ]តៅរ៉ត្តនិងបន្ទះព្រះគម្ពីរចារឹក ដល់សែសិបថ្ងៃ" អល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាលើព្រះអង្គﷷថាកុំឲ្យព្រះអង្គﷷថា "ដល់សែសិបថ្ងៃ" ព្រោះវានឹងធ្វើឲ្យពួកគេតឹងទ្រូង ។

فَذَهَبَ مُوسَى إِلَى الْمِيقَاتِ- وَ اسْتَخْلَفَ هَارُونَ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فَلَمَّا جَاوَزَ الثَّلَاثُونَ يَوْماً وَ لَمْ يَرْجِعْ مُوسَى، [...] غَضِبُوا فَأَرَادُوا أَنْ يَقْتُلُوا هَارُونَ وَ قَالُوا إِنَّ مُوسَى كَذَبَنَا وَ هَرَبَ مِنَّا وَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ وَ اعبدوه [عَبَدُوهُ]،

ដូច្នេះ ដល់ពេលណាត់ មូសាﷷបានតែងតាំងហារូនﷷជាខ្លីលិហ្វរបស់កូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល ។ ពេលសាមសិបថ្ងៃបានកន្លងផុតទៅ មិនឃើញមូសាﷷត្រឡប់មកវិញ ពួកគេក្រោធ ចង់សម្លាប់ហារូនﷷថា៖ "មូសាﷷកុហកយើង បានរត់ចោលយើង ។ យើងគប្បីយកកូនគោបាមកធ្វើសក្ការៈ ។"

فَلَمَّا كَانَ يَوْمُ عَشَرَةٍ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى مُوسَى الْأَلْوَاحَ وَ مَا يَحْتَاجُونَ إِلَيْهِ مِنَ الْأَحْكَامِ- وَ الْأَخْبَارِ وَ السُّنَنِ وَ الْقِصَصِ، (تفسير القمي – جلد : ١ صفحه : ٢٣٩)

លុះដល់ថ្ងៃទីដប់ខែ ស៊្ញុល ហ៊ីច្ចយ៉ាស់ អល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានបើកឲ្យមូសាﷷដឹងព្រះគម្ពីរចារឹក ព្រះរាជបញ្ញត្តិនានា ដំណឹងនានា ស៊ុនណាស់និងរឿងផ្សេងៗ ដែលពួកគេត្រូវការពីព្រះអង្គﷷ ។"

(تفسير القمي 1: 239)

وَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا وَكَلَّمَهُۥ رَبُّهُۥ قَالَ رَبِّ أَرِنِيٓ أَنظُرۡ إِلَيۡكَۚ قَالَ لَن تَرَىٰنِي وَلَٰكِنِ ٱنظُرۡ إِلَى ٱلۡجَبَلِ فَإِنِ ٱسۡتَقَرَّ مَكَانَهُۥ فَسَوۡفَ تَرَىٰنِيۚ فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُۥ لِلۡجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكّٗا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقٗاۚ فَلَمَّآ أَفَاقَ قَالَ سُبۡحَٰنَكَ تُبۡتُ إِلَيۡكَ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٤٣

១៤៣. កាលមូសាបានមកតាមពេលកំណត់ជួបយើង ម្ចាស់គេមានព្រះតម្រាស់រកគេ គេបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គមេត្តាបង្ហាញទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ[នូវព្រះកាយព្រះអង្គ]ដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកមើលមិនឃើញអញទេ ។ តែចូរអ្នកមើលទៅឯភ្នំ បើវាស្ថិតនៅនឹងមួយកន្លែង អ្នកនឹងមើលឃើញអញ ។" លុះម្ចាស់គេបានសម្តែងព្រះបារមី[ឲ្យឃើញពន្លឺនៃវិរោចនភាពព្រះអង្គ]ទៅលើភ្នំ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវាបែកខ្ទេចខ្ទី មូសាក៏បានដួលសន្លប់ ។ លុះដឹងខ្លួនវិញ គេបានទូលថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមបែរមករកព្រះអង្គដោយដឹងកំហុសរាងចាល ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ្នកមានសទ្ធាដំបូងបង្អស់ក្នុងបណ្តាអស់អ្នកមានសទ្ធា ។"

قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّي ٱصۡطَفَيۡتُكَ عَلَى ٱلنَّاسِ بِرِسَٰلَٰتِي وَبِكَلَٰمِي فَخُذۡ مَآ ءَاتَيۡتُكَ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ١٤٤

១៤៤. ព្រះអង្គមានព្រះរាជតម្រាស់ថា៖ "មូសាអើយ! អញបានជ្រើសយកអ្នកលើបណ្តាមនុស្សដោយព្រះរាជសារនិងព្រះរាជបន្ទូលអញ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកយកអ្វីដែលអញបានឲ្យអ្នក ចូរអ្នកនៅក្នុងបណ្តាអ្នកកតញ្ញូ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៤៣-១៤៤

١/١٤٤-١٤٣/٧ ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمٍ الْقُرَشِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْجَهْمِ، قَالَ: حَضَرْتُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ وَ عِنْدَهُ الرِّضَا عَلِيُّ ابْنُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ:يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَ لَيْسَ مِنْ قَوْلِكَ إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ مَعْصُومُونَ؟ قَالَ: «بَلَى» فَسَأَلَهُ عَنْ آيَاتٍ مِنَ الْقُرْآنِ فِي الْأَنْبِيَاءِ، فَكَانَ فِيمَا سَأَلَهُ أَنْ قَالَ لَهُ: فَمَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ لَمَّا جاءَ مُوسىٰ لِمِيقاتِنا وَ كَلَّمَهُ رَبُّهُ قالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قالَ لَنْ تَرانِي وَ لٰكِنِ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ﴾؟ كَيْفَ يَجُوزُ أَنْ يَكُونَ كَلِيمُ اللَّهِ مُوسَى ابْنُ عِمْرَانَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لاَ يَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لاَ يَجُوزُ عَلَيْهِ الرُّؤْيَةُ حَتَّى يَسْأَلَهُ هَذَا السُّؤَالَ؟

7/143-144/1 [...] អ៊ុលី ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ស ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្ហាំ បានតំណាលថាខ្ញុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់អាល់-ម៉ាក់ម៉ូន ដោយមានវត្តមានអ៊ីមុាំអាល់-រ៉ីដ្ធ៊ីsalawat allah alayhi wa-l-salam ។ អាល់-ម៉ាក់ម៉ូនបានសួរព្រះអង្គsalawat allah alayhi wa-l-salam ថា៖ "បុត្ត្រ៉ាស៊ូលុលឡោះsalawat allah alayhi wa-l-salam អើយ! ព្រះអង្គsalawat allah alayhi wa-l-salam បានថាព្រះសាស្តាទាំងឡាយalayhim al-salam ជាអរិទ្ធបុគ្គលមែនទេ ?" ព្រះអង្គsalawat allah alayhi wa-l-salam មានវចនៈថា៖ "មែន ។" អាល់-ម៉ាក់ម៉ូនបានសួរព្រះអង្គsalawat allah alayhi wa-l-salam អំពីអាយ៉ាស់ គួរអានដែលស្តីអំពីព្រះសាស្តាទាំងឡាយថា៖ "មានន័យថាអ្វីទៅព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស ‘ អ ‘ ជ ‘ *[៧:១៤៣] កាលមូសាបានមកតាមពេលកំណត់ជួបយើង ម្ចាស់គេមានព្រះតម្រាស់រកគេ គេបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គមេត្តាបង្ហាញទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ[នូវព្រះកាយព្រះអង្គ]ដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកមើលមិនឃើញអញទេ ។ តែចូរអ្នកមើល*

ទៅឯភ្នំ? ហេតុអ្វី "អ្នកនិយាយជាមួយអល់ឡោះហ៍្វ﷿" មូសា﵇ ប៊ិន អ៊ីមរ៉ន មិនដឹងថាមិនអាចមើលឃើញអល់ឡោះហ៍្វ﷿ទេ ហើយបានសួរម្ចាស់﷿ព្រះអង្គ﵇សំណួរនេះ ?"

فَقَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِنَّ كَلِيمَ اللهِ مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَلِمَ أَنَّ اللهَ تَعَالَى عَزَّ أَنْ يُرَى بِالْأَبْصَارِ، وَ لَكِنَّهُ لَمَّا كَلَّمَهُ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ قَرَّبَهُ نَجِيّاً رَجَعَ إِلَى قَوْمِهِ فَأَخْبَرَهُمْ أَنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ كَلَّمَهُ وَ قَرَّبَهُ وَ نَاجَاهُ،فَقَالُوا: لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَسْمَعَ كَلاَمَهُ كَمَا سَمِعْتَ وَ كَانَ الْقَوْمُ سَبْعَ مِائَةِ أَلْفِ رَجُلٍ، فَاخْتَارَ مِنْهُمْ سَبْعِينَ أَلْفاً، ثُمَّ اخْتَارَ مِنْهُمْ سَبْعَةَ آلاَفٍ، ثُمَّ اخْتَارَ مِنْهُمْ سَبْعَ مِائَةٍ، ثُمَّ اخْتَارَ مِنْهُمْ سَبْعِينَ رَجُلاً لِمِيقَاتِ رَبِّهِ.

អាល់-រីដ្ហ៎صلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ ""អ្នកនិយាយជាមួយអល់ឡោះហ៍្វ﷿" មូសា ប៊ិន អ៊ីមរ៉នដឹងថាអល់ឡោះហ៍្វ﷿មហាខ្ពង់ខ្ពស់លើសអាចមើលឃើញព្រះអង្គ﷿ដោយភ្នែកទៅទៀត តែពេលអល់ឡោះហ៍្វ﷿បាននិយាយជាមួយព្រះអង្គ﵇ ﵇ បានឲ្យព្រះអង្គ﵇﵇ចូលមកជិត ព្រះអង្គ﵇បានត្រឡប់ទៅជួបប្រជាជាតិព្រះអង្គ﵇﵇វិញ ប្រាប់ពួកគេថាអល់ឡោះហ៍្វ﷿បាននិយាយរកព្រះអង្គ﵇ បានឲ្យព្រះអង្គ﵇ចូលជិតដើម្បីខ្សឹបប្រាប់ព្រះអង្គ﵇ ពួកគេបានថា៖ "យើងមិនជឿលោក﵇ទេ ដរាបណាយើងមិនបានឮសម្ដីអល់ឡោះហ៍្វ﷿ដូចលោកបានឮនោះទេ ។" ប្រជាជាតិព្រះអង្គ﵇មានចំនួន ៧០០ ០០០ នាក់ ។ ព្រះអង្គ﵇﵇បានជ្រើសរើសពួកគេ ៧០ ០០០ នាក់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ﵇បានជ្រើសរើសពីក្នុង ៧០០០០ នាក់នេះ ៧០០០ នាក់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ﵇បានជ្រើសរើសពីក្នុង ៧០០០ នាក់នេះ ៧០០ នាក់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ﵇បានជ្រើសរើសពីក្នុង ៧០០ នាក់នេះ ៧០ នាក់ដើម្បីទៅជួបម្ចាស់﷿ព្រះអង្គ﵇ ។

فَخَرَجَ بِهِمْ إِلَى طُورِ سَيْنَاءَ، فَأَقَامَهُمْ فِي سَفْحِ الْجَبَلِ، وَ صَعِدَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَى الطُّورِ، فَسَأَلَ اللهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَنْ يُكَلِّمَهُ وَ يُسْمِعَهُمْ كَلاَمَهُ، فَكَلَّمَهُ اللهُ تَعَالَى ذِكْرُهُ وَ سَمِعُوا كَلاَمَهُ مِنْ فَوْقُ وَ أَسْفَلَ وَ يَمِينٍ وَ شِمَالٍ وَ وَرَاءٍ وَ أَمَامٍ، لِأَنَّ اللهَ تَعَالَى أَحْدَثَهُ فِي الشَّجَرَةِ، ثُمَّ جَعَلَهُ مُنْبَعِثاً مِنْهَا حَتَّى سَمِعُوهُ مِنْ جَمِيعِ الْوُجُوهِ، فَقَالُوا لَهُ:لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ بِأَنَّ الَّذِي سَمِعْنَاهُ كَلاَمُ اللهِ حَتَّى نَرَى اللهَ جَهْرَةً،فَلَمَّا قَالُوا هَذَا الْقَوْلَ الْعَظِيمَ وَ اسْتَكْبَرُوا وَ عَتَوْا بَعَثَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِمْ صَاعِقَةً، فَأَخَذَتْهُمْ بِظُلْمِهِمْ فَمَاتُوا،

ព្រះអង្គ﵇﵇បានទៅកាន់[ភ្នំ]ទូរស៊ីណាយជាមួយពួកគេ ។ ព្រះអង្គ﵇បានឲ្យពួកគេសម្រាកនៅឯជើងភ្នំ ហើយព្រះអង្គ﵇បានឡើងទៅលើភ្នំនោះ ។ ព្រះអង្គ﵇បានសូមនិយាយជាមួយអល់ឡោះហ៍្វتبارك وتعالى ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេបានឮព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គ﷿ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ៍្វ تعالى ذكره មានព្រះរាជបន្ទូលរកព្រះអង្គ﵇ ﵇ ហើយពួកគេបានឮព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គ﷿ពីលើ ពីក្រោម ពីខាងស្ដាំ ពីខាងឆ្វេង ពីខាងក្រោយ ពីខាងមុខ ព្រោះអល់ឡោះហ៍្វتعالىបានធ្វើឲ្យព្រះរាជបន្ទូលនោះនៅក្នុងដើមឈើ ហើយបានធ្វើឲ្យវាផ្សាយចេញពីដើមឈើលុះគេអាចឮវាបានពីគ្រប់ទីកន្លែងទាំងអស់ ។ តែពួកគេបានប្រាប់មូសា﵇ថា៖ "យើងមិនជឿលោក﵇ទេដែលយើងបានឮនោះ ដរាបណាយើងមិនបានឃើញអល់ឡោះហ៍្វ﷿យ៉ាងជាក់ស្ដែងទេ ។" ពេលពួកគេបាននិយាយសម្ដីធ្ងន់នេះ បានក្រអឺតក្រអោង បានប្រទូសប្រឆាំង អល់ឡោះហ៍្វ﷿បានបញ្ជូនរន្ទះបាញ់មកលើពួកគេ ប្រហារពួកគេព្រោះតែពួកគេប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ ពួកគេក៏បានស្លាប់ ។

فَقَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): يَا رَبِّ، مَا أَقُولُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِذَا رَجَعْتُ إِلَيْهِمْ وَ قَالُوا: إِنَّكَ ذَهَبْتَ بِهِمْ فَقَتَلْتَهُمْ لِأَنَّكَ لَمْ تَكُنْ صَادِقاً فِيمَا ادَّعَيْتَ مِنْ مُنَاجَاةِ اللهِ تَعَالَى إِيَّاكَ؟ فَأَحْيَاهُمُ اللهُ وَ بَعَثَهُمْ مَعَهُ، فَقَالُوا:إِنَّكَ لَوْ سَأَلْتَ اللهَ أَنْ يُرِيَكَ أَنْ تَنْظُرَ إِلَيْهِ لَأَجَابَكَ وَ كُنْتَ تُخْبِرُنَا كَيْفَ هُوَ فَنَعْرِفُهُ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ؟

មូសា﵇﵇បានទូលថា៖ "ម្ចាស់﷿ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ﵇﵇អើយ ! តើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ﵇﵇នឹងប្រាប់កូន

ចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលថាអ្វីពេលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់ទៅជួបពួកគេវិញ ? ពួកគេនឹងថា៖ "លោកបានចេញទៅជាមួយពួកគេ ហើយបានសម្លាប់ពួកគេព្រោះលោកមិនសច្ចៈដូចលោកបានថា អល់ឡោះហ្ស៊ីតាឡាបាននិយាយរកលោកនោះទេ" ?" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីតាបានឲ្យពួកគេរស់ឡើងវិញ ហើយឲ្យពួកគេត្រឡប់ទៅវិញជាមួយមូសា ។ ពួកគេបានថា៖ "លោកឧបត្ថម្ភតែសូមឲ្យអល់ឡោះហ្ស៊ីតាបង្ហាញខ្លួនព្រះអង្គដើម្បីលោកនឹងបានឃើញព្រះអង្គ ហើយលោកនឹងអាចប្រាប់យើងបានថាព្រះអង្គដូចអ្វី ដើម្បីយើងនឹងស្គាល់ព្រះអង្គឲ្យសក្តិសមនឹងព្រះបារមីព្រះអង្គ ។"

فَقَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): يَا قَوْمِ، إِنَّ اللَّهَ لاَ يُرَى بِالْأَبْصَارِ، وَ لاَ كَيْفِيَّةَ لَهُ، وَ إِنَّمَا يُعْرَفُ بِآيَاتِهِ، وَ يُعْلَمُ بِأَعْلاَمِهِ. فَقَالُوا: لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَسْأَلَهُ. فَقَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): يَا رَبِّ، إِنَّكَ قَدْ سَمِعْتَ مَقَالَةَ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ أَنْتَ أَعْلَمُ بِصَلاَحِهِمْ. فَأَوْحَى اللَّهُ جَلَّ جَلاَلُهُ إِلَيْهِ: يَا مُوسَى،سَلْنِي مَا سَأَلُوكَ،فَلَنْ أُؤَاخِذَكَ بِجَهْلِهِمْ.

មូសាមានវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! មិនអាចមើលឃើញអល់ឡោះហ្ស៊ីតាដោយភ្នែកទេ ឯព្រះគុណសម្បត្តិព្រះអង្គក៏ដូច្នោះដែរ ។ តែគេអាចស្គាល់ព្រះអង្គបានអាស្រ័យព្រះសញ្ញានានារបស់ព្រះអង្គ ហើយអាចស្គាល់ព្រះអង្គបានអាស្រ័យអ្វីដែលព្រះអង្គធ្វើឲ្យដឹង ។" ពួកគេបានថា៖ "យើងមិនជឿលោកទេ ដរាបណាលោកមិនសូមព្រះអង្គទេ ។" មូសាបានទូលថា៖ "ម្ចាស់អើយ! ព្រះអង្គបានឮសម្តីពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីលហើយ ហើយព្រះអង្គទ្រង់ញាណថាពួកគេត្រឹមត្រូវឬទេ ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីតាបានបើកឲ្យព្រះអង្គដឹងថា៖ "មូសាអើយ! ចូរអ្នកសូមអញអ្វីដែលអ្នកចង់សូមនោះចុះ ព្រោះអញនឹងមិនសម្លាប់អ្នកដោយសារតែពួកគេអវិជ្ជានោះទេ ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ قَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): رَبِّ ﴿أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرَانِي وَ لَكِنِ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ﴾ وَ هُوَ يَهْوِي ﴿فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ﴾ بِآيَةٍ مِنْ آيَاتِهِ ﴿جَعَلَهُ دَكًّا وَ خَرَّ مُوسَى صَعِقاً فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ﴾ يَقُولُ: رَجَعْتُ إِلَى مَعْرِفَتِي بِكَ عَنْ جَهْلِ قَوْمِي ﴿وَ أَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ مِنْهُمْ بِأَنَّكَ لاَ تُرَى» فَقَالَ الْمَأْمُونُ: لِلَّهِ دَرُّكَ يَا أَبَا الْحَسَنِ. (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٨٠ الحديث : ٩٩/ ٣٩٧٥ ، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) – الجزء : ١ صفحة : ٢٠٠ الحديث : ١ ، التوحيد – صفحة : ١٢١ الحديث : ٢٤)**

ដូច្នេះ ត្រង់នេះឯងដែលមូសាបានទូលថា៖ *"[៧:១៤៣] "កាលមូសាបានមកតាមពេលកំណត់ជួបយើង ម្ចាស់គេមានព្រះតម្រាស់រកគេ គេបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គមេត្តាបង្ហាញទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ[នូវព្រះកាយព្រះអង្គ]ដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកមើលមិនឃើញអញទេ ។ តែចូរអ្នកមើលទៅឯភ្នំ បើវាស្ថិតនៅនឹងមួយកន្លែង អ្នកនឹងមើលឃើញអញ ។" លុះម្ចាស់គេបានសម្តែងព្រះ បារមី[ឲ្យឃើញពន្លឺនៃវិរោចនភាពព្រះអង្គ]ទៅលើភ្នំ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវាបែកខ្ទេចខ្ទី មូសាក៏បានដួលសន្លប់ ។ លុះដឹងខ្លួនវិញ គេបានទូលថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមបែរមករកព្រះអង្គដោយដឹងកំហុសរាងចាល ។"* ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់មករកការស្គាល់ព្រះអង្គវិញ ចាកឆ្ងាយពីការអវិជ្ជារបស់ប្រជាជាតិទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ *ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ្នកមានសទ្ធាដំបូងបង្អស់ក្នុងបណ្តាអស់អ្នកមានសទ្ធា"* គឺចេញពីពួកគេទាំងនោះដែលមិនអាចមើលឃើញព្រះអង្គ ។" អាល់-ម៉ាក ុ៌មូនបានទូលថា៖ "អាប៊ូ អាល់-ហ្ចាសាន់ អើយ! អល់ឡោះហ្ស៊ីតាប្រទានន្ទូវការយល់ដឹង ។" (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1: 200/ 1)

***

٧/١٤٣-٢/١٤٤ وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَصْفَهَانِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمِنْقَرِيِّ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ النَّخَعِيِّ الْقَاضِي، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ:

﴿فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا﴾، قَالَ: «سَاخَ الْجَبَلُ فِي الْبَحْرِ، فَهُوَ يَهْوِي حَتَّى السَّاعَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٥٨١ الحديث : ٩٩/ ٣٩٧٦ ، التوحيد – الجزء : ١ صفحة : ١٢٠ الحديث : ٢٣)**

7/143-144/2 [...] ហាហ្វស៍ ប៊ិន ក៊ុយ៉ាស៍ អាល់-ណាខ៍អ៊ី អាល់-ក៊ូឌី បានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្វ៍ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៍ عزّ وجلّ *[៧:១៤៣] លុះម្ចាស់គេបានសម្ដែងព្រះបារមីទៅលើភ្នំ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវាបែកខ្ទេចខ្ទី* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ភ្នំលិចទៅក្នុងសមុទ្រ ហើយវានៅក្នុងសមុទ្រនោះរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។" (التوحيد: 120/ 23)

***

١٤٣/٧–٣/١٤٤ وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ مُوسَى، [قَالَ: أَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ]، قَالَ: أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامٍ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِذْ دَخَلَ عَلَيْهِ مُعَاوِيَةُ بْنُ وَهْبٍ وَ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ أَعْيَنَ، فَقَالَ لَهُ مُعَاوِيَةُ ابْنُ وَهْبٍ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَا تَقُولُ فِي الْخَبَرِ الَّذِي رُوِيَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) رَأَى رَبَّهُ، عَلَى أَيِّ صُورَةٍ رَآهُ؟ وَ عَنِ الْحَدِيثِ الَّذِي رَوَوْهُ أَنَّ الْمُؤْمِنِينَ يَرَوْنَ رَبَّهُمْ فِي الْجَنَّةِ، عَلَى أَيِّ صُورَةٍ يَرَوْنَهُ؟ فَتَبَسَّمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) ثُمَّ قَالَ: «يَا مُعَاوِيَةُ، مَا أَقْبَحَ بِالرَّجُلِ يَأْتِي عَلَيْهِ سَبْعُونَ سَنَةً أَوْ ثَمَانُونَ سَنَةً يَعِيشُ فِي مُلْكِ اللَّهِ وَ يَأْكُلُ مِنْ نِعَمِهِ، ثُمَّ لاَ يَعْرِفُ اللَّهَ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ؟».

7/143-144/3 [...] មូហ៊ាំម៉ាដ៍ ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ូម៉ៃរ៍ បានតំណាលតមកពី ហ៊ីស្សាំ ដែលបានថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាល់-ស្វ៉ាឌិក្ជ صلوات الله عليه والسلام យ៉ាក់ហ្វារ ប៊ិន មូហ៊ាំម៉ាដ៍ صلوات الله عليه والسلام កាល មូអ៊ាវីយ៉ាស៍ ប៊ិន វ៉ាហ្វាប់ បានមករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាមួយ អ៊ាប់ឌុល ម៉ាលិក ប៊ិន អាក់យ៉ាន់ ។ មូអ៊ាវីយ៉ាស៍ ប៊ិន វ៉ាហ្វាប់ បានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله អើយ ! តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីហាឌីស្ហមួយដែលទទួលបានមកពីរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله ស្ដីអំពីព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله បានឃើញម្ចាស់ عزّ وجلّ ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ។ តើព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله បានឃើញម្ចាស់ عزّ وجلّ ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله មានរូបសណ្ឋានដូចអ្វី ? ហាឌីស្ហបានឲ្យដឹងមកពីព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ថាបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាឃើញម្ចាស់ពួកគេនៅក្នុងឋានសួគ៌ តើពួកគេឃើញព្រះអង្គ عزّ وجلّ មានរូបរាងដូចអ្វី ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ញញឹម ហើយមានវចនៈថា៖ "មូអ៊ាវីយ៉ាស៍អើយ ! អ្វីទៅដែលអាក្រក់បំផុតសម្រាប់បុគ្គលដែលបានរស់នៅដល់អាយុចិតសិបឆ្នាំ ឬប៉ែតសិបឆ្នាំ រស់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្ររបស់អល់ឡោះហ្វ៍ عزّ وجلّ បរិភោគអំណោយរបស់អល់ឡោះហ្វ៍ عزّ وجلّ តែមិនស្គាល់អល់ឡោះហ្វ៍ عزّ وجلّ ឲ្យស័ក្តិសមនឹងព្រះអង្គ عزّ وجلّ ទេនោះ ?"

ثُمَّ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «يَا مُعَاوِيَةُ، إِنَّ مُحَمَّداً (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمْ يَرَ الرَّبَّ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بِمُشَاهَدَةِ الْعِيَانِ، وَ إِنَّ الرُّؤْيَةَ عَلَى وَجْهَيْنِ: رُؤْيَةُ الْقَلْبِ وَ رُؤْيَةُ الْبَصَرِ، فَمَنْ عَنَى بِرُؤْيَةِ الْقَلْبِ فَهُوَ مُصِيبٌ، وَ مَنْ عَنَى بِرُؤْيَةِ الْبَصَرِ فَقَدْ كَذَبَ وَ كَفَرَ بِاللَّهِ وَ بِآيَاتِهِ، لِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَنْ شَبَّهَ اللَّهَ بِخَلْقِهِ فَقَدْ كَفَرَ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មូអ៊ាវីយ៉ាស៍អើយ ! មូហ៊ាំម៉ាដ៍ صلى الله عليه وآله មិនបានឃើញម្ចាស់ تبارك وتعالى នឹងភ្នែកទេ ។ ការឃើញមានពីរប្រភេទគឺ៖ ឃើញនឹងចិត្តនិងឃើញនឹងភ្នែក ។ អ្នកណាចង់និយាយថាឃើញនឹងចិត្ត អ្នកនោះនៅលើផ្លូវត្រូវ ។ អ្នកណាចង់និយាយថាឃើញនឹងភ្នែក អ្នកនោះកុហក អ្នកនោះនិយាយប្រមាថអល់ឡោះហ្វ៍ عزّ وجلّ និងព្រះសញ្ញាព្រះអង្គ عزّ وجلّ ព្រោះសម្ដីរបស់រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله គឺ៖ "អ្នកណាថាអល់ឡោះហ្វ៍ عزّ وجلّ ដូចសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ عزّ وجلّ អ្នកនោះនិយាយប្រមាថ ។"

وَ لَقَدْ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، قَالَ: سُئِلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فَقِيلَ لَهُ: يَا أَخَا رَسُولِ اللَّهِ، هَلْ رَأَيْتَ رَبَّكَ؟ فَقَالَ: كَيْفَ أَعْبُدُ مَنْ لَمْ أَرَهُ؟ لَمْ تَرَهُ الْعُيُونُ بِمُشَاهَدَةِ الْعِيَانِ، وَ لَكِنْ رَأَتْهُ الْقُلُوبُ بِحَقَائِقِ الْإِيمَانِ.

ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពី អាល់-ហ៊្វូសៃន៍ ប៊ិន អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថាគេបានសួរអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ប្អូន صلوات الله عليه والسلام

ร៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺអ៊ីយ ! តើព្រះអង្គﷻមើលឃើញម្ចាស់ﷻព្រះអង្គﷺទេ ?" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "តើខ្ញុំﷺអាចធ្វើសក្ការៈព្រះដែលខ្ញុំﷺមើលមិនឃើញនោះកើត ? ភ្នែកមិនអាចមើលឃើញព្រះអង្គﷻទេ តែគេមើលឃើញព្រះអង្គﷻនឹងចិត្តដោយជំនឿ ។"

وَ إِذَا كَانَ الْمُؤْمِنُ يَرَى رَبَّهُ بِمُشَاهَدَةِ الْبَصَرِ، فَإِنَّ كُلَّ مَنْ جَازَ عَلَيْهِ الْبَصَرُ وَ الرُّؤْيَةُ فَهُوَ مَخْلُوقٌ، وَ لاَ بُدَّ لِلْمَخْلُوقِ مِنْ خَالِقٍ، فَقَدْ جَعَلْتَهُ إِذَنْ مُحْدَثاً مَخْلُوقاً، وَ مَنْ شَبَّهَهُ بِخَلْقِهِ فَقَدِ اتَّخَذَ مَعَ اللَّهِ شَرِيكاً.

បើមុមីនឃើញម្ចាស់ﷻខ្លួនដោយភ្នែក អ្នកនោះចាត់ទុកម្ចាស់ﷻខ្លួនជាសត្វលោកដែលផ្លាស់ប្តូរទៅតាមពេលវេលា ។ អ្នកណាក៏ដោយដែលអាចមើលឃើញ អ្នកនោះជាសត្វលោកដែលត្រូវបង្កើតមក ដូច្នេះសត្វលោកនោះត្រូវព្រះអ្នកបង្កើតបង្កើតមកជាចាំបាច់ ។ អ្នកក៏ដោយដែលថាព្រះអង្គﷻដូចសត្វលោកដែលព្រះអង្គﷻបង្កើតមក អ្នកនោះស្ថិរិកជាមួយអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ (ពោលគឺអ្នកនោះហ៊ីយហាយជាមួយអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ) ។

وَيْلَهُمْ، أَ لَمْ يَسْمَعُوا قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿لاَ تُدْرِكُهُ الْأَبْصارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصارَ وَ هُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ وَ قَوْلَهُ لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): ﴿لَنْ تَرانِي وَ لٰكِنِ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكانَهُ فَسَوْفَ تَرانِي فَلَمَّا تَجَلّٰى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا﴾

អបមង្គលលើពួកគេនោះ ! ពួកគេមិនឮព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻទេ គឺ៖ *[៦:១០៣] ចក្ខុវិញ្ញាណពុំអាចយល់ (គឺឃើញ) ព្រះអង្គបានឡើយ តែព្រះអង្គទ្រង់ញាណ (គឺឃើញ) ចក្ខុវិញ្ញាណទាំងអស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មហាសុខុម (គឺល្អិតល្អន់បំផុត) ព្រះអង្គទ្រង់មហាញាណ ?* និងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻទៅរកមូសាﷺថា៖ *"[៧:១៤៣] អ្នកមើលមិនឃើញអញទេ ។ តែចូរអ្នកមើលទៅឯភ្នំ បើវាស្ថិតនៅនឹងមួយកន្លែង អ្នកនឹងមើលឃើញអញ ។" លុះម្ចាស់គេបានសម្តែងព្រះបារមីទៅលើភ្នំ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវាបែកខ្ទេចខ្ទី ។*

وَ إِنَّمَا طَلَعَ مِنْ نُورِهِ عَلَى الْجَبَلِ كَضَوْءٍ يَخْرُجُ مِنْ سَمِّ الْخِيَاطِ فَدَكْدَكَتِ الْأَرْضُ، وَ صَعِقَتِ الْجِبَالُ، وَ خَرَّ مُوسَى صَعِقاً–أَيْ مَيِّتاً– فَلَمَّا أَفَاقَ وَ رُدَّ عَلَيْهِ رُوحُهُ قَالَ: ﴿سُبْحانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ﴾ مِنْ قَوْلِ مَنْ زَعَمَ أَنَّكَ تُرَى، وَ رَجَعْتُ إِلَى مَعْرِفَتِي بِكَ أَنَّ الْأَبْصارَ لاَ تُدْرِكُكَ، ﴿وَ أَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وَ أَوَّلُ الْمُقِرِّينَ بِأَنَّكَ تَرَى وَ لاَ تُرَى وَ أَنْتَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى».

ព្រះរស្មីព្រះអង្គﷻបានភ្លឺឡើងលើភ្នំដូចពន្លឺបាញ់ចេញពីក្នុងគូទម្ជុល ដីបែកបាក់ ភ្នំរលំរលាយ ឯមូសាﷺដួលសន្លប់បាត់ស្មារតី ពោលគឺស្លាប់ ។ ពេលព្រះអង្គﷺភ្ញាក់ខ្លួនវិញ វិញ្ញាណព្រះអង្គﷺវិលត្រឡប់មកចូលខ្លួនព្រះអង្គﷺវិញ ព្រះអង្គﷺទូលថា៖ *"[៧:១៤៣] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមបែរមករកព្រះអង្គដោយដឹងកំហុសរាងចាល* ចាកឆ្ងាយពីសម្តីរបស់ពួកដែលថាអាចមើលឃើញព្រះអង្គﷻ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺបែរមករកការស្គាល់ព្រះអង្គﷻវិញថាភ្នែកពុំអាចចាប់ព្រះអង្គﷻបានទេ *ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ្នកមានសទ្ធាដំបូងបង្អស់ក្នុងបណ្តាអស់អ្នកមានសទ្ធា* និងជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលទទួលស្គាល់ថាព្រះអង្គﷻឃើញតែគេពុំអាចមើលឃើញព្រះអង្គﷻទេ ថាព្រះអង្គﷻនៅក្នុងគំហើញដែលខ្ពស់បំផុត ។"

ثُمَّ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِنَّ أَفْضَلَ الْفَرَائِضِ وَ أَوْجَبَهَا عَلَى الْإِنْسَانِ مَعْرِفَةُ الرَّبِّ، وَ الْإِقْرَارُ لَهُ بِالْعُبُودِيَّةِ، وَ حَدُّ الْمَعْرِفَةِ أَنْ يَعْرِفَ اللَّهَ أَنْ لاَ إِلَهَ غَيْرُهُ، وَ لاَ شَبِيهَ لَهُ وَ لاَ نَظِيرَ، وَ أَنْ يَعْرِفَ أَنَّهُ قَدِيمٌ مُثْبَتٌ مَوْجُودٌ غَيْرُ فَقِيدٍ، مَوْصُوفٌ مِنْ غَيْرِ شَبِيهٍ لَهُ وَ لاَ نَظِيرٍ لَهُ وَ لاَ مُبْطِلٍ ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "កាតព្វកិច្ចដែលសំខាន់កំពូលនិងចាំបាច់បំផុតក្នុងបណ្តាកាតព្វកិច្ចទាំងនេះដាក់មកលើមនុស្សជាតិគឺការទទួលស្គាល់ម្ចាស់ ﷻ ខ្លួន និងការទទួលស្គាល់ថាខ្លួនជាបាវរបស់ព្រះអង្គ ﷻ ។ ព្រំដែននៃការទទួលស្គាល់ក្នុងការទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្ស ﷻ នោះគឺពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ﷻ ពុំមានអ្វីដូចព្រះអង្គ ﷻ ទេ ពុំមានអ្វីស្មើព្រះអង្គ ﷻ ទេ ទទួលស្គាល់ថាមានព្រះអង្គ ﷻ តាំងដើមមកហើយឥតទីបំផុត ថាព្រះអង្គ ﷻ គង់នៅឥតអវសាន ។ គេពណ៌នាអំពីព្រះអង្គ ﷻ ថាពុំមានអ្វីដូចព្រះអង្គ ﷻ ទេ ពុំមានអ្វីស្មើព្រះអង្គ ﷻ ទេ ពុំមានអ្វីធ្វើឲ្យព្រះអង្គ ﷻ មោយៈបានទេ *[៤២:១១] ពុំមានអ្វីដូចព្រះអង្គឡើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ទស្សនាការ ។*

وَ بَعْدَهُ مَعْرِفَةُ الرَّسُولِ وَ الشَّهَادَةُ لَهُ بِالنُّبُوَّةِ، وَ أَدْنَى مَعْرِفَةِ الرَّسُولِ الْإِقْرَارُ بِنُبُوَّتِهِ وَ أَنَّ مَا أَتَى بِهِ مِنْ كِتَابٍ أَوْ أَمْرٍ أَوْ نَهْيٍ فَذَلِكَ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

បន្ទាប់ពីទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ ﷻ គឺទទួលស្គាល់ព្រះសាសនៈទូត ﷺ និងប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គ ﷺ ជាព្រះសាស្តា ។ ការទទួលស្គាល់ព្រះសាសនៈទូត ﷺ យ៉ាងហោចបំផុតគឺព្រមទទួលស្គាល់ថាព្រះអង្គ ﷺ ជាព្រះសាស្តា ថាអ្វីៗដែលព្រះអង្គ ﷺ នាំមក គឺព្រះគម្ពីរ ឬព្រះបញ្ញត្តិ ឬព្រះបម្រាម ទាំងអស់នេះមកពីអល់ឡោះហ្ស ﷻ ។

وَ بَعْدَهُ مَعْرِفَةُ الْإِمَامِ الَّذِي بِهِ يَأْتَمُّ بِنَعْتِهِ وَ صِفَتِهِ وَ اسْمِهِ فِي حَالِ الْعُسْرِ وَ الْيُسْرِ، وَ أَدْنَى مَعْرِفَةِ الْإِمَامِ أَنَّهُ عِدْلُ النَّبِيِّ إِلاَّ دَرَجَةَ النُّبُوَّةِ، وَ وَارِثُهُ، وَ أَنَّ طَاعَتَهُ طَاعَةُ اللَّهِ وَ طَاعَةُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ التَّسْلِيمُ لَهُ فِي كُلِّ أَمْرٍ، وَ الرَّدُّ إِلَيْهِ وَ الْأَخْذُ بِقَوْلِهِ.

បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ ﷺ គឺទទួលស្គាល់[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំ ﷺ ជាមួយព្រះគុណសម្បត្តិទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ ﷺ ព្រះលក្ខណៈរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ព្រះនាមព្រះអង្គ ﷺ ក្នុងគ្រាលំបាកនិងក្នុងគ្រាស្រណុក ។ ការទទួលស្គាល់[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំ ﷺ យ៉ាងហោចបំផុតគឺ ព្រះអង្គ ﷺ ស្មើនឹងព្រះសាស្តា ﷺ លើកលែងបាន:ព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ ﷺ ជាអ្នកស្នងព្រះសាស្តា ﷺ ស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ ﷺ គឺស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ស ﷻ និងស្តាប់បង្គាប់ព្រះសាសនៈទូត ﷺ របស់អល់ឡោះហ្ស ﷻ (រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស ﷺ) ចុះចូលខ្លួនចំពោះព្រះអង្គ ﷺ គ្រប់ប្រការ យោងទៅរកព្រះអង្គ ﷺ ទទួលយកសម្តីរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ។

وَ يَعْلَمُ أَنَّ الْإِمَامَ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، وَ بَعْدَهُ الْحَسَنُ، ثُمَّ الْحُسَيْنُ، ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، وَ بَعْدَ عَلِيٍّ مُحَمَّدٌ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ مُحَمَّدٍ جَعْفَرٌ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ جَعْفَرٍ مُوسَى ابْنُهُ، وَ بَعْدَ مُوسَى عَلِيٌّ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ عَلِيٍّ مُحَمَّدٌ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ مُحَمَّدٍ عَلِيٌّ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ عَلِيٍّ الْحَسَنُ ابْنُهُ، وَ الْحُجَّةُ مِنْ وُلْدِ الْحَسَنِ».

បុគ្គលត្រូវដឹងថា[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំ ﷺ អត់ពីរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស ﷺ ទៅគឺ អ្ហ្ម៉ាលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ អត់ពី អ្ហ្ម៉ាលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ ទៅគឺ អាល់-ហ្ហ្ស៊ាសាន ﷺ បន្ទាប់មកគឺ អ្ហ្ម៉ាលី ﷺ ប៊ិន អាល់-ហ្ហ្ស៊ាសាន ﷺ បន្ទាប់ពី អ្ហ្ម៉ាលី ﷺ គឺ ម៉ូហ្ហាំម៉ាដ្ជ ﷺ បុត្ររបស់គេ ﷺ, អត់ពី ម៉ូហ្ហាំម៉ាដ្ជ ﷺ គឺ យ៉ាកុ៌ហ្ហារ ﷺ បុត្ររបស់គេ ﷺ, អត់ពី យ៉ាកុ៌ហ្ហារ ﷺ គឺ ម៉ូសា ﷺ បុត្ររបស់គេ ﷺ, អត់ពី ម៉ូសា ﷺ គឺ អ្ហ្ម៉ាលី ﷺ បុត្ររបស់គេ ﷺ, អត់ពី អ្ហ្ម៉ាលី ﷺ គឺ ម៉ូហ្ហាំម៉ាដ្ជ ﷺ បុត្ររបស់គេ ﷺ, អត់ពី ម៉ូហ្ហាំម៉ាដ្ជ ﷺ គឺ អ្ហ្ម៉ាលី ﷺ បុត្ររបស់គេ ﷺ, អត់ពី អ្ហ្ម៉ាលី ﷺ គឺ អាល់-ហ្ហាសាន់ ﷺ បុត្ររបស់គេ ﷺ, និង អាល់-ហ្ហ៊ីជ្ជយ៉ាស្ស៊ (ព្រះរាជអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្ស ﷻ) ដែលជាព្រះរាជបុត្រមួយអង្គរបស់ អាល់-ហ្ហាសាន់ ﷺ ។"

ثُمَّ قَالَ: يَا مُعَاوِيَةُ، جَعَلْتُ لَكَ فِي هَذَا أَصْلاً فَاعْمَلْ عَلَيْهِ، فَلَوْ كُنْتَ تَمُوتُ عَلَى مَا كُنْتَ عَلَيْهِ لَكَانَ حَالُكَ أَسْوَأَ الْأَحْوَالِ، فَلاَ يَغُرَّنَّكَ

قَوْلُ مَنْ زَعَمَ أَنَّ اللّٰهَ تَعَالَى يُرَى بِالنَّظَرِ، وَ قَدْ قَالُوا أَعْجَبَ مِنْ هَذَا،

បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "មូអាវីយ៉ាស្អើយ ! អ្វីទាំងអស់នេះខ្ញុំﷺបានធ្វើឡើងសម្រាប់លោកជាមូលដ្ឋាន ។ ដូច្នេះចូរលោកអនុវត្តិតាមអ្វីទាំងនេះចុះ ។ បើលោកស្លាប់នៅក្នុងប្រការមុនមូលដ្ឋាននេះ ស្ថានភាពលោកនឹងអាក្រក់បំផុត ។ ដូច្នេះចូរលោកកុំចាញ់បោកសម្ដីបុគ្គលដែលថាគេអាចមើលឃើញអល់ឡោះហ៊្ជﷻដោយភ្នែកនោះឡើយ ពួកគេនិយាយចម្លែកលើសពីនេះទៅទៀត ។"

أَ وَ لَمْ يَنْسُبُوا آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَى الْمَكْرُوهِ؟ أَ وَ لَمْ يَنْسُبُوا إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَى مَا نَسَبُوهُ؟ أَ وَ لَمْ يَنْسُبُوا دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَى مَا نَسَبُوهُ مِنَ الْقَتْلِ مِنْ حَدِيثِ الطَّيْرِ؟ أَ وَ لَمْ يَنْسُبُوا يُوسُفَ الصِّدِّيقَ إِلَى مَا نَسَبُوهُ مِنْ حَدِيثِ زَلِيخَا؟ أَ وَ لَمْ يَنْسُبُوا مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَى مَا نَسَبُوهُ؟ أَ وَ لَمْ يَنْسُبُوا رَسُولَ اللّٰهِ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى مَا نَسَبُوهُ مِنْ حَدِيثِ زَيْدٍ؟ أَ وَ لَمْ يَنْسُبُوا عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَى مَا نَسَبُوهُ مِنْ حَدِيثِ الْقَطِيفَةِ؟

ពួកគេមិនបាននិយាយថាអាដាំعليه السلامគួរស្អប់ខ្ពើមរួចមកហើយទេ ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើអ៊ីបរ៉ហ៊ីមعليه السلامអ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើដាវុដعليه السلامអ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ អំពីឃាតកម្មរឿងសត្វបក្សី ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើយូស៊ុហ្វعليه السلامសច្ចការីអ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ រឿងស្សាលីខ៉ា ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើមូសាعليه السلامអ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊្វﷺអ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ រឿងស៊្រៃដ៍ ? ពួកគេមិនបាននិយាយទម្លាក់ទៅលើអាលីﷺ ប៊ីន អាប៊ូត៍លិបﷺអ្វីដែលពួកបានថាហើយនោះទេ រឿងអាល់-គ៍ទីហ្វាស់ ?

إِنَّهُمْ أَرَادُوا بِذَلِكَ تَوْبِيخَ الْإِسْلاَمِ لِيَرْجِعُوا عَلَى أَعْقَابِهِمْ، أَعْمَى اللّٰهُ أَبْصَارَهُمْ كَمَا أَعْمَى قُلُوبَهُمْ، تَعَالَى اللّٰهُ عَنْ ذَلِكَ عُلُوّاً كَبِيراً».

(البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٨١ الحديث : ٩٩/ ٣٩٧٧ ، كفاية الأثر – الجزء : ١ صفحة : ٢٥٦)**

ពួកគេធ្វើបែបនេះក្នុងបំណងស្ដីបន្ទោសអាល់-អ៊ីស្លាម ដើម្បីធ្វើឲ្យពួកគេបែរក្រោយវិញ ។ សូមអល់ឡោះហ៊្វធ្វើឲ្យពួកគេមើលអ្វីមិនឃើញដូចព្រះអង្គﷻបានធ្វើឲ្យចិត្តពួកគេខ្វាក់នោះដែរ ។ ព្រះអង្គﷻមហាខ្ពង់ខ្ពស់ វិសេសវិសាល ថ្កុំថ្កើងលើសនោះក្រៃលែង ។" (لفاية الأثر: 256)

***

١٤٣/٧-٤/١٤٤ وَ رَوَى بَعْضُ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ اَلسَّيَّارِيِّ قَالَ وَ قَدْ سَمِعْتُ أَنَا مِنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو مُحَمَّدٍ عُبَيْدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اَللّٰهِ اَلْفَارِسِيُّ وَ غَيْرُهُ رَفَعُوهُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اَللّٰهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: إِنَّ اَلْكَرُوبِيِّينَ قَوْمٌ مِنْ شِيعَتِنَا مِنَ اَلْخَلْقِ اَلْأَوَّلِ جَعَلَهُمُ اَللّٰهُ خَلْفَ اَلْعَرْشِ لَوْ قُسِمَ نُورُ وَاحِدٍ مِنْهُمْ عَلَى أَهْلِ اَلْأَرْضِ لَكَفَاهُمْ ثُمَّ قَالَ إِنَّ مُوسَى لَمَّا سَأَلَ رَبَّهُ مَا سَأَلَ أَمَرَ وَاحِداً مِنَ اَلْكَرُوبِيِّينَ فَتَجَلَّى لِلْجَبَلِ فَجَعَلَهُ دَكًّا. (بصائر الدرجات – الجزء : ١ صفحة : ٦٩ الحديث : ٢)**

7/143-144/4 [...] អាប៊ូ មូហាំម៉ាដ៍ អ៊ូបៃដ៍ ប៊ីន អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៊្វ អាល់-ហ្វារស៊ី និងម្នាក់ទៀតដែលបានតំណាលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានមិនដាច់ឡើងទៅដល់ អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៊្វﷺ ថា អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៊្វﷺមានវចនៈថា៖ "ក្នុងចំណោមជនជំនិត មានស៊្ហីអាស្អ៍យើងعليهم السلامមួយក្រុមដែលនៅក្នុងចំណោមបណ្ដាអ្នកដែលត្រូវបង្កើតមុនគេ ។ អល់ឡោះហ៊្វﷻបានឲ្យពួកគេនៅពីខាងក្រោយព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ បើរស្មីរបស់ពួកគេណាម្នាក់ត្រូវបែងចែកមកលើប្រជានិករផែនដី រស្មីនោះគ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់ប្រជានិករផែនដីនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "កាលមូសាعليه السلامបានសូមម្ចាស់ﷻព្រះអង្គعليه السلامអ្វីដែលព្រះអង្គعليه السلامបានសូមនោះ អល់ឡោះហ៊្វﷻបានបញ្ជាឲ្យបុគ្គលជំនិតម្នាក់បង្ហាញបារមីរបស់ខ្លួនមកលើភ្នំ បណ្ដាលឲ្យភ្នំនោះរលាយ ។" (بصائر الدرجات 1: 69/ 2)

***

*٧/١٤٣-١٤٤/٥ القمّيّ مقطوعاً و نسب حديثه في المجمع إلى الباقر عليه السلام و الصادق عليه السلام قال

*7/143-144/5 អាល់-ក្ពុ៌ម្មី បានតំណាលនៅក្នុង អាល់-ម៉ាជ្ជ៉ូ ម៉ាក្ពុ ដោយយោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាល់-បាក្ពៀរ صلوات الله عليه والسلام និង អាល់-ស្ស៊ ឌ្ស៊ិ ក្ព صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖

فَلَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ التَّوْرَاةَ وَ كَلَّمَهُ قالَ ﴿رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ﴾ فَأَوْحَى اللَّهُ ﴿لَنْ تَرانِي﴾ أَيْ لَا تَقْدِرُ عَلَى ذَلِكَ ﴿وَ لكِنِ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ- فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكانَهُ فَسَوْفَ تَرانِي﴾

កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាបានគម្ពីរតៅរ៉ត១ ឲ្យព្រះអង្គ ﷺ បាននិយាយរកព្រះអង្គ ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា៖ *"[៧:១៤៣] ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គមេត្តាបង្ហាញទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលព្រះអង្គ ។"* អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាបានឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ដឹងថា៖ *"អ្នកមើលមិនឃើញអញទេ* មានន័យថាអ្នក ﷺ មិនមានសមត្ថភាពធ្វើបែបនេះបានទេ ។ *តែចូរអ្នកមើលទៅឯភ្នំ បើវាស្ថិតនៅនឹងមួយកន្លែង អ្នកនឹងមើលឃើញអញ ។"*

قَالَ فَرَفَعَ اللَّهُ الْحِجَابَ- وَ نَظَرَ إِلَى الْجَبَلِ فَسَاخَ الْجَبَلُ فِي الْبَحْرِ- فَهُوَ يَهْوِي حَتَّى السَّاعَةِ وَ نَزَلَتِ الْمَلَائِكَةُ وَ فُتِحَتْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ، فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَدْرِكُوا مُوسَى لَا يَهْرُبُ، فَنَزَلَتِ الْمَلَائِكَةُ وَ أَحاطَتْ بِمُوسَى وَ قَالُوا تُبْ يَا ابْنَ عِمْرَانَ: فَقَدْ سَأَلْتَ اللَّهَ عَظِيماً،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាបានបើករបាំងចេញ ព្រះអង្គ ﷻ បានមើលទៅឯភ្នំ ភ្នំនោះរលំ រលាយទៅក្នុងសមុទ្រ វាធ្លាក់ចុះទៅក្នុងទឹកសមុទ្រនោះរហូតមកដល់ឥឡូវនេះ (លាយឡំជាមួយបាតសមុទ្រ) ។ ពួកទេវតាបានចុះមកបើកទ្វារមេយ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាបានបើកឲ្យពួកទេវតាដឹងថា៖ "ចូរទៅរកមូសា ﷺ ។ គេ ﷺ មិនរត់គេចខ្លួនទេ !" ពួកទេវតាក៏បានចុះទៅឡោមព័ទ្ធមូសា ﷺ បានថា៖ "បុត្រ ﷺ របស់អ៊ីមរ៉ន ﷺ អើយ ! ព្រះអង្គ ﷺ បានសូមអល់ឡោះហ្ស៊ីនូវប្រការមួយដែលធំសម្បើម ។"

فَلَمَّا نَظَرَ مُوسَى إِلَى الْجَبَلِ قَدْ ساخَ- وَ الْمَلَائِكَةُ قَدْ نَزَلَتْ، وَقَعَ عَلَى وَجْهِهِ، فَماتَ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ هَوْلِ مَا رَأَى، فَرَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ رُوحَهُ فَرَفَعَ رَأْسَهُ وَ أَفَاقَ وَ قَالَ سُبْحانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَ أَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ أَيْ أَوَّلُ مَنِ أُصَدِّقُ أَنَّكَ لَا تُرَى،

ពេលមូសា ﷺ បានមើលទៅឯភ្នំដែលរលាយ ។ ពួកទេវតាបានចុះមក ។ ព្រះអង្គ ﷺ ដួលផ្ការាប់មុខ ស្លាប់ព្រោះតែខ្លាចអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡា ﷻ និងដោយសារភ័យបណ្ដាលមកពីអ្វីដែលព្រះអង្គ ﷺ បានឃើញនោះ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាបានឲ្យវិញ្ញាណចូលទៅក្នុងខ្លួនព្រះអង្គ ﷺ វិញ ។ ព្រះអង្គ ﷺ ក៏បានងើបក្បាលឡើង ភ្ញាក់ខ្លួនឡើងវិញ ហើយទូលថា៖ *"[៧:១៤៣] សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមបែរមករកព្រះអង្គដោយដឹងកំហុសរាងចាល ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ្នកមានសទ្ធាដំបូងបង្អស់ក្នុងបណ្ដាអស់អ្នកមានសទ្ធា"* ពោលគឺជាបុគ្គលមុនគេបង្អស់ដែលសូមទទួលស្គាល់ថា "ពុំអាចមើលឃើញព្រះអង្គ ﷻ ទេ ។"

فَقَالَ اللَّهُ لَهُ ﴿يا مُوسى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسالاتِي وَ بِكَلامِي- فَخُذْ ما آتَيْتُكَ وَ كُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ فَنَادَاهُ جَبْرَئِيلُ يَا مُوسَى أَنَا أَخُوكَ جَبْرَئِيلُ. (تفسير القمي – جلد : ١ صفحه : ٢٣٩)

អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាបានប្រាប់ព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ *[៧:១៤៤] "មូសាអើយ! អញបានជ្រើសយកអ្នកលើបណ្ដាមនុស្សដោយព្រះរាជសារនិងព្រះរាជបន្ទូលអញ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកយកអ្វីដែលអញបានឲ្យអ្នកចូរអ្នកនៅក្នុងបណ្ដាអ្នកកតញ្ញូ ។"* យ៉ូ ប រ៉ អ៊ីល ﷺ បានហៅព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "មូសា ﷺ អើយ ! ទូលបង្គំ ﷺ យ៉ូ ប រ៉ អ៊ីល ﷺ បងប្អូនរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ។" (239 :1 تفسير القمي)

وَكَتَبْنَا لَهُۥ فِى ٱلْأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَىْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَىْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا۟ بِأَحْسَنِهَا ۚ سَأُو۟رِيكُمْ دَارَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿١٤٥﴾

១៤៥. យើងបានចារឹកឲ្យគេនៅលើបន្ទះចារឹក ការណែនាំខ្លះសម្រាប់អ្វីៗគ្រប់យ៉ាងនិងសេចក្តីអធិប្បាយបំភ្លឺខ្លះសម្រាប់សព្វសារពើ ។ [យើងមានព្រះតម្រាស់ថា៖] "ចូរអ្នកចាប់យកអ្វីទាំងនេះយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ចូរអ្នកបញ្ជាប្រជាជាតិអ្នកឲ្យចាប់យកអ្វីដែលល្អប្រសើរបំផុតនៅក្នុងនោះ ។ អញនឹងឲ្យពួកអ្នកឃើញជម្រករបស់ជនបំពានរបំពាន ។

سَأَصْرِفُ عَنْ ءَايَٰتِىَ ٱلَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَإِن يَرَوْا۟ كُلَّ ءَايَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا۟ بِهَا وَإِن يَرَوْا۟ سَبِيلَ ٱلرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا۟ سَبِيلَ ٱلْغَىِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا۟ عَنْهَا غَٰفِلِينَ ﴿١٤٦﴾

១៤៦. អញនឹងធ្វើឲ្យជនដែលក្រអឺតក្រអោងដោយគ្មានសិទ្ធិ[និងដោយចេតនា]នៅលើផែនដី ឃ្លាតចេញពីបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងឱ្យការ]អញ ។ បើពួកគេឃើញព្រះសញ្ញាមួយណា ពួកគេនឹងមិនជឿព្រះសញ្ញានោះទេ ។ បើពួកគេឃើញមាគ៌ាត្រង់ត្រូវ ពួកគេមិនយកវាជាមាគ៌ាទេ ។ តែបើពួកគេឃើញមាគ៌ាខុស ពួកគេយកវាជាមាគ៌ា (គឺប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលខុស) ។" នោះពីព្រោះពួកគេបានច្រានចោលបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងឱ្យការ]យើង ពួកគេពុំយកចិត្តទុកដាក់នឹងបណ្តាព្រះសញ្ញាទាំងនោះទេ ។

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَلِقَآءِ ٱلْـَٔاخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ ۚ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾

១៤៧. បណ្តាអ្នកដែលច្រានចោលបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងព្រះឱ្យការ]យើងនិងការជួបលោកមុខ កុសលដែលពួកគេបានសាងនឹងមោយ: ។ តើពួកគេនឹងត្រូវតបស្នងទីទៃពីការតបស្នងដែលសមនឹងអំពើដែលពួកគេបានសាងនោះឬ ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៤៥-១៤៧

٧/١٤٥-١٤٧/١ الطَّبْرِسِيُّ فِي كِتَابِ (الِاحْتِجَاجِ): رُوِيَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْوَلِيدِ السَّمَّانِ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا تَقُولُ النَّاسُ فِي أُولِي الْعَزْمِ، وَ عَنْ صَاحِبِكُمْ؟» يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). قَالَ: قُلْتُ: مَا يُقَدِّمُونَ عَلَى أُولِي الْعَزْمِ أَحَداً.

7/145-147/1 [...] អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ស៊ ប៊ិន អាល់-ហ៊ាលិដ្ធ អាល់-សាម៉ាន បានថា អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ស៊ មានវចន:ថា៖ "តើគេនិយាយអ្វីខ្លះអំពីបុគ្គលប្តេជ្ញាមុតមាំ (أُولِي الْعَزْمِ គឺព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليهم السلام) និងអំពីលោកម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام របស់អស់លោក ?" មានន័យថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" ខ្ញុំបានទូលថា[ពួកគេបានថា]៖ "គេ صلوات الله عليه والسلام មិនប្រសើរជាងបុគ្គលប្តេជ្ញាមុតមាំណាមួយទេ ។"

قَالَ: فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قَالَ عَنْ مُوسَى: ﴿وَ كَتَبْنا لَهُ فِي الْأَلْواحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً﴾ وَ لَمْ يَقُلْ: كُلَّ شَيْءٍ. وَ قَالَ عَنْ عِيسَى: ﴿وَ لِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ﴾ وَ لَمْ يَقُلْ: كُلَّ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ ﷻ មានព្រះបន្ទូលអំពីមូសា عليه السلام ថា៖ *[៧:១៤៥] យើងបានចារឹកឲ្យគេនៅលើបន្ទះចារឹក ការណែនាំខ្លះសម្រាប់អ្វីៗគ្រប់យ៉ាងនិងសេចក្តីអធិប្បាយបំភ្លឺខ្លះសម្រាប់*

សព្វសារពើ ។ ព្រះអង្គ عزّ وجلّ មិនមានព្រះបន្ទូលថា "សព្វគ្រប់" ទេ ។ ព្រះអង្គ عزّ وجلّ មានព្រះបន្ទូលអំពីអ៊ីសា عليه السلام ថា៖ *[៤៣:៦៣] ដើម្បីបំភ្លឺអស់លោកត្រង់រឿងមួយចំនួនដែលធ្វើឲ្យអស់លោកខ្វែងគំនិតគ្នា ។* ព្រះអង្គ عزّ وجلّ មិនមានព្រះបន្ទូលថា "[រឿង]សព្វគ្រប់ដែលអស់លោកឈ្លោះគ្នា" នោះទេ ។"

وَ قَالَ عَنْ صَاحِبِكُمْ – يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) –: ﴿قُلْ كَفىٰ بِاللّٰهِ شَهِيداً بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ مَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتٰابِ﴾ وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ لاٰ رَطْبٍ وَ لاٰ يٰابِسٍ إِلاّٰ فِي كِتٰابٍ مُبِينٍ﴾ وَ عِلْمُ هَذَا الْكِتَابِ عِنْدَهُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٣ صفحة : ٢٧٦ الحديث : ٩٩/ ٥٦٥٧ ، الإحتجاج – الجزء : ١ صفحة : ٣٧٥)**

ព្រះអង្គ عزّ وجلّ មានព្រះបន្ទូលអំពីលោកម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام អស់លោក អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ថា៖ *[១៣:៤៣] ចូរអ្នកថា៖ "អល់ឡោះហ្ទ៍ជាសាក្សីគ្រប់គ្រាន់ណាស់រវាងខ្ញុំនិងអស់លោក អ្នកដែលមានការចេះដឹងព្រះគម្ពីរដែរ[ជាសាក្សីចំពោះរឿងនេះ] ។"* អល់ឡោះហ្ទ៍ عزّ وجلّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៦:៥៩] ពុំមានអ្វីដែលស្រស់ឬស្ងួតដែលពុំមាន[កត់ត្រាទុក]នៅក្នុងគម្ពីរជាក់ច្បាស់ឡើយ ។* ការដឹងព្រះគម្ពីរនេះនៅឯព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ុាលី صلوات الله عليه والسلام) ។" (الاحتجاج: 375) 13:43; 6:59

***

٧/١٤٥–١٤٧/٢ أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجَبَّارِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ شُعَيْبٍ الْحَدَّادِ، عَنْ ضُرَيْسٍ الْكُنَاسِيِّ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) وَ عِنْدَهُ أَبُو بَصِيرٍ، فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «إِنَّ دَاوُدَ وَرِثَ عِلْمَ الْأَنْبِيَاءِ، وَ إِنَّ سُلَيْمَانَ وَرِثَ دَاوُدَ، وَ إِنَّ مُحَمَّداً (صلى الله عليه وآله) وَرِثَ سُلَيْمَانَ، وَ إِنَّا وَرِثْنَا مُحَمَّداً (صلى الله عليه وآله)، وَ إِنَّ عِنْدَنَا صُحُفَ إِبْرَاهِيمَ، وَ أَلْوَاحَ مُوسَى (عليه السلام)».

7/145-147/2 ដ៏រ៉យ់ស៍ អាល់-គូណាស៊ី បានថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាប៊ូ អ៊ុាប់ឌុលឡោះហ្ទ៍ صلوات الله عليه والسلام ។ អាប៊ូ បាស្ស៊ៀរ បាននៅជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។ អាប៊ូ អ៊ុាប់ឌុលឡោះហ្ទ៍ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដាវុដ្ឌ عليه السلام បានទទួលកេរដំណែលព្រះអភិញ្ញាពីព្រះសាស្ដាទាំងឡាយ عليهم السلام ។ ស៊ូឡៃម៉ាន عليه السلام បានទទួលកេរដំណែលពីដាវុដ្ឌ عليه السلام ។ មូហាំម៉ាដ្ឌ صلى الله عليه وآله وسلم បានទទួលកេរដំណែលពីស៊ូឡៃម៉ាន عليه السلام ។ យើង عليهم السلام ទទួលកេរដំណែលពីមូហាំម៉ាដ្ឌ صلى الله عليه وآله وسلم ។ យើង عليهم السلام ជាម្ចាស់ផ្ទាំងសំណេររបស់អ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام និងបន្ទះចារឹករបស់មូសា عليه السلام ។"

فَقَالَ أَبُو بَصِيرٍ: إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْعِلْمُ فَقَالَ: «يَا أَبَا مُحَمَّدٍ، لَيْسَ هَذَا هُوَ الْعِلْمَ، إِنَّمَا الْعِلْمُ مَا يَحْدُثُ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ، يَوْماً بِيَوْمٍ، وَ سَاعَةً بِسَاعَةٍ». (الكافي– الجزء : ١ صفحة : ٢٢٥ الحديث : ٤)

អាប៊ូ បាស្ស៊ៀរ បានថា៖ "មែន នេះគឺព្រះអភិញ្ញា ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាប៊ូ ! នេះមិនមែនព្រះអភិញ្ញាទេ ។ តែព្រះអភិញ្ញាគឺអ្វីដែលកើតមានឡើងថ្មីៗទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ មួយថ្ងៃបន្ទាប់ពីមួយថ្ងៃ មួយពេលបន្ទាប់ពីមួយពេល ។" (الكافي 1: 225/ 4) 27:15-16

***

*٧/١٤٥–١٤٧/٣ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ فِي الْجَفْرِ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمَّا أَنْزَلَ الْأَلْوَاحَ عَلَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) أَنْزَلَهَا عَلَيْهِ وَ فِيهَا تِبْيَانُ كُلِّ شَيْءٍ، كَانَ أَوْ هُوَ كَائِنٌ إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ، فَلَمَّا انْقَضَتْ أَيَّامُ مُوسَى أَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ أَنِ اسْتَوْدِعِ الْأَلْوَاحَ، وَ هِيَ زَبَرْجَدَةٌ مِنَ الْجَنَّةِ، جَبَلاً يُقَالُ لَهُ (زِينَةُ) فَأَتَى مُوسَى الْجَبَلَ، فَانْشَقَّ لَهُ الْجَبَلُ، فَجَعَلَ فِيهِ الْأَلْوَاحَ مَلْفُوفَةً،

*7/145-147/3 អាល់-អ៊ៃយ៉ាស្ស៊ី រាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ ហាំស្សាស្ស៍ តមកពី អាប៊ូ អ៊ុាប់ឌុលឡោះហ្ទ៍ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពី អាល់-យ៉ាហ្វ៍រ៍ ថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ទ៍ تبارك وتعالى បានបើកឲ្យមូសា عليه السلام ដឹងព្រះបន្ទះចារឹក នៅក្នុងនោះមានការរៀបរាប់អធិប្បាយរបស់វត្ថុទាំងអស់ដែលបានកើតមានឡើងហើយ

និងរបស់វត្ថុទាំងអស់ដែលនឹងកើតមានឡើង រហូតដល់ថ្ងៃដែលពេលវេលានឹងមកដល់ ។ លុះមូសាﷺជិតអស់ព្រះជន្ម អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានបើកឲ្យព្រះអង្គﷺដឹងថាឲ្យព្រះអង្គﷺប្រគល់ព្រះបន្ទះចារឹកឲ្យទៅភ្នំមួយឈ្មោះ ស៊ីណាស៊ុ ។ ព្រះបន្ទះចារឹកនោះធ្វើអំពីត្បូងមរកតសម្បុរបៃតងមកពីឋានសួគ៌ ។ មូសាﷺបានមកដល់ភ្នំនោះ ភ្នំនោះញែកឲ្យព្រះអង្គﷺ ។ មូសាﷺក៏បានដាក់ព្រះបន្ទះចារឹករំទៅក្នុងចន្លោះភ្នំនោះ ។

فَلَمَّا جَعَلَهَا فِيهِ انْطَبَقَ الْجَبَلُ عَلَيْهَا، فَلَمْ تَزَلْ فِي الْجَبَلِ حَتَّى بَعَثَ اللَّهُ نَبِيَّهُ مُحَمَّداً (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَأَقْبَلَ رَكْبٌ مِنَ الْيَمَنِ، يُرِيدُونَ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَلَمَّا انْتَهَوْا إِلَى الْجَبَلِ انْفَرَجَ، وَ خَرَجَتِ الْأَلْوَاحُ مَلْفُوفَةً كَمَا وَضَعَهَا مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَأَخَذَهَا الْقَوْمُ، فَلَمَّا وَقَعَتْ فِي أَيْدِيهِمْ أَلْقَى اللَّهُ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ أَنْ يَنْظُرُوا إِلَيْهَا وَ هَابُوهَا حَتَّى يَأْتُوا بِهَا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).
ពេលព្រះអង្គﷺបានទុកព្រះបន្ទះចារឹកក្នុងចន្លោះភ្នំញែកនោះហើយ ភ្នំនោះក៏បានបិទវិញកប់ពីលើព្រះបន្ទះចារឹកនោះ ។ ព្រះបន្ទះចារឹកនោះបាននៅក្នុងភ្នំនោះរហូតដល់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូﷺ១០របស់ព្រះអង្គﷻមក ។ មានមនុស្សជិះជំនិះមកពី អាល់-យ៉ាម៉ាន់ ស្វែងរកព្រះសាស្តា១០ﷺ១០ពួកគេ ។ ពេលពួកគេមកដល់ភ្នំនោះ ភ្នំនោះបានបើកឡើង ព្រះបន្ទះចារឹកចេញមកក្រៅ រំដូចកាលមូសាﷺបានទុកវានៅទីនោះ ។ ពួកគេបានយកព្រះបន្ទះចារឹកនោះ ។ ពេលព្រះបន្ទះចារឹកនោះបាននៅក្នុងដៃពួកគេ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានចាលទៅក្នុងចិត្តពួកគេនូវការខ្លាចមើលក្នុងសំណុំនោះ លុះពួកគេបានជួបរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺ១០ជាមួយព្រះបន្ទះចារឹកនេះ ។

وَ أَنْزَلَ اللَّهُ جَبْرَئِيلَ عَلَى نَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَأَخْبَرَهُ بِأَمْرِ الْقَوْمِ وَ بِالَّذِي أَصَابُوهُ، فَلَمَّا قَدِمُوا عَلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) سَلَّمُوا عَلَيْهِ، ابْتَدَأَهُمْ فَسَأَلَهُمْ عَمَّا وَجَدُوا، فَقَالُوا: وَ مَا عِلْمُكَ بِمَا وَجَدْنَا؟ قَالَ: أَخْبَرَنِي بِهِ رَبِّي، وَ هُوَ الْأَلْوَاحُ. قَالُوا: نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ. فَأَخْرَجُوهَا فَدَفَعُوهَا إِلَيْهِ فَنَظَرَ إِلَيْهَا وَ قَرَأَهَا، وَ كَانَتْ بِالْعِبْرَانِيِّ، ثُمَّ دَعَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فَقَالَ: دُونَكَ هَذِهِ، فَفِيهَا عِلْمُ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ، وَ هِيَ أَلْوَاحُ مُوسَى، وَ قَدْ أَمَرَنِي رَبِّي أَنْ أَدْفَعَهَا إِلَيْكَ.
ជ្ប៊ីបរ៉អ៊ីលﷺបានចុះមកជួបព្រះសាស្តា១០ﷺ១០ព្រះអង្គﷺ ប្រាប់ព្រះអង្គﷺ១០ឲ្យជ្រាបរឿងមនុស្សមួយក្រុមនោះនិងអ្វីដែលពួកគេនាំមក ។ ពេលបានមកជួបព្រះសាស្តា១០ﷺ១០ ពួកគេបានគំនាប់ព្រះអង្គﷺ១០ ព្រះអង្គﷺ១០បានចាប់ផ្តើមសួរដល់អ្វីដែលពួកគេរកឃើញ ។ ពួកគេបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គﷺ១០ដឹងថាអស់ទូលបង្គំរកឃើញអ្វី ?" ព្រះអង្គﷺ១០មានព្រះវចន:ថា៖ "ម្ចាស់ﷻ១០ខ្ញុំﷺ១០បានប្រាប់ខ្ញុំﷺ១០ថានោះគឺព្រះបន្ទះចារឹក ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "អស់ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គﷺ១០ជាព្រះសាសន:ទូតﷺ១០របស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ (រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺ) ។" ពួកគេបានយកវត្ថុនោះចេញមក ប្រគល់ឲ្យទៅព្រះអង្គﷺ ។ ព្រះអង្គﷺ១០មើលព្រះបន្ទះចារឹកទាំងនោះ ហើយសូត្រព្រះបន្ទះចារឹកនោះ ។ ព្រះបន្ទះចារឹកនេះចារជាភាសាអ៊ីប៉ារ៉ានី (ភាសាអ៊ីសរ៉អ៊ីល - hebrew) ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺ១០បានហៅ អាមីរុល-មុមីនីនﷺ ប្រាប់ព្រះអង្គﷺ១០ថា៖ "ចូរអ្នកﷺ១០យកវត្ថុទាំងនេះ ព្រោះនៅក្នុងនោះមាននូវព្រះអភិញ្ញារបស់បុគ្គលមុនៗនិងបុគ្គលក្រោយៗ ។ នោះគឺព្រះបន្ទះចារឹករបស់មូសាﷺ ។ ម្ចាស់ﷻ១០ខ្ញុំﷺ១០បានប្រាប់ខ្ញុំﷺ១០ឲ្យប្រគល់វត្ថុទាំងនេះឲ្យទៅអ្នកﷺ ។"

فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَسْتُ أُحْسِنُ قِرَاءَتَهَا. قَالَ: إِنَّ جَبْرَئِيلَ أَمَرَنِي أَنْ آمُرَكَ أَنْ تَضَعَهَا تَحْتَ رَأْسِكَ لَيْلَتَكَ هَذِهِ، فَإِنَّكَ تُصْبِحُ وَ قَدْ عُلِّمْتَ قِرَاءَتَهَا. قَالَ: فَجَعَلَهَا تَحْتَ رَأْسِهِ، فَأَصْبَحَ وَ قَدْ عَلَّمَهُ اللَّهُ كُلَّ شَيْءٍ فِيهَا، فَأَمَرَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِنَسْخِهَا، فَنَسَخَهَا فِي جِلْدِ شَاةٍ، وَ هُوَ الْجَفْرُ، وَ فِيهِ عِلْمُ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ، وَ هُوَ عِنْدَنَا، وَ الْأَلْوَاحُ عِنْدَنَا، وَ عَصَا مُوسَى عِنْدَنَا، وَ نَحْنُ وَرِثْنَا النَّبِيِّينَ (صَلَّى اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)».

ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "យ្ហ៊ីបរ៉អ៊ីល ﷺ បានប្រាប់ខ្ញុំ ﷺ ថាឲ្យខ្ញុំ ﷺ ប្រាប់អ្នក ﷺ ឲ្យអ្នកដាក់ព្រះបន្ទះចារឹកទាំងនេះក្រោមក្បាលកំណេកអ្នក ﷺ យប់នេះ ។ ព្រឹកឡើង ពេលអ្នក ﷺ ភ្ញាក់ពីដំដេក អ្នក ﷺ នឹងចេះសូត្រព្រះបន្ទះចារឹកនេះ ។" ព្រះអង្គ ﷺ (គឺអាប៊ូ អ៊ុប៉ាន ﷺ) មានវចន:ថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ ក៏បានទុកព្រះបន្ទះចារឹកនោះក្រោមក្បាលដំណេក ។ ព្រឹកឡើងអល់ឡោះ ﷻ បានបង្ហាត់ព្រះអង្គ ﷺ ឲ្យចេះដឹងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងបន្ទះចារឹកនោះ ។ រ៉ស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានបញ្ជាព្រះអង្គ ﷺ ឲ្យចម្លងព្រះបន្ទះចារឹកនេះទុកមួយច្បាប់នៅលើបន្ទះស្បែកចៀម ។ នេះគឺអាល់-យ៉ាហ្ស៊ូ៑ ។ នៅក្នុងនោះមាននូវព្រះអភិញ្ញារបស់បុគ្គលមុនៗនិងបុគ្គលក្រោយៗ ។ អាល់-យ៉ាហ្ស៊ូ៑នេះនៅនឹងយើង ﷺ ។ ព្រះបន្ទះចារឹករបស់មូសា ﷺ និងដំបងរាជ្យរបស់មូសា ﷺ នៅនឹងយើង ﷺ ។ យើង ﷺ ជាអ្នកស្នងព្រះរាជមរតករបស់បណ្តាព្រះសាស្តា ﷺ ។"

قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «تِلْكَ الصَّخْرَةُ الَّتِي حَفِظَتْ أَلْوَاحَ مُوسَى تَحْتَ شَجَرَةٍ فِي وَادٍ يُعْرَفُ بِكَذَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٨٥ الحديث : ٣٩٨٦/ ٩٩ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٢٨ الحديث : ٧٧)**

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា អាប៊ូ យ៉ាក្ពុ៌ហ្ជារ ﷺ មានវចន:ថា៖ "នោះគឺសិលាដែលការពារព្រះបន្ទះចារឹករបស់មូសា ﷺ នៅក្រោមដើមឈើនីមួយនៅឯច្រកនីមួយដែលអាចស្គាល់បានដូចនេះមួយ ។"
(تفسير العيّاشي 2: 28/ 77)

وَٱتَّخَذَ قَوۡمُ مُوسَىٰ مِنۢ بَعۡدِهِۦ مِنۡ حُلِيِّهِمۡ عِجۡلٗا جَسَدٗا لَّهُۥ خُوَارٌۚ أَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّهُۥ لَا يُكَلِّمُهُمۡ وَلَا يَهۡدِيهِمۡ سَبِيلًا ٱتَّخَذُوهُ وَكَانُواْ ظَٰلِمِينَ ١٤٨

១៤៨. ប្រជាជាតិរបស់មូសា (គឺបណ្តាអ្នកដែលតាមសាម៉ារី) អត់ពីគេ (គឺពេលមូសាអវត្តមាន) បានយក[រូបចម្លាក់]កូនគោបា[សាង]ពីគ្រឿងអលង្ការរបស់ពួកគេ រូប[ឥតជីវិត]ដែលមានសម្លេងរោទ៍ ។ [ពួកគេនាំគ្នាធ្វើសក្តាការ] ។ ពួកគេមិនឃើញទេថាវាមិននិយាយរកពួកគេទេ មិនដឹកនាំពួកគេទៅរកមាគ៌ាណាមួយទេ ? ពួកគេបានយកវា[ជាព្រះ] ពួកគេជាជនទុច្ចរិត ។

وَلَمَّا سُقِطَ فِيٓ أَيۡدِيهِمۡ وَرَأَوۡاْ أَنَّهُمۡ قَدۡ ضَلُّواْ قَالُواْ لَئِن لَّمۡ يَرۡحَمۡنَا رَبُّنَا وَيَغۡفِرۡ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ١٤٩

១៤៩. ពេលពួកគេកើតវិប្បដិសារ: ដឹងខ្លួនថាបានដើរផ្លូវខុសហើយ ពួកគេបានថា៖ "បើម្ចាស់យើងមិនអាណិតអាសូរយើងទេ មិនខមាទោសឲ្យយើងទេ យើងច្បាស់ជានឹងទៅជាជនបរាជ័យ ។"

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ غَضۡبَٰنَ أَسِفٗا قَالَ بِئۡسَمَا خَلَفۡتُمُونِي مِنۢ بَعۡدِيٓۖ أَعَجِلۡتُمۡ أَمۡرَ رَبِّكُمۡۖ وَأَلۡقَى ٱلۡأَلۡوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأۡسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُۥٓ إِلَيۡهِۚ قَالَ ٱبۡنَ أُمَّ إِنَّ ٱلۡقَوۡمَ ٱسۡتَضۡعَفُونِي وَكَادُواْ يَقۡتُلُونَنِي فَلَا تُشۡمِتۡ بِيَ ٱلۡأَعۡدَآءَ وَلَا تَجۡعَلۡنِي مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٥٠

១៥០. ពេលមូសាបានត្រឡប់មករកប្រជាជាតិគេវិញ ដោយក្រេវក្រោធនិងសោកសៅខ្លាំង គេថា៖ "អាក្រក់បំផុតអ្វីដែលអស់លោកបានធ្វើជូនខ្ញុំពេលអត់ពីខ្ញុំ! អស់លោកបង្ខំធ្វើមុនព្រះបញ្ជារបស់ម្ចាស់អស់លោកឬ ?" គេបានដាក់ព្រះបន្ទះចារឹកចុះ បានចាប់ក្បាលបងប្រុសគេទាញមករកគេ [ហើយបានសួរថាមានអ្វីកើតឡើង] ។ គេ (គឺហ្ការូន) បានថា៖ "កូនប្រុសរបស់ម្តាយខ្ញុំអើយ! ប្រជារាស្ត្របន្ទាបអំណាចខ្ញុំ ពួកគេរិះនឹងសម្លាប់ខ្ញុំ ។ សូមអ្នកកុំធ្វើឲ្យពួកសត្រូវសប្បាយនឹងទុក្ខរបស់បង សូមអ្នកកុំទុក

បងជាជនទុច្ចរិតម្នាក់ឡើយ ។"

قَالَ رَبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِأَخِى وَأَدْخِلْنَا فِى رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنتَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١٥١﴾

១៥១. គេ (គឺមូសា) បានថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! សូមព្រះអង្គមេត្តាខមាទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនិងបងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។ សូមព្រះអង្គមេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរបានជ្រកក្រោមម្លប់ព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គផង ព្រោះព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាធម៌លើសអស់អ្នកមានមេត្តា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៤៨-១៥១

٧/١٤٨-١/١٥١ قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: كَانَ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ يَقُولُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: إِذَا فَرَّجَ اَللَّهُ عَنْكُمْ وَ أَهْلَكَ أَعْدَاءَكُمْ آتِيكُمْ بِكِتَابٍ مِنْ رَبِّكُمْ، يَشْتَمِلُ عَلَى أَوَامِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ وَ مَوَاعِظِهِ وَ عِبَرِهِ وَ أَمْثَالِهِ. فَلَمَّا فَرَّجَ اَللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمْ، أَمَرَهُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَأْتِيَ لِلْمِيعَادِ، وَ يَصُومَ ثَلاَثِينَ يَوْماً عِنْدَ أَصْلِ اَلْجَبَلِ، وَ ظَنَّ مُوسَى أَنَّهُ بَعْدَ ذَلِكَ يُعْطِيهِ اَلْكِتَابَ. فَصَامَ مُوسَى ثَلاَثِينَ يَوْماً [عِنْدَ أَصْلِ اَلْجَبَلِ] فَلَمَّا كَانَ فِي آخِرِ اَلْأَيَّامِ اِسْتَاكَ قَبْلَ اَلْفِطْرِ فَأَوْحَى اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [إِلَيْهِ] يَا مُوسَى أَ مَا عَلِمْتَ أَنَّ خُلُوفَ فَمِ اَلصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدِي مِنْ رِيحِ اَلْمِسْكِ؟ صُمْ عَشْراً أُخَرَ وَ لاَ تَسْتَكْ عِنْدَ اَلْإِفْطَارِ. فَفَعَلَ ذَلِكَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ.

7/148-151/1 អ៊ីមុាំ (គឺអ៊ីមុាំហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ្ស៊ីការី (صلوات الله عليه والسلام)) បានវចនៈថា៖ "មូសា ﷺ ប៊ិន អ៊ីមរ៉ាន ﷺ បានប្រាប់ក្ងន់ចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថា៖ "ពេលអល់ឡោះ ﷻ បានរំដោះអស់លោកហើយបានកម្ចាត់សត្រូវរបស់អស់លោក ខ្ញុំ ﷺ នឹងនាំមកឲ្យអស់លោកនូវព្រះគម្ពីរមួយពីម្ចាស់ ﷻ អស់លោក ។ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះមានព្រះបញ្ជា មានព្រះបម្រាម មានព្រះឱវាទ មានព្រះសិក្ខាបទនិងគំរូនានា ។" ពេលអល់ឡោះ ﷻ បានរំដោះពួកគេរួច អល់ឡោះ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ ﷺ មកកាន់កន្លែងណាត់ ឲ្យព្រះអង្គ ﷺ កាន់សីលត្រណមសាមសិបថ្ងៃនៅឯជើងភ្នំ ។ មូសា ﷺ គិតថាក្រោយពីនោះ (គឺក្រោយពីកាន់សីលត្រណម) អល់ឡោះ ﷻ នឹងឲ្យព្រះគម្ពីរមកព្រះអង្គ ﷺ ។ មូសា ﷺ បានកាន់សីលត្រណមសាមសិបថ្ងៃនៅឯជើងភ្នំ ។ ដល់ថ្ងៃចុងក្រោយ មុនស្រាយត្រណម ព្រះអង្គ ﷺ បានដុសធ្មេញ ។ អល់ឡោះ ﷻ បានបើកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ដឹងថា៖ "មូសា ﷺ អើយ ! តើអ្នក ﷺ ដឹងទេថាខ្យល់មាត់អ្នកកាន់សីលត្រណមប្រសើរសម្រាប់អញ ﷻ ជាងក្លិនក្រអូបទៅទៀត ? ចូរអ្នក ﷺ កាន់សីលត្រណមដប់ថ្ងៃទៀត ចូរកុំដុសធ្មេញពេលស្រាយត្រណម ។" មូសា ﷺ ក៏បានកាន់សីលត្រណមនោះ ។

وَ كَانَ وَعَدَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعْطِيَهُ اَلْكِتَابَ بَعْدَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً، فَأَعْطَاهُ إِيَّاهُ. فَجَاءَ اَلسَّامِرِيُّ فَشَبَّهَ عَلَى مُسْتَضْعَفِي بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ قَالَ: وَعَدَكُمْ مُوسَى أَنْ يَرْجِعَ إِلَيْكُمْ بَعْدَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً، وَ هَذِهِ عِشْرُونَ لَيْلَةً وَ عِشْرُونَ يَوْماً تَمَّتْ أَرْبَعُونَ أَخْطَأَ مُوسَى رَبَّهُ، وَ قَدْ أَتَاكُمْ رَبُّكُمْ، أَرَادَ أَنْ يُرِيَكُمْ: أَنَّهُ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَدْعُوَكُمْ إِلَى نَفْسِهِ بِنَفْسِهِ وَ أَنَّهُ لَمْ يَبْعَثْ مُوسَى لِحَاجَةٍ مِنْهُ إِلَيْهِ. فَأَظْهَرَ لَهُمُ اَلْعِجْلَ اَلَّذِي كَانَ عَمِلَهُ فَقَالُوا لَهُ: فَكَيْفَ يَكُونُ اَلْعِجْلُ إِلَهَنَا؟ قَالَ لَهُمْ: إِنَّمَا هَذَا اَلْعِجْلُ يُكَلِّمُكُمْ مِنْهُ رَبُّكُمْ كَمَا كَلَّمَ مُوسَى مِنَ اَلشَّجَرَةِ فَالْإِلَهُ فِي اَلْعِجْلِ كَمَا كَانَ فِي اَلشَّجَرَةِ. فَضَلُّوا بِذَلِكَ وَ أَضَلُّوا.

អល់ឡោះ ﷻ បានសន្យាថានឹងប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះអង្គ ﷺ បន្ទាប់ពីសែសិបយប់ ហើយព្រះអង្គ ﷻ បានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ។ អាល-សាមីរី ក៏បានមកធ្វើឲ្យក្ងន់ចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលដែលទន់ខ្សោយនោះមានមន្ទិលសង្ស័យ បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "មូសា ﷺ បានសន្យាជាមួយអស់លោកថានឹងត្រឡប់មកវិញក្រោយសែសិបយប់ ។ ពេលនេះបានម្តេយប់និងម្តេថ្ងៃ គ្រប់សែសិបហើយ ។ មូសា ﷺ បានយល់ខុសអំពីម្ចាស់ ﷻ គេ ﷺ ។ ម្ចាស់ ﷻ របស់អស់លោកបានមករកអស់លោក ចង់បង្ហាញខ្លួនឲ្យអស់

លោកឃើញផ្ទាល់ភ្នែក ថាព្រះអង្គﷻអាចប្រកាសហៅអស់លោកឲ្យមករកព្រះអង្គﷻបានដោយខ្លួនឯង ។ ព្រះអង្គﷻអាចមករកអស់លោកបានដោយខ្លួនឯង ។ ព្រះអង្គﷻមិនបានចាត់បញ្ជូនមូសាមកﷺ ព្រោះតែព្រះអង្គﷻត្រូវការគេﷺនោះទេ ។ អាល់-សាមីរីបានបង្ហាញពួកគេនូវកូនគោបាដែលគេបានធ្វើ ។ ពួកគេបានសួរសាមីរីថា៖ "តើកូនគោបានេះអាចជាម្ចាស់ﷻយើងបានដូចម្តេចទៅ ?" អាល់-សាមីរីបានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ម្ចាស់ﷻរបស់អស់លោកនឹងនិយាយរកអស់លោកចេញមកពីកូនគោបានេះ ដូចព្រះអង្គﷻបាននិយាយរកមូសាﷺចេញមកពីដើមឈើដែរ ។ ដូច្នេះព្រះរបស់គេﷺនៅក្នុងកូនគោបានេះ ដូចនៅក្នុងដើមឈើដែរ ។" រឿងនេះបានធ្វើឲ្យពួកគេដើរខុសផ្លូវ ហើយពួកគេធ្វើឲ្យ[អ្នកឯទៀត]ដើរខុសផ្លូវ ។

[فَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ قَالَ:] يَا أَيُّهَا الْعِجْلُ أَ كَانَ فِيكَ رَبُّنَا كَمَا يَزْعُمُ هَؤُلاَءِ؟ فَنَطَقَ الْعِجْلُ وَ قَالَ: عَزَّ رَبُّنَا عَنْ أَنْ يَكُونَ الْعِجْلُ حَاوِياً لَهُ، أَوْ شَيْءٌ مِنَ الشَّجَرَةِ وَ الْأَمْكِنَةِ عَلَيْهِ مُشْتَمِلاً، لاَ وَ اللَّهِ يَا مُوسَى وَ لَكِنَّ السَّامِرِيَّ نَصَبَ عِجْلاً مُؤَخَّرَةً إِلَى الْحَائِطِ وَ حَفَرَ فِي الْجَانِبِ الْآخَرِ فِي الْأَرْضِ، وَ أَجْلَسَ فِيهِ بَعْضُ مَرَدَتِهِ فَهُوَ الَّذِي وَضَعَ فَاهُ عَلَى دُبُرِهِ، وَ تَكَلَّمَ بِمَا تَكَلَّمَ لَمَّا قَالَ:« هٰذَا إِلٰهُكُمْ وَ إِلٰهُ مُوسىٰ » يَا مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ مَا خَذَلَ هَؤُلاَءِ بِعِبَادَتِي وَ اِتِّخَاذِي إِلٰهاً إِلاَّ لِتَهَاوُنِهِمْ بِالصَّلاَةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ، وَ جُحُودِهِمْ بِمُوالاَتِهِمْ وَ بِنُبُوَّةِ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَ وَصِيَّةِ الْوَصِيِّ حَتَّى أَدَّاهُمْ إِلَى أَنِ اتَّخَذُونِي إِلٰهاً.

ពេលមូសាﷺត្រឡប់មករកប្រជាជាតិព្រះអង្គﷺវិញ ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "កូនគោបាអើយ! តើម្ចាស់ﷻយើងនៅខាងក្នុងអ្នកដូចមនុស្សថាមែនទេ ?" កូនគោបាននិយាយថា៖ "ម្ចាស់ﷻយើងមានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិបំផុត មិនអាចដាក់ព្រះអង្គﷻនៅក្រោមអំណាចកូនគោបាបានទេ ឬអាចដាក់ព្រះអង្គﷻទៅក្នុងវត្ថុណាមួយដូចជាដើមឈើនិងកន្លែងណាមួយបានទេ ។ ទេ សូមស្បថនឹងអល់ឡោះﷻ មូសាﷺអើយ! អាល់-សាមីរីបានសាងកូនគោបាឡើងដោយដាក់គូទវាផ្ទឹបនឹងជញ្ជាំង បានចោះប្រហោងក្នុងដីនៅឯម្ខាងទៀត ហើយបានដាក់ដៃគូរបស់គេម្នាក់នៅក្នុងប្រហោងនោះ ។ អ្នកនោះដាក់មាត់លើប្រហោងដែលនៅពីក្រោយគូទកូនគោបា ហើយនិយាយអ្វីដែលវាបាននិយាយនោះថា៖ *"[២០:៨៨] នេះគឺព្រះរបស់អស់លោក ហើយជាព្រះរបស់មូសា ។"* [កូនគោបាបានថា៖] "មូសាﷺ ប៉ិន អ ុ ីម៉ន អើយ! អ្វីដែលធ្វើឲ្យពួកគេថោកទាបដោយសារការធ្វើសក្តារ:ខ្ញុំនិងយកខ្ញុំជាព្រះនោះមិនមែនអ្វីក្រៅពីការរើសអើងប្រសិទ្ធពរជ័យសិរីសួស្តីដល់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ﷺ និងព្រះរាជកុលដ្ឋានﷺរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ﷺទេ ពួកគេមិនព្រមទទួលស្គាល់រ៉ីឡាយ៉ាស:ុរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋានﷺនោះទេ មិនព្រមទទួលស្គាល់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ﷺជាព្រះសាស្តាទេ មិនព្រមទទួលស្គាល់អ្នកស្នងទាំងឡាយﷺទេ ទាល់តែពួកគេទៅជាសត្រូវរបស់ព្រះអង្គទាំងនោះﷺ បែរមកយកខ្ញុំជាព្រះទៅវិញ ។"

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَإِذَا كَانَ اللَّهُ تَعَالَى إِنَّمَا خَذَلَ عَبَدَةَ الْعِجْلِ لِتَهَاوُنِهِمْ بِالصَّلاَةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ وَصِيِّهِ عَلِيٍّ فَمَا تَخَافُونَ مِنَ الْخِذْلاَنِ الْأَكْبَرِ فِي مُعَانَدَتِكُمْ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ قَدْ شَاهَدْتُمُوهُمَا، وَ تَبَيَّنْتُمْ آيَاتِهِمَا وَ دَلاَئِلَهُمَا؟

អល់ឡោះﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ដូច្នេះពេលអល់ឡោះﷻtaالى បានបន្ទោកបន្ទាបពួកធ្វើសក្តារ:កូនគោបាព្រោះតែពួកគេរើសអើងប្រសិទ្ធពរ (ស្ហ ុ ីឡាវ៉ាត) ដល់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ﷺ និងអ ុ ាលី ﷺ អ្នកស្នងﷺ គេﷺ នោះ ពួកអ្នកមិនខ្លាចត្រូវថោកទាបដ៏ធំទេដោយសារតែពួកអ្នកជាសត្រូវរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ﷺ និងអ ុ ាលី ﷺ បន្ទាប់ពីបានប្តេជ្ញាព្រមទទួលស្គាល់ពួកគេទាំងពីរﷺ ហើយ ឯសញ្ញានិងភ័ស្តុតាងរបស់ពួកគេﷺ បានលេចឡើងច្បាស់ទ ែ ងចំពោះពួកអ្នកហើយ ?"

* ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ أَيْ عَفَوْنَا عَنْ أَوَائِلِكُمْ عِبَادَتَهُمُ الْعِجْلَ، لَعَلَّكُمْ يَا أَيُّهَا

اَلْكَائِنُونَ فِي عَصْرِ مُحَمَّدٍ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ تَشْكُرُونَ تِلْكَ اَلنِّعْمَةَ عَلَى أَسْلاَفِكُمْ وَ عَلَيْكُمْ بَعْدَهُمْ.
បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷿ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៥២] បន្ទាប់មក ក្រោយពីរឿងនោះ យើងបានអត់ឱនឲ្យពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ* ពោលគឺយើង ﷿ បានអត់ទោសឲ្យបុគ្គលមុនៗរបស់ពួកអ្នកដែលបានធ្វើសក្ការៈកូនគោបា ឱបណ្តាកូនចៅអ៊ីស្រអ៊ីលដែលរស់នៅក្នុងសម័យមូហាំម៉ាដ់ ﷺ អើយ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷿ ដែលធ្លាប់មានព្រះគុណមកលើដូនតាពួកអ្នកនិងលើអស់ទាំងពួកអ្នកក្រោយពីពួកគេនោះ ។

[ثُمَّ] قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: وَ إِنَّمَا عَفَا اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْهُمْ لِأَنَّهُمْ دَعَوُا اَللَّهَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّاهِرِينَ، وَ جَدَّدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمُ اَلْوَلاَيَةَ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ آلِهِمَا اَلطَّيِّبِينَ. فَعِنْدَ ذَلِكَ رَحِمَهُمُ اَللَّهُ وَ عَفَا عَنْهُمْ . (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 247)
បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ؑ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ទ៍ ﷿ បានអត់ទោសឲ្យពួកគេព្រោះតែពួកគេបានអង្វរសូមអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷿ តាមរយៈមូហាំម៉ាដ់ ﷺ និងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា ؑ បរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ហើយពួកគេបានប្តេជ្ញាស្មោះស្ម័គ្រសាថ្មីម្តងទៀតចំពោះវីឡាយ៉ាស់របស់មូហាំម៉ាដ់ ﷺ អាលី ؑ និងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា ؑ បរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ ؑ ។ ដូច្នេះ កាលនោះឯង អល់ឡោះហ្ទ៍ ﷿ បានប្រោសប្រណីពួកគេ បានអត់ទោសឲ្យពួកគេ[ដែលបានសាងបាប] ។"
(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 247)

***

لماذا لم يقم أمير المؤمنين عليه السلام بالسيف في قضايا السقيفة

ហេតុអ្វីអាមីរុល-មុមីនីន ؑ មិនតស៊ូដោយអាវុធរឿងសាគីហ្វាស់

٧/١٤٨-٢/١٥١ فَقَالَ اَلْأَشْعَثُ بْنُ قَيْسٍ [وَ غَضِبَ مِنْ قَوْلِهِ] فَمَا يَمْنَعُكَ يَا اِبْنَ أَبِي طَالِبٍ حِينَ بُويِعَ أَخُو تَيْمِ بْنِ مُرَّةَ وَ أَخُو بَنِي عَدِيِّ بْنِ كَعْبٍ وَ أَخُو بَنِي أُمَيَّةَ بَعْدَهُمَا أَنْ تُقَاتِلَ وَ تَضْرِبَ بِسَيْفِكَ؟ وَ أَنْتَ لَمْ تَخْطُبْنَا خُطْبَةً مُنْذُ كُنْتَ قَدِمْتَ اَلْعِرَاقَ إِلاَّ وَ قَدْ قُلْتَ فِيهَا قَبْلَ أَنْ تَنْزِلَ عَنْ مِنْبَرِكَ: وَ اَللَّهِ إِنِّي لَأَوْلَى اَلنَّاسِ بِالنَّاسِ وَ مَا زِلْتُ مَظْلُوماً مُنْذُ قَبَضَ اَللَّهُ مُحَمَّداً (ص) فَمَا مَنَعَكَ أَنْ تَضْرِبَ بِسَيْفِكَ دُونَ مَظْلِمَتِكَ؟
7/148-151/2 អាល់-អាស្អ៊ាស្ទ៍ ប៊ិន កូយ៉ស៍ បានតំណាលថាលោកក្រោធសម្តីព្រះអង្គ ؑ លោកបានទូលថា៖ "អ៊ីបនូ អាប៊ូ តក៏លិប ؑ អើយ ! កាលគេបានធ្វើកិច្ចស្មោះស្ម័គ្រចំពោះបងប្អូន តៃម៍ ប៊ិន មូររ៉ោះត៏ (គឺ អាប៊ូ បាការ), បងប្អូនកុលសម្ព័ន្ធ អាឌី ប៊ិន កាអាប់ (គឺ អ៊ុម៉ារ) និងបងប្អូនកុលសម្ព័ន្ធ អ៊ូម៉ៃយ៉ាស់ (គឺ អ៊ុស្មម៉ាន) ក្រោយបុគ្គលទាំងពីរនោះ ហេតុអ្វីព្រះអង្គ ؑ មិនប្រយុទ្ធដោយអាវុធ ? ព្រះអង្គ ؑ បានថ្លែងនៅក្នុងសុន្ទរកថាតាំងពីមកពីអ៊ីរ៉ាក់វិញ មុនពីចុះពីលើវេទិកា ថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷿ ខ្ញុំ ؑ ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ក្នុងបណ្តាមនុស្ស លើសមនុស្សទាំងឡាយទៅទៀត ។ ខ្ញុំ ؑ ត្រូវគេសង្កត់សង្កិនឥតឈប់ឈរតាំងពីអល់ឡោះហ្ទ៍ ﷿ បានយកជីវិតមូហាំម៉ាដ់ ﷺ ទៅ ។" ដូច្នេះតើមានអ្វីហាមឃាត់ព្រះអង្គ ؑ មិនឲ្យប្រយុទ្ធដោយអាវុធដើម្បីចម្ងាត់ការសង្កត់សង្កិន ?"

فَقَالَ لَهُ عَلِيٌّ (ع) يَا اِبْنَ قَيْسٍ [قُلْتَ فَاسْمَعِ اَلْجَوَابَ] لَمْ يَمْنَعْنِي مِنْ ذَلِكَ اَلْجُبْنُ وَ لاَ كَرَاهِيَةٌ لِلِقَاءِ رَبِّي وَ أَنْ لاَ أَكُونَ أَعْلَمُ أَنَّ مَا عِنْدَ اَللَّهِ خَيْرٌ لِي مِنَ اَلدُّنْيَا وَ اَلْبَقَاءِ فِيهَا وَ لَكِنْ مَنَعَنِي مِنْ ذَلِكَ أَمْرُ رَسُولِ اَللَّهِ (ص) وَ عَهْدُهُ إِلَيَّ. أَخْبَرَنِي رَسُولُ اَللَّهِ (ص) بِمَا اَلْأُمَّةُ صَانِعَةٌ بِي بَعْدَهُ فَلَمْ أَكُ بِمَا صَنَعُوا حِينَ عَايَنْتُهُ بِأَعْلَمَ مِنِّي وَ لاَ أَشَدَّ يَقِيناً مِنِّي بِهِ قَبْلَ ذَلِكَ بَلْ أَنَا بِقَوْلِ رَسُولِ اَللَّهِ (ص) أَشَدُّ يَقِيناً مِنِّي بِمَا عَايَنْتُ وَ شَهِدْتُ. فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اَللَّهِ فَمَا تَعْهَدُ إِلَيَّ إِذَا كَانَ ذَلِكَ؟ قَالَ [إِنْ وَجَدْتَ أَعْوَاناً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ وَ جَاهِدْهُمْ وَ إِنْ لَمْ تَجِدْ أَعْوَاناً فَاكْفُفْ

يَدَكَ وَ اِحْقِنْ دَمَكَ حَتَّى تَجِدَ عَلَى إِقَامَةِ اَلدِّينِ وَ كِتَابِ اَللَّهِ وَ سُنَّتِي أَعْوَاناً.
អ្ហ៊ីលីﷺបានប្រាប់លោកថា៖ "អ៊ីបនូ ឆ្ងយ់ស៍អ៊ីយ ! លោកបាននិយាយហើយ ពេលនេះចូរលោកស្តាប់ចម្លើយ ។ អ្វីដែលហាមឃាត់ មិនឲ្យខ្ញុំﷺប្រយុទ្ធនោះមិនមែនការកំសាក មិនមែនការស្ពប់ខ្ពើមជួបម្ចាស់ខ្ញុំﷺនោះទេ មិនមែនការដឹងថាអ្វីដែលនៅឯអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻនោះប្រសើរបំផុតសម្រាប់ខ្ញុំﷺជាងសម្ពីនិងអ្វីដែលមាននៅក្នុងសម្ពីនោះទេ តែអ្វីដែលហាមឃាត់ខ្ញុំﷺនោះគឺបញ្ជារបស់ព្រះសាស្តាﷺរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ និងសម្បថដែលព្រះអង្គﷺបានស្បថនឹងខ្ញុំﷺ ។ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺបានប្រាប់ខ្ញុំﷺឲ្យដឹងថាសហគមន៍នឹងរៀបផែនការក្បត់ខ្ញុំﷺអត់ពីព្រះអង្គﷺទៅ ។ ពុំមានអ្នកណាមួយដឹងជាងខ្ញុំﷺទេអំពីអំពើដែលពួកគេនឹងធ្វើនោះ កាលខ្ញុំﷺបានឃើញអំពើនោះផ្ទាល់ភ្នែក ហើយក៏ពុំមានអ្នកណាមួយជឿជាក់ជាងខ្ញុំﷺទេអំពីរឿងនេះតាំងពីមុនកើតរឿងនេះម្ល៉េះ ។ តែខ្ញុំﷺជឿជាក់សម្ពីរបស់រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺជាងគេ គឺជឿជាក់លើសអ្វីដែលខ្ញុំﷺបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកខ្ញុំﷺយ៉ាងជាក់ស្តែងនោះទៅទៀត ។ ខ្ញុំﷺបានទូលថា៖ "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺអ៊ីយ ! អ្វីទៅសម្បថរបស់ព្រះអង្គﷺដែលស្បថនឹងទូលបង្គំﷺនោះ បើរឿងនោះកើតឡើងមែន ?" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចន:ថា៖ "បើអ្នកﷺមានអ្នកគាំទ្រ ចូរអ្នកប្រឆាំងពួកគេ តស៊ូតទល់ពួកគេ ។ បើអ្នកﷺពុំមានអ្នកគាំទ្រទេ ចូរអ្នកﷺទប់ដៃនិងការពារឈាមអ្នកﷺ លុះត្រាតែអ្នកﷺរកអ្នកគាំទ្របានដើម្បីចាត់តាំងឡើងនូវព្រះសាសនា ព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻនិងស៊ូណាស់ខ្ញុំﷺ ។"

وَ أَخْبَرَنِي (ص) أَنَّ اَلْأُمَّةَ سَتَخْذُلُنِي وَ تُبَايِعُ غَيْرِي وَ تَتَّبِعُ غَيْرِي وَ أَخْبَرَنِي ص أَنِّي مِنْهُ بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى وَ أَنَّ اَلْأُمَّةَ سَيَصِيرُونَ مِنْ بَعْدِهِ بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ وَ مَنْ تَبِعَهُ وَ اَلْعِجْلِ وَ مَنْ تَبِعَهُ إِذْ قَالَ لَهُ مُوسَى: ﴿يا هارُونُ ما مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا * أَلاَّ تَتَّبِعَنِ أَ فَعَصَيْتَ أَمْرِي * قالَ يَا بْنَ أُمَّ لا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَ لا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرائِيلَ وَ لَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي﴾ وَ قَالَ: ﴿اِبْنَ أُمَّ إِنَّ اَلْقَوْمَ اِسْتَضْعَفُونِي وَ كادُوا يَقْتُلُونَنِي﴾
ហើយព្រះអង្គﷺបានប្រាប់ខ្ញុំﷺថាសហគមន៍នឹងបោះបង់ចោលខ្ញុំﷺ នឹងសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអ្នកផ្សេងហើយតាមអ្នកនោះ ។ ព្រះអង្គﷺបានប្រាប់ខ្ញុំﷺថាខ្ញុំﷺជាសាច់សាលោហិតរបស់ព្រះអង្គﷺដូចហ្ការូនﷺជាសាច់សាលោហិតរបស់មូសាﷺដែរ ហើយអត់ពីព្រះអង្គﷺទៅ សហគមន៍នឹងបានឈានដល់ដំណាក់កាលមួយដែលដូចដំណាក់កាលដែលហ្ការូនﷺបានជួបប្រទះដែរ គឺមានអ្នកតាមព្រះអង្គﷺ មានកូនគោបានិងអ្នកតាមកូនគោបានោះ កាលមូសាﷺមានវចន:ជាមួយព្រះអង្គﷺថា៖ *"[២០:៩២] "ហ្ការូន ពេលដែលអ្នកបានឃើញពួកគេវង្វេង តើមានអ្វីហាត់ឃាំងអ្នក [២០:៩៣] មិនឲ្យអ្នកប្រតិបត្តិតាមខ្ញុំ ? អ្នកបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ជាខ្ញុំឬ ?" "[២០:៩៤] គេបានថា៖ "កូនប្រុសម្តាយខ្ញុំអ៊ីយ ចូរអ្នកកុំចាប់ពុកចង្ការនិងក្បាលខ្ញុំ ។ ការពិតខ្ញុំខ្លាចតែអ្នកថា៖ "អ្នកបានបំបែកបំបាក់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។ អ្នកមិនបានប្រតិបត្តិតាមពាក្យសំដីរបស់ខ្ញុំទេ" ។"* ហើយព្រះអង្គﷺមានវន:ថា៖ *"[៧:១៥០] កូនប្រុសរបស់ម្តាយខ្ញុំអ៊ីយ ! ប្រជារាស្ត្របន្ទាបអំណាចខ្ញុំ ពួកគេវ៉ៃនឹងសម្លាប់ខ្ញុំ" ។*

وَ إِنَّمَا يَعْنِي: أَنَّ مُوسَى أَمَرَ هَارُونَ حِينَ اِسْتَخْلَفَهُ عَلَيْهِمْ إِنْ ضَلُّوا فَوَجَدَ أَعْوَاناً أَنْ يُجَاهِدَهُمْ وَ إِنْ لَمْ يَجِدْ أَعْوَاناً أَنْ يَكُفَّ يَدَهُ وَ يَحْقُنَ دَمَهُ وَ لاَ يُفَرِّقَ بَيْنَهُمْ. وَ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ يَقُولَ لِي ذَلِكَ أَخِي رَسُولُ اَللَّهِ (ص) [لِمَ] فَرَّقْتَ بَيْنَ اَلْأُمَّةِ وَ لَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي وَ قَدْ عَهِدْتُ إِلَيْكَ إِنْ لَمْ تَجِدْ أَعْوَاناً أَنْ تَكُفَّ يَدَكَ وَ تَحْقُنَ دَمَكَ وَ دَمَ أَهْلِ بَيْتِكَ وَ شِيعَتِكَ؟ (كتاب سُليم بن قيس الهلالي , ج 2 , ص 661)
បានសេចក្ដីថាមូសាﷺបានដាក់បញ្ជាលើហ្ការូនﷺ កាលមូសាﷺបានតែងតាំងហ្ការូនﷺជាខ៌លិហ្ម ថាកាលណាពួកគេដើរផ្លូវខុស បើហ្ការូនﷺមានអ្នកគាំទ្រ ចូរឲ្យហ្ការូនﷺប្រយុទ្ធតទល់ពួកគេ ។ បើហ្ការូនﷺមិនមានអ្នកគាំទ្រទេ ចូរឲ្យហ្ការូនﷺទប់ដៃនិងកាពារឈាមព្រះអង្គﷺកុំឲ្យហ្ការ

ហើយកុំបង្កឲ្យប៉ះទង្គិចគ្នាជាមួយពួកគេ ។ ខ្ញុំ ﷺ ខ្លាចតែព្រះរៀម ﷺ ខ្ញុំ ﷺ ព្រះសាសនៈទូត ﷺ របស់អល់ឡោះ ﷻ មានព្រះវចនៈដាក់ខ្ញុំ ﷺ ទេថា ៖ "ហេតុអ្វីអ្នក ﷺ បង្កឲ្យមានការប៉ះទង្គិចគ្នារវាងសហគមន៍ មិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងសម្តីខ្ញុំ ﷺ និងអ្វីដែលខ្ញុំ ﷺ បានសច្ចាជាមួយអ្នក ﷺ ថាបើអ្នក ﷺ មិនមានអ្នកគាំទ្រទេ ចូរអ្នក ﷺ ទប់ដៃនិងការពារឈាមអ្នក ﷺ ឈាមរបស់កុលដ្ឋានអ្នក ﷺ និងឈាមរបស់ស្ត្រីអ្ហ្ម៌ស៊ុ ﷺ ?" (كتاب سُليم بن قيس الهلالي 2: 661)

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ ٱلْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾

១៥២. ជនានុជនណាដែលយកកូនគោបា[ជាព្រះ] ជនានុជននោះនឹងរងព្រះពិរោធម្ចាស់ពួកគេ នឹងរងសេចក្ដីអាម៉ាស់ក្នុងជីវិតលោកនេះ ។ ដូច្នេះឯងដែលយើងតបស្នងជនានុជនណាដែលក្លែងប្រឌិត ។

وَٱلَّذِينَ عَمِلُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُواْ مِنۢ بَعْدِهَا وَءَامَنُوٓاْ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾

១៥៣. ជនានុជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ បន្ទាប់មកបានភ្ញាក់រឭករាងចាល មានសទ្ធា[ចំពោះអល់ឡោះ ﷻ ពួកគេនឹងមានសង្ឃឹមថាបានទទួលការអភ័យទោស] ក្រោយពីនោះមក ម្ចាស់អ្នកទ្រង់ខមាទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى ٱلْغَضَبُ أَخَذَ ٱلْأَلْوَاحَ ۖ وَفِى نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾

១៥៤. ពេលមូសាបានស្ងប់កំហឹង គេបានរើសបណ្ដាព្រះបន្ទះចារឹក ។ នៅលើព្រះបន្ទះចារឹកទាំងនោះមានចារព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំនិងមេត្តាធម៌ សម្រាប់ជនានុជនណាដែលក្រែងខ្លាចម្ចាស់ខ្លួន [ដោយសេចក្ដីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៥២-១៥៤

١٥٢/٧-١/١٥٤ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ، عَنِ السِّنْدِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَا أَخْلَصَ الْعَبْدُ الْإِيمَانَ بِاللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَرْبَعِينَ يَوْماً أَوْ قَالَ: مَا أَجْمَلَ عَبْدٌ ذِكْرَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَرْبَعِينَ يَوْماً- إِلَّا زَهَّدَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي الدُّنْيَا وَ بَصَّرَهُ دَاءَهَا وَ دَوَاءَهَا، فَأَثْبَتَ الْحِكْمَةَ فِي قَلْبِهِ، وَ أَنْطَقَ بِهَا لِسَانَهُ- ثُمَّ تَلَا- ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَ ذِلَّةٌ فِي الْحَياةِ الدُّنْيا وَ كَذلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ﴾ فَلَا تَرَى صَاحِبَ بِدْعَةٍ إِلَّا ذَلِيلًا، وَ مُفْتَرِياً عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ عَلَى رَسُولِهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ) إِلَّا ذَلِيلًا». (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ١٦ الحديث : ٦)

7/152-154/1 [...] អាប៊ូ យ្ហ្ហ្ម៌ ក្ពុ ហ្ហ្ម៌ ﷺ មានវចនៈថា ៖ "បើបាវរក្សាជំនឿស្មោះចំពោះអល់ឡោះ ﷻ" ឬ "បើបាវរលឹកដល់អល់ឡោះ ﷻ សែសិបថ្ងៃ អល់ឡោះ ﷻ នឹងជម្រះបន្សុទ្ធចិត្តបាវនោះក្នុងលោកនេះ ហើយព្រះអង្គ ﷻ នឹងឲ្យបាវនោះបានឃើញជម្ងឺខ្លួននិងថ្នាំព្យាបាលជម្ងឺនោះ ព្រះអង្គ ﷻ នឹងឲ្យមានគតិប្រាជ្ញានៅក្នុងចិត្តបាវនោះ ហើយព្រះអង្គ ﷻ នឹងឲ្យបាវនោះនិយាយដោយគតិប្រាជ្ញានោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ បានសូត្រថា ៖ *"[៧:១៥២] ជនានុជនណាដែលយកកូនគោបា[ជាព្រះ] ជនានុជននោះនឹងរងព្រះពិរោធម្ចាស់ពួកគេ នឹងរងសេចក្ដីអាម៉ាស់ក្នុងជីវិតលោកនេះ ។ ដូច្នេះឯងដែលយើងតបស្នងជនានុជនណាដែលក្លែងប្រឌិត ។* ដូច្នេះលោកនឹងឃើញថាមានតែពួកដែលកែប្រែនោះទេដែលអបយស ដែលក្លែងប្រឌិតទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះ ﷻ ទៅលើព្រះសាស្ត្រ ﷺ ព្រះអង្គ ﷻ និងទៅលើព្រះរាជកុលដ្ឋានព្រះអង្គ ﷺ ។ ជនទាំងនេះ ពុំមែនអ្នកណាក្រៅពីពួកអបយសគួរឲ្យស្ងប់នោះទេ ។"

(الكافي 2: 16/ 6)

***

*٧/١٥٢-١٥٤/٢ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ عَنِ الْعَلَاءِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ع قَالَ: يَا مُحَمَّدَ بْنَ مُسْلِمٍ ذُنُوبُ الْمُؤْمِنِ إِذَا تَابَ مِنْهَا مَغْفُورَةٌ لَهُ فَلْيَعْمَلِ الْمُؤْمِنُ لِمَا يَسْتَأْنِفُ بَعْدَ التَّوْبَةِ وَ الْمَغْفِرَةِ أَمَا وَ اللَّهِ إِنَّهَا لَيْسَتْ إِلَّا لِأَهْلِ الْإِيمَانِ

*7/152-154/2 មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន យ៉ាស្ស៊ីយ៉ា រាយការណ៍តមកពី អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ តមកពី អ៊ីបនូ ម៉ាស្ស៊ីប៊ីប តមកពី អាល់-អ៊ុ១ឡាអ៊ុ តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន មុស្លីម តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ហ្ជារ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន មុស្លីមអ៊ីយ! បាបរបស់មុមីន ពេលមុមីននោះស្តារលាលែងប្រព្រឹត្ត បាបនោះទៀត គេលើកទោសឲ្យមុមីននោះ ។ ដូច្នេះចូរមុមីនធ្វើទង្វើល្អឡើងវិញបន្ទាប់ស្តារលាកំហុស និងត្រូវលើកលែងទោសឲ្យហើយនោះ ។ សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ូ ! នេះបានតែលើបណ្តាអ្នកមាន អ៊ីម៉ាន់ទេ ។"

قُلْتُ فَإِنْ عَادَ بَعْدَ التَّوْبَةِ وَ الِاسْتِغْفَارِ مِنَ الذُّنُوبِ وَ عَادَ فِي التَّوْبَةِ فَقَالَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ مُسْلِمٍ أَ تَرَى الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ يَنْدَمُ عَلَى ذَنْبِهِ وَ يَسْتَغْفِرُ مِنْهُ وَ يَتُوبُ ثُمَّ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ تَوْبَتَهُ

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ឧបមាថាអ្នកនោះប្រព្រឹត្តបាបទៀត បន្ទាប់ពីបានស្តារលានិងបានសូមខមាទោស ហើយ ហើយអ្នកនោះស្តារលាលែងធ្វើបាបទៀត ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន មុស្លីម អ៊ីយ! លោកគិតថាបាវមុមីនដែលស្តាយក្រោយព្រោះតែបានប្រព្រឹត្តបាប ដែលបានសូមខមាទោស ហើយបានសូមស្តារលាលែងធ្វើបាបទៀត តែអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ មិនទទួលការស្តារលាទោសរបស់បាវនោះ ទេ ?"

قُلْتُ فَإِنَّهُ فَعَلَ ذَلِكَ مِرَاراً يُذْنِبُ ثُمَّ يَتُوبُ وَ يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ فَقَالَ كُلَّمَا عَادَ الْمُؤْمِنُ بِالاسْتِغْفَارِ وَ التَّوْبَةِ عَادَ اللَّهُ عَلَيْهِ بِالْمَغْفِرَةِ وَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ ... وَ يَعْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ فَإِيَّاكَ أَنْ تُقَنِّطَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٣٤ الحديث : ٦)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ឧបមាថាអ្នកនោះបានប្រព្រឹត្តប្រការនោះច្រើនលើកច្រើនសា ។ គាត់ប្រព្រឹត្តបាប សូមស្តារលា សូមខមាទោសអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ពេលណាបាវមុមីនត្រឡប់មក សូមស្តារលាកំហុសវិញនិងសូមខមាទោសវិញ អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ត្រឡប់មករកបាវមុមីននោះវិញដោយ អត់ឱនទោសពៃរ៍ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ទ្រង់មហាអត់ឱន ព្រះអង្គ ﷻ ប្រកបដោយព្រះខន្តី ។ ព្រះអង្គ ﷻ ព្រមទទួលការសូមស្តារលាទោស ព្រះអង្គ ﷻ លុបលាងទង្វើអាក្រក់ ។ ដូច្នេះចូរលោកកុំធ្វើឲ្យមុមីនបាត់បង់ សេចក្តីសង្ឃឹមនឹងបានទទួលនូវព្រះមេត្តាធម៌ពីអល់ឡោះហ្ស៊ូជាដាច់ខាត ។" (الكافي 2: 434/ 6)

***

*٧/١٥٢-١٥٤/٣ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَشْعَرِيِّ عَنِ ابْنِ الْقَدَّاحِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَفْرَحُ بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ الْمُؤْمِنِ إِذَا تَابَ كَمَا يَفْرَحُ أَحَدُكُمْ بِضَالَّتِهِ إِذَا وَجَدَهَا. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٣٦ الحديث : ١٣)

*7/152-154/3 មិត្តយើងច្រើននាក់បានរាយការណ៍តមកពី សាស្ស៊ល ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដ្ធ តមកពី យ៉ាកុ៊ហ្ជារ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ អាល់-អាស្ស៊ារ៉ី តមកពី អ៊ីបនូ អាល់-ក្ជ៊ីដ្ធ្ធាស្ស៊ តមកពី អាប៊ូ អ៊ាប៉ឌុ្ឌលឡោះហ្ស៊ូ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ រីករាយចំពោះការស្តារលាទោសរបស់មុមីន ពេលមុមីនសូមស្តារលាទោស ដូចអស់លោកណាមួយរីករាយដែលរកឃើញរបស់បាត់វិញនោះដែរ ។"

(الكافي 2: 436/ 13)

***

*٧/١٥٢-١٥٤/٤ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص مَنْ تَابَ قَبْلَ مَوْتِهِ بِسَنَةٍ قَبِلَ اللَّهُ تَوْبَتَهُ ثُمَّ قَالَ إِنَّ السَّنَةَ لَكَثِيرَةٌ مَنْ تَابَ قَبْلَ مَوْتِهِ بِشَهْرٍ قَبِلَ اللَّهُ تَوْبَتَهُ ثُمَّ قَالَ إِنَّ الشَّهْرَ لَكَثِيرٌ مَنْ تَابَ قَبْلَ مَوْتِهِ بِجُمْعَةٍ قَبِلَ اللَّهُ تَوْبَتَهُ ثُمَّ قَالَ إِنَّ الْجُمْعَةَ لَكَثِيرٌ مَنْ تَابَ قَبْلَ مَوْتِهِ بِيَوْمٍ قَبِلَ اللَّهُ تَوْبَتَهُ ثُمَّ قَالَ إِنَّ يَوْماً لَكَثِيرٌ مَنْ تَابَ قَبْلَ أَنْ يُعَايِنَ قَبِلَ اللَّهُ تَوْبَتَهُ. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٤٠ الحديث : ٢)

*7/152-154/4 [...] រាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ្ពុ៉ប់ឌ្ពុលឡ្ពោះហ្ស៊ា ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា រ៉ស៊ូលុលឡ្ពោះហ្ស៊ា ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "អ្នកណាសូមស្មារលាទោសមួយឆ្នាំខ្លួនស្លាប់ អល់ឡ្ពោះហ្ស៊ា ﷻ នឹងទទួលការសូមស្មារលាទោសរបស់អ្នកនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "មួយឆ្នាំ វាយ៉ូរ ។ អ្នកណាសូមស្មារលាទោសមួយខែមុនខ្លួនស្លាប់ អល់ឡ្ពោះហ្ស៊ា ﷻ នឹងទទួលការសូមស្មារលាទោសរបស់អ្នកនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "មួយខែ វាយ៉ូរ ។ អ្នកណាសូមស្មារលាទោសមួយយ៉ូ្ពមអ្ពុ (គឺមួយអាទិត្យ) មុនខ្លួនស្លាប់ អល់ឡ្ពោះហ្ស៊ា ﷻ នឹងទទួលការសូមស្មារលាទោសរបស់អ្នកនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "មួយយ៉ូ្ពមអ្ពុ វាយ៉ូរ ។ អ្នកណាសូមស្មារលាទោសមួយថ្ងៃមុនខ្លួនស្លាប់ អល់ឡ្ពោះហ្ស៊ា ﷻ នឹងទទួលការសូមស្មារលាទោសរបស់អ្នកនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "មួយថ្ងៃ វាយ៉ូរ ។ អ្នកណាសូមស្មារលាទោសមុនបានឃើញ[ការស្លាប់] អល់ឡ្ពោះហ្ស៊ា ﷻ នឹងទទួលការសូមស្មារលាទោសរបស់អ្នកនោះ ។" (الكافي 2: 440/ 2)

***

*٧/١٥٢-١٥٤/٥ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ جَمِيلٍ عَنْ زُرَارَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ع قَالَ: إِذَا بَلَغَتِ النَّفْسُ هَذِهِ وَ أَهْوَى بِيَدِهِ إِلَى حَلْقِهِ لَمْ يَكُنْ لِلْعَالِمِ تَوْبَةٌ وَ كَانَتْ لِلْجَاهِلِ تَوْبَةٌ. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٤٠ الحديث : ٣)

*7/152-154/5 អ្ពុ៉លី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្ស៊ីម រាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាប៊ូ អ្ពូ៉ម៉ៃ៉ រ តមកពី យ៉ូ្ពមីល តមកពី ស្ស៊ារ៉ោះតុ៌ តមកពី អាប៊ូ យ៉ូ្ពក្ពុ៉ហ្ការ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "ពេលវិញ្ញាណមកដល់ត្រង់នេះ" ព្រះអង្គ ﷺ យកដៃចង្អុលបំពង់ក "ពុំមានការសូមស្មារលាទោសទេសម្រាប់អ្នកដឹងហើយ ។ សម្រាប់អ្នកមិនដឹង នៅមានការសូមស្មារលាទោស ។" (الكافي 2: 440/ 3)

***

*٧/١٥٢-١٥٤/٦ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ عَلِيٍّ الْأَحْمَسِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ع قَالَ: وَ اللَّهِ مَا يَنْجُو مِنَ الذَّنْبِ إِلَّا مَنْ أَقَرَّ بِهِ. قَالَ وَ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ ع كَفَى بِالنَّدَمِ تَوْبَةً. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٢٦ الحديث : ١)

*7/152-154/6 អ្ពុ៉លី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្ស៊ីម រាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាប៊ូ អ្ពូ៉ម៉ៃ៉ រ តមកពី អ្ពុ៉លី អាល់-អាស្ស៊ីម៉ាស៊ី តមកពី អាប៊ូ យ៉ូ្ពក្ពុ៉ហ្ការ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡ្ពោះហ្ស៊ា ﷻ ! មានតែអ្នកដែលសារភាពបាបខ្លួនទេដែលអាចគេចផុតបាបនោះ ។ លោកអ្នកអធិប្បាយបានថា អាប៊ូ យ៉ូ្ពក្ពុ៉ហ្ការ ﷺ មានវចន:ថា៖ "វិប្បដិសារ: (ការស្តាយក្រោយ) គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការសូមស្មារលាទោស ។" (الكافي 2: 426/ 1)

وَٱخۡتَارَ مُوسَىٰ قَوۡمَهُۥ سَبۡعِينَ رَجُلٗا لِّمِيقَٰتِنَاۖ فَلَمَّآ أَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ قَالَ رَبِّ لَوۡ شِئۡتَ أَهۡلَكۡتَهُم مِّن قَبۡلُ وَإِيَّٰيَۖ أَتُهۡلِكُنَا بِمَا فَعَلَ ٱلسُّفَهَآءُ مِنَّآۖ إِنۡ هِيَ إِلَّا فِتۡنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَآءُ وَتَهۡدِي مَن تَشَآءُۖ أَنتَ وَلِيُّنَا فَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَاۖ وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡغَٰفِرِينَ ١٥٥

១៥៥. មូសាបានជ្រើសយកបុរសចិតសិបនាក់ ក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិគេ ដើម្បី[ចូលរួមជាមួយ]ការណាត់

ជួបយើង ។ ពេលធរណីរញ្ជួយបានប្រល័យជីវិតពួកគេហើយ មូសាបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! បើព្រះអង្គមានព្រះបំណង ព្រះអង្គបានប្រល័យជីវិតពួកគេតាំងពីមុនមកម្ល៉េះហើយ ព្រមទាំងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែរ ។ តើព្រះអង្គនឹងប្រល័យជីវិតអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយសារតែអំពើដែលបុគ្គលភ្លីភ្លីនៅក្នុងបណ្តាអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តនោះឬ ? នេះគ្រាន់តែជាការល្បងពិសោធន៍របស់ព្រះអង្គទេ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងធ្វើឲ្យបុគ្គលណាមួយ (គឺពួកមិនស្មោះត្រង់) រង្វេងដោយសារវាស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងដឹកនាំបុគ្គលណាមួយ (គឺមនុស្សល្អ) ស្រេចតែព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គជាព្រះអភិបាល (គឺជាមិត្តនិងជាមគ្គទេសក៍ដឹកនាំ) របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ សូមព្រះអង្គខមាទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាដល់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកអត់ឱនប្រសើរដាច់អស់អ្នកអត់ឱន ។

មើលស៊ូរ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស់ ៥៥-៥៦, ៩៣ ។

ثلاثة ارْباعِ الحِزبُ ١٧

۞وَٱكۡتُبۡ لَنَا فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗ وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ إِنَّا هُدۡنَآ إِلَيۡكَۚ قَالَ عَذَابِيٓ أُصِيبُ بِهِۦ مَنۡ أَشَآءُۖ وَرَحۡمَتِي وَسِعَتۡ كُلَّ شَيۡءٖۚ فَسَأَكۡتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلَّذِينَ هُم بِـَٔايَٰتِنَا يُؤۡمِنُونَ ١٥٦

១៥៦. សូមព្រះអង្គដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិ នូវអ្វីដែលល្អសម្រាប់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្នុងជីវិតលោកនេះ និងលោកមុខព្រោះអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិលត្រឡប់មករកព្រះអង្គវិញហើយ ។" ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ការដាក់ទោសរបស់អញ អញនឹងធ្វើទោសអ្នកណាស្រេចតែអញ ។ តែព្រះមេត្តាធម៌របស់អញលាតសន្ធឹងទៅលើសព្វសារពើ ។ ដូច្នេះអញនឹងដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិវាសម្រាប់ជនានុជនណាដែលជឿសប់ចិត្ត ដែលបរិច្ចាគទាន ដែលជឿបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងព្រះឱង្ការ]យើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៥៥-១៥៦

٧/١٥٥-١/١٥٦ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «لَمَّا نَاجَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) رَبَّهُ أَوْحَى إِلَيْهِ: أَنْ يَا مُوسَى، قَدْ فَتَنْتُ قَوْمَكَ. قَالَ: وَ بِمَاذَا يَا رَبِّ؟ قَالَ: بِالسَّامِرِيِّ، صَاغَ لَهُمْ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلاً. قَالَ: يَا رَبِّ، إِنَّ حُلِيَّهُمْ لَتَحْتَمِلُ أَنْ يُصَاغَ مِنْهَا غَزَالٌ أَوْ تِمْثَالٌ أَوْ عِجْلٌ، فَكَيْفَ فَتَنْتَهُمْ؟ قَالَ: صَاغَ لَهُمْ عِجْلاً فَخَارَ. فَقَالَ: يَا رَبِّ، وَ مَنْ أَخَارَهُ؟ قَالَ: أَنَا. قَالَ عِنْدَهَا مُوسَى: ﴿إِنْ هِيَ إِلاَّ فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ﴾ ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢ الحديث : ٩٩/ ٤٠٠٢ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٣١ الحديث : ٨٥)**

7/155-156/1 [...] អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចន:ថា៖ "ម្ចាស់(عز وجل)ព្រះអង្គ(عليه السلام)មានព្រះរាជតម្រាស់រកមូសា(عليه السلام) ព្រះអង្គ(عز وجل)បានបើកឲ្យមូសា(عليه السلام)ដឹងថា៖ "មូសា(عليه السلام)អើយ! អញ(عز وجل)បានល្បងពិសោធប្រជាជាតិអ្នក(عليه السلام) ។" មូសា(عليه السلام)បានទូលថា៖ "ម្ចាស់(عز وجل)អើយដោយប្រការមួយណា ?" អល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ដោយអាល់-សាមីរីដែលប្រឌិតឡើងនូវកូនគោបាមួយមកពីគ្រឿងលំអពួកគេ ។" មូសា(عليه السلام)បានទូលថា៖ "ម្ចាស់(عز وجل)អើយ! គ្រឿងលំអដែលប្រឌិតឡើងជាសត្វប្រើស ឬជារូប ឬជាកូនគោបានោះ តើវានឹងទាក់ទាញពួកគេដូចម្តេចទៅ ?" អល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ធ្វើឲ្យពួកគេនូវកូនគោបាមួយដែលចេះរោទ៍ ។" មូសា(عليه السلام)បានទូលថា៖ "អ្នកណាធ្វើឲ្យវាចេះរោទ៍ ?" អល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ(عز وجل)ជាអ្នកធ្វើ ។" មូសា(عليه السلام)បានទូលក្នុងពេលនោះថា៖ *"[៧:១៥៥] ព្រះអង្គមានព្រះបំណងធ្វើឲ្យបុគ្គលណាមួយរង្វេងដោយសារវាស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងដឹកនាំបុគ្គល*

ណាមួយស្រេចតែព្រះអង្គ ។" (تفسير العيّاشي 2: 31/ 85)

***

*٧/١٥٥-١٥٦/٢ سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عُلْوَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ دَاوُدَ الْعَبْدِيِّ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)- فِي كَلاَمِهِ لِابْنِ الْكَوَّاءِ- قَالَ لَهُ: «اسْأَلْ عَمَّا بَدَا لَكَ». فَقَالَ: نَعَمْ، إِنَّ أُنَاساً مِنْ أَصْحَابِكَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ يُرَدُّونَ بَعْدَ الْمَوْتِ؟ فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «نَعَمْ، تَكَلَّمْ بِمَا سَمِعْتَ، وَ لاَ تَزِدْ فِي الْكَلاَمِ، فَمَا قُلْتَ لَهُمْ».

*7/155-156/2 សាអ្ម៉ាដ្ស៊ ប៊ិន អ្ម៉ាប់ឌ្ឆុលឡោះហ្ស៊ ៑ បានតំណាលតមកពី អាស្ស៊ីម៉ាដ្ស៊ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ស៊ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាល់-ហ្ហាសាន់ ប៊ិន អ្ម៉ាលី ប៊ិន ហ្ហាដ្ឌ ១ តមកពី អាល់-ហ្ហ៊ីសែន ប៊ិន អ៊ីលវ៉ាន តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ស៊ ប៊ិន ដ្ហាវ៉ូដ អាល់-អ្ម៉ាប់ឌ្ឌី តមកពី អាល់-អាស្ស៊ីបាក្ពុ ប៊ិន នូបាតាសុ ១ តមកពី អាមីរ៉ុល-មមីនីន ﷺ នៅក្នុងព្រះវចន:ព្រះអង្គ ﷺ ទៅកាន់ អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ុ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ប្រាប់លោកថា: "សូមលោកសួរមកចុះអ្វីដែលកើតមានដល់លោកនោះ ។" លោកបានថា: "បពិត្រ ។ សាវ៉ាកមួយចំនួនរបស់ព្រះអង្គ ﷺ បានអះអាងថាពួកគេនឹងត្រឡប់វិញក្រោយពីស្លាប់ ។" អាមីរ៉ុល-មុមីនីន ﷺ មានវចន:ថា: "មែន ។ សូមលោកនិយាយអ្វីដែលលោកបានឮនោះទៅ ចូរកុំបំផ្លើសសម្ដី ។ តើលោកបានប្រាប់ពួកគេវិញអ្វីខ្លះ ?"

قَالَ: قُلْتُ: لاَ أُؤْمِنُ بِشَيْءٍ مِمَّا قُلْتُمْ؟ فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ): «وَيْلَكَ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ ابْتَلَى قَوْماً بِمَا كَانَ مِنْ ذُنُوبِهِمْ، فَأَمَاتَهُمْ قَبْلَ آجَالِهِمُ الَّتِي سُمِّيَتْ لَهُمْ، ثُمَّ رَدَّهُمْ إِلَى الدُّنْيَا لِيَسْتَوْفُوا رِزْقَهُمْ، ثُمَّ أَمَاتَهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ».

លោក (អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ុ) បានថា: "ទូលបង្គំបានថា: "ខ្ញុំមិនជឿអ្វីដែលអស់លោកថានោះទេ ។"" អាមីរ៉ុល-មុមីនីន ﷺ មានវចន:ថា: "អពមង្គលលើលោក ! អល់ឡោះហ្ស៊ ﷻ បានល្បងពិសោធប្រជារាស្ត្រមួយជាមួយបាបកម្មពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានសម្លាប់ពួកគេមុនកាលបរិច្ឆេទដែលគេបានកាលកំណត់ឲ្យពួកគេ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យពួកគេត្រឡប់មកលោកនេះវិញ ព្រះអង្គ ﷻ បានផ្ដល់គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យពួកគេ ហើយបានសម្លាប់ពួកគេក្រោយពីនោះ ។"

قَالَ: فَكَبُرَ عَلَى ابْنِ الْكَوَّاءِ وَ لَمْ يَهْتَدِ لَهُ، فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «وَيْلَكَ تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَالَ فِي كِتَابِهِ: ﴿وَ اخْتَارَ مُوسىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلاً لِمِيقَاتِنَا﴾ فَانْطَلَقَ بِهِمْ لِيَشْهَدُوا لَهُ إِذَا رَجَعُوا عِنْدَ الْمَلإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّ رَبِّي قَدْ كَلَّمَنِي، فَلَوْ أَنَّهُمْ سَلَّمُوا ذَلِكَ لَهُ وَ صَدَّقُوهُ لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ، وَ لَكِنَّهُمْ قَالُوا لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): ﴿لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللهَ جَهْرَةً﴾ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ﴾ يَعْنِي الْمَوْتَ ﴿وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ * ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ فَتَرَى- يَا ابْنَ الْكَوَّاءِ- أَنَّ هَؤُلاَءِ رَجَعُوا إِلَى مَنَازِلِهِمْ بَعْدَ مَا مَاتُوا؟».

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា: "រឿងនេះបានធ្វើឲ្យ អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ុ បារម្ភ ហើយមិនត្រូវគេដឹកនាំក្នុងរឿងនេះទេ ។" ដូច្នេះអាមីរ៉ុល-មុមីនីន ﷺ បានប្រាប់គាត់ថា: "អពមង្គលលើលោក ! លោកដឹងទេថាអល់ឡោះហ្ស៊ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷻ ថា *[៧:១៥៥] មូសាបានជ្រើសយកបុរសចិតសិបនាក់ក្នុងបណ្ដាប្រជាជាតិគេដើម្បី[ចូលរួមជាមួយ]ការណាត់ជួបយើង ។* ព្រះអង្គ ﷺ ក៏បានទៅជាមួយពួកគេ ដើម្បីជាសាក្សីឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ចំពោះមហាជនកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលពេលពួកគេត្រឡប់មកវិញ [មូសា ﷺ មានវចន:]ថា: "ម្ចាស់ ﷻ ខ្ញុំ ﷺ បាននិយាយរកខ្ញុំ ﷺ ។" បើពួកគេបានជឿរឿងនេះសប់ចិត្ត បានទទួលស្គាល់ថាព្រះអង្គ ﷺ និយាយពិតមែននោះវាជាការល្អប្រសើរសម្រាប់ពួកគេ តែពួកគេបែរជាប្រាប់មូសា ﷺ ថា: *"[២:៥៥] ដរាបណាយើងមិនបានឃើញអល់ឡោះហ្ស៊ ﷻ ជាក់ស្ដែងទេ ដរាប*

នោះយើងមិនជឿលោកទេ !" អល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[២:៥៥] រួនៃ:បានបាញ់ពួកអ្នក"* មានន័យថាការស្លាប់ *ក្នុងពេលដែលពួកអ្នកកំពុងសម្លឹងមើល ។ [២:៥៦] បន្ទាប់មកយើងបានឲ្យពួកអ្នករស់វិញក្រោយពីការស្លាប់របស់ពួកអ្នកដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ ។* ដូច្នេះ អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ុ អ៊ីយ ! លោកមិនឃើញទេថាពួកគេបានត្រឡប់ទៅផ្ទះពួកគេវិញបន្ទាប់ពីបានស្លាប់ ?"

فَقَالَ ابْنُ الْكَوَّاءِ: وَ مَا ذَلِكَ، ثُمَّ أَمَاتَهُمْ مَكَانَهُمْ؟ فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «لاَ، وَيْلَكَ! أَ وَ لَيْسَ قَدْ أَخْبَرَكَ فِي كِتَابِ اللَّهِ حَيْثُ يَقُولُ: ﴿وَ ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوىٰ﴾؟ فَهَذَا بَعْدَ الْمَوْتِ إِذْ بَعَثَهُمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ١ صفحة : ٢٢١ الحديث : ٩٩/ ٤٧٩ ، مختصر بصائر الدرجات – الجزء : ١ صفحة : ٢٢)**

អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ុ បានថា៖ "តើនោះគឺអ្វី ដែលបានសម្លាប់ពួកគេនៅកន្លែងពួកគេ ?" អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ទេ អពមង្គលលើលោក ! ព្រះអង្គ ﷻ មិនបានប្រាប់ឲ្យលោកដឹងទេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ី ﷻ ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:៥៧] យើងបានឲ្យពពកផ្តល់ម្លប់លើពួកអ្នក យើងបានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉ាននិងក្លេចមកឲ្យពួកអ្នក* ? នេះគឺអ្វីដែលបានកើតឡើងបន្ទាប់ពីការស្លាប់ ពេលព្រះអង្គ ﷻ បានឲ្យពួកគេរស់ឡើងវិញ ។" (مختصر بصائر الدرجات: 22)2:55-56

***

*٧/١٥٥-١٥٦/٣ ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ حَاتِمٍ الْمَعْرُوفُ بِالْكِرْمَانِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ عِيسَى الْوَشَّاءُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ طَاهِرٍ الْقُمِّيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَحْرِ بْنِ سَهْلٍ الشَّيْبَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَسْرُورٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْقُمِّيِّ – فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ – عَنِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: قُلْتُ: فَأَخْبِرْنِي يَا مَوْلاَيَ، عَنِ الْعِلَّةِ الَّتِي تَمْنَعُ الْقَوْمَ مِنِ اخْتِيَارِ إِمَامٍ لِأَنْفُسِهِمْ؟ قَالَ: «مُصْلِحٍ أَوْ مُفْسِدٍ؟» قُلْتُ: مُصْلِحٍ.

*7/155-156/3 [...]នៅក្នុងហ្ជាឌ្ជីស្ស[ដែងមួយបានមកអាល់-ក្ជ៊ីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ។ លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានថា៖ "ព្រះបរមគ្រូ صلوات الله عليه والسلام អ៊ីយ ! សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំមូលហេតុដែលហាមមនុស្សជ្រើសរើសអ៊ីម៉ាំ ដោយខ្លួនឯង ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អ៊ីម៉ាំត្រឹមត្រូវឬអ៊ីម៉ាំមិនត្រឹមត្រូវ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ៊ីម៉ាំត្រឹមត្រូវ ។"

قَالَ: «فَهَلْ يَجُوزُ أَنْ تَقَعَ خِيَرَتُهُمْ عَلَى الْمُفْسِدِ بَعْدَ أَنْ لاَ يَعْلَمَ أَحَدٌ مَا يَخْطُرُ بِبَالِ غَيْرِهِ مِنْ صَلاَحٍ أَوْ فَسَادٍ؟» قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: «فَهِيَ الْعِلَّةُ أَوْرَدَهَا لَكَ بُرْهَاناً – وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى: أَيَّدْتُهَا لَكَ بِبُرْهَانٍ – يَثِقُ بِهِ عَقْلُكَ، أَخْبِرْنِي عَنِ الرُّسُلِ الَّذِينَ اصْطَفَاهُمُ اللَّهُ تَعَالَى، وَ أَنْزَلَ الْكُتُبَ عَلَيْهِمْ وَ أَيَّدَهُمْ بِالْوَحْيِ وَ الْعِصْمَةِ، إِذْ هُمْ أَعْلاَمُ الْأُمَمِ، وَ أَهْدَى إِلَى الاِخْتِيَارِ مِنْهُمْ، مِثْلِ مُوسَى وَ عِيسَى (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ) هَلْ يَجُوزُ مَعَ وُفُورِ عَقْلِهِمَا وَ كَمَالِ عِلْمِهِمَا إِذَا هُمَا بِالاِخْتِيَارِ أَنْ تَقَعَ خِيَرَتُهُمَا عَلَى الْمُنَافِقِ وَ هُمَا يَظُنَّانِ أَنَّهُ مُؤْمِنٌ؟» قُلْتُ: لاَ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "តើគេអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេអាចជ្រើសរើសយកបុគ្គលបំពារបំពានទេ ថ្ងៃដ្ឋិត ពុំមានអ្នកណាមួយអាចដឹងចិត្តគំនិតរបស់អ្នកដទៃបានទេ ថាបុគ្គលនោះល្អឬអាក្រក់ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "នោះគឺមូលហេតុដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងពន្យល់លោកដោយប្រើអំណះអំណាងសមហេតុផល ។ យើងពិចារណាអំពីបណ្ដាព្រះសាស្ដាដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីតែងតាំង ﷻ ព្រះអង្គ ﷻ បើកឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរ ﷻ ព្រះអង្គ ﷻ គាំទ្រព្រះអង្គទាំងអស់ عليهم السلام ដោយការបើកឲ្យដឹងនិងដោយអវិរុទ្ធភាព ។ ព្រះអង្គ عليهم السلام ជាអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ បានទទួលការដឹកនាំដើម្បីទៅជាបុគ្គលដែលអល់ឡោះ ﷻ ជ្រើសរើសក្នុងបណ្ដាពួកគេ ដូចជាមូសា عليه السلام និងអ៊ីសា عليه السلام ជាដើម ។ ថ្ងៃដ្ឋិតព្រះអង្គ عليهم السلام សម្ប្ដ:ដោយអភិញ្ញានិងប្រាជ្ញាវាងវៃមែន ពេលពួកគេជ្រើសរើស ពួកគេបានជ្រើសរើសយកបុគ្គលក្រឡេចក្ដ:ក្ដ:ចសម្ប្ដ:ពុតត្ប្ដ:ត ព្រោះពួកគេគិតថាបុគ្គលនោះមុមីន តើអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទេ ។"

فَقَالَ: «هَذَا مُوسَى كَلِيمُ اللَّهِ مَعَ وُفُورِ عَقْلِهِ وَ كَمَالِ عِلْمِهِ وَ نُزُولِ الْوَحْيِ عَلَيْهِ اخْتَارَ مِنْ أَعْيَانِ قَوْمِهِ وَ وُجُوهِ عَسْكَرِهِ لِمِيقَاتِ رَبِّهِ سَبْعِينَ رَجُلاً، مِمَّنْ لاَ يَشُكُّ فِي إِيمَانِهِمْ وَ إِخْلاَصِهِمْ، فَوَقَعَتْ خِيَرَتُهُ عَلَى الْمُنَافِقِينَ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺមូសា عليه السلام អ្នកនិយាយជាមួយអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ ថ្ងៃដ្បិតព្រះអង្គ عليه السلام ប្រកបដោយព្រះអភិញ្ញានិងប្រាជ្ញាវាងវៃ ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ បើកឲ្យដឹង ពេលព្រះអង្គ عليه السلام ជ្រើសរើសបណ្ដាអ្នកធំនិងបុគ្គលជូរមុខគេនៃកងទ័ពព្រះអង្គ عليه السلام ចំនួនចិតសិបនាក់ក្នុងសហគមន៍ព្រះអង្គ عليه السلام ជាជំនួយ ដើម្បីទៅកន្លែងណាត់ជួបម្ចាស់ ﷻ ព្រះអង្គ عليه السلام ។ ព្រះអង្គ عليه السلام មិនសង្ស័យអ៊ីម៉ាន់និងសេចក្ដីស្មោះត្រង់របស់បុគ្គលទាំងនោះទេ តែជំរើសរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ធ្លាក់ទៅលើបុគ្គលក្រឡេចក្រឡុច មានពុតត្បុត ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ اخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلاً لِمِيقَاتِنَا﴾ إِلَى قَوْلِهِ: ﴿لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى اللهَ جَهْرَةً * فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ﴾ فَلَمَّا وَجَدْنَا اخْتِيَارَ مَنْ قَدِ اصْطَفَاهُ اللَّهُ لِلنُّبُوَّةِ وَاقِعاً عَلَى الْأَفْسَدِ دُونَ الْأَصْلَحِ، وَ هُوَ يَظُنُّ أَنَّهُ الْأَصْلَحُ دُونَ الْأَفْسَدِ، عَلِمْنَا أَنَّ الِاخْتِيَارَ لَيْسَ إِلاَّ لِمَنْ يَعْلَمُ مَا تُخْفِي الصُّدُورُ، وَ مَا تُكِنُّ الضَّمَائِرُ وَ تَنْصَرِفُ عَلَيْهِ السَّرَائِرُ، وَ أَنْ لاَ خَطَرَ لِاخْتِيَارِ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ بَعْدَ وُقُوعِ خِيَرَةِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَى ذَوِي الْفَسَادِ لَمَّا أَرَادُوا أَهْلَ الصَّلاَحِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٩١ الحديث : ٩٩/ ٤٠٠٠ ، كمال الدين و تمام النعمة: ٤١/ ٢١، تقدّم مع تخريجه و التعليق عليه ذيل الآية (١٤٣) من هذه السورة، الحديث (٤))**

អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:១៥៥] មូសាបានជ្រើសយកបុរសចិតសិបនាក់ក្នុងបណ្ដាប្រជាជាតិគេ ដើម្បី[ចូលរួមជាមួយ]ការណាត់ជួបយើង ។* និងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[២:៥៥] ដរាបណាយើងមិនបានឃើញអល់ឡោះហ្ស៊ាយ៉ាងជាក់ស្ដែងទេ ដរាបនោះយើងនឹងមិនជឿលោកទេ !" [៤:១៥៣] ផ្លេកបន្ទោរបានសង្គ្រប់លើពួកគេដោយសារតែពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត ។* ពេលយើងឃើញថាជំរើសរបស់បុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ បានជ្រើសរើសជាព្រះសាស្ដាធ្លាក់លើបុគ្គលខូច មិនធ្លាក់លើបុគ្គលល្អទេនោះ យើងដឹងថាជំរើសមិននៅលើអ្នកណាមួយទេក្រៅពីព្រះ ﷻ ដែលដឹងអាថកំបាំងនៅក្នុងទ្រូងដែលស្គាល់ចិត្តគំនិត យើងដឹងថាមានគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងជំរើសរបស់ពួកមូហ្ហាយ៉ីរីននិងពួកអាន់ស្ការ បន្ទាប់ពីជំរើសព្រះសាស្ដា عليهم السلام ធ្លាក់លើបុគ្គលខូច ថ្ងៃដ្បិតព្រះអង្គ عليهم السلام មានបំណងជ្រើសរើសបុគ្គលល្អ ។"

ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ ٱلرَّسُولَ ٱلنَّبِيَّ ٱلْأُمِّيَّ ٱلَّذِى يَجِدُونَهُۥ مَكْتُوبًا عِندَهُمْ فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ وَٱلْإِنجِيلِ يَأْمُرُهُم بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَىٰهُمْ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ ٱلْخَبَٰٓئِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَٱلْأَغْلَٰلَ ٱلَّتِى كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۚ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِهِۦ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَٱتَّبَعُوا۟ ٱلنُّورَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ مَعَهُۥٓ ۙ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

១៥៧. [ក្រោយពីការដាក់ចុះមកនូវគ្ពីរអាន] ជនានុជនណាដែលអនុវត្តតាមព្រះប្រេសិត (រ៉ាសូល គឺអ្នកនាំសារ) ព្រះសាស្ដា អាល់-អ៊ីម្មី ដែលពួកគេឃើញមានចារទុកនៅជាមួយពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅរ៉ត និងក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ីនយ៉ីល ។ គេបង្គាប់ពួកគេឲ្យធ្វើប្រការល្អ (គឺស្របតាមព្រះឆន្ទៈអល់ឡោះហ្ស៊ា) ហាមពួកគេធ្វើប្រការអាក្រក់ គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេនូវអ្វីដែលល្អបរិសុទ្ធនិងហាមលើពួកគេនូវអ្វីដែលអាក្រក់ គេដោះពួកគេឲ្យរួចពីបន្ទុកធ្ងន់ (គឺកាតព្វកិច្ចធ្ងន់ ដែលពួកគេត្រូវតែអនុវត្តកាលពីមុន) និងពីច្រវាក់ដែលសង្កត់លើពួកគេ [ដោយសារទង្វើពួកគេ] ។ ដូច្នេះជនានុជនណាដែលជឿគេ គាំទ្រគេ ជួយគេ ប្រតិបត្តិតាមរស្មីដែលត្រូវដាក់ចុះមកជាមួយគេនោះ ជនទាំងនោះនឹងមានជ័យជំនះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៥៧

٧/١٥٧/١ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللهِ تَعَالَى ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوباً عِنْدَهُمْ فِي التَّوْراةِ وَ الْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّباتِ وَ يُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبائِثَ﴾ إِلَى قَوْلِهِ ﴿وَ اتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ قَالَ: «النُّورُ فِي هَذَا الْمَوْضِعِ عَلِيٌّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةُ (عليهم السلام)». (الكافي – الجزء : ١ صفحة : ١٩٤ الحديث : ٢)

7/157/1 [...] អាប៊ូ អាព់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عز وجل *[៧:១៥៧] ជនានុជនណាដែលអនុវត្តតាមព្រះប្រេសិត ព្រះសាស្តា អាល់-អ៊ុម្មី ដែលពួកគេឃើញមានចារទុកនៅជាមួយពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅរ៉ត្តនិងក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ិនយ៉ីល ។ គេបង្គាប់ពួកគេឲ្យធ្វើប្រការល្អ ហាមពួកគេធ្វើប្រការអាក្រក់ គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេនូវអ្វីដែលល្អបរិសុទ្ធនិងហាមលើពួកគេនូវអ្វីដែលអប្រិយ* ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عز وجل *ប្រតិបត្តិតាមរស្មីដែលត្រូវដាក់ចុះមកជាមួយគេនោះ ជនទាំងនោះនឹងមានជ័យជំនះ* ថា៖ "រស្មីនៅត្រង់នេះគឺ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និង អ៊ីម៉ាំ عليهم السلام ។" (الكافي 1: 194/ 2)

***

٧/١٥٧/٢ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ اَلْبَرْقِيِّ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ اَلصُّوفِيِّ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ اَلرِّضَا عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ وَ قُلْتُ لَهُ يَا اِبْنَ رَسُولِ اَللَّهِ لِمَ سُمِّيَ اَلنَّبِيُّ اَلْأُمِّيَّ قَالَ مَا يَقُولُ اَلنَّاسُ قَالَ قُلْتُ لَهُ جُعِلْتُ فِدَاكَ يَزْعُمُونَ إِنَّمَا سُمِّيَ اَلنَّبِيُّ اَلْأُمِّيَّ لِأَنَّهُ لَمْ يَكْتُبْ فَقَالَ كَذَبُوا عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اَللَّهِ أَنَّى يَكُونُ ذَلِكَ وَ اَللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَقُولُ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ « هُوَ اَلَّذِي بَعَثَ فِي اَلْأُمِّيِّينَ رَسُولاً مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ اَلْكِتَابَ وَ اَلْحِكْمَةَ » فَكَيْفَ كَانَ يُعَلِّمُهُمْ مَا لاَ يُحْسِنُ وَ اَللَّهِ لَقَدْ كَانَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَقْرَأُ وَ يَكْتُبُ بِاثْنَيْنِ وَ سَبْعِينَ أَوْ بِثَلاَثَةٍ وَ سَبْعِينَ لِسَاناً وَ إِنَّمَا سُمِّيَ اَلْأُمِّيَّ لِأَنَّهُ كَانَ مِنْ أَهْلِ مَكَّةَ وَ مَكَّةُ مِنْ أُمَّهَاتِ اَلْقُرَى وَ ذَلِكَ قَوْلُ اَللَّهِ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ « لِتُنْذِرَ أُمَّ اَلْقُرىٰ وَ مَنْ حَوْلَهَا ». (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ , ج 1 , ص 225)

7/157/2 [...] យ៉ាក់ហ្វារ ប៊ិន មូហ៊ាំម៉ាដ់ អាល់-ស៊្វូហ្វីបានថាខ្ញុំបានទូលអាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្ររ៉សូលុលឡោះហ៍ صلى الله عليه وآله وسلم អើយ ហេតុអ្វីគេហៅព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله وسلم ថា "អាល់-អ៊ុម្មី" ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គេថាអ្វីខ្លះ ?" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ពួកគេបានអះអាងថាគេហៅព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ថា "អាល់-អ៊ុម្មី" ព្រោះតែព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មិនចេះសរសេរអក្សរ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនិយាយកុហកអំពីព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ។ សូមអល់ឡោះហ៍ عز وجل ដាក់បណ្តាសាពួកគេ ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូមថា អល់ឡោះហ៍ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរផ្តាច់ព្រ័ត្ររបស់ព្រះអង្គ عز وجل ថា៖ *[៦២:២] ព្រះអង្គជាព្រះដែលបានចាត់បញ្ជូនទៅក្នុងចំណោមអ្នកស្រុកម៉ាក់កាស់នូវសាស្តាមួយរូបដែលជាជនរួមជាតិរបស់ពួកគេ ដើម្បីសូត្រព្រះរាជសារទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គឲ្យពួកគេជ្រាប ដើម្បីជម្រះបន្សុទ្ធកាយចិត្តពួកគេនិងដើម្បីបង្ហាត់បង្រៀនពួកគេឲ្យចេះដឹងព្រះគម្ពីរនិងព្រះញាណបារមី ។* តើព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បង្ហាត់បង្រៀនពួកគេកើតទេប្រសិនបើព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មិនចេះដឹងច្បាស់លាស់ទេនោះ ? សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ៍ عز وجل រ៉សូលុលឡោះហ៍ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះសមត្ថភាពអាចអានបាន អាចសរសេរបានចិតសិបពីរទៅចិតសិបបីភាសា ។ គេហៅព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ថា "អាល់-អ៊ុម្មី" ព្រោះព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ជាអ្នកស្រុកម៉ាក់កាស់ ហើយស្រុកម៉ាក់កាស់ជាមាតា (គឺអ៊ូម) នៃស្រុកទាំងអស់ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عز وجل *[៤២:៧] យើងបើកឲ្យអ្នកដឹងគួរអានភាសាអារ៉ាប់ដូចនេះឯង ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកដាស់តឿនមាតុធានីនិងបណ្តាជនដែលនៅជុំវិញមាតុធានីនោះ ។"* (بصائر الدرجات 1: 225)42:6-7

***

٣/١٥٧/٧ فِي (نَهْجِ الْبَيَانِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «أَيُّ الْخَلْقِ أَعْجَبُ إِيمَاناً»؟ فَقَالُوا: الْمَلاَئِكَةُ. فَقَالَ: «الْمَلاَئِكَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ، فَمَا لَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ»؟ فَقَالُوا: اَلْأَنْبِيَاءُ. فَقَالَ: «الْأَنْبِيَاءُ يُوحَى إِلَيْهِمْ، فَمَا لَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ»؟ فَقَالُوا: نَحْنُ. فَقَالَ: «أَنَا فِيكُمْ فَمَا لَكُمْ لاَ تُؤْمِنُونَ؟ إِنَّمَا هُمْ قَوْمٌ يَكُونُونَ بَعْدَكُمْ، فَيَجِدُونَ كِتَاباً فِي وَرَقٍ فَيُؤْمِنُونَ بِهِ، وَ هَذَا مَعْنَى قَوْلِهِ: ﴿وَ اتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٩٥ الحديث : ٩٩/ ٤٧٩ ، مجمع البيان – الجزء : ٤ صفحة : ٧٥٠)**

7/157/3 [...] គេបានរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តាﷺដែលមានព្រះវចន:ថា៖ "តើសត្វលោកណាដែលមានសទ្ធា (អ៊ីម៉ាន់) ក្រៃលែង ?" ពួកគេបានថា៖ "ទេវតា ។" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចន:ថា៖ "ទេវតានៅជាមួយម្ចាស់ﷻពួកគេ ។ ពួកគេកើតអ្វីបានជាមិនមានសទ្ធា ?" ពួកគេបានថា៖ "ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ(ع) ។" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចន:ថា៖ "គេបើកឲ្យព្រះសាស្តា(ع)ដឹង ។ ពួកគេកើតអ្វីបានជាមិនមានសទ្ធា ?" ពួកគេបានថា៖ "អស់ទូលបង្គំ ។" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចន:ថា៖ "អស់លោកមានខ្ញុំﷺនៅជាមួយ ។ ពួកគេកើតអ្វីបានជាមិនមានសទ្ធា ? ជនទាំងនេះគឺបុគ្គលដែលនឹងមានជំនឿសិប់ចិត្ត ក្រោយពីអស់លោក ។ ពួកគេនឹងរកឃើញនូវសំណេរ (គឺហ្គាឌ្ហីស) លើសន្លឹកក្រដាស ពួកគេនឹងជឿសំណេរនោះ ។ នេះគឺអត្ថន័យរបស់ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស:ﷻ *[៧:១៥៧] ប្រតិបត្តិតាមរស្មីដែលត្រូវដាក់ចុះមកជាមួយគេនោះ ជនទាំងនោះនឹងមានជ័យជំនះ ។"* (مجمع البيان 4: 750)

***

٤/١٥٧/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ عَنْ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ [...] فَجَرَى بَيْنَ كُلِّ نَبِيَّيْنِ عَشَرَةُ أَنْبِيَاءَ وَ تِسْعَةُ وَ ثَمَانِيَةُ أَنْبِيَاءَ كُلُّهُمْ أَنْبِيَاءُ وَ جَرَى لِكُلِّ نَبِيٍّ مَا جَرَى لِنُوحٍ (صلوات الله عليه) وَ كَمَا جَرَى لِآدَمَ وَ هُودٍ وَ صَالِحٍ وَ شُعَيْبٍ وَ إِبْرَاهِيمَ (صلوات الله عليه) حَتَّى انْتَهَتْ إِلَى يُوسُفَ بْنِ يَعْقُوبَ (عليهما السلام)

7/157/4 អ‍ាលី ប៊ិន អ‍ីបរ‍ហ‍ីម បានតំណាលតពីឪពុកលោក [...] តពី អាប៊ូ ហ‍ាំ‍ស‍ាស‍ុ តមកពី អាប៊ូ យ‍ាក‍ុ‍ហ‍ារ ﷺ ។ ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "ក្នុងចន្លោះព្រះសាស្តាពីរអង្គ(ع)មានសាស្តាដប់អង្គ ឬ ប្រ‍ាំ‍បួនអង្គ ឬ ប្រ‍ាំ‍បីអង្គ ហើយសាស្តាទាំងអស់នេះ(ع)ជាព្រះសាស្តា(ع) ។ ព្រះសាស្តាគ្រ‍ប់អង្គ‍សុ‍ទ្ធ‍តែ‍បានជួ‍ប‍ប្រ‍ទ‍ះ‍រ‍ឿ‍ង‍ព‍ារ‍ដែ‍ល‍នុ‍ះ‍ហ‍ា(ع)‌ បានជួ‍ប‍ប្រ‍ទ‍ះ ដូ‍ច‍អ‍ាដ‍ាំ(ع) បានជួ‍ប‍ប្រ‍ទ‍ះ ដូ‍ច‍ហ‍ូ‍ដ(ع) ដូ‍ច‍ស‍ូ‍ល‍ិ‍ះ‍ហ‍ា(ع) ដូ‍ច‍ស‍ូ‍អ‍ៃ‍ប‍ៃ(ع) ដូ‍ច‍អ‍ីប‍រ‍ហ‍ីម ﷺ រ‍ហ‍ូ‍ត‍ម‍ក‍ដ‍ល់‌យ‍ូ‍ស‍ុ‍ហ‍ូ(ع) ប‍ិ‍ន យ‍ាក‍ុ‍ព‍ូ‍ប(ع) ។

[...] فَلَمَّا نَزَلَتِ التَّوْرَاةُ عَلَى مُوسَى (عليه السلام) بَشَّرَ بِمُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ كَانَ بَيْنَ يُوسُفَ وَ مُوسَى مِنَ الْأَنْبِيَاءِ وَ كَانَ وَصِيُّ مُوسَى يُوشَعَ بْنَ نُونٍ (عليهما السلام) وَ هُوَ فَتَاهُ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ فَلَمْ تَزَلِ الْأَنْبِيَاءُ تُبَشِّرُ بِمُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) حَتَّى بَعَثَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ فَبَشَّرَ بِمُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى ﴿يَجِدُونَهُ﴾ يَعْنِي الْيَهُودَ وَ النَّصَارَى ﴿مَكْتُوباً﴾ يَعْنِي صِفَةَ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) ﴿عِنْدَهُمْ﴾ يَعْنِي فِي التَّوْرَاةِ وَ الْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ يُخْبِرُ عَنْ عِيسَى وَ مُبَشِّراً بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ وَ بَشَّرَ مُوسَى وَ عِيسَى بِمُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) كَمَا بَشَّرَ الْأَنْبِيَاءُ (عليهم السلام) بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ حَتَّى بَلَغَتْ مُحَمَّداً (صلى الله عليه وآله) [...] (الكافي – الجُزْء : ٨ صَفْحَة : ١١٣ الحديث : ٩٢)

លុ‍ះ‍ម‍ូ‍ស‍ា(ع) បានទ‍ទ‍ួ‍ល‍ព្រ‍ះ‍គ‍ម្ព‍ីរ‍ត‍ៅ‍រ‍ត‍ុ ព្រ‍ះ‍គ‍ម្ព‍ីរ‍នេ‍ះ‍ប្រ‍ាប់‍ឲ្ម‍ដ‍ឹ‍ង‍អ‍ំ‍ព‍ីម‍ូ‍ហ‍ាំ‍ម‍ាដ‍ុ‍ﷺ ។ ច‍ន្លោ‍ះ‌យ‍ូ‍ស‍ុ‍ហ‍ូ(ع) និ‍ង‍ម‍ូ‍ស‍ា(ع) ម‍ាន‍ច‍្រ‍ើ‍ន‍ព្រ‍ះ‍ស‍ាស‍្ត‍ា(ع) ។ ម‍ូ‍ស‍ា(ع) ប‍ាន‍ផ‍្ញ‍ើ‍រ‍ក‍េ‍រ‍ដ‍ំ‍ណ‍ាល‍ឲ្ម‍ទ‍ៅ យ‍ូ‍ស‍ុ‍អ‍ា ប‍ិ‍ន ន‍ូ‍ន(ع) យ‍ូ‍ស‍ុ‍អ‍ា ប‍ិ‍ន ន‍ូ‍ន(ع) ជ‍ាយ‍ុ‍វ‍ជ‍ន‍ម្ន‍ាក‍់ដ‍ែ‍ល‍អ‍ល់‍ឡ‍ោ‍ះ‍ហ‍្ស:ﷻ ប‍ាន‍ច‍ែ‍ង‍ន‍ៅ‍ក‍្ន‍ុ‍ង‍ព្រ‍ះ‍គ‍ម្ព‍ីរ‍ព្រ‍ះ‍អ‍ង្ค‍ﷻ ។ ព្រ‍ះ‍ស‍ាស‍្ត‍ា‍ទ‍ាំ‍ង‍ឡ‍ាយ(ع) ម‍ិ‍ន‍ដ‍ែ‍ល‍អ‍ាក‍់‍ខ‍ាន‍ផ‍្ញ‍ាយ‍ដ‍ំ‍ណ‍ឹ‍ង‍ម‍ូ‍ហ‍ាំ‍ម‍ាដ‍ុ‍ﷺ ឡ‍ើ‍យ លុ‍ះ‍អ‍ល់‍ឡ‍ោ‍ះ‍ហ‍្ស:ﷻ ប‍ាន‍ច‍ាត‍់‍ប‍ញ‍្ជ‍ូ‍ន‍អ‍ាល‍់-ម‍ា‍ស‍ិ‍ះ‍ហ‍ា អ‍ី‍ស‍ា ប‍ិ‍ន ម‍ា‍រ‍យ‍ាំ(ع) ម‍ក ។ ព្រ‍ះ‍អ‍ង្ค(ع) ក‍៏‍ប‍ាន‍ប្រ‍ាប់‍ដ‍ំ‍ណ‍ឹ‍ង‍ម‍ូ‍ហ‍ាំ‍ម‍ាដ‍ុ‍ﷺ

នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ការ تعالى *[៧:១៥៧] ដែលពួកគេឃើញមាន* មានន័យថាពួកយ៉ាហ៊ូឌ៊ីនិងគ្រិស្ត សាសនិក *ចារទុក* មានន័យថាការរៀបរាប់អំពីលក្ខណៈរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ *នៅជាមួយពួកគេ* មានន័យ ថា *នៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅរ៉ត និងក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ីនជ្ជីល ។ គេបង្គាប់ពួកគេឲ្យធ្វើប្រការល្អ ហាមពួកគេធ្វើ ប្រការអាក្រក់* នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ការ ﷻ ស្តីអំពីអ៊ីសា ﷺ៖ *"[៦១:៦] និងដើម្បីឲ្យដំណឹងល្អថានឹង មានព្រះសាសនៈទូតមួយអង្គក្រោយពីខ្ញុំ ដែលមាននាមថា អាស្ម៉ាដ្ឋ ។"* មូសា ﷺ និងអ៊ីសា ﷺ បាន ប្រាប់ដំណឹងមូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ដូចព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ﷺ បានប្រាប់ដែរ ពីមួយទៅមួយលុះបានដល់ មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ។" (الكافي 8: 113/ 92)

***

٧/١٥٧/٥ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ الْحَذَّاءِ، قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَنِ الِاسْتِطَاعَةِ وَ قَوْلِ النَّاسِ؟ فَقَالَ وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ ﴿وَ لا يَزالُونَ مُخْتَلِفِينَ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَ لِذلِكَ خَلَقَهُمْ﴾: «يَا أَبَا عُبَيْدَةَ، النَّاسُ مُخْتَلِفُونَ فِي إِصَابَةِ الْقَوْلِ، وَ كُلُّهُمْ هَالِكٌ».

7/157/5 [...] អាប៊ូ អ‍ូ‍ប៊ៃដ្ឋាសុ៌ អាល់-ហ្ការ‍ាសានី ២ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ យ៉ាកុ‍ព ២ អ‍ំ‍ពី សមត្ថភាពនិងសម្តីរបស់មនុស្ស ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈហើយបានសូត្រអាយ៉ាសុ‍ំនេ‍ះ *"[១១:១១៨] តែពួកគេនឹងមិនឈប់ទាស់ទែងគ្នាទេ [១១:១១៩] ម្យ‍ារ‍ៀ‍ងតែ‍ន‍ូ‍ជ‍ន‍ណ‍ាដ‍ែ‍ល‍ព្រ‍ះ‍ម្ចា‍ស‍ម្ន‍ក‍ប‍ាន ប្រ‍ោ‍ស‍ប្រ‍ណ‍ី ដ‍ើ‍ម្ប‍ីប្ក‍ារ‍នេ‍ះ‍ង‍ង‍ប‍ាន‍ជ‍ាព្រ‍ះ‍អ‍ង្គ‍ប‍ង្ក‍ើ‍ត‍ព‍ួ‍ក‍គ‍េ‍ម‍ក ។* អ‍ូ‍ប‍ៃ‍ដ្ឋ‍ាសុ‍ំ‍អ‍ឃ ! ម‍នុ‍ស្ស‍ណ‍្ល‍ោ‍ះ‍គ្ន‍ា អ‍ំ‍ព‍ីស‍ម្ត‍ីត្រ‍ឹ‍ម‍ត្រ‍ូ‍វ ព‍ួ‍ក‍គ‍េ‍ទ‍ាំ‍ង‍នេ‍ះ‍ត្រ‍ូ‍វ‍ិ‍ន‍ាស ។

قَالَ: قُلْتُ قَوْلُهُ: ﴿إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ﴾؟ قَالَ: «هُمْ شِيعَتُنَا، وَ لِرَحْمَتِهِ خَلَقَهُمْ، وَ هُوَ قَوْلُهُ ﴿وَ لِذلِكَ خَلَقَهُمْ﴾ يَقُولُ: لِطَاعَةِ الْإِمَامِ الرَّحْمَةُ الَّتِي يَقُولُ: ﴿وَ رَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ﴾ يَقُولُ: عِلْمُ الْإِمَامِ، وَ وَسِعَ عِلْمُهُ الَّذِي هُوَ مِنْ عِلْمِهِ كُلَّ شَيْءٍ، هُمْ شِيعَتُنَا.

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ការ ﷻ *[១១:១១៩] ម្យ‍ារ‍ៀ‍ងតែ‍ន‍ូ‍ជ‍ន‍ណ‍ាដ‍ែ‍ល‍ព្រ‍ះ‍ម្ចា‍ស‍ម្ន‍ក‍ប‍ាន ប្រ‍ោ‍ស‍ប្រ‍ណ‍ី* [មានន័យថាអ្វី] ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ពួកគេជាស្ហ៊ីអ‍ៃ‍ស‍ុ‍ំ‍យ‍ើ‍ង ﷺ អ‍ល‍ឡ‍ោ‍ះ‍ហ្ការ ﷻ បានបង្កើតពួកគេមកព្រោះតែព្រះអង្គ ﷻ ប្រោសប្រណីពួកគេ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *ដើម្បីប្ក‍ារ‍នេ‍ះ‍ង‍ង‍ប‍ាន‍ជ‍ាព្រ‍ះ‍អ‍ង្គ‍ប‍ង្ក‍ើ‍ត‍ព‍ួ‍ក‍គ‍េ‍ម‍ក ។* អ‍ល‍ឡ‍ោ‍ះ‍ហ្ការ ﷻ ម‍ាន‍ព្រ‍ះ‍ប‍ន្ទ‍ូ‍ល‍ថ‍ា‍ដ‍ើ‍ម្ប‍ីស្ត‍ាប‍ប‍ង្ក‍ាប‍់អ‍ុ‍ម‍ុ‍ាំ ﷺ ដែ‍ល‍ប្រ‍ក‍ប‍ដ‍ោ‍យ‍ព្រ‍ះ‍ម‍េ‍ត្ត‍ាធ‍ម‍ិ‍ហ‍ើ‍យ‍ព្រ‍ះ‍អ‍ង្ក ﷻ ប‍ាន‍ច‍ែ‍ង‍អ‍ំ‍ព‍ីអ‍ុ‍ម‍ុ‍ាំ ﷺ នោ‍ះ‍ថ‍ា៖ *[៧:១៥៦] ម‍េ‍ត្ត‍ាធ‍ម‍ិ ‍ប‍ស‍់‍អ‍ញ‍ណ‍ាត‍ស‍ន្ធ‍ឹ‍ង‍ទ‍ៅ‍ល‍ើ‍ស‍ព្ព‍ស‍ារ‍ព‍ើ ។* អ‍ល‍ឡ‍ោ‍ះ‍ហ្ការ ﷻ ម‍ាន‍ព្រ‍ះ‍ប‍ន្ទ‍ូ‍ល‍ថ‍ាអ‍ភ‍ិ‍ញ្ញ‍ារ‍ប‍ស‍់‍អ‍ុ‍ម‍ុ‍ាំ ﷺ អ‍ភ‍ិ‍ញ្ញ‍ារ‍ប‍ស‍់‍អ‍ុ‍ម‍ុ‍ាំ ﷺ នេ‍ះ‍ង‍ង‍ដ‍ែ‍ល‍ណ‍ាត‍ស‍ន្ធ‍ឹ‍ង‍ទ‍ៅ‍ល‍ើ‍ស‍ព្ព‍ស‍ារ‍ព‍ើ‍នោ‍ះ ព‍ួ‍ក‍គ‍េ‍គ‍ឺ‍ស្ហ‍ី‍អ‍ៃ‍ស‍ុ‍ំ‍យ‍ើ‍ង ﷺ ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿فَسَأَكْتُبُها لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ﴾ يَعْنِي وَلَايَةَ غَيْرِ الْإِمَامِ وَ طَاعَتَهُ، ثُمَّ قَالَ: ﴿يَجِدُونَهُ مَكْتُوباً عِنْدَهُمْ فِي التَّوْراةِ وَ الْإِنْجِيلِ﴾ يَعْنِي النَّبِيَّ (صلى الله عليه وآله)، وَ الْوَصِيَّ، وَ الْقَائِمَ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ إِذَا قَامَ وَ يَنْهاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ الْمُنْكَرُ: مَنْ أَنْكَرَ فَضْلَ الْإِمَامِ، وَ جَحَدَهُ ﴿وَ يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّباتِ﴾ أَخْذَ الْعِلْمِ مِنْ أَهْلِهِ ﴿وَ يُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبائِثَ﴾ وَ الْخَبَائِثُ قَوْلُ مَنْ خَالَفَ ﴿وَ يَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ﴾ وَ هِيَ الذُّنُوبُ الَّتِي كَانُوا فِيهَا قَبْلَ مَعْرِفَتِهِمْ فَضْلَ الْإِمَامِ ﴿وَ الْأَغْلالَ الَّتِي كانَتْ عَلَيْهِمْ﴾ وَ الْأَغْلَالُ: مَا كَانُوا يَقُولُونَ مِمَّا لَمْ يَكُونُوا أُمِرُوا بِهِ مِنْ تَرْكِ فَضْلِ الْإِمَامِ، فَلَمَّا عَرَفُوا فَضْلَ الْإِمَامِ وَضَعَ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ. وَ الْإِصْرُ: الذَّنْبُ، وَ هِيَ الْآصَارُ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:១៥៦] អ‍ញ‍ន‍ឹ‍ង‍ដ‍ាក‍់ព្រ‍ះ‍ព‍ជ‍ប‍ញ្ញ‍ត្ត‍ិ‍ព‍ិ‍ស‍ម្រ‍ាប‍់ជ‍ន‍ានុ‍ជ‍ន‍ណ‍ា ដ‍ែ‍ល‍ជ‍ឿ‍ស‍ប‍់ច‍ិ‍ត* មានន័យថាវ៉ីឡាយ៉ាសុ‍ំ‍ប‍ស‍់‍អ‍ុ‍ម‍ុ‍ាំ‍ម‍ួ‍យ‍ទ‍ៀ‍ត‍និ‍ង‍ការ‍ស្ត‍ាប‍ប‍ង្ក‍ាប‍់អ‍ុ‍ម‍ុ‍ាំ‍នោ‍ះ ។ ប‍ន្ទ‍ាប‍់ម‍ក អ‍ល‍ឡ‍ោ‍ះ‍ហ្ការ ﷻ ម‍ាន‍ព្រ‍ះ‍ប‍ន្ទ‍ូ‍ល‍ថ‍ា៖ *[៧:១៥៧] ដ‍ែ‍ល‍ព‍ួ‍ក‍គ‍េ‍ឃ‍ើ‍ញ‍ម‍ាន‍ច‍ារ‍ទ‍ុ‍ក‍នៅ‍ជ‍ាម‍ួ‍យ‍ព‍ួ‍ក‍គ‍េ‍នៅ‍ក្ន‍ុ‍ង ‍ព្រ‍ះ‍គ‍ម្ព‍ីរ‍ត‍ៅ‍រ‍ត‍ុ‍និ‍ង‍ក្ន‍ុ‍ង‍ព្រ‍ះ‍គ‍ម្ព‍ីរ‍អ‍ុ‍ន‍ជ‍ីល ។* ម‍ាន‍ន‍យ‍ថ‍ាព្រ‍ះ‍ស‍ាស្ត‍ា ﷺ អ្ន‍ក‍ស្ន‍ង‍ទ‍ាំ‍ង‍ឡ‍ាយ ﷺ និ‍ង អ‍ាល‍់-ក‍ុ‍ង‍អ‍ុ‍ម ﷺ *ដ‍ែ‍ល‍ប‍ង្ក‍ាប‍់ឲ្យ‍ព‍ួ‍ក‍គ‍េ‍ធ្វ‍ើ‍ប្ក‍ារ‍ល្អ* ពេ‍ល‍ព្រ‍ះ‍អ‍ង្ក ﷺ ង‍ើ‍ប‍ឡ‍ើ‍ង *ហ‍ាម‍ព‍ួ‍ក‍គ‍េ‍ធ្វ‍ើ‍ប្ក‍ារ*

អាក្រក់ គឺបុគ្គលដែលមិនព្រមទទួលស្គាល់គុណសម្បត្តិរបស់អ៊ីមុាំ(អ.ស) ច្រានចោលគុណសម្បត្តិរបស់អ៊ីមុាំ(អ.ស)នោះ *គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេនូវអ្វីដែលល្អបរិសុទ្ធ* គឺយកចំណេះវិជ្ជាមកពីបុគ្គលត្រឹមត្រូវ *ហាមលើពួកគេនូវអ្វីដែលអប្រិយ* អ្វីដែលអប្រិយគឺសម្តីរបស់បុគ្គលដែលប្រឆាំង[អ៊ីមុាំ(អ.ស)] *គេដោះពួកគេឲ្យរួចពីបន្ទុកធ្ងន់* នេះគឺបាបទាំងឡាយដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្តកាលពីមុនពួកគេបានទទួលស្គាល់គុណសម្បត្តិរបស់អ៊ីមុាំ(អ.ស) *និងពីច្រវាក់ដែលសង្កត់លើពួកគេ* ច្រវាក់គឺសម្តីដែលពួកគេបានថាដែលគេពុំបានដាក់បញ្ជាឲ្យថាទេ គឺមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងគុណសម្បត្តិរបស់អ៊ីមុាំ(អ.ស) ។ ដូច្នេះពេលណាពួកគេព្រមទទួលស្គាល់គុណសម្បត្តិរបស់អ៊ីមុាំ(អ.ស)ហើយ ពេលនោះការមើលងាយរបស់ពួកគេនឹងត្រូវយកចេញពីពួកគេ ។ ការមើលងាយគឺបាប បាននេះគឺការមើលងាយ ។"

ثُمَّ نَسَبَهُمْ فَقَالَ: فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ يَعْنِي بِالْإِمَامِ ﴿وَ عَزَّرُوهُ وَ نَصَرُوهُ وَ اتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ يَعْنِي الَّذِينَ اجْتَنَبُوا الْجِبْتَ وَ الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا، وَ الْجِبْتُ وَ الطَّاغُوتُ: فُلَانٌ وَ فُلَانٌ وَ فُلَانٌ، وَ الْعِبَادَةُ: طَاعَةُ النَّاسِ لَهُمْ،

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ(ج.ع)ចង្អុលសំដៅពួកគេដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:១៥៧] ដូច្នេះជនានុជនណាដែលជឿគេ* មានន័យថាអ៊ីមុាំ(ص.ع) *គាំទ្រគេ ជួយគេ ប្រតិបត្តិ តាមរស្មីដែលត្រូវដាក់ចុះមកជាមួយគេនោះ ជនទាំងនោះនឹងមានជ័យជំនះ* គឺជនទាំងឡាយដែលចៀសឆ្ងាយពី "ជ្ប៊ិបត៍" និង "ត្ឆ៊ូត" ។ ជ្ប៊ិបត៍និងត្ឆ៊ូតគឺបុគ្គលនោះមួយ បុគ្គលនោះមួយ និងបុគ្គលនោះមួយ ។ ធ្វើសក្តារ:គឺប្រជារាស្ត្រស្តាប់បង្គាប់ពួកគេ ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿أَنِيبُوا إِلى رَبِّكُمْ وَ أَسْلِمُوا لَهُ﴾ ثُمَّ جَزَاهُمْ، فَقَالَ: ﴿لَهُمُ الْبُشْرى فِي الْحَياةِ الدُّنْيا وَ فِي الْآخِرَةِ﴾، وَ الْإِمَامُ يُبَشِّرُهُمْ بِقِيَامِ الْقَائِمِ وَ بِظُهُورِهِ، وَ بِقَتْلِ أَعْدَائِهِمْ، وَ بِالنَّجَاةِ فِي الْآخِرَةِ، وَ الْوُرُودِ عَلَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ آلِهِ الصَّادِقِينَ عَلَى الْحَوْضِ». (الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٤٣٠ الحديث : ٨٣)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ج.ع)មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៩:៥៤] ចូរពួកអ្នកត្រឡប់មករកព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកវិញ ចូរពួកអ្នកចុះចូលសប់ចិត្តចំពោះព្រះអង ។* បន្ទាប់មកព្រះអង្គ(ج.ع)តបស្នងពួកគេដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[១០:៦៤] ជនទាំងនោះនឹងបានទទួលដំណឹងល្អក្នុងជីវិតលោកនេះនិងក្នុងលោកមុខ ។* អ៊ីមុាំ(ص.ع)នឹងប្រាប់ដំណឹងល្អដល់ពួកគេអំពីការដើរឡើងរបស់អាល់-ក្ហ៊ីម(ص.ع) អំពីការបង្ហាញខ្លួនរបស់ព្រះអង្គ(ص.ع) អំពីការសម្លាប់ពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ(ص.ع) អំពីការចាកផុតទុក្ខក្នុងលោកមុខ អំពីការវិលមកវិញរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ(ص.ع) និងរាជបុត្ររាជនត្ពាសច្ :(ع.س)របស់មូហ្ហាំម៉ាដ(ص.ع)នៅឯកន្លែងទឹកផុស ។"
(الكافي 1: 330/ 83)

***

*٦/١٥٧/٧ و عن الباقر و العيّاشيّ عنه عليه السلام: أنّه سئل لم سمي ﴿اَلنَّبِيَّ اَلْأُمِّيَّ﴾ قال نسب إلى مكّة و ذلك من قول الله ﴿لِتُنْذِرَ أُمَّ اَلْقُرىٰ وَ مَنْ حَوْلَهَا﴾ و أمّ القرى مكّة فقيل أمّي لذلك. (تفسير الصافي ج٢ ص٢٤٢)

*7/157/6 [...] រាយការណ៍មកពី អាល់-ក្ពៀ(ص.ع) ។ គេបានសួរព្រះអង្គ(ص.ع)ថា៖ "ហេតុអ្វីគេហៅព្រះសាស្តា(ص.ع)ថា *[៧:១៥៧] ព្រះសាស្តា អាល់-អ៊ុ(ص.ع)ម្ម?*"ព្រះអង្គ(ص.ع)មានវចន:ថា៖ "ដោយសារម៉ាក់កាសុ៌មកពីព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ج.ع) *[៦:៩២] ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកជាស់តឿនមាតាបណ្តាស្រុកនិងមនុស្សដែលនៅជុំវិញនោះ ។* មាតាបណ្តាស្រុកគឺម៉ាក់កាសុ៌ ។ ដូច្នេះគេហៅព្រះអង្គ(ص.ع)ថា អាល់-អ៊ុ(ص.ع)ម្ម មកពីមូលហេតុនេះឯង ។" (تفسير الصافي 2: 242)

قُلْ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ لَآ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۖ فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ٱلنَّبِىِّ ٱلْأُمِّىِّ ٱلَّذِى يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَكَلِمَـٰتِهِۦ وَٱتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

១៥៨. [ម្ភាលសាស្ត្រាអើយ] ចូរអ្នក[ប្រាប់មនុស្សទាំងអស់]ថា៖ "មនុស្សអើយ! ខ្ញុំជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ាសម្រាប់អស់លោកទាំងអស់គ្នា ។ អំណាចគ្រប់គ្រងមេយទាំងឡាយនិងដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យមានជីវិត ព្រះអង្គធ្វើឲ្យស្លាប់ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកជឿអល់ឡោះហ្ស៊ានិងព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គ ព្រះសាស្ត្រា អាល់-អ៊ុម្មី ដែលជឿអល់ឡោះហ្ស៊ានិងព្រះរាជបន្ទូលទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ។ ចូរអស់លោកតាមគេ (គឺសាស្ត្រា) ដើម្បីអស់លោកនឹងបាននូវការដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៥៨

١/١٥٨/٧ ابْنُ بَابَوَيْهِ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ مَاجِيلَوَيْهِ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبَلَةَ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «جَاءَ نَفَرٌ مِنَ الْيَهُودِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَقَالُوا: يَا مُحَمَّدُ، أَنْتَ الَّذِي تَزْعُمُ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ، وَ أَنَّكَ الَّذِي يُوحَى إِلَيْكَ كَمَا أُوحِيَ إِلَى مُوسَى ابْنِ عِمْرَانَ؟

7/158/1 [...] អាល់-ហ្ជាសាន់ ប៊ិន អ្ហ្ម៉ាប់ឌ្ជុលឡោះហ្ស៊ា បានរាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពីព្រះអយ្យកោលោក អាល់-ហ្ជាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ្ហ្ម៉ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ហ៊ីលិប ﷺ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានថា៖ "ពួកយ៉ាហ្ស៊ីឌ្ជីមួយចំនួនបានមកជួបរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ ហើយបានថា៖ "មូហ្ហាម៉ាដ្ជ់ ﷺ អើយ! តើលោក ﷺ មែនទេដែលអះអាងខ្លួនថាជាព្រះសាសនៈទូត ﷺ របស់អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ ហើយថាបានទទួលព្រះបន្ទូល (وحي) ដូចមូសា ប៊ិន អ្ម៉ីម៉ារ៉ន عليه السلام ដែរនោះ ?"

فَسَكَتَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) سَاعَةً، ثُمَّ قَالَ: نَعَمْ، أَنَا سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ وَ لاَ فَخْرَ، وَ أَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ، وَ إِمَامُ الْمُتَّقِينَ، وَ رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

ព្រះសាស្ត្រា ﷺ នៅស្ងៀមមួយសន្ទុះ ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "មែន ខ្ញុំ ﷺ គឺព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្ដាកូនអាដ្ធាំ عليه السلام មិនអួតទេ ខ្ញុំ ﷺ ជាព្រះសាស្ត្រា ﷺ ចុងក្រោយបង្អស់នៅក្នុងបណ្ដាព្រះសាស្ត្រាទាំងអស់ عليهم السلام ខ្ញុំ ﷺ ជាអ៊ីម៉ាំរបស់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា និងជាព្រះសាសនៈទូត ﷺ របស់ម្ចាស់ ﷻ ពិភពទាំងពួង ។"

قَالُوا: إِلَى مَنْ، إِلَى الْعَرَبِ أَمْ إِلَى الْعَجَمِ، أَمْ إِلَيْنَا؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعاً﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٩٥ الحديث : ٩٩/ ٤٠١٥ ، الأمالي – الجزء : ١ صفحة : ١٥٧ الحديث : ١)**

ពួកគេបានថា៖ "សម្រាប់កណា សម្រាប់ពួកអារ៉ាប់ ឬសម្រាប់ពួកមិនមែនអារ៉ាប់ ឬសម្រាប់យើង ?" អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ ក៏បានបើកឲ្យដឹងថា *[៧:១៥៨] ចូរអ្នក[ប្រាប់មនុស្សទាំងអស់]ថា៖ "មនុស្សអើយ! ខ្ញុំជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ាសម្រាប់អស់លោកទាំងអស់គ្នា ។"* (الأمالي: 157/ 1)

وَمِن قَوْمِ مُوسَىٰٓ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِٱلْحَقِّ وَبِهِۦ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

១៥៩. នៅក្នុងបណ្ដាប្រជាជាតិរបស់មូសា មានសហគមន៍មួយដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត

(សច្ចធម៌) អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៥៩

١/١٥٩/٧ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِسْمَاعِيلَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو اَلزَّيَّاتِ عَنْ أَبِيهِ عَنِ اِبْنِ مُسْكَانَ عَنْ سَدِيرٍ اَلصَّيْرَفِيِّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ يَقُولُ: إِنِّي لَأَعْرِفُ رَجُلاً مِنْ أَهْلِ اَلْمَدِينَةِ أَخَذَ قَبْلَ اِنْطِبَاقِ اَلْأَرْضِ إِلَى اَلْفِئَةِ اَلَّتِي قَالَ اَللَّهُ فِي كِتَابِهِ « وَ مِنْ قَوْمِ مُوسىٰ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ » لِمُشَاجَرَةٍ كَانَتْ فِيمَا بَيْنَهُمْ وَ أَصْلَحَ بَيْنَهُمْ وَ رَجَعَ وَ لَمْ يَقْعُدْ فَمَرَّ بِنُطَفِكُمْ فَشَرِبَ مِنْهَا يَعْنِي اَلْفُرَاتَ ثُمَّ مَرَّ عَلَيْكَ يَا أَبَا اَلْفَضْلِ يَقْرَعُ عَلَيْكَ بَابَكَ وَ مَرَّ بِرَجُلٍ عَلَيْهِ. مُسُوحٌ مُعَقَّلٍ بِهِ عَشَرَةٌ مُوَكَّلُونَ يُسْتَقْبَلُ فِي اَلصَّيْفِ عَيْنَ اَلشَّمْسِ وَ يُوقَدُ حَوْلَهُ اَلنِّيرَانُ وَ يَدُورُونَ بِهِ حِذَاءَ اَلشَّمْسِ حَيْثُ دَارَتْ كُلَّمَا مَاتَ مِنَ اَلْعَشَرَةِ وَاحِدٌ أَضَافَ إِلَيْهِ أَهْلُ اَلْقَرْيَةِ وَاحِداً اَلنَّاسُ يَمُوتُونَ وَ اَلْعَشَرَةُ لاَ يَنْقُصُونَ فَمَرَّ بِهِ رَجُلٌ فَقَالَ مَا قِصَّتُكَ قَالَ لَهُ اَلرَّجُلُ إِنْ كُنْتَ عَالِماً فَمَا أَعْرَفَكَ بِأَمْرِي وَ يُقَالُ إِنَّهُ اِبْنُ آدَمَ اَلْقَاتِلُ وَ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمٍ وَ كَانَ اَلرَّجُلُ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ. (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ , ج 1 , ص 399)

7/159/1 [...] សាដ្ស៊ៀរ អាល់-ស្ហ្ស៊ីយ៉ារ៉ហ្ស៊ី បានថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ហ្ហារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ស្គាល់បុរស صلوات الله عليه والسلام អ្នកស្រុកម៉ាឌ្ឌីណាស៊ុម្នាក់ដែលបានទៅកាន់ដែនដីមួយ ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ رحمه الله ចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ رحمه الله ថា៖ *[៧:១៥៩] នៅក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិរបស់មូសា មានសហគមន៍មួយដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។* បុរស صلوات الله عليه والسلام នោះបានផ្សះផ្សាពួកគេដែលបានទាស់ទែងគ្នា រួចហើយបានត្រឡប់វិញដោយមិនបានអង្គុយទេ (គឺមិនបានសម្រាកទេ) ។ គេ صلوات الله عليه والسلام កាត់តាមអណ្តូងទឹកលោក ផឹកទឹកអណ្តូងនោះ មានន័យថាអាល់-ហ្ស៊ីរ៉ត ហើយកាត់មករកលោក គោះទ្វារផ្ទះលោក អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាដ្ជ្ជ ល់អ៊ីយ! ហើយបានកាត់មករកបុរសម្នាក់ដែលត្រូវមនុស្សដប់នាក់ចងដាក់ឲ្យបុរសនោះបែរមុកទៅរកថ្ងៃក្នុងរដូវក្តៅ បង្ហាត់ភ្លើងជុំវិញបុរសនោះ ដាក់ឲ្យបុរសនោះបែរមុខទៅរកថ្ងៃខណ:ដែលវាដើរ ។ ពេលអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមមនុស្សទាំងដប់នាក់នេះស្លាប់អ្នកស្រុកម្នាក់ផ្លាស់អ្នកនោះ ។ ពួកគេរាល់គ្នាស្លាប់តែមិនខ្វះចំនួនទេ ។ គេ صلوات الله عليه والسلام កាត់មកជួបបុរសនោះ ហើយសួរថា៖ "រឿងលោកយ៉ាងណាដែរ ?" បុរសនោះបានប្រាប់គេ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បើលោក صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកប្រាជ្ញ លោក صلوات الله عليه والسلام នឹងដឹងរឿងខ្ញុំ ។" គេបានឲ្យដឹងថាបុរសនោះជាកូនអាដ្ធាំ عليه السلام ជាឃាតករ ។ ម្ហ្ចាំ ម៉ាដ្ធ ប៊ិន មុស្លីម បានតំណាលថាបុរស صلوات الله عليه والسلام នោះគឺ ម្ហ្ចាំ ម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ្ហ្ស ីលី صلوات الله عليه والسلام ។"

(بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ 1: 399)

***

٢/١٥٩/٧ عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «إِذَا قَامَ قَائِمُ آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) اسْتَخْرَجَ مِنْ ظَهْرِ الْكُوفَةِ سَبْعَةً وَ عِشْرِينَ رَجُلاً، خَمْسَةَ عَشَرَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى الَّذِينَ يَقْضُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ، وَ سَبْعَةً مِنْ أَصْحَابِ الْكَهْفِ، وَ يُوشَعَ وَصِيَّ مُوسَى، وَ مُؤْمِنَ آلِ فِرْعَوْنَ، وَ سَلْمَانَ الْفَارِسِيَّ، وَ أَبَا دُجَانَةَ الْأَنْصَارِيَّ، وَ مَالِكَ الْأَشْتَرِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٩٦ الحديث : ٩٩/ ٤٠١٧ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٣٢ الحديث : ٩٠)**

7/159/2 [...] រាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ្ហ្ស ប់ឌ្ឌុលឡោះហ្ហ៊ា صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ពេលអាល់-ក្ហ៊ីអ ុ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ព្រះរាជបុត្ររាជនត្តារបស់ម្ហ្ចាំ ម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم ដើរឡើង ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងយកចេញមកពីក្រោយគ្ហ្ចាស់ន្ធ្ចវមនុស្សម្ភៃប្រាំពីរនាក់ ដប់ប្រាំនាក់ជាប្រជាជាតិរបស់មូសា عليه السلام ដែលបានកាត់ក្តីដោយការពិត ហើយពួកគេបានអនុវត្តិយុត្តិធម៌អាស្រ័យការពិតនោះ, ប្រាំពីរនាក់ជាកល្យាណមិត្តគុហា, យ ូ ស ្ហ ូ អ ុ ្ ហ ្ ស ប ិ ន ន ូ ន عليه السلام អ្នកស្នងមូសា عليه السلام, បណ្តាមុមីនដែលជាប្រជាជាតិរបស់ហ្ហ្ជ ៀ រអ ្ ហ ្ ន ់ لعن الله, សាល់ម ៉ ាន

អាល់-ហ្ជារ៉ាស៊ីﷺ, អាប៊ូ ដ្ជាន ដ្ជ៊ុយ៉ាណាស៊ុ អាល់-អាន់ស្ស៊ារ៉ីﷺ និង ម៉ាលិក អាល់-អាស្ជ៊ីតារ៉ីﷺ ។"

(تفسير العيّاشي 2: 32/ 90)

***

٣/١٥٩/٧ عَنْ أَبِي الصَّهْبَاءِ الْبَكْرِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، دَعَا رَأْسَ الْجَالُوتِ، وَ أُسْقُفَّ النَّصَارَى، فَقَالَ: «إِنِّي سَائِلُكُمَا عَنْ أَمْرٍ، وَ أَنَا أَعْلَمُ بِهِ مِنْكُمَا، فَلاَ تَكْتُمَانِي، يَا رَأْسَ الْجَالُوتِ، بِالَّذِي أَنْزَلَ التَّوْرَاةَ عَلَى مُوسَى، وَ أَطْعَمَهُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوَى، وَ ضَرَبَ لَهُمْ فِي الْبَحْرِ طَرِيقاً يَبَساً، وَ فَجَّرَ لَهُمْ مِنَ الْحَجَرِ الطُّورِيِّ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ عَيْناً، لِكُلِّ سِبْطٍ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَيْناً، إِلاَّ مَا أَخْبَرْتَنِي عَلَى كَمِ افْتَرَقَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ بَعْدَ مُوسَى؟» فَقَالَ: فِرْقَةً وَاحِدَةً.

7/159/3 រាយការណ៍មកពី អាប៊ូ អាល់-ស្ជ្ជ ស្ជ ប៉ាអ៊ុ អាល់-ប៉ាក់រ៉ី ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាលីﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិបﷺ ហៅ រ៉ាក់ស៍ អាល់-យ៉ាលូត (នេះគឺបុណ្យស័ក្តិរបស់មេសាសនាយ៉ាហ្ជ៊ូ) និង អ៊ុសគ្ជ៊ុហ្ជ អាន់-ណាស្ស៊ារ៉ (គឺមេសាសនាគ្រិស្ត) ហើយប្រាប់ពួកគេទាំងពីរនោះថា៖ "ខ្ញុំﷺចង់សួរអស់លោកនូវ រឿងមួយដែលខ្ញុំﷺដឹងច្បាស់ជាងអស់លោក ។ ចូរកុំលាក់ខ្ញុំﷺ ។ រ៉ាក់ស៍ អាល់-យ៉ាលូត អ៊ីយ! ខ្ញុំﷺសួរលោកក្នុងព្រះនាមព្រះ(ﷻ)ដែលបានដាក់ព្រះគម្ពីរតៅរ៉ាតុ៌មកឲ្យមូសា(ع) ព្រះ(ﷻ)ដែលបានដាក់ អាល់-ម៉ាន និង អាល់-សាល់វ៉ា មកឲ្យអស់លោកបរិភោគ ព្រះ(ﷻ)ដែលបានបើកផ្លូវស្ងួតនៅក្នុងសមុទ្រឲ្យ អស់លោក ព្រះ(ﷻ)ដែលបានធ្វើឲ្យទឹកដប់ពីរខ្សែបាញ់ចេញមកពីក្នុងថ្មភ្នំទ្ទ ខ្សែទឹកមួយសម្រាប់កូនចៅ អ៊ីសរ៉ាអ៊ីលមួយក្រុម គ្រប់ៗក្រុម ។ ចូរប្រាប់ខ្ញុំﷺមកថាតើកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលបានបែកជាប៉ុន្មាននិកាយ អត់ពីមូសា(ع)ទៅ ?" មេសាសនាយ៉ាហ្ជ៊ូ២ីបានថា៖ "មួយនិកាយ ។"

فَقَالَ: «كَذَبْتَ وَ اللهِ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ، لَقَدِ افْتَرَقَتْ عَلَى إِحْدَى وَ سَبْعِينَ فِرْقَةً، كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلاَّ وَاحِدَةً، فَإِنَّ اللهَ يَقُولُ: ﴿وَ مِنْ قَوْمِ مُوسىٰ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ﴾ فَهَذِهِ الَّتِي تَنْجُو». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٩٦ الحديث : ٤٠١٨/ ٩٩ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٣٢ الحديث : ٩١)**

ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "លោកកុហាក! សូមស្បថនឹងអល់ឡោះ(ﷻ)! ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ(ﷻ) ពួកគេបានបែកជា ៧១ និកាយ ។ និកាយទាំងអស់នឹងចូលនរក លើកលែងតែមួយនិកាយទេ ។ អល់ឡោះ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:១៥៩] នៅក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិរបស់មូសា មានសហគមន៍ មួយដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត (សច្ចធម៌) អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។"*

(تفسير العيّاشي 2: 32/ 91)

***

*٤/١٥٩/٧ [الفضل الطبرسي] فِي حَدِيثِ أَبِي حَمْزَةَ اَلثُّمَالِيِّ أَنَّ مُوسَى (عليه السلام) لَمَّا أَخَذَ اَلْأَلْوَاحَ قَالَ: رَبِّ إِنِّي لأجد فِي اَلْأَلْوَاحِ أُمَّةً هِيَ خَيْرُ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ اَلْمُنْكَرِ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةُ أَحْمَدَ.

*7/159/4 អាល់-ហ្ជាដ្ជ៊ីដ្ជ ល់ អាល់-ត្ប៊ីរ៉ីស៊ី រាយការណ៍នៅក្នុងហ្ជាឌ្ជ៊ីស្ជ អាប៊ូ ហ្ជាស្ជ៊ាស្ជ៊ អាល់-ស្ជ៊ីម៉ាលី ថាកាលមូសា(ع)បានយកព្រះបន្ទះចារឹក ព្រះអង្គ(ع)បានទូលថា៖ "ម្ចាស់(ﷻ)អ៊ីយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ع)ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវសហគមន៍មួយដែលប្រសើរជាងអស់សហគមន៍ទាំងពួង ដែលត្រូវបង្កើតមកសម្រាប់មនុស្ស ដែលបង្គាប់ឲ្យធ្វើប្រការល្អ ដែលហាមធ្វើប្រការអាក្រក់ ។ សូមព្រះអង្គ(ﷻ)ឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ع) ។" អល់ឡោះ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស្ជ ម៉ាដ្ជ(ص) ។"

قَالَ: رَبِّ إِنِّي لأجد فِي اَلْأَلْوَاحِ أُمَّةً هُمُ اَلْآخِرُونَ فِي اَلْخَلْقِ اَلسَّابِقُونَ فِي دُخُولِ اَلْجَنَّةِ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةُ أَحْمَدَ.

ព្រះអង្គ(ع)បានទូលថា៖ "ម្ចាស់(ﷻ)អ៊ីយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ع)ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវ

សហគមន៍មួយដែលជាជនក្រោយគេបង្អស់ក្នុងបណ្ដាសត្វលោក ជាជនមុនគេបង្អស់ដែលចូលឋានសួគ៌ ។ សូមព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ﷺ ។"

قَالَ: رَبِّ إِنِّي لأجد فِي اَلْأَلْوَاحِ أُمَّةً كُتُبُهُمْ فِي صُدُورِهِمْ يقرأونها فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةُ أَحْمَدَ.

ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា៖ "ម្ចាស់ ﷻ អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវសហគមន៍មួយដែលត្រូវចារព្រះគម្ពីរនៅក្នុងទ្រូងពួកគេ ពួកគេសូត្រព្រះគម្ពីរនោះ ។ សូមព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ﷺ ។"

قَالَ: رَبِّ إِنِّي لأجد فِي اَلْأَلْوَاحِ أُمَّةً يُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ اَلْأَوَّلِ وبالكتاب اَلْآخِرِ وَ يُقَاتِلُونَ اَلْأَعْوَرَ اَلْكَذَّابَ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةُ أَحْمَدَ.

ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា៖ "ម្ចាស់ ﷻ អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវសហគមន៍មួយដែលជឿព្រះគម្ពីរមុននិងព្រះគម្ពីរក្រោយ ។ ពួកគេប្រយុទ្ធទល់នឹងបុគ្គលមុសាភ្នែកមួយ ។ សូមព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ﷺ ។"

قَالَ: رَبِّ إِنِّي أَجِدُ فِي اَلْأَلْوَاحِ أُمَّةً إِذَا هَمَّ أَحَدُهُمْ بِحَسَنَةٍ ثُمَّ لَمْ يَعْمَلْهَا كُتِبَتْ لَهُ حَسَنَةٌ وَ إِنْ عَمِلَهَا كُتِبَتْ لَهُ عشرة أَمْثَالِهَا، وَ إِنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ وَ لَمْ يَعْمَلْهَا لَمْ يكتب عَلَيْهِ وَ إِنْ عَمِلَهَا كُتِبَتْ عَلَيْهِ سَيِّئَةٌ وَاحِدَةٌ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةُ أَحْمَدَ.

ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា៖ "ម្ចាស់ ﷻ អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវសហគមន៍មួយដែល ពេលណាពួកគេណាមួយគិតនឹងធ្វើទង្វើល្អ គេចារទង្វើល្អមួយទុកឲ្យអ្នកនោះ បើអ្នកនោះធ្វើទង្វើល្អនោះមែន គេនឹងចារទង្វើដូចគ្នាដប់ទុកឲ្យអ្នកនោះ បើពួកគេគិតនឹងធ្វើប្រការបាបតែមិនចុះដៃធ្វើប្រការបាបនោះទេ គេនឹងមិនចារទុកជាទោសឲ្យអ្នកនោះទេ បើអ្នកនោះធ្វើប្រការបាបនោះមែន បាបមួយនឹងត្រូវចារទុកឲ្យអ្នកនោះ ។ សូមព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ﷺ ។"

قَالَ: رَبِّ إِنِّي أَجِدُ فِي اَلْأَلْوَاحِ أُمَّةً هُمُ اَلشَّافِعُونَ وَ هُمُ اَلْمَشْفُوعُ لَهُمْ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّتِي، قَالَ: تِلْكَ أُمَّةُ أَحْمَدَ.قَالَ مُوسَى: رَبِّ اِجْعَلْنِي مِنْ أُمَّةِ أَحْمَدَ (صلى الله عليه و آله). قال أبو حمزة: فأعطى موسى آيتين لم يعطوها يعني أمة أحمد.

ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា៖ "ម្ចាស់ ﷻ អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ឃើញមាននៅក្នុងព្រះបន្ទះចារឹកនូវសហគមន៍មួយដែលធ្វើអន្តរាគមន៍ ដែលគេធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យ ។ សូមព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "នោះគឺសហគមន៍របស់អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ﷺ ។"

قال الله: يا موسى إني اصطفيتك على الناس برسالاتي وبكلامي وقال: * (ومن قوم موسى أمة يهدون بالحق وبه يعدلون) * قال: فرضي موسى (عليه السلام) كل الرضا. (تفسير أبي حمزة الثمالي – الجزء : ١ صفحة : ١٧٦ الحديث : ١٠٨)

អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូសា ﷺ អើយ! អញ ﷻ បានជ្រើសយកអ្នក ﷺ លើបណ្ដាមនុស្សដោយព្រះរាជសារនិងព្រះរាជបន្ទូលអញ ។ ព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:១៥៩] នៅក្នុង*

បណ្ដាប្រជាជាតិរបស់មូសា មានសហគមន៍មួយដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត (សច្ចធម៌) អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។" (تفسير أبي حمزة الثمالي 1: 176/ 108)

***

*٥/١٥٩/٧ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿وَ مِنْ قَوْمِ مُوسىٰ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ﴾، قَالَ: «قَوْمُ مُوسَى هُمْ أَهْلُ الْإِسْلاَمِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٥٩٦ الحديث : ٩٩/ ٤٠١٦ ، تفسير العيّاشي - الجزء : ٢ صفحة : ٣١ الحديث : ٨٩)**

*7/159/5 អាល់-អៃយ៉ាស៊ីរ៉ រាយការណ៍តមកពី អ៊ុប៊ុ្ចលឡោះហ្ស៊ ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពី អាប៊ូ អ៊ុប៊ុ្ចលឡោះហ្ស៊ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ ﷻ *[៧:១៥៩] នៅក្នុងបណ្ដាប្រជាជាតិរបស់មូសា មានសហគមន៍មួយដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត (សច្ចធម៌) អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ* ថា: "ប្រជាជាតិរបស់មូសា ﷺ ពួកគេជាប្រជាជាតិ អាល់-អ៊ីស្លាម ។"

(تفسير العيّاشي 2: 31/ 89)

وَقَطَّعْنَٰهُمُ ٱثْنَتَىْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ۚ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ إِذِ ٱسْتَسْقَىٰهُ قَوْمُهُۥٓ أَنِ ٱضْرِب بِّعَصَاكَ ٱلْحَجَرَ ۖ فَٱنۢبَجَسَتْ مِنْهُ ٱثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ۚ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلْغَمَٰمَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾

១៦០. យើងបានបំបែកពួកគេ (បណ្ដាកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល) ជាដប់ពីរកុលសម្ព័ន្ធ ជាសហគមន៍ ។ កាលយើងបានញ៉ាំងចិត្តមូសា កាលប្រជាជាតិគេបានសូមទឹកពីមគេ ថា: "ចូរអ្នកវាយលើផ្ទាំងថ្មដោយដំបងអ្នកទៅ ។" ដប់ពីរប្រភពទឹកបានផុសចេញមកពីផ្ទាំងថ្មនោះ ។ កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗស្គាល់កន្លែងផឹកទឹករៀងៗខ្លួន ។ យើងបានបញ្ជូនដុំពពកមកបាំងជាម្លប់លើពួកគេ យើងបានបញ្ជូន អាល់-ម៉ាន និងក្រូច (គឺម្ហូបទិព្វនិងអាស់-សាល់វ៉ា) មកឲ្យពួកគេ [ដោយថា:] "ចូរពួកអ្នកបរិភោគរបស់បរិសុទ្ធដែលយើងបានផ្ដល់ឲ្យពួកអ្នកចុះ ។" [ពួកគេភាគច្រើននិរគុណ ប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត សាងបាបកម្ម] ពួកគេពុំបានធ្វើឲ្យយើងខូចខាតទេ (គឺមិនអាចប្រព្រឹត្តអំពើអយុត្តិធម៌លើព្រះរាជបញ្ញត្តិរបស់យើងបានទេ) តែពួកគេបានធ្វើអាក្រក់លើខ្លួនឯង ។

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ ٱسْكُنُوا۟ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةَ وَكُلُوا۟ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا۟ حِطَّةٌ وَٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيٓـَٰٔتِكُمْ ۚ سَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾

១៦១. ពេលគេបានប្រាប់ពួកគេថា: "ចូរពួកអ្នកនៅក្នុងស្រុកនេះ ចូរពួកអ្នកបរិភោគនៅទីនោះគ្រប់ទីកន្លែងនូវអ្វីៗតាមតែពួកអ្នកប្រាថ្នាចុះ ចូរពួកអ្នកថា: "ខមាទោស! (អល់ឡោះហ្ស៊ីអ៊ីយ! សូមព្រះមេត្តាលើកលែងទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង)" ចូរពួកអ្នកចូលតាមទ្វារដោយក្រាបប្រណិប៉ត្ត យើងនឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកដែលបានធ្វើខុស ។ យើងនឹងបន្ថែមឲ្យបណ្ដាអ្នកធ្វើល្អ ។"

فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ ٱلَّذِى قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُوا۟ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾

១៦២. តែជនទុច្ចរិតក្នុងបណ្ដាពួកគេបានប្ដូរផ្លាស់សម្ដីនេះផ្សេងសម្ដីដែលគេបានប្រាប់ពួកគេ ។ ដូច្នេះ យើងបានទម្លាក់មកលើពួកគេនូវជម្ងឺពិស (អាសន្នរោគ) មកពីលើមេឃ ព្រោះពួកគេបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត [ទាំងមាន:] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៦០-១៦២

٧/١٦٠-١٦٢/١ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَبَدَّلَ اَلَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلاً غَيْرَ اَلَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ إِنَّهُمْ لَمْ يَسْجُدُوا كَمَا أُمِرُوا، وَ لاَ قَالُوا مَا أُمِرُوا، وَ لَكِنْ دَخَلُوهَا مُسْتَقْبِلِيهَا بِأَسْتَاهِهِمْ وَ قَالُوا: هطا سمقانا أَيْ حِنْطَةٌ حَمْرَاءُ نَتَقَوَّتُهَا أَحَبُّ إِلَيْنَا مِنْ هَذَا اَلْفِعْلِ وَ هَذَا اَلْقَوْلِ.

7/160-162/1 [អ៊ីមុាំហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ្ស៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖] ព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ *[២:៥៩] តែបណ្ដាជនទុច្ចរិតបានផ្លាស់សម្ដីខុសពីអ្វីដែលគេបាននិយាយនឹងពួកគេ* ពួកគេមិនបានក្រាបប្រណិប័តន៍ដូចដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេធ្វើទេ ពួកគេមិនបាននិយាយដូចដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេនិយាយទេ តែពួកគេបានចូលទៅក្នុងស្រុកដោយបែរខ្នងដាក់ទ្វារ ដោយ ថា៖ "ហ្ជ៊ីតុ ត្ដ៊ ស៊ាក្ដ៊ណា" មានន័យថានេះជាច្រកចូលខ្ពស់មួយ ហេតុអ្វីយើងត្រូវបង្ពោនខ្លួន ពេលដើរចូល ? ទង្វើនេះនិងសម្ដីនេះត្រូវចិត្ដយើងជាង ។"

قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ﴿فَأَنْزَلْنَا عَلَى اَلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ غَيَّرُوا وَ بَدَّلُوا مَا قِيلَ لَهُمْ، وَ لَمْ يَنْقَادُوا لِوَلاَيَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ آلِهِمَا اَلطَّيِّبِينَ اَلطَّاهِرِينَ. ﴿رِجْزاً مِنَ اَلسَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ يَخْرُجُونَ عَنْ أَمْرِ اَللَّهِ وَ طَاعَتِهِ.

អល់ឡោះហ្ស៊ូ تعالى មានព្រះរាជបន្ទូលថា *យើងបានចាត់បញ្ជូនទៅលើបណ្ដាជនទុច្ចរិត* ដែលផ្លាស់ប្ដូរអ្វីដែលគេបាននិយាយប្រាប់ពួកគេ (ឲ្យថា) ពួកគេមិនជឿវីឡាយ៉ាស់ុ់របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ៊ុ صلى الله عليه وآله وسلم អ្ហ្ម៊ាលី صلوات الله عليه والسلام និងកូនចៅល្អ បុគ្គលបរិសុទ្ធ عليهم السلام របស់ពួកគេ عليهم السلام ទេ *នូវទារុណកម្មពីលើមេឃព្រោះពួកគេបានបំពានបំពាន* ដោយចាកចេញពីព្រះបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ មិនស្ដាប់ព្រះឱវាទអង្ហ ﷻ ទេ ។

قَالَ: وَ اَلرِّجْزُ اَلَّذِي أَصَابَهُمْ أَنَّهُ مَاتَ مِنْهُمْ بِالطَّاعُونِ فِي بَعْضِ يَوْمٍ مِائَةٌ وَ عِشْرُونَ أَلْفاً، وَ هُمْ مَنْ عَلِمَ اَللَّهُ تَعَالَى مِنْهُمْ أَنَّهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ وَ لاَ يَتُوبُونَ، وَ لَمْ يَنْزِلْ هَذَا اَلرِّجْزُ عَلَى مَنْ عَلِمَ أَنَّهُ يَتُوبُ، أَوْ يَخْرُجُ مِنْ صُلْبِهِ ذُرِّيَّةٌ طَيِّبَةٌ تَوَحَّدُ اَللَّهَ، وَ تُؤْمِنُ بِمُحَمَّدٍ وَ تَعْرِفُ مُوَالاَةَ عَلِيٍّ وَصِيِّهِ وَ أَخِيهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 260)

ព្រះអង្ហ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីមុាំហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ្ស៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام) មានវចន:ថា៖ "ទារុណកម្មលើពួកគេនោះ គឺពួកគេបានស្លាប់ ១២០០០០ នាក់តែមួយប៉ែកនៃថ្ងៃប៉ុណ្ណោះដោយសារជម្ងឺអាសន្នរោគ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ទ្រង់ញ្ញាណថាអ្នកខ្លះមិនជឿនិងមិនស្ដារលាទោសទេ ។ ព្រះអង្ហ ﷻ មិនទម្លាក់ជម្ងឺអាសន្នរោគមកលើអ្នកណាដែលព្រះអង្ហ ﷻ ទ្រង់ញ្ញាណថាអ្នកនោះបានស្ដារលាទោសនោះទេ ឬមិនទម្លាក់ជម្ងឺអាសន្នរោគនោះមកលើបណ្ដាអ្នកណាដែលកូនចៅរបស់ខ្លួននឹងកើតមកនៅពេលអនាគតទេ ដែលជាមនុស្សល្អដែលនឹងទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ជាព្រះតែមួយគត់ ដែលនឹងជឿមូហ្ហាំម៉ាដ្ដ៊ុ صلى الله عليه وآله وسلم ដែលនឹងទទួលស្គាល់វីឡាយ៉ាស់ុ់របស់អ្ហ្ម៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ព្រះឧត្ដរាធិការី صلوات الله عليه والسلام របស់ព្រះអង្ហ صلى الله عليه وآله وسلم និងជាប្អូនប្រុសរបស់ព្រះអង្ហ صلى الله عليه وآله وسلم នោះ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 260)2:59

***

*٧/١٦٠-١٦٢/٢ ثُمَّ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذِ اِسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ قَالَ: وَ اُذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذِ اِسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ، طَلَبَ لَهُمُ اَلسُّقْيَا، لَمَّا لَحِقَهُمُ اَلْعَطَشُ فِي اَلتِّيهِ، وَ ضَجُّوا بِالْبُكَاءِ إِلَى مُوسَى، وَ قَالُوا: أَهْلَكَنَا اَلْعَطَشُ. فَقَالَ مُوسَى: اَللَّهُمَّ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ اَلْأَنْبِيَاءِ، وَ بِحَقِّ عَلِيٍّ سَيِّدِ اَلْأَوْصِيَاءِ وَ بِحَقِّ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ اَلنِّسَاءِ، وَ بِحَقِّ اَلْحَسَنِ سَيِّدِ اَلْأَوْلِيَاءِ، وَ بِحَقِّ اَلْحُسَيْنِ سَيِّدِ اَلشُّهَدَاءِ وَ بِحَقِّ عِتْرَتِهِمْ وَ خُلَفَائِهِمْ سَادَةِ اَلْأَزْكِيَاءِ لَمَّا سَقَيْتَ عِبَادَكَ هَؤُلاَءِ.

*7/160-162/2 បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៦០] ហើយកាលមូសាបានបួងសួងសូមទឹកឲ្យប្រជាជាតិគេ* ព្រះអង្ហ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអើយ ! ចូរនឹកឃើញ

កាលមូសាﷺបានបួងសួងសូមឲ្យមានទឹកសម្រាប់ប្រជាជាតិគេﷺ ដោយស្ងែងរកទឹកផឹកឲ្យពួកគេ ដោយសារតែពួកគេស្រេកទឹកនៅក្នុងរហោឋាន ។ ពួកគេបានតួ្ពញប្រាប់មូសាﷺថា៖ "យើងកំពុងតែស្លាប់ដោយសារស្រេកទឹក ។" មូសាﷺបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ﷻអើយ ! ដោយនូវសិទ្ធិមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៌ﷺ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ព្រះសាស្តាﷺ ដោយនូវសិទ្ធិអ៊ីលីﷺ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ព្រះឧបរាជﷺ ដោយនូវសិទ្ធិហ្ជាទ្ធ៌ម៉ាស៊ុ៌ﷺ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់នារីថ្លៃថ្នូរ ដោយនូវសិទ្ធិអាល់-ហ្ជាសាន់ﷺ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់អភិបាល ដោយនូវសិទ្ធិអាល់-ហ្ស៊ីសៃន៌ﷺ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ទុក្ករ:បុគ្គល និងដោយនូវសិទ្ធិព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាﷺរបស់អស់ព្រះអង្គﷺ បណ្តាខ្ជ៌លិហ្ជﷺរបស់អស់ព្រះអង្គﷺនិងព្រះអគ្គប្រមុខរបស់បុគ្គលបរិសុទ្ធទាំងឡាយﷺ សូមព្រះអង្គﷻ ប្រទានទឹកផឹងឲ្យពួកគេ បាវបម្រើរបស់ព្រះអង្គﷻ ។"

فَأَوْحَى اَللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهِ: يَا مُوسَى ﴿اِضْرِبْ بِعَصَاكَ اَلْحَجَرَ﴾ . فَضَرَبَهُ بِهَا ﴿فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اِثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْناً قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ﴾ كُلُّ قَبِيلَةٍ مِنْ بَنِي أَبٍ مِنْ أَوْلاَدِ يَعْقُوبَ ﴿مَشْرَبَهُمْ﴾ فَلاَ يُزَاحِمُ اَلْآخَرِينَ فِي مَشْرَبِهِمْ.

អល់ឡោះហ្ស៊ﷻបានបើកឲ្យព្រះអង្គﷺដឹងថា៖ "មូសាﷺអើយ ! *អ្នកចូរវាយផ្ទាំងសិលាដោយដំបងអ្នកទៅ ។* ព្រះអង្គﷺបានវាយវាដោយដំបង *ដប់ពីរប្រភពទឹកបាញ់ចេញមកពីផ្ទាំងសិលានោះ ។ ប្រជាជាតិនីមួយៗដឹង* កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗដែលជាកូនចៅរបស់ឪពុកមួយដែលជាកូនម្នាក់របស់យ៉ាកុ៊ប្ជﷺ *ទីកន្លែងផឹករបស់ខ្លួន ។* មិនដណ្តើមកន្លែងគ្នាផឹកទឹកទេ ។

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿كُلُوا وَ اِشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اَللَّهِ﴾ اَلَّذِي آتَاكُمُوهُ ﴿وَ لاَ تَعْثَوْا فِي اَلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ وَ لاَ تَسْعَوْا فِيهَا وَ أَنْتُمْ مُفْسِدُونَ عَاصُونَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 261)

អល់ឡោះហ្ស៊ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា *ពួកអ្នកចូរបរិភោគនិងផឹកនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ៃ*ចុ៎ ដែលព្រះអង្គﷻបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក *ពួកអ្នកចូរកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដីដោយបង្កអន្តរាយ ។* ចូរកុំដើរនៅលើផែនដីដោយបង្កឲ្យមានការខូចបង់ ដោយល្មើសបង្ហាប់ ។

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 261)2:60

***

*٧/١٦٠-١٦٢/٣ قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ﴾ اُذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ « ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ اَلْغَمَامَ﴾ لَمَّا كُنْتُمْ فِي التيه [اَلتِّيهِ] يَقِيكُمْ حَرَّ اَلشَّمْسِ وَ بَرْدَ اَلْقَمَرِ. ﴿وَ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ اَلْمَنَّ وَ اَلسَّلْوىٰ﴾ اَلْمَنُّ: اَلتَّرَنْجَبِينُ[1] كَانَ يَسْقُطُ عَلَى شَجَرِهِمْ فَيَتَنَاوَلُونَهُ وَ اَلسَّلْوَى: اَلسُّمَانَى[2] طَيْرٌ، أَطْيَبُ طَيْرٍ لَحْماً، يَسْتَرْسِلُ لَهُمْ فَيَصْطَادُونَهُ.

---

1. الترنجبين: معرّب الترانگبين، و هو كلّ طلّ ينزل من السّماء على شجر أو حجر، و يحلو و ينعقد عسلا، و يجفّ جفاف الصمغ. «تاج العروس- منن- ٩:٣٥٠».

2. السّماني: و هو طائر صغير من رتبة الدجاجيات، جسمه منضغط ممتلئ، و هو من القواطع التي تهاجر شتاء إلى الحبشة و السّودان، - - و يستوطن أوربة و حوض البحر المتوسط. «المعجم الوسيط -سلا- ١:٤٤٦».

*7/160-162/3. អ៊ីមុ៉ាﷺ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ជ៊ីសការីﷺ] មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា *[២:៥៧] លើយ* កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអើយ ! ចូរនឹកឃើញកាល *យើងបានឲ្យពពកផ្តល់ម្លប់លើពួកអ្នក* ព្រោះតែពួកអ្នកនៅក្នុងរហោឋាន (កណ្តាលវាលគ្មានជម្រក) ការពារពួកអ្នកពីកម្តៅថ្ងៃ និងពីអាការត្រជាក់របស់ខែ ។ *យើងបានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉ាននិងក្រូចមកឲ្យពួកអ្នក* អាល់-ម៉ាន គឺ

លម្អងម្យ៉ាងដែលធ្លាក់មកនៅលើដើមឈើពួកគេ ដូច្នេះពួកគេបរិភោគវា ។ ក្លេច (អាស់-សាល់ហ៊ា) គឺបក្សីមួយប្រភេទ (មាន់ព្រៃ) មានសាច់ឆ្ងាញ់ ត្រូវដាក់មកឲ្យពួកគេ ។ ពួកគេចាប់វា ។

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [لَهُمْ]: ﴿كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ وَ اُشْكُرُوا نِعْمَتِي وَ عَظِّمُوا مَنْ عَظَّمْتُهُ، وَ وَقِّرُوا مَنْ وَقَّرْتُهُ مِمَّنْ أَخَذْتُ عَلَيْكُمُ اَلْعُهُودَ وَ اَلْمَوَاثِيقَ [لَهُمْ] مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَلطَّيِّبِينَ.

អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលនឹងពួកគេថា *ពួកអ្នកចូរបរិភោគរបស់ល្អដែលយើងបានផ្តល់ឲ្យពួកអ្នក* ហើយពួកអ្នកចូរអរព្រះគុណចំពោះព្រះសប្បុរសធម៌អញ ពួកអ្នកចូរទុកជាធំអ្នកដែលអញបានតែងតាំងជាធំ ពួកអ្នកចូរគោរពអស់បុគ្គលទាំងនោះដែលអញលើកតម្កើង គឺបណ្តាអ្នកទាំងនោះ ឯងដែលពួកអ្នកបានសន្យានឹងអញថាពួកអ្នកព្រមទទួលយកវីឡាយ៉ាសុ៌ គឺមូហ្ហាំម៉ាដ្ជ៉ូ និងកូនចៅបរិសុទ្ធរបស់គេ ។

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ مَا ظَلَمُونَا﴾ لَمَّا بَدَّلُوا، وَ قَالُوا غَيْرَ مَا أُمِرُوا [بِهِ] وَ لَمْ يَفُوا بِمَا عَلَيْهِ عُوهِدُوا، لِأَنَّ كُفْرَ اَلْكَافِرِ لاَ يَقْدَحُ فِي سُلْطَانِنَا وَ مَمَالِكِنَا، كَمَا أَنَّ إِيمَانَ اَلْمُؤْمِنِ لاَ يَزِيدُ فِي سُلْطَانِنَا ﴿وَ لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ يَضُرُّونَ بِهَا بِكُفْرِهِمْ وَ تَبْدِيلِهِمْ.

អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ៉ាមានព្រះរាជបន្ទូលថា *ពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើយើងទេ* (ពួកគេមិនបានធ្វើឲ្យអញខូចខាតទេ) កាលពួកគេបានផ្លាស់ប្តូរសម្តីអញ បានថាផ្សេងពីអ្វីដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេថា ហើយមិនបានប្រព្រឹត្តទៅតាមកតិកាសញ្ញាពួកគេទេនោះ (តែពួកគេបានធ្វើឲ្យខ្លួនឯងខូចខាត) ។ ការក្បត់ជំនឿរបស់ពួកអសទ្ធាដែលក្បត់ពាក្យស្ម័គ្រនោះមិនធ្វើឲ្យព្រះអាជ្ញាធរយើង និងព្រះរាជាណាចក្រយើងអន់ថយទេ ដូចការជឿរបស់អ្នកមានសទ្ធាមិនធ្វើឲ្យអ្វីកើនឡើងក្នុងព្រះអាជ្ញាធរយើងនោះដែរ *តែពួកគេបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើខ្លួនឯង* ពួកគេធ្វើអាក្រក់មកលើខ្លួនឯងដោយសារពួកគេមិនជឿនិងដោយសារពួកគេប្តូរផ្លាស់ ។"

ثُمَّ [قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ:] قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: عِبَادَ اَللَّهِ عَلَيْكُمْ بِاعْتِقَادِ وَلاَيَتِنَا أَهْلَ اَلْبَيْتِ وَ [أَنْ] لاَ تُفَرِّقُوا بَيْنَنَا، وَ اُنْظُرُوا كَيْفَ وَسَّعَ اَللَّهُ عَلَيْكُمْ حَيْثُ أَوْضَحَ لَكُمُ اَلْحُجَّةَ لِيُسَهِّلَ عَلَيْكُمْ مَعْرِفَةَ اَلْحَقِّ، ثُمَّ وَسَّعَ لَكُمْ فِي اَلتَّقِيَّةِ لِتَسْلَمُوا مِنْ شُرُورِ اَلْخَلْقِ، ثُمَّ إِنْ بَدَّلْتُمْ وَ غَيَّرْتُمْ عَرَضَ عَلَيْكُمُ اَلتَّوْبَةَ وَ قَبِلَهَا مِنْكُمْ، فَكُونُوا لِنَعْمَاءِ اَللَّهِ شَاكِرِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 257)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានវចនៈថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីមានព្រះវចនៈថា៖ "បាវអល់ឡោះហ្ស៊ីអើយ ! កាតព្វកិច្ចរបស់អស់លោកគឺជឿវីឡាយ៉ាសុ៌យើង ព្រះរាជកុលដ្ឋាន (អាស៊ូលុល-បៃត៌) ។ អស់លោកមិនមានសិទ្ធិរើសអើងយើងទេ ។ ចូរអស់លោកពិនិត្យមើលចុះថាអល់ឡោះហ្ស៊ីបានអធិប្បាយសព្វគ្រប់យ៉ាងល្អិតល្អន់ដូចម្តេចខ្លះសម្រាប់អស់លោក ហើយបានបង្ហាញភ័ស្តុតាងច្បាស់លាស់ដល់អស់លោកដើម្បីធ្វើឲ្យអស់លោកងាយយល់ការពិត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានទុកសេរីភាពឲ្យអស់លោកទាក់ទងនឹងការលាក់ចាំងជំនឿរបស់ខ្លួន (តាគ្ពីយ៉ាសុ) ដើម្បីនឹងឲ្យអស់លោកចាកផុតពីអំពើអាក្រក់របស់មនុស្ស ។ បន្ទាប់ពីនោះ បើអស់លោកប្តូរផ្លាស់វា (កតិកាសញ្ញា) ព្រះអង្គចាំទទួលការស្នារលាទោសពីអស់លោក ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្ស៊ីដែលប្រកបដោយព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយ ។"" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 257)2:57

وَسْـَٔلْهُمْ عَنِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى كَانَتْ حَاضِرَةَ ٱلْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِى ٱلسَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ نَبْلُوهُم بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

១៦៣. ចូរអ្នកសួរពួកគេ [ដែលជាបណ្តាអ្នកចេះដឹងរបស់ពួកគេដែលប្រកបដោយគុណធម៌] អំពីស្រុកមួយដែលនៅឯសមុទ្រ កាលពួកគេបានល្មើស[ថ្ងៃសីល]សាប់បាត់ កាលត្រីបានឡើងមករកពួកគេដោយអាចមើលឃើញ ថ្ងៃដែលពួកគេកាន់សាប់បាត់ តែដែលពួកគេមិនកាន់សាប់បាត់ទេ ហ្វូងត្រីមិនមកជិតពួកគេទេ ។ ដូច្នេះឯងដែលយើងល្បងពិសោធពួកគេ ព្រោះពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស ។

មើលស្វ៊ារ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស់ ៦៥-៦៦ ។

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا ٱللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ قَالُوا۟ مَعْذِرَةً إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾

១៦៤. ពេលពួកគេមួយប៉ែកបានថា៖ "ហេតុអ្វីអស់លោកដាស់តឿនមនុស្សដែលអល់ឡោះហ្ស៊ានឹងប្រល័យចោលឬនឹងធ្វើទោសដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ?" ពួកគេបានថា៖ "ដើម្បីរួចខ្លួនពីការស្តីបន្ទោសរបស់ម្ចាស់អស់លោក ពួកគេអាចនឹងក្រែងខ្លាច ។"

មើលស្វ៊ារ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស់ ៦៥-៦៦ ។

فَلَمَّا نَسُوا۟ مَا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦٓ أَنجَيْنَا ٱلَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ ٱلسُّوٓءِ وَأَخَذْنَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ بِعَذَابٍۭ بَـِٔيسٍۭ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾

១៦៥. ពេលពួកគេ (គឺពួកទុច្ចរិត) បានភ្លេចអ្វីដែលគេបានក្រើនរំឭកពួកគេ យើងបានសង្គ្រោះជនដែលបានហាមធ្វើប្រការអាក្រក់ យើងបានធ្វើទោសជនទុច្ចរិតដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់ព្រោះពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស ។

فَلَمَّا عَتَوْا۟ عَن مَّا نُهُوا۟ عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا۟ قِرَدَةً خَـٰسِـِٔينَ ﴿١٦٦﴾

១៦៦. ដូច្នេះពេលពួកគេ (គឺពួកទុច្ចរិត) បានប្រព្រឹត្តបំពានអ្វីដែលគេបានហាមពួកគេ យើងមានព្រះរាជតម្រាស់ដាក់ពួកគេថា៖ "ពួកអ្នកចូរកើតជាសត្វស្វាដែលគេស្អប់ទៅ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៦៣-១៦៦

قصة أصحاب السبت

٧/١٦٣-١/١٦٦ وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): كَانَ هَؤُلاَءِ قَوْمٌ يَسْكُنُونَ عَلَى شَاطِئِ بَحْرٍ، نَهَاهُمُ اللَّهُ وَ أَنْبِيَاؤُهُ عَنِ اصْطِيَادِ السَّمَكِ فِي يَوْمِ السَّبْتِ. فَتَوَصَّلُوا إِلَى حِيلَةٍ لِيُحِلُّوا بِهَا لِأَنْفُسِهِمْ مَا حَرَّمَ اللَّهُ، فَحَدُّوا أَخَادِيدَ، وَ عَمِلُوا طُرُقاً تُؤَدِّي إِلَى حِيَاضٍ، يَتَهَيَّأُ لِلْحِيتَانِ الدُّخُولُ فِيهَا مِنْ تِلْكَ الطُّرُقِ، وَ لاَ يَتَهَيَّأُ لَهَا الْخُرُوجُ إِذَا هَمَّتْ بِالرُّجُوعِ. [مِنْهَا إِلَى اللُّجَجِ].

រឿងពួកសាប់បាត់

7/163-166/1 [អ៊ីម៉ាំអាល់-ហាសាន់ អាល់-អាស់ការីﷺមានវចនៈថា]អាលី ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសែន៍ﷺ មានវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រទាំងនេះរស់នៅឯឆ្នេរសមុទ្រ ។ អល់ឡោះហ្ទ៍និងព្រះសាស្តាﷺព្រះអង្គ បានហាមពួកគេចាប់ត្រីក្នុងថ្ងៃសៅរ៍ ។ ពួកគេបានរកឃើញល្បិចមួយដើម្បីអាចចាប់ត្រីបានក្នុងថ្ងៃដែល អល់ឡោះហ្ទ៍ហាមនោះ ។ ពួកគបានជីកចង្អូរទឹកទៅដល់រណ្តៅដើម្បីឲ្យត្រីហែលឆ្លងកាត់តាមនេះ តែ ទៅទាល់ក្នុងរណ្តៅមិនអាចហែលត្រឡប់មកសមុទ្រវិញបានទេ ។

فَجَاءَتِ الْحِيتَانُ يَوْمَ السَّبْتِ جَارِيَةً عَلَى أَمَانِ اللهِ [لَهَا] فَدَخَلَتِ الْأَخَادِيدَ وَ حَصَلَتْ فِي الْحِيَاضِ وَ الْغُدْرَانِ. فَلَمَّا كَانَتْ عَشِيَّةُ الْيَوْمِ هَمَّتْ بِالرُّجُوعِ مِنْهَا إِلَى اللُّجَجِ لِتَأْمَنَ صَائِدَهَا، فَرَامَتِ الرُّجُوعَ فَلَمْ تَقْدِرْ، وَ بَقِيَتْ لَيْلَتَهَا فِي مَكَانٍ يَتَهَيَّأُ أَخْذُهَا [يَوْمَ الْأَحَدِ] بِلاَ اصْطِيَادٍ لِاسْتِرْسَالِهَا فِيهِ، وَ عَجْزِهَا عَنِ الِامْتِنَاعِ، لِمَنْعِ الْمَكَانِ لَهَا.

ត្រីហែលក្នុងប្រឡាយនេះក្នុងថ្ងៃសៅរ៍ អាស្រ័យសុវត្ថិភាពអល់ឡោះហ្ទ៍ដែលត្រូវប្រទានមកលើពួកវា ហើយមកទាល់នៅឯក្នុងរណ្តៅដែលគេបានជីកនោះ ។ ពេល[ថ្ងៃសៅរ៍]យប់ ពេលវាចង់ហែលត្រឡប់ ទៅសមុទ្រវិញដើម្បីរួចផុតពីការនេសាទ មិនអាចទៅបានទេ ហើយត្រូវបង្ខាំងក្នុងរណ្តៅទាំងនោះអស់ មួយយប់រហូតដល់ថ្ងៃអាទិត្យ ។ នៅក្នុងរណ្តៅនោះ គេអាចចាប់ពួកវាបានដោយដៃយ៉ាងស្រួល ដោយ មិនបាច់ប្រើសំណាញ់ទេដែលពួកគេនោះត្រូវហាមប្រើ ។

فَكَانُوا يَأْخُذُونَهَا يَوْمَ الْأَحَدِ، وَ يَقُولُونَ: مَا اصْطَدْنَا فِي يَوْمِ السَّبْتِ، وَ إِنَّمَا اصْطَدْنَا فِي الْأَحَدِ، وَ كَذَبَ أَعْدَاءُ اللهِ بَلْ كَانُوا آخِذِينَ لَهَا بِأَخَادِيدِهِمُ الَّتِي عَمِلُوهَا يَوْمَ السَّبْتِ حَتَّى كَثُرَ مِنْ ذَلِكَ مَالُهُمْ وَ ثَرَاؤُهُمْ، وَ تَنَعَّمُوا بِالنِّسَاءِ وَ غَيْرِهِنَّ لِاتِّسَاعِ أَيْدِيهِمْ بِهِ.

ពួកគេតែងតែចាប់ត្រីថ្ងៃអាទិត្យហើយតែងតែថា៖ "យើងមិនចាប់ត្រីថ្ងៃសៅរ៍ទេ តែយើងចាប់វាថ្ងៃ អាទិត្យ ។" ពួកគេបាននិយាយមុសា ពួកសត្រូវអល់ឡោះហ្ទ៍ទាំងនេះ តែពួកគេបានចាប់ត្រីដោយ រណ្តៅដែលពួកគេបានជីកក្នុងថ្ងៃសៅរ៍នោះ ទាល់តែពួកគេកើបបាននូវទ្រព្យសម្បត្តិដោយវិធីនេះ ហើយមានភរិយាច្រើននិងវត្ថុប្រណិតច្រើនទៀតដោយសារដៃពួកគេប៉ិនប្រសប់ ។

وَ كَانُوا فِي الْمَدِينَةِ نَيِّفاً وَ ثَمَانِينَ أَلْفاً، فَعَلَ هَذَا سَبْعُونَ أَلْفاً، وَ أَنْكَرَ عَلَيْهِمُ الْبَاقُونَ، كَمَا قَصَّ اللهُ تَعَالَى ﴿وَ سْئَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ﴾ الْآيَةَ. وَ ذَلِكَ أَنَّ طَائِفَةً مِنْهُمْ وَعَظُوهُمْ وَ زَجَرُوهُمْ، وَ مِنْ عَذَابِ اللهِ خَوَّفُوهُمْ، وَ مِنِ انْتِقَامِهِ وَ شَدِيدِ بَأْسِهِ حَذَّرُوهُمْ، فَأَجَابُوهُمْ عَنْ وَعْظِهِمْ: ﴿لِمَ تَعِظُونَ قَوْماً اللهُ مُهْلِكُهُمْ﴾ بِذُنُوبِهِمْ هَلاَكَ الِاصْطِلاَمِ ﴿أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذاباً شَدِيداً﴾.

ពួកគេបានរស់នៅក្នុងស្រុកណៃយីហ្វាដែលមានប្រជារាស្ត្រ ៨០០០០ នាក់ ។ ៧០០០០ នាក់ធ្វើទង្វើ នេះ តែប្រជារាស្ត្រសល់ពីនេះចៀសវាងទង្វើនេះ ដូចអល់ឡោះហ្ទ៍បានអធិប្បាយក្នុងអាយ៉ាស៊ុ *[៧:១៦៣] ចូរអ្នកសួរពួកគេអំពីស្រុកមួយដែលនៅឯសមុទ្រ ។* ពួកគេមួយក្រុមបានព្រមានពួកគេ បាន ស្តីបន្ទោសពួកគេ បានគំរាមពួកគេឲ្យខ្លាចទណ្ឌកម្មអល់ឡោះហ្ទ៍ ឲ្យខ្លាចអល់ឡោះហ្ទ៍សងសឹកយ៉ាង ឈឺចាប់ ។ ពួកគេបានតបវិញថា៖ *"[៧:១៦៤] "ហេតុអ្វីអស់លោកដាស់តឿនមនុស្សដែលអល់ឡោះហ្វា៍ នឹងប្រល័យចោល* ដោយសារតែពួកគេបានសាងបាបកម្ម ដោយការកម្ទេចឲ្យអស់ឫស *ឬនឹងធ្វើទោស ដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ?"*

فَأَجَابُوا الْقَائِلِينَ لَهُمْ هَذَا: ﴿مَعْذِرَةً إِلىٰ رَبِّكُمْ﴾ – [هَذَا الْقَوْلُ مِنَّا لَهُمْ مَعْذِرَةٌ إِلَى رَبِّكُمْ] إِذْ كَلَّفَنَا الْأَمْرَ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّهْيَ عَنِ الْمُنْكَرِ، فَنَحْنُ نَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ– لِيَعْلَمَ رَبُّنَا مُخَالَفَتَنَا لَهُمْ، وَ كَرَاهَتَنَا لِفِعْلِهِمْ.

ក្រុមអ្នកថាបានប្រាប់ពួកគេវិញថា៖ *"ដើម្បីរួចខ្លួនពីការស្តីបន្ទោសរបស់ម្ចាស់អស់លោក* សម្តីយើងទាំងនេះដែលយើងថ្លែងហាមពួកគេនោះ ព្រោះតែយើងចង់ឲ្យរួចផុតពីការស្តីបន្ទោសរបស់ម្ចាស់ﷻយើង ព្រោះព្រះអង្គﷻបានបង្គាប់ឲ្យយើងណែនាំឲ្យប្រព្រឹត្តល្អនិងហាមប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ។ ដូច្នេះយើងហាមប្រព្រឹត្តប្រការអាក្រក់ដើម្បីនឹងឲ្យម្ចាស់ﷻយើងទ្រង់ញាណថាយើងប្រឆាំងពួកគេ យើងស្អប់ខ្ពើមទង្វើរបស់ពួកគេ ។"

قَالُوا: ﴿وَ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ وَ نَعِظُهُمْ أَيْضاً- لَعَلَّهُمْ تَنْجَعُ فِيهِمُ الْمَوَاعِظُ، فَيَتَّقُوا هَذِهِ الْمُوبِقَةَ، وَ يَحْذَرُوا عَنْ عُقُوبَتِهَا،

ពួកគេបានថា៖ *ពួកគេអាចនឹងក្រែងខ្លាច* យើងណែនាំពួកគេដោយសង្ឃឹមថាការណែនាំរបស់យើងនឹងមានប្រសិទ្ធភាពលើពួកគេ ពួកគេខ្លាចបាបធំនេះ នឹងខ្លាចលទ្ធផលអាក្រក់របស់ទង្វើពួកគេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَلَمَّا عَتَوْا﴾ حَادُوا وَ أَعْرَضُوا وَ تَكَبَّرُوا عَنْ قَبُولِهِمُ الزَّجْرَ ﴿عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ﴾ مُبْعَدِينَ عَنِ الْخَيْرِ، مُقْصَيْنَ.

អល់ឡោះហ្ស៊ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:១៦៦] ដូច្នេះពេលពួកគេបានប្រព្រឹត្តបំពាន* ពួកគេប្រព្រឹត្តលំអៀង គេចចេញ ក្រអឺតក្រទមមិនព្រមស្តាប់ការព្រមាន *ដែលគេបានហាមពួកគេ យើងមានព្រះរាជតម្រាស់ដាក់ពួកគេថា៖ "ពួកអ្នកចូរកើតជាសត្វស្វាដែលគេស្អប់ទៅ"* កម្ចាត់ចេញពីសេចក្តីល្អទាំងអស់ កាត់ផ្តាច់ ។

قَالَ فَلَمَّا نَظَرَ الْعَشَرَةُ آلاَفٍ وَ النَّيِّفُ- أَنَّ السَّبْعِينَ أَلْفاً لاَ يَقْبَلُونَ مَوَاعِظَهُمْ، وَ لاَ يَخْفِلُونَ بِتَخْوِيفِهِمْ إِيَّاهُمْ وَ تَحْذِيرِهِمْ لَهُمْ، اعْتَزَلُوهُمْ إِلَى قَرْيَةٍ أُخْرَى قَرِيبَةٍ مِنْ قَرْيَتِهِمْ، وَ قَالُوا: نَكْرَهُ أَنْ يَنْزِلَ بِهِمْ عَذَابُ اللَّهِ وَ نَحْنُ فِي خِلاَلِهِمْ.

អ៊ីមុាំអ្ម៉ាលី ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ូសៃន៌ﷺមានវចន:ថា៖ "ពេលពួកអ្នកដាស់តឿនពន្យល់ដែលមានចំនួន ១០០០០ នាក់បានឃើញថាពួកល្មើសដែលមានចំនួន ៧០០០០ នាក់នោះមិនស្តាប់ការដាស់តឿនរបស់ខ្លួនទេ មិនបារម្ភអំពីការខ្លាចក្រែងនិងការរំលឹករបស់ពួកគេទេ ពួកគេបានដកខ្លួនចេញឆ្ងាយពីពួកគេដោយផ្លាស់ទៅរស់នៅឯស្រុកមួយទៀតដែលនៅជិតនោះ ហើយបានថា៖ "យើងមិនចង់នៅជាមួយពួកគេទេពេលទណ្ឌកម្មអល់ឡោះហ្ស៊ﷻបាក់ស្រោចមកលើពួកគេ ។"

فَأَمْسَوْا لَيْلَةً، فَمَسَخَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى كُلَّهُمْ قِرَدَةً [خَاسِئِيَ] وَ بَقِيَ بَابُ الْمَدِينَةِ مُغْلَقاً لاَ يَخْرُجُ مِنْهُ أَحَدٌ [وَ لاَ يَدْخُلُهُ أَحَدٌ]. وَ تَسَامَعَ بِذَلِكَ أَهْلُ الْقُرَى وَ قَصَدُوهُمْ، وَ تَسَنَّمُوا حِيطَانَ الْبَلَدِ، فَاطَّلَعُوا عَلَيْهِمْ فَإِذَا هُمْ كُلُّهُمْ رِجَالُهُمْ وَ نِسَاؤُهُمْ قِرَدَةٌ- يَمُوجُ بَعْضُهُمْ فِي بَعْضٍ- يَعْرِفُ هَؤُلاَءِ النَّاظِرُونَ مَعَارِفَهُمْ وَ قَرَابَاتِهِمْ وَ خُلَطَاءَهُمْ، يَقُولُ الْمُطَّلِعُ لِبَعْضِهِمْ: أَنْتَ فُلاَنٌ، أَنْتَ فُلاَنَةُ؟ فَتَدْمَعُ عَيْنُهُ وَ يُؤْمِئُ بِرَأْسِهِ (بِلَا، أَوْ نَعَمْ).

ពួកគេបានចាកចេញក្នុងពេលយប់ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ﷻបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្រុកទាំងអស់នោះទៅជាសត្វស្វាធំដែលគេស្អប់ខ្ពើម ។ ទ្វារស្រុកនេះត្រូវបិទជិត មិនមានអ្នកណាចេញពីក្នុងស្រុកនោះទេ ហើយមិនមានអ្នកណាចូលទៅក្នុងស្រុកនោះបានទេ ។ ពួកអ្នកស្រុកមួយទៀតបានមកស្តាប់ដំណឹងនេះ ពួកគេបានឡើងលើកំផែងស្រុកនេះ បានឃើញប្រុសស្រីទាំងអស់ក្លាយទៅជាដូចសត្វស្វា ធ្វើសញ្ញារកគ្នា ។ ពួកអ្នកឃើញស្គាល់ពួកគេនោះ ស្គាល់សាច់ញាតិរបស់ខ្លួនមួយចំនួនដែលធ្លាប់រស់នៅរួមគ្នា ។ ពួកអ្នកឃើញបានសួរពួកនោះមួយចំនួនថា៖ "អ្នកជាអ្នកនេះមែនទេ ?" ពួកគេនោះបានហូរទឹកភ្នែកដោយធ្វើកាយវិការក្បាល[ដើម្បីបញ្ជាក់ថាមែនឬទេ] ។

فَمَا زَالُوا كَذَلِكَ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ، ثُمَّ بَعَثَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ [عَلَيْهِمْ] مَطَراً وَ رِيحاً- فَجَرَفَهُمْ إِلَى الْبَحْرِ، وَ مَا بَقِيَ مَسْخٌ بَعْدَ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ، وَ إِنَّمَا الَّذِينَ تَرَوْنَ مِنْ هَذِهِ الْمُصَوَّرَاتِ بِصُوَرِهَا- فَإِنَّمَا هِيَ أَشْبَاهُهَا، لاَ هِيَ بِأَعْيَانِهَا، وَ لاَ مِنْ نَسْلِهَا. (التفسير العسكرى عليه السلام ج١ ص٢٦٨)

ពួកគេនៅក្នុងសភាពអស់បីថ្ងៃ ។ បន្ទាប់ពីនោះអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻបានចាត់បញ្ជូនភ្លៀងនិងខ្យល់មកលើពួកគេ បក់ជាត់ពួកគេទៅក្នុងសមុទ្រ មិនមាននៅសល់បុគ្គលប្រែរូបទេក្រោយពីបីថ្ងៃ ។ ពេលអស់លោកបានឃើញមុខទាំងនោះដែលដូចរូប[ស្វាធំសម័យឥឡូវ] ពួកវាដូចពួកគេ ។ ពួកវាមិនមែនពួកនោះពិតប្រាកដទេ ហើយក៏មិនជាប់ពូជអំបូរនឹងពួកគេនោះទេដែរ ។" (التفسير العسكرى عليه السلام 1: 268)2:66

***

٧/١٦٣-١٦٦/٢ سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُغِيرَةِ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى ﴿فَلَمَّا نَسُوا ما ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ﴾ قَالَ: كَانُوا ثَلَاثَةَ أَصْنَافٍ: صِنْفٌ ائْتَمَرُوا وَ أَمَرُوا فَنَجَوْا، وَ صِنْفٌ ائْتَمَرُوا وَ لَمْ يَأْمُرُوا فَمُسِخُوا ذَرّاً، وَ صِنْفٌ لَمْ يَأْتَمِرُوا وَ لَمْ يَأْمُرُوا فَهَلَكُوا. (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ١٥٨ الحديث : ١٥١)

7/163-166/2 [...] ត្ពល់ហ្ជាស្ស ប៊ិន ស្ស៊ែដ្ធ៌ បានថា អាប៊ូ អ្ជាប់ឌ្ឆុលឡោះហ្ស៊ីមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីتعالى *[៧:១៦៥] ពេលពួកគេបានភ្លេចអ្វីដែលគេបានក្រើនរំឭកពួកគេ យើងបានសង្គ្រោះជនដែលបានហាមធ្វើប្រការអាក្រក់* ថា: "មានបីប្រភេទគឺ: បណ្តាអ្នកដែលបានធ្វើតាមព្រះបញ្ជាហើយបានបញ្ជាគេងទៀត ជនទាំងនេះត្រូវជួយសង្គ្រោះ, បណ្តាអ្នកដែលធ្វើតាមព្រះបញ្ជាតែមិនបានបញ្ជាគេងទៀតទេ ជនទាំងនេះត្រូវធ្វើឲ្យប្រែរូបរាងទៅជាកម្ទេចតូចៗ, បណ្តាជនដែលមិនធ្វើតាមព្រះបញ្ជាទេ មិនបានបញ្ជាគេងទៀតទេ ជនទាំងនេះត្រូវស្លាប់ ។" (الكافي 8: 158/ 151)

***

*٧/١٦٣-١٦٦/٣ الْعَيَّاشِيُّ: عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «كَانَتْ مَدِينَةٌ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ، فَقَالُوا لِنَبِيِّهِمْ: إِنْ كَانَ صَادِقاً فَلْيُحَوِّلْنَا رَبُّنَا جِرِّيثاً، فَإِذَا الْمَدِينَةُ فِي وَسَطِ الْبَحْرِ قَدْ غَرِقَتْ مِنَ اللَّيْلِ، وَ إِذَا كُلُّ رَجُلٍ مِنْهُمْ مَمْسُوخٌ جِرِّيثاً يَدْخُلُ الرَّاكِبُ فِي فِيهَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٠١ الحديث : ٩٩/ ٤٠٢٩ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٣٢ الحديث : ٩٢)**

7/163-166/3 អាល់-ង៉ៃអ‍ុយ៉ាស្ស៊ី រាយការណ៍តមកពី អាល់-អាស្ស‍ូបាកុ ប៊ិន ន‍ូបាតាស‍ុ តមកពី អ‍ុាលីصلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប‍ូលិបﷺ ។ ព្រះអង្គមានវច:ថា: "មានស្រុកមួយនៅក្បែរសមុទ្រ ។ ពួកគេបានប្រាប់ព្រះសាស្តាពួកគេថា: "បើលោកនិយាយពិតមែន សូមឲ្យម្ចាស់ﷻយើងធ្វើឲ្យយើងក្លាយទៅជាសត្វអន្ទង់ ។ សព្វថ្ងៃនេះស្រុកនោះនៅកណ្តាសមុទ្រ ត្រូវពន្លិចក្នុងពេលយប់ ។ បុរសទាំងអស់ត្រូវក្លាយខ្លួនទៅជាសត្វអន្ទង់ រួមទាំងអ្នកដំណើរដោយជំនិះដែលនៅក្នុងស្រុកនោះដែរ ។" (تفسير العيّاشي 2: 32/ 92)

***

*٧/١٦٣-١٦٦/٤ عَنِ الْأَصْبَغِ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «أُمَّتَانِ مُسِخَتَا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ: فَأَمَّا الَّتِي أَخَذَتِ الْبَحْرَ فَهِيَ الْجِرِّيثُ، وَ أَمَّا الَّتِي أَخَذَتِ الْبَرَّ فَهِيَ الضِّبَابُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٢ الحديث : ٩٩/ ٤٠٣٢ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٣٤ الحديث : ٩٥)**

7/163-166/4 រាយការណ៍មកពី អាល់-អាស្ស‍ូបាកុ តមកពី អ‍ុាលីصلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គមានវចន:ថា: "ក‍ូនចៅអ‍ុីសរ‍ុ‍ីលពីរសហគមន៍ត្រូវប្រែរូប ។ សហគមន៍ដែលត្រូវសមុទ្រយក ពួកនោះត្រូវទៅជាសត្វអន្ទង់ ។ សហគមន៍ដែលត្រូវដីយក ពួកនោះត្រូវក្លាយទៅជាសត្វបង្គួយ ។" (تفسير العيّاشي 2: 34/ 95)

***

*٧/١٦٣-١٦٦/٥ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿فَلَمَّا نَسُوا ما ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا

الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ﴾، قَالَ: «افْتَرَقَ الْقَوْمُ ثَلاَثَ فِرَقٍ: فِرْقَةٌ انْتَهَتْ وَ اعْتَزَلَتْ، وَ فِرْقَةٌ أَقَامَتْ وَ لَمْ تُقَارِفِ الذُّنُوبَ، وَ فِرْقَةٌ اقْتَرَفَتِ الذُّنُوبَ، فَلَمْ تَنْجُ مِنَ الْعَذَابِ إِلاَّ مَنِ انْتَهَتْ».

*7/163-166/5 រាយការណ៍មកពី ត្ពល់ហ្ការ៉ាស ប៊ិន ស្ការ៉ដ្ធ តមកពី យ៉ាកុ៉ប្ហារ៉ ﷺ ប៊ិន ម៉ូហ្ការ៉ាម៉ាដ្ធ ﷺ តមកពីព្រះបិតា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ការ៉ ﷻ *[៧:១៦៥] ពេលពួកគេបានភ្លេចអ្វីដែលគេបានក្រើនរំពួកពួកគេ យើងបានសង្គ្រោះជនដែលបានហាមធ្វើប្រការអាក្រក់* ថា៖ "មនុស្សត្រូវញែកជាបីក្រុម ក្រុមមួយបានឈប់ ហើយបានដកខ្លួនចេញ, ក្រុមមួយបានផ្ទាក ហើយមិនបានប្រព្រឹត្តបាបទេ, ក្រុមមួយបានប្រព្រឹត្តបាប ។ ពុំមានអ្នកណាមួយរួចផុតពីព្រះទណ្ឌកម្មទេ លើកលែងតែបុគ្គលដែលបានឈប់ ។"

قَالَ جَعْفَرٌ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): مَا صُنِعَ بِالَّذِينَ أَقَامُوا وَ لَمْ يُقَارِفُوا الذُّنُوبَ؟ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): بَلَغَنِي أَنَّهُمْ صَارُوا ذَرّاً». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٢ الحديث : ٩٩/ ٤٠٣٤ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٣٥ الحديث : ٧٩)**

យ៉ាកុ៉ប្ហារ៉ ﷺ មានវចន:ថាខ្ញុំ ﷺ បានទូល អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ប្ហារ៉ ﷺ ថា៖ "តើមានអ្វីកើតឡើងទៅលើជនដែលបានផ្ទាកហើយមិនបានប្រព្រឹត្តបាបទេនោះ ?" អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ប្ហារ៉ ﷺ មានវចន:ថា៖ "បិតា ﷺ បានឮថាពួកគេក្លាយទៅជាកម្ទេចល្អិតៗ ។" (تفسير العيّاشي 2: 35/ 79)

***

*٦/١٦٦-١٦٣/٧ و قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رِئَابٍ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «وَجَدْنَا فِي كِتَابِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) أَنَّ قَوْماً مِنْ أَهْلِ أَيْلَةَ [2]، مِنْ قَوْمِ ثَمُودَ، وَ أَنَّ الْحِيتَانَ كَانَتْ سَبَقَتْ إِلَيْهِمْ يَوْمَ السَّبْتِ لِيَخْتَبِرَ اللَّهُ طَاعَتَهُمْ فِي ذَلِكَ، فَشَرَعَتْ إِلَيْهِمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ فِي نَادِيهِمْ، وَ قُدَّامَ أَبْوَابِهِمْ، فِي أَنْهَارِهِمْ وَ سَوَاقِيهِمْ، فَبَادَرُوا إِلَيْهَا فَأَخَذُوا يَصْطَادُونَهَا وَ يَأْكُلُونَهَا

---

[2] في المصدر: ايكة، و هو تصحيف، و أيلة: مدينة على ساحل بحر القلزم (البحر الأحمر) ممّا يلي الشام. مراصد الاطلاع ١:١٣٨، معجم البلدان ١:٢٩٢.

*7/163-166/6 [...] រាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ប្ហារ៉ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "យើង ﷺ យើញមានចារឹកនៅក្នុងព្រះគម្ពីររបស់អ្ការ៉លី ﷺ ថា[ពួកគេ]ជាប្រជាជនស្រុកអ៊ែឡាស្ស[2] ពួកគេជាបណ្តាប្រជាជាតិស្ការ៉ម៉ូដ ។ ត្រីតែងតែមករកពួកគេក្នុងថ្ងៃសៅរ៍ដើម្បីអល់ឡោះហ្ការ៉ ﷻ ពិសោធពួកគេរឿងស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ ﷻ ក្នុងថ្ងៃនោះ ។ ត្រីឡើងលើមករកពួកគេក្នុងអូរ នៅពីមុខផ្ទះពួកគេ នៅក្នុងផ្សារពួកគេ និងក្នុងស្ទឹង ។ ពួកគេសម្រេចចិត្តចាប់ត្រីនោះដោយនេសាទ បរិភោគត្រីនោះ ។

---

[2] នៅក្នុងច្បាប់ដើម៖ អ៊ែកាស្ស ។ អ៊ែឡាស្ស ជាស្រុកមួយស្ថិតនៅឯឆ្នេរសមុទ្រគ្ការ៉ុលស (សមុទ្រស្រហម) ទៅកាន់ប្រទេសស៊ីរី ។

فَلَبِثُوا فِي ذَلِكَ مَا شَاءَ اللَّهُ لاَ يَنْهَاهُمْ عَنْهَا الْأَحْبَارُ، وَ لاَ يَمْنَعُهُمُ الْعُلَمَاءُ مِنْ صَيْدِهَا. ثُمَّ إِنَّ الشَّيْطَانَ أَوْحَى إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ: إِنَّمَا نُهِيتُمْ عَنْ أَكْلِهَا يَوْمَ السَّبْتِ وَ لَمْ تُنْهَوْا عَنْ صَيْدِهَا. فَاصْطَادُوهَا يَوْمَ السَّبْتِ وَ أَكَلُوهَا فِيمَا سِوَى ذَلِكَ مِنَ الْأَيَّامِ،

ពួកគេប្រព្រឹត្តបែបនោះដ៏យូរស្រេចតែអល់ឡោះហ្ការ៉ ﷻ ចង់ ។ មេសាសនាយ៉ាហ្ស៊ូឌីពួកគេមិនបានហាមពួកគេទេ អ្នកចេះដឹង (អ៊ូឡាម៉ា) របស់ពួកគេមិនហាមពួកគេនេសាទត្រីនោះទេ ។ បន្ទាប់មកស៊ៃតុន ﷺ បានឃ្សឹបខ្សៀវដាក់ពួកគេមួយក្រុមថា៖ "គេហាមអស់លោកបរិភោគត្រីនោះថ្ងៃសៅរ៍ តែគេពុំបានហាមអស់

លោកនេសាទត្រីថ្ងៃនោះទេ ។" ពួកគេក៏បានចាប់ត្រីក្នុងថ្ងៃសៅរ៍ បរិភោគត្រីនោះថ្ងៃផ្សេង ។

فَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ: اَلْآنَ نَصْطَادُهَا. فَعَتَتْ وَ انْحَازَتْ طَائِفَةٌ أُخْرَى مِنْهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ فَقَالُوا: نَنْهَاكُمْ عَنْ عُقُوبَةِ اللَّهِ أَنْ تَتَعَرَّضُوا لِخِلَافِ أَمْرِهِ. وَ اعْتَزَلَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ ذَاتَ الْيَسَارِ فَسَكَتَتْ فَلَمْ تَعِظْهُمْ، فَقَالَتْ لِلطَّائِفَةِ الَّتِي وَعَظَتْهُمْ: ﴿لِمَ تَعِظُونَ قَوْماً اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَاباً شَدِيداً﴾؟ فَقَالَتِ الطَّائِفَةُ الَّتِي وَعَظَتْهُمْ: ﴿مَعْذِرَةً إِلىٰ رَبِّكُمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾.

ពួកគេមួយក្រុមបានថា៖ "ពេលនេះយើងអាចចាប់ត្រីបាន ។" ពួកគេមួយក្រុមទៀតនៅខាងស្តាំបានប្រាប់ពួកគេថា៖ "យើងសូមដាស់តឿនអស់លោកថាអស់លោកកំពុងតែឈានទៅរកព្រះទណ្ឌកម្ម អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)ដោយល្មើសព្រះបញ្ជានោះ ។" ពួកគេមួយក្រុមដកខ្លួនចេញនៅខាងឆ្វេង មិននិយាយអ្វីទេ មិនព្រមានពួកគេទេ ពួកគេបាននិយាយដាក់ក្រុមអ្នកដែលបានដាស់តឿនពួកគេនោះថា៖ *"[៧:១៦៤] ហេតុអ្វីអស់លោកដាស់តឿនមនុស្សដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)នឹងប្រល័យចោលឬនឹងធ្វើទោសដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ?"* ក្រុមដែលដាស់តឿនពួកនោះបានថា៖ *"[៧:១៦៤] ដើម្បីរួចខ្លួនពីការស្តីបន្ទោសរបស់ម្ចាស់អស់លោក ពួកគេអាចនឹងក្រែងខ្លាច ។"*

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَلَمّا نَسُوا ما ذُكِّرُوا بِهِ يَعْنِي﴾ لَمَّا تَرَكُوا مَا وُعِظُوا بِهِ مَضَوْا عَلَى الْخَطِيئَةِ، فَقَالَتِ الطَّائِفَةُ الَّتِي وَعَظَتْهُمْ: لاَ وَ اللَّهِ، لاَ نُجَامِعُكُمْ وَ لاَ نُبَايِتُكُمُ اللَّيْلَةَ فِي مَدِينَتِكُمْ هَذِهِ الَّتِي عَصَيْتُمُ اللَّهَ فِيهَا، مَخَافَةَ أَنْ يَنْزِلَ عَلَيْكُمُ الْبَلاَءُ فَيَعُمَّنَا مَعَكُمْ».

អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:១៦៥] ពេលពួកគេបានភ្លេចអ្វីដែលគេបានក្រើនរំឭកពួកគេ* មានន័យថាព្រោះតែពួកគេមិនអើពើនឹងការដាស់តឿនរបស់ពួកគេនោះ ពួកគេមានៈធ្វើកំហុស ។ ពួកអ្នកដាស់តឿនបានថា៖ "ទេ! សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)! យើងនឹងមិនចូលរួមជាមួយអស់លោកទេ យើងនឹងមិនស្នាក់នៅក្នុងស្រុកនេះទេ ទោះបីមួយយប់ក៏ដោយ ក្នុងស្រុកដែលអស់លោកបានល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ) ព្រោះយើងខ្លាចមហន្តរាយនឹងបាក់ស្រោចមកលើយើងរួមជាមួយអស់លោកដែរ ។"

قَالَ: «فَخَرَجُوا عَنْهُمْ مِنَ الْمَدِينَةِ مَخَافَةَ أَنْ يُصِيبَهُمُ الْبَلاَءُ، فَنَزَلُوا قَرِيباً مِنَ الْمَدِينَةِ، فَبَاتُوا تَحْتَ السَّمَاءِ، فَلَمَّا أَصْبَحَ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ الْمُطِيعُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ غَدَوْا لِيَنْظُرُوا مَا حَالُ أَهْلِ الْمَعْصِيَةِ، فَأَتَوْا بَابَ الْمَدِينَةِ فَإِذَا هُوَ مُصْمَتٌ، فَدَقُّوهُ فَلَمْ يُجَابُوا، وَ لَمْ يَسْمَعُوا مِنْهَا حِسَّ أَحَدٍ،

ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "ពួកគេក៏បានចាកចេញពីស្រុក ព្រោះខ្លាចមហន្តរាយបាក់ស្រោចមកលើពួកគេ ។ ពួកគេបានបោះជំរំនៅក្បែរស្រុកនោះ សម្រាកយប់នៅក្រោមមេឃ ។ ព្រឹកឡើង មិត្តរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)ដែលគោរពព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ(ﷻ) បានទៅមើលស្ថានភាពរបស់ពួកល្មើសព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ) ។ ពួកគេបានឃើញទ្វារស្រុកបិទជិត ។ ពួកគេបានគោះទ្វារនោះ តែពុំមានចម្លើយទេ មិនឮមាត់និយាយគ្នាទេ ។

فَوَضَعُوا سُلَّماً عَلَى سُورِ الْمَدِينَةِ، ثُمَّ أَصْعَدُوا رَجُلاً مِنْهُمْ، فَأَشْرَفَ عَلَى الْمَدِينَةِ، فَنَظَرَ فَإِذَا هُوَ بِالْقَوْمِ قِرَدَةً يَتَعَاوَوْنَ، [فَقَالَ الرَّجُلُ لِأَصْحَابِهِ: يَا قَوْمِ، أَرَى وَ اللَّهِ عَجَباً! قَالُوا: وَ مَا تَرَى؟ قَالَ: أَرَى الْقَوْمَ قَدْ صَارُوا قِرَدَةً يَتَعَاوَوْنَ] وَ لَهَا أَذْنَابٌ،

ពួកគេក៏បានដាក់ជណ្តើរ គ្នាពួកគេម្នាក់បានឡើងទៅលើកំផែងស្រុកសម្លឹងរកមើលពីលើ ។ គាត់បានឃើញស្វាមួយក្រុមស្រែក ។ បុរសនោះបានប្រាប់មិត្តខ្លួនថា៖ "មិត្តអើយ! សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)! អស្ចារ្យណាស់!" ពួកគេបានថា៖ "ឃើញអ្វី ?" គាត់បានថា៖ "ខ្ញុំឃើញមនុស្សក្លាយទៅជាស្វា ស្រែកហើយដុះកន្ទុយ!"

فَكَسَرُوا الْبَابَ، فَعَرَفَتِ الطَّائِفَةُ أَنْسَابَهَا مِنَ الْإِنْسِ، وَ لَمْ تَعْرِفِ الْإِنْسُ أَنْسَابَهَا مِنَ الْقِرَدَةِ، فَقَالَ الْقَوْمُ لِلْقِرَدَةِ: أَ لَمْ نَنْهَكُمْ؟

ពួកគេក៏បានវាយបំបាក់ទ្វារហើយចូលទៅខាងក្នុង ។ ក្រុមស្វាមើលស្គាល់បងប្អូនខ្លួនដែលជាមនុស្ស តែក្រុមមនុស្សមើលមិនស្គាល់ញាតិរបស់ខ្លួននៅក្នុងក្រុមស្វានោះទេ ។ ក្រុមមនុស្សនិយាយរកក្រុមស្វា ថា៖ "តើយើងមិនបានហាមឃាត់អស់លោកហើយទេ ?"

فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): وَ الَّذِي فَلَقَ الْحَبَّةَ وَ بَرَأَ النَّسَمَةَ، إِنِّي لَأَعْرِفُ أَنْسَابَهَا مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ، لاَ يُنْكِرُونَ وَ لاَ يُغَيِّرُونَ، بَلْ تَرَكُوا مَا أُمِرُوا بِهِ فَتَفَرَّقُوا، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَبُعْداً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ فَقَالَ اللَّهُ: ﴿أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَ أَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٩٨ الحديث : ٩٩/ ٤٠٢٤ ، تفسير القمّيّ – الجزء : ١ صفحة : ٢٤٤)**

អ៊ីម៉ាំអ៊ីលីមានវចន:ថា៖ "សូមស្បថនឹងព្រះ(ﷻ)ដែលបំបែកគ្រាប់ពូជ ហើយបង្កើតមនុស្ស ! ការពិត [សម័យនេះ]ខ្ញុំ(ﷺ)ស្គាល់ត្រកូលពួកគេនៅក្នុងសហគមន៍នេះ ។ ពួកគេមិនប្រកែកទេ មិនផ្លាស់ប្តូរទេ (ពួកគេមិនប្រយ័ត្នប្រការអាក្រក់ទេ មិនខ្ទះខ្ទែងកម្ចាត់ប្រការអាក្រក់នោះតាមសាសនាទេ ពោលគឺពួកគេដូចជូនតាពួកគេកាលពីមុនដែរ) ។ ពួកគេមិនអើពើនឹងអ្វីៗដែលគេបានដាក់មកលើពួកគេជាព្រះបញ្ជានោះទេ ។ ដូច្នេះពួកគេបានលម្អៀងចេញ (បែកបាក់ពីគ្នីគ្នា ពីផ្លូវត្រូវ) ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២៣:៤១] ចូរជនទុច្ចរិតទាំងឡាយវិនាសអស់ទៅ ។* អល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[៧:១៦៥] ពេលពួកគេបានភ្លេចអ្វីដែលគេបានក្រើនរំឭកពួកគេ យើងបានសង្គ្រោះជនដែលបានហាមធ្វើប្រការអាក្រក់ យើងបានធ្វើទោសជនទុច្ចរិតដោយទណ្ឌកម្មធ្ងន់ព្រោះពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស ។"*
(تفسير القمّيّ 1: 244)

***

*٧/١٦٣-١٦٦/٧ عَنْ هَارُونَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، رَفَعَهُ إِلَى أَحَدِهِمْ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، قَالَ: «جَاءَ قَوْمٌ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) بِالْكُوفَةِ، وَ قَالُوا لَهُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، إِنَّ هَذِهِ الْجِرِّيثَ تُبَاعُ فِي أَسْوَاقِنَا؟»

*7/163-166/7 [...] រាយការណ៍មកពីអ៊ីម៉ាំមួយអង្គ ។ ព្រះអង្គមានវចន:ថា៖ "មនុស្សមួយក្រុមបានមករក អាមីរុល-មុមីនីន ទូលព្រះអង្គថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន អឺយ ! អន្ទង់ទាំងនេះអាចលក់ឯផ្សារយើងបានទេ ?"

قَالَ: «فَتَبَسَّمَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) ضَاحِكاً، ثُمَّ قَالَ: قُومُوا لِأُرِيَكُمْ عَجَباً، وَ لاَ تَقُولُوا فِي وَصِيِّكُمْ إِلاَّ خَيْراً، فَقَامُوا مَعَهُ فَأَتَوْا شَاطِئَ بَحْرٍ فَتَفَلَ فِيهِ تَفْلَةً، وَ تَكَلَّمَ بِكَلِمَاتٍ، فَإِذَا بِجِرِّيثَةٍ رَافِعَةً رَأْسَهَا فَاتِحَةً فَاهَا.

ព្រះអង្គមានវចន:ថា អាមីរុល-មុមីនីនញញឹមដោយសើចបន្តិច ហើយមានវចន:ថា៖ "ងើបឡើង ខ្ញុំ(ﷺ)នឹងបង្ហាញអស់លោកនូវព្រឹត្តិការណ៍អស្ចារ្យមួយ ហើយចូរកុំនិយាយអ្វីផ្សេងពីប្រការល្អ ប្រសើរអំពីអ្នកស្នង(ﷺ)របស់អស់លោក ។" ពួកគេក៏បានងើបឡើងជាមួយព្រះអង្គ(ﷺ) ទៅកាន់ឆ្នេរសមុទ្រ ។ ព្រះអង្គ(ﷺ)ស្តោះទៅក្នុងសមុទ្រ ហើយបាននិយាយសម្តីនីមួយ ។ អន្ទង់មួយបានងើបក្បាលក្នុងទឹក ហាមាត់ ។

فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): مَنْ أَنْتِ، الْوَيْلُ لَكِ وَ لِقَوْمِكِ؟ فَقَالَتْ: نَحْنُ مِنْ أَهْلِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ، إِذْ يَقُولُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ: ﴿إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعاً﴾ الْآيَةَ، فَعَرَضَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَلاَيَتَكَ، فَقَعَدْنَا عَنْهَا، فَمَسَخَنَا اللَّهُ، فَبَعْضُنَا فِي الْبَرِّ وَ بَعْضُنَا فِي الْبَحْرِ: فَأَمَّا الَّذِينَ فِي الْبَحْرِ فَالْجِرِّيثُ، وَ أَمَّا الَّذِينَ فِي الْبَرِّ فَالْيَرْبُوعُ»

អាមីរុល-មុមីនីនﷺមានវចនៈថា៖ "អ្នកឯងជាអ្នកណា ? អ្នកឯងនិងបងប្អូនអ្នកឯងអកុសលម្ល៉េះ !" អន្ទង់បានទូលថា៖ "យើងជាអ្នកស្រុកមួយដែលនៅឯសមុទ្រ ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គﷻថា៖ *[៧:១៦៣] កាលគ្រីបានឡើងមករកពួកគេដោយអាចមើលឃើញ ។* អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានបង្ហាញអស់ទាំងយើងនូវវីឡាយ៉ាស៊ុំរបស់ព្រះអង្គﷺ តែយើងអង្គុយឆ្ងាយពីវីឡាយ៉ាស៊ុំនោះ (ពោលគឺមិនព្រមទទួលវីឡាយ៉ាស៊ុំទេ) ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានផ្លាស់ប្តូររូបយើង អ្នកខ្លះនៅលើដីគោក អ្នកខ្លះទៀតនៅក្នុងសមុទ្រ ។ បណ្តាអ្នកដែលនៅក្នុងសមុទ្រនោះ ពួកគេជាអន្ទង់ បណ្តាអ្នកដែលនៅលើដីគោក ពួកគេជាសត្វយ៉ារបូអ៌ (សត្វដូចកណ្តុរប្រែង) ។"

قَالَ: «ثُمَّ الْتَفَتَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَيْنَا، فَقَالَ: أَ سَمِعْتُمْ مَقَالَتَهَا؟ قُلْنَا: اَللَّهُمَّ نَعَمْ، قَالَ: وَ الَّذِي بَعَثَ مُحَمَّداً (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالنُّبُوَّةِ، لَتَحِيضُ كَمَا تَحِيضُ نِسَاؤُكُمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٢ الحديث : ٩٩/ ٤٠٣٣ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٥ الحديث : ٩٦)**

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាន្ទាប់មក អាមីរុល-មុមីនីនﷺបានបែរមករកយើង មានវចនៈថា៖ "អស់លោកបានឮសម្តីវាទេ ?" យើងបានទូលថា៖ "បានឮ ។" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "សូមស្បថនឹងព្រះﷻដែលបានចាត់បញ្ជូនមូហ្ហាំម៉ាដ់ﷺមកជាព្រះសាស្តា ។ [បណ្តាញីរបស់]ពួកវាមានរដូវខែដូចបណ្តាស្ត្រីអស់លោកដែរ ។" (تفسير العيّاشي 2: 45/ 96)

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَـٰمَةِ مَن يَسُومُهُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ ۗ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ ٱلْعِقَابِ وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٧﴾

១៦៧. [ចូរអ្នកនឹកឃើញ]កាលម្ចាស់អ្នកបានប្រកាសថាព្រះអង្គនឹងបញ្ជូនមកតទល់នឹងពួកគេ រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ នូវពួកនីមួយដែលនឹងធ្វើបាបពួកគេដោយទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។ ម្ចាស់អ្នករហ័សក្នុងការធ្វើទោស ព្រះអង្គទ្រង់អត់ឱន[ដល់បណ្តាអ្នកណាដែលភ្ជាក់រឭកវាងចាល] ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

وَقَطَّعْنَـٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أُمَمًا ۖ مِّنْهُمُ ٱلصَّـٰلِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَٰلِكَ ۖ وَبَلَوْنَـٰهُم بِٱلْحَسَنَـٰتِ وَٱلسَّيِّـَٔاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾

១៦៨. យើងបានបំបែកពួកគេនៅលើផែនដីជាច្រើនសហគមន៍ ។ នៅក្នុងបណ្តាពួកគេមានអ្នកត្រឹមត្រូវ នៅក្នុងបណ្តាពួកគេមានអ្នកខុសពីនោះ ។ យើងបានល្បងពិសោធពួកគេដោយសេចក្តីល្អនិងសេចក្តីអាក្រក់ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេត្រឡប់វិញ ។

فَخَلَفَ مِنۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا۟ ٱلْكِتَـٰبَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَـٰذَا ٱلْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهُۥ يَأْخُذُوهُ ۚ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِم مِّيثَـٰقُ ٱلْكِتَـٰبِ أَن لَّا يَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ وَدَرَسُوا۟ مَا فِيهِ ۗ وَٱلدَّارُ ٱلْـَٔاخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

១៦៩. ក្រោយពីពួកគេ (គឺពួកទុច្ចរិត) មានអ្នកស្នង[អាក្រក់]ដែលបានទទួលព្រះគម្ពីរជាកេរដំណែល ។ ពួកគេកើបយកទ្រព្យមិនបិតថេរនៃលោកទាបនេះដោយថា៖ "គេនឹងអភ័យទោសឲ្យយើង [បន្តិចទៀតយើងនឹងកែខ្លួន] ។" បើមានទ្រព្យមិនបិតថេរស្រដៀងនោះដែរ[ដែលត្រូវហាម]កើតមានដល់ពួកគេ ពួក

គេយកវា ។ តើគេពុំបានទទួលយកកិច្ចសន្យារឿងព្រះគម្ពីរពីពួកគេហើយទេ ថាពួកគេមិនត្រូវនិយាយអ្វីអំពីអល់ឡោះហ៊ូ ក្រៅពីការពិតទេ ដ្បិតពួកគេបានសិក្សាអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះហើយ ? ជម្រកលោកមុខប្រសើរជាងសម្រាប់ជនានុជនណាដែលក្រែងខ្លាច[អល់ឡោះហ៊ូ] ។ ពួកអ្នកមិនពិចារណាទេ ?

وَٱلَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِٱلْكِتَٰبِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُصْلِحِينَ ١٧٠

១៧០. បណ្ដាអ្នកដែលប្រតិបត្តិតាមព្រះគម្ពីរយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ធ្វើនមស្ការ[បូជាអល់ឡោះហ៊ូ] យើងនឹងមិនបណ្ដោយឲ្យរង្វាន់របស់បណ្ដាអ្នកអប់រំខ្លួនបាត់បង់ឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៦៧-១៧០

١٦٧/٧-١/١٧٠ وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿وَ الَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَ أَقَامُوا الصَّلاَةَ﴾ إِلَى آخِرِهِ، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أَشْيَاعِهِمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٣ الحديث : ٩٩/ ٤٠٣٨ ، تفسير القمّيّ - الجزء : ١ صفحة : ٢٤٦)**

7/167-170/1 [...] អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ ﷺ មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊ូ ﷻ *[៧:១៧០] បណ្ដាអ្នកដែលប្រតិបត្តិតាមព្រះគម្ពីរយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ធ្វើនមស្ការ* លុះចប់អាយ៉ាស់ ថា: "អាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅព្រះរាជបុត្ត្រាជនត្តា ﷺ របស់មូហ្ហាម៉ាដ់ ﷺ និងស្ប៊ីអ្ចាស់ព្រះអង្គ ﷺ ។" (تفسير القمّي 1 : 246)

***

١٦٧/٧-٢/١٧٠ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي يَعْقُوبَ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ خَصَّ عِبَادَهُ بِآيَتَيْنِ مِنْ كِتَابِهِ أَنْ لَا يَقُولُوا حَتَّى يَعْلَمُوا، وَ لَا يَرُدُّوا مَا لَمْ يَعْلَمُوا، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿أَ لَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثاقُ الْكِتابِ أَنْ لا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ﴾. وَ قَالَ: ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِما لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَ لَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ﴾». (الكافي - الجزء : ١ صفحة : ٤٣ الحديث : ٨)

7/167-170/2 [...] អាប៊ូ អ្ចាប់ឌ្ឌុលឡោះហ៊ូ ﷺ មានវចន:ថា: "អល់ឡោះហ៊ូ ﷻ ធ្វើឲ្យបណ្ដាបាវរបស់ព្រះអង្គ ﷻ មានលក្ខណ:ប្លែកពីគេដោយអាយ៉ាស់ពីរនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷻ ថា កុំឲ្យពួកគេនិយាយអំពីប្រការនីមួយបើពួកគេមិនទាន់បានដឹងប្រការនោះ កុំឲ្យពួកគេច្រានចោលប្រការនីមួយដែលពួកគេមិនដឹង ។ ព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា: *"[៧:១៦៩] តើគេពុំបានទទួលយកកិច្ចសន្យារឿងព្រះគម្ពីរពីពួកគេហើយទេ ថាពួកគេមិនត្រូវនិយាយអ្វីអំពីអល់ឡោះហ៊ូ ក្រៅពីការពិតទេ ?* ហើយព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា: *[១០:៣៩] ពួកគេប្រមាថថាជាការកុហកភូតភរអ្វីដែលពួកគេមិនយល់ អ្វីដែលគេមិនទាន់បានបើកឲ្យពួកគេដឹងសេចក្ដីអធិប្បាយនៅឡើយ ។"* (الكافي 1 : 34 / 8)

الحِزبُ ١٨

۞وَإِذْ نَتَقْنَا ٱلْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُۥ ظُلَّةٌ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُۥ وَاقِعٌۢ بِهِمْ خُذُواْ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ وَٱذْكُرُواْ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ١٧١

១៧១. កាលយើងបានលើកភ្នំឡើងទៅលើពួកគេបីដូចដោម ពួកគេគឹតថាវានឹងធ្លាក់មកលើពួកគេ ។ [យើងមានព្រះតម្រាស់នឹងពួកគេថា:] "ចូរពួកអ្នកចាប់យកនូវអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនោះយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ចូរពួកអ្នកចងចាំអ្វីដែលមាននៅក្នុងនោះ (គឺចូរអនុវត្ដិតាមសិក្ខាបទ) ដើម្បីពួកអ្នកនឹងខ្លាចក្រែង[អល់ឡោះហ៊ូ] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៧១

١/١٧١/٧ قَالَ اَلْإِمَامُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُمْ: ﴿وَ﴾ [اُذْكُرُوا] ﴿إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ وَ عُهُودَكُمْ أَنْ تَعْمَلُوا بِمَا فِي اَلتَّوْرَاةِ، وَ مَا فِي اَلْفُرْقَانِ اَلَّذِي أَعْطَيْتُهُ مُوسَى مَعَ اَلْكِتَابِ اَلْمَخْصُوصِ بِذِكْرِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ اَلطَّيِّبِينَ مِنْ آلِهِمَا، بِأَنَّهُمْ سَادَةُ اَلْخَلْقِ، وَ اَلْقَوَّامُونَ بِالْحَقِّ

7/171/1 អ៊ីមុាំ [អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-អ៊ុស់ការី صلوات الله عليه والسلام] មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ជ៉ាន់ عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលនឹងពួកគេ (គឺកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល) ថា *[២:៦៣] ហើយ* ពួកអ្នកចូរនឹកឃើញ *កាលយើងបានទទួលយកកិច្ចសន្យាពីពួកអ្នក* ហើយបានយកពាក្យសន្យាពីពួកអ្នក ថាពួកអ្នកនឹងអនុវត្តិតាមអ្វីក៏ដោយដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅរ៉ត និងអ្វីដែលមាននៅក្នុងអាល់-ហ្ជ៊ីរ្ពុន (ព្រះលក្ខណ:វិនិច្ឆ័យ) ដែលអញ عز وجل បានឲ្យទៅមូសា عليه السلام ជាមួយព្រះគម្ពីរ ជាពិសេសឲ្យចងចាំមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام និងបណ្ដាបុគ្គលបរិសុទ្ធដែលជាព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់ពួកគេ عليهم السلام ថាពួកគេ عليهم السلام ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់សព្វសត្វលោក ថាពួកគេ عليهم السلام ស្ថិតនៅលើសច្ចៈធម៌យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ។

وَ إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ أَنْ تُقِرُّوا بِهِ، وَ أَنْ تُؤَدُّوهُ إِلَى أَخْلاَفِكُمْ، وَ تَأْمُرُوهُمْ أَنْ يُؤَدُّوهُ إِلَى أَخْلاَفِهِمْ إِلَى آخِرِ مُقَدَّرَاتِي فِي اَلدُّنْيَا، لَيُؤْمِنُنَّ بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّ اَللَّهِ، وَ يُسْلِمُنَّ لَهُ مَا يَأْمُرُهُمْ [بِهِ] فِي عَلِيٍّ وَلِيِّ اَللَّهِ عَنِ اَللَّهِ، وَ مَا يُخْبِرُهُمْ بِهِ [عَنْهُ] مِنْ أَحْوَالِ خُلَفَائِهِ بَعْدَهُ اَلْقَوَّامِينَ بِحَقِّ اَللَّهِ، فَأَبَيْتُمْ قَبُولَ ذَلِكَ وَ اِسْتَكْبَرْتُمُوهُ.

គេបានទទួលយកកិច្ចសន្យាពីពួកអ្នកដែលថាពួកអ្នកព្រមទទួលស្គាល់ពួកគេ عليهم السلام ទាំងអស់នេះ ហើយផ្ទេរកិច្ចសន្យានេះឲ្យទៅជំនាន់ក្រោយៗពួកអ្នករហូតដល់អវសានក្រោយបង្អស់លោកនេះ ថាពួកគេនឹងជឿមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ព្រះសាស្ដ្ររបស់អល់ឡោះហ្ជ៉ាន់ عز وجل ថាពួកគេនឹងនៅក្រោមឱវាទគេ صلى الله عليه وآله وسلم ទោះបីគេ صلى الله عليه وآله وسلم ដាក់បញ្ជាមកលើពួកគេអ្វីក៏ដោយ រឿងអ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام ជាព្រះឧបរាជរបស់អល់ឡោះហ្ជ៉ាន់ عز وجل ដែលមកពីអល់ឡោះហ្ជ៉ាន់ عز وجل ទោះបីគេ صلى الله عليه وآله وسלם ប្រាប់ដំណឹងណាក៏ដោយឲ្យពួកគេដឹងក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គ عز وجل រឿងបណ្ដាព្រះខ្ញ៉ាលីហ្ហ្ម عليهم السلام ក្រោយពីគេ صلى الله عليه وآله وسלם បណ្ដាបុគ្គល عليهم السلام ដែលស្ថិតនៅលើព្រះរាជសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ជ៉ាន់ عز وجل យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ។ តែពួកអ្នកមិនព្រមទទួលកតិកាសញ្ញានេះទេ ពួកអ្នកទៅជាក្រអឺតក្រទម ។

﴿وَ رَفَعْنَا فَوْقَكُمُ اَلطُّورَ﴾ اَلْجَبَلَ، أَمَرْنَا جَبْرَئِيلَ أَنْ يَقْطَعَ مِنْ «جَبَلِ فِلِسْطِينَ» قِطْعَةً عَلَى قَدْرِ مُعَسْكَرِ أَسْلاَفِكُمْ فَرْسَخاً فِي فَرْسَخٍ، فَقَطَعَهَا وَ جَاءَ بِهَا، فَرَفَعَهَا فَوْقَ رُءُوسِهِمْ.

[២:៦៣] យើងបានលើកទ្ងរឡើងទៅលើពួកអ្នក ភ្នំ ។ យើង عز وجل បានបញ្ជាយ៉ូ្ប៉ារ៉ាអ៊ីល عليه السلام ឲ្យកាត់ចេញពី "ភ្នំប៉ាលេសទីន" យកមួយប៉ែកពីភ្នំនេះប៉ុនជំរ៉ុរបស់ដូនតាពួកអ្នក មានទំហំមួយហ្ហ្វ៊ារសាខ្ញ៉ុគុណនឹងមួយហ្ហ្វ៊ារសាកុ (ប្រមាណ ៤ គីឡូម៉ែត្រគុណ ៤ គីឡូម៉ែត្រ) ហើយគេ عليه السلام បានយកវាឡើងទៅលើក្បាលពួកគេ ។4:153-154

فَقَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ لَهُمْ: إِمَّا أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا أُمِرْتُمْ بِهِ فِيهِ، وَ إِمَّا أَنْ أُلْقِيَ عَلَيْكُمْ هَذَا اَلْجَبَلَ. فَأُلْجِئُوا إِلَى قَبُولِهِ كَارِهِينَ إِلاَّ مَنْ عَصَمَهُ اَللَّهُ مِنَ اَلْعِنَادِ، فَإِنَّهُ قَبِلَهُ طَائِعاً مُخْتَاراً. ثُمَّ لَمَّا قَبِلُوهُ سَجَدُوا وَ عَفَّرُوا، وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ عَفَّرَ خَدَّيْهِ لاَ لِإِرَادَةِ اَلْخُضُوعِ لِلَّهِ، وَ لَكِنْ نَظَرَ إِلَى اَلْجَبَلِ هَلْ يَقَعُ أَمْ لاَ، وَ آخَرُونَ سَجَدُوا طَائِعِينَ مُخْتَارِينَ.

មូសា عليه السلام បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ឬមួយអស់លោកព្រមទទួលយកអ្វីដែលគេបានបញ្ជាឲ្យអស់លោក

យក ឬមួយភ្នំនេះនឹងត្រូវទម្លាក់មកលើអស់លោក ។" ពួកគេព្រមទទួលយកទាំងបង្ខំចិត្ត លើកលែងតែបណ្តាអ្នកដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻបានការពារពីសេចក្តីមានះ ពួកគេព្រមទទួលយកដោយពេញចិត្តនិងដោយជម្រើស ។ បន្ទាប់ពីនោះ ពេលពួកគេព្រមទទួលយកកតិកាសញ្ញា ពួកគេបានក្រាបប្រណិប័តន៍បានយកដីប្រឡាក់ខ្លួន ។ ភាគច្រើនបានយកដីប្រឡាក់ថ្ពាល់ ។ ពួកគេភាគច្រើនមិនបានធ្វើដូច្នេះដើម្បីចុះចូលចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻទេ តែពួកគេសម្លឹងមើលទៅភ្នំថាវានឹងធ្លាក់មកលើពួកគេឬទេ ។ តែពួកឯទៀតបានក្រាបប្រណិប័តន៍ដោយស្ម័គ្រនិងដោយជម្រើស ។

[ثُمَّ قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ] فَقَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: اِحْمَدُوا اَللَّهَ مَعَاشِرَ شِيعَتِنَا عَلَى تَوْفِيقِهِ إِيَّاكُمْ، فَإِنَّكُمْ تُعَفِّرُونَ فِي سُجُودِكُمْ لاَ كَمَا عَفَّرَهُ كَفَرَةُ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ لَكِنْ كَمَا عَفَّرَهُ خِيَارُهُمْ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام) (អ៊ីមុាំហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ្ស៊ាស់ការ៉ី(صلوات الله عليه والسلام)) មានវចនៈថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីមានព្រះវចនៈថា៖ "ក្រុមស្ម៊ីអ្ហ្ស៊ីយើងﷺអើយ ! ចូរលើកតម្កើងអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ (ចូរអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ) ដែលព្រះអង្គﷻបានធ្វើឲ្យអស់លោកទេរចិត្តទៅរកព្រះអង្គﷻ ។ អស់លោកមិនបានដាក់ថ្ពាល់លើដីក្នុងពេលក្រាបប្រណិប័តន៍នោះដូចពួកអសទ្ធាក្នុងបណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលនោះទេ តែអស់លោកបានធ្វើដូចបណ្តាមនុស្សល្អក្នុងចំណោមពួកគេ (ដោយជម្រើស) ។

قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿خُذُوا مٰا آتَيْنٰاكُمْ بِقُوَّةٍ﴾ مِنْ هَذِهِ اَلْأَوَامِرِ وَ اَلنَّوَاهِي مِنْ هَذَا اَلْأَمْرِ اَلْجَلِيلِ مِنْ ذِكْرِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ آلِهِمَا اَلطَّيِّبِينَ.

អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:៦៣] ចូរពួកអ្នកចាប់យកនូវអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនោះយ៉ាងមាំមួន* គឺចាប់យកបណ្តាព្រះរាជបញ្ជានិងព្រះរាជបម្រាមទាំងនេះ និងចាប់យកព្រះរាជបញ្ជារុងរឿងឲ្យអស់លោកចងចាំជាពិសេសមូហ្ម៉ាំម៉ាដ្ធ(صلى الله عليه وآله) អ្ហ្ស៊ីលី(صلوات الله عليه والسلام)និងបណ្តាកូនចៅល្អ(عليهم السلام)របស់ពួកគេ(عليهم السلام) ។

﴿وَ اُذْكُرُوا مٰا فِيهِ﴾ فِيمَا آتَيْنَاكُمْ، اُذْكُرُوا جَزِيلَ ثَوَابِنَا عَلَى قِيَامِكُمْ بِهِ، وَ شَدِيدَ عِقَابِنَا عَلَى إِبَائِكُمْ لَهُ.

ចូរពួកអ្នកចងចាំអ្វីដែលមាននៅក្នុងនោះ គឺចងចាំអ្វីដែលយើងﷻបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញរង្វាន់ដ៏ច្រើនដែលយើងﷻបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកព្រោះតែបានធ្វើតាមអ្វីៗទាំងនេះ [ហើយចូរនឹកដល់]ទណ្ឌកម្មយ៉ាងតឹងរ៉ឹងរបស់យើងﷻដែលគេបានបម្រុងទុកសម្រាប់ការបដិសេធអ្វីៗទាំងនេះ ។

﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ لِتَتَّقُوا اَلْمُخَالَفَةَ اَلْمُوجِبَةَ لِلْعِقَابِ، فَتَسْتَحِقُّوا بِذَلِكَ جَزِيلَ اَلثَّوَابِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 266)

ដើម្បីពួកអ្នកនឹងខ្លាចក្រែងដោយសេចក្ដីគោរព ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកខ្លាចប្រឆាំង ព្រោះប្រឆាំងតម្រូវឲ្យរងទណ្ឌកម្ម ទីបំផុតពួកអ្នកនឹងបានរង្វាន់ដ៏សម្បើម ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 266)2:63

***

٢/١٧١/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي مَعْنَى اَلْآيَةِ، قَالَ: قَالَ اَلصَّادِقُ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «لَمَّا أَنْزَلَ اَللَّهُ اَلتَّوْرَاةَ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ لَمْ يَقْبَلُوهَا، فَرَفَعَ اَللَّهُ عَلَيْهِمْ جَبَلَ طُورِ سَيْنَاءَ، فَقَالَ لَهُمْ مُوسَى (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): إِنْ لَمْ تَقْبَلُوا وَقَعَ عَلَيْكُمُ اَلْجَبَلُ، فَقَبِلُوهُ وَ طَأْطَؤُوا رُءُوسَهُمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٥ الحديث : ٩٩/ ٤٠٤٣ ، تفسير القمّيّ – الجزء : ١ صفحة : ٢٤٦)**

7/171/2 [...] អាល់-ស្ស ម ្ម ីឌ ្ឌ ិ ក ្ក(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "កាលគម្ពីរតៅរ៉ាតុ៌ត្រូវដាក់មកឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ពួកគេមិនព្រមទទួលយកព្រះគម្ពីរនោះទេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានលើកភ្នំទ្ហ ូ ស ុ ណ ាយ ឡ ើ ង ម ូ ស ា(عليه السلام)បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "បើអស់លោកមិនព្រមទទួលយកទេ ភ្នំនឹងធ្លាក់លើអស់លោក ។" ពួកគេក៏ព្រមទទួល

យកព្រះគម្ពីរ ហើយបានឱនក្បាល (ដោយចុះចូល) ។" (تفسير القمّي 1: 246)

***

٣/١٧١/٧ وَ فِي رِوَايَةِ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ﴾ أَ قُوَّةٌ فِي الْأَبْدَانِ أَمْ قُوَّةٌ فِي الْقُلُوبِ؟ قَالَ: «فِيهِمَا جَمِيعاً». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٥ الحديث : ٩٩/ ٤٠٤٥ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٣٧ الحديث : ١٠١)**

7/171/3 [...] អ៊ីសហ្ហាក់ ប៊ិន អ៊ាំម៉ារ បានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីតាន صلوات الله عليه والسلام ថា៖ *"[៧:១៧១] ចូរពួកអ្នកចាប់យកនូវអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនោះយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន* តើគេនិយាយអំពីខ្លួនប្រាណឬអំពីសេចក្ដីខ្ជាប់ខ្ជួនរបស់ចិត្ត ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "និយាយអំពីទាំងពីរនេះ ។"
(تفسير العيّاشي 2 : 37 / 101)

***

٤/١٧١/٧ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ﴾، قَالَ: «السُّجُودُ، وَ وَضْعُ الْيَدَيْنِ عَلَى الرُّكْبَتَيْنِ فِي الصَّلاَةِ وَ أَنْتَ رَاكِعٌ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٥ الحديث : ٩٩/ ٤٠٤٦ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٣٧ الحديث : ١٠٢)**

7/171/4 មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាប៊ូ ហ្ហាំសាស្ធ់ បានរាយការណ៍មកពីមិត្តរបស់យើងមួយចំនួនដែលបានមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីតាន صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីតាន عز وجل *[២:៦៣] ចូរពួកអ្នកចាប់យកនូវអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនោះយ៉ាងមាំមួន* ថា៖ "ការក្រាបប្រណិប៉ាតន៍ ការដាក់ដៃទាំងពីរលើជង្គង់ទាំងពីរក្នុងស្ថ៊ីឡាត្ធ់ ក្នុងពេលដែលលោកបង្ហោនខ្លួន (រូគុអ៊ុ) ។" (تفسير العيّاشي 2 : 37 / 102)2:63

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنۢ بَنِىٓ ءَادَمَ مِن ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۖ قَالُوا۟ بَلَىٰ ۛ شَهِدْنَآ ۛ أَن تَقُولُوا۟ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَٰذَا غَٰفِلِينَ ﴿١٧٢﴾

១៧២. [ចូរអ្នកថ្លែងរំឭកមនុស្ស]កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្ធ៌ (គឺពីចង្កេះ) នូវបណ្ដាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "[ព្រះអង្គជាម្ចាស់របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ]មែន ព្រះបពិត្រ ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមធ្វើសាក្សី ។" [នេះ]ក្រែងលោពួកអ្នកនិយាយនាថ្ងៃជំនុំជម្រះថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ (គឺព្រងើយកន្ដើយអំពីកិច្ចសន្យាដើមគឺ៖ ទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្ស៊ីតានិងមានស្ធាមីភ័ក្ដិចំពោះព្រះអង្គ) ។"

មើលស៊ូរ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស្ធ់ ១៣០-១៣២ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ធ់ ១៧២

١/١٧٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أُذَيْنَةَ، عَنْ زُرَارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿حُنَفاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ﴾. قَالَ: «الْحَنِيفِيَّةُ مِنَ الْفِطْرَةِ الَّتِي فَطَرَ اللَّهُ النَّاسَ عَلَيْهَا، لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ، قَالَ: فَطَرَهُمْ عَلَى الْمَعْرِفَةِ بِهِ».

7/172/1 [...] ស្ធ៊ូរ៉ោះតុ៌ បានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្ពុ៌ហ្ការ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីតាន عز وجل *[២២:៣១] ចូរពួកអ្នកចុះចិត្ដសប៉ីចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ីកុំយកអ្វីផ្សេងមកចូល*

រួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គឡើយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "ការចុះចិត្តសិប់មានមកពីធម្មជាតិដើម ។ អល់ឡោះហ្ម៉ា ﷻ បានបង្កើតមនុស្សមកដោយមានធម្មជាតិដើមនេះ ។ មិនមានការផ្លាស់ប្តូរទេក្នុងការបង្កបង្កើតរបស់អល់ឡោះហ្ម៉ា ﷻ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "ព្រះអង្គ ﷻ ធ្វើឲ្យមនុស្សមកដោយជាប់ជាមួយមកផងនូវសមត្ថភាពស្គាល់ព្រះអង្គ ﷻ ។"

قَالَ زُرَارَةُ: وَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلى أَنْفُسِهِمْ أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ قالُوا بَلى﴾ الْآيَةَ، قَالَ: «أَخْرَجَ مِنْ ظَهْرِ آدَمَ ذُرِّيَّتَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، فَخَرَجُوا كَالذَّرِّ، فَعَرَّفَهُمْ وَ أَرَاهُمْ نَفْسَهُ، وَ لَوْ لَا ذَلِكَ لَمْ يَعْرِفْ أَحَدٌ رَبَّهُ».

ស៊ូរ៉ោះតុ៌បានថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ម៉ា ﷻ *[៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្ទ៉ាំនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា: "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា: "មែន ព្រះបពិត្រ !"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "បង្កើតចេញពីខ្នងរបស់អាដ្ទ៉ាំ عليه السلام នូវកូនចៅរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ពួកគេនឹងចេញមកដូចចុណ្ណភាគ (ផង់ល្អិត) ។ ព្រះអង្គ ﷻ នឹងឲ្យពួកគេទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ ﷻ និងបង្ហាញឲ្យពួកគេឃើញនូវអត្ថិភាពរបស់ព្រះអង្គ ﷻ ។ ពុំនោះទេច្បាស់ជាពុំមានអ្នកណាមួយទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ ﷻ ជាមិនខាន ។"

وَ قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللهِ (صلى الله عليه وآله): كُلُّ مَوْلُودٍ يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ، يَعْنِي الْمَعْرِفَةَ بِأَنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ خَالِقُهُ، كَذَلِكَ قَوْلُهُ ﴿وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللهُ﴾». (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ١٢ الحديث : ٤)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ម៉ា صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា: "កូនៗគប់រូបកើតមកដោយមានធម្មជាតិដើម" មានន័យថាដឹងថាអល់ឡោះហ្ម៉ា ﷻ ជាអ្នកបង្កើតខ្លួនមក ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ *[៣៩:៣៨] បើអ្នកសួរពួកគេថា: "តើអ្នកណាបានបង្កើតមេឃនិងដី ?" ពួកគេនឹងថា: "អល់ឡោះហ្ម៉ា ។"* (الكافي 2: 12/ 4) 39:37-38

***

٢/١٧٢/٧ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ اَلدَّقَّاقُ رَحِمَهُ اَللَّهُ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ اَلْكُوفِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ اَلنَّخَعِيُّ عَنِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ اَلنَّوْفَلِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ قَالَ: قُلْتُ لَهُ أَخْبِرْنِي عَنِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ هَلْ يَرَاهُ اَلْمُؤْمِنُونَ يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ؟ قَالَ نَعَمْ وَ قَدْ رَأَوْهُ قَبْلَ يَوْمِ اَلْقِيَامَةِ فَقُلْتُ مَتَى؟ قَالَ حِينَ قَالَ لَهُمْ – ﴿أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلىٰ﴾

7/172/2 [...] អាប៊ូ បាស្ស៊ៀর បានថាខ្ញុំបានសួর អាប៊ូ អ្ទ្ធ្ប:ឌ្ឍុលឡោះហ្ម៉ា صلوات الله عليه والسلام ថា: "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីអល់ឡោះហ្ម៉ា ﷻ ។ តើមុមីននឹងបានឃើញព្រះអង្គ ﷻ ទេថ្ងៃជំនុំជម្រះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "នឹងបានឃើញ ។ ពួកគេបានឃើញព្រះអង្គ ﷻ រួចហើយតាំងពីមុនថ្ងៃជំនុំជម្រះម្ល៉ះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "កាលណា ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "កាលអល់ឡោះហ្ម៉ា ﷻ បានប្រាប់ពួកគេថា: *"[៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា: "មែន ព្រះបពិត្រ !"*

ثُمَّ سَكَتَ سَاعَةً ثُمَّ قَالَ وَ إِنَّ اَلْمُؤْمِنِينَ لَيَرَوْنَهُ فِي اَلدُّنْيَا قَبْلَ يَوْمِ اَلْقِيَامَةِ أَ لَسْتَ تَرَاهُ فِي وَقْتِكَ هَذَا؟ قَالَ أَبُو بَصِيرٍ فَقُلْتُ لَهُ جُعِلْتُ فِدَاكَ فَأُحَدِّثُ بِهَذَا عَنْكَ؟ فَقَالَ لاَ فَإِنَّكَ إِذَا حَدَّثْتَ بِهِ فَأَنْكَرَهُ مُنْكِرٌ جَاهِلٌ بِمَعْنَى مَا تَقُولُهُ ثُمَّ قَدَّرَ أَنَّ ذَلِكَ تَشْبِيهٌ كَفَرَ وَ لَيْسَتِ اَلرُّؤْيَةُ بِالْقَلْبِ كَالرُّؤْيَةِ بِالْعَيْنِ تَعَالَى اَللَّهُ عَمَّا يَصِفُهُ اَلْمُشَبِّهُونَ وَ اَلْمُلْحِدُونَ. (التوحيد , ج 1 , ص 117)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ស្ងាត់មាត់មួយស្របក់ ហើយមានវចន:ថា: "បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាបាន

ឃើញព្រះអង្គ ﷻ រួចហើយក្នុងលោកនេះ មុនថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ លោកមិនឃើញព្រះអង្គ ﷻ ទេក្នុងពេលនេះ ?" អាប៊ូ បាស្ស្ស៊ៀរបានថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ ។ តើទូលបង្គំគួរនិយាយរឿងនេះតពីព្រះអង្គ ﷺ ទេ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "មិនបានទេ ពីព្រោះ បើលោកតំណាលរឿងនេះ អ្នកប្រកែកនឹងបដិសេធរឿងនេះ មិនដឹងថាលោកចង់និយាយអំពីអ្វីទេ ។ បុគ្គលនោះនឹងម៉ែអាថៃ ប៉ាន់ស្មានរឿងនេះ ស្រដៀងនឹងនិយាយប្រមាថដែរ (كَفَرَ) ។ ការមើលឃើញនឹងចិត្តមិនដូចការមើលឃើញនឹងភ្នែកទេ ។ អល់ឡោះ ﷻ ទ្រង់មហាខ្ពង់ខ្ពស់លើសអ្វីដែលពួកប្រៀបធៀបនិងពួកមិនជឿព្រះនោះនិយាយរៀបរាប់អំពីព្រះអង្គ ﷻ ទៅទៀត ។" (التوحيد: 20 / 117)

***

٣/١٧٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنِ ابْنِ أُذَيْنَةَ عَنْ زُرَارَةَ أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلى أَنْفُسِهِمْ أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ قالُوا بَلى﴾ إِلَى آخِرِ الْآيَةِ فَقَالَ وَ أَبُوهُ يَسْمَعُ (عليه السلام) حَدَّثَنِي أَبِي أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَبَضَ قَبْضَةً مِنْ تُرَابِ التُّرْبَةِ الَّتِي خَلَقَ مِنْهَا آدَمَ (عليه السلام) فَصَبَّ عَلَيْهَا الْمَاءَ الْعَذْبَ الْفُرَاتَ ثُمَّ تَرَكَهَا أَرْبَعِينَ صَبَاحاً، ثُمَّ صَبَّ عَلَيْهَا الْمَاءَ الْمَالِحَ الْأُجَاجَ فَتَرَكَهَا أَرْبَعِينَ صَبَاحاً فَلَمَّا احْتَمَرَتِ الطِّينَةُ أَخَذَهَا فَعَرَكَهَا عَرْكاً شَدِيداً، فَخَرَجُوا كَالذَّرِّ مِنْ يَمِينِهِ وَ شِمَالِهِ، وَ أَمَرَهُمْ جَمِيعاً أَنْ يَقَعُوا فِي النَّارِ، فَدَخَلَ أَصْحَابُ الْيَمِينِ فَصَارَتْ عَلَيْهِمْ بَرْداً وَ سَلَاماً وَ أَبَى أَصْحَابُ الشِّمَالِ أَنْ يَدْخُلُوهَا. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٧ الحديث : ٢)

7/172/3 [...] ពាយការណ៍មកពី ស្ស៊ូរ៉ះតុ៌ ។ បុរសម្នាក់បានសួរ អាប៊ូ ជ្ហ្វ៉ាក ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្ហ៊ាំនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន ព្រះបពិត្រ !"* លុះចប់អាយ៉ាស៊ុ ។ ក្នុងពេលព្រះបិតា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ស្តាប់ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ព្រះបិតា ﷺ ខ្ញុំ ﷺ បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ ﷺ ថាអល់ឡោះ ﷻ បានចាប់ធូលីមួយក្តាប់ពីធូលីដែលព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតអាដ្ហ៊ាំ ﷺ នោះ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានស្រោចទឹកសាបហ្ស៊ីតលើធូលីនោះហើយបានទុកវាចោលសែសិបព្រឹក រួចហើយព្រះអង្គ ﷻ ចាក់ទឹកប្រៃពីលើដីនោះហើយទុកវាចោលសែសិបព្រឹក លុះវាទៅជាដីឥដ្ឋជ្រាយហើយព្រះអង្គ ﷻ យកវាមកឈ្លីយ៉ាងខ្លាំង ។ ពួកគេក៏បានចេញមកដូចចុណ្ណភាគ (គឺធង់ល្អិតៗ) ពីខាងស្តាំដៃនិងពីខាងឆ្វេងដៃ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យពួកវាទាំងអស់ចូលទៅក្នុងភ្លើង ។ ពួកខាងស្តាំដៃបានចូលទៅក្នុងភ្លើង ភ្លើងនោះក៏ទៅជាត្រជាក់និងមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់ពួកវា តែពួកខាងឆ្វេងដៃមិនព្រមចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះទេ ។" (الكافي 2: 7/ 2)

***

أمير المؤمنين عليه السلم يقيم الحجة على الأجيال

٤/١٧٢/٧ قَالَ سَلْمَانُ فَلَمَّا أَنْ كَانَ اَللَّيْلُ حَمَلَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلاَمُ عَلَى حِمَارٍ وَ أَخَذَ بِيَدَيِ اِبْنَيْهِ اَلْحَسَنِ وَ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ فَلَمْ يَدَعْ أَحَداً مِنْ أَهْلِ بَدْرٍ مِنَ اَلْمُهَاجِرِينَ وَ لاَ مِنَ اَلْأَنْصَارِ إِلاَّ أَتَاهُ فِي مَنْزِلِهِ فَذَكَّرَهُمْ حَقَّهُ وَ دَعَاهُمْ إِلَى نُصْرَتِهِ فَمَا اِسْتَجَابَ لَهُ مِنْهُمْ إِلاَّ أَرْبَعَةٌ وَ أَرْبَعُونَ رَجُلاً. فَأَمَرَهُمْ أَنْ يُصْبِحُوا [بُكْرَةً] مُحَلِّقِينَ رُءُوسَهُمْ مَعَهُمْ سِلاَحُهُمْ لِيُبَايِعُوا عَلَى اَلْمَوْتِ. فَأَصْبَحُوا [فَلَمْ يُوَافِ] مِنْهُمْ أَحَدٌ إِلاَّ أَرْبَعَةٌ. فَقُلْتُ لِسَلْمَانَ مَنِ اَلْأَرْبَعَةُ؟ فَقَالَ أَنَا وَ أَبُو ذَرٍّ وَ اَلْمِقْدَادُ وَ اَلزُّبَيْرُ بْنُ اَلْعَوَّامِ. ثُمَّ أَتَاهُمْ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ مِنَ اَللَّيْلَةِ اَلْمُقْبِلَةِ فَنَاشَدَهُمْ فَقَالُوا نُصْبِحُكَ بُكْرَةً فَمَا مِنْهُمْ أَحَدٌ أَتَاهُ غَيْرُنَا. ثُمَّ أَتَاهُمُ اَللَّيْلَةَ اَلثَّالِثَةَ فَمَا أَتَاهُ غَيْرُنَا.

អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ បញ្ជាក់ភ័ស្តុតាងសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ

7/172/4 សាល់-ម៉ាន ﷺ បានតំណាលថា៖ "ពេលយប់ អ្ហ៊ាលី ﷺ បានឲ្យហ្ជាទ្ធ៊ីម៉ាស៊ុ ﷺ ជិះសេះទេស

បានដឹកដៃព្រះរាជបុត្រទាំងពីរ عليهما السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្ហាសាន់ និងអាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៌ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនបានប្រកាសហៅពួក "មូហ្ហាយ៉ីរីន" និង ពួក "អាន់ស្ហ្ស" បាដ្ឋារ៉ណាម្នាក់ទេ តែព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានទៅរកពួកគេនៅឯផ្ទះពួកគេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានរំលឹកពួកគេនូវសិទ្ធិព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយបានសូមឲ្យពួកគេជួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ក្រៅពីសែសិបបួននាក់ ពុំមានអ្នកណាជួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបញ្ជាឲ្យពួកគេកោរក្បាល ហើយឲ្យមកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ពេលព្រឹកដោយប្រដាប់អាវុធដើម្បីធ្វើកិច្ចស្មោះស្ម័គ្រលុះស្លាប់ ។ ក្រៅពីបួននាក់ ពុំមានអ្នកណាស្មោះស្ម័គ្រទេ ។" ខ្ញុំបានសួរសាល់ម៉ាន رضي الله عنه ថា៖ "បុគ្គលទាំងបួននោះជាអ្នកណា ?" សាល់ម៉ាន رضي الله عنه បានថា៖ "ខ្ញុំ رضي الله عنه, អាប៊ូ ស្ហារ៌ رضي الله عنه, មិក្ទ្ធាដ្ធ៉ رضي الله عنه និង អាល់-ស្ហ៊ូបៃរ៌ ប៊ិន អាល់-អ្ជ៉ារ៉ុ رضي الله عنه ។" "បន្ទាប់មកអ្ជ៉ាលី صلوات الله عليه والسلام បានមករកពួកគេក្នុងយប់ទីពីរ សូមជំនួយពីពួកគេ ។ ពួកគេបានថា៖ "ស្អែកព្រឹក ។" ពុំមានពួកគេណាម្នាក់មករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេក្រៅពីយើង ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានទៅរកពួកគេក្នុងយប់ទីបី ។ ពុំមានអ្នកណាម្នាក់មករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេក្រៅពីយើង ។

عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ مِنَ اَللَّيْلَةِ اَلْمُقْبِلَةِ فَنَاشَدَهُمْ فَقَالُوا نُصْبِحُكَ بُكْرَةً فَمَا مِنْهُمْ أَحَدٌ فَلَمَّا رَأَى غَدْرَهُمْ وَ قِلَّةَ وَفَائِهِمْ لَهُ لَزِمَ بَيْتَهُ وَ أَقْبَلَ عَلَى اَلْقُرْآنِ يُؤَلِّفُهُ وَ يَجْمَعُهُ فَلَمْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ حَتَّى جَمَعَهُ وَ كَانَ فِي اَلصُّحُفِ وَ اَلشِّظَاظِ وَ اَلْأَسْيَارِ وَ اَلرِّقَاعِ. فَلَمَّا جَمَعَهُ كُلَّهُ وَ كَتَبَهُ [بِيَدِهِ] عَلَى تَنْزِيلِهِ [وَ تَأْوِيلِهِ] وَ اَلنَّاسِخِ مِنْهُ وَ اَلْمَنْسُوخِ بَعَثَ إِلَيْهِ أَبُو بَكْرٍ أَنِ اُخْرُجْ فَبَايِعْ. فَبَعَثَ إِلَيْهِ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ إِنِّي لَمَشْغُولٌ وَ قَدْ آلَيْتُ عَلَى نَفْسِي يَمِيناً أَنْ لاَ أَرْتَدِيَ رِدَاءً إِلاَّ لِلصَّلاَةِ حَتَّى أُؤَلِّفَ اَلْقُرْآنَ وَ أَجْمَعَهُ.

អ្ជ៉ាលី صلوات الله عليه والسلام បានអង្វរពួកគេលុះដល់យប់បន្ទាប់ ។ ពួកគេបានថាស្អែកយើងនឹងចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មុនគេ ។ តែពុំមានអ្នកណាមួយស្មោះស្ម័គ្រចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ ។ ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឃើញថាពួកគេក្បត់ មិនស្មោះត្រង់ចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបែរទៅប្រជុំគ្ងរអានជាដុំ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនចេញពីផ្ទះទេលុះត្រាតែបានប្រជុំគ្ងរអានរួច ។ គេតែងតែកត់គ្ងរអាននៅលើក្រដាស លើឈើ លើស្បែកនិងលើកំណាត់នានា ។ ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានចងក្រងគ្ងរអានទាំងអស់ គ្ងរអាននោះត្រូវចារដោយដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ផ្ទាល់ សមស្របទៅតាមការបើកឲ្យដឹងរបស់គ្ងរអាននោះនិងសេចក្ដីអធិប្បាយរបស់គ្ងរអាននោះ និងសមស្របតាមអាយ៉ាស៊ុំដែលត្រូវដាក់មកដើម្បីលើកអាយ៉ាស៊ុំឯទៀតចោល និងសមស្របតាមអាយ៉ាស៊ុំដែលត្រូវលើកចោល ។ អាប៊ូ បាការ បានឲ្យគេមកហៅព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅធ្វើកិច្ចស្មោះស្ម័គ្រចំពោះគាត់ ។ អ្ជ៉ាលី صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើសារទៅ អាប៊ូ បាការថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام រវល់ ។ សូមទោសដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនអាចពាក់អាវធំបានទេ លើកលែងតែសម្រាប់ធ្វើស្ល៊ីឡាត់ លុះត្រាតែខ្ញុំប្រជុំគ្ងរអានចប់ ។"

[فَسَكَتُوا عَنْهُ أَيَّاماً] فَجَمَعَهُ فِي ثَوْبٍ وَاحِدٍ وَ خَتَمَهُ ثُمَّ خَرَجَ إِلَى اَلنَّاسِ وَ هُمْ مُجْتَمِعُونَ مَعَ أَبِي بَكْرٍ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَنَادَى عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ بِأَعْلَى صَوْتِهِ يَا أَيُّهَا اَلنَّاسُ إِنِّي لَمْ أَزَلْ مُنْذُ قُبِضَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَشْغُولاً بِغُسْلِهِ ثُمَّ بِالْقُرْآنِ حَتَّى جَمَعْتُهُ كُلَّهُ فِي هَذَا اَلثَّوْبِ اَلْوَاحِدِ. فَلَمْ يُنْزِلِ اَللَّهُ عَلَى رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ آيَةً إِلاَّ وَ قَدْ جَمَعْتُهَا وَ لَيْسَتْ مِنْهُ آيَةٌ إِلاَّ وَ قَدْ جَمَعْتُهَا وَ لَيْسَتْ مِنْهُ آيَةٌ إِلاَّ وَ قَدْ أَقْرَأَنِيهَا رَسُولُ اَللَّهِ وَ عَلَّمَنِي تَأْوِيلَهَا. [ثُمَّ قَالَ لَهُمْ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ لِئَلاَّ تَقُولُوا غَداً ''إِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلِينَ. ثُمَّ قَالَ لَهُمْ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ لِئَلاَّ تَقُولُوا يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ إِنِّي لَمْ أَدْعُكُمْ إِلَى نُصْرَتِي وَ لَمْ أُذَكِّرْكُمْ حَقِّي وَ لَمْ أَدْعُكُمْ إِلَى كِتَابِ اَللَّهِ مِنْ فَاتِحَتِهِ إِلَى خَاتِمَتِهِ. فَقَالَ عُمَرُ مَا أَغْنَانَا مَا مَعَنَا مِنَ اَلْقُرْآنِ عَمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ ثُمَّ دَخَلَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ بَيْتَهُ. (كتاب سُليم بن قيس الهلالي , ج 2 , ص 577)

ពួកគេមិនអើពើអំពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ពីរបីថ្ងៃ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់គ្ងរអានក្នុងក្រណាត់ហើយចងជាប់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចេញទៅជួបប្រជារាស្ត្រដែលនៅជុំវិញ អាប៊ូ បាការ នៅក្នុងម៉ាស់ជ្ជិដ្ធ ណ ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ ។ អ្ជ៉ាលី صلوات الله عليه والسلام បានប្រកាសខ្លាំងៗថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ ! កាលណ ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ صلى الله عليه وآله وسلم ចូលទិវង្គតខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام រវល់ផ្ទួតទឹកព្រះរាជសពព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បន្ទាប់មកខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام រវល់នឹងគ្ងរអានឥតឈប់

ឈរលុះបានចងក្រងគ្ពីរអានទាំងមូលរួចនៅក្នុងក្រណាត់នេះ ។ មិនមានអាយ៉ាស៊ុំណាមួយដែលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)បានដាក់មកឲ្យព្រះសាស្តា(ﷺ)ព្រះអង្គ(ﷻ) ដែលខ្ញុំ(ﷺ)មិនបានចងក្រងទុកនោះទេ ។ មិនមានអាយ៉ាស៊ុំគ្ពីរអានណាមួយដែលខ្ញុំ(ﷺ)មិនបានចងក្រងទុកនោះទេ ។ មិនមានអាយ៉ាស៊ុំគ្ពីរអានណាមួយដែលរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ូ(ﷺ)មិនបានសូត្រឲ្យខ្ញុំ(ﷺ)ស្តាប់ ហើយមិនបានធអិប្បាយអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស៊ុំនោះឲ្យខ្ញុំ(ﷺ)ដឹងនោះទេ ។" បន្ទាប់មកអ្ហ៊ាលី(ﷺ)មានវចន:ថា: "ក្រែងលោថ្ងៃស្អែកអស់លោកនឹងថា: *"[៧:១៧២] អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ ។"* បន្ទាប់មកអ្ហ៊ាលី(ﷺ)បានប្រាប់ពួកគេថា: "ក្រែងលោក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះអស់លោកនឹងថាខ្ញុំ(ﷺ)មិនបានប្រកាសសូមជំនួយពីអស់លោកទេ មិនបានរំលឹកអស់លោកអំពីសិទ្ធិខ្ញុំ(ﷺ)ទេ ហើយថាខ្ញុំ(ﷺ)មិនបានហៅអស់ លោកមករកព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)ទេ តាំងពីដើមព្រះគម្ពីរដល់ចប់ព្រះគម្ពីរ ។" អ្ហ៊ូម៉ារ បានថា: "គ្ពីរអានដែលមាននៅឯយើងគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់យើងហើយ ។ តែអ្នក(ﷺ)ហៅយើងឲ្យទៅរកអ្នក(ﷺ)ទេ ។" បន្ទាប់មកអ្ហ៊ាលី(ﷺ)បានចូលក្នុងផ្ទះ ។" (كتاب سُليم بن قيس الهلالي 2: 577)

***

٥/١٧٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْبَرْقِيِّ عَنِ ابْنِ سِنَانٍ أَوْ غَيْرِهِ رَفَعَهُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ: إِنَّ حَدِيثَنَا صَعْبٌ، مُسْتَصْعَبٌ لَا يَحْتَمِلُهُ إِلَّا صُدُورٌ مُنِيرَةٌ، أَوْ قُلُوبٌ سَلِيمَةٌ، أَوْ أَخْلَاقٌ حَسَنَةٌ، إِنَّ اللَّهَ أَخَذَ مِنْ شِيعَتِنَا الْمِيثَاقَ كَمَا أَخَذَ عَلَى بَنِي آدَمَ ﴿أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾ فَمَنْ وَفَى لَنَا وَفَى اللَّهُ لَهُ بِالْجَنَّةِ، وَ مَنْ أَبْغَضَنَا وَ لَمْ يُؤَدِّ إِلَيْنَا حَقَّنَا فَفِي النَّارِ خَالِداً مُخَلَّداً. (الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٤٠١ الحديث : ٣)

7/172/5 [...] យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានបានមកពី អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ពុលឡោះហ្ស៊ូ(ﷺ) ។ ព្រះអង្គ(ﷺ) មានវចន:ថា: "ហាឌីស្ស យើង(ﷺ)ពិបាក ហើយកាន់តែពិបាក ។ មានតែបុគ្គលចិត្តត្រចះត្រចង់ ឬបុគ្គលចិត្តស្ងប់ ឬបុគ្គលដែលមានសីលធម៌ខ្ពស់ទេដែលអាចអត់ទ្រាំបាន ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)បានយកកិច្ចសន្យាពីស្ពីអ្ហ៊ីស្ពីយើង(ﷺ)ដូចព្រះអង្គ(ﷻ)បានយកកិច្ចសន្យាពីកូនចៅអាដ្ហ៊ាំ(ﷺ)ដែរថា: *"[៧:១៧២] តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?"* ដូច្នេះអ្នកណាស្មោះត្រង់ចំពោះយើង(ﷺ) អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)នឹងស្មោះត្រង់ចំពោះអ្នកនោះដោយឲ្យហានសួគ៌អ្នកនោះ ។ អ្នកណាស្អប់យើង(ﷺ) មិនគោរពសិទ្ធិយើង(ﷺ)ទេ អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងភ្លើងនរករហូត ។" (الكافي 1: 401/ 3)

***

٦/١٧٢/٧ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ اَلْحَسَنِ بْنِ مُوسَى عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ عَنْ عَبْدِ اَلرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: فِي قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلىٰ أَنْفُسِهِمْ أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ » قَالَ أَخْرَجَ اَللَّهُ مِنْ ظَهْرِ آدَمَ ذُرِّيَّتَهُ إِلَى يَوْمِ اَلْقِيَامَةِ كَالذَّرِّ فَعَرَّفَهُمْ نَفْسَهُ وَ لَوْ لاَ ذَلِكَ لَمْ يَعْرِفْ أَحَدٌ رَبَّهُ وَ قَالَ أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى وَ إِنَّ هَذَا مُحَمَّدٌ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٌّ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ. (بَصَائِرُ الدَّرَجَات فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ , ج 1 , ص 72)

7/172/6 [...] អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ពុលឡោះហ្ស៊ូ(ﷺ) មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ) *[៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្ហ៊ាំនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា: "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?"* ថា: "អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)បានយកចេញមកពីក្នុងខ្នងអាដ្ហ៊ាំ(ﷺ)នូវបណ្តាកូនចៅរបស់ព្រះអង្គ(ﷺ)រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះដូចចុណ្ណភាគ (កម្ទេចតូចៗ) ។ ពួកគេបានស្គាល់ព្រះអង្គ(ﷻ)ដោយផ្ទាល់ ។ បើពួកគេមិនបានស្គាល់ព្រះអង្គ(ﷻ)ដោយផ្ទាល់ទេ ច្បាស់ជាពុំមានអ្នកណាម្នាក់ស្គាល់ម្ចាស់(ﷻ)ខ្លួនឡើយ ។ ព្រះអង្គ(ﷻ)មានព្រះបន្ទូលថា: "តើអញ(ﷻ)មិនមែនម្ចាស់(ﷻ)របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា: "មែនព្រះបពិត្រ(ﷻ) ។" ព្រះអង្គ(ﷻ)មានព្រះបន្ទូលថា: "នេះគឺមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ(ﷺ) ព្រះសាសន:ទូត(ﷺ)របស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ) និង អ្ហ៊ាលី(ﷺ) អាមីរុល-មុមីនីន(ﷺ)

(ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា) ។" (بَصائِرُ الدَّرَجات فِي فَضائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ 1: 72)

***

٧/١٧٢/٧ حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ اَلْحَكَمِ عَنْ دَاوُدَ اَلْعِجْلِيِّ عَنْ زُرَارَةَ عَنْ حُمْرَانَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: إِنَّ اَللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى حَيْثُ خَلَقَ اَلْخَلْقَ خَلَقَ مَاءً عَذْباً وَ مَاءً مَالِحاً أُجَاجاً فَامْتَزَجَ اَلْمَاءَانِ فَأَخَذَ طِيناً مِنْ أَدِيمِ اَلْأَرْضِ فَعَرَكَهُ عَرْكاً شَدِيداً فَقَالَ لِأَصْحَابِ اَلْيَمِينِ وَ هُمْ فِيهِمْ كَالذَّرِّ يَدِبُّونَ إِلَى اَلْجَنَّةِ بِسَلاَمٍ وَ قَالَ لِأَصْحَابِ اَلشِّمَالِ يَدِبُّونَ إِلَى اَلنَّارِ وَ لاَ أُبَالِي ثُمَّ قَالَ « أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ قٰالُوا بَلىٰ شَهِدْنٰا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ اَلْقِيٰامَةِ إِنّٰا كُنّٰا عَنْ هٰذٰا غٰافِلِينَ »

7/172/7 [...] អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារصلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ទ៍تبارك وتعالى បានបង្កើតអ្វីដែលមាននោះ [ដូចជា]បានបង្កើតទឹកសាបនិងទឹកប្រៃខ្លឹម ព្រះអង្គعز وجل បានលាយទឹកទាំងនេះចូលគ្នាហើយព្រះអង្គعز وجل បានយកដីឥដ្ឋពីផែនដី ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គعز وجل បានច្របល់ជាមួយគ្នាយ៉ាងខ្លាំង ។ ព្រះអង្គعز وجل មានព្រះបន្ទូលដាក់ពួកខាងស្ដាំដៃ ដែលដូចចុណ្ណភាគ (គឺកម្ទេចតូចៗ) នោះថា៖ "ចូរពួកអ្នកទៅកាន់ឋានសួគ៌ដោយសុវត្ថិភាពចុះ ។" ព្រះអង្គعز وجل មានព្រះបន្ទូលដាក់ពួកខាងឆ្វេងដៃថា៖ "ចូរពួកអ្នកទៅកាន់ភ្លើងនរកទៅ អញعز وجل មិនខ្វល់ទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គعز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន ព្រះបពិត្រ ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមធ្វើសាក្សី ។" ក្រែងលោពួកអ្នកនិយាយនាថ្ងៃជំនុំជម្រះថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ ។"*

قَالَ ثُمَّ أَخَذَ اَلْمِيثَاقَ عَلَى اَلنَّبِيِّينَ فَقَالَ « أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ » ثُمَّ قَالَ وَ إِنَّ هَذَا مُحَمَّدٌ رَسُولُ اَللَّهِ وَ إِنَّ هَذَا عَلِيٌّ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ قَالُوا بَلَى فَثَبَتَتْ لَهُمُ اَلنُّبُوَّةُ وَ أَخَذَ اَلْمِيثَاقَ عَلَى أُولِي اَلْعَزْمِ أَلاَ إِنِّي رَبُّكُمْ وَ مُحَمَّدٌ رَسُولِي وَ عَلِيٌّ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ وَ أَوْصِيَاؤُهُ مِنْ بَعْدِهِ وُلاَةُ أَمْرِي وَ خُزَّانُ عِلْمِي وَ إِنَّ اَلْمَهْدِيَّ أَنْتَصِرُ بِهِ لِدِينِي وَ أُظْهِرُ بِهِ دَوْلَتِي وَ أَنْتَقِمُ بِهِ مِنْ أَعْدَائِي وَ أُعْبَدُ بِهِ طَوْعاً وَ كَرْهاً قَالُوا أَقْرَرْنَا وَ شَهِدْنَا يَا رَبِّ

ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មកគេបានធ្វើកិច្ចសន្យាពីព្រះសាស្ដាទាំងឡាយعليهم السلام ។ អល់ឡោះហ្ទ៍عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?"* រួចហើយព្រះអង្គعز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ "នេះគឺមូហាំម៉ាដ់صلى الله عليه وآله وسلم ព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្ទ៍عز وجل នេះគឺអ៊ាលីصلوات الله عليه والسلام អាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلام (ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា) ។" ព្រះសាស្ដាទាំងឡាយعليهم السلام បានទូលថា៖ "ក្រាបទូលព្រះបពិត្រعز وجل ។" អល់ឡោះហ្ទ៍عز وجل ក៏បានបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់ថាព្រះអង្គទាំងឡាយعليهم السلام ជាព្រះសាស្ដាعليهم السلام ។ រួចហើយព្រះអង្គعز وجل បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្ដាអ្នកប្ដេជ្ញាមោះមុត (أُولِي اَلْعَزْمِ) ថា៖ "អញعز وجل ជាម្ចាស់عز وجل របស់ពួកអ្នក ។ មូហាំម៉ាដ់صلى الله عليه وآله وسلم ជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អញعز وجل អ៊ាលីصلوات الله عليه والسلام ជាអាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلام អ្នកតំណាងصلوات الله عليه والسلام បន្ទាប់ពីគេصلوات الله عليه والسلام គឺម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជាអញعز وجل (វ៉ាលី អាំរ៉ូ) ដែលជាឃ្លាំងព្រះរាជអភិញ្ញារបស់អញعز وجل ។ ព្រះសាសនាអញعز وجل នឹងមានជ័យជំនះអាស្រ័យអាល់-ម៉ាស្ទ៉ឌីصلوات الله عليه والسلام ព្រះរាជរដ្ឋាភិបាលអញعز وجل នឹងលេចឡើង នឹងមានការសងសឹកលើពួកសត្រូវអញعز وجل គេនឹងធ្វើសក្ការៈអញعز وجل ទោះជាពេញចិត្តក្ដី មិនពេញចិត្តក្ដី ។" ព្រះសាស្ដាទាំងអសعليهم السلام បានទូលថា៖ "ម្ចាស់عز وجل អើយ ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំعليهم السلام សូមទទួលស្គាល់ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំعليهم السلام ព្រមទទួលយក ។"

وَ لَمْ يَجْحَدْ آدَمُ وَ لَمْ يُقِرَّ فَثَبَتَتِ اَلْعَزِيمَةُ لِهَؤُلاَءِ اَلْخَمْسَةِ فِي اَلْمَهْدِيِّ وَ لَمْ يَكُنْ لِآدَمَ عَزْمٌ عَلَى اَلْإِقْرَارِ بِهِ وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ لَقَدْ عَهِدْنٰا إِلىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَ لَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْماً »

អាដាំعليه السلام មិនបានបដិសេធទេ តែក៏មិនព្រមទទួលទេដែរ ឬបង្ហាញឲ្យឃើញនូវសេចក្ដីប្ដេជ្ញាមោះមុតចំពោះបុគ្គលទាំងប្រាំعليهم السلام ពាក់ព័ន្ធនឹងអាល់-ម៉ាស្ទ៉ឌីصلوات الله عليه والسلام មិនមានសេចក្ដីប្ដេជ្ញាមោះមុតក្នុងការព្រម

ទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នោះទេ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ *[២០:១១៥] យើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាដ្ឋាំកាលពីមុនតែគេបានភ្លេច ។ យើងមិនបានឃើញថាគេមានការសម្រេចចិត្តមុតមាំទេ ។*

قَالَ إِنَّمَا يَعْنِي فَتَرَكَ ثُمَّ أَمَرَ نَاراً فَأُجِّجَتْ فَقَالَ لِأَصْحَابِ اَلشِّمَالِ اُدْخُلُوهَا فَهَابُوهَا وَ قَالَ لِأَصْحَابِ اَلْيَمِينِ اُدْخُلُوهَا فَدَخَلُوهَا فَكَانَتْ عَلَيْهِمْ بَرْداً وَ سَلاَماً فَقَالَ أَصْحَابُ اَلشِّمَالِ يَا رَبِّ أَقِلْنَا فَقَالَ قَدْ أَقَلْتُكُمْ اِذْهَبُوا فَادْخُلُوهَا فَهَابُوهَا فَثَمَّ ثَبَتَتِ اَلطَّاعَةُ وَ اَلْمَعْصِيَةُ وَ اَلْوَلاَيَةُ. (بَصَائِرُ الدَّرَجَات فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ , ج 1 , ص 70)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាព្រះអង្គ عليه السلام បានភ្លេច ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ បានបញ្ជាឲ្យភ្លើងឆេះ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានប្រាប់ពួកខាងឆ្វេងដៃថា៖ "ចូលទៅក្នុងភ្លើងទៅ ។" ពួកគេមិនបានចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះទេ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានប្រាប់ពួកខាងស្តាំដៃថា៖ "ចូលទៅក្នុងភ្លើងទៅ ។" ពួកគេបានចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះ ភ្លើងនោះក៏បានទៅជាត្រជាក់និងមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់ពួកគេ ។ ពួកខាងឆ្វេងដៃបានទូលថា៖ "ម្ចាស់ ﷻ អើយ ! សូមព្រះអង្គ ﷻ បន្ថយភ្លើងនោះឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។" អល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ ﷻ បានបន្ថយវាឲ្យពួកអ្នកហើយ ។ ចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះទៅ ។" ពួកគេមិនចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះទេ ។ ដូច្នេះឯងដែលគេបញ្ជាក់ឲ្យឃើញជាក់ច្បាស់អំពីការស្តាប់បង្គាប់ ការល្មើសបង្គាប់ និងវីឡាយ៉ាស៊ុ ។" (بَصَائِرُ الدَّرَجَات فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ 1: 70)

***

٨/١٧٢/٧ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ سَهْلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «أَنَّ بَعْضَ قُرَيْشٍ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله): بِأَيِّ شَيْءٍ سَبَقْتَ الْأَنْبِيَاءَ وَ أَنْتَ بُعِثْتَ آخِرَهُمْ وَ خَاتَمَهُمْ؟

7/172/8 [...] អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ឈុលឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាពួកគ្ពុ៌រ៉យ៌ស ្ស៊ីខ្លះបានសួរ៉ស ្ស៊ីលុលឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ថា៖ "សំអាងលើអ្វីទៅដែលព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ជាប្រមុខសាស្តាទាំងឡាយ عليهم السلام គេបានបញ្ជូនព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មកក្រោយសាស្តាទាំងអស់ عليهم السلام ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ជាសាស្តាចុងក្រោយបង្អស់ ?"

قَالَ: «إِنِّي كُنْتُ أَوَّلَ مَنْ آمَنَ بِرَبِّي، وَ أَوَّلَ مَنْ أَجَابَ حِينَ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ: أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ؟ قَالُوا: بَلَى. فَكُنْتُ أَنَا أَوَّلَ نَبِيٍّ قَالَ بَلَى، فَسَبَقْتُهُمْ بِالْإِقْرَارِ بِاللَّهِ». (الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٤٤١ الحديث : ٦)

ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលជឿម្ចាស់ ﷻ ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسלם ជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលឆ្លើយតបព្រះអង្គ ﷻ កាលព្រះអង្គ ﷻ បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليهم السلام ហើយបានឲ្យព្រះសាស្តាទាំងអស់ عليهم السلام នោះធ្វើសាក្ស៊ីឲ្យខ្លួនឯង (ពោលគឺស្បថ) ថា៖ *[៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន ព្រះបពិត្រ !"* ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسלם ជាសាស្តាដំបូងបង្អស់ដែលថា "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ" ។ ដូច្នេះខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسלם ជាប្រមុខព្រះសាស្តាទាំងអស់ عليهم السلام ដោយសារការព្រមទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ ។" (الكافي 1: 441 /6)

***

٩/١٧٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ الْقَزَّازِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: لِمَ سُمِّيَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام)؟ قَالَ: «سَمَّاهُ اللَّهُ، وَ هَكَذَا أَنْزَلَ فِي كِتَابِهِ: {وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ وَ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولِي، وَ أَنَّ عَلِيّاً أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ؟». (الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٤١٢ الحديث : ٤)

7/172/9 [...] យ៉ាហ្ស៊ីរ៉ ២ បានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្ពុ ហ្ស៊ារ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ហេតុអ្វីគេហៅ អាមីរ៉ុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ថាអាមីរ៉ុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖

"អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានហៅព្រះអង្គ[ដូចនេះ] ។ គេបានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻដូចតទៅគឺ៖ *[៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្ឋាំនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ? [តើនេះមិនមែន] មូហ្ហាំម៉ាដ់ ព្រះសាសនៈទូតរបស់អញ[ទេ] ? [តើនេះមិនមែន] អ្ហ្ម៉ាលី អាមីរ៉ុល-មុមីនីន[ទេ] ?"* (الكافي 1 : 412 / 4)

***

١٠/١٧٢/٧ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ رِفَاعَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ﴾، قَالَ: «نَعَمْ، أَخَذَ اللَّهُ الْحُجَّةَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ يَوْمَ الْمِيثَاقِ هَكَذَا» وَ قَبَضَ يَدَهُ. (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦١١ الحديث : ٩٩/ ٤٠٦٦ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٣٧ الحديث : ١٠٣)**

7/172/10 [...] រ៉ហ្ស៊ាអ្ហ្ម៉ាស់ បានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ *[៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្ឋាំនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ។* ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "មែន ! អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានយកភ័ស្តុតាង (ពោលគឺឲ្យសច្ចា) ទុកឲ្យបណ្តាសត្វលោកទាំងអស់របស់ព្រះអង្គﷻក្នុងថ្ងៃសច្ចា ដូចនេះ ។" ព្រះអង្គﷺបានចាប់ដៃព្រះអង្គﷺ ។"

(تفسير العيّاشي 2: 37/ 103)

***

*١١/١٧٢/٧ صَاحِبُ (الثَّاقِبِ فِي الْمَنَاقِبِ): عَنْ أَبِي هَاشِمٍ الْجَعْفَرِيِّ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيِّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَسَأَلَهُ مُحَمَّدُ بْنُ صَالِحٍ الْأَرْمَنِيُّ، عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ﴾ الْآيَةَ، قَالَ: «ثَبَتُوا الْمَعْرِفَةَ وَ نَسُوا الْمَوْقِفَ وَ سَيَذْكُرُونَهُ، وَ لَوْلاَ ذَلِكَ لَمْ يَدْرِ أَحَدٌ مَنْ خَالِقُهُ وَ مَنْ رَازِقُهُ».

*7/172/11 ម្ចាស់ក្រាំង "អាល់-ស្ហ្ការ៉ីប ហ្ស៊ី អាល់-ម៉ាណាគ្ហ៊ីប" រាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-ហ្ហាស្ស៊ីម អាល់-យ៉ាក្ពុ៌ហ្ហារី ដែលបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាប៊ូ មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-អ្ហ្ម៉ាស់ការីﷺ ។ មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស្ហ្ម៉ុលុះហ៊ូ អាល់-អារម៉ានី បានសួរព្រះអង្គﷺអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ *[៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្ឋាំនូវបណ្តាកូនចៅពួកគេ ។* ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "បានអះអាងទទួលស្គាល់ហើយ តែពួកគេបានភ្លេចដំណាក់នោះ (គឺកាលពួកគេរស់នៅក្នុងសភាពជាចុណ្ណភាគ) ពួកគេនិងនឹកឃើញវិញរឿងនេះ ។ បើមិនដូច្នេះទេ ច្បាស់ជាពុំមានអ្នកណាមួយដឹងទេថាអ្នកណាជាព្រះអ្នកបង្កើតﷻខ្លួន អ្នកណាជាព្រះអ្នកផ្តត់ផ្ទង់ﷻខ្លួន ។"

قَالَ أَبُو هَاشِمٍ: فَجَعَلْتُ أَتَعَجَّبُ فِي نَفْسِي مِنْ عَظِيمِ مَا عَظَّمَ اللَّهُ وَلِيَّهُ مِنْ جَزِيلِ مَا حَمَلَهُ، فَأَقْبَلَ أَبُو مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) وَ قَالَ: «الْأَمْرُ أَعْجَبُ مِمَّا عَجِبْتَ مِنْهُ – يَا أَبَا هَاشِمٍ – وَ أَعْظَمُ، مَا ظَنُّكَ بِقَوْمٍ مَنْ عَرَفَهُمْ عَرَفَ اللَّهَ، وَ مَنْ أَنْكَرَهُمْ أَنْكَرَ اللَّهَ، وَ لاَ يَكُونُ مُؤْمِناً حَتَّى يَكُونَ لِوَلاَيَتِهِمْ مُصَدِّقاً وَ بِمَعْرِفَتِهِمْ مُوقِناً؟». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦١٥ الحديث : ٩٩/ ٤٠٨١ ، الثاقب في المناقب – الجزء : ١ صفحة : ٥٦٧ الحديث : ٥٠٨)**

អាប៊ូ ហ្ហាស្ស៊ីមបានថាខ្ញុំក៏បាននឹកអស្ចារ្យក្នុងនៅចិត្តដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻលើកតម្កើងព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់ព្រះអង្គﷻដោយដាក់បន្ទុក[លើព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខនោះ]យ៉ាងសម្បើម ។ អាប៊ូ មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋﷺបានបែរមករកខ្ញុំ មានវចនៈថា៖ "អាប៊ូ ហ្ហាស្ស៊ីមអើយ ! រឿងនេះអស្ចារ្យលើសអ្វីៗដែលធ្វើឲ្យលោកនឹកអស្ចារ្យក្នុងចិត្តនោះទៅទៀត ធំលើសនោះទៅទៀត ។ តើលោកយល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីបុគ្គលមួយក្រុម អ្នកណាស្គាល់អស់បុគ្គលនោះﷺអ្នកនោះស្គាល់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ អ្នកណាបដិសេធអស់បុគ្គលនោះﷺអ្នកនោះបដិសេធអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ អ្នកនោះមិនអាចទៅជាមុមីនបានទេបើមិនបានប្តេជ្ញាទទួលស្គាល់រ៉ីឡាយ៉ាស៊ុំរបស់អស់បុគ្គលនោះﷺ បើអ្នកនោះមិនទទួលស្គាល់អស់បុគ្គលនោះﷺជាក់

ក្នុងចិត្តនោះទេ ។" (الثاقب في المناقب 567 /508)

***

*١٢/١٧٢/٧ عَنْ جَابِرٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «يَا جَابِرُ، لَوْ يَعْلَمُ الْجُهَّالُ مَتَى سُمِّيَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ لَمْ يُنْكِرُوا حَقَّهُ» قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، مَتَى سُمِّيَ؟ فَقَالَ لِي: «قَوْلُهُ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ إِلَى أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾ وَ أَنَّ مُحَمَّداً نَبِيُّكُمْ رَسُولُ اللَّهِ، وَ أَنَّ عَلِيّاً أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ؟».

*7/172/12 រាយការណ៍មកពី យ៉ាបៀរ ដែលបានថា អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យ៉ាបៀរ អើយ ! បើបណ្ដាអ្នកមិនដឹងបានដឹងកាល អាលី صلوات الله عليه والسلام ត្រូវហៅថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ពួកគេនឹងមិនបដិសេធសិទ្ធិព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ត្រូវគេដាក់រាជកិត្តិស័ព្ទនេះឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កាលណា ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام *[៧:១៧២] តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ? តើមូហាំម៉ាដ់ ព្រះសាស្ដារបស់ពួកអ្នក មិនមែនព្រះសាសនៈទូតទេ ? តើអាលីមិនមែនអាមីរុល-មុមីនីនទេ ?"*

قَالَ: ثُمَّ قَالَ لِي: «يَا جَابِرُ، هَكَذَا وَ اللَّهِ جَاءَ بِهَا مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦١٤ الحديث : ٤٠٧٧ /٩٩ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ١١٤ الحديث : ٤١)**

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាបន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ៍ عزّ وجلّ ! មូហាំម៉ាដ់ صلى الله عليه وآله وسلّم បាននាំអ្វីនេះមកជាមួយ ។" (تفسير العيّاشي 2: 114/ 41)

***

*١٣/١٧٢/٧ وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ الْقَزَّازِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: لِمَ سُمِّيَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ؟ قَالَ: «سَمَّاهُ اللَّهُ، وَ هَكَذَا أَنْزَلَ فِي كِتَابِهِ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلىٰ أَنْفُسِهِمْ أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾ وَ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولِي، وَ أَنَّ عَلِيّاً أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ؟». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٨ الحديث : ٩٩/ ٤٠٥٥ ، الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٣٤٠ الحديث : ٤)**

*7/172/13 [...] រាយការណ៍មកពី យ៉ាបៀរ តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ហេតុអ្វី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ត្រូវហៅថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ៍ عزّ وجلّ ដាក់ឈ្មោះឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ត្រូវដាក់មកក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដូចនេះគឺ៖ *[៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដាំនូវបណ្ដាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ? តើមូហាំម៉ាដ់មិនមែនព្រះសាសនៈទូតរបស់អញទេ ? តើអាលីមិនមែនអាមីរុល-មុមីនីនទេ ?"* (الكافي 1: 340/ 4)

***

*١٤/١٧٢/٧ أَخْبَرَنَا اَلشَّيْخُ اَلْفَقِيهُ أَبُو عَلِيٍّ اَلْحَسَنُ بْنُ أَبِي جَعْفَرٍ اَلطُّوسِيُّ رَحِمَهُ اَللَّهُ بِالْمَوْضِعِ اَلْمُقَدَّمِ ذِكْرُهُ فِي اَلتَّارِيخِ اَلْمَذْكُورِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو عَبْدِ اَللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ اَلنُّعْمَانِ رَحِمَهُ اَللَّهُ قَالَ: أَخْبَرَنَا اَلْمُظَفَّرُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي اَلثَّلْجِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى اَلْهَاشِمِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اَللَّهِ اَلرَّازِيُّ عَنْ أَبِيهِ عَنِ اَلْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ أَبِي زَكَرِيَّا اَلْمَوْصِلِيِّ عَنْ جَابِرٍ

*7/172/14 [...] រាយការណ៍មកពី អាល់-ហាសាន់ ប៊ីន ម៉ាស្ប៊ុប តមកពី អាប៊ូ ស្ការីយ៉ា អាល់-ម៉ៅស្ហីលី តមកពី យ៉ាបៀរ

عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ : أَنَّ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ إِنَّكَ أَنْتَ اَلَّذِي اِحْتَجَّ اَللَّهُ بِكَ فِي اِبْتِدَاءِ اَلْخَلْقِ حَيْثُ أَقَامَهُمْ أَشْبَاحاً فَقَالَ لَهُمْ أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ؟ قَالُوا بَلَى قَالَ وَ مُحَمَّدٌ رَسُولِي؟ قَالُوا بَلَى قَالَ وَ عَلِيٌّ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ فَأَبَى اَلْخَلْقُ جَمِيعاً إِلاَّ اِسْتِكْبَاراً وَ عُتُوّاً عَنْ وَلاَيَتِكَ إِلاَّ نَفَرٌ قَلِيلٌ وَ هُمْ أَقَلُّ اَلْقَلِيلِ وَ هُمْ أَصْحَابُ اَلْيَمِينِ. (بشارة المصطفى (ص) ج١ ص١١٨)

តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ ﷺ តមកពីព្រះបិតា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ តមកពីព្រះអយ្យកោ ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ថារ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានប្រាប់ អ៊ូលី ﷺ ថា៖ "អ្នក ﷺ គឺបុគ្គលដែលអល់ឡោះ ﷻ បានអាងដល់ កាលពីដើមនៃការបង្កើតអស់សត្វលោកទាំងឡាយ កាលព្រះអង្គ ﷻ បានឲ្យពួកគេមានជារូបឡើង ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានប្រាប់ពួកគេថា៖ *"[៧:១៧២] តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន ព្រះបពិត្រ!"* ព្រះអង្គ ﷻ មានរាជបន្ទូលថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ ﷺ ជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អញ ﷻ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ ﷻ ។" ព្រះអង្គ ﷻ មានជ្រមន្ទូលថា៖ "អ៊ូលី ﷺ ជាអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ ?" តែបណ្ដាសត្វលោកទាំងអស់បានបដិសេធ បានក្រអឺតក្រទម វាយឫក ។ ពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើសរឿងវ៉ីឡាយ៉ាសុ៌អ្នក ﷺ លើកលែងតែមួយចំនួនតូចទេ ពួកគេនោះតិចជាងតិចទៅទៀត ពួកគេជាជនខាងស្ដាំដៃ ។" (بشارة المصطفى (ص) 1: 118)

***

*١٥/١٧٢/٧ وَ بِهَذَا اَلْإِسْنَادِ، عَنْ حَبِيبٍ، عَمَّنْ رَوَاهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ قَالَ: مَا تَقُولُ فِي اَلْأَرْوَاحِ أَنَّهَا جُنُودٌ مُجَنَّدَةٌ، فَمَا تَعَارَفَ مِنْهَا اِئْتَلَفَ وَ مَا تَنَاكَرَ مِنْهَا اِخْتَلَفَ، قَالَ: فَقُلْتُ إِنَّا نَقُولُ ذَلِكَ، فَإِنَّهُ كَذَلِكَ: إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَخَذَ مِنَ اَلْعِبَادِ مِيثَاقَهُمْ وَ هُمْ أَظِلَّةٌ قَبْلَ اَلْمِيلاَدِ وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلىٰ أَنْفُسِهِمْ﴾ إِلَى آخِرِ اَلْآيَةِ.

*7/172/15 [...] រាយការណ៍មកពី ហ្ជាប៊ីប តមកពីអ្នករាយការណ៍រឿងនេះ តមកពី អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះ ﷺ ដែលមានវចនៈថា៖ "តើលោកថាអ្វីអំពីវិញ្ញាណដែលដូចរេហ៍ពលទាហានកំណែន ។ បណ្ដាអ្នកដែលយល់ព្រមនៅជាមួយគ្នា[រឿងនេះ] បណ្ដាអ្នកដែលស្អប់ គឺមានជម្លោះ[រឿងនេះ] ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អស់ទូលបង្គំបានថារឿងនេះ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "វាដូចនោះឯង ។ អល់ឡោះ ﷻ បានយកកិច្ចសន្យាពីបណ្ដាបាវ ﷺ ពួកគេជាស្រមោលមុនចាប់កំណើត ។ នេះគឺ ព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអ៊ាដ៏ាំនូវបណ្ដាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯង* លុះចប់អាយ៉ាសុ ។"

قَالَ: فَمَنْ أَقَرَّ لَهُ يَوْمَئِذٍ جَاءَتِ اَلْأُلْفَةُ هَاهُنَا، وَ مَنْ أَنْكَرَهُ يَوْمَئِذٍ جَاءَ خِلاَفُهُ هَاهُنَا. (علل الشرايع ج١ ص٨٤)

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាព្រមទទួលព្រះអង្គ ﷻ ថ្ងៃនោះ អ្នកនោះបាននៅលាយឡំគ្នាត្រង់នេះ (គឺនៅក្នុងវ៉ីឡាយ៉ាសុ៌យើង ﷺ) ។ អ្នកណាបដិសេធរឿងនេះថ្ងៃនោះ អ្នកនោះប្រឆាំងព្រះអង្គ ﷻ ត្រង់រឿងនេះ ។" (علل الشرايع 1: 84)

***

*١٦/١٧٢/٧ وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): كَيْفَ أَجَابُوا وَ هُمْ ذَرٌّ؟ قَالَ: «جَعَلَ فِيهِمْ مَا إِذَا سَأَلَهُمْ أَجَابُوهُ» يَعْنِي فِي اْلمِيثَاقِ. (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٧ الحديث : ٩٩/ ٤٠٥١ ، الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ١٠ الحديث : ١)**

*7/172/16 [...] រាយការណ៍មកពី អាប៊ូ បាស្ស៊ៀর ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះ ﷺ ថា៖ "តើពួកគេនោះអាចឆ្លើយបានដូចម្ដេច ព្រោះពួកគេនៅជាចុណ្ណភាគ (ជាកម្ទេច) ?" ព្រះអង្គ ﷺ

មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ﷻ បានដាក់នៅខាងក្នុងពួកគេនូវអ្វីមួយ ពួកគេអាចឆ្លើយតបព្រះអង្គ ﷻ បានអាស្រ័យអ្វីនោះ ពេលព្រះអង្គ ﷻ សួរពួកគេ មានន័យថានៅក្នុងកិច្ចសន្យា ។" (الكافي 2: 10/ 1)

***

*١٧/١٧٢/٧ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ قٰالُوا بَلىٰ﴾ قَالُوا بِأَلْسِنَتِهِمْ؟ قَالَ: «نَعَمْ، وَ قَالُوا بِقُلُوبِهِمْ. فَقُلْتُ: وَ أَيُّ شَيْءٍ كَانُوا يَوْمَئِذٍ؟ قَالَ: «صَنَعَ مِنْهُمْ مَا اكْتَفَى بِهِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦١٣ الحديث : ٩٩/ ٤٠٧٣ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٠ الحديث : ١١٠)**

*7/172/17 រាយការណ៍មកពី អាប៊ូ បាស្ស៊ៀর តមកពី អាប៊ូ អ្ជុប់ឌ្ជុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ *[៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន ព្រះបពិត្រ !"* ពួកគេថានឹងអណ្ដាតឬ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។ ពួកគេបានថានឹងចិត្ត ដែរ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "តើពួកគេជាអ្វីកាលនោះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតនៅខាងក្នុងពួកគេនូវអ្វីដែលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ពួកគេ[ក្នុងការឆ្លើយតប] ។"
(تفسير العيّاشي 2: 40/ 110)

***

*١٨/١٧٢/٧ تأويله: مَا ذَكَرَهُ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ فِي تَفْسِيرِهِ قَالَ: قَالَ اَلصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: إِنَّ اَللَّهَ أَخَذَ اَلْمِيثَاقَ عَلَى اَلنَّاسِ لِلَّهِ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ لِرَسُولِهِ صَلَّى اللَّهِ عَلَيهِ وَ آلِهِ بِالنُّبُوَّةِ، وَ لِأَمِيرِ اَلْمُؤْمِنِينَ وَ اَلْأَئِمَّةِ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ بِالْإِمَامَةِ. ثُمَّ قَالَ ﴿أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾ وَ مُحَمَّدٌ نَبِيُّكُمْ؟ وَ عَلِيٌّ أَمِيرُكُمْ وَ اَلْأَئِمَّةُ اَلْهَادُونَ أَوْلِيَاؤُكُمْ؟ ﴿قٰالُوا بَلىٰ﴾ فَمِنْهُمْ إِقْرَارٌ بِاللِّسَانِ، وَ مِنْهُمْ تَصْدِيقٌ بِالْقَلْبِ. (تأويل الآيات ج١ ص١٨٦)

*7/172/18 អ្ជុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម បានលើកឡើងនូវសេចក្ដីអធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ០នេះនោះក្នុង តាហ្ស៊ៀរ លោកថា អាល់-ស្ស៊ុ០ឌ្ជ៊ិ០ក្ব ﷺ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ បានយកកិច្ចសន្យាពីមនុស្សថាព្រះអង្គ ﷻ ជាម្ចាស់របស់ពួកគេ ថាព្រះសាសនៈទូត ﷺ របស់ព្រះអង្គ ﷻ ជាព្រះសាស្ដា ថា អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ និង[ព្រះសន្ត]អ៊ីមុាំទាំងឡាយ ﷺ ជាអ្នកកាន់អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:១៧២] "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?* មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ជាព្រះសាស្ដារបស់ពួកអ្នក ? អ្ជុលី ﷺ ជា អាមៀរ (ព្រះមហាអគ្គប្រមុខ) របស់ពួកអ្នក ? បណ្ដា[ព្រះសន្ត]អ៊ីមុាំ ﷺ នៃព្រះមគ្គទេសន៍ជាវ៉ាលី ﷺ (ចៅហ្វាយ) របស់ពួកអ្នក ?" *ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន ព្រះបពិត្រ !"* នៅក្នុងបណ្ដាពួកគេនោះមានអ្នកខ្លះទទួលស្គាល់ដោយសម្ដី អ្នកខ្លះទៀតជឿដោយចិត្ត ។" (تأويل الآيات 1: 186)

***

*١٩/١٧٢/٧ أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجَبَّارِ عَنْ صَفْوَانَ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمٰنِ الْحَذَّاءِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ: كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لَا يَرَى بِالْعَزْلِ بَأْساً فَقَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ – ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلى أَنْفُسِهِمْ أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ قالُوا بَلى﴾ فَكُلُّ شَيْءٍ أَخَذَ اللَّهُ مِنْهُ الْمِيثَاقَ فَهُوَ خَارِجٌ وَ إِنْ كَانَ عَلَى صَخْرَةٍ صَمَّاءَ. (الكافي – الجزء : ٥ صفحة : ٥٠٤ الحديث : ٤)

*7/172/19 [...] រាយការណ៍មកពី អ្ជុប់ឌ្ជុល រ៉ោះហ្ម៉ាន អាល់-ហ្ជាស្ស៊ុ០ស្ស៊ាអ៊ុ០ តមកពី អាប៊ូ អ្ជុប់ឌ្ជុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អ្ជុលី ﷺ ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ូសៃន ﷺ មិនយល់ឃើញថាជាបញ្ហាទេអំពីការបញ្ឈប់ការរួមភេទនោះ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានសូត្រអាយ៉ាស៊ុ០នេះគឺ៖ *[៧:១៧២] កាលម្ចាស់អ្នកបានយកមកពីក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្ឋាំនូវបណ្ដាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន ព្រះបពិត្រ !"* ដូច្នេះ សព្វសារពើដែលអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ បានទទួលយកកិច្ចសន្យា វានឹងចាប់កំណើតកើតឡើង ទោះបីវានៅលើថ្មដ៏រឹងក៏ដោយ (មានន័យថាទោះបីវាត្រូវគេការ៉ាងមិនឲ្យកើតក៏ដោយ) ។"

(الكافي 5: 504/ 4)

***

*٢٠/١٧٢/٧ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ يَحْيَى الْحَلَبِيِّ، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «أَوَّلُ مَنْ سَبَقَ [مِنَ الرُّسُلِ] إِلَى (بَلَى) رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ كَانَ أَقْرَبَ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، وَ كَانَ بِالْمَكَانِ الَّذِي قَالَ لَهُ جَبْرَئِيلُ لَمَّا أُسْرِيَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ: تَقَدَّمْ - يَا مُحَمَّدُ - فَقَدْ وَطِئْتَ مَوْطِئاً لَمْ يَطَأْهُ أَحَدٌ قَبْلَكَ، لاَ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، وَ لاَ نَبِيٌّ مُرْسَلٌ.

*7/172/20 អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម មានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំ តមកពី អាល់-ណាដ្ជ៌ ប៊ិន ស៊ូរ៉ៃដ៌ តមកពី យ៉ាស៊ុ យ៉ា អាល់-ហ្ជ៊ាឡាប៊ី តមកពី អ៊ីបនូ ស៊ីណាន ដែលបានថា អាប៊ូ អ៊ុប ខ្ជុលឡោះហ្ជ៌ មានវចន:ថា៖ "បុគ្គលមុនគេបង្អស់ដែល[ថា] "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្ត្រ" គឺ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ជ៌ នេះពីព្រោះព្រះអង្គជាសត្វលោកដែលជិតនឹងអល់ឡោះហ្ជ៌ជាងគេ ព្រះអង្គនៅឯកន្លែងមួយដែលយ៊ីបរ៉អ៊ីល ១ បានប្រាប់ព្រះអង្គ កាលព្រះអង្គឡើងទៅលើមេឃជា យ៊ីបរ៉អ៊ីលនោះ ថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ជ៌អ៊ីយ! សូមព្រះអង្គទៅមុខ ព្រោះព្រះអង្គដើរជាន់ដីនិងផ្លូវដើរដែលពុំមានអ្នកណាមួយមុនព្រះអង្គធ្លាប់បានដើរជាន់ឡើយ ទាំងទេវតាជំនិត ទាំងព្រះសាស្តា ១ ប្រេសិត ។"

وَ لَوْلاَ أَنَّ رُوحَهُ وَ نَفْسَهُ كَانَتْ مِنْ ذَلِكَ الْمَكَانِ لَمَا قَدَرَ أَنْ يَبْلُغَهُ، فَكَانَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ كَمَا قَالَ اللَّهُ: ﴿قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنىٰ﴾ أَيْ بَلْ أَدْنَى، فَلَمَّا خَرَجَ الْأَمْرُ مِنَ اللَّهِ وَقَعَ إِلَى أَوْلِيَائِهِ».

បើវិញ្ញាណព្រះអង្គនិងខ្លួនព្រះអង្គមិននៅក្នុងហាន:នោះទេ ព្រះអង្គប្រាកដជាមិនស័ក្តិសមនឹងបានទៅដល់កន្លែងនោះទេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គនៅឆ្ងាយពីអល់ឡោះហ្ជ៌ដូចអល់ឡោះហ្ជ៌មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៥៣:៩] គេបាននៅឆ្ងាយពីរកំណោងឬជិតជាងនោះ* មែន ជិតជាងនោះទៅទៀត ។ កាលព្រះបញ្ជាមកពីអល់ឡោះហ្ជ៌ វាធ្លាក់ទៅលើព្រះអនុរក្ស១ របស់ព្រះអង្គ ។"

قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «كَانَ ذَلِكَ الْمِيثَاقُ مَأْخُوذاً عَلَيْهِمْ لِلَّهِ بِالرُّبُوبِيَّةِ وَ لِرَسُولِهِ بِالنُّبُوَّةِ وَ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةِ بِالْإِمَامَةِ، فَقَالَ: ﴿أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾، وَ مُحَمَّدٌ نَبِيُّكُمْ، وَ عَلِيٌّ إِمَامُكُمْ، وَ الْأَئِمَّةُ الْهَادُونَ أَئِمَّتُكُمْ؟ فَقَالُوا: ﴿بَلَى شَهِدْنَا﴾.

អាល់-ស្ស ដ្ជ ិ ក មានវចន:ថា៖ "កិច្ចសន្យានោះត្រូវបានទទួលយកពីពួកគេដោយព្រមទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្ជ៌ជាម្ចាស់ ដោយព្រមទទួលស្គាល់ព្រះសាសន:ទូតរបស់ព្រះអង្គជាព្រះសាស្តា ដោយព្រមទទួលស្គាល់ អាមីរុល-មុមីនីន និងបណ្តា[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំជាម្ចាស់អ៊ីម៉ាម៉ាតុ៌ ។ ដូច្នេះ ព្រះអង្គមានជ្រាបន្ទូលថា៖ *"[៧:១៧២] តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?* មូហ្ហាំម៉ាដ្ជ៌ជាព្រះសាស្តារបស់ពួកអ្នក ? អ៊ុលីជា[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំរបស់ពួកអ្នក ? បណ្តា[ព្រះសន្ត]អ៊ីម៉ាំ១នៃព្រះមគ្គទេសក៏ដឹកនាំជាអ៊ីម៉ាំ១របស់ពួកអ្នក ? *ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន ព្រះបពិត្ត !"*

فَقَالَ اللَّهُ: ﴿أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيٰامَةِ﴾ أَيْ لِئَلاَّ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذٰا غٰافِلِينَ﴾ فَأَوَّلُ مَا أَخَذَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الْمِيثَاقَ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: ﴿وَ إِذْ أَخَذْنٰا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثٰاقَهُمْ﴾ فَذَكَرَ جُمْلَةَ الْأَنْبِيَاءِ، ثُمَّ أَبْرَزَ أَفْضَلَهُمْ بِالْأَسَامِي، فَقَالَ: ﴿وَ مِنْكَ﴾ يَا مُحَمَّدُ، فَقَدَّمَ رَسُولَ اللَّهِ(صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِأَنَّهُ أَفْضَلُهُمْ ﴿وَ مِنْ نُوحٍ وَ إِبْرٰاهِيمَ وَ مُوسىٰ وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ فَهَؤُلاَءِ الْخَمْسَةُ أَفْضَلُ الْأَنْبِيَاءِ، وَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَفْضَلُهُمْ.

អល់ឡោះហ្ជ៌មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:១៧២] [នេះ]ក្រែងលោពួកអ្នកនិយាយនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ* ពោលគឺពួកអ្នកអាចនឹងនិយាយក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះថា *អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ ។* ដូច្នេះ

ប្រការដំបូងបង្អ‌ស់ដែ‌លអ‌ល់ឡ‌ោះ‌ហ្ស‌ុ‌ប‌ហ្ហ‌ានៀ‌ទ‌ទួ‌ល‌យ‌ក‌ពី‌ប‌ណ្ដា‌ព្រ‌ះ‌សា‌ស្ត‌ា‌ម‌ាន‌ព‌ិ‌ត‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ គ‌ឺ‌ក‌ិ‌ច្ច‌ស‌ន្យ‌ា‌ថ‌ា‌ព្រ‌ម‌ទ‌ទួ‌ល‌ស្គ‌ាល‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ជ‌ា‌ម្ចា‌ស‌ៀ‌ត‌ នេ‌ះ‌គ‌ឺ‌ព្រ‌ះ‌រ‌ា‌ជ‌ប‌ន្ទ‌ូ‌ល‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌គ‌ឺ‌ៈ *[៣៣:៧] ក‌ាល‌យ‌ើ‌ង‌ប‌ាន‌ទ‌ទួ‌ល‌យ‌ក‌ក‌ិ‌ច្ច‌ស‌ន្យ‌ា‌ពី‌ប‌ណ្ដា‌ព្រ‌ះ‌ស‌ា‌ស្ត‌ា ។* ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ចែ‌ង‌ដ‌ល់ព្រ‌ះ‌ស‌ា‌ស្ត‌ា‌ទ‌ាំ‌ង‌អ‌ស់‌ម‌ាន‌ស‌ា‌ឡ‌ាម ។ ប‌ន្ទ‌ា‌ប់‌ម‌ក‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ចែ‌ង‌ប‌ញ្ជ‌ា‌ក‌ទ‌ៅ‌លើ‌ព្រ‌ះ‌ន‌ា‌ម‌ថ‌ា‌ៈ *"[៣៣:៧] ពី‌អ‌្ន‌ក* ម‌ូ‌ហ្ហ‌ាំ‌ម‌ា‌ដ‌ុ‌ង‌ៀ‌ត‌ អ‌ី‌យ !" ដ‌ូ‌ច‌ន‌េ‌ះ‌ស‌ូ‌ល‌ុ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ្ហ‌ូ‌ ﷺ ន‌ាំ‌ម‌ុ‌ខ‌គ‌េ ព្រ‌ោ‌ះ‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ ﷺ ខ្ព‌ស់‌ជ‌ា‌ង‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ទ‌ាំ‌ង‌អ‌ស់‌ (ខ្ព‌ស់‌ជ‌ា‌ង‌ព្រ‌ះ‌ស‌ា‌ស្ត‌ា‌ទ‌ាំ‌ង‌អ‌ស់‌) - *ពី‌ន‌ុ‌ះ‌ហ្ហ‌ា‌ពី អ‌ុ‌ប‌រ‌ហ្ហ‌ីម ពី‌ម‌ូ‌ស‌ា‌និ‌ង‌ពី‌អ‌ុ‌អ‌ីសា‌ប‌ុ‌ត្រ‌រ‌ប‌ស់‌ម‌ា‌រ‌យ‌ុ‌ំ ។* ដ‌ូ‌ច‌ន‌េ‌ះ‌ព្រ‌ះ‌ស‌ា‌ស្ត‌ា‌ទ‌ាំ‌ង‌ប្រ‌ាំ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ ﷺ ន‌េ‌ះ‌ខ្ព‌ស់‌ជ‌ា‌ង‌ព្រ‌ះ‌ស‌ា‌ស្ត‌ា‌ទ‌ាំ‌ង‌អ‌ស់‌ ﷺ ន‌ៀ‌ស‌ូ‌ល‌ុ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ្ហ‌ូ‌ ﷺ ខ្ព‌ស់‌ជ‌ា‌ង‌ព្រ‌ះ‌ស‌ា‌ស្ត‌ា‌ស‌រ‌ុ‌ប‌ទ‌ាំ‌ង‌អ‌ស់‌ ﷺ ។

ثُمَّ أَخَذَ بَعْدَ ذَلِكَ مِيثَاقَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى الْأَنْبِيَاءِ بِالْإِيمَانِ بِهِ، وَ عَلَى أَنْ يَنْصُرُوا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَقَالَ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ اللهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ ثُمَّ جاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ﴾ يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ﴿لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَ لَتَنْصُرُنَّهُ﴾ يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، وَ تُخْبِرُوا أُمَمَكُمْ بِخَبَرِهِ وَ خَبَرِ وَلِيِّهِ مِنَ الْأَئِمَّةِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)».
(البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٠٨ الحديث : ٤٠٥٧/ ٩٩ ، تفسير القمّيّ – الجزء : ١ صفحة : ٢٤٦)**

ប‌ន្ទ‌ា‌ប់‌ព‌ី‌ន‌ោ‌ះ‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ ﷺ ប‌ា‌ន‌យ‌ក‌ក‌ិ‌ច្ច‌ស‌ន្យ‌ា‌រ‌ឿ‌ង‌ស‌ូ‌ល‌ុ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ្ហ‌ូ‌ ﷺ ព‌ី‌ប‌ណ្ដា‌ព្រ‌ះ‌ស‌ា‌ស្ត‌ា‌ ﷺ ថ‌ា ឲ្យ‌ជ‌ឿ‌ស‌ូ‌ល‌ុ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ្ហ‌ូ‌ ﷺ ឲ្យ‌គ‌ាំ‌ទ‌អ‌ា‌ម‌ីរ‌ុ‌ល-ម‌ុ‌ម‌ី‌ន‌ី‌ន ﷺ ។ ដ‌ូ‌ច‌ន‌េ‌ះ‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ ﷺ ម‌ា‌ន‌ព្រ‌ះ‌រ‌ា‌ជ‌ប‌ន្ទ‌ូ‌ល‌ថ‌ា‌ៈ *[៣:៨១] ក‌ាល‌អ‌ល់ឡ‌ោ‌ះ‌ហ្ហ‌ូ‌ប‌ា‌ន‌ធ្វ‌ើ‌ក‌ិ‌ច្ច‌ស‌ន្យ‌ា‌ជ‌ា‌ម‌ួ‌យ‌ប‌ណ្ដា‌ស‌ា‌ស្ត‌ា‌ថ‌ា‌ៈ "អ‌ញ‌ប‌ា‌ន‌ឲ្យ‌ព‌ួ‌ក‌អ‌្ន‌ក‌ន‌ូ‌វ‌ព្រ‌ះ‌ค‌ម្ព‌ីរ‌និ‌ង‌ប្រ‌ា‌ជ្ញ‌ា‌ញ‌ា‌ណ ។ ប‌ន្ទ‌ា‌ប់‌ព‌ី‌ន‌ោ‌ះ‌ម‌ា‌ន‌ស‌ា‌ស្ត‌ា‌ម‌្ន‌ា‌ក‌់‌ម‌ក‌រ‌ក‌ព‌ួ‌ក‌អ‌្ន‌ក ដ‌ើ‌ម‌្ប‌ី‌អ‌ះ‌អ‌ា‌ង‌ថ‌ា‌ព‌ិ‌ត‌ប‌ន្ថ‌ែ‌ម‌ព‌ី‌លើ‌អ‌្វ‌ី‌ដ‌ែ‌ល‌ព‌ួ‌ក‌អ‌្ន‌ក‌ម‌ា‌ន‌ស្រ‌ា‌ប់‌ហ‌ើ‌យ‌ន‌ោ‌ះ‌ ម‌ា‌ន‌ន‌័‌យ‌ថ‌ា‌ស‌ូ‌ល‌ុ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ្ហ‌ូ‌ ﷺ *ចូ‌រ‌ព‌ួ‌ក‌អ‌្ន‌ក‌ជ‌ឿ‌គ‌េ‌ន‌ិ‌ង‌គ‌ាំ‌ទ‌គ‌េ* ម‌ា‌ន‌ន‌័‌យ‌ថ‌ា‌អ‌ា‌ម‌ីរ‌ុ‌ល-ម‌ុ‌ម‌ី‌ន‌ី‌ន ﷺ ព‌ួ‌ក‌អ‌្ន‌ក ﷺ ត្រ‌ូ‌វ‌ប្រ‌ាប់‌ស‌ហ‌ា‌គ‌ម‌ន‌៍‌ร‌ប‌ស់‌ព‌ួ‌ក‌អ‌្ន‌ក‌រ‌ា‌ល‌់‌គ្ន‌ា ﷺ ឲ្យ‌ដ‌ឹ‌ង‌ដ‌ំ‌ណ‌ឹ‌ង‌ង‌គ‌េ ﷺ ន‌ិ‌ង‌ដ‌ំ‌ណ‌ឹ‌ង‌ប‌ណ្ដា[ព្រ‌ះ‌ស‌ន្ត]អ‌ុ‌ម‌ុ‌ា‌ំ ﷺ ដ‌ែ‌ល‌ជ‌ា‌ព្រ‌ះ‌អ‌ន‌ុ‌រ‌ក‌្ស ﷺ ‌ร‌ប‌ស់‌គ‌េ ﷺ ។" (تفسير القمّيّ 1: 246)

***

*٢١/١٧٢/٧ السَّيِّدُ الرَّضِيُّ فِي (الْخَصَائِصِ): بِإِسْنَادٍ مَرْفُوعٍ إِلَى الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، قَالَ: أَتَى ابْنُ الْكَوَّاءِ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ كَانَ مُعْنِتاً فِي الْمَسَائِلِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، خَبِّرْنِي عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ هَلْ كَلَّمَ أَحَداً مِنْ وُلْدِ آدَمَ قَبْلَ مُوسَى؟ فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «قَدْ كَلَّمَ اللَّهُ جَمِيعَ خَلْقِهِ بَرَّهُمْ وَ فَاجِرَهُمْ وَ رَدُّوا عَلَيْهِ الْجَوَابَ».

*7/172/21 អ‌ាល់-ស‌ៃ‌យ‌ីដ‌ូ អ‌ាល់-ង‌ីឌ‌ី រ‌ាយ‌ការ‌ណ៍‌នៅ‌ក‌្នុ‌ង‌ក្រ‌ាំ‌ង អ‌ាល់-ខ‌ុ‌ស‌្ស‌ូ‌អ‌ុ‌ីស‌ូ ‌ร‌ប‌ស់‌ល‌ោ‌ក ‌ត‌ា‌ម‌ร‌យ: ប‌ណ្ដា‌ញ‌ព‌ត‌ម‌ា‌ន‌ឡ‌ើ‌ង‌ទ‌ៅ‌ដ‌ល់ អ‌ាល់-អ‌ាស‌ូ‌ប‌ាក‌ុ‌ំ ប‌ិ‌ន ន‌ូ‌ប‌ា‌ត‌ា‌ស‌ុ‌ំ ដ‌ែ‌ល‌ប‌ា‌ន‌ថ‌ា អ‌ុ‌ីប‌ន‌ូ អ‌ាល់-ក‌ា‌វ‌ាអ‌ុ‌ំ ប‌ា‌ន‌ម‌ក‌ជ‌ួ‌ប អ‌ា‌ម‌ីរ‌ុ‌ល-ម‌ុ‌ម‌ី‌ន‌ី‌ន ﷺ ។ ល‌ោ‌ក‌ត‌ែ‌ង‌ត‌ែ‌ស‌្ង‌ិ‌ត‌ស‌្ង‌ា‌ញ‌ក‌្នុ‌ង‌ស‌ា‌ក‌ស‌ួ‌រ ។ ល‌ោ‌ក‌ប‌ា‌ន‌ស‌ួ‌រ‌ថ‌ា‌ៈ "អ‌ា‌ម‌ីរ‌ុ‌ល-ម‌ុ‌ម‌ី‌ន‌ី‌ន ﷺ អ‌ី‌យ ! ‌ស‌ូ‌ម‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ ﷺ ‌ប្រ‌ាប់‌ទ‌ូ‌ល‌ប‌ង្គ‌ំ‌អ‌ំ‌ព‌ី‌អ‌ល់ឡ‌ោ‌ះ‌ហ្ហ‌ូ‌ ﷻ ។ ‌ត‌ើ‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ ﷻ ‌ប‌ា‌ន‌និ‌យ‌ា‌យ‌ជ‌ា‌ម‌ួ‌យ‌ក‌ូ‌ន‌អ‌ា‌ដ‌ា‌ំ ﷺ ‌រ‌ា‌ល‌់‌គ្ន‌ា‌ទ‌េ‌ក‌ាល‌ព‌ី‌ម‌ុ‌ន‌ម‌ូ‌ស‌ា ﷺ ?" អ‌ា‌ម‌ីរ‌ុ‌ល-ម‌ុ‌ម‌ី‌ន‌ី‌ន ﷺ ‌ម‌ា‌ន‌វ‌ច‌ន‌ៈ‌ថ‌ា‌ៈ "អ‌ល់ឡ‌ោ‌ះ‌ហ្ហ‌ូ‌ ﷻ ‌ប‌ា‌ន‌និ‌យ‌ា‌យ‌ជ‌ា‌ម‌ួ‌យ‌ស‌ព‌្ព‌ស‌ត‌្ត‌ល‌ោ‌ក‌ទ‌ាំ‌ង‌អ‌ស់‌ร‌ប‌ស់‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ ﷻ ជ‌ា‌ម‌ួ‌យ‌ប‌ុ‌គ្គ‌ល‌ត្រ‌ឹ‌ម‌ត្រ‌ូ‌វ ជ‌ា‌ម‌ួ‌យ‌ប‌ុ‌គ្គ‌ល‌អ‌ស‌ី‌ល‌ធ‌ម៌ ។ ព‌ួ‌ក‌គ‌េ‌ទ‌ាំ‌ង‌អ‌ស់‌គ្ន‌ា‌ប‌ា‌ន‌ឆ្លើ‌យ‌ត‌ប‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ ﷻ ‌ដ‌ោ‌យ‌ច‌ម្លើ‌យ ។"

قَالَ: «فَثَقُلَ ذَلِكَ عَلَى ابْنِ الْكَوَّاءِ وَ لَمْ يَعْرِفْهُ، فَقَالَ: وَ كَيْفَ كَانَ ذَلِكَ؟ فَقَالَ: «أَ وَ مَا تَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ تَعَالَى إِذْ يَقُولُ لِنَبِيِّهِ: ﴿وَ إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ أَشْهَدَهُمْ عَلىٰ أَنْفُسِهِمْ أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ قالُوا بَلىٰ﴾ فَقَدْ أَسْمَعَهُمْ كَلاَمَهُ وَ رَدُّوا عَلَيْهِ الْجَوَابَ، كَمَا تَسْمَعُ فِي قَوْلِ اللَّهِ، يَا ابْنَ الْكَوَّاءِ: ﴿قالُوا بَلىٰ﴾

ល‌ោ‌ក[អ‌្ន‌ក‌អ‌ធ‌ិ‌ប្ប‌ា‌យ]ប‌ា‌ន‌ថ‌ា‌ៈ "រ‌ឿ‌ង‌ន‌េ‌ះ‌ធ‌ូ‌ន‌ណ‌ា‌ស‌់‌ស‌ម្រ‌ា‌ប‌់ អ‌ុ‌ីប‌ន‌ូ អ‌ាល់-ក‌ា‌វ‌ាអ‌ុ‌ំ ។ ល‌ោ‌ក‌ម‌ិ‌ន‌យ‌ល‌់‌ទ‌េ ។ ដ‌ូ‌ច‌ន‌េ‌ះ‌ល‌ោ‌ក‌ប‌ា‌ន‌ទ‌ូ‌ល‌ថ‌ា‌ៈ "ម‌្ដ‌េ‌ច‌ក‌៏‌ដ‌ូ‌ច‌ម្ដ‌ោ‌ះ ?" ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ ﷺ ‌ម‌ា‌ន‌វ‌ច‌ន‌ៈ‌ថ‌ា‌ៈ "ឬ‌ក‌៏‌ល‌ោ‌ក‌ម‌ិ‌ន‌ប‌ា‌ន‌ម‌ើ‌ល‌ព្រ‌ះ ค‌ម្ព‌ីរ‌អ‌ល់ឡ‌ោ‌ះ‌ហ្ហ‌ូ‌ ﷻ ‌ទ‌េ ‌ត្រ‌ង់‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ា‌ន‌ៀ‌ត‌ ﷻ ‌ម‌ា‌ន‌ព្រ‌ះ‌រ‌ា‌ជ‌ប‌ន្ទ‌ូ‌ល‌ថ‌ា‌ៈ *[៧:១៧២] ក‌ាល‌ម‌្ច‌ា‌ស‌់‌អ‌្ន‌ក‌ប‌ា‌ន‌យ‌ក‌ម‌ក‌ព‌ី*

ក្នុងខ្នងកូនចៅអាដ្ឋាំនូវបណ្ដាកូនចៅពួកគេ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯងថា៖ "តើអញមិនមែនម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ ។" អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ីម្ម ! ព្រះអង្គ(ﷻ)បានធ្វើឲ្យពួកគេស្ដាប់ព្រះរាជបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ(ﷻ) ហើយពួកគេបានឆ្លើយព្រះអង្គ(ﷻ) ដោយចម្លើយ ដូចលោកឮព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)អញ្ចឹងដែរ ថា៖ *[៧:១៧២] ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន ព្រះបពិត្រ !"*

ثُمَّ قَالَ لَهُمْ: إِنِّي أَنَا اللهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنَا، وَ أَنَا الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، فَأَقَرُّوا لَهُ بِالطَّاعَةِ وَ الرُّبُوبِيَّةِ وَ مَيَّزَ الرُّسُلَ وَ الْأَنْبِيَاءَ وَ الْأَوْصِيَاءَ وَ أَمَرَ الْخَلْقَ بِطَاعَتِهِمْ، فَأَقَرُّوا بِذَلِكَ فِي الْمِيثَاقِ [وَ أَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ]، وَ أَشْهَدَ الْمَلاَئِكَةَ عَلَيْهِمْ أَنْ يَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ: ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلِينَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦١١ الحديث : ٩٩/ ٤٠٦٤ ، الْخَصَائِصُ الأَئِمَة – الجزء : ١ صفحة : ٨٧)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ(ﷻ)បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "អញ(ﷻ)គឺអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ) ។ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីអញ(ﷻ) ។ អញ(ﷻ)គឺព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។" ដូច្នេះពួកគេបានទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ(ﷻ)ដោយសេចក្ដីគោរព ជាម្ចាស់(ﷻ) ។ ព្រះអង្គ(ﷻ)បានញែកចេញឡើងព្រះសាសនៈទូត(عليهم السلام) ព្រះសាស្ដា(عليهم السلام)និងព្រះឧត្ដរាធិការី(عليهم السلام) (អ្នកស្នង(عليهم السلام)) ហើយព្រះអង្គ(ﷻ)បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យបណ្ដាសត្វលោកគោរពព្រះអង្គទាំងអស់(عليهم السلام) ។ ពួកគេក៏បានយល់ព្រមនឹងកិច្ចសន្យានោះ ។ ព្រះអង្គ(ﷻ)ក៏បានឲ្យពួកគេធ្វើសាក្សីឲ្យខ្លួនឯង អស់ទេវតាបានធ្វើសាក្សីដឹងឮពួកគេ ថា៖ *[៧:១៧២] [នេះ]ក្រែងលោពួកអ្នកនិយាយនាថ្ងៃជំនុំជម្រះថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ ។""* (الْخَصَائِصُ الأَئِمَة: 87)

أَوۡ تَقُولُوٓاْ إِنَّمَآ أَشۡرَكَ ءَابَآؤُنَا مِن قَبۡلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةٗ مِّنۢ بَعۡدِهِمۡۖ أَفَتُهۡلِكُنَا بِمَا فَعَلَ ٱلۡمُبۡطِلُونَ ١٧٣

១៧៣. ឬក្រែងលោពួកអ្នកថា៖ "បុព្វបុរសរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានផ្សំដៃគូ[ហ៊ានហាយជាមួយអល់ឡោះហ្ស៊ូ]កាលពីមុន អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាបណ្ដាកូនចៅជំនាន់ក្រោយពួកគេ ។ តើព្រះអង្គនឹងប្រល័យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយសារប្រការដែលពួកអ្នកធ្វើឲ្យក្លែងក្លាយបានប្រព្រឹត្តនោះឬ ?"

وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ وَلَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ١٧٤

១៧៤. ដូច្នេះឯងដែលយើងអធិប្បាយបំភ្លឺបណ្ដាព្រះសញ្ញា [ឱ្យការនិងការពិត] របស់យើង ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេត្រឡប់[មករកផ្លូវល្អ]វិញ ។

وَٱتۡلُ عَلَيۡهِمۡ نَبَأَ ٱلَّذِيٓ ءَاتَيۡنَٰهُ ءَايَٰتِنَا فَٱنسَلَخَ مِنۡهَا فَأَتۡبَعَهُ ٱلشَّيۡطَٰنُ فَكَانَ مِنَ ٱلۡغَاوِينَ ١٧٥

១៧៥. ចូរអ្នករៀបរាប់ប្រាប់ពួកគេនូវរឿងបុគ្គលម្នាក់ដែលយើងបានឲ្យនូវបណ្ដាព្រះសញ្ញា [ឱ្យការនិងសញ្ញា]យើង តែគេបានផ្ដាច់ខ្លួនពីព្រះសញ្ញានោះ ។ ស្ដ្ៀតានបានអន្ទោលតាមបុគ្គលនោះ បុគ្គលនោះក៏បានទៅជាជនវៀចវេរម្នាក់ ។

وَلَوۡ شِئۡنَا لَرَفَعۡنَٰهُ بِهَا وَلَٰكِنَّهُۥٓ أَخۡلَدَ إِلَى ٱلۡأَرۡضِ وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُۚ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ ٱلۡكَلۡبِ إِن تَحۡمِلۡ عَلَيۡهِ يَلۡهَثۡ أَوۡ تَتۡرُكۡهُ يَلۡهَثۚ ذَّٰلِكَ مَثَلُ ٱلۡقَوۡمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَاۚ فَٱقۡصُصِ ٱلۡقَصَصَ لَعَلَّهُمۡ يَتَفَكَّرُونَ ١٧٦

១៧៦. បើយើងមានបំណង យើងនឹងលើកតម្កើងបុគ្គលនោះដោយព្រះសញ្ញាទាំងនោះ តែគេបែរជា

ចាក់ឫសជាប់នឹងដី តាមតែចំណង់ចិត្ត[អាក្រក់] ។ អ្នកនោះប្រៀបបាននឹងសុនក (គឺសត្វឆ្កែ) ទោះជាអ្នកដេញវាក្តី ក៏វាលៀនអណ្តាត ទោះជាអ្នកបណ្តោយវាក្តី ក៏វាលៀនអណ្តាត (គឺល្មោភចង់បានលោកនេះណាស់ ដោះខ្លួនមិនរួចទេ) ។ នេះគឺគំរូរបស់បណ្តាអ្នកដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងឱ្យការ]យើង ។ ដូច្នេះចូរអ្នករៀបរាប់រឿងរ៉ាវ[ប្រាប់ពួកគេ] ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេត្រិះរិះ ។

سَآءَ مَثَلًا ٱلْقَوْمُ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا۟ يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾

១៧៧. គំរូអាក្រក់គឺជនានុជនដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងព្រះឱ្យការ]យើង ។ ពួកគេប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវចំពោះខ្លួនឯង ។

مَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِى ۖ وَمَن يُضْلِلْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

១៧៨. អ្នកណាមួយដែលអល់ឡោះហ្ស៊ាដឹកនាំ (បើអ្នកនោះប្រព្រឹត្តអំពើល្អ អល់ឡោះហ្ស៊ានឹងបើកផ្លូវថ្មីមួយឲ្យអ្នកនោះទៅរកជោគជ័យ) អ្នកនោះនឹងបិតនៅក្នុងការណែនាំត្រឹមត្រូវ ។ អ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គបណ្តោយឲ្យវង្វេង [ដោយសារតែប្រព្រឹត្តអាក្រក់] ជនទាំងនោះជាជនបរាជ័យ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៧៣-១៧៨

٧/١٧٣-١٧٨/١ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اَللَّهِ اَلْوَرَّاقُ وَ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ اَلسِّنَانِيُّ وَ عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ اَلدَّقَّاقُ رَحِمَهُمُ اَللَّهُ قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو اَلْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا اَلْقَطَّانُ قَالَ حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ قَالَ حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ بُهْلُولٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ اَلْبَصْرِيِّ عَنْ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ اَلْفَضْلِ اَلْهَاشِمِيِّ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اَللَّهِ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ عَنْ قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ – ﴿مَنْ يَهْدِ اَللَّهُ فَهُوَ اَلْمُهْتَدِ وَ مَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِداً﴾

7/173-178/1 [...] អ្ហ៊ាប់ឌុ្ចលឡោះហ្ស៊ា ប៊ិន អាល់-ហ្ជាដ្ជ៑ អាល់-ហ្ជាស្ស៊ីមី បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌុ្ចលឡោះហ្ស៊ា صلوات الله عليه والسلام យ៉ាកុ៎ប្ហារ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ជ៑ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل *[១៨:១៧] អ្នកណាមួយដែលអល់ឡោះហ្ស៊ាដឹកនាំ អ្នកនោះនឹងបិតនៅក្នុងការណែនាំត្រឹមត្រូវ ។ អ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គធ្វើឲ្យវង្វេង អ្នកមិនអាចរកឧបការី[ជ៏ស្មោះ]ឲ្យអ្នកនោះបានទេដើម្បីចង្អុលបង្ហាញផ្លូវល្អដល់អ្នកនោះ ។*

فَقَالَ إِنَّ اَللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُضِلُّ اَلظَّالِمِينَ يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ عَنْ دَارِ كَرَامَتِهِ وَ يَهْدِي أَهْلَ اَلْإِيمَانِ وَ اَلْعَمَلِ اَلصَّالِحِ إِلَى جَنَّتِهِ كَمَا قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ يُضِلُّ اَللّٰهُ اَلظّٰالِمِينَ وَ يَفْعَلُ اَللّٰهُ مٰا يَشٰاءُ﴾ وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ – ﴿إِنَّ اَلَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا اَلصّٰالِحٰاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمٰانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ اَلْأَنْهٰارُ فِي جَنّٰاتِ اَلنَّعِيمِ﴾. (التوحيد , ج 1 , ص 241)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ា تبارك وتعالى នឹងបណ្តោយឲ្យពួកទុច្ចរិតវង្វេងចាកពីព្រះកិត្តិមគ្គ (គឺមាគ៌ារុងរឿង) ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ព្រះអង្គ عز وجل នឹងដឹកនាំបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលធ្វើល្អទៅកាន់ឋានសួគ៌ ព្រះអង្គ عز وجل ដូចព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[១៤:២៧] អល់ឡោះហ្ស៊ាបណ្តោយឲ្យជនទុច្ចរិតវង្វេង ។ អល់ឡោះហ្ស៊ាធ្វើអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គមានព្រះបំណង ។* ហើយអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[១០:៩] ជនទាំងឡាយណាដែលមានសទ្ធានិងប្រព្រឹត្តល្អ ព្រះម្ចាស់ពួកគេនឹងដឹកនាំពួកគេអាស្រ័យជំនឿ[ពួកគេ] ។ នឹងមានស្ទឹងហូរនៅពីក្រោមពួកគេក្នុងសួនសួគ៌បរមសុខ ។"* (التوحيد: 241/ 1) 14:27

***

٢/١٧٨–١٧٣/٧ ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «أَنَّهُ أُعْطِيَ بَلْعَمُ بْنُ بَاعُورَاءَ الاِسْمَ الْأَعْظَمَ وَ كَانَ يَدْعُو بِهِ فَيُسْتَجَابُ لَهُ، فَمَالَ إِلَى فِرْعَوْنَ، فَلَمَّا مَرَّ فِرْعَوْنُ فِي طَلَبِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ أَصْحَابِهِ: قَالَ فِرْعَوْنُ لِبَلْعَمَ: اُدْعُ اللَّهَ عَلَى مُوسَى وَ أَصْحَابِهِ لِيَحْبِسَهُ عَلَيْنَا،

7/173-178/2 [...] អាប៊ូ អាល់-ហ៊ាសាន់ អាល់-រីដ៏ា ﷺ មានវចនៈថា៖ "បាល់អ៊ាំ ប៊ិន បាអ៊ូរ៉អ៊ុ បានទទួលនូវព្រះនាមឧត្តុង្គឧត្តមមួយរបស់អល់ឡោះហ៊្ញ ។ លោកតែងតែបួងសួងអល់ឡោះហ៊្ញអាស្រ័យព្រះនាមឧត្តុង្គឧត្តមនេះហើយបានសម្រេចដូចបំណង ។ លោកនៅខាងហ្វៀរអោ៊ន ។ កាលហ្វៀរអោ៊នស្វែងរកមូសា ﷺ និងបណ្ដាសាវកព្រះអង្គ ﷺ ហ្វៀរអោ៊នបានប្រាប់បាល់អ៊ាំថា៖ "សូមលោកជួយបួងសួងអល់ឡោះហ៊្ញសូមឲ្យចាប់ខ្លួនមូសា ﷺ និងកនរបស់គេ ﷺ បាន ។"

فَرَكِبَ حِمَارَتَهُ لِيَمُرَّ فِي طَلَبِ مُوسَى وَ أَصْحَابِهِ، فَامْتَنَعَتْ عَلَيْهِ حِمَارَتُهُ، فَأَقْبَلَ يَضْرِبُهَا، فَأَنْطَقَهَا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، فَقَالَتْ: وَيْلَكَ، عَلَى مَاذَا تَضْرِبُنِي، أَ تُرِيدُ أَنْ أَجِيءَ مَعَكَ لِتَدْعُوَ عَلَى مُوسَى نَبِيِّ اللَّهِ وَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ؟! وَ لَمْ يَزَلْ يَضْرِبُهَا حَتَّى قَتَلَهَا،

បាល់អ៊ាំ ប៊ិន បាអ៊ូរ៉អ៊ុ បានជិះលាដើម្បីស្វែងរកមូសា ﷺ និងសាវកព្រះអង្គ ﷺ តែលាមិនព្រមដើរទេ ។ បាល់អ៊ាំ ប៊ិន បាអ៊ូរ៉អ៊ុបានវាយលា ។ អល់ឡោះហ៊្ញក៏បានធ្វើឲ្យលាចេះនិយាយ លាបាននិយាយថា៖ "លោកគួរតែខ្មាស់គេ ! ហេតុអ្វីលោកវាយខ្ញុំ ។ លោកចង់ឲ្យខ្ញុំទៅបួងសួងជាមួយលោកប្រឆាំងព្រះសាស្ដាអល់ឡោះហ៊្ញ មូសា ﷺ និងបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាឬ ?" តែបាល់អ៊ាំ ប៊ិន បាអ៊ូរ៉អ៊ុ នៅតែវាយលា ទាល់តែលាស្លាប់ ។

فَانْسَلَخَ الاِسْمُ مِنْ لِسَانِهِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: ﴿فَانْسَلَخَ مِنْهٰا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطٰانُ فَكٰانَ مِنَ الْغٰاوِينَ * وَ لَوْ شِئْنٰا لَرَفَعْنٰاهُ بِهٰا وَ لٰكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَ اتَّبَعَ هَوٰاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ﴾ وَ هُوَ مَثَلٌ ضَرَبَهُ اللَّهُ».

ព្រះនាមឧត្តុង្គឧត្តមរបស់ក៏បានចាកចោលអណ្ដាតបាល់អ៊ាំ ប៊ិន បាអ៊ូរ៉អ៊ុ (ពោលគឺមាត់ បាល់អ៊ាំ ប៊ិន បាអ៊ូរ៉អ៊ុ លែងមានប្រសិទ្ធិភាព) នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊្ញ *[៧:១៧៥] តែគេបានផ្ដាច់ខ្លួនពីព្រះសញ្ញានោះ ។ ស្ទ្រ៊តូនបានអន្ទោលតាមបុគ្គលនោះ បុគ្គលនោះក៏បានទៅជាជនវៀចវេរម្នាក់ ។ [៧:១៧៦] បើយើងមានបំណង យើងនឹងលើកតម្កើងបុគ្គលនោះដោយព្រះសញ្ញាទាំងនោះ តែគេបែរជាចាក់ឫសជាប់នឹងដី តាមតែចំណង់ចិត្ត[អាក្រក់] ។ អ្នកនោះប្រៀបបាននឹងសុនក ទោះជាអ្នកដេញវាក្ដី ក៏វាលៀនអណ្ដាត ទោះជាអ្នកបណ្ដោយវាក្ដី ក៏វាលៀនអណ្ដាត ។* នេះគឺគំរូរបស់គាត់ដែលអល់ឡោះហ៊្ញបានលើកឡើង ។"

فَقَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «فَلاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مِنَ الْبَهَائِمِ إِلاَّ ثَلاَثٌ: حِمَارَةُ بَلْعَمَ، وَ كَلْبُ أَصْحَابِ الْكَهْفِ، وَ الذِّئْبُ، وَ كَانَ سَبَبُ الذِّئْبِ أَنَّهُ بَعَثَ مَلِكٌ ظَالِمٌ رَجُلاً شُرْطِيّاً لِيَحْشُرَ قَوْماً مُؤْمِنِينَ وَ يُعَذِّبَهُمْ، وَ كَانَ لِلشُّرْطِيِّ ابْنٌ يُحِبُّهُ، فَجَاءَ الذِّئْبُ فَأَكَلَ ابْنَهُ، فَحَزِنَ الشُّرْطِيُّ عَلَيْهِ، فَأَدْخَلَ اللَّهُ ذَلِكَ الذِّئْبَ الْجَنَّةَ لِمَا أَحْزَنَ الشُّرْطِيَّ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦١٥ الحديث : ٩٩/ ٤٠٨٤ ، تفسير القمّيّ – الجزء : ١ صفحة : ٢٤٨)**

អាល់-រីដ៏ា ﷺ មានវចនៈថា៖ "មិនមានសត្វណាបានចូលឋានសួគ៌ទេក្រៅពីសត្វបីគឺ៖ សត្វលារបស់បាល់អ៊ាំ, សុនក (គឺសត្វឆ្កែ) របស់កល្យាណមិត្តគុហា និង វនសុនក (គឺឆ្កែព្រៃ) ។ មូលហេតុដែលឆ្កែព្រៃបានចូលឋានសួគ៌គឺ មានស្ដេចកំណាចមួយបានបញ្ជូនភ្នាក់ងារទៅធ្វើទណ្ឌកម្មបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ភ្នាក់ងារនោះមានកូនសំណព្វចិត្តម្នាក់ដែលគាត់ស្រឡាញ់ជាទីបំផុត ។ ឆ្កែព្រៃក៏បានស៊ីកូនសំណព្វចិត្តនោះ ។ ភ្នាក់ងារនោះសោកស្ដាយកូនណាស់ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ៊្ញឲ្យសត្វឆ្កែព្រៃបានចូលឋានសួគ៌ព្រោះវាបានធ្វើឲ្យភ្នាក់ងារនោះសោកសៅ ។" (تفسير القمي 1 : 248)

***

*٧/١٧٣-١٧٨/٣ وَ مِنْهُ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ اَلْمُتَوَكِّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اَللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ اَلْحِمْيَرِيُّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ اَلْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ عَبْدِ اَلرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ دَاوُدَ اَلرَّقِّيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: «لَمَّا أَرَادَ اَللَّهُ أَنْ يَخْلُقَ اَلْخَلْقَ خَلَقَهُمْ وَ نَشَرَهُمْ بَيْنَ يَدَيْهِ، ثُمَّ قَالَ لَهُمْ: مَنْ رَبُّكُمْ، فَأَوَّلُ مَنْ نَطَقَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ وَ اَلْأَئِمَّةُ صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، فَقَالُوا: أَنْتَ رَبُّنَا،

*7/173-178/3 មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន មូសា ប៊ិន មូតាវ៉ាក់គីល បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អ្ហ៊ប់ឌ្ធុលឡោះហ្ហ៊ ប៊ិន យ៉ាក្ពុ៌ហ្ហារ អាល់-ហ្ហ៊ីមយ៉ារី តមកពី អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ តមកពី អាល់-ហ្ហាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្ប៊ីប តមកពី អ្ហ៊ប់ឌ្ធុលរ៉ោះហ្ហ៊ម៉ាន ប៊ិន កាស្ស៊ៀរ តមកពី ដ្ធាវុដ្ធ អាល់-រ៉ក្ពី តមកពី អាប៊ូ អ្ហ៊ប់ឌ្ធុលឡោះហ្ហ៊ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ហ៊ ﷻ មានព្រះបំណងបង្កើតសត្វលោក បានបង្កើតពួកគេ ហើយបានដាក់ពួកគេដេរដាសនៅពីមុខព្រះអង្គ ﷻ ហើយព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកណាជាម្ចាស់ ﷻ ពួកអ្នក ?" បុគ្គលដែលបាននិយាយមុនគេបង្អ្ស់គឺ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ហ៊ ﷺ, អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និង[ព្រះសន្ត]អ៊ីមុាំ عليهم السلام ។ ព្រះអង្គទាំងអស់ عليهم السلام បានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ ﷻ ជាម្ចាស់ ﷻ របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليهم السلام ។"

فَحَمَّلَهُمُ اَلْعِلْمَ وَ اَلدِّينَ، ثُمَّ قَالَ لِلْمَلاَئِكَةِ: هَؤُلاَءِ حَمَلَةُ دِينِي وَ عِلْمِي، وَ أُمَنَائِي فِي خَلْقِي، وَ هُمُ اَلْمَسْئُولُونَ.

ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ហ៊ ﷻ បានព្រះរាជទានព្រះអភិញ្ញានិងព្រះសាសនាឲ្យអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ហើយព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលនឹងអស់ទេវតាថា៖ "ពួកគេ عليهم السلام លីវែកព្រះសាសនាអញ ﷻ ព្រះអភិញ្ញាអញ ﷻ ពួកគេ عليهم السلام ជាបណ្ណាព្រះអភិបាលរបស់អញ ﷻ នៅក្នុងបណ្ណាសត្វលោករបស់អញ ﷻ ពួកគេ عليهم السلام នឹងត្រូវសាកសួរ ។

ثُمَّ قِيلَ لِبَنِي آدَمَ أَقِرُّوا لِلَّهِ بِالرُّبُوبِيَّةِ وَ لِهَؤُلاَءِ اَلنَّفَرِ بِالطَّاعَةِ وَ اَلْوَلاَيَةِ، فَقَالُوا: نَعَمْ رَبَّنَا أَقْرَرْنَا، فَقَالَ اَللَّهُ جَلَّ جَلاَلُهُ لِلْمَلاَئِكَةِ: اِشْهَدُوا، فَقَالَتِ اَلْمَلاَئِكَةُ: شَهِدْنَا عَلَى أَنْ لاَ يَقُولُوا غَداً ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلِينَ﴾ أَوْ يَقُولُوا ﴿إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَ كُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَ فَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ اَلْمُبْطِلُونَ﴾ يَا دَاوُدُ، وَلاَيَتُنَا مُؤَكَّدَةٌ عَلَيْهِمْ فِي اَلْمِيثَاقِ». (مُخْتَصَرُ الْبَصَائِرِ ج١ ص٥٠١)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ហ៊ ﷻ បានប្រាប់បណ្ណាកូនអាដ្ធ៊ាំ عليه السلام ថា៖ "ពួកអ្នកទាំងអស់ព្រមទទួលយកអល់ឡោះហ្ហ៊ ﷻ ជាម្ចាស់ ﷻ របស់ពួកអ្នកទេ ព្រមទទួលយកបុគ្គលទាំងនេះ عليهم السلام ទេសម្រាប់ស្ដាប់បង្គាប់និងសម្រាប់កាន់កាប់រ៉ីឡាយ៉ាសុ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រ ﷻ អ៊ីយ ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំព្រមទទួល !" អល់ឡោះហ្ហ៊ ﷻ បានប្រាប់អស់ទេវតាថា៖ "ចូរពួអ្នកជាសាក្ស៊ីរឿងនេះក្រែងលោកថ្ងៃស្ពែកពួកគេនឹងថា៖ *[៧:១៧២] អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានដឹងរឿងនេះទេ"* ឬពួកគេនឹងថា៖ *[៧:១៧៣] បុព្វបុរសរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានផ្ស៊ុំដ៏ត្ងកាលពីមុន អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាបណ្ណាកូនចៅជំនាន់ក្រោយពួកគេ ។ តើព្រះអង្គនឹងប្រល័យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយសារប្រការដែលពួកអ្នកធ្វើឲ្យក្លែងក្លាយបានប្រព្រឹត្តនោះឬ ?"* ដ្ធាវុដ្ធអ៊ីយ ! រ៉ីឡាយ៉ាសុ់យើង عليهم السلام ត្រូវអះអាងបញ្ជាក់នឹងពួកគេនៅក្នុងពេលធ្វើកិច្ចសន្យា ។" (مُخْتَصَرُ الْبَصَائِرِ 1: 501)

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ ۖ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ ءَاذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَآ ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ كَٱلْأَنْعَـٰمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْغَـٰفِلُونَ ﴿١٧٩﴾

១៧៩. យើងបានបង្កើតឃ្ជ៊ីននិងមនុស្សច្រើន [ដែលងប់ក្នុងបាបកម្មនិងការត្រេកត្រអាលនៃលោកនេះ

ដែលត្រូវហាម]សម្រាប់នរក ។ ពួកគេមានបេះដូងតែមិនយល់អាស្រ័យបេះដូងនោះទេ [ព្រោះពួកគេបានបំផ្លាញបេះដូងខ្លួនឯង] ។ ពួកគេមានភ្នែកតែមើល[លោកមុខ]មិនឃើញអាស្រ័យភ្នែកនោះទេ ។ ពួកគេមានត្រចៀកតែស្តាប់[សម្តីអល់ឡោះហ្ស៊ា]មិនឮអាស្រ័យត្រចៀកនោះទេ ។ ពួកទាំងនោះដូចសត្វតែវង្វេងជាង[សត្វទៅទៀត] ។ ជនទាំងនោះជាជនគ្មានការយកចិត្តទុកដាក់ (គឺធ្វេសប្រហែស ឥតបារម្ភ) ។

មើលស៊ូរ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស់ ១៤៥-១៤៧ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៧៩

١/١٧٩/٧ حَدَّثَنَا عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبَدٍ عَنْ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ عَبْدِ اَللَّهِ اَلْوَاسِطِيِّ عَنْ دُرُسْتَ بْنِ أَبِي مَنْصُورٍ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنْ جَابِرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ عَنِ اَلرُّوحِ قَالَ يَا جَابِرُ إِنَّ اَللَّهَ خَلَقَ اَلْخَلْقَ عَلَى ثَلاَثِ طَبَقَاتٍ وَ أَنْزَلَهُمْ ثَلاَثَ مَنَازِلَ وَ بَيَّنَ ذَلِكَ فِي كِتَابِهِ حَيْثُ قَالَ ﴿فَأَصْحٰابُ اَلْمَيْمَنَةِ مٰا أَصْحٰابُ اَلْمَيْمَنَةِ * وَ أَصْحٰابُ اَلْمَشْئَمَةِ مٰا أَصْحٰابُ اَلْمَشْئَمَةِ * وَ اَلسّٰابِقُونَ اَلسّٰابِقُونَ * أُولٰئِكَ اَلْمُقَرَّبُونَ﴾

7/179/1. អ៊ីមរ៉ន ប៊ិន មូសា ប៊ិន យ៉ាកុ៉ប្ហ្វារ បានប្រាប់យើងតមកពី អ៊ាលី ប៊ិន ម៉ាកុ៉ប៉ាដ្ធ៊ តមកពី អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ា ប៊ិន អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ា អាល់-វ៉ាសីទ្ធ៊ តមកពី ឌ្ធ៊ារុសត៌ ប៊ិន អាប៊ូ ម៉ាន់ស៊ូរ តមកពីយ៉ាកុ៉ប៉ៀរ ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ប្ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះវិញ្ញាណ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យ៉ាកុ៉ប៉ៀរអើយ! អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ បានបង្កើតសត្វលោកដោយមានបីលំដាប់ថ្នាក់ មានបីលំដាប់ថ្នាក់រវាងពួកគេ ។ ព្រះចែងរឿងនេះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷻ កន្លែងព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៥៦:៨] បណ្តាជនខាងស្តាំដៃ ។ អ្វីទៅបណ្តាជនខាងស្តាំដៃ ? [៥៦:៩] បណ្តាជនខាងឆ្វេងដៃ ។ អ្វីទៅបណ្តាជនខាងឆ្វេងដៃ ? [៥៦:១០] និងបណ្តាជនមុខគេបង្អស់ គឺជនមុខគេបង្អស់ ។ [៥៦:១១] ជនទាំងនេះជាជនជំនិត ។"*

فَأَمَّا مَا ذَكَرَ مِنَ اَلسَّابِقِينَ فَهُمْ أَنْبِيَاءُ مُرْسَلُونَ وَ غَيْرُ مُرْسَلِينَ جَعَلَ اَللَّهُ فِيهِمْ خَمْسَةَ أَرْوَاحٍ رُوحَ اَلْقُدُسِ وَ رُوحَ اَلْإِيمَانِ وَ رُوحَ اَلْقُوَّةِ وَ رُوحَ اَلشَّهْوَةِ وَ رُوحَ اَلْبَدَنِ وَ بَيَّنَ ذَلِكَ فِي كِتَابِهِ حَيْثُ قَالَ ﴿تِلْكَ اَلرُّسُلُ فَضَّلْنٰا بَعْضَهُمْ عَلىٰ بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اَللّٰهُ وَ رَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجٰاتٍ وَ آتَيْنٰا عِيسَى اِبْنَ مَرْيَمَ اَلْبَيِّنٰاتِ وَ أَيَّدْنٰاهُ بِرُوحِ اَلْقُدُسِ﴾

ពាក់ពាន់នឹងជនមុខគេបង្អស់ ពួកគេគឺបណ្តាព្រះសាស្តា عليهم السلام ប្រេសិតនិងព្រះសាស្តា عليهم السلام មិនមែនប្រេសិត ។ អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ បានដាក់ប្រាំវិញ្ញាណនៅក្នុងខ្លួនព្រះសាស្តាទាំងអស់នេះ عليهم السلام គឺ៖ ព្រះសន្ត វិញ្ញាណ វិញ្ញាណអ៊ីម៉ាន់ (ជំនឿ) វិញ្ញាណកម្លាំងពលំ វិញ្ញាណតណ្ហានិងវិញ្ញាណកាយ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ ចែងបំភ្លឺរឿងទាំងនេះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷻ កន្លែងព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:២៥៣] ព្រះសាសនៈទូតទាំងនេះ យើងឲ្យពួកគេមួយចំនួនប្រសើរលើសពួកគេមួយចំនួនទៀត ។ ក្នុងចំណោមពួកគេមានអ្នកខ្លះអល់ឡោះហ្ស៊ានិយាយរក មានអ្នកខ្លះអល់ឡោះហ្ស៊ាលើកតម្កើងដោយលំដាប់ថ្នាក់ ។ យើងបានប្រទានឲ្យអ៊ីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ាំ នូវបណ្តាភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់ យើងបានគាំទ្រគេដោយព្រះសន្តវិញ្ញាណ ។*

ثُمَّ قَالَ فِي جَمِيعِهِمْ « وَ أَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ » فَبِرُوحِ اَلْقُدُسِ بُعِثُوا أَنْبِيَاءَ مُرْسَلِينَ وَ غَيْرَ مُرْسَلِينَ وَ بِرُوحِ اَلْقُدُسِ عَلِمُوا جَمِيعَ اَلْأَشْيَاءِ وَ بِرُوحِ اَلْإِيمَانِ عَبَدُوا اَللَّهَ وَ لَمْ يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً وَ بِرُوحِ اَلْقُوَّةِ جَاهَدُوا عَدُوَّهُمْ وَ عَالَجُوا مَعَايِشَهُمْ وَ بِرُوحِ اَلشَّهْوَةِ أَصَابُوا لَذَّةَ اَلطَّعَامِ وَ نَكَحُوا

اَلْحَلاَلَ مِنَ اَلنِّسَاءِ وَ بِرُوحِ اَلْبَدَنِ يَدِبُّ وَ يَدْرُجُ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលអំពីព្រះអង្គទាំងអស់ ﷺ ថា៖ *[៥៨:២២] ព្រះអង្គបានជួយពួកគេដោយវិញ្ញាណដែលមកពីព្រះអង្គ* ដោយព្រះសន្តវិញ្ញាណ (رُوح اَلْقُدُس) ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានចាត់បញ្ជូនមកព្រះសាស្តា ﷺ ប្រេសិតនិងព្រះសាស្តា ﷺ មិនមែនប្រេសិត ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះ ﷺ បានដឹងគ្រប់សព្វតាមរយៈព្រះសន្តវិញ្ញាណ ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះ ﷺ ធ្វើសក្តារអល់ឡោះ ﷻ ដោយសារវិញ្ញាណជំនឿ មាំ ដោយមិនយកអ្វីមកចូលរួមហ៊ានហាយជាមួយព្រះអង្គ ﷻ ឡើយ ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះ ﷺ តស៊ូទល់សត្រូវរបស់ព្រះអង្គ ﷻ និងចិញ្ចឹមជីវិតព្រះអង្គផ្ទាល់ ﷺ ដោយសារវិញ្ញាណកម្លាំងពលំ ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះ ﷺ ត្លកឃ្ស្ទ្ធ្ងវសេចក្តីត្រេកត្រអាលនៃការបរិភោគអាហារ និងការរួមបវេណីស្របច្បាប់ជាមួយនារីដោយសារវិញ្ញាណតណ្ហា ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះ ﷺ កាន់ធម៌ចរិយានិងចូលលាយឡំ (ជាមួយមនុស្ស ឯទៀត) អាស្រ័យវិញ្ញាណកាយ ។

وَ أَمَّا مَا ذَكَرْتَ مِنْ أَصْحَابِ اَلْمَيْمَنَةِ فَهُمُ اَلْمُؤْمِنُونَ حَقّاً جَعَلَ فِيهِمْ أَرْبَعَةَ أَرْوَاحٍ رُوحَ اَلْإِيمَانِ وَ رُوحَ اَلْقُوَّةِ وَ رُوحَ اَلشَّهْوَةِ وَ رُوحَ اَلْبَدَنِ وَ لاَ يَزَالُ اَلْعَبْدُ مُسْتَعْمِلاً بِهَذِهِ اَلْأَرْوَاحِ اَلْأَرْبَعَةِ حَتَّى يَهُمَّ بِالْخَطِيئَةِ فَإِذَا هَمَّ بِالْخَطِيئَةِ زَيَّنَ لَهُ رُوحُ اَلشَّهْوَةِ وَ شَجَّعَهُ رُوحُ اَلْقُوَّةِ وَ قَادَهُ رُوحُ اَلْبَدَنِ حَتَّى يُوقِعَهُ فِي تِلْكَ اَلْخَطِيئَةِ فَإِذَا لاَمَسَ اَلْخَطِيئَةَ اِنْتَقَصَ مِنَ اَلْإِيمَانِ وَ اِنْتَقَصَ اَلْإِيمَانُ مِنْهُ

ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តាជនខាងស្តាំដៃ ពួកគេគឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាពិតប្រាកដ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានដាក់បូនវិញ្ញាណមកក្នុងខ្លួនពួកគេគឺ៖ វិញ្ញាណជំនឿមាំ វិញ្ញាណកម្លាំងពលំ វិញ្ញាណតណ្ហានិងវិញ្ញាណកាយ ។ បាវប្រើវិញ្ញាណទាំងនេះឥតឈប់ឈរ លុះត្រាប្រព្រឹត្តអំពើបាប ។ បើបាវនៅក្នុងបាប វិញ្ញាណតណ្ហាតែងលំអបាបនោះឲ្យបាវនោះ ឯវិញ្ញាណកម្លាំងពលំជួយជម្រុញបាវនោះទាល់តែបាវនោះប្រព្រឹត្តអំពើបាបនោះ ។ ពេលណាបានប្រព្រឹត្តអំពើបាបនោះហើយ ពេលនោះបាវនោះឃ្លាតឆ្ងាយពីជំនឿ ឯជំនឿឃ្លាតឆ្ងាយពីបាវរូបនោះ ។

فَإِنْ تَابَ تَابَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ قَدْ يَأْتِي عَلَى اَلْعَبْدِ تَارَاتٌ يَنْقُصُ مِنْهُ بَعْضُ هَذِهِ اَلْأَرْبَعَةِ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اَللَّهِ تَعَالَى ﴿وَ مِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلىٰ أَرْذَلِ اَلْعُمُرِ لِكَيْ لاٰ يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئاً﴾ فَتَنْتَقِصُ رُوحُ اَلْقُوَّةِ وَ لاَ يَسْتَطِيعُ مُجَاهَدَةَ اَلْعَدُوِّ وَ لاَ مُعَالَجَةَ اَلْمَعِيشَةِ وَ يَنْتَقِصُ مِنْهُ رُوحُ اَلشَّهْوَةِ فَلَوْ مَرَّتْ بِهِ أَحْسَنُ بَنَاتِ آدَمَ لَمْ يَحِنَّ إِلَيْهَا وَ تَبْقَى فِيهِ رُوحُ اَلْإِيمَانِ وَ رُوحُ اَلْبَدَنِ فَبِرُوحِ اَلْإِيمَانِ يَعْبُدُ اَللَّهَ وَ بِرُوحِ اَلْبَدَنِ يَدِبُّ وَ يَدْرُجُ حَتَّى يَأْتِيَهُ مَلَكُ اَلْمَوْتِ

បើបាវនោះភ្ញាក់រលឹកស្មារតីវិលមករកអល់ឡោះ ﷻ វិញ អល់ឡោះ ﷻ នឹងលើកទោសឲ្យបាវនោះ ហើយព្រះអង្គនឹងដកចេញពីខ្លួនបាវនោះនូវវិញ្ញាណណាមួយ ក្នុងចំណោមវិញ្ញាណទាំងបួននោះ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ គឺ៖ *[១៦:៧០] អល់ឡោះ ﷻ បានបង្កើតពួកអ្នក បន្ទាប់មកព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្លាប់ ។ គេនឹងឲ្យពួកអ្នកមួយចំនួនវិលត្រឡប់ទៅកាន់ដំណាក់កាលអាក្រក់បំផុតនៃជីវិត ទាល់តែអ្នកនោះមិនដឹងអ្វីទេក្រោយពីបានដឹងហើយ ។* បើការដកចេញនោះត្រូវលើវិញ្ញាណកម្លាំងពលំ បាវរូបនោះនឹងមិនមានសមត្ថភាពតស៊ូទល់សត្រូវទេ មិនអាចស្វែងរកគ្រឿងចិញ្ចឹមជីវិតបានទេ ។ បើត្រូវដកវិញ្ញាណតណ្ហាចេញ បាវរូបនោះនឹងហួសរំលងបុត្រីដ៏ប្រសើរបំផុតរបស់អាដ្ទ៉ាំ ﷺ មិនមករកពួកនាងទេ ។ នឹងសល់វិញ្ញាណជំនឿមាំនិងវិញ្ញាណកាយនៅក្នុងខ្លួនបាវនោះ ។ បាវនោះធ្វើសក្តារអល់ឡោះ ﷻ អាស្រ័យវិញ្ញាណជំនឿ បាវនោះនឹងដឹកនាំខ្លួន នឹងចូលលាយឡំ[ជាមួយមនុស] អាស្រ័យវិញ្ញាណកាយ លុះត្រាតែយមទេវតានឹងមករកបាវនោះ ។

وَ أَمَّا مَا ذَكَرْتَ أَصْحَابَ اَلْمَشْئَمَةِ فَمِنْهُمْ أَهْلُ اَلْكِتَابِ قَالَ اَللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى ﴿اَلَّذِينَ آتَيْنٰاهُمُ اَلْكِتٰابَ يَعْرِفُونَهُ كَمٰا يَعْرِفُونَ أَبْنٰاءَهُمْ وَ

إِنَّ فَرِيقاً مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ اَلْحَقَّ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ * اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلاٰ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ﴾ عَرَفُوا رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ اَلْوَصِيَّ مِنْ بَعْدِهِ وَ كَتَمُوا مَا عَرَفُوا مِنَ اَلْحَقِّ بَغْياً وَ حَسَداً فَيَسْلُبُهُمْ رُوحَ اَلْإِيمَانِ وَ جَعَلَ لَهُمْ ثَلاَثَةَ أَرْوَاحٍ رُوحَ اَلْقُوَّةِ وَ رُوحَ اَلشَّهْوَةِ وَ رُوحَ اَلْبَدَنِ ثُمَّ أَضَافَهُمْ إِلَى اَلْأَنْعَامِ فَقَالَ ﴿إِنْ هُمْ إِلاّٰ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلاً﴾ لِأَنَّ اَلدَّابَّةَ إِنَّمَا تَحْمِلُ بِرُوحِ اَلْقُوَّةِ وَ تَعْتَلِفُ بِرُوحِ اَلشَّهْوَةِ وَ تَسِيرُ بِرُوحِ اَلْبَدَنِ. (بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ , جلد 1 , صفحه 447)

ចំណែកឯបណ្ដាជនខាងឆ្វេងដៃ នៅក្នុងចំណោមជនទាំងនេះមានជនគម្ពីរ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូ(تبارك وتعالى)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២:១៤៦] ជនានុជនដែលយើងបានប្រទានឲ្យនូវព្រះគម្ពីរ ស្គាល់គេដូចពួកគេស្គាល់កូនប្រុសខ្លួនឯងដែរ ។ ពួកគេមួយចំនួនបិទបាំងការពិតទោះបីពួកគេដឹងក៏ដោយ ។ [២:១៤៧] ការពិតមកពីម្ចាស់អ្នក ។ ដូច្នេះអ្នកចូរកុំនៅក្នុងចំណោមអ្នកសង្ស័យ ។* ពួកគេស្គាល់រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ូ(صلى الله عليه وآله وسلم)និងអ្នកស្នងក្រោយព្រះអង្គ(صلى الله عليه وآله وسلم) តែពួកគេបិទបាំងអ្វីៗដែលពួកគេបានដឹងថាជាការពិតព្រោះតែពួកគេបះបោរនិងច្រណែនឈ្នានីស ។ វិញ្ញាណជំនឿមាំរបស់ពួកគេត្រូវដកចេញពីពួកគេ មាននៅជាមួយពួកគេតែបីវិញ្ញាណទេគឺ៖ វិញ្ញាណកម្លាំងពលំ វិញ្ញាណតណ្ហានិងវិញ្ញាណកាយ ដូច្នេះពួកគេប្រៀបបាននឹងបសុសត្ត (គឺសត្តចិញ្ចឹម) ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២៥:៤៤] ពួកគេមិនដូចអ្វីក្រៅពីសត្តទេ ។ ពួកគេវង្វេងឆ្ងាយពីមាគ៌ាខ្លាំងទៀត ។* ព្រោះវិញ្ញាណកម្លាំងពលំនៅក្នុងខ្លួនសត្ត ពួកវាមានប្រតិកម្មដោយសារវិញ្ញាណតណ្ហា ពួកវាទៅមកបានដោយសារវិញ្ញាណកាយ ។"

(بَصَائِرُ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ 1: 447) 2:145-147

***

*٢/١٧٩/٧ وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ع فِي قَوْلِهِ ﴿لَهُمْ قُلُوبٌ لا يَفْقَهُونَ بِها﴾ أَيْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا فَلَا تَعْقِلُ ﴿وَ لَهُمْ أَعْيُنٌ﴾ عَلَيْهَا غِطَاءٌ عَنِ الْهُدَى ﴿لا يُبْصِرُونَ بِها - وَ لَهُمْ آذانٌ لا يَسْمَعُونَ بِها﴾ أَيْ جَعَلَ فِي آذَانِهِمْ وَقْراً - فَلَنْ يَسْمَعُوا الْهُدَى. (تفسير القمي - جلد : ١ صفحه : ٢٤٩)

*7/179/2 អាប៊ូ អាល់-យ៉ាារូដ្ បានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្ពុ ហ្ជារ(صلوات الله عليه والسلام) ។ ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل) *[៧:១៧៩] ពួកគេមានបេះដូងតែមិនយល់អាស្រ័យបេះដូងនោះទេ* ពោលគឺអល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)បិទបេះដូង (ចិត្ត) ពួកគេជិត ដូច្នេះពួកគេមិនយល់ទេ ។ *ពួកគេមានភ្នែក* នៅលើភ្នែកនោះមានរបាំងពីព្រះមគ្គទេសក៏ *មើលមិនឃើញអាស្រ័យភ្នែកនោះទេ ។ ពួកគេមានត្រចៀកតែស្ដាប់មិនឮអាស្រ័យត្រចៀកនោះទេ* ពោលគឺ អាការផ្ដង់ត្រូវដាក់នៅក្នុងត្រចៀកនោះ ដូច្នេះពួកគេនឹងមិនឮព្រះមគ្គទេសក៏ទ្បើយ ។" (تفسير القمي 1: 249)

وَلِلَّهِ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ فَٱدْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا۟ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِىٓ أَسْمَـٰٓئِهِۦ ۚ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾

១៨០. បណ្ដាព្រះនាមឧត្ដមបំផុតជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកបួងសួងព្រះអង្គដោយព្រះនាមទាំងនេះ ចូរពួកអ្នកចាកចេញពីពួកដែលប្រមាទ[សន្ដភាពនៃ]ព្រះនាមព្រះអង្គ ។ ពួកគេនឹងត្រូវតបស្នងតាមប្រការដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ដ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨០

١/١٨٠/٧ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَشْعَرِيِّ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، جَمِيعاً، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ لِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنىٰ فَادْعُوهُ بِهَا﴾، قَالَ: «نَحْنُ- وَ اللَّهِ - اَلْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى الَّتِي لاَ يَقْبَلُ اللَّهُ مِنَ الْعِبَادِ إِلاَّ بِمَعْرِفَتِنَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٦١٧ الحديث : ٩٩/

٤٠٩١ ، الكافي – الجزء : ١ صفحة : ١٤٣ الحديث : ٤)**

7/180/1 [...] អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ហ៌ صلوات الله عليه مានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ហ៌ عز وجل *[៧:១៨០] បណ្ដាព្រះនាមឧត្ដមបំផុតជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ហ៌ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកបួងសួងព្រះអង្គដោយព្រះនាមទាំងនេះ* ថា: "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្ហ៌ عز وجل យើង عليهم السلام គឺបណ្ដាព្រះនាមឧត្ដមបំផុត ។ អល់ឡោះហ្ហ៌ عز وجل មិនទទួលយកការធ្វើសក្ការៈពីបាវទេ លើកលែងតែបាវនោះទទួលស្គាល់យើង عليهم السلام ។" (الكافي 1 : 143 / 4)

***

٧/١٨٠/٢ الْمُفِيدُ فِي(الْإِخْتِصَاصِ): قَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِذَا نَزَلَتْ بِكُمْ شَدِيدَةٌ فَاسْتَعِينُوا بِنَا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: ﴿وَ لِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنىٰ فَادْعُوهُ بِهَا﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦١٧ الحديث : ٩٩/ ٤٠٩٣ ، الإختصاص – الجزء : ١ صفحة : ٢٥٢)**

7/180/2 [...] អាល់-រីដ្ធ៌ صلوات الله عليه والسلام مានវចន:ថា: "ពេលអស់លោកជួបសេចក្ដីលំបាក ចូរស្វែងរកជំនួយពីអល់ឡោះហ្ហ៌ عز وجل តាមរយៈយើង عليهم السلام នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ហ៌ عز وجل *[៧:១៨០] បណ្ដាព្រះនាមឧត្ដមបំផុតជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ហ៌ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកបួងសួងព្រះអង្គដោយព្រះនាមទាំងនេះ ។"*
(الاختصاص: 252)

***

٧/١٨٠/٣ الْمُفِيدُ فِي (الْإِخْتِصَاصِ) :عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ بَابَوَيْهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ مَاجِيلَوَيْهِ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ:حَدَّثَنِي ابْنُ أَبِي نَجْرَانَ، عَنِ الْعَلاَءِ، عَنْ مُحَمَّدِ ابْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «سَمِعْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيَّ، قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا تَقُولُ فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)؟ فَقَالَ: ذَاكَ نَفْسِي.

7/180/3 [...] អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ហារ មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៌ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ្ហ៊ាលី អាល់-បាក្ពៀរ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បាន ឮ យ៉ាកូបៀរ ប៊ិន អ្ហ៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ហ៌ អាល់-អាន់ស្ស៊ារី ថាខ្ញុំបានទូលថា: "រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ហ៌ صلى الله عليه وآله وسلم អើយ! តើព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពី អ្ហ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ធ៌លិប رضي الله عنه ?" រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ហ៌ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា: "នោះគឺខ្លួនខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ។"

قُلْتُ: فَمَا تَقُولُ فِي الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)؟ قَالَ: هُمَا رُوحِي، وَ فَاطِمَةُ أُمُّهَا ابْنَتِي يَسُوؤُنِي مَا أَسَاءَهَا وَ يَسُرُّنِي مَا سَرَّهَا، أُشْهِدُ اللَّهَ أَنِّي حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَهُمْ، وَ سِلْمٌ لِمَنْ سَالَمَهُمْ.يَا جَابِرُ، إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَدْعُوَ اللَّهَ فَيَسْتَجِيبَ لَكَ فَادْعُهُ بِأَسْمَائِهِمْ، فَإِنَّهَا أَحَبُّ الْأَسْمَاءِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦١٨ الحديث : ٩٩/ ٤٠٩٥ ، الإختصاص – الجزء : ١ صفحة : ٢٢٣)**

ខ្ញុំបានទូលថា: "តើព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពី អាល់-ហ្ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និង អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام ?" រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ហ៌ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា: "គេទាំងពីរ عليهم السلام ជាព្រលឹងខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ។ ហ្ហាទ្ធីម៉ាស ស្ត្រីជាព្រះមាតា عليها السلام ពួកគេ عليهم السلام ។ ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم មិនពេញចិត្ដអ្វីដែលធ្វើឲ្យនាង عليها السلام មិនពេញចិត្ដ ។ ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ពេញចិត្ដអ្វីដែលធ្វើឲ្យនាង عليها السلام ពេញចិត្ដ ។ ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم សូមសច្ចាចំពោះអល់ឡោះហ្ហ៌ عز وجل ថាខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم នឹងធ្វើសង្គ្រាមនឹងអ្នកណាដែលធ្វើសង្គ្រាមនឹងពួកគេ عليهم السلام ។ ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم នឹងជាជាមួយអ្នកណាដែលជាជាមួយពួកគេ عليهم السلام ។ យ៉ាកូបៀរ អើយ! ពេលណាលោកចង់បួងសួងអល់ឡោះហ្ហ៌ عز وجل ដើម្បីនឹងឲ្យបានសម្រេចដូចបំណង លោកគប្បីបួងសួងតាមរយៈឈ្មោះរបស់ពួកគេ عليهم السلام ព្រោះឈ្មោះទាំងនេះជាទីស្រឡាញ់បំផុតសម្រាប់អល់ឡោះហ្ហ៌ عز وجل ។" (الاختصاص: 223)

وَمِمَّنْ خَلَقْنَآ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِٱلْحَقِّ وَبِهِۦ يَعْدِلُونَ ١٨١

១៨១. នៅក្នុងបណ្តាជនដែលយើងបានបង្កើតមក មានសហគមន៍មួយ[នៃអ្នកជឿអល់ឡោះហ្វ៑ាសិប់ចិត្តនិងជាសន្តបុគ្គល]ដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមការពិត (សច្ច:ធម៌) អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨១

١/١٨١/٧ الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْوَشَّاءِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ مِمَّنْ خَلَقْنا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ﴾، قَالَ: «هُمُ الْأَئِمَّةُ». (الكافي – الجزء : ١ صفحة : ٤١٤ الحديث : ١٣)

7/181/1 [...] អ៊ុម៉ាប់ឌ្ឈុលឡោះហ្វ៑ ប៊ិន ស៊ីណាន បានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ៊ុម៉ាប់ឌ្ឈុលឡោះហ្វ៑ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៑ ﷻ *[៧:១៨១] នៅក្នុងបណ្តាជនដែលយើងបានបង្កើតមក មានសហគមន៍មួយដែលដឹកនាំតាមការពិត អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ពួកគេ عليهم السلام គឺអ៊ីម៉ាំ ។" (الكافي 1: 414 /13)

***

٢/١٨١/٧ وَ مِنْ طَرِيقِ الْمُخَالِفِينَ: مَا رَوَاهُ مُوَفَّقُ بْنُ أَحْمَدَ، بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ أَحْمَدَ بْنِ مُوسَى بْنِ مَرْدَوَيْهِ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ السَّرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُنْذِرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْذِرِ، قَالَ: [حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ:] حَدَّثَنِي عَمِّيَ الْحُسَيْنُ بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ:حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبَانِ بْنِ تَغْلِبَ، عَنْ فَضْلٍ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ الْهَمْدَانِيِّ، عَنْ زَاذَانَ، عَنْ عَلِيٍّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: «تَفْتَرِقُ هَذِهِ الْأُمَّةُ عَلَى ثَلَاثٍ وَ سَبْعِينَ فِرْقَةً،اثْنَتَانِ وَ سَبْعُونَ فِي النَّارِ، وَ وَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ، وَ هُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي حَقِّهِمْ: ﴿وَ مِمَّنْ خَلَقْنا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ﴾ وَ هُمْ أَنَا وَ شِيعَتِي». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٠ الحديث : ٩٩/ ٤١٠٧ ، مناقب الخوارزمي – الجزء : ١ صفحة : ٢٣٧)**

7/181/2 [...] អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "សហគមន៍នេះនឹងបែកជាចិតសិបបីនិកាយ ។ ចិតសិបពីរនឹងចូលភ្លើង មួយនឹងបានចូលឋានសួគ៌ ។ អំពីបុគ្គលទាំងនេះឯងដែលអល់ឡោះហ្វ៑ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:១៨១] នៅក្នុងបណ្តាជនដែលយើងបានបង្កើតមក មានសហគមន៍មួយដែលដឹកនាំតាមការពិត អនុវត្តិយុត្តិធម៌តាមការពិតនោះ ។* បុគ្គលទាំងនោះគឺខ្លួនខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام និងស្តីអ៊ុតស៊ុ១ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។"

(مناقب الخوارزمي: 237)

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ١٨٢

១៨២. បណ្តាអ្នកដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងព្រះឱ្យ៉ារ]យើង យើងនឹងនាំជននោះ[ទៅរកវិនាស]បន្តិចម្តងៗតាមផ្លូវណាមួយដែលពួកគេមិនដឹង ។

وَأُمْلِى لَهُمْ ۚ إِنَّ كَيْدِى مَتِينٌ ١٨٣

១៨៣. អញនឹងទុកពេលឲ្យពួកគេ ។ វិធានការអញស័ក្តិសិទ្ធ (គឺគម្រោងការដាក់ទោស) ។

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا۟ ۗ مَا بِصَاحِبِهِم مِّن جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ١٨٤

១៨៤. ពួកគេមិនពិចារណាទេថាមិត្តពួកគេ (គឺព្រះសាស្តា) មិនខូចសតិអារម្មណ៍ទេ ? គេគ្រាន់តែជាអ្នក

ដាស់តឿនជាក់ច្បាស់ទេ [ដែលហៅឲ្យមករកអល់ឡោះហ្ស៊]។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨២-១៨៤

١٢/٧-١٨٤/١ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ جُنْدَبٍ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ السِّمْطِ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ بِعَبْدٍ خَيْراً فَأَذْنَبَ ذَنْباً فَأَتْبَعَهُ بِنَقِمَةٍ وَ يُذَكِّرُهُ الاِسْتِغْفَارَ، وَ إِذَا أَرَادَ بِعَبْدٍ شَرّاً فَأَذْنَبَ ذَنْباً أَتْبَعَهُ بِنِعْمَةٍ لِيُنْسِيَهُ الاِسْتِغْفَارَ وَ يَتَمَادَى بِهَا، وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لاَ يَعْلَمُونَ﴾ بِالنِّعَمِ عِنْدَ الْمَعَاصِي». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٠ الحديث : ٩٩/ ٤١٠٩ ، الكافي – الجزء : ٢ صفحة :٤٢ الحديث : ١)**

7/182-184/1 [...] អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុ្ល្ល ឡោះ ហ្ស៊ ﷺ មានវចន:ថា៖ "ពេលអល់ឡោះ ហ្ស៊ ﷻ មានព្រះបំណងល្អ លើបាវណាដែលធ្វើប្រការបាប ព្រះអង្គ ﷻ អន្ទោលតាមបាវនោះដោយការសងសឹកដើម្បីធ្វើឲ្យបាវនោះ ភ្ញាក់ខ្លួនវិលមករកខមាទោស ។ ពេលអល់ឡោះ ហ្ស៊ ﷻ មានព្រះបំណងអាក្រក់លើបាវដែលធ្វើប្រការបាប ព្រះអង្គ ﷻ អន្ទោលតាមបានោះដោយព្រះការុញ្ញហាឫទ័យក្រែងលោបាវនោះ ភ្លេចភ្ញាក់រលឹក មិនស្មារលា កំហុស នៅតែប្រព្រឹត្តប្រការបាបនោះ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះ ហ្ស៊ ﷻ *[៧:១៨២] បណ្ដាអ្នកដែលបដិសេធបណ្ដាព្រះសញ្ញាយើង យើងនឹងនាំជននោះ[ទៅរកវិនាស]បន្ដិចម្ដងៗតាមផ្លូវណាមួយដែលពួកគេមិនដឹង* នៅក្នុងពេលកំពុងប្រព្រឹត្តល្មើសនោះ ។ (الكافي 2: 452/ 1)

***

١٢/٧*-١٨٤/٢ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لا يَعْلَمُونَ﴾ قَالَ هُوَ الْعَبْدُ يُذْنِبُ الذَّنْبَ فَتُجَدَّدُ لَهُ النِّعْمَةُ مَعَهُ تُلْهِيهِ تِلْكَ النِّعْمَةُ عَنِ الاِسْتِغْفَارِ مِنْ ذَلِكَ الذَّنْبِ. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٥٢ الحديث : ٣)

*7/182-184/2 [...] រាយការណ៍មកពី សាម៉ាអ្ហ្ម ស ប ិន ម ិ:ហ្ហ ារ ៉ន ដែលបានថាខ្ញ ុ ំបានសួ រ អាប ូ អ្ហ ាប ់ឌ ុ ្ល ្ល ឡ ោ:ហ ្ហ ៊ ﷺ អ ំ ព ីព ្រ ះ ប ន ្ទ ូ ល អ ល ់ ឡ ោ:ហ ្ហ ៊ ﷻ *[៧:១៨២] យើងនឹងនាំជននោះ[ទៅរកវិនាស] បន្ដិចម្ដងៗតាមផ្លូវណាមួយដែលពួកគេមិនដឹង ។* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "អ្នកនោះគឺបាវដែលប្រព្រឹ ត ្ត ប្ រ ការ ប ាប អ ល ់ ឡ ោ:ហ ្ហ ៊ ﷻ ម ាន ព ្រ ះ ក ុ រ ណ ា ប ្ រ ណ ី ម ក ល ើ ប ាវ ឡ ើ ង វ ិ ញ ន ៅ ក ្ន ុ ង ព េ ល ដ ែ ល ប ាវ នោ: ក ំ ព ុ ង ន ៅ ក ្ន ុ ង ប ្ រ ការ ប ាប នោ: ។ ព ្រ ះ ក ុ រ ណ ា ប ្ រ ណ ី ន េ: ប ំ ប ែ រ ចិ ត ្ត ប ាវ នោ: ព ី ក ា រ ស ូ ម ខ ម ា ទ ោ ស អ ល ់ ឡ ោ:ហ ្ហ ៊ ﷻ ដ ែ ល ប ាន ស ា ង ប ាប ។" (الكافي 2: 452/ 3)

***

١٢/٧*-١٨٤/٣ وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ الْمِنْقَرِيِّ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «كَمْ مِنْ مَغْرُورٍ بِمَا قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ، وَ كَمْ مِنْ مُسْتَدْرَجٍ بِسَتْرِ اللَّهِ عَلَيْهِ، وَ كَمْ مِنْ مَفْتُونٍ بِثَنَاءِ النَّاسِ عَلَيْهِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢١ الحديث : ٩٩/ ٤١١٢ ، الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٥٢ الحديث : ٤)**

*7/182-184/3 [...] ហ្ហ ាហ ្ហ ស ្ស ី ប ិ ន គ ី យ ា ស ្ស ៊ ប ាន រ ាយ ការ ណ ៍ ម ក ព ី អ ាប ូ អ ្ហ ាប ់ ឌ ុ ្ល ្ល ឡ ោ:ហ ្ហ ៊ ﷺ ។ ព ្រ ះ អ ង ្គ ﷺ ម ាន វ ច ន ថ ា ៖ "ប ុ គ ្គ ភ ា ព ច ្រ ើ ន អ ូ ត ខ ្ល ួ ន ង ង អ ំ ព ី អ ្វ ី ដ ែ ល អ ល ់ ឡ ោ:ហ ្ហ ៊ ﷻ ព ្រ ះ រ ាជ ទ ាន ឲ ្យ ម ក ខ ្ល ួ ន ។ ប ុ គ ្គ ល ភ ា ព ច ្រ ើ ន ប ញ ្ជ ូ ត ខ ្ល ួ ន ង ង ប ន ្ត ិ ច ម ្ដ ង ៗ ព ្រ ោ: ត ែ អ ល ់ ឡ ោ:ហ ្ហ ៊ ﷻ ថ ែ រ ក ្ស ា ខ ្ល ួ ន ។ ប ុ គ ្គ ល ភ ា ព ច ្រ ើ ន រ ីក ចិ ត ្ត (ស ុ ី ជ ោ រ) ដ ោ យ ព ា ក ្យ ស ร ើ ร (ប ញ ្ជ ូ ร) ร ប ស ់ ម ន ុ ស ្ស ។" (الكافي 2: 452/ 4)

أَوَلَمْ يَنظُرُواْ فِي مَلَكُوتِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ قَدِ ٱقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ ۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ ١٨٥

១៨៥. ពួកគេមិនពិនិត្យមើលអាណាចក្រមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី និងងសព្ទសារពើដែលអល់ឡោះហ្ស៊ាបានបង្កើតទេ ? [ពួកគេមិនដឹងខ្លួនគេទេឬ]ថាកាលកំណត់របស់ពួកគេប្រហែលជាជិតមកដល់ហើយ ? [បើពួកគេមិនជឿសម្តីជាក់លាក់មួយនេះទេ] តើពួកគេនឹងជឿសម្តីមួយណាបន្ទាប់ពីសម្តីមួយនេះ ?

مَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُۥ ۚ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ١٨٦

១៨៦. អ្នកណាក៏ដោយ[ដែលទុច្ចរិត]ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ាធ្វើឲ្យវង្វេង អ្នកនោះពុំមានអ្នកណែនាំឡើយ ។ ព្រះអង្គ[មិនបង្ខំពួកគេភ្លាមៗទេ ព្រះអង្គ]បណ្តោយឲ្យពួកគេងប់នៅក្នុងការប្រទូសបះបោរ ។

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلسَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَىٰهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي ۖ لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَآ إِلَّا هُوَ ۚ ثَقُلَتْ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً ۗ يَسْـَٔلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ ٱللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ١٨٧

១៨៧. [ម្នាលសាស្តាអើយ] ពួកគេសួរអ្នកអំពីវេលាថា៖ "កាលណាទៅវេលានោះនឹងមកដល់ ?" ចូរអ្នក[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "មានតែម្ចាស់ខ្ញុំទេដែលទ្រង់ញាណវេលានោះ ។ ពុំមានអ្នកណាក្រៅពីព្រះអង្គអាចបង្ហាញកាលកំណត់វេលានោះបានឡើយ ។ វាធ្ងន់នៅលើមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ វានឹងមកដល់អស់លោកតែដោយទាន់ហន់ទេ ។" ពួកគេសួរអ្នកហាក់ដូចជាអ្នកដឹងច្បាស់វេលានោះ ។ ចូរអ្នកថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ាទេដែលទ្រង់ញាណវេលានោះ ។ តែមនុស្សភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។"

قُل لَّآ أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ ۚ وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ ٱلسُّوٓءُ ۚ إِنْ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ١٨٨

១៨៨. ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំពុំមានអំណាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ឬផ្តល់ផលវិបត្តិដល់ខ្លួនខ្ញុំទេ លៀរលែងតែអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ាមានព្រះបំណងប៉ុណ្ណោះ ។ បើខ្ញុំដឹងអទិស្សមានការណ៍ ខ្ញុំនឹងបាននូវសេចក្តីល្អច្រើនក្រៃ ហេតុអាក្រក់នឹងមិនកើតមានដល់ខ្ញុំទេ ។ ខ្ញុំគ្រាន់តែជាអ្នកដាស់តឿននិងជាអ្នកឲ្យដំណឹងល្អសម្រាប់ជនានុជនណាដែលមានសទ្ធាទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨៥-១៨៨

٧/١٨٥-١/١٨٨ [...] اما قوله ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا﴾ فإن قريشا بعثوا العاص بن وائل السهمي و النضر بن حارث بن كلدة و عتبة بن أبي معيط إلى نجران ليتعلموا من علماء اليهود مسائل و يسألوا بها رسول الله (صلى الله عليه و آله). و كان فيها: سلوا محمدا متى تقوم الساعة؟ فإن ادعى علم ذلك فهو كاذب، فإن قيام الساعة لم يطلع الله عليه ملكا مقربا و لا نبيا مرسلا.

7/185-188/1 អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីบ៉ារ៉ហ៊ីម បានថាព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ាតាឡា *[៧:១៨៧] ពួកគេសួរអ្នកអំពីវេលាថា៖ "កាលណាទៅវេលានោះនឹងមកដល់ ?""* ពួកគ្ពុ៉រ៉យ៉ស៊ីបានបញ្ជូន អាល់-អ៊ុស្ស៊ូ ប៊ិន វ៉ាអ៊ីល

អាល់-សាស:ូមី, អាល់-ណាដ:ារ៌ ប៊ិន ហ:ារីស: ប៊ិន ការ:ាដ:ាស: និង ម:ុ៌ក:ូបាស: ប៊ិន អាប:ូ ម:ូ:ុ៌ត:ុ ទៅកាន់តំបន់ណាច:ុ៌រ៉ន់ដើម្បីសិក្សាតមកពីពួកអ្នកប្រាជ្ញយ៉ាហ:ូឌ:ីនូវសំណួរនានា ដែលពួកគេនឹងយកទៅសួរ៉ស:ូលុលឡ:ោះ:ហ:ុ៌ ﷺ ។ ក្នុងចំណោមសំណួរទាំងនោះមានសំណួរថា: "ចូរសួរម:ូហ:ាំម:ាដ:ុ៌ ﷺ ថាតើកាលណាវេលានឹងមកដល់ ?" បើគេ ﷺ ដឹងវេលានោះ គេ ﷺ ជាមនុស្សកុហក ព្រោះអល់ឡ:ោះ:ហ:ុ៌ ﷻ មិនបានប្រាប់វេលានោះឲ្យទេវតាជំនិតឬព្រះសាស្តាម:ូរ:ីស:ីលណាម:ួយដឹងទេ ។"

فلما سألوا رسول الله (صلى الله عليه و آله): متى تقوم الساعة؟ أنزل الله تعالي: ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا﴾ أي جاهل بها قل لهم يا محمد: ﴿إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٢ الحديث : ٤١١٩/ ٩٩ ، تفسير القمّيّ – الجزء : ١ صفحة : ٢٤٩)**

ពេលពួកគេសួរ៉ស:ូលុលឡ:ោះ:ហ:ុ៌ ﷺ ថា: "តើកាលណាវេលានឹងមកដល់ ?" អល់ឡ:ោះ:ហ:ុ៌ تعالى បានបើកឲ្យដឹងថា: *[៧:១៨៧] ពួកគេសួរអ្នកអំពីវេលាថា: "កាលណាទៅវេលានោះនឹងមកដល់ ?" ចូរអ្នកថា: "មានតែម្ចាស់ខ្ញុំទេដែលទ្រង់ញាណវេលានោះ ។ ពុំមានអ្នកណាក្រៅពីព្រះអង្គអាចបង្ហាញកាលកំណត់វេលានោះបានឡើយ ។ វាធ្ងន់នៅលើមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ វានឹងមកដល់អស់លោកតែដោយទាន់ហន់ទេ ។" ពួកគេសួរអ្នកហាក់ដូចជាអ្នកដឹងច្បាស់វេលានោះ ។* ម:ូហ:ាំម:ាដ:ុ៌ ﷺ អ:ើយ! ចូរអ្នក ﷺ ប្រាប់ពួកដែលមិនទេនោះថា: *"អល់ឡ:ោះ:ហ:ុ៌ទេដែលទ្រង់ញាណវេលានោះ ។ តែមនុស្សភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។"* (تفسير القمّي 1 : 249)

***

٧/١٨٥–٢/١٨٨ فِي عُيُونِ اَلْأَخْبَارِ عَنِ اَلرِّضَا عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: وَ لَقَدْ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ أَبِيهِ عَنْ آبَائِهِ عَنْ عَلِيٍّ عَلَيْهِمُ اَلسَّلاَمُ: أَنَّ اَلنَّبِيَّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قِيلَ لَهُ: يَا رَسُولَ اَللَّهِ مَتَى يَخْرُجُ اَلْقَائِمُ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ؟ فَقَالَ: مَثَلُهُ مَثَلُ اَلسَّاعَةِ «لاٰ يُجَلِّيهٰا لِوَقْتِهٰا إِلاّٰ هُوَ ثَقُلَتْ فِي اَلسَّمٰاوٰاتِ وَ اَلْأَرْضِ لاٰ تَأْتِيكُمْ إِلاّٰ بَغْتَةً». (تفسير نور الثقلين , ج 2 , ص 107)

7/185-188/2 [...] អាល់-រ:ីដ:ា ﷺ មានវចន:ថា: "ព្រះបិតា ﷺ ខ្ញុំ ﷺ បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ ﷺ តមកពីព្រះបិតា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ តមកពីព្រះបុព្វបុរស ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ តមកពីអ:ាលី ﷺ ថាគេបានសួរព្រះសាស្តា ﷺ ថា: "ស:ូលុលឡ:ោះ:ហ:ុ៌ ﷺ អ:ើយ! កាលណាទៅ អាល់-ក:ា:ុ៌ម ﷺ ដែលជាព្រះរាជបុត្ររាជនត្តារបស់ព្រះអង្គ ﷺ នឹងដើរ:ើ:ងឡ:ើ:ង ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា: "គេ ﷺ ប្រៀបបាននឹងវេលា *[៧:១៨៧] ពុំមានអ្នកណាក្រៅពីព្រះអង្គអាចបង្ហាញកាលកំណត់វេលានោះបានឡើយ ។ វាធ្ងន់នៅលើមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ វានឹងមកដល់អស់លោកតែដោយទាន់ហន់ទេ ។"*

(تفسير نور الثقلين , ج 2 , ص 107)

***

٧/١٨٥–٣/١٨٨ ابْنُ بَابَوَيْهِ: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ خَلَفِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿وَ لَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لاَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَ مٰا مَسَّنِيَ السُّوءُ﴾، قَالَ: «يَعْنِي الْفَقْرَ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٣ الحديث : ٤١٢١/ ٩٩ ، معاني الأخبار – الجزء : ١ صفحة : ١٧٢ الحديث : ١)**

7/185-188/3 [...] អាប:ូ អ:ាប់ឌ:ុលឡ:ោះ:ហ:ុ៌ ﷺ មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡ:ោះ:ហ:ុ៌ ﷻ *[៧:១៨៨] បើខ្ញុំដឹងអទិស្សមានការណ៍ ខ្ញុំនឹងបាននូវសេចក្តីល្អច្រើនក្រែ ហេតុអាក្រក់នឹងមិនកើតមានដល់ខ្ញុំទេ* ថា: "[ហេតុអាក្រក់]មានន័យថាក្រខ:ត់ ។" (معاني الأخبار: 172 / 1)

ربع الحزب ١٨

۞هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا ۖ فَلَمَّا تَغَشَّىٰهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِۦ ۖ فَلَمَّآ أَثْقَلَت دَّعَوَا ٱللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَٰلِحًا لَّنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٨٩﴾

១៨៩. ព្រះអង្គជាអ្នកដែលបានបង្កើតពួកអ្នកមកពីជីវិតតែមួយ ព្រះអង្គបានបង្កើតមកពីវា (គឺមកពីធម្មជាតិដើមឬមកពីវត្ថុដើមតែមួយនោះ) នូវគូគ្រងរបស់វា ដើម្បីនឹងឲ្យគេរួមរស់ជាមួយនាង[ដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់] ។ ពេលគេបានដណ្ដប់នាង នាងមានបន្ទុកស្រាល ទៅមកជាមួយបន្ទុកនោះ (គឺពពោះ) ។ ពេលនាងដឹងខ្លួនថាធ្ងន់ អ្នកទាំងពីរបួងសួងអល់ឡោះហ្ស៊ ម្ចាស់របស់គេទាំងពីរ ថា៖ "បើព្រះអង្គប្រទានឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអ្នក[ដែលជាកូនដែលមានសុខភាព]ល្អ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងនៅក្នុងបណ្ដាជនកតញ្ញូ ។"

فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُمَا صَٰلِحًا جَعَلَا لَهُۥ شُرَكَآءَ فِيمَآ ءَاتَىٰهُمَا ۚ فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾

១៩០. តែពេលព្រះអង្គបានប្រទានអ្នក[ដែលជាកូនដែលមានសុខភាព]ល្អឲ្យពួកគេទាំងពីរ ពួកគេ (គឺពួកកូនៗដែលមានសុខភាពល្អនោះ) បែរជាយកដៃគូមកចូលរួម[ហ៊ុនហាយ]ជាមួយព្រះអង្គក្នុងអ្វីដែលព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យពួកគេទាំងពីរ ។ តែអល់ឡោះហ្ស៊ មហាខ្ពង់ខ្ពស់ក្រៃលែងលើសអ្វីដែលពួកគេយកមកចូលរួម[ហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គ]នោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨៩-១៩០

١٨٩/٧-١/١٩٠ ابْنُ بَابَوَيْهِ: عَنْ تَمِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْقُرَشِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْجَهْمِ، قَالَ: حَضَرْتُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ وَ عِنْدَهُ الرِّضَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)، فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَ لَيْسَ مِنْ قَوْلِكَ: إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ مَعْصُومُونَ؟ قَالَ: «بَلَى». وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنْ قَالَ: فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ: فَمَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحاً جَعَلاَ لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا﴾؟

7/189-190/1 [...] អ៊ូលី ប៊ិន មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្ហ៊ាំ បានថាខ្ញុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់អាល់-ម៉ាក ុ៉ូន ដោយមានវត្តមានរបស់អាល់-រ៉ីដ្ធ៊ីន صلوات الله عليه والسلام អ៊ូលី ប៊ិន មូសា صلوات الله عليه والسلام ។ អាល់-ម៉ាក ុ៉ូនបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រ៉ាស ូលុលឡោះហ្ស៊ صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ ! មិនមែនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេដែលថាព្រះសាស្ត្រា عليهم السلام ជាអ ុ៊ីរ ុ ទ្ធ បុគ្គល ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "មែន ។" លោក (អាល់-យ៉ាហ្ហ៊ាំ) បានថ្លែងហាឌ ីស ្ស នេះលុះដល់ក ន្លែងអាល់-ម៉ាក ុ៉ូនទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ عز وجل *[៧:១៩០] តែពេលព្រះអង្គបានប្រទានអ្នកល្អឲ្យពួកគេទាំងពីរ ពួកគេបែរជាយកដៃគូមកចូលរួម[ហ៊ុនហាយ]ជាមួយព្រះអង្គក្នុងអ្វីដែលព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យពួកគេទាំងពីរ* មានន័យថាអ្វី ?"

فَقَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِنَّ حَوَّاءَ وَلَدَتْ لآدَمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) خَمْسَ مِائَةِ بَطْنٍ، فِي كُلِّ بَطْنٍ ذَكَرٌ وَ أُنْثَى، وَ إِنَّ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ حَوَّاءَ عَاهَدَا اللَّهَ تَعَالَى وَ دَعَوَاهُ، وَ قَالاَ: ﴿لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحاً لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ * فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحاً﴾ مِنَ النَّسْلِ خَلْقاً سَوِيّاً بَرِيئاً مِنَ الزَّمَانَةِ وَ الْعَاهَةِ، وَ كَانَ مَا آتَاهُمَا صِنْفَيْنِ: صِنْفاً ذُكْرَاناً، وَ صِنْفاً إِنَاثاً، فَجَعَلَ الصِّنْفَانِ لِلَّهِ تَعَالَى ذِكْرُهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا، وَ لَمْ يَشْكُرَاهُ كَشُكْرِ أَبَوَيْهِمَا لَهُ عَزَّ وَ جَلَّ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾».

អាល់-រ ី ដ្ធ ី ន صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ហ្វាវ៉ា អ ុ ី ្ស សាន់ عليها السلام មានផ្ទៃពោះជាមួយអាដ ុ ាំ ប្រាំរយដង រាល់ដងមានបុត្រប្រុសមួយស្រីមួយ ។ ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام បានទូលថា៖ *[៧:១៨៩] "បើព្រះអង្គប្រទានឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអ្នកល្អ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងនៅក្នុងបណ្ដាជនកតញ្ញូ ។" [៧:១៩០] តែពេលព្រះអង្គបាន*

ប្រទានអ្នកល្អឲ្យពួកគេទាំងពីរ គឺបណ្ដាកូនចៅ ដែលព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតមកដោយមានលក្ខណៈសម្ប្ដត្តិគ្រប់គ្រាន់ មិនមានជម្ងឺ មិនមានពិការភាពទេ ។ បណ្ដាកូនចៅដែលអល់ឡោះ ﷻ បានប្រទានឲ្យព្រះអង្គទាំងពីរ عليهما السلام នោះមានពីរប្រភេទ គឺ៖ ប្រភេទប្រុសមួយ ប្រភេទស្រីមួយ ។ ទាំងពីរប្រភេទនេះបានយកដៃគូមកចូលរួមហ៊ានហាយជាមួយអល់ឡោះ ﷻ دعواه و تعالى ក្នុងឯកអ្វីៗដែលអល់ឡោះ ﷻ បានប្រទានឲ្យពួកគេនោះ ។ ពួកគេមិនដឹងព្រះគុណអល់ឡោះ ﷻ ដូចមាតាបិតាទាំងពីរ عليهما السلام របស់ពួកគេនោះដឹងព្រះគុណទេ ។ អល់ឡោះ ﷻ تعالى មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:១៩០] តែអល់ឡោះ ﷻ មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ក្រៃលែងលើសអ្វីដែលពួកគេយកមកចូលរួមនោះ ។*

فَقَالَ الْمَأْمُونُ: أَشْهَدُ أَنَّكَ ابْنُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) حَقّاً. (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٤ الحديث : ٩٩/ ٤١٢٤ ، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) – الجزء : ١ صفحة : ١٩٦ الحديث : ١)**

អាល់-ម៉ាក្ពុ៌មូនបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំសូមប្ដេជ្ញាថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាព្រះរាជបុត្ត صلوات الله عليه والسلام របស់ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ពិតមែន ។" (1 / 196 : 1 (عيون أخبار الرضا (عليه السلام)

أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾

១៩១. ពួកគេ (គឺពួកបដិមានិយម...) យកអ្វីដែលមិនអាចបង្កើតអ្វីបានទាល់តែសោះ ដែលត្រូវបង្កើតមកនោះ មកចូលរួមជាដៃគូ[ហ៊ានហាយជាមួយអល់ឡោះ ﷻ]ឬ ?

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٢﴾

១៩២. ពួកវាទាំងនោះមិនអាចជួយសង្គ្រោះពួកគេបានទេ ហើយក៏មិនអាចជួយសង្គ្រោះខ្លួនឯងបានទេដែរ ។

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ ۚ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنتُمْ صَٰمِتُونَ ﴿١٩٣﴾

១៩៣. បើពួកអ្នកហៅពួកគេឲ្យមករកព្រះមគ្គទេសក៏ដឹកនាំល្អ ពួកគេនឹងមិនតាមពួកអ្នកទេ ។ [លទ្ធផលគឺ] វាដូចតែគ្នាសម្រាប់ពួកអ្នក ទោះជាពួកអ្នកហៅពួកគេក្ដី ឬពួកអ្នកស្ងៀមស្ងាត់ក្ដី ។

إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ ۖ فَٱدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا۟ لَكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٩٤﴾

១៩៤. ការពិតអ្វីៗទាំងនោះ (គឺព្រះឬបណ្ដារូបបដិមា) ដែលពួកអ្នកបួងសួងក្រៅពីអល់ឡោះ ﷻ គ្រាន់តែជាបាវបម្រើ (គឺសត្វលោក) ដូចពួកអ្នកដែរ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកបួងសួងពួកវាទៅ ឲ្យពួកវាឆ្លើយតបពួកអ្នកទៅ បើពួកអ្នកនិយាយពិត ។

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَآ ۖ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَآ ۖ أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَآ ۖ أَمْ لَهُمْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۗ قُلِ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

១៩៥. តើពួកវា (គឺពួករូបបដិមាឥតជីវិត) មានជើងអាចដើរបានទេ តើពួកវាមានដៃអាចចាប់កាន់អ្វីបានទេ តើពួកវាមានភ្នែកអាចមើលឃើញទេ តើពួកវាមានត្រចៀកអាចស្ដាប់ឮទេ ? ចូរអ្នក[ប្រាប់ពួកបដិមានិយម]ថា៖ "ចូរអស់លោកបួងសួងបណ្ដាដៃគូរបស់អស់លោកនោះទៅ ។ ចូររៀបផែនការប្រឆាំង

នឹងខ្ញុំមក ចូរកុំទុកពេលឲ្យខ្ញុំ ។

إِنَّ وَلِيِّۦَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى نَزَّلَ ٱلْكِتَٰبَ ۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٩٦﴾

១៩៦. ព្រះរាជអភិបាលរបស់ខ្ញុំ[និងព្រះមគ្គទេសក៏ដឹកនាំខ្ញុំ]គឺអល់ឡោះហ្ស៊ ដែលបានបើកឲ្យដឹងនូវព្រះគម្ពីរ ។ ព្រះអង្គថែរក្សាជនត្រឹមត្រូវ (គឺបណ្ដាអ្នកប្រកបដោយយុត្តិធម៌និងប្រព្រឹត្តល្អ) ។

وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٧﴾

១៩៧. ពួកទាំងនោះ (គឺបណ្ដារូបបដិមា...) ដែលអស់លោកបួងសួងក្រៅពីព្រះអង្គនោះពុំអាចជួយសង្គ្រោះអស់លោកបានទេ ហើយក៏ពុំអាចជួយសង្គ្រោះខ្លួនពួកវា[ជួសព្រះពិត]បានទេដែរ ។"

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا۟ ۖ وَتَرَىٰهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾

១៩៨. បើពួកអ្នកហៅពួកគេឲ្យមករកព្រះមគ្គទេសក៏ដឹកនាំល្អ ពួកគេនឹងមិនឮទេ ។ អ្នកនឹងឃើញពួកគេមើលមកអ្នក តែពួកគេមិនឃើញទេ ។

خُذِ ٱلْعَفْوَ وَأْمُرْ بِٱلْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿١٩٩﴾

១៩៩. ចូរអ្នកកាន់ខ្ជាប់នូវការអត់ទោសពៃរ៍ ចូរអ្នកបង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ [ស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្ស៊] ចូរអ្នកបែរចេញពីពួកអវិជ្ជា (ដែលមិនចង់ស្គាល់អល់ឡោះហ្ស៊) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៩១-១៩៩

١/١٩٩-١٩١/٧ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوفِيُّ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ الْآدَمِيِّ، عَنْ مُبَارَكٍ مَوْلَى الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، عَنِ الرِّضَا عَلِيِّ بْنِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «لاَ يَكُونُ الْمُؤْمِنُ مُؤْمِناً حَتَّى يَكُونَ فِيهِ ثَلاَثُ خِصَالٍ: سُنَّةٌ مِنْ رَبِّهِ، وَ سُنَّةٌ مِنْ نَبِيِّهِ، وَ سُنَّةٌ مِنْ وَلِيِّهِ.

7/191-199/1 [...] មូបារ៉ក់ បម្រើរបស់ អាល់-រីដ្ធ៊ីsalawat Allah ‘alayhi wa-salam បានតំណាលតមកពី អាល់-រីដ្ធ៊ី អ្ហ្ម៉ាលី ប៊ិន មូសាsalawat Allah ‘alayhi wa-salam ដែលមានវចន:ថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា (មុមីន) មិនមែនជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា (មុមីន) ទេបើមិនមានលក្ខណសម្បត្តិបីនេះទេនៅក្នុងខ្លួន គឺ៖ អនុវត្តិតាមសូណាស៊ុ់របស់ម្ចាស់ azza wa-jalla ខ្លួន អនុវត្តិតាមសូណាស៊ុ់របស់ព្រះសាស្តាsallallahu ‘alayhi wa-ālihi wa-sallam របស់ខ្លួន និងអនុវត្តិតាមសូណាស៊ុ់របស់ព្រះអនុរក្ស salawat Allah ‘alayhi wa-salam របស់ខ្លួន ។

فَأَمَّا السُّنَّةُ مِنْ رَبِّهِ فَكِتْمَانُ السِّرِّ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿عَالِمُ الْغَيْبِ فَلاَ يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَداً * إِلاَّ مَنِ ارْتَضَى مِنْ رَسُولٍ﴾، وَ أَمَّا السُّنَّةُ مِنْ نَبِيِّهِ فَمُدَارَاةُ النَّاسِ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَمَرَ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِمُدَارَاةِ النَّاسِ، فَقَالَ: ﴿خُذِ الْعَفْوَ وَ أْمُرْ بِالْعُرْفِ وَ أَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ﴾، وَ أَمَّا السُّنَّةُ مِنْ وَلِيِّهِ فَالصَّبْرُ عَلَى الْبَأْسَاءِ وَ الضَّرَّاءِ، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ الصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَ الضَّرَّاءِ وَ حِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٤ الحديث : ٩٩/ ٤١٢٦ ، معاني الأخبار – الجزء : ١ صفحة : ١٨٤ الحديث : ١ ، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) – الجزء : ١ صفحة : ٢٥٦ الحديث : ٩)**

សូណាស៊ុ់របស់ម្ចាស់ azza wa-jalla ខ្លួននោះគឺការលាក់អាថិកំបាំង ។ អល់ឡោះហ្ស៊ azza wa-jalla មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧២:២៦]*

ព្រះទ្រង់ញាណនូវអទិស្សមានការណ៍ ។ ព្រះអង្គមិនបើករឿងអាថិកំបាំងរបស់ព្រះអង្គឲ្យអ្នកណាមួយដឹងឡើយ [៧២:២៧] លើកលែងតែអ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គជ្រើសរើសមកពីព្រះសាសន:ទូតមួយអង្គ ។ សូណាស់របស់ព្រះសាស្តាﷺរបស់ខ្លួននោះគឺការកំបាំងខ្លួនពីមនុស្ស ព្រោះអល់ឡោះហ៍ﷻបានបញ្ជាឲ្យព្រះសាស្តាﷺព្រះអង្គﷻកំបាំងខ្លួនពីមនុស្សថា៖ *[៧:១៩៩] ចូរអ្នកកាន់ខ្ជាប់នូវការអត់ទោសពៃរ៍ ចូរអ្នកបង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ ចូរអ្នកបែរចេញពីពួកអវិជ្ជា ។* រីឯស៊ូណាស់របស់ព្រះអនុរក្សصلوات الله عليه والسلامរបស់ខ្លួននោះវិញ គឺការអត់ធ្មត់ចំពោះវិបត្តិនិងឧបសគ្គ ។ អល់ឡោះហ៍ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២:១៧៧] បណ្ដាអ្នកដែលមានការអត់ធ្មត់ក្នុងពេលមានឧបសគ្គ ក្នុងពេលមានទុក្ខវេទនា ក្នុងពេលមានភយន្តរាយ ។ នូវជនទាំងនេះជាអ្នកមានសច្ច: ជាសទ្ធាធិមុត្ត ។"* (معاني الأخبار: 184 / 1)

***

٧/١٩١–٢/١٩٩ عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿خُذِ الْعَفْوَ وَ أْمُرْ بِالْعُرْفِ﴾. قَالَ: «بِالْوَلاَيَةِ» ﴿وَ أَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ﴾، قَالَ: «عَنْهَا» يَعْنِي الْوَلاَيَةَ. (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٥ الحديث : ٩٩/ ٤١٢٩ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٣ الحديث : ١٢٧)**

7/191-199/2 [...] អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍صلوات الله عليه والسلام មានវចន:អំពីព្រះន្ទូលអល់ឡោះហ៍ﷻ *[៧:១៩៩] ចូរអ្នកកាន់ខ្ជាប់នូវការអត់ទោសពៃរ៍ ចូរអ្នកបង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ* ថា៖ "តាមរយៈវីឡាយ៉ាស់" *ចូរអ្នកបែរចេញពីពួកអវិជ្ជា* ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចន:ថា៖ "អំពីរឿងនោះ" មានន័យថាវីឡាយ៉ាស់ ។"

(تفسير العيّاشي 2 : 43 / 127)

***

*٧/١٩١–٣/١٩٩ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ عَنِ السَّيَّارِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ بَكْرٍ عَنْ أَبِي الْجَارُودِ عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) أَنَّهُ قَالَ: وَ الَّذِي بَعَثَ مُحَمَّداً (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالْحَقِّ وَ أَكْرَمَ أَهْلَ بَيْتِهِ مَا مِنْ شَيْءٍ تَطْلُبُونَهُ مِنْ حِرْزٍ مِنْ حَرَقٍ أَوْ غَرَقٍ أَوْ سَرَقٍ أَوْ إِفْلاَتِ دَابَّةٍ مِنْ صَاحِبِهَا أَوْ ضَالَّةٍ أَوْ آبِقٍ إِلَّا وَ هُوَ فِي الْقُرْآنِ فَمَنْ أَرَادَ ذَلِكَ فَلْيَسْأَلْنِي عَنْهُ

*7/191-199/3 មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន យ៉ាស្ហ៊ា បានរាយការណ៍តមកពី អាប់ឌុលឡោះហ៍ ប៊ិន យ៉ាក់ហ្វារ តមកពី អាល់-សៃយ៉ារី តមកពី មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន បាការ តមកពី អាប៊ូ អាល់-យ៉ារូដ តមកពី អាល់-អាស្វ៉ាក់ ប៊ិន នូបាតាស់ តមកពី អាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلامដែលមានវចន:ថា៖ "ខ្ញុំصلوات الله عليه والسلامសូមស្បថនឹងព្រះﷻដែលបានចាត់បញ្ជូនមូហ៊ាំម៉ាដ់ﷺមកជាមួយការពិត ព្រះﷻដែលបានលើកតម្កើងព្រះរាជកុមដ្ឋានعليهم السلامព្រះអង្គﷺថាការបួងសួងសូមនូវទីពឹងពាក់ការពារពីភ្លើងឆេះ ពីចោរកម្ម ពីវង្វេងសត្វចិញ្ចឹមកុំឲ្យវាបាត់ម្ចាស់ ពីការបាត់របស់ឬកុំឲ្យមនុស្ស (ទាស:ទាសី) រត់ចោល ។ ទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ។ អ្នកចង់បានអ្វីទាំងនេះ ចូរឲ្យអ្នកនោះសួរខ្ញុំصلوات الله عليه والسلام ។"

قَالَ فَقَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ فَقَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَخْبِرْنِي عَمَّا يُؤْمِنُ مِنَ الْحَرَقِ وَ الْغَرَقِ فَقَالَ اقْرَأْ هَذِهِ الْآيَاتِ– ﴿اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتابَ وَ هُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ﴾ ﴿وَ ما قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ إِلَى قَوْلِهِ ﴿سُبْحانَهُ وَ تَعالى عَمَّا يُشْرِكُونَ فَمَنْ قَرَأَهَا فَقَدْ أَمِنَ الْحَرَقَ وَ الْغَرَقَ قَالَ فَقَرَأَهَا رَجُلٌ وَ اضْطَرَمَتِ النَّارُ فِي بُيُوتِ جِيرَانِهِ وَ بَيْتُهُ وَسَطَهَا فَلَمْ يُصِبْهُ شَيْءٌ ثُمَّ قَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ آخَرُ فَقَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّ دَابَّتِيَ اسْتَصْعَبَتْ عَلَيَّ وَ أَنَا مِنْهَا عَلَى وَجَلٍ – فَقَالَ اقْرَأْ فِي أُذُنِهَا الْيُمْنَى – ﴿وَ لَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ طَوْعاً وَ كَرْهاً وَ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ﴾ فَقَرَأَهَا فَذَلَّتْ لَهُ دَابَّتُهُ

លោកអ្នកអធិប្បាយបានថាបុរសម្នាក់បានងើបឡើង ទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلامអើយ ! សូមព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامបង្រៀនទូលបង្គំនូវអ្វីមួយដើម្បីការពារពីភ្លើងឆេះនិងលង់ទឹក ។" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចន:ថា៖ "ចូរសូត្រអាយ៉ាស់នេះគឺ៖ *[៧:១៩៦] ព្រះរាជអភិបាលរបស់ខ្ញុំ[និងព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំខ្ញុំ]គឺអល់ឡោះហ៍ដែលបានបើកឲ្យដឹងនូវព្រះគម្ពីរ ។ ព្រះអង្គថែរក្សាជនត្រឹមត្រូវ ។ [៣៩:៦៧] ពួកគេមិនវាយតម្លៃ*

អល់ឡោះហ្ទ៍ដែលសមតាមតម្លៃពិតរបស់ព្រះអង្គទេ ដល់ព្រះរជបន្ទូលព្រះអង្គ*ﷻ* *ព្រះអង្គមហាខ្ពង់ខ្ពស់ ហួសវិស័យលើសអ្វីដែលពួកគេយកមកផ្គុបផ្គុំហ៊ុនហយនោះពេកណាស់ ។* អ្នកណាសូត្រអាយ៉ាស់ទាំងនេះអ្នកនោះនឹងរួចផុតពីភ្លើងឆេះនិងលង់ទឹក ។ លោកអ្នកអធិប្បាយបានថាបុរសនោះបានសូត្រអាយ៉ាស់ទាំងនេះ ។ ភ្លើងបានឆេះផ្ទះអ្នកជិតខាង ផ្ទះគាត់នៅកណ្ដាលផ្ទះទាំងនោះតែភ្លើងមិនប៉ះពាល់ដល់ផ្ទះគាត់ទេ ។ បន្ទាប់ពីនោះបុរសម្នាក់ទៀតបានងើបឡើង ទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلامអឺយ ! សេះទូលបង្គំរឹងរូសណាស់ ទូលបង្គំខ្លាចវា ។" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ចូរសូត្រដាក់ត្រចៀកស្ដាំវាថា៖ *[៣:៨៣] សព្វប្រជានិករដែលមាននៅលើបណ្ដាមេឃនិងផែនដីចុះចូលចំពោះព្រះអង្គដោយស្ម័គ្រចិត្តក្ដី ពុំស្ម័គ្រចិត្តក្ដី ហើយពួកគេនឹងវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ ?* គាត់បានសូត្រអាយ៉ាស់នោះ សេះគាត់លែងរឹងរូសដាក់គាត់ ។

وَ قَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ آخَرُ فَقَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّ أَرْضِي أَرْضٌ مَسْبَعَةٌ وَ إِنَّ السِّبَاعَ تَغْشَى مَنْزِلِي وَ لَا تَجُوزُ حَتَّى تَأْخُذَ فَرِيسَتَهَا فَقَالَ اقْرَأْ ﴿لَقَدْ جاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ ما عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ * فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لا إِلهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ فَقَرَأَهُمَا الرَّجُلُ فَاجْتَنَبَتْهُ السِّبَاعُ. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٤ الحديث : ٢١)

បុរសម្នាក់ទៀតបានងើបឡើង ទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلامអឺយ ! ដីទូលបង្គំសប្បុរសត្វព្រៃ ។ ពួកវាចោមរោមផ្ទះទូលបង្គំ ទាល់តែពួកវាចាប់សត្វណាមួយស៊ីបានទើបពួកវាចេញទៅវិញ ។" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ចូរសូត្រ *[៩:១២៨] ពិតណាស់ មានព្រះសាសនៈទូតមួយ[ដែលត្រូវជ្រើសរើស]ក្នុងបណ្ដាពួកអ្នកបានមកដល់ពួកអ្នក ។ គេកើតទុក្ខព្រោះតែឃើញពួកអ្នករងទុក្ខ គេបារម្ភអំពីពួកអ្នក ។ គេមានខន្តី មានធម៌មេត្តាចំពោះបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ [៩:១២៩] បើពួកគេគេចចេញ ចូរអ្នកថា៖ "អល់ឡោះហ្ទ៍គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ខ្ញុំ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ ខ្ញុំសូមប្រគល់កាយថ្វាយជីវិតលើព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គជាម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង្កមហាស្ចារ្យ ។"* បុរសនោះបានសូត្រអាយ៉ាស់ទាំងពីរនេះ ពួកសត្វព្រៃនៅឆ្ងាយពីគាត់ ។" (21 /624 :2 الكافي)9:126-129

***

*٧/١٩١–١٩٩/٤ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شِمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: [...] قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُورِهِمْ وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُماتٍ لا يُبْصِرُونَ﴾ يَعْنِي قُبِضَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَظَهَرَتِ الظُّلْمَةُ فَلَمْ يُبْصِرُوا فَضْلَ أَهْلِ بَيْتِهِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدىٰ لا يَسْمَعُوا وَ تَراهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَ هُمْ لا يُبْصِرُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ا – الجزء : ٢ صفحة : ٤٢٤ الحديث : ٩٩/ ٣٤٩٠ ، الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ٣٨٠ الحديث : ٥٧٤)**

*7/191-199/4 [...] រាយការណ៍មកពី យ៉ាបៀរ ដែលបានថា អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វាصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ទ៍*ﷻ* *[២:១៧] អល់ឡោះហ្ទ៍យកភ្លើងនោះទៅបាត់ ទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងភាពងងឹត ពួកគេមើលអ្វីពុំឃើញឡើយ* ថា៖ "មានន័យថាមូហាំម៉ាដ់ﷺចូលព្រះទិវង្គត ភាពងងឹតលេចឡើង ។ ដូច្នេះពួកគេមិនឃើញព្រះបារមីរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋានعليهم السلامរបស់ព្រះអង្គﷺទេ ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ទ៍*ﷻ*គឺ៖ *[៧:១៩៨] បើពួកអ្នកហៅពួកគេឲ្យមករកព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំល្អ ពួកគេនឹងមិនឮទេ ។ អ្នកនឹងឃើញពួកគេមើលមកអ្នក តែពួកគេមិនឃើញទេ ។"* (574 /380 :8 الكافي)

وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ نَزۡغٞ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِۚ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝٢٠٠

២០០. បើការទាក់ទាញ[ទៅរកផ្លូវអាក្រក់]ដែលមកពីស្ហៃតនបៀតបៀនអ្នក ចូរអ្នកសូមឲ្យអល់ឡោះហ្ទ៍

ការពារ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មហាសវនា ព្រះអង្គទ្រង់មហាញ្ញាណ ។

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْاْ إِذَا مَسَّهُمْ طَٰٓئِفٌ مِّنَ ٱلشَّيْطَٰنِ تَذَكَّرُواْ فَإِذَا هُم مُّبْصِرُونَ ٢٠١

២០១. បណ្តាអ្នកក្រែងខ្លាចអល់ឡោះហ្ស៊ា ពេល[ពួកគេដឹងខ្លួនថា]មានគំនិតអាក្រក់មកពីស្ដ្ងតុ្ងនបៀតបៀនពួកគេ ពួកគេភ្ញាក់រលឹក[ដល់អល់ឡោះហ្ស៊ា] ។ ដូច្នេះពួកគេឈ្វេងយល់ (រួចផុតពីការទាក់ទាញទៅរកចំណង់អាក្រក់) ។

وَإِخْوَٰنُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِى ٱلْغَىِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ٢٠٢

២០២. បណ្តាបងប្អូនរបស់ពួកគេ (គឺបក្សពួករបស់ពួកបដិសេធសាសនា ពោលគឺពួកបិសាចស្ដ្ងតុ្ង) ដឹកនាំពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសាសនានោះ) ទៅរកកំហុស ។ ពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសាសនាឬពួកបិសាចស្ដ្ងតុ្ង) មិនឈប់ទេ ។

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِم بِـَٔايَةٍ قَالُواْ لَوْلَا ٱجْتَبَيْتَهَا ۚ قُلْ إِنَّمَآ أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ مِن رَّبِّى ۚ هَٰذَا بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٢٠٣

២០៣. បើអ្នកមិននាំព្រះសញ្ញាមួយមកឲ្យពួកគេទេ ពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា...) ថា៖ "ហេតុអ្វីលោកមិនជ្រើសយកព្រះសញ្ញានោះ (គឺហេតុអ្វីលោកមិនប្រឌិតវាឡើង) ?" ចូរអ្នក[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ខ្ញុំធ្វើតាមតែអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹងទេដែលមកពីម្ចាស់ខ្ញុំ ។ នេះ (គឺគ្ងុរអាន) គឺការបំភ្លឺច្បាស់លាស់មកពីម្ចាស់អស់លោក ជាព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំ ជាព្រះមេត្តាធម៌ (គឺអំណោយ) សម្រាប់ជនានុជនណាដែលមានសទ្ធា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២០០-២០៣

٧/٢٠٠-١/٢٠٣ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ زَيْدِ بْنِ أَبِي أُسَامَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾، قَالَ: «هُوَ الذَّنْبُ يَهُمُّ بِهِ الْعَبْدُ فَيَتَذَكَّرُ فَيَدَعُهُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٦ الحديث : ٩٩/ ٤١٣٣ ، تفسير العيّاشي - الجزء : ٢ صفحة : ٤٣ الحديث : ١٢٨)**

7/200-203/1 អាល់-ម៉ៃយ៉ាស៊ ្ម ី បានរាយការណ៍មកពី ស្ដ្ងុ ប៊ីន អាប៊ូ អ៊ូសាម៉ាស៊ុ តមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុ្ងលឡោះហ្ស៊ា ﷺ ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ *[៧:២០១] បណ្តាអ្នកក្រែងខ្លាចអល់ឡោះហ្ស៊ា ពេលមានគំនិតអាក្រក់មកពីស្ដ្ងតុ្ងនបៀតបៀនពួកគេ ពួកគេភ្ញាក់រលឹក ។ ដូច្នេះពួកគេឈ្វេងយល់ ។* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "នេះគឺបាបដែលធ្វើឲ្យបាវបារម្ភ បន្ទាប់មកបាវនោះភ្ញាក់រលឹក នឹកឃើញវិញ (គឺនឹកឃើញអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ វិញ) ហើយក៏លះបង់ចោលបាបនេះ ។"

(تفسير العيّاشي 2 : 43 / 128)

***

٧/٢٠٠-٢/٢٠٣ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى وَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ جَمِيعاً عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ غَالِبٍ الْأَسَدِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ قَالَ كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يَعِظُ النَّاسَ وَ يُزَهِّدُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ يُرَغِّبُهُمْ فِي أَعْمَالِ الْآخِرَةِ بِهَذَا الْكَلَامِ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) وَ حُفِظَ عَنْهُ وَ كُتِبَ

7/200-203/2 [...] សាម៉ីដ្ធ ប៊ិន អាល់-ម្ហ៊ីសៃយ៉ាប់ បានថា អ៊ីលី ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ីសៃន៑ صلوات الله عليه والسلام តែងតែដាស់តឿនមនុស្សឲ្យកាន់វត្តប្រតិបត្តិឲ្យតឹងរ៉ឹងក្នុងលោកនេះ ឲ្យទេរទៅរកទង្វើដើម្បីលោកមុខ នៅក្នុងសុន្ទរកថារៀងរាល់ថ្ងៃសុក្រនៅក្នុងម៉ាស់ជ្ជិដ្ធ៑ស៊ីលុលឡោះហ្ស៊ោ صلى الله عليه وآله وسلم ដែលគេបានកត់ត្រាទុក ។

فَاحْذَرُوا أَيُّهَا النَّاسُ مِنَ الذُّنُوبِ وَ الْمَعَاصِي مَا قَدْ نَهَاكُمُ اللَّهُ عَنْهَا وَ حَذَّرَكُمُوهَا فِي كِتَابِهِ الصَّادِقِ وَ الْبَيَانِ النَّاطِقِ وَ لَا تَأْمَنُوا مَكْرَ اللَّهِ وَ تَخْذِيرَهُ وَ تَهْدِيدَهُ عِنْدَ مَا يَدْعُوكُمُ الشَّيْطَانُ اللَّعِينُ إِلَيْهِ مِنْ عَاجِلِ الشَّهَوَاتِ وَ اللَّذَّاتِ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذا مَسَّهُمْ طائِفٌ مِنَ الشَّيْطانِ تَذَكَّرُوا فَإِذا هُمْ مُبْصِرُونَ. (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ٧٢-٧٤ الحديث : ٢٩)
ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអ‍ើយ ! ចូរប្រយ័ត្នបាបនិងការប្រព្រឹត្តល្មើសបម្រាបអល់ឡោះហ្ស៊ោ ﷻ ដែលព្រះអង្គ ﷻ បានរំលឹកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរសច្ចរបស់ព្រះអង្គ ﷻ និងតាមរយ:ព្រះអាជ្ញាធរ صلوات الله عليه والسلام និយាយ ។ ចូរកុំគិតថាចៀសផុតពីសម្ពប់អល់ឡោះហ្ស៊ោ ﷻ ពីការព្រមានរបស់ព្រះអង្គ ﷻ ពីការគំរាមរបស់ព្រះអង្គ ﷻ ពាក់ព័ន្ធនឹងមារស្ទ‍ែ្ធន ﷺ ត្រូវបណ្ដាសាដែលហៅអស់លោកទៅរកវា ﷺ ពាក់ព័ន្ធនឹងចំណង់ដែលមិនបិតថេរនិងការចូលចិត្តលោកនេះ ព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ោ ﷻ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:២០១] បណ្ដាអ្នកកែ្រងខ្លាចអល់ឡោះហ្ស៊ោ ពេលមានគំនិតអាក្រក់មកពីស្ទ‍ែ្ធនបៀតបៀនពួកគេ ពួកគេភ្ញាក់រលឹក ។ ដូច្នេះពួកគេឈ្លេងយល់ ។"* (الكافي 8: 72-74/ 29)

***

*٧/٢٠٠-٢٠٣/٣ ابْنُ بَابَوَيْهِ: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ الْمُغِيرَةِ، عَنْ أَبِي الصَّبَّاحِ الْكِنَانِيِّ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «مِنْ أَشَدِّ مَا عَمِلَ الْعِبَادُ إِنْصَافُ الْمَرْءِ مِنْ نَفْسِهِ، وَ مُوَاسَاتُهُ أَخَاهُ، وَ ذِكْرُ اللَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ».
*7/200-203/3 [...] រាយការណ៍មកពី អាប៊ូ បាស្ស៊ៀর តមកពី អាប៊ូ អ‍ាប់ឌ្ឍុលឡោះហ្ស៊ោ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា៖ "ប្រការលំបាក់បំផុតសម្រាប់បាវគឺការប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវចំពោះខ្លួនឯង ការប្រព្រឹត្តស្មើភាពជាមួយបងប្អូនខ្លួន និងការនឹករលឹកដល់អល់ឡោះហ្ស៊ោ ﷻ ក្នុងគ្រប់ស្ថានភាព ។"

قَالَ: قُلْتُ: أَصْلَحَكَ اللَّهُ، وَ مَا وَجْهُ ذِكْرِ اللَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ؟ قَالَ: «يَذْكُرُ اللَّهَ عِنْدَ الْمَعْصِيَةِ يَهُمُّ بِهَا، فَيَحُولُ ذِكْرُ اللَّهِ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ تِلْكَ الْمَعْصِيَةِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذا مَسَّهُمْ طائِفٌ مِنَ الشَّيْطانِ تَذَكَّرُوا فَإِذا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٦ الحديث : ٩٩/ ٤١٣٢ ، معاني الأخبار – الجزء : ١ صفحة : ١٩٢ الحديث : ٢)**
លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ស៊ោ ﷻ ថែរក្សាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ការនឹករលឹកអល់ឡោះហ្ស៊ោ ﷻ ក្នុងគ្រប់ស្ថានភាពនោះមានលក្ខណ:ដូចម្ដេច ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "គេត្រូវនឹករលឹកអល់ឡោះហ្ស៊ោ ﷻ ក្នុងពេលដែលខ្លួនគិតនឹងប្រព្រឹត្តប្រការល្មើស ។ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ោ ﷻ គឺ៖ *[៧:២០១] បណ្ដាអ្នកកែ្រងខ្លាចអល់ឡោះហ្ស៊ោ ពេលមានគំនិតអាក្រក់មកពីស្ទ‍ែ្ធនបៀតបៀនពួកគេ ពួកគេភ្ញាក់រលឹក ។ ដូច្នេះពួកគេឈ្លេងយល់ ។"* (معاني الأخبار 192/ 2)

***

*٧/٢٠٠-٢٠٣/٤ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذا مَسَّهُمْ طائِفٌ مِنَ الشَّيْطانِ تَذَكَّرُوا فَإِذا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾ مَا ذَلِكَ الطَّائِفُ؟ فَقَالَ: «هُوَ السَّيِّءُ يَهُمُّ الْعَبْدُ بِهِ ثُمَّ يَذْكُرُ اللَّهَ فَيُبْصِرُ وَ يُقْصِرُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٦ الحديث : ٩٩/ ٤١٣٤ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٤ الحديث : ١٢٩)**
*7/200-203/4 រាយការណ៍មកពី អ‍ីលី ប៊ិន អាប៊ូ ហ្ចាំ‌ស្ស‍ាស់ តមកពី អាប៊ូ អ‍ាប់ឌ្ឍុលឡោះហ្ស៊ោ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ោ ﷻ *[៧:២០១] បណ្ដាអ្នកកែ្រងខ្លាចអល់ឡោះហ្ស៊ោ ពេល*

*មានគំនិតអាក្រក់មកពីស្ដេ*ត*ានបៀតបៀនពួកគេ ពួកគេភ្ញាក់រលឹក ។ ដូច្នេះពួកគេឈ្វេងយល់* ថាអ្វីទៅគំនិតអាក្រក់នោះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "នោះគឺប្រការអាក្រក់ដែលបាវគិតនឹងធ្វើ បន្ទាប់មកបាវនោះនឹកឃើញអល់ឡោះ ﷻ វិញ ដូច្នេះបាវនោះយល់ឃើញ ហើយទប់បានវិញ ។"
(تفسير العيّاشي 2: 44/ 129)

وَإِذَا قُرِئَ ٱلْقُرْءَانُ فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥ وَأَنصِتُوا۟ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾

២០៤. ពេលគេសូត្រគ្ពីរអាន ចូរពួកអ្នកប្រឹងស្ដាប់ (ដោយស្ម្ងឹងស្ដាធ៏) ចូរពួកអ្នកស្ងៀមស្ងាត់ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបាននូវព្រះមេត្ដាករុណា[របស់អល់ឡោះ ﷻ] ។

អធិប្ប*ាយ*អាយ៉ាស់ ២០៤

٧/٢٠٤/١ الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ زُرَارَةَ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «﴿وَ إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ﴾ فِي الْفَرِيضَةِ، خَلْفَ الْإِمَامِ ﴿فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَ أَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٨ الحديث : ٩٩/ ٤١٣٩ ، تفسير العيّاشي – الجزء : ٢ صفحة : ٤٤ الحديث : ١٣١)**

7/204/1 អាល់-អ៊ៃយ៉ាស្ស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី ស៊ូរ៉ោះតុ៌ ដែលបានថា អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ហ្ជារ ﷺ មានវចនៈថា៖ *"[៧:២០៤] ពេលគេសូត្រគ្ពីរអាន* ក្នុងស្ល៊ីឡាតុ៌ហ្ជារ*ខ្ជ*ីពីក្រោយអ្នកដឹកនាំស្ល៊ីឡាតុ៌ *ចូរពួកអ្នកប្រឹងស្ដាប់ ចូរពួកអ្នកស្ងៀមស្ងាត់ ដើម្ប*ីពួកអ្នកនឹងបាន*នូ*ព្រះ*មេ*ត្ដ*ាករ*ុ*ណ*ា ។"* (تفسير العيّاشي 2 : 44 / 131)

***

٧/٢٠٤/٢ الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنِ الرَّجُلِ يَؤُمُّ الْقَوْمَ وَ أَنْتَ لاَ تَرْضَى بِهِ فِي صَلاَةٍ يُجْهَرُ فِيهَا بِالْقِرَاءَةِ؟ فَقَالَ:«إِذَا سَمِعْتَ كِتَابَ اللَّهِ يُتْلَى فَأَنْصِتْ لَهُ».

7/204/2 [...] រាយការណ៍តមកពី មូអ៊ាវីយ៉ាស់ ប៊ិន វ៉ាស់ប៍ តមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះ ﷺ ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ﷺ អំពីបុរសម្នាក់ដែលដឹកនាំគេ[ក្នុងស្ល៊ីឡាតុ៌] ព្រះអង្គ ﷺ មិនសប្ប*ាយ*ចិ*ត*្ត*នឹ*ងបុ*ុ*ស* នោ*ះ*ទ*ៃ*ងស្ល*ីឡ*ាតុ*ាត ! *ត*ើ*ប*ុ*ស* នោ*ះ*អ*ាច*ស*ូ*ត*្ត*ស*ម្ល*ងខ*ាំ*ងប*ាន*ទ*ៃ*ក*ុ*ងស*ីឡ*ាតុ*ានោ*ះ ?" ព្រ*ះ*អ*ង*្ គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "កាលណាលោកឮគេសូត្រ*ព*្ រ*ៈ* គ*ម*ីរ*អ*ល*់*ឡ*ោ*ះ*ﷻ *ក*ាល*ន*ោ*ះ*ចូ*រ*លោ*ក*ស*ា*ត*់*ស*ៀ*ម*ពេ*ល*គ*េ*ស*ូ*ត*្ត*ព*្ រ*ៈ* គ*ម*ីរ*ន*ោ*ះ ។"

فَقُلْتُ لَهُ: فَإِنَّهُ يَشْهَدُ عَلَيَّ بِالشِّرْكِ؟ قَالَ: «إِنْ عَصَى اللَّهَ فَأَطِعِ اللَّهَ» فَرَدَدْتُ عَلَيْهِ فَأَبَى أَنْ يُرَخِّصَ لِي.

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ឧ*ប*ម*ា*ថ*ា*គ*ា*ត*់*ប្ដ*ូ*ជ*ា*ឲ* យ*ទ*ូ*ល*ប*ង*្ *ា*ឃ*ើ*ញ*ថ*ា*គ*ា*ត*់*ស*ូ*ម*ីរ*ិ*ក ?" ព្រ*ះ*អ*ង*្ គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "*ប*ើ* គ*ា*ត*់*ល*ើ*ស*ប*ង*្ *ា*ប*់*អ*ល*់*ឡ*ោ*ះ*ﷻ *ល*ោ*ក*ត*្ត*ូ*រ*ស*្ *ា*ប*់*ប*ង*្ *ា*ប*់*អ*ល*់*ឡ*ោ*ះ*ﷻ ។" ខ្ញ*ុ*ំ*ប*ាន*ស*ួ* រ*ព*្ រ*ៈ*អ*ង*្ គ ﷺ ម្ដ*ង*ទ*ៀ*ត *ត*ែ*ព*្ រ*ៈ*អ*ង*្ គ ﷺ *ម*ិ*ន*អ*ន*ុ*ញ*្ *ា*ត*ឲ* យ*ខ*ុ*ំ*[*ស*ូ*ត*្ត*ដ*ោ*យ*ខ*ួ*ន*ង*ង]*ទ* ។

قَالَ: فَقُلْتُ لَهُ: أُصَلِّي إِذَنْ فِي بَيْتِي، ثُمَّ أَخْرُجُ إِلَيْهِ؟ فَقَالَ: «أَنْتَ وَ ذَاكَ –

លោ*ក*[*អ*្ *ក*អ*ធ*ិ*ប*្ *ា*យ]*ប*ាន*ថ*ា*ខ*ុ*ំ*ប*ាន*ទ*ូ*ល*ព*្ រ*ៈ*អ*ង*្ គ ﷺ ថ*ា*ៈ "*ត*ើ*ទ*ូ*ល*ប*ង*្ *ា*អ*ា*ច*ស*ី*ល*ីឡ*ាតុ*ានៅ*ង*ផ*ះ*ទ*ូ*ល*ប*ង*្ *ា*ហ*ើ*យ*ទ*ៅ*រ*ក*គ*ា*ត*់*ប*ាន*ទ* ?" ព្រ*ះ*អ*ង*្ គ ﷺ *ម*ាន*ว*ចនៈ*ថ*ា*ៈ "[*ន*េ*ះ* គ*ឺ*រ*ឿ*ង*រ*ាវ*ង]*ល*ោ*ក*និ*ង*អ*្ *ក*ន*ោ*ះ ។"

وَ قَالَ -: ﴿إِنَّ عَلِيّاً (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) كَانَ فِي صَلاَةِ الصُّبْحِ فَقَرَأَ ابْنُ الْكَوَّاءِ وَ هُوَ خَلْفَهُ: ﴿وَ لَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَ إِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ فَأَنْصَتَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) تَعْظِيماً لِلْقُرْآنِ حَتَّى فَرَغَ مِنَ الْآيَةِ، ثُمَّ عَادَ فِي قِرَاءَتِهِ، ثُمَّ أَعَادَ ابْنُ الْكَوَّاءِ الْآيَةَ، فَأَنْصَتَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) أَيْضاً، ثُمَّ قَرَأَ فَأَعَادَ ابْنُ الْكَوَّاءِ فَأَنْصَتَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، ثُمَّ قَالَ: ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللهِ حَقٌّ وَ لاَ يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِينَ لاَ يُوقِنُونَ﴾ ثُمَّ أَتَمَّ السُّورَةَ، ثُمَّ رَكَعَ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٨ الحديث : ٩٩/ ٤١٣٨ ، التهذيب – الجزء : ٣ صفحة : ٣٥ الحديث : ١٢٧)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام កំពុងតែស្ជ៊ីឡាតុ៉ពេលព្រលឹម អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ុ៌ បានសូត្រនៅពីក្រោយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ *[៣៩:៦៥] ពិតណាស់គេបានបើកឲ្យអ្នកនិងជនកាលពីមុនអ្នកដឹងថា៖ "បើអ្នកយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយ ការប្រព្រឹត្តិរបស់អ្នកនឹងទៅជាមោយ: អ្នកនឹងនៅក្នុងចំណោមជនវិនាសខាតបង់ ។* អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ស្ងាត់មាត់ក្នុងលក្ខណៈគោរពគួ្ងរអានលុះគាត់បានសូត្រចប់អាយ៉ាតុ៉ រួចហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រតទៅមុខទៀត ។ បន្ទាប់ពីនោះ អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ុ៌ បានសូត្រម្តងទៀត អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ក៏បានស្ងាត់មាត់ម្តងទៀត រួចហើយបានសូត្របន្តទៀត ។ អ៊ីបនូ អាល់-ការ៉ាអ៊ុ៌ បានសូត្រម្តងទៀត (ជាលើកទីបី) អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ក៏បានស្ងាត់មាត់ រួចហើយបានសូត្រថា៖ *[៣០:៦០] ចូរអ្នកអត់ធ្មត់ ។ ព្រះសន្យារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ាជាការពិត ។ ចូរកុំឲ្យជនដែលមិនជឿជាក់ទេនោះមើលស្រាលមកលើរូបអ្នក ។* បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បង្ហើយស៊ូរ៉ោះតុ៌ រួចហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام រូគុអ៊ុ៌ ។" (التهذيب 3: 35/ 127)

***

*٣/٢٠٤/٧ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ اَلنَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ عَنْ يَحْيَى اَلْحَلَبِيِّ عَنْ بُرَيْدِ بْنِ مُعَاوِيَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ [...] إِنَّ كِتَابَ اَللَّهِ أَصْدَقُ اَلْحَدِيثِ وَ أَحْسَنُ اَلْقِصَصِ وَ قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذَا قُرِئَ اَلْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَ أَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ فَاسْمَعُوا طَاعَةَ اَللَّهِ وَ أَنْصِتُوا اِبْتِغَاءَ رَحْمَتِهِ [...]. (الكافي ج٣ ص٤٢٢ ح٦)

*7/204/3 [...] រាយការណ៍មកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីម តមកពី អាប៊ូ អ្ជាប់ឌ្ឆុលឡោះហ្ស៊ា صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل ជាហ្ចាឌ្ឋីស្ងត្រឹមត្រូវតាមការពិតបំផុត ជារឿងតំណាលប្រសើរបំផុត ។ អល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:២០៤] ពេលគេសូត្រគួ្ងរអាន ចូរពួកអ្នកប្រឹងស្តាប់ ចូរពួកអ្នកស្ងៀមស្ងាត់ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបាននូវព្រះមេត្តាករុណា ។* ដូច្នេះ ស្តាប់គឺជាការគោរពតាមបង្គាប់អល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل នៅ ស្ងៀមស្ងាត់គឺជាការស្វែងរកនូវព្រះមេត្តាករុណារបស់ព្រះអង្គ عز وجل ។" (الكافي 3: 422/ 6)

***

*٤/٢٠٤/٧ فِي تَفْسِيرِ اَلْعَيَّاشِيِّ عَنْ زُرَارَةَ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ يَقُولُ: يَجِبُ اَلْإِنْصَاتُ لِلْقُرْآنِ فِي اَلصَّلَوةِ وَ فِي غَيْرِهَا وَ إِذَا قُرِئَ عِنْدَكَ اَلْقُرْآنُ وَجَبَ عَلَيْكَ اَلْإِنْصَاتُ وَ اَلِاسْتِمَاعُ. (تفسير نور الثقلين ج٢ ص١١٣)

*7/204/4 [...] រាយការណ៍មកពី ស៊ូរ៉ោះតុ៌ ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ្ជាប់ឌ្ឆុលឡោះហ្ស៊ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស្ងៀមស្ងាត់ស្តាប់គួ្ងរអានជាកាតព្វកិច្ច ក្នុងពេលស្ជ៊ីឡាតុ៉និងក្នុងស្ថានភាពផ្សេងៗទៀត ។ ពេលណាលោកឮគេសូត្រគួ្ងរអាន ពេលនោះរក្សាការស្ងៀមស្ងាត់និងការប្រុងស្តាប់ជាកាតព្វកិច្ចលើខ្លួនលោក ។" (تفسير نور الثقلين 2: 113)

***

*٥/٢٠٤/٧ ابْنُ بَابَوَيْهِ فِي(الْفَقِيهِ): بِإِسْنَادِهِ، عَنْ زُرَارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «وَ إِنْ كُنْتَ خَلْفَ إِمَامٍ فَلاَ تَقْرَأَنَّ شَيْئاً فِي الْأُولَيَيْنِ، وَ أَنْصِتْ لِقِرَاءَتِهِ، وَ لاَ تَقْرَأَنَّ شَيْئاً فِي الْأَخِيرَتَيْنِ، فَإِنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿وَ إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ﴾ يَعْنِي فِي الْفَرِيضَةِ خَلْفَ الْإِمَامِ ﴿فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَ أَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ فالأخرتان تابعتان لِلْأُولَيَيْنِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٧ الحديث : ٩٩/ ٤١٣٧ ، من لا يحضره الفقيه – الجزء : ١ صفحة : ٢٥٦ الحديث : ١١٦٠)**

*7/204/5 [...] រាយការណ៍មកពី ស៊ូរ៉ោះតុ៌ តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "បើ

លោក[ស្វ៊ូឡាត៍]ពីក្រោយអ្នកដឹកនាំស្វ៊ូឡាត៍ ចូរលោកកុំសូត្រអ្វីទាំងអស់ក្នុងពីររ៉ក់អាត់ដំបូង ចូរលោកនៅស្ងៀមស្ងាត់ស្ដាប់គេសូត្រ ចូរលោកកុំសូត្រអ្វីទាំងអស់ក្នុងពីររ៉ក់អាត់ចុងក្រោយ ព្រោះអល់ឡោះហ្វ៉ូ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[៧:២០៤] ពេលគេសូត្រគួរអាន* មានន័យថានៅក្នុង[ស្វ៊ូឡាត៍]ហ្វារឌូ នៅពីក្រោយអ្នកដឹកនាំស្វ៊ូឡាត៍ *ចូរពួកអ្នកប្រឹងស្ដាប់ ចូរពួកអ្នកស្ងៀមស្ងាត់ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបាននូវព្រះមេត្តាករុណា* ពីព្រោះពីររ៉ក់អាត់ចុងក្រោយបង្អស់ជាការតាមពីររ៉ក់អាត់ដំបូង ។"

(من لا يحضره الفقيه 1: 256/ 1160)

وَٱذۡكُر رَّبَّكَ فِي نَفۡسِكَ تَضَرُّعٗا وَخِيفَةٗ وَدُونَ ٱلۡجَهۡرِ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ بِٱلۡغُدُوِّ وَٱلۡأٓصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡغَٰفِلِينَ ٢٠٥

២០៥. ចូរអ្នកនឹករឭកដល់ម្ចាស់អ្នកនៅក្នុងចិត្តអ្នក (ចូរអ្នកផ្ចង់ស្មារតីឆ្ពោះទៅរកអល់ឡោះហ្វ៉ ចូរអ្នកចរចារកព្រះអង្គ) ដោយដាក់ខ្លួន ដោយខ្លបខ្លាច [ដោយជំនឿស៊ប់ចិត្ត] ដោយកុំធ្វើសម្លេងខ្លាំង (ដោយផ្ចិតផ្ចង់និងដោយស្ងិងស្ងាធ៌) ទាំងក្នុងពេលព្រឹក ទាំងក្នុងពេលល្ងាច ។ ចូរអ្នកកុំនៅក្នុងបណ្ដាពួកធ្វេសស្មារតីឡើយ ។

سَجۡدَة

إِنَّ ٱلَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَيُسَبِّحُونَهُۥ وَلَهُۥ يَسۡجُدُونَ۩ ٢٠٦

២០៦. បណ្ដាអ្នកដែលនៅក្បែរម្ចាស់អ្នកមិនប្រកាន់ឫក រើសអើងធ្វើសក្ការព្រះអង្គឡើយ ។ ពួកគេថ្វាយថោមនាវាទចំពោះព្រះអង្គ ពួកគេក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២០៥-២០៦

٧/٢٠٥-٢٠٦/١ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَمَّادٍ عَنْ حَرِيزٍ عَنْ زُرَارَةَ عَنْ أَحَدِهِمَا (عليهما السلام) قَالَ لَا يَكْتُبُ الْمَلَكُ إِلَّا مَا سَمِعَ وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ اذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَ خِيفَةً﴾ فَلَا يَعْلَمُ ثَوَابَ ذَلِكَ الذِّكْرِ فِي نَفْسِ الرَّجُلِ غَيْرُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ لِعَظَمَتِهِ. (الكافي - الجزء : ٢ صفحة : ٥٠٢ الحديث : ٤)

7/205-206/1 [...] ស៊្ហ៊ូរ៉ោះត៍បានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ាំមួយអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ាំទី៥ صلوات الله عليه والسلام ឬ ទី៦ صلوات الله عليه والسلام) ដែលមានវចនៈថា៖ "ទេវតាកត់ត្រាទុកតែអ្វីដែលខ្លួនបានឮទេ ។ អល់ឡោះហ្វ៉ូ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *"[៧:២០៥] ចូរអ្នកនឹករឭកដល់ម្ចាស់អ្នកនៅក្នុងចិត្តអ្នកដោយដាក់ខ្លួន ដោយខ្លបខ្លាច ។* ក្រៅពីអល់ឡោះហ្វ៉ូ ពុំមានអ្នកណាស្គាល់រង្វាន់របស់ការនឹករលឹកនេះទេដែលនៅក្នុងខ្លួនបុគ្គលនោះ ព្រោះវាធំសម្បើមណាស់ ។" (الكافي 2: 502/ 4)

***

٧/٢٠٥-٢٠٦/٢ وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْمُخْتَارِ، عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ كَامِلٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَقُولُ: ﴿وَ اذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَ خِيفَةً وَ دُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ عِنْدَ الْمَسَاءِ: ﴿لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ﴾، وَحْدَهُ ﴿لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ﴾، ﴿يُحْيِي وَ يُمِيتُ﴾، وَ يُمِيتُ وَ يُحْيِي، ﴿وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾».

7/205-206/2 [...] អាល់-អ៊ុឡាអ៊ុ ប៊ិន កាមីល បានថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្វ៉ូ صلوات الله عليه والسلام មាន វចនៈថា៖ *"[៧:២០៥] ចូរអ្នកនឹករឭកដល់ម្ចាស់អ្នកនៅក្នុងចិត្តអ្នកដោយដាក់ខ្លួន ដោយខ្លបខ្លាច ដោយកុំធ្វើសម្លេងខ្លាំង ។* ក្នុងពេលព្រលប់ថា៖ *[៤៧:១៩] ពុំមានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្វ៉ ។* ព្រះតែមួយ *[៦:១៦៣] ពុំមានអ្នកចូលរួមជាមួយព្រះអង្គទេ ។ [៦៤:១] អំណាចគ្រប់គ្រងជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ការស្ញើចសរសើរជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ [៣:១៥៦] អល់ឡោះហ្វ៉ប្រទានជីវិតនិងសេចក្ដីស្លាប់ ។*

ព្រះអង្គ(ﷻ)ប្រទានការស្លាប់ ព្រះអង្គ(ﷻ)ប្រទានជីវិត ។ *[៦៥:១] ព្រះអង្គមានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិលើសព្វសារពើ ។"*

قَالَ: قُلْتُ: بِيَدِهِ الْخَيْرُ؟ قَالَ: «إِنَّ بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَ لَكِنْ قُلْ كَمَا أَقُولُ عَشْرَ مَرَّاتٍ، وَ أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ حِينَ تَطْلُعُ الشَّمْسُ وَ حِينَ تَغْرُبُ عَشْرَ مَرَّاتٍ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٦٢٩ الحديث : ٩٩/ ٤١٤٦ ، الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٥٢٧ الحديث : ١٧)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សេចក្ដីល្អប្រសើរនៅក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ(ﷻ) ?" ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចន:ថា៖ "ត្រូវហើយ សេចក្ដីល្អប្រសើរនៅក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ(ﷻ) តែលោកថាដូចខ្ញុំ(صلوات الله عليه والسلام)ថាដប់ដង ។ ចូរលោកបួងសួងសូមឲ្យអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)ថែរក្សាការពារលោក ព្រះ(ﷻ)ដែលទ្រង់សវនាការ (ដែលឮ) ព្រះ(ﷻ)ដែលទ្រង់ញាណ (ដែលដឹងសព្វសារពើ) ពេលថ្ងៃរះនិងពេលថ្ងៃលិចដប់ដង ។" (الكافي 2 : 527 / 17)

***

٧/٢٠٥-٣/٢٠٦ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ رَفَعَهُ قَالَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِعِيسَى (عليه السلام) يَا عِيسَى ادْكُرْنِي فِي نَفْسِكَ أَذْكُرْكَ فِي نَفْسِي وَ ادْكُرْنِي فِي مَلَئِكَ أَذْكُرْكَ فِي مَلَإٍ خَيْرٍ مِنْ مَلَإِ الْآدَمِيِّينَ يَا عِيسَى أَلِنْ لِي قَلْبَكَ وَ أَكْثِرْ ذِكْرِي فِي الْخَلَوَاتِ وَ اعْلَمْ أَنَّ سُرُورِي أَنْ تُبْصِبْصَ إِلَيَّ وَ كُنْ فِي ذَلِكَ حَيّاً وَ لَا تَكُنْ مَيِّتاً. (الكافي – الجزء : ٢ صفحة : ٥٠٢ الحديث : ٣)

7/205-206/3 មិត្តយើងច្រើននាក់បានតំណាលតមកពី អាស្ម៉ាម៉ាដ្ធ ប៊ិន ម្ហ៊ាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន ខ៉ាលិដ្ធ តមកពី អ៊ីបន ហ្ជាដ្ធ ដ្ធល់ ថាអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)បានប្រាប់អ៊ីសា(عليه السلام)ថា៖ "អ៊ីសា(عليه السلام)អើយ ! ចូរអ្នក(عليه السلام)នឹកដល់អញ(ﷻ)ក្នុងចិត្តអ្នក(عليه السلام) អញ(ﷻ)នឹងរលឹកដល់អ្នក(عليه السلام)ក្នុងចិត្តអញ(ﷻ) ចូរអ្នក(عليه السلام)រលឹកដល់អញ(ﷻ)ក្នុងអង្គប្រជុំអ្នក(عليه السلام) អញ(ﷻ)នឹងរលឹកដល់អ្នក(عليه السلام)នៅក្នុងអង្គប្រជុំដែលប្រសើរលើសអង្គប្រជុំមនុស្ស ។ អ៊ីសា(عليه السلام)អើយ ! ចូរអ្នក(عليه السلام)បន្ធន់ចិត្តដើម្បីអញ(ﷻ) ចូរអ្នករលឹកដល់អញ(ﷻ)ញ៉ឹកញ យពេលអ្នក(عليه السلام)នៅតែឯង ។ ចូរអ្នក(عليه السلام)ដឹងថាសំណព្ធចិត្តអញ(ﷻ)នៅក្នុងវាចាសរសើរអញ(ﷻ) ហើយនៅក្នុងពេលដែលអ្នកសរសើរអញ(ﷻ)នេះ ចូរអ្នក(عليه السلام)នៅក្នុងភាពជាមនុស្សមានជីវិតជីវ៉ា មិនមែនជាមនុស្សស្លាប់នោះទេ ។"

(الكافي 2: 502/ 3)

10/04/2017

ពាក្យរាយ

-ថ្ងៃអាល់-ក្ពុ៌អ៊ីម صلوات الله عليه والسلام កាត់ក្បាលអ៊ីប្លីស لعن الله (មើល *7/11-15/9) ។ ១៥
-អ៊ីមុ៉ាំ صلوات الله عليه والسلام ពន្យល់ កាលីម៉ាស៊ុ (មើល *7/11-15/5) ។ ១២
-អ៊ីមុ៉ាំ صلوات الله عليه والسلام ពន្យល់រឿង ភ្នែក, ច្រមុះ, បបូរមាត់, ត្រចៀក (មើល *7/11-15/5) ។ ១២
-អ្នកឋានសួគ៌និងអ្នកឋាននរក (មើល *7/46-49/8) ។ ៤៨
-អ្នកនៅក្រោមទូល អាក្ពុ៌រ៉ហ្ស៊ រង់ចាំការសង្គ្រោះ (មើល *7/46-49/9) ។ ៤៩
-អរគុណមនុស្សគឺអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ (មើល *7/2-10/4) ។ ៧
-អរព្រះគុណអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ដែលស័ក្តិសមនឹងព្រះអង្គ ﷻ (មើល *7/2-10/5) ។ ៨
-អំពីគ្ពីរអាន (មើល *7/1/2) ។ ៤
-បូងសូងសូមជម្រកអាស្រ័យ (មើល*7/54/6) ។ ៥៦
-មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ជាសាស្តាដំបូងបង្អស់ (មើល 7/172/8) ។ ១៥១
-អល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ និយាយជាមួយកូនអាដ្ទ៌ាំ عليه السلام គ្រប់គ្នា (មើល *7/172/21) ។ ១៥៧
-កនរបស់អាល់-ក្ពុ៌អ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ២៧ នាក់ (មើល 7/159/2) ។ ១២៧
-កំណើតជនខាងស្តាំនិងជនខាងឆ្វេង (មើល 7/172/3) ។ ១៤៧
-ហាមវិភាគដោយប្រើគំនិតខ្លួនឯង (មើល 7/11-15/3) ។ ១០
-ហេតុអ្វីគេហៅ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام (មើល 7/172/9) ។ ១៥១
-ខ្ជូអ៊ាអ៊ីការពារពីភ្លើងឆេះផ្ទះ លង់ទឹក សត្វសាហាវ (មើល *7/191-199/3) ។ ១៧៣
-មើលឃើញអល់ឡោះហ្ស៊ូ ﷻ ពេលធ្វើកិច្ចសន្យា (មើល 7/172/2) ។ ១៤៦
-ពេលមុមីនសូមស្មារណាទោស (មើល *7/152-154/4) ។ ១១៧
-រឿងណាប៊ី លូត្ត عليه السلام (មើល 7/80-84/1) ។ ៧៥
-រឿងណាប៊ី ស្ម៊ូលិះហ្ស៊ា عليه السلام (មើល 7/73-79/1, *7/73-79/4) ។ ៦៩
-ផុតពីការទូទាត់ថ្ងៃថ្ងៃជំនុំជម្រះ (មើល 7/1) ។ ៣
-កាលបរិច្ឆេទ (មើល *7/34-39/3) ។ ៣៩
-ការស្លាប់នឹងស្លាប់ (មើល 7/50/2) ។ ៥២
-ការពារខ្លួនពីសត្វសាហាវនិងសត្រូវ (មើល 7/2) ។ ៣
-ណាប៊ី អាល់-អ៊ុម្មី (មើល 7/157/2) ។ ១២២
-មនុស្សកើតជាអន្ទង់ (មើលអាយ៉ាស៊ុ 163-166) ។ ១៣៧
-មនុស្សកើតជាបង្ហ្ស (មើលអាយ៉ាស៊ុ 163-166) ។ ១៣៧
-មនុស្សកើតជាស្វា (មើលអាយ៉ាស៊ុ 163-166) ។ ១៣៨
-មនុស្សកើតជាសត្វកណ្តុរប្រែង (មើលអាយ៉ាស៊ុ 163-166) ។ ១៤០
-ស្ត្រីមានរដូវខែមិនបាច់ស្ម៊ូឡាត់ក្ពុ៌ដ្ធ (មើល *7/11-15/5) ។ ១៣
-ទ្រព្យរបស់អ៊ីមុ៉ាំ عليهم السلام គឺទ្រព្យរបស់ស្ត្ម៊ីអ៊ាស៊ុ (មើល 7/32/3) ។ ៣៥
-ស្ត្ម៊ីហ្ជារ (زُفَر បុគ្គលទីពីរ) ។ ១៦
-សត្វបីដែលបានចូលឋានសួគ៌ (មើល 7/173-178/2) ។ ១៦០
-សំពះអាដ្ទ៌ាំ عليه السلام (មើល *7/11-15/6) ។ ១៣
-ភពចុណ្ណភាគ (មើល 7/172/7) ។ ១៥០

-រិញ្ញាណបួនមកក្នុងខ្លួនមនុស្ស (មើល 7/179/1) ។.....១៦៣
-អាប្ទ ហ្ជានីហ្ទាស្ទ់ ចាល់ប្រស្នា (មើល *7/11-15/4) ។ ១១
-អាដ្ទាំ ឡាន៌ឡាន៌ក្នុងសួន ៦ ម៉ោង (មើល *7/19-24/6) ។ ២៦
-អាល់-មូអ្ជៅវីស្ទាតៃន៍ (الْمُعَوِّذَتَيْنِ គឺស្វរ៉ៈត្ទ៍ ១១៣ និង ស្វរ៉ៈត្ទ៍ ១១៤) (មើល *7/54/6) ។..... ៥៧
-អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មិនតស្វដោយអាវុធរឿងសាគ្ទីហ្ទាស្ទ់ (មើល) ១១៣
អាយ៉ាស្ទ់ត្រូវកាត់ចោល (មើល 7/172/9) ។ ១៥២

Revision: 28/01/2018, 12/08/2019, 24/08/2019, 17/10/2019, 07/02/2020, 09/03/2020, 03/03/2022, 31/05/2022(51-53), 11/06/2022(7:34-39), 10/07/2022(7:46-49), 10/05/2023(7:167-170), 15/10/2023, 30/10/2023(7:145-147), 15/04/2024(7:46-49), 16/05/2024(7:171), 30/05/2024(7:19-24), 31/07/2024(7:142, 7:19-24), 03/08/2024(7:19-24/1, 7:19-24/2), 19/08/2024(7:155-156/2), 20/08/2024(7:160-162/3), 22/08/2024(7:160-162/1), 23/08/2024(7:171/1, 7:171/4), 28/09/2024(7:172), 05/10/2024(7:179/1)